

Iuini Eloquij p̄reconis ce-leberrimi fratris Oliuerij Maillardi ordinis mino-rum professoris sermones dominicales: vnacum ali-quibꝰ alijs sermonibus valde vtilibus.

¶Diuini eloquij preconis celeberrimi fra
tris Oliuerij Maillardi ordinis minoꝝ ꝓ
fessoris: sermones dominicales.

¶Dñica prima post penthecostē.
Sermo primus.

Ecorda
re q: recepisti bo
na i vita tua et la
zar⁹ silr. mala. nūc
aūt cōsolat: tu ve
ro cruciaris. Luc.
xvi. ⁊ in euāgelio
hodierno. Vos a
scēdite ad diē festū hūc: ego aūt nō ascēdaʒ.
Joh. xvij. Salutē appetētiū ac gaudia pñtꝭ
seculi cōtēnentiū ꝑ saluatorē mūdi ꝟba sūt
ista. in qbus duo notātur.
Primo mūdane viuētiū occupatio.
Scdo spūalr ābulātiū cōuersatio.
¶Quo ad pmū cū ſm Egidiū d roma libro
de regimine pncipū triplex sit vita hoīs: scʒ
Bestialis.
Rationalis,
Diuinalis.
¶Prout videlicet hō compat ad creaturas
sibi iferiores: ad sibi pares ⁊ ad mūdane viuē
tes: ⁊ dignitatē ꝓpriā ignorātes: q dūtaxat
in his iferiorib⁹ delectari querūt. Ambulāt
in vanitate sensus sui: tenebris obscuratuʒ
hñtes intellectū alienatuʒ a via dei ꝑ igno
rātiā q ē i illis ꝓꝑ cecitatē cordis ipoꝝ q de
sperātes semetipos tradiderūt ipudicitie i
opatione imūdicie oīs i auariciā. ad Ephe.
iiij. Tenēt tales vt dr Job. xxi. Tympanū et
cytharā: ⁊ gaudēt ad sonitū organi dicētes
illud Sapi. ij. Venite fruamur bonis q sūt
vtamur creatura tanq̄ʒ i iuuētute celeriter:
vino pcioso ⁊ vnguētis nos repleam⁹: ⁊ non
ptereat nos flos tēporis: vbiq̄ʒ relinqmus
signa leticie: qm̄ hec ē ꝑs nrā. Tales iux au
ctoritatē Arist. i. Ethi. vident bestiales vitā
pecudū eligētes. Talib⁹ dr nō cōsiliatiue: sed
ꝑmissiue. vos ascēdite ad diē festū hūc: ego
aūt nō ascēdam. Ad quē ascēdit ille cui dr i
themate. Fili recordare ⁊c. Sed i ꝑsona oīʒ
iustoꝝ pmo saluatoris nri mris sue: ac oīm
salutē cupiētiū. dicit. Ego aūt nō ascēdam.
Rēnuit cōsolari aīa mea [ait ꝓpha] vt scʒ
digna habeat eternis cōsolatōib⁹. di. Aug.
in soliloquijs. Necesse ē ei vt alterā pdāt q re
liquā volūt possidere. ⁊ Hiero. i aureola. Im
possibile ē vt qs de delicijs ad delicias trāse
at: vt i pñti seclo pariter ⁊ i futuro gaudeat
vt hic vētrē ⁊ illic mētē repleat. Meli⁹ est g
ſm illō Eccl. vij. ire ad domū luct⁹: q̄ʒ ad do
mū cōuiuij. In illa em̄ cūctoꝝ finis ammo
net hoīm: ⁊ iuuenis cogitat qd futurū sit. H
euidēter demōstrat nobis i vita dñi nri: qui
cū diues eēt: ꝑ nobis fact⁹ ē paup: q ꝑ totaʒ
vitā suā in penalitate fuit ⁊ labore. Hoc eti
am ondit btissima ei⁹ mr: q tantū gaudia h⁹
mūdi cōtēpsit. ſm illud Apoc. xij. Mulier q
amicta erat sole ⁊ peꝑerat filiū fugit in soli
tudinē vbi habebat locū paratū a do. Hoc ēt
onderunt oēs sancti q ſm illud. ij. Thimo.
iij. c. Qui pie viuere volūt in xpo ꝑsecutiōeʒ
patiunt. Hoc declarat in pñti euāgelio: vbi
ad augmentū pene inducit diues ad recor
dationē sue felicitatis in pñti seculo: ⁊ cala
mitatis lazari: q tñ vice uersa consolat nunc
et ille diues cruciatur. Juxta verba preassū
pta. Recordare ⁊c.
¶Pro fūdamēto mouet qō vtrū necesse fue
rit ad salutē doctrinā aliquā spālē reuelari
que non potuit naturali lumine indagari.
Pria qōne prologi rñdet Sco. ꝙ cuilʒ agen
ti ꝓꝑ finē cognitio triꝑtita ē necessaria,
Primo cognitio finis.
Scdo cognitio medioꝝ q sūt ad finē.
Tertio ꝙ illa media sint sufficiētia ⁊ effica
cia ad consequēdū illū finē.
¶Per naturalē aūt viā itellect⁹ agēs ⁊ pos
sibilis h cognoscere nō possum⁹. Et iō neces
sariū fuit ꝙ nob reuelarent. Finis ꝟo nr ac
media salutis ⁊ dānatiōis i h euāgelio tan
gunt. Finis ē h: ꝙ paup deportat⁹ ē ab āgel.
Media fuert vita ei⁹ ⁊ diuit. Fatui ei putāt
vanitatib⁹ dediti fore possibile h mūdo frui:
et i glia etna satiari. Dr em̄. C. Qui milita
ri nō pñt. lib. xij. le. is qdē. Nemo pōt habere
duas militias. Et extra de religiosis domi
bus ca. ne nimia. monachus locū habere nō
potest in duobus monasterijs. Et ex eodem
capitulo habet. Nemini licere religionem
nouā introducere: sed si quā hre voluerit as
sumat approbatā, cū regula ⁊ in institutio

ne ipsius ex eodē ca.' nō pōt p̄latus inferior a sūmo pōtifice obtinere: vt monachus i diuersis gaudeat monasterijs: neqꝫ ecōtra abbas plurib⁹ monasterijs p̄sidere pōt. Hoc est cōsonū illi quod dr̄ Math.vi. Nemo pt̄ duobus dn̄is seruire. Audiāt hec cūcti peccatores: pōpis: choreis: ludis: aleis: ebrietatibus vsuris: fraudib⁹: luxurijs: ꝛ rancorib⁹ dediti. Oportuit xp̄m pati: ꝛ ita intrare in gl'iaꝫ suā Inq̄t Hern. q̄ꝫ fatui sūt q̄ aliā sine passione gloriā sperāt intrare. Nitaꝛ ergo q̄libet consolatōes h⁹ seculi spernere: ne cū impio diuite ad penas tēdat eternas. cui dicitur ī prothemate. Recordare ꝛc.

¶ Quia euāgeliū hꝫ duas p̄tes principales scꝫ statū meriti: ꝛ statū p̄mij. duo erūt s̄mones: qm̄ nūc in statu meriti ꝛ ipsi vie sūt boni ꝛ mali s̄m typū diuitis ꝛ lazari.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de voluptate h⁹ seculi deserēda.
Scd̄a d̄ austeritate penitētiali viriliter amplexanda.

¶ Quo ad primū oīs voluptas h⁹ seculi merito ē cōtēnenda pp̄ tria.
Prīo pp̄ vite breuitatem,
Scd̄o pp̄ culpabilitatē.
Tertio pp̄ periculositatē.

¶ Quo ad primū oīs voluptas h⁹ seculi breuis ē. Iobā.xxi. Gaudiū ypocrite ad instar pūcti. ꝛ iteꝝ. ducūt in bonis dies suos: et in pūcto ad inferna descēdūt. Mane sicut herba transeat: mane floreat induret ꝛ arescat. Sapi.v. Quid nobis ꝓfuit sup̄bia: aut diuitiarū iactātia q̄d cōtulit nobis? trāsiert oīa tanq̄ꝫ vmbra, ꝛ tanq̄ꝫ nunci⁹ p̄currēs. ꝛ tāq̄ꝫ nauis q̄ p̄trāsit fluctuātē aquā cui⁹ cū p̄terierit nō ē vestigiū inuenire nec semitā carine illi⁹ in fluctib⁹. aut auis q̄ trāsuolat in aere: cuius nullū inueniꝛ vestigiū itineris illius Ponaꝛ nūc diues ī inferno cruciat⁹ an̄ oculos nostros: ponātur ꝛ oēs mūdane diuitijs delicijs ꝛ honorib⁹ fruētes mētetenus interrogenꝛ: ꝛ ab eis petaꝛ q̄ꝫtuꝫ durauerūt aut durabūt he delicie. O filij hoīm vsq̄ꝫ quo graui corde vt q̄d diligiꝛ vanitatē. Certe beat⁹. Iob verū dicebat. Dies mei trāsierūt velocius q̄ꝫ tela a texēte succidaꝛ. Hic occurrit illa parabola de illo q̄ existēs in diuitijs ꝛ delicijs nō cogitabat vite breuitatē: sꝫ dicebat Aīa mea habes plurima bona reposita ī annos plurimos. epulare ergo ꝛ letare. q̄ tamē ꝓtinus audiuit. stulte hac nocte aīam tuaꝫ repetā a te. Lu.xij. Uere stultus q̄ leticiā sibi suadebat pro annis plurimis ignorās q̄ eadem nocte peritur⁹ eēt. O filij Adā q̄ꝫtū durabunt ioci vestri: q̄ꝫtū risus: luxurie vidicte: fraudes: ebrietates: vere tales possūt dicere. Nos cōtinuo nati deficimus et desinimus esse. Despiciēda ē scd̄o oīs seculi voluptas ꝓpter culpabilitatē: q2 videlicet ponēs cor: affectū: mentē: ꝛ desideriū ad cōsiderandū voluptatē p̄ntis scl̄i labiꝛ ī pc̄tā inestimabilia ij. Thi.iij. In nouissimis dieb⁹ instabūt tp̄a periculosa: erūt hoīes seip̄os amātes: cupidi: elati: sup̄bi: blasphemi: parētibus nō obediētes: ingrati: scelesti: sine affectiōe: sine pace: criminatores: incōtinētes: immites: sine benignitate: ꝓditores: ꝓterui: tumidi: ꝛ voluptatū amatores magis q̄ꝫ dei: sp̄ēm q̄deꝫ pietatis h̄ntes: veritatē aūt ei⁹ abnegantes Ex hac radice: vt dicit magr̄ sniaꝝ in glosa hec q̄ sequūtur: mala oriunꝛ. i. q̄ erunt cupidi pecunie: elati cōtra dn̄m: vt sup̄bi d̄ honoribus sibi impēsis: blasphemi cōtra deū: parētib⁹ nō obediētes ip̄os cōtēnendo: ingrati mala ꝓ bonis reddētes: scelesti i grauib⁹ peccatis ꝑpetratis: vt qm̄ modū peccādi trāscēdunt sine affectione ad aliquē nō cōpatiendo alioꝝ necessitatib⁹ corporalib⁹ vel sp̄ūalibus. sine pace criminatores. i. alijs īponentes crimē. incōtinētes gule ꝛ libidinis non seruādo regulā rōnis. voluptatū amatores magis q̄ꝫ dei. i. delicias carnales sp̄ūalibus p̄ferentes. Q̄d aūt hec et filia ex affectu mūdane vanitatis oriātur: fingaꝛ in mediū q̄s ambiciosus: vsurarius: adulter: vel concubinarius. Quis numerare sufficereꝫ peccata q̄ cōmittit si ambiciose ducaꝛ: q̄ꝫtū inuid⁹ torqueatur: quot iracundijs affligitur: ꝛ p̄ fas et nefas cupit ascendere? quot cōtēptus in corde suo p̄rios vilipēdēdo ascēdūt: si vero auaricia laboret quot fraudes: quot fallacias quot piura ꝯmittit? Si aūt luxuria inficiatur quot voluptates: quot cogitatiōes bestiales: quot aspectus: quot demū verba scurrilia priuatim ꝛ publice ꝑpetrat. Primis loquiꝛ ꝓpheta. Ascēdūt vsq̄ꝫ ad celos ꝛ descēdunt vsq̄ꝫ ad abyssos aīa eoꝝ in malis tabescebat. Scd̄is vero. i. Thimo.vi. Qui volunt diuites fieri incidūt in tentationē ꝛ i laqueꝫ

diaboli: et desideria multa nociua que mergunt hoiem in interitū ꝛ perditionē. Tertius vero Joel.i. Cōputruerunt iumēta i stercore suo: demolita sunt horrea: dissipate sūt apothece: qm̄ cōfusum ē triticū. Uere tales merito dicūtur putrescere: qm̄ oēm gustum: nutū: verbū: aspectū: cogitatū: ꝛ actum ordināt ad putredinē. O deus si electi tāto tpe insistūt vnū pctm̄ mortale vitare possint et pleriqꝫ mori corporaliter poti⁹ elegert q̄ꝫ vni soli mortali cōsentire. quis tā miser vt sic voluptatē h⁹ mūdi velit diligere ꝛ tot peccatis velit se exponere. vñ Aug. li.ij. de ci. dei. ꝛ ponitur.xxxij.q.v.c. Ita ne aliquē. potius expedit quelibet mala tolerare: q̄ꝫ malo cōsētire Et extra de his q̄ vi metu ve cā fiunt ca. sacris dr̄. Pro nullo metu dꝫ quis mortale peccatum incurrere. Tertio vitāda ē atqꝫ contēnēda p̄ntis seculi voluptas ꝑꝑ tria pericula ex ea venientia.

Primū ē infatuatio.
Scd̄m ē dei oblíuio.
Tertiū est sui desperatio.

¶ De primo aūt dicit̄. Infatuat em̄ mundi fallax voluptas: siue in dlicijs: siue i diuitijs vt nec homo de suo periculo aduertat aut ꝓuideat. vñ Eccl'.xxx. dr̄. Quasi qui apphēdit vmbrā et ꝑseqtur ventū: sic q̄ ascendit ad vetera mendacia. Quāto magis ergo fatu⁹ iudicaret̄ q̄ vellet vmbrā capere ꝛ ventū detinere. Sic vtiqꝫ fatuus merito ē iudicādus qui facilitatē h⁹ seculi attendēs de salute sua ñ prouidet. Notauit hoc saluator. Luc.xix. q̄ videns ciuitatē fleuit super illā dicēs. In hac die tua q̄ ad pacem tibi: nunc aūt abscōdita sūt ab oculis tuis. Secundo obliuionē dei causat maligna mundi ꝓsperitas. Jere.xxij. Locutus sum ad te in abundātia tua: dixisti nō audiā: hec ē vita tua: adolescētia tua: quia nō audisti vocē meā. Gene.xlvi. Dicitur q̄ꝫ effraim ꝛ manasses fuerūt germani frēs. Effraim interp̄tatur crescēs seu frugiferus Manasses vero iterp̄tat̄ obliuio: q̄ꝛ sepenumero ex abundātia tpaliū hō deū obliuiscitur. Osee.xiij. Adimpleti sūt: saturati sūt: leuauerūt cor suum ꝛ obliti sūt mei. Tertio inducit desperationē. Nulli mirum dꝫ eē: si tales in fine dieꝝ desperant attendendo q̄ꝫ nihil penalitatis pro dño in p̄nti seculo ꝑtulerunt: s; totaliter voluptatibus se immiscuerunt. Quid de talib⁹ dr̄ Deute.xxxij. Ubi sūt dij eoꝝ in q̄bus habebāt fiduciā: de quoꝝ victimis comedebāt adipes: ꝛ bibebāt vinum libaminū. surgant ꝛ opitulent̄ vobis ꝛ in necessitate vos protegant. Adducat̄ hic diues in mediū: querat̄ ab eo q̄d ꝓdest sibi nūc fuisse indutū purpura ꝛ bysso: ꝛ epulatū fuisse splēdide ac diuitē fuisse. Surgāt diuitie tue et te adiuuent. O de⁹ dānatur hic q̄ nō dedit propria: q̄ nutriuit corp⁹ suū splēdide: q̄ indutus fuit pōpose. Ubi ergo parebit q̄ detinet alienū: qui quotidie voluptat̄ in luxuria vt bestia: q̄ deniqꝫ ornatur supra statuꝫ suū de ere alieno ad iactantiā vanitatē ꝛ mulierū ꝓcacitateꝫ. O vani peccatores oculos aperite hic vanitatē despicite: q̄ꝛ cuilibꝫ vestrum nūc dr̄ qd̄ dānato huic ꝓponitur i ꝓpositiōe preassūpta. Recordare ꝛc.

¶ Quo ad scd̄ꝫ principale. Sicut in typo diuitis hodie ꝓponit̄ vanitas ꝛ voluptas scl'i cōtēpnēda: sic vtiqꝫ sub typo Laza. pauperis iacētis ꝛ languētis introducit̄ pn̄ie austeritas amplexāda: que merito adipiscenda ē propter tria. s.

Primo ꝓpter breuitatem.
Scd̄o ꝑꝑ fiducialitatē.
Tertio ꝑꝑ auxiliationē.

¶ De p̄mo. i. Petri. i. Modicū nūc si oꝫ cōtristari in varijs tētationibus: vt ꝓbatio fidei vestre multo p̄ciosior sit auro ꝛ argento qd̄ per ignē purgat̄ ꝛ ꝓbatur. Jsaye.liiij. Ad pūctuꝫ in modico dereliqui te: ꝛ in miserationibus magis congregabo te: in momēto indignatōis abscōdi faciē meam parūꝑ a te: ꝛ in mīa sempiterna misertus sū tui. Quid ē totū tp̄s vite p̄ntis nisi punct⁹ ad cōparatione eternitatis. Numera penas martyrū et sanctoꝝ angustias: et si diu visi sūt in ill' tn̄ trāsierūt: sic etiaꝫ gaudia iniquorū breuiter transierūt. Hanc ergo viā pn̄ie sic salubriter duraturā quilibet cupiat dicēs illd̄ Job.xi. Dimitte me vt plangā: nō vt rideā: paululū q̄ꝛ oē qd̄ hic agit̄ breui termino claudit̄. antequā vadā ad terrā ꝛc. De scd̄o ad Hebre.xij. Oīs aūt disciplina in p̄nti videt̄ non eē gaudij sed meroris. Postea vero fructū pacatissimū exercitatis per eā reddet iusticie. Et iacobi.i. Omne gaudiū estimate fratres mei cū in tentatiōes varias incideritis scientes q̄ꝫ probatio fidei vestre patiētiā operat̄. vbi

glo. Non est xpiane dignitatis in tpalibus exaltari: sed potius deprimi. Mali nihil habent in celo: et vos nihil habetis in mundo: sed spe istius boni ad quod tenditis quicquid in via contigerit gaudere debetis. Hac fiducia armata btā agatha quasi ad epulas leta et gaudens ibat ad carcerē: vt dicit augu. in soliloquijs. Hac excitatus Stephanus lapides torrētes illi dulces fuerūt. Hac animatus andreas clamabat ad crucē. Salue crux preciosa. De tertio. i. Cor. x. Fidelis autē deus est qui nō patitur vos tētari supra id quod potestis: sed faciet etiā cū tētatione prouentū vt possitis sustinere. Sed proh dolor pauci sūt qui hanc vitā velint accipere: sed sensualitate ac cupiditate victi nihil aliud timēt quam viam austeritatis amplecti. de quibus di. Greg. xlvij. dist. ca. Omēs huius seculi amatores in terrenis rebus fortes sūt: in celestibus autē debiles. Nā pro tpali gloria vsque ad mortē desudare expectant: et pro spe perpetua: nec parū quidē in labore subsistunt. pro terrenis lucris quaslibet iniurias tolerant: et pro celesti mercede: vel tenuissimi verbi ferre cōtumelias recusant: terreno iudici toto diē die assistere fortes sunt. In orōne vero corā dño vel vnius hore momēto lassantur. Sed certe velint nolint si in pñti seclo nolint gemere in futuro sine fine habebūt dolorē. Iuxta quod pretendit euangeliū in propositione preassūpta. Recordare quia recipisti et cetera.

¶ Dñica. ij. post pēthe. post prādiū. Ser. ij.

Ecordare quia et cetera. vbi supra fuerūt allegata. Qui fodit foueam incidit in eam: et qui dissipat sepem mordebit eū coluber. Eccl. x. Ut pctōrum occasiōes vitemus: et legem diuinā obseruemus verba spūssancti sūt ista. Dictū nempe fuit in precedēti sermōe quod mūdani persequūtur delectatiōes ne forte excusando dicāt male se non cogitare. Dr eis. Qui fodit foueā et cetera. dicit tñ de lyra. Qui occasionem pcti quaerit in pctm̄ cadet. Qui enim amat periculū peribit in illo. Eccl. iij. Nullus ergo peccatū requirat in deū nullus cōqueratur si a pctō nō caueat. Nemo cū tētatur dicat: quoniam a deo tentatur. Deus enim intētator est malorum. Vnusquisque autē tētatur a cōcupiscentia sua abstractus et illectus. Ja. i. Unde et. xv. q. i. ca. nō est dicit ambro. Nō nisi volūtariū militē elegit sibi xps. et nō nisi volūtariū seruū exactionatur diabolus. Per foueā enim cōuenienter peccatū mortale intelligitur. Pctōr enim ex gratia in mortale cadere pōt: per se vero resurgere minime. Sicut de cadente in foueā cōtigit quia spōnte vadens et nō rediens. Isa. xxiiij. Fortitudo et fouea et laqueus super te qui habitator es terre. Peccatū mortale formido dr: quia mētē reddit instabilē. Fouea: quia a suo statu deijcitur. Et laqueus: quia mentis vinculatur. ¶ Putaret forte aliquis nō esse graue periculū pctm̄ cōmittere et legē dei preterire. Ideo sequitur. et qui dissipat sepē et cetera. Noīe sepis hic diuina lex intelligitur. Mat. xxi. Homo quidā plantauit vineā. i. ecclesiam catholicā: et sepē diuine legis circūdedit ei: vt dicit glosa. Sepē ergo dissipare est diuinā legē frangere et pctā cōmittere: quā dissipantē mordet coluber infernalis. Eccl. xxi. Quasi a facie colubri fuge peccatā si accesseris ad illū fugient te dentes leonis. Hoc fecit ille de quo in euāgelio et cum dicit thema. Recordare et cetera. Quesiuit delectatiōes diues fuit: in delicijs vixit: foueam fecit: et in illam incidit: sepē diuine legis fregit: eumque coluber grauissime mordet: quia mortuus est et in inferno sepultus. Sed nūc queror: cū tot peccatores in peccatis regnēt cur viuere a deo sinuntur: dicit apls ad Heb. xij. Xps in ipsum celum introiuit ad interpellādū pro nobis. et de beata virgine di. Grego. in secreta vigilie assūptionis quā idcirco de pñti seculo trāstulisti vt apud te pro nobis intercedat. Audite miserrimi peccatores oī malicie dediti faciem colubri fugite: legē diuinā seruate: ab occasionibus peccatorum cauete: alioqui in fine dierum pena eterna estis puniendi. quod si cōqueramini: merito dicetur vobis quod dānato diuiti improperatur in propositiōe passūpta. Recordare et cetera.

¶ Pro fundamento mouetur quod. Cū iuxta predicta in sermone fuerit necessariū aliquā doctrinam supnaturaliter reuelari: qua informiemur de medijs efficacissimis et necessarijs et ad salutem. Merito quaeritur an oē necessarium ad salutem sit nobis in scriptura sacra traditū: respondet Scot. ij. q. prologi: quod supposito ex opinione doctorum scripturā declarātiū quod oē necessariū ad salutē est sufficiēter reuelatū:

nec mirũ ꝙ plura sunt adhuc dubia: qꝛ a du bijs tanꝗ̃ a periculosis est abstinẽdũ. Nota tñ differentiã inter sciam: fidẽ: opinionẽ: su spitionẽ: ꝛ dubiũ.
Scientia eñ est noticia certa cũ euidẽtia.
Fides ẽ noticia certa sine tñ euidẽtia.
Opinio est adhesio vnius partis cũ formi dine alterius.
Suspitio ad vnã partẽ declinat: lꝫ illam nõ audeat amplecti.
Dubiũ vero stat in biuio nõ hñs maiorẽ rõ nem ꝓ vna pte ꝙ̃ ꝓ alia.
¶ Et ab illis ẽ cauendũ. Nulli mirũ eẽ dꝫ si plures dãnãtur. Sepeliri dꝫ qs in ꝓpa pro chia: si aliter nõ disposuerit ante mortẽ su am. Ut extra de sepulturis ca. nos instituta Aut parrochianus alicui⁹ parrochie quã fre quẽtius habitat ꝛ colit. Ut notat. ff. ad mu nicipales. l. municeps. Audiant verbũ h̃ cũ cti presentis seculi inhabitatores: ꝛ querat ab eis cuius ecclĩam plus frequẽtant: dei vl diaboli: cuius opera plus faciãt peccati vel meriti; attendant voluntates verba et fa cta. ꝙ si proterue asserẽt se omnia facturos propter deũ: ꝛ per ꝯñs se fore de ecclesia dei. Audiant Hiero. ꝛ ponitur de pe. distin. i. ca. eccl̃ia. vbi dicitur. Ecclesia est sponsa christi non habens maculam neq̨ rugam aut ali quid hmõi. Qui ergo aliqua sorde peccati. glosa mortalis maculatus fuerit non est de ecclesia xp̃i: lꝫ numero esse videatur. Prope rant ergo certe tales ad cimiterium illd̃ de quo dicitur in euangelio. Mortuus est di ues: ꝛ sepult⁹ est in inferno. vbi cum fuerint merito eis dicetur. Recordare ꝛc.
¶ Uiso in sermone precedẽti devia declinã da ꝛ amplectãda iuxta typum duoꝝ quorũ vie et vite diuerse fuerunt: videndum est se cundo.
De glia petẽda.
Et de pena fugiẽda.
¶ Quod notatur in themate ibi. nunc autẽ hic consolatur. Pro primo pauci: ideo volu ptates non refugiunt: qꝛ premium non at tendũt. Sic eñ ait Grego. i homel. vilescũt animo ea que habẽtur in terris. Que autẽ sint illa inexplicabilia sunt. Cum eñ dicat aplus. i. ad Coꝝ. ij. Oculus non vidit: nec au ris audiuit: nec in cor hois ascendit que pre parauit dñs diligẽtibus se. In cuius figura tertij Regũ. x. dr̃ ꝙ regina sabba videns sa pientiam Salomonis ꝛ domũ quam edifi cauerat: ꝛ cibos mense ei⁹: ꝛ ordines ministrã tium: vestesq̨ eoꝝ: non habebat vltra spm̃. ꝙ̃uis autem totaliter nequeant explicare: ait tamen beatus Bonauẽtura in tractatu de multiplici exercitio. Cõsiderandũ est et frequẽter meditandũ: seu cogitãdum ꝙ de us qui non mentitur sperantibus ꝛ diligẽ tibus eum. promittit amotionem omnium maloꝝ: associationẽ omniũ sanctoꝝ: ꝛ ipleti onem oĩm desiderioꝝ. Et super his trib⁹ con solat lazarus in sinu Abrahe. cõsolantur et oẽs electi. ¶ Nota aũt ꝙ sinus abrahe acci pitur pro loco iustoꝝ qui ante passionẽ erat lymbus patrum: post ascensionem est celũ empireum. Et dicitur sinus abrahe: qꝛ abra hã fuit pater fidei: qꝛ prim⁹ inter ydolatras cultum dei vini tenuit: qui etiam primus d̃ incarnatione promissionẽ habuit. De amo nitione oĩm malorum dicit Joh. Apoc. xxi Absterge deus omnẽ lachrymã ab ocul eoꝝ et mors vltra nõ erit: neq̨ luctus: neq̨ cla mor: neq̨ dolor erit vltra q̃ prima abierunt: De associatõe oĩm sanctoꝝ scribit Mathei viij. Multi venient ab oriente ꝛ occidente ꝛ recumbent cũ Abraham: Isaac: ꝛ Jacob i re gno celoꝝ. De impletione oĩm desideriorũ dicit ps. Satiabor cũ apparuerit gloria tua Et Johan. iiij. dicit. Qui bibet ex aqua quã dabo ei non sitiet ineternũ. Hec si quis men te attenta reuolueret quicquid durũ: ꝗc q̃d graue: quicq̃d ve difficile: dulce: leue et faci le putaretur. dicit enim Grego. in moralib⁹ Spes in eternitate animum erigit. Et hie ronymus dicit. Nulla mala que exterius to lerat sentit. et Isidorus de summo bono ait Qui vite future premia diligẽter excogitat mala oĩa presentis vite equanimiter ꝑpor tat: quoniam ex illius dulcedine hui⁹ amari tudinẽ temperat. In hoc ꝑmio si cogitarẽt homies iuuenes ꝛ puelle non formidarent religionẽ ingredi ꝛ virginitatẽ seruare. Si deniq̨ verentes peccata cõfiteri attenderẽt ꝙ̃tum premium dabitur peccata relinquẽ tibus non erubescerent cõfiteri. Si deniꝫ auari ꝛ cupidi qualis fuit hic diues atten derent ꝙ̃ta remuneratione elemosynarij ꝑ mabuntur non aliena tollerent: de suis qꝫ facultatibus pro tẽpe distribuerẽt. Preter

ea dicit Criso.sup Mat. Si tẽpestas nauč si vulnera militib⁹:si frigora agricolis pp p̃miũ tẽpale leuia sũt:q̃to magis debẽt eẽ leuia pp p̃miũ eternũ ⁊ ppetuũ. Si insup q̃rentes voluptates vite p̃ñtis attẽderẽt illã suauissimã felicitatẽ libẽter vtiq̃ cũcta spernerent. vñ beatus Augu. de libero arbitrio. Tãta ẽ pulchritudo iusticie tãtaq̃ ẽ iocũditas lucis eterne vt etiã si nõ liceret ampli⁹ i ea manere q̃ vni⁹ diei hora pp hoc solũ innumerabiles anni vite h⁹ pleni diuitijs:⁊ etiã affluentiã bonoꝝ tpaliũ recte merito contẽnerẽtur. O pauperrime lazare nunc lz mendicus fueris:lz vlceribus plenus: lz spret⁹ a pluribus seu ab oibus:tñ certe nũc ꝯsolaris et cõsolabũtur qui spernent presentis seculi luxus. Iuxta thema p̃assũ. Recordare ⁊c.

¶ Quo ad secundũ principale: q: pctõꝝ corda indurata facilius terrore cõpungunt q̃ precij amore alliciunt: ne putent insani peccatores fore fabulã penas inferni eis prepatas. Dr̃ de isto dãnato diuite. tu vero cruciaris. Nec parabola ẽ:s̃ res gesta in cui⁹ signũ mendicus noie ꝓprio describit: cũ dr̃ Lazarus. Diuitis ergo nomẽ tacet:q: ei⁹ opa corã deo non sunt approbata. Mathei. xxv. Nescio vos. q̃ si cruciat⁹ dat illi q̃ nõ dedit ꝓpa iuxta Grego. Quid dabitur illi q̃ tulit aliẽa Si i flãma torq̃tur q̃ corp⁹ suũ nutriuit splẽdide vbi locabitur q̃p totã vitã suã vixit luxuriose. O excecati pctõres nũc dum ludit: dũ lasciuitis:dũ põpatice ac ambitiose incedit; dũ mulieres ꝓuocatis et ad eas ꝓuocãduz oculos clauditis. Sed dũ torq̃bimini velut hic diues de quo dr̃. dũ eẽt i tormẽtis eleuãs oculos suos eos certe aperietis. Dr̃ em̃ per Grego. in moralib⁹:⁊ hr̃. xxxviij. dist. ca. q̃ ea. Quicunq̃ stult⁹ est i culpa:sapiẽs erit in pena. Ad terrorẽ ergo pctõꝝ de penis dãnatorũ aliq̃d dicam⁹. Tñ vt dr̃ extra de iudeis capi. ad liberandũ. pena vni⁹:metus ẽ alteri⁹. De inferno loquẽs hugo de sctõ victore libr. de aĩa sic ait. Infern⁹ lacus est sine mẽsura: ꝓfundus sine fũdo:plen⁹ ardoie incorruptibili:fetore intolerabili:plenus dolore inextiguibili ⁊ innumerabili. ibi miseria. ibi tenebre. ibi ordo nullus. ibi horror etern⁹. ibi nulla spes boni:nec desperatio mali. Ubi circa hec notantur tria.

Primum est veritas.

Scdm ẽ varietas.

Tertiũ ẽ ppetuitas.

¶ De prio. nõ putẽt insensati q̃ sit fictio de inferno loqui. veritas em̃ est ait ps. Cõuertẽtur peccatores in infernũ: oẽs gẽtes q̃ obliuiscunt deũ. Pondera oẽs gẽtes: q: sine delectu sine exceptione. Eccl. ij. dicitur. Corda filioꝝ hoĩm implẽtur malicia ⁊ cõtẽptu. p⁹ h̃ ad inferna deducent. Hierony. ad pãmachium ⁊ occeanũ. An putamus frẽs q̃ iocãdo predicent apl'i: ridendo loquãtur ꝓphe: aut infantiliter xp̃i iudiciũ cõminet. Sed ioci non sunt vbi supplicia intercedunt. Isayas serra secat:Daniel leonib⁹ traditur. Petrus in cruce exemplo xp̃i suspẽditur. Paulus capite truncat. Et hec omnia pertulerunt vt nos a pctis cohiberẽt. Si iocãdo locuti sũt iocãdo credantur ⁊ passi. Hec ille. O insensata hominũ miseria. filius patrẽ offendẽs exheredatur. vxor se prostituẽs a spõso repudiatur. subditus crimẽ in pricipez committens trũcatur: ⁊ indurati pctõres in dei offensa cõtinue debachãtes impune relinquãtur:absit. Tunc certe cognoscet dñs iudicia faciẽs q̃ nomit fuit recognit⁹:ait Ber. misericordiã querẽs. Congregabo inquit. Deute. xxxij. sup eos mala:⁊ sagittas meas cõplebo in eis. ¶ Sed q̃reret aliquis vbi sit infernus. dicit Richardus in q̃rto: q̃ in cẽtro terre distans a supficie terre s̃m quosdã astronomos tribus milibus ducẽtis q̃nquaginta miliaribus in medio dyameti. Et hoc est ad maiorẽ penã maloꝝ. quia sicut missus in exiliuz quãto longius mittitur:tanto plus dolet. Et q̃to carcer profundior censet ⁊ penalior. Corpora vero ordinantur in locis s̃m exigentiã põderũ. ⁊ spũs dñi locari s̃m qualitatẽ suoꝝ affectuũ. Quia dicit Augustin⁹ Pondus meũ amor me⁹. Mali ergo statuerũt oculos suos declinare in terrã: ⁊ ideo in terra austere locant. Scdo de varietate pene eoꝝ. nullus viator posset exprimere quot erũt. dr̃ em̃ Sapiẽ. vij. Per que quis peccat p hec ⁊ torquet. Quia ergo cõstituti sunt ex quattuor elementis punient ab eis. Peccauerũt in corpore: in spiritu: in loco:in societate:in tpe:in donis adeo sibi datis. In his oibus punient. Nec habebunt requiẽ die ac nocte. Iob. xxiiij. Transibũt ab aquis niuiũ ad calorẽ nimiũ. Sed merito queritur quõ

ignis infernalis poterit agere in eos: dicen
dū q̄ hoc lz videat̄ esse ꝯtra naturā non tñ
contra diuinā potentiā. Dicit em̄ Aug.xxij.
de ciuitate dei. Licz in aqua ignis nō arde
at naturaliter: imo in ea extinguit̄: tñ pōt
ardere in aqua sulphurea. de dānatis autez
d̄r Apoca.xxi. pars illorū in stagno ardenti
igne ꝛ sulphure. Sic ergo ſm scotuz in.iiij.
dist.l. q̄ ignis aget in spiritus tanq̄ȝ instru
mentū diuine iusticie ꝑ detentionē diffini
tiuā ꝛ intellectualē. Adde ſm quendā scoti
stam ꝑ coligantiā: quia spiritus h̄ūanātur
igni vt recipiāt ab eo penas. O miserabilis
imo maledicta dānatoꝝ conditio: q̄r eniz in
cunctis delinquerūt: in cūctis ferientur. Ter
tio de perpetuitate haꝝ penaruz dicit̄. Apo
ca.iiij. Fumus tormētoꝝ eoruz ascendet in
secula seculoruz. O deus eterne ineternum
mei memor non eris. Certe apud Aristote
lē.v.ethicoꝝ. Offensa ꝛ per ꝯsequens offen
se pena ponderatur ſm qualitatez persone
contra quā fit. ꝛ extra de excessibus prelato
rum. Quantū persona dignior: tantū pecca
tum grauius. Cum ergo deus sit imensus:
iustū est q̄ pena sit eterna. O diues nō am
plius nūc epulatur splēdide: nō plus indu
etur purpura ꝛ bysso: Transierūt hec omia:
recordare ꝛ tu qm̄ nūc cruciaris. Recordant̄
ꝛ oēs ne pro simili conditiōe ad talē veniāt
locuz tormētoꝝ. Nota hic q̄ ille diues de fra
trib⁹ suis timebat ne pena ei⁹ accidētalis ex
eoꝝ aduētu augmētaret̄ quibus fuerat pec
candi occasio. Nota insuꝑ q̄ lz diues viderit
lazarū in sinu abrahe: q̄r tunc erat in limbo
que ē vna pars inferni: dānati tñ nō vident
beatos visione intuitiua ſm ipz Richardū
ꝛ Nicolaū de lyra: sed solū ſm quandā noti
ciam in generali.

¶ Dominica secūda post penthecostez.
Sermo.iij.

Nemo viro
rum illoꝝ qui vocati sunt
gustabūt cenā meā. Luce
xiiij. ꝛ in euāgelio. Spera
te in eā qui offertur vobis
gratiaz in reuelatione iesu christi quasi obe
dientie filij nō ꝯsignati prioribus ignoran
tie vestre passionib⁹ desiderijs. Sz ſm eū qui
vocauit vos sanctū vt ꝛ ipsi in omni cōuer
satione sancti sitis.i. Petri.i. Ad vniuersos
christicolas saluari cupiētes ꝑ beatū petꝝ
verba sunt ista in quibus duo notanē ad sa
lutem necessaria.

Primū est diuine dignatōis susceptio.
Scōm donatōis gratie operatio.

¶ Primū notatur cū d̄r sperate ꝛc. Sperate
per gratiā que vobis offertur. Aia enim sine
spe ē sicut nauis vētis exposita sine anchora
Quo cōtra de spe d̄r. ad Heb.vi. Fortissimuz
solaciū habem⁹: qui cōfugim⁹ ad tenendaz
propositā nobis spem quā velut anchorā fir
mam ꝛ tutā habemus incedentē vsq̄ȝ ad in
teriora velaminis. Hec aūt gratia d̄r offerri
et nō ex meritis acq̄ri. Si em̄ ex opib⁹ iam
nō essz: nullusq̄ȝ ē cui refutent̄ si dispositus
fuerit. Unde cyprianus de cōse.di.iiij.ca. nec
quēq̄ȝ. Si dies equaliter oib⁹ noscit̄: ꝛ si sol
super oēm pz ꝛ equa lūce diffundit̄: q̄ȝto ma
gis sol xp̄s suꝑ oēs ptz ꝛ eq̄ lūce ꝛ dies ver⁹ i
ecclia sua lumē vite et ne pari eq̄litate lar
gitur. Et augu. in quodā sermone. Emanat
aquā oibus reperire volētib⁹. ꝛ sicut sol cuz
suo radio oibus p̄ntat̄ vt luceat supra terrā
sic xp̄us suaz grām. Respicite filij nationes
hoim ꝛ scitote: q̄r nemo sperauit in dño ꝛ cō
fussus est: vt d̄r Eccl.ij. Sed aduerte q̄ dicit
sperate nō presumite. Estimare em̄ cōsequi
gloriā sine operib⁹ ꝑinde ē ac si in bello peri
culosissimo estimaret reportare triūphuz si
ne armis: vel mare periculosissimū trāsire si
ne velo et remis. Preterea ait apl's Petrus
quasi obedientie filij q̄ valet tūc sperare ꝑñt
de salute si deo obediāt. Si xp̄o a quo xp̄ia
ni nominātur cōformes fuerint: alioqui vt
d̄r Sapiē.iij. Uana ē spes illoꝝ ꝛ labor sine
fructu. ꝛ Prouerbi.x. Expectatio iustoꝝ leti
cia: spes autem impioꝝ peribit. Sicut eniz
seru⁹ qui nihil deseruit nihil recipere debet.
Extra de clericis nō residentibus ca. cōque
rente. Sic qui xp̄iani nom̄ portant nisi xp̄i
ani opera faciant. Hoc declaratur in euāge
lio vbi cena per saluatorem parata mittit̄
ad inuitatos qui affectu luxurie auaricie et
superbie detenti venire cōtempnūt. De qui
bus dicit thema. Nemo viroꝝ ꝛc. Tales iaz
resipiscant ad xp̄um et ei⁹ matrem piissimā
que non refutabat eos. vnde Anselmus in
quadam oratione que incipit. Uirgo mūda

Tunc impossibile est beatissima vt hec merita tua tam singularia tibi nobis tam necessaria obliuiscaris. Redeat ergo ad eā quilibet cenaꝫ eternā nō fastidiens ꝛ amplius illā non rennuat. Quia nemo illoꝝ qui vocati sunt gustabūt cenā meam. In quo themate innuitur refutantes cenā nūꝙ̄ ad eā peruenturas. ¶ Pro fundamento mouetur questio. An aliqḋ pctm̄ sic graue possit hō cōmittere ꝙ de eo nunꝙ̄ valeat penitere. Questionē hanc in sententia mouet Bonauētura in.ij.dis.xliij.ij.arti.ij.q.de pctō i spiritū sanctū. Et respōdens dicit: ꝙ irremissibile ḋr dupliciter. Unomodo q: nullomodo valeat remitti. Aliomō q: raro remittitur. Primomodo peccatū habēs annexā finalē impenitentiā est irremissibile: qḋ videlicet ꝯtinuatur vsqꝫ ad instās mortis inclusiue. Qꝫdiu aūt quis viuit: non peccat hoc peccato: sed potest redire si deus inspirauerit. Secundo pctm̄ in spiritū sanctū dicit̄ irremissibile. omne eniꝫ pctm̄ in spiritum sanctum includit quodāmodo propositū non penitēdi ꝛ claudit viam ad gratiā ꝛ impedit. ss. ingressum qui per gratiā introducit̄. quod autem ad gratiā disponit de cōgruo est ip̄a voluntas recedēdi a peccato. Et ideo cū voluntas faciē suā firmat ad oppositū nisi fiat ei specialis vocationis donuꝫ non peruenitur ad remissionis gaudiū. licet aūt alia peccata tollant iusticiā: non tamen reddūt volūtatem rebellē ꝛ repugnantē cōtra diuinaꝫ vocationē. Et ideo licet ꝓpter negligentiā peccatoris vel preoccupationē mortis non remittant̄: nō tamen dicuntur irremissibilia. Ex his apparet ad questionē ꝙ̄ lapsus ꝙ̄tūcunqꝫ sit grauis potest recuperari. Tn̄ ſm eundē Bonauēturā vbi supra est aduertenduꝫ in solutione tertij argumēti. Quod aliqn̄ aliqui sunt in peccatis obdurati ꝗ nō merentur a deo visitari spiritualiter: ꝛ de⁹ suo occulto iudicio nō vult eis suam manū mīe ampliare ꝛ in peccatis finaliter remanent. Et de his dicit̄. Hier.vij.ꝛ.ix. Tu autē noli orare pro populo q: nō exaudiā te ꝗ scꝫ dixerint. Hiere.xviij. Desperam⁹ post vias nostras ibim⁹. Miret̄ nullus si plures dānant̄ ꝛ pauci subleuēt̄. Uocatis aūt a iudice trib⁹ vicib⁹ vel de iure āmonit⁹: aut vna ꝑ trib⁹ ꝛ venire dissimulat excōicet̄.xi.q.iij.

ca.certum. fecit etiam ꝙ si aliquis vocatus fuerit a suo supiore ꝛ venerit si tn̄ nō steterit pōt excōicari. extra de verboꝝ significatiōe ca.ex pte. Seruus quoqꝫ cōtumax penā grauiorē meret̄ ꝛ penā accumulat. C. de seruis fugitiuis. l. quicunqꝫ. ex primo legis capite habet̄ ꝙ suscipiēs seruū inscio dn̄o ꝙ punitur ad restituēdū seruū ꝛ alterū seruū cum decē solidis. Ex scḋo legis capite habet̄ ꝙ si aliquis scḋo vel tertio susceperit preter ipsum dn̄m dꝫ dare dn̄o duos vel tres alios in estimatione pro vnoquoqꝫ. Et sic per eandē legeꝫ patet ꝙ recidiuās in peccato grauiori pena punit̄. Quid ergo faciet de⁹ moderni tēporis peccatorib⁹ totiēs vocatis ꝑ ipsum ad pn̄iam ꝛ misericordiā ei⁹ rēnuētib⁹ ꝗ indurauerūt facies suas ꝛ noluerūt reuerti. Hiere.v. Qui nec a piurijs cessāt nec a blasphemijs: nō ab ebrietatib⁹ luxurijs: vsuris: nec ludis abstinere volūt. Nō audierūt eū: vt ḋr Hiere.ij. Nec iclinauerūt aurē suā: sed abierūt in voluptatibus suis ꝛ in prauitate cordis sui mali: quib⁹ certe comminat̄ dn̄s. Iuxta propositionē primeuā. Nemo viroꝝ qui vocati fuerunt gustabunt cenam meaꝫ. Quod thema allegatum continet quattuor de quibus fit mentio in euagelio: videlicet.

Cenam.
Uocationem.
Excusationem.
Et expulsionem.

De quibus quattuor in duobus sermonib⁹ dicetur.

¶ In primo erunt due partes.
Prima erit in sublimi cene preparatione.
Scḋa de mirifice vocatōis dignatione.

¶ Quo ad primū ſm dictū Gregorij ꝑ hoieꝫ iustū qui cenā magnam fecit xp̄s intelligitur qui fecit cenā in hoc vel in presenti, vel in futuro ꝑ glorie collationē. dicam⁹ aliq̇d de qualibet. De prima ei intelligitur illud. Apoca.iij. Ego sto ad ostiuꝫ foris ꝛ pulso. si quis apuerit mihi ostiū intrabo ad euꝫ ꝛ cenabo cū eo. Immo ipse xp̄s est cib⁹. Ioh.vi. Ego suꝫ panis viuus ꝗ de celo descēdi. Naꝫ oēs effect⁹ quos cibus corpalis ipfecte efficit in corpore hic cibus facit in aīa perfecte. Cibus em̄ corpalis nutrit augmētat ac roborat corpus. Sic ypticꝫ cib⁹ eucharistie nu-

trit animā in bonū:augmentat virtutes et
merita.⁊ econtra omnē tētationē roborat:
hic est panis de celo descendens si quis mā
ducauerit ex eo viuet ineternū.vnde de con
se.dist.ij. Qui manducant ⁊ bibunt. Illud
manducare est refici:⁊ illud bibere est viue
re.Hec cena nobis proponiṫ quotienscunqꝫ
nobis missa celebraṫ. Nec solū missa dicitur
vt soluꝫ verba misse legamus vel audiamꝰ:
sed vt potius spūaliter nutriamur.Dicit enī
beatus Bonauentura.iiij.disti.xiij. Ille est
qui dicit vel audit missam. nō enī qui legit
vel audit verba misse sed qui attēdit ad me
moriale hoc passionis dn̄i nostri iesu christi
Sicut aūt vt homo nutriatur exigitur pri
mo vt cibū masticet: ⁊ masticatū in stoma
chū trahat:⁊ tractuꝫ retineat ac sibi viuat.
Sic vtiqꝫ volens nutriri spiritualiter debꝫ
cogitare per fidē quis est hic deus scꝫ verus
⁊ homo passus ⁊ crucifixus:ac iudex futurꝰ
⁊ hoc fit ꝑ fidē:demū i stomachū sui deside
rij trahat euꝫ:⁊ oīa cōtemnendo vt sibi pos
sit adiungi.⁊ hoc fit ꝑ spem. Tertio veniat
sibi voluntatē suā per amorē delectabiliter
ordinabiliter:⁊ obediētialiter ⁊ hoc fit ꝑ cha
ritateꝫ. Et tunc nutrietur. Unde Augusti
nus super Iohā. Et poniṫ de cōse.dist.ij.ca.
Crede in xp̄um iesum supple fide formata
hoc est manducare panem viuuꝫ.qui credit
manducat et inuisibiliter saginat quod est
dum mandata eius seruanṫ. Uere magna
cena vbi talis cibus proponiṫ. habemꝰ enī
altare dei de quo potestatem edere non ha
bent nisi q̄ in tabernaculo deseruiūt moysi
vbi habebāt comedere vitulos ⁊ agnos. Sꝫ
ve mundo qui de hac cena nō vult gustare:
immo potius cū filijs israel affectātibꝰ por
ros cepas ⁊ allia egypti dicūt. Aīa nr̄a nau
seat super cibo isto. O si parietes eccl'iarum
aures haberēt os ⁊ oc'los dicerēt vtiqꝫ. Quid
ecclesiastici scholares iuuenes puelle mulie
res mediocres nobiles tēpore huiꝰ cene pre
parant? O bone deus qui nō tāta flagicia:
nutuū aspectuū:verboꝝ:tactuū:affectionū:
pompaꝝ:ac iudicioꝝ in ecc esia tua in tui sa
cri corporis p̄sentia tēpore quo debetis ho
norari ꝑmittitis? Uere pōt dicere qd̄ dicit.
Hiere.ij.⁊ poniṫ de consecratione distinctio
ne.ij.ca.Qui scelerate viuūt.Quid est qd̄ di
lectus meus operatus est in domo mea sce
lera multa? O xp̄iani dānati vt quid loco ⁊
tēpore a spūaliter deditis ad deū placāduꝫ
illū ꝓuocare nitimini. Nisi māducaueritꝭ
supple spūaliter carnē filij hois nō habebi
tis vitā in vobis. Iohan.vi. Hoc timeas ⁊c.
Alia cena quā hō iste preparauit in fine hu
ius seculi scꝫ gloriā paradisi q̄ q̄dē cena ma
gna ē rōne loci ⁊ rōne ꝑsone preparātis ⁊ rō
ne epulaꝝ.de hac Apoca.xix. Beati q̄ ad ce
nā agni nuptiaꝝ vocati sunt. Faciet dn̄s ex
ercituū oībus populis in mōte hoc cōuiuiū
pinguiū cōuiuiū vindemie ꝯuiuiū pinguiū
medullatoruꝫ vindemie desiccate. ysaie.xxv.
De hac Bernar.in quodā sermone seu medi
tatōibꝰ. Illud est summū ⁊ verū gaudiū qd̄
nō de creatura:sed de creatore cōcipiṫ qd̄ cū
possideris nemo tollet a te:cuius aliūde oīs
iocūditas ꝯparata meror ē:oīs suauitas do
lor:oē dulce amaꝝ:oē decoꝝ fedū:postremū
oē qd̄ delectabile vel delectari pōt molestū.
O ppl'e:o mūdane hō miser de hac cena co
gita ne sis velut bestia.attende stature tue
qualitatē. Pronaqꝫ cū spectāt aīantia cete
ra terrā. Os hoi sublime dedit sursumqꝫ vi
dere Iussit.primo methamorfo. Audi q: si il
lā refutas scꝫ in hac miseria ꝯtentꝰ manere
nūq̄d ad illā intrabis. Iuxta ꝓpositōeꝫ pri
meuā. Nemo viroꝝ illoꝝ q̄ vocati sūt gusta
būt cenā mea. ¶ Quo ad scd̄m ꝑncipale pa
rū fuit diuine dignatōi cenā opulētissimaꝫ
preparare vbi sūt veteris testamēti q̄ i tꝑa
libꝰ bonis bñ vtēdo abūdauerūt a testamē
ti noui qui per altilia designantur:q: mun
dana spernentes: ad celestia corda leuaue
runt. Uocat autem nos deus ad hanc cenā
tribus modis.

Generaliter.

Specialiter.

Specialissime.

¶ Primo vocat ḡnaliter dando eis naturaꝫ
rōalē ac oīa ad salutē necessaria.i. Thimo.
ij. Uult deus oēs hoies saluos fieri. ⁊ Actu
uꝫ.x. In veritate cōperi q: nō est ꝑsonarū ac
ceptor deus:sed in omi gente q̄ timet deuꝫ ⁊
operaṫ iusticiaꝫ acceptꝰ est illi. Unde hic dr̄
ꝙ paupes cecos ⁊ nudos iussit itrare. Scd̄o
vocat spūaliter bona tꝑalia ac grās gratis
datas multis ꝯferendo. Et figurātur isti ꝑ
tria genera hominū hic positoꝝ habētia bo
na nature:fortune: ⁊ gratie gratis date, dy

ꝑnitās ville ad dona fortune ꝑtinet.Quin-
qꝫ talēta ſenſuū ꝑ q̄nqꝫ iuga boū figurata.
Ad cōplementū nature vxor matrimoniali
ducta ad ꝑfectionē ſacramētalis grē.⁊ideo
ſunt data homi vt ꝑ ipſa tēdat in deū. Ec-
cleſiaſtici.xxxix. Bona bonis creata ſūt ab i
icio ⁊ infra multis bonis enumeratis dicit
hec oia ſanctis in bona:⁊ ipijs ⁊ pctōrib⁹ in
mala cōuertenſ.Dicit enī ambroſius in ho
melia.Sicut diuitie iprobis ſunt occaſio dā
nationis:ſic ⁊ i bonis ſunt adiuuamēta vir
tutū.Tertio vocat ſpecialiſſime.Ozee.ij.Ad
ducā eā in ſolitudinē ⁊ loquar ad cor eius.
Hec vocatio fit ꝑ internam inſpirationeꝫ.
Aliq̄n per externā tribulatioeꝫ.Aliq̄n ꝑ vnā
predicationeꝫ. Que oia hic deus ordinauit
ad extrahendū hoieꝫ a pctō ſuo ⁊ ad reducē
dū eū ad vitā paradiſi.De hoc habem⁹ figu
rā.Gen.vi. In agar ancilla que dn̄aꝫ ſuā de
ſpexit ⁊ recedēs ab ea fugit in deſertū locū.
Cui angelus apparēs dixit.Reuerte ad do
minā tuā ⁊ humilia te ſub manibus ipſius.
Quāquidē figurā pertractans btūs Augu.
ſuꝑ Joh.⁊ habeſ.xxiij.q.iiij.ca.q̄n vult.ſic in
quit. Ad hoc ancilla affligiſ vt reuertaſ:qꝛ
ꝯples ei⁹ prolis cū fratrib⁹ hereditatē tene-
bit ſupple in patria.Hec ſpecialiſſime voca
tur in hoc qd̄ dr̄ de quibuſdā.Cōpelle eos in
trare.Et q̄s eſt qui nō fuerit ſufficienter vo
catus:q̄s murmurare ſufficeret:quot inſpi
rationes:quot monitiones ſuꝑ cōuerſione
noſtra: quot deniqꝫ informatiōes exempla
p̄dicatiōes que oia contulit altiſſim⁹:Sed
ꝓth dolor ceperūt oēs ſinguli ſe excuſare:vt
diceſ pleni⁹ in sermōe ſeq̄nti. Uere pōt di-
cere dn̄s ieſus illud.Job.xix.Seruū meū vo
caui:⁊ nō reſpōdit mihi.ore ꝓprio depcabor
eū. Sꝫ audiāt tales q̄d.xciij.diſ.ca.dyaconi.
ſcribiſ. Miſeratio dei ac pietas ſolū nr̄m
reditū requirit.Si autē duri colli fuerim⁹ ſi
reuerti noluerim⁹ aſſidue peccantiū nō mi-
ſerebiſ deus.Audite hoc pctōres obſtinati:
audite hoc q̄ ꝑ totū annū nec de cōfeſſione
nec de ſalute cogitati:ſ̄ poti⁹ vt bruta viui-
tis. qꝛ veniet dies in qua erit cena clauſa q̄
nūc eaꝫ refutatis.Juxta thema preaſſūptū
Nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati ſunt guſtabūt
cenam meam.

¶Dominica.ij.poſt penthe.poſt prandi
um.Sermo.iiij.

Emo viro-
rū illoꝝ ⁊c.vbi ſupra.Ui-
dete ne recuſetis loq̄ntē.
Si ei illi nō effugerūt re
cuſanteſ eū q̄ ſupra terrā
loq̄baſ: multo magis q̄ de celis nobis loq̄n
tē aduertim⁹: cui⁹ vox mouit terrā tūc: nūc
aūt repromittit dicens. Adhuc ſemel ⁊ ego
mouebo nō ſolū terra:ſ̄ ⁊ celū. Ad Heb.xij.
Ad iduratos pctōreſ ꝑ oppoſitū v̄ba ſūt iſta
Ubi duo notantur.
Primū ſaluatoris monitio.
Scōm eius dura cōminatio.
¶Cū ei:vt dictū ē in ſermone p̄cedēti deus
multiplr̄ nos vocet ad cenā ſuꝑnā merito i
ferſ.videte ⁊c.Loq̄ſ ei ſanguis xp̄i imo ipſe
xp̄s ꝯmemorādo ſuā paſſionē. Trenoꝝ.iij.
Recordare pauꝑtat̄ mee.et ad ipi⁹ imitādo
ſeq̄lā prie Petri.ij. Xp̄s ꝓ nobis paſſus ⁊c.
Merito ergo nos nō debem⁹ recuſare:qꝛ q̄c
q̄d petit: q̄cq̄d p̄cipit ꝓ nr̄a vtilitate ⁊ nr̄o
bono petit ⁊ p̄cipit. vn̄ Hierony.ad celāciā.
Quid tā ingratū tā ſuꝑbū videri pōt q̄ꝫ ad
uerſus ei⁹ viuēdo volūtatē q̄ ideo aliq̄d im
perat vt cās habeat remunerādi. neqꝫ enī
obſeq̄o nr̄o de⁹ indiget:ſed illius iperio indi
gem⁹ ⁊ hoc vt nos ꝑuenire faciat ad cenaꝫ
ſuā.Un̄ merito ſubiungiſ dura cōminatio.
Si enī filij iſrael q̄b⁹ de⁹ ſolū ꝓmittebat ter
rā ꝯtēnēdo eius ꝓmiſſa grauiſſime puniti
ſūt adeo:q̄ oēs a.x.annis mortui ſūt in de
ſerto duob⁹ dēptis:q̄d faciet xp̄ian⁹ ꝯtēnēs ꝓ
miſſionē eternoꝝ ac cene ifinite.Timeam⁹
ait apl̄s ad Heb.iiij. Ne forte relicta pollici-
tatōe itroeūdi in req̄eꝫ eius exiſtimeſ aliq̄s
nobis deeſſe.Et ad Hebr.x.Irritā q̄s faciēs
legē Moyſi ſine vlla miſeratōe duob⁹ aut
trib⁹ teſtib⁹ moriſ.q̄ꝫto magis duriora puta
tis eū ꝓmereri ſupplicia q̄ filiū dei ꝯculca-
uit ⁊ ſanguinē teſtamēti pollutū duxerit,et
ſpūi grē ꝯtumeliā fecerit:Talib⁹ certe dicet
illud Prouer.i.Uocaui ꝑ iſpiratōeꝫ ⁊ rēnui
ſtis.extēdi manū meā ꝑ bn̄ficioꝝ largitōeꝫ
⁊ nō fuit q̄ aſpiceret. deſpexiſtis omē ꝯſiliū
meū de penitēdo de mūdo ꝯtēnēdo d̄ a pctō
ceſſando ac alta opa iuſta faciēdo.Increpa
tōes quoqꝫ meas ꝑ rephēſiōes flagellatōes
ꝯſciētie remorſus neglexiſtis,ſequiſ puni

tio.Ego quoqꝫ ĩ interitu vr̃o ridebo ⁊ subsã-
nabo vos.Hoc cõsonat themati nr̃o.Nemo
viroꝝ ⁊c.O deꝰ qd ergo agent miseri pctõres
spacio.xx.xxx.annoꝝ vl' plus in peccatis fue
runt:monita dei spreuerũt. Audiant apl'm
ad Heb.iiij. Adeamꝰ inquit cũ fiducia thro-
num gr̃e ⁊ miam inueniamꝰ.Hic thronꝰ est
deus pmo.scdo beata virgo:⁊ hoc dũmodo
a pctis decetero desisterevelint:alioqui si re-
cusant audiãt qꝛ nemoviroꝝ.❡ Pro fũdam̃-
to mouet̃ qd iuxta illud euangeliũ. Exi ĩ vi
as ⁊ sepes ⁊ quoscũqꝫ inueneris cõpelle in-
trare.Utꝝ libeꝝ arbitriuꝫ possit a do cogi.
Rñdet Bona.disti.xxv.ij.arti.ij.q.v. Illd qsi
tum põt intelligi dupl'r. Unomõ ꝙ deꝰ pos-
sit auferre libertateꝫ: ⁊ illã auferendo subin
ducere coactionem : et hoc mõ nulli dubiuꝫ
debet quin deꝰ possit hoc facere q̃ꝫtũ ẽ d im-
mẽsitate sue potẽtie. Aliomõ põt intelligi
ꝙ deꝰcogat libeꝝ arbitriũ salua ꝓpetate li
bertatis ⁊ eius natura.⁊ ẽt hoc mõ nõ solũ
est possibile:sed ẽt intelligibile.ꝓ eo ꝙ impli
cat in se duo cõtradictoria opposita:ex h ꝙ
liberuꝫ arbitriũ ẽ si aliquid vult:liberevult:
et seipo mouẽte vult. Ex hoc aũt ꝙ cogit̃ si
quidvult seruilitervult:⁊ si aliqd inuite vl't
ab aliovult:qꝛ violentũ est cuius principiuꝫ
est extra nõ cõferente vim passo:ergo liberũ
arbitriũ cogi nihil aliud ẽ q̃ꝫ actuꝫ liberi ar
bitrij simul ⁊ semel liberũ ⁊ seruilem volun
tariũ ⁊ nonvolũtariũ esse a se ⁊ nõ a se.Sic
ergo impossibile ẽ : qꝛ claudit in se vtranqꝫ
partem cõtradictiõis.hoc mõ nõ ẽ tantum
ĩpossibile creatureverũetiã creatiue nature:
qꝛ illud posse nõ est posse.nec mouere debet
auctoritas allegata sicut nec illa.Johan.vi.
Nemo potest venire ad me nisi pr̃ meus tra
xerit eum.⁊ illud Prouer.xxi. Sicut diuisio
nes aquaꝝ:ita coꝛ regis ĩ manu dñi quocun
qꝫvoluerit inclinabit illud. hec oĩa habẽt ĩ-
telligi ꝙ deus sua infinita potentia volun
tatem creatã ĩmutat ĩmittẽdo affectões cõ
trarias. Sicut eñi de amatore temporaliuꝫ
eoꝝ facit cõtẽptorem in quaꝫ missione nõ ẽ
coactio pro eo ꝙ ita voluntarie volo illd qd
deus immittit sicut illud quod ex meipo vo
lo.Non mirum si plures dãnantur. Dicent
forte quidã ꝙ nõ sic cõtumax ẽ ꝓpl's iste ꝑ-
ut innuebat in sermone precedenti.Conue
niunt eniꝫ ad ecclesiam: missaꝫ audiũt: pdi

catiõi intersunt:vt quid ergo excõmunica-
buur.Sed audiant tales nõ solũ cõtumax
est qui monitus nõ cõparet: sꝫ etiã q iussus
a iudice vbi offensa est manifesta non vult
emẽdare.sicut habet̃ de verboꝝ signi.ca.ex
pte primo in fine.iussus ei nõ satisficiẽs cõ
tumaciã ꝯmittit.ff.de rei vendicatõe.l. qui
restituere. Audiãt hoc cũcti moderni tẽpo-
ris xp̃icole q̃ꝫtũ qualiter vel quõ se corrigũt
si vsuras restituũt.si pignora reddũt.si alle-
as dimittũt.si a luxuria caueãt:a mẽd cijs
piurijs:⁊ ebrietatibꝰ:qd cũ nõ faciãt pluries
tñ vocati pluries moniti pluries iussi diui-
nã misericordiã eos ꝯminãtẽ intrare aude-
ant.Quia nemo viroꝝ ⁊c.❡ Uiso in sermõe
ꝓcedẽti de supme cene ampla preparatõe ⁊
ad illã multiplicivocatõe:ordine sequeti de
duobus est agendum.
Primũ de humane segniciei nequitia in sui
excusatione.
Secũdum de diuinevoluntatis iusta indi-
gnatione.
❡ Quo ad primũ : ⁊ si nullus neget se velle
ire ad gloriã ac salutẽ cõsequi:opere tamen
plures exhibẽt se hoc nolle. Dicit eñi euãge
liũ.Cuꝫ seruus missus iret ad inuitatos si-
mul ceperũt se oĩs excusare.de quibꝰ. Job
xxi.dixerunt deo.Recede a nobis scientiam
viaꝝ tuaꝝ nolumus.quis est omnipotẽs vt
seruiamus ei.⁊ quid nobis ꝓdest si oraueri
mus illũ.De hoc quoqꝫ ad Tytuꝫ.i.Fatent̃
se nosse deũ:factis aũt negant.Cũ eñi vt di
cit Augu.i sermone de ascensione.Nullũ vi
cium nostrũ ascendit cũ mediatore nostro.
Si volumꝰ cũ eo ascẽdere vicia ⁊ pctã debe
mus deponere.Si vtiqꝫ si ad cenaꝫ gr̃e vel
glorie volumꝰ ptingere:pctã debemꝰ desere
re.Filijs nẽpe israel datũ fuit mãna qñ eis
defuit faria egypti nõ aũt ante.Sicut nul
lomodo est possibile dei gloriã ⁊ gratiã adi-
pisci ⁊ in pctis viuere.Cũ eñi qs dicit se no
sce deũ ⁊ mandata eiꝰ nõ custodit mendax
est.Job.i.vnde Hiero. Estimãt qdẽ ait quo
tienscũqꝫ vincimur a vicijs:totiẽs deũ nega
mus:⁊ econtra.quotiens bene agimus:toti
tiens deũ confitemur.de hac puto ꝯfessione
xp̃us precepit apostolis suis dicẽs.Eritis mi
hi testes in hierl'm ⁊ in omni iudea ⁊ sama
ria ⁊ vsqꝫ ad vltimũ terre.Motiua quibus
humana natura trahit̃ ne ad salutẽ tẽdat

ponitur cum dicit: villam emi: et iuga boū et vxorē duxi. Hec sūt tria vicia omniū aliorū radices et fomenta: superbia: auaricia: et luxuria. Per villā notat superbia seu appetitus dominandi. ex quo nascunt ambitiões scismata diuisiones inuidie secte: et contētões. De hac dr Eccl.x. Initiū oīs pctī superbia. Prouer.xj. Ubi superbia ibi cōtumelia quam summe desiderabat fugere qui dicebat. Nō veniat mihi pes superbie. et merito: qr talis nō vadit ad cenā. Nō habitabit in medio domus mee q̄ facit superbiā. maxime si laboret superbia pharisaica vel luciferiaca. Dicit ei chrysostom⁹. et ponitur di.xl.ca. multi sacerdotes. Quicūqz desiderauit primatū in terra cōfusionē inueniet i celo: nec inter seruos dei cōputabit qui de primatu tractauerit. Per iuga boum notat auaricia: ad quā hō applicat p quinqz sensus exteriores. Sicut boues arant et vertūt hi sunt q̄ oculos suos statuerūt declinare in terrā. de quibus Prouer.xvij. Oculi stultoꝝ i finibus terre. et hoc vel male acquirēdo vel iniuste detinēdo vel immisericorditer et illa restituere nolendo. Hiere.viij. Apprehēderūt mēdaciū: et noluerūt reuerti. Bonoꝝ enī vt dicit Greg. et ponit dist.xlvij.ca. bonorū auctori aliter inherere nō valemus nisi cupiditatē: q̄ radix est oīm maloꝝ a mentib⁹ nr̄is resecem⁹. Per vxorē vero notat luxuria: siue in matrimonio: siue extra. Licet enī vxore sine pctō quis possit vti: tñ qr sepe pniciose ducit: et ducta quis aliqñ pniciosius vtit. Ideo notāter dr vxorē duxi in eos qui ita cōiugia suscipiūt: vt deū a se et a sua mēte excludant: et sue libidini vacent. Sicut equ⁹ et mulus quibus nō est intellectus. Super eos hȝ potestatē diabolus Thobie.vi. nec tales ad cenā tēdūt. ad Eph.vi. Hoc aūt scitote intelligētes: qm̄ oīs fornicator aut immundus nō hȝ patrē in regno xpi et dei. et Ambrosius et ponit.xxxij.q.iiij.ca. Nemo si blandiat. nulli inquit licȝ scire mulierē preter vxorē. Ideo cōiugiū datū ē tibi ne in laqueū diaboli incidias. ¶ Sȝ petet quis. An sint multi se excusantes. Dicit euāgeliū q oēs. Et verū est de generib⁹ singuloꝝ: sed de singulis generū si nō sit verū: tñ qplurimi sunt irretiti his criminib⁹. et scriptura declarat: et experiētia pchdolor mōstrat et manifestat. De multiplicate superbie dicit Ezechiel.vij. Germinabit superbia iniquitas surrexit in virgā impietatis. De multiplicitate auaricie. Hiere.vi. A minimo vsqz ad maximū oēs auaricie studēt. De multiplicitate luxurie. Apoca.xvij. dr q de vino prostitutōnis sedētis sup bestiā inebriati sūt oēs O deus eterne. o de⁹ immortalis qd aliud cernitur in oī loco: in oī statu: et i omni etate: i vtroqz sexu: omni fere momēto tēpore precipue diebus dñicis et festiuis: nisi petulans luxuria: psumēs auaricia: et patens superbia? Fallor si hec nō pretēdāt habitus nut⁹ gestus verba act⁹ reliquiqz oīa euidēter patētia. O filij ade. o miseri pctōres excecate mētes: apite oculos sensuū et respicite cenā ad quā vocami. Attēdite attēdite: quā si cōtēpseritis sciatis qr. Nemo viroꝝ etc.

¶ Quo ad scđm principale videt multis miseris pctōrib⁹: q si peccatis sint dediti: si tēpore iuuentutis de salute sua nō sint solliciti: nihilominus aliqñ in fine vite in articulo mortis penitere poterūt. Sed certe vt dr Eccliastici.xxix. Repromissio nequissima multos pdidit diligētes supple mundū et cōmouit illos quasi fluct⁹ maris. Propterea dicit in themate. Nemo viroꝝ etc. Hac enī animaduersiōe dicit Aug. in sermone innocentū. Percutit pctōr vt moriēs obliuiscat sui qui dū viueret oblitus est dei. Qđ autē debite vir tales peniteāt: patet primo auctoritate rōne et exēplo. Auctoritate dr Ecclesiastici.v. De propiciatu peccatoꝝ noli esse sine metu: neqz adijcias peccatū super peccatū: et ne dicas miseratio domini magna ē multitudini pctōrū meorū miserebit. Sequit nō tardes cōuerti ad dñm: et ne differas de die in diē subito enim veniet ira eius et in tēpore vindicte disperdet te. Lu.xij. Et vos estote parati: qr qua hora nō putatis filius hoīs veniet. Et Math.xxv. Que parate erāt intrauerūt ad nuptias cū eo. q̄ autē tunc. s. in articulo mortis se preparare neglexerūt audierunt nescio vos. Rōne autē pbat. sic vere penitens dȝ peccatum suū agnoscere: agnitum propter dei bonitatē: quā peccādo contēpsit horrere ac detestari: et detestando propter dei amorē et honorē pponere abstinere. Sed in graui infirmitate hō tm̄ grauatur dolore: q vix aliquid pōt cogitare. dicit enī Grego. Cū egritudie deprimeris: vix

alıud cogitare poteris ꝑter illud qđ sentis.
Insup lꝫ tūc qs doleat:lꝫ abstinere ꝓponat:
hoc tm̄ nō facit ꝓꝑ deū:ſ; timore iudicij:mor
tis ⁊ iferni. Propterea bñ dicit Aug. Et hr̄ de
pnīa di.vi. Nullus q̄ prius a pctis relīqt̄ q̄ꝫ
ipse ea relīqt̄ nō libere:ſ; necessitate cōdē
nat. Et cyprianꝰ eadē di. Frēs charissimi ſi
in infirmitate ⁊ periculo ceperit depcari:q̄
rogare eos nō delicti pñia:ſꝫ vrgētis admo
nitio mortis cōpellit.nec dignꝰ ē i morte ac
cipere solaciū q̄ se nō cogitauit moriturum
Exēplū recitat doctor qdā: q̄ cū qdā delica
te viueret ⁊ multiplicit̄ peccaret tādē infir
mus timore mortis ꝯfessionē fecit: peccatū
defleuit:emēdationē vite ꝑmisit:viaticū ac
cepit ac vnctionē:⁊ mortuus cū magna glo
ria ⁊ pōpa tanq̄ꝫ nobilis sepultus est. Dice
bant aūt hoies adinuicē.multa bona presti
tit illi deꝰ:nihil ei defuit.coꝝ q̄ bonus xpia
nus hr̄e dꝫ.sacramētis diuinis munitus ē.
Post paucos dies apparuit socio suo dicēs
se eē dānatū.qđ expauescēs sociꝰ viso q̄ rece
perat sacra:rn̄dit ⁊ dixit. q̄ sine charitate:ſ;
timore mortis:iudicij:⁊ iferni:hec feci nihil
mihi ꝓfuerūt. O idurati ſ; itelligite q̄ obli
uiscimini deū ⁊ ad cenā tēdite:q̄. Nemo illoꝝ
viroꝝ qui vocati fuerāt ſm ꝓpositionē ꝑme
uam gustabūt cenā meā.

Dn̄ica.iij.post penthecostem. Ser.v.

Rant appropinquātes ad Jesuꝫ
publicani et peccatores.
Luce.xv. Custodite ani
mas vr̄as ⁊ nolite porta
re pondera in die sabba
ti. Hiere.xvij. Ad vniuersas xp̄icolas per.ſſ.
verba sūt ista. ꝓ quoꝝ introductōe q̄ Ber.
li.de conse. Bos vel asinus in puteo cadit et
statim releuat̄. cadit aia in pctō ⁊ nullus ē
q̄ recogitet:cuius defectū existimo ꝓuenire
ex ignorātia aie dītate.ps. Hō cuꝫ in honore
eēt nō intellexit. ⁊ Aug. in ꝑmo de tri. Inui
sa possumꝰ diligere incognita nequaq̄ꝫ. Si
tria cōsideremus aie dignitatē vtiq̄ꝫ cogno
scemꝰ:⁊ ꝓ ꝯñs illā iuxta monitionē ꝓpheti
cam custodiemus.
Primū ē sublimitas creatiōis.
Scdm̄ ē sollicitudo requisitiōis.
Tertiū ē ꝑciositas redēptiōis.
De primo dr̄ Geñ.i. Faciamꝰ hoiēꝫ ad yma
ginē ⁊ similitudinē nostrā. Hec aūt tāte est di
gnitatis q̄ maior ꝑ naturā dari non possit.
Dicit eīm aug. in li.de trinita. Licet aia nr̄a
non sit eiꝰ nature cuiꝰ ē deꝰ: tn̄ i deo ymago
eius q̄renda ē ⁊ inueniēda. vbi aia nihil me
lius hꝫ q̄ capiat hāc dignitatē. attende to
tum vniuersū in quo nobilius est ipsa aia
saltē post angelicā creaturā:⁊ corpus dr̄ vm
bra vel vestimentū. vnde dr̄ Canticoꝝ.i. Si
ignoras te o pulcherrima mulieꝝ egredere
⁊ abi post vestigia gregū:⁊ pasce hedos tuos
iuxta tabernacula pastoꝝ. De secūdo dr̄ in
euāgelio hodierno. Si pdiderit vnā ex illis
dimittit.xcix. ⁊ vadit ad illā que perierat do
nec inueniat eaꝫ. Et quis enumerare possꝫ
q̄ꝑta sollicitudine pastor ille sūmus aiaꝫ er
rāteꝫ quesiuit. Primo in infantia sua in sta
bulo iacens. In synagoga circūcisionē reci
piens. In tēplo oblatus a parētibꝰ. In egy
pto fugatus.in.xij.anno. in hierusalē ascen
dēs et desertū itroiēs. ⁊ post ꝑ mūdi castel
la ⁊ villas circuiēs. Deide hymno dicto hor
tū trāstorrentē cedrō ingrediēs ⁊ ad domū
anne cayphe pylati ⁊ herodis deueniēs: ac
tandē baiulās crucē i montē caluarie ascē
dens. Quid queso in oibus his locis quere
bat: certe aiam errantem ac oueꝫ miseram.
Sic in figura dr̄ Geñ.xxxvij. de Joseph mis
so in valle ebron existente in sichen interro
gato a quodā q̄ inuenit eū errantē in agro
inq̄t. fratres meos quero. De tertio dr̄.i. Pe
tri.i. Scientes q̄ nō incorruptibilibꝰ auro
vel argento redēpti estis de vana vestra cō
uersatione paterne traditōis:sed ꝑcioso san
guie quasi agni imaculati xp̄i. Empti estis
eīm precio magno.i. Coꝝ.vi. O mūdani pec
catores custodite aias vr̄as. Audiat quilibꝫ
Bernardū in meditationibꝰ ad aiam loquē
tē. O aia insignita dei ymagine:decorata si
militudine:redēpta xp̄i sanguine:despōsa
ta fide:dotata spū: deputata cū angelis:ca
pax beatitudinis: heres bonitatis:pticeps
rōnis qđ tibi cū carne? Relinquāt ergo mi
seri pctā ⁊ pctōꝝ vilitatē. ad deū redeāt qui
creauit illos. faciāt velut publicani ⁊ pecca
tores q̄: vt dicit thema. Erāt appropinquā
tes iesuꝫ. Pro fundamēto mouet̄ questio
qm̄ peccator xp̄o appropinquat per gratiaꝫ.

Ideo merito querit. Utrum gratia aliquid addat circa acceptantem vel acceptatum? Respondet Bona.di.xxvi.ij.q.i. quod gratia diuina aliquid ponit circa gratificatum. Ratio huius est: quia diuina voluntas in acceptando non afficitur: diuina etiam veritas in approbando non fallitur: et neutra earum in gratificando mutatur. Quia ergo diuina voluntas non acceptat aliquem effectum: nisi aliquis effectus ponitur circa eum qui acceptatur. quia vero veritas diuina in approbando non fallitur: ideo non approbat magis vnum quam alterum: nisi quia habet in se aliquid quod est magis approbatione dignum: quia autem nec voluntas acceptando: nec veritas diuina approbando immutatur. cum aliquis incipit de nouo acceptari vel approbari necesse est quod aliqua cadat immutatio ex parte acceptati et approbari. Sed hoc non est quando aliquid ei auferatur. Est ergo immutatio cum aliquod donum sibi confertur. Peccatores ergo dicuntur appropinquare ad eum. s. deum non quod deus: ait idem Bona. in breuiloquio: descendat per suam essentiam incommutabilem: sed per influentiam ab ipso manantem. Similiter anima peccatoris non eleuatur super se per situm localem: sed per habitum deiformem. Laborent peccatores sarcinas suorum peccatorum deponere: alioquin ad gloriam nullo pacto sunt venturi. Dicitur enim extra de obligatis ad ratiocinia ca. vnico. Incipit autem Magnus episcopus: quod procuratores: actores: et executores post reportata onera et reddita rocinia ordinari possunt. Textus illius capituli adhuc vlterius habet: quod adhuc deposita onera: et reddita rociniavite ipsorum debent approbari. ita quod si honeste conuersationis et laudabilis vite non fuerint non debent ordinari. posito quod reddiderint rocinia. Per argumentum a contrario sensu. Item vult quod si ante libertatem negociorum vel officiorum fuerint ordinati dicit quod ecclesia infamatur. Ex hoc sequitur quod obligatus rociniis per se promoueri non debet. Et. xxi. q. iij. ca. Credo. et ca. Ciprianus quod volunt: quod qui de cetero annexi sunt deo secularium possessionum procuratores non fiant. quasi velint dicere: quod secularium negociorum clerici et persone deo dedicate debent prorsus alieni fieri. Et allegat apostolum dicens. Nemo militans deo implicet se negocijs secularibus. C. de episcopis et clericis. l. officiales. maxime si ista rocinia sint publica. In principio legis habetur quod tales sic ignoti ante redditam rationem tanquam temerarij vel audaces debent retrahi ad priorem conditionem. ¶ Ex secundo capite illius habetur etiam: quod reddita ratione debet probari quod sint studiosi et laudabilis vite. Audite hoc peccatores vniuersi qui coram deo reddituri estis rationem de vniuersis actibus vestris antequam promoueamini ad beatorum angelorum ordines. O lignum aridum: inquit Ansel. in meditationibus. quid facies cum a te exigetur omne tempus quod tibi impensum est qualiter fuerit a te expensum vsque ad ictum oculi. O deus eterne tunc vt dicitur Eccl'ia. vlti. Cuncta que fiunt adducet deus in iudicio: et pro omni errato rationem exigetur. Quod remedium more istorum publicanorum appropinquamus ad iesum dicente iacobo. Appropinquate deo et ipse appropinquabit vobis. Iuxta premissas propones. Erant appropinquantes ad iesum etc.

Quia appropinquare ad deum seu alicui presupponit ab eo discedere seu distare. Igitur erunt due partes.

Prima qualiter peccatores a deo discedunt.

Secunda qualiter penitentes ad eum accedunt.

¶ Quo ad primam nota quod sicut octo gradibus ascendebatur ad templum. Ezee. xli. Sic octo gradibus descenditur ad infernum. de quattuor primis in presenti sermone dicetur.

Primus est inuentio.

Secundus est publicatio.

Tertius est exultatio.

Quartus est multiplicatio.

Quintus est obduratio.

Sextus est contaminatio.

Septimus est defensio.

Octauus est desperatio.

¶ His octo gradibus nisi respuisset processerat ille de quo. Lu. xv. Qui patre dimisso non passibus corporis inquit an membris: sed affectibus mentis abierat in regionem longinquam et omnia consumpserat viuendo luxuriose. Quo ad primum nota quod peccatores miseri a deo discedunt peccata committendo et pecti nouos modos adinueniendo. Peccata enim vestra Isay. lix. Diuiserunt iter vos et deum vestrum. Non sufficit autem malignis peccatoribus deum offendere nisi modos offendendi nouos adinueniant quibus dedignatur deus. Deutero. xxviij. Donec conterat te et disperdat propter adinuentiones tuas pessimas quibus dereliquisti me. Nitatur deo placentes modos inuenire potiores: quibus deo seruiant. secundum illud. ij. Corin. v. Contendimus siue presentes siue absentes placere illi. Sed proh dolor filij huius seculi sunt pruden-

tiores filijs lucis in gñatiõe sua. Luc.xvi.c.
Quia vix ẽ aliq̃s q̃ tãtopere τ tã sollicite do
seruiat:q̃ʒtum miseri pctõres satagũt mo:
dos τ vias inuenire q̃bus deũ offendãt. Ita
vt vere dicat ps. Fornicati sũt ĩ adinuẽtiõib⁹
suis neduʒ corꝑalib⁹: ſ etiã spũalib⁹: vcʒ pec
catis per q̃ aĩa recedit a spõso suo. Quis q̃so
numeraret inuẽtões peccãdi in factis: ĩ ver
bis: ĩ mercãtijs: in litigijs seu aduocatiõib⁹
siue ludis: in lenocinijs: põpis τ etiã spurci:
cijs. Hi sũt inuẽtores maloꝝ. ad Romañ.ij.
Morte digni officiũ diabolicũ faciẽtes hoc
gradu cõsũmato aĩa peccatrix peccare cupi
ens dei timore ꝑdito: pudoreq̃ʒ mundi sub:
lato pulchre ĩ peccatũ labit̃. Si eĩ iuxta Va
leriuʒ verecundia maxime sit ps honesti. et
cum ſm Arist.iiij. Ethi. verecũdia passio sit
laudabilis: pñs est qui sine verecũdia est pa
tenter passim τ sine defectu publice peccat.
Deplorabat hoc Jere.iij.di. Frons mulieris
meretricis facta ẽ tibi: noluisti erubescere.
Et eiusdẽ.vi. Cõfusione nõ sũt cõfusi: τ eru:
bescere nescierũt. O pch dolor nefas q̃ʒmul
tiplicatũ est hodie hoc malũ. Verecundant̃
plurimi bñ operari: cõfiteri ieiunare vestim̃
ta humilia portare. Sed palã τ publice pec:
care: blasphemare: mulieres ꝓuocari: matri
moniũ corrũpere: actus fetidissimos in mẽ
sa ac locis publicis reserare. Ita vt pene oĩs
honestas moꝝq̃ʒ grauitas a pluribus sit se
mota, ſm illud Jsa.iij. Pctm̃ suũ sicut sodo:
ma peccauer̃t. Ve aĩe eoꝝ: q̃m reddita sunt
eis mala. Cũ aũt aĩa miserabilis ĩ hũc gra:
dum decidit ibi nõ stat. Sʒ ampli⁹ a deo di:
scedit: ita vt eñ nõ sufficiat pctm̃ publice cõ
mittere: sed etiã letari τ exultare: qð ẽ opus
dãnatoꝝ. Nota beatus bonauẽ. in.iiij. disti.
xvij. in q̃õne in qua q̃rit̃. Vtꝝ in lege natu:
rali fuerit ꝯfessio instituta q̃ ꝑ palatio pec
cati põt dupl'r fieri τc. De his dr̃ Prouerb.ij.
Letãtur cũ male fecerĩt τ exultant in rebus
pessimis. parũ ẽ talibus peccare parũ: q: eis
pctõꝝ occasiões q̃rere nisi de malis suis glo
riẽtur: qð est grauissimũ mortale. ſm Tho:
mã τ Alexandrũ.ij.ij. Et ſm Bonauẽ. in loco
ꝑdicto. Ab exultatiõe aũt ista ꝑuenit̃ ad q̃r
tum gradũ q̃ dr̃ multiplicatio. debachante
aũtẽ aĩma: τ deũ deserẽte quid restat nisi vt
offense τ pctã multiplicẽtur. dicit eñ Scot⁹
dist.xxxix. tertij. Queadmodũ prudẽs seu v:
tuosus ratione habitus virtuosi in tꝑe quasi
si in ꝑceptibili dliberat: queq̃dẽ deliberatio
sufficit ad meritũ. Sic mal⁹ τ ꝑuersus pec
cator habituatus ĩ tꝑe: quasi ĩ ꝑceptibili de
liberat peccata q̃ sine numero multiplicat.
Nouerat hoc Job.xi.c. qui dicebat. Celi non
sunt mũdi in cõspectu eius: q̃to magis ho:
mo qui quasi aquas bibit iniq̃tatẽ. Et ps.
Cõprehẽder̃t me iniquitates mee τ non po
tui vt viderem: multiplicate enim sunt suꝑ
capillos capititis mei. ps.xxxix. Experimen
taliter potest hoc ꝓbari in his q̃ pctõ sũt de
diti: vtpote in iracundijs: periurijs: lubricis:
in odiosis: vsurarijs: ꝯtumeliosis: symoniacꝭ
ac quibuslibʒ alijs sic peccato deditis. De ta
libus põt dici illud Jere.xiij. Si põt ethiops
mutare pellem suã: τ pardus varietates su:
as: τ vos poteritis bene facere cũ didiceritꝭ
malum. Sed audiãt tales q̃d dicit Augu. τ
hr̃ dist.viij. ca. veritate. Veritate manifesta
cedat cõsuetudo veritati. De his peccatorib⁹
qui sic deũ dereliq̃rũt τ pctã peccatꝭ accumu
lant conquerit̃ dñs Jere.ij. dicẽs. Derelique
runt me fontẽ aque viue: τ foder̃t sibi cister
nas dissipatas. Sed audiãt tales dñm cla:
mantẽ ad eos τ dicentem. Redite preuari:
tores ad cor. Jsa.xlvi. Quod si fecerit ad deũ
erũt appropiquãtes. Iuxͣ thema.

¶ Quo ad secũduʒ nota q̃ queadmodũ pec
catores a deo discedũt octo gradib⁹. Sic vi
ceuersa quasi octo gradibus ad deũ accedũt
Dicit eñ per sapiẽ. Prouer.xxiij. Fili ꝑbe mi
hi cor tuũ. Et sic hõ ꝑbet cor suũ voluntate
ad deũ appropinq̃t. Dat aũt homo cor suuʒ
octo modis.

Aperiendo.
Abluendo.
Custodiendo.
Deꝑmendo.
Exercendo.
Erigendo.
Refouendo.
Veritatẽ tenẽdo.

¶ De quattuor primis dicamus nunc. Pri
mum querit deus. Cantico.i. Aperi mihi so
ror mea sponsa. Dicit eñ Ambr. et ponitur
xv.q.i.ca. nõ est. Nõ nisi voluntariũ militem
elegit sibi xp̃s: τ non nisi voluntariũ seruuʒ
exactionatur diabolus. Aperienduʒ ẽ ergo
volũtarie cor deo vt ingrediat̃. Si q̃s mihi

iannā aperuerit intrabo ad eū ꝛ cenabo cuꝫ eo. Apo.iij. Hoc nō faciunt illi q̄ neqꝫ pp p̄dationē: neqꝫ pp beneficia: neqꝫ pp flagella ad deum volunt redire. De.ij. Prouer.xx. Quis potest dicere: mundū ē cor meū: mūdus suꝫ a peccato. q.d. null⁹. Cū ergo de⁹ grat cor merito exigitur vt cor leuet. sicut dr Jere.iiij. Laua a malicia cor tuū. Et Jaco.iiij. dr. Purificate corda vestra. Sꝫ mod⁹ purificādi ibi additur. miseri estote. Tūc em̄ cor a pcti macula lauatur cū aia p pniam ꝛ amaritudineꝫ a pctō mūdat. Est em̄ ſm Amb. vt hr de peni.di.iij. Pnia ē mala p̄terita plāgere ꝛ plāgenda iteꝝ nō cōmittere. Et idē ibidem. de illa lauāt lachrymie delictum: qđ voce pudor est cōfiteri. sed pth dolor hodie pōt dici ō ml'tis illud Joel.iij. Cōputruerūt iumēta i stercore suo. Abstergit̄ inqt Ber. caliga et contēnitur aia. pudet ablui: sed nō puduit inquinari. Si vera sunt hec his malis dieb⁹ cōia: vt cōscie plurime q̄ per totū annū in fecib⁹ peccatoꝝ iacēt: ꝛ vtinam solū p annū sic stetissēt nō p triēniū: immo aliqn per decēniū imo forte aliqn per.xx.annos. Taceo de peccatis infantie. de vilitatib⁹ cōmissis in mrimonio: de falsificātibus: de furtis secrete cōmissis: de alijs peccatꝫ q̄r sup q̄bus aliquando dubitabat̄: ꝛ sic retinebātur: parūqꝫ aūt foret abluere cor: nisi postmodū custodiret̄. Qui em̄ baptizat̄ a mortuo ꝛ iterū mortuū tangit: qđ pdest lotio ei⁹: Eccl'.xxxiiij. ꝛ Prouer.iiij. Omni custodia serua cor tuū: qm̄ ex ipso vita pcedit. Est em̄ cor sicut quoddaꝫ castrum obsessū ab inimicis: qđ cū habeat ml'tas portas vna sola nō bene custodita de facili intrat hostis ꝛ capit. Sensus aūt corpales porte sunt h⁹ castri: q̄ si nō custodiant̄ facile castꝝ capit̄. xxxij.q.v.c. Nec solo. ꝛ ē Aug. Nō dicatis vos habere aios pudicos si hēatis impudicos oculos. Impudic⁹ em̄ oculus impudici cordis ē nūci⁹. Hysbosech.ij. Regū iiij. Occisus fuit a duob⁹ pricipib⁹ latronuꝫ Rephas ꝛ Banaa: qr ancilla purgās triticū obdormiuit. Qui vergo penitet in paschate: caueant ne redeant. parū sunt hec oia: nisi iiij. attingant. Cor em̄ ē deprimēdum: ꝛ hōc per humilitatē. Deus em̄ superbis resistit: humilibus dat grām. Jaco.iiij. Et Augu. in sermone ascēsionis dn̄i. Erigis te ꝛ fugit a te. humilias te ꝛ venit ad te. Merito aūt debemus nos humiliare si cōsideremus quid cōmisim⁹: qr toto tpe vite nr̄e deū offēdim⁹. vbi sum⁹: qr in cōtinua miseria versamur. q̄ ibim⁹: quia ad iudiciū durissimū peribim⁹. quid finaliter erim⁹: qr saluati aut dānati. Humiliem⁹ ergo nos iuxta cōsiliū Judith.viij humiliem⁹ illi aias nr̄as ꝛ illi p humilitatē ppinqm⁹. Quia humilia respicit de propinq̄: vt sic per pniam ꝛ hūilitatem: et p lectiōem euangelij āgelos letificemus. Quod nobis concedat Jesus.

¶ Dominica tertia post pentheco. post prādiū. Ser.vi.

Rant appropinquātes ꝛc. Beati qui lauāt stolas suas in sanguie agni: vt sit potestas eorum i ligno vite. Apo.xxij. Cupiētib⁹ saluari p.ss. Vba sūt ista. vbi duo notant̄.

Primū ē puritatis mūdicia.

Scdm̄ ē btificationis copia.

¶ Pro primo lꝫ multi pdicatores a via vitatis errauerīt: salutis tn̄ via nō ē seclusa si ad deū redire voluerit. Dr em̄ de pe.di.i.c. multiplex dei mia ita lapsib⁹ hūanis subuenit: vt nō solū p baptismi lauacrū: s etiā p pnie remediū pctōrib⁹ det̄. Et hoc notat̄ cū dr. Bti qui abluti estis ꝛ scificati estis p nom̄ eius scꝫ in sanguine. ꝛ Apo.vij. de iustis. Hi sunt qui venerīt de tribulatōe magna ꝛ lauerunt stolas suas ꝛ dealbauerunt eas i sanguine agni imaculati. Nullū em̄ meritū nr̄m corā deo acceptat̄ sine merito xp̄i. Jō pmo ō plenitudie ei⁹ oēs nos accepim⁹ grāꝫ p grā. vt aūt aiarent̄ fideles ad sic lauandū cōsciās ꝛ purgādū voluit saluator plorare i cruce. Ad Hebr.vi. Cū lachrymis ꝛ clamore valido exaudit⁹ ē p sua rūerētia. Jn q̄bus lachrymis pnia fuit pfigurata: sicut baptism⁹ i aq̄ laterali. Pro scdo: qr nullus cl'pa sordid⁹: aut pene obnoxius: gl'iam introibit. scdm̄ ē Apoc. xxi. Nec itrabit i eā aliqd coinqnatū aut abhominationē faciēs. ꝛ.iij. Re.vi. Nō fuit audit⁹ in tēplo sonit⁹ malei. merito addit̄ vt sit ptās eoꝝ i ligno vite: vt sic purgati a pena ꝛ culpa possint edere ō ligno vite. lignū vite ē ipe xp̄s a btis i patria clare visus: afferens

fruct⁹.xij.vez.xij.gaudia q̄ sūt i paradiso: scʒ
Sanitas sine egritudine,
Uita sine morte.
Satietas sine defectu,
Scia sine dolore.
Gaudiū sine tristicia.
Pax sine tribulatōe.
Securitas sine timore.
Saturitas sine fastidio,
Libertas sine seruitute.
Claritas sine obscuritate.
Pulchritudo sine deformitate.
Cāticū laudū sine terminatiōe
¶ De quo dicit Aug. In ciuitate dei vocabi- mus τ videbim⁹: amabim⁹ τ laudabim⁹. Et ille qd erit in fine sine fine. Sʒ pth dolor ho die de q̄sivniuersis pctōribus pōt dicere de⁹ qd dudū dixit Jesabel. Apoc.ij. Dedi ei tēp⁹ vt pniam ageret τ nō vult penitere a forni catiōe sua. Et Job.xxiiij. Dedit illi de⁹ locuʒ pnie: τ ipse abutit eo i supbiā: nō vt redeam⁹ et pniam habeam⁹ hodiernū euāgeliū ppo nit vbi saluator inducit benigne sustinens pctōres ƀʒ qd dicit thema. Erāt appropi.τc. Si q̄s vero ad eū accedere vereat virginem pijssimā adeat. q̄ sicut Bersabee.iij.Regū.i. Regnū eternū sibi pcurabit vt illa fec̄ Sa- lo.filio suo. Sic de ea dic̄ Ber. in q̄dā sermo ne. puto q̄ refutari nō poterit. regina ei mie est facileqʒ exauditur: q̄m regis mr̄ ē. mri er go τ filio p desideriū appropiquabim⁹. iuxta thema. Erāt appro.τc.
¶ Pro fundamēto mouet qd: qr sermōe pce denti dictū fuit aīam ascendere ad deum: nō per motū localē: ƀ p habitū deiformē q̄ ē gratia merito. Querit an volens xpo appro pinq̄re illā grām possit pmereri. Rn̄det bea tus Bona. in dubijs litteralib⁹ dist.xxviij.ij. scʒ q̄ grām primā nō cōtingit pmereri. Tū qr est initiū ois meriti τ principiū. Tū etiaʒ qr donū mere gratuitū. nisi em̄ quis habeat grām dei: nihil apud deū mereri pōt meri- to cōdigni: qr sine illa nihil acceptat deus i opibus nr̄is. vn̄ Jere.xx. dr̄. Scio dn̄e qr nō est hoīs via neqʒ viri vt dirigat gressus suos rursus ipsa grā ē ita bonū gratuitū q̄ n̄ red ditur merit. Sicut em̄ di. apl's ad Rom.xi. Si grā est ex meritis iā nō ē grā: τ sic tollē- tur grē dignitates si meritis attribuantur. Hec aūt vera de merito condigni qd est quā do est cōmēsuratio aliqua inter meritum τ premiū. Merito aūt ɋgrui per donū gratie gratis date faciendo bonum pter deū: me retur quis vt ad eū deus aspiciat: τ grāʒ cō- ferat. Si pauci saluētur nullus meret. deuʒ enim a cordib⁹ suis eijciūt pctōres. ƀm illud Job.xx. Dicūt deo recede a nobis: sciam via- rum tuaꝝ nolum⁹. Ex hoc vero illud graue sic notatur de his q̄ ad ecclīam confugiunt. Extrahens violenter hoīeʒ crimen lese ma- iestatis incurrit. Audiatis hoc domini qui peccatis dediti estis. Coangustiatū est stra- tum dei. Jsa.xxviij. vt alter decidat τ palliū breue τ vtrūqʒ cooperire nō pōt. in eodeʒ ho spitio esse simul deus τ diabolus nequeunt que sedes tantū a quodā prelato diligit q̄- tum cōscia a deo. hoc em̄ dicit. delicie mee es- se cum filijs hominū. Prouer.viij. Quid er- go fiet illis q̄ deū a se abijciūt? Sed audiāt tales verbū Jere.iij. Nunc ergo voca me pat̄ me⁹ dux virginitatis mee: q̄ singuli dn̄t fa- cere pctōres: vt ad iesuʒ appropinquāt. Iuxt̄ thema. Erūt appro. ¶ Erūt due ptes.
Pria q̄ miserabilr̄ a deo descēdūt pctōres.
Secunda q̄ vtiliter xpo appropinquent pe nitentes.
¶ Quo ad primā: qr appropinquatio presup ponit distantiam vt dicebat sermone pcedē ti: videlicʒ quattuor gradib⁹ quibus misera bilis peccator a deo discedit et tēdit ad inte ritu ʒ. Consequēter declarandi sūt alij quat- tuor: videlicet,
Obduratio.
Contaminatio.
Defensio.
Desperatio.
¶ Pro nunc. Prim⁹ dr̄ mētis obduratio seu cordis. Multiplicatis em̄ peccatis qd aliō restat nisi i eis cor firmare eaqʒ nolle dimit tere: ƀ potius in eis velle cōtinuare. de talī- bus Jere.xij. Dr̄ indurauerunt ceruicē suaʒ: et peius fecerunt q̄ patres eoꝝ. Actu.vij.c. Dicit sanct⁹ Stephan⁹ iudeis. Dura ceruī- ce τ incircūcisi cordib⁹ τ auribus vos semper spūi sancto resistitis. Hec aūt obduratio pro uenit q̄n hō nec deū timēs: nec hoīes verit⁹ nullo penitus pacto erubescit peccare: imo qd plus est dolet q̄ peiora nequit committe re. de talib⁹ Eze.iij. dr̄. Domus israel attrita fronte est: et indomabilis corde. et Gregori⁹

ix.moraliū.Sunt nōnulli q̄s ad perpetran
dam neq̄tiā aborta malicia inuitat. Sz tñ
eos hūana verecūdia reuocat. Et sūt q̄dā q̄
postq̄ȝ mēte cōtēpserūt:multo magis hūa-
na iudicia spernūt:atq̄ȝ oē qd̄ appetūt:face
re nō erubescūt. de hoꝝ nūero sūt q̄ rācores
per decēniū tenēt:q̄ cōcubinas dietim reti-
nent:q̄ lenociniis q̄tidie operā dāt:ludos ꝓ-
hibitos frequentāt:q̄ lucris īpiis vsurarum
fraudū variarū īseruiūt:qui actus sp̄ iniq̄s
faciūt:q̄ aduocādo atq̄ȝ in foro cōtētioso pa
trocinādo cās iniq̄s fouēt et cauillationes
ꝑpetrāt. Talib⁹ dicit apl's Ro.ij. Sz ƀm du
ritiā tuā ⁊ īpenitēs cor tuū thesaurizas tibi
iram in die ire ⁊ reuelatiōis iusti iudicii dī.
Ex isto gradu a deo magis recedēdo ꝑueni
tur ad sextū. Qui ē alienū ɔtaminatio.quē
admodū em̄ iusti verbo ⁊ ope⁊ exēplo ad de
um nitunt̄ recedere pctōres:omēs vice uersa
maligni aliquos adducūt. ꝓpterea Hiere.li.
dr̄. Fugite de medio babylōis vt saluet vnus
quisq̄ȝ aiam suā. Et.ij.Coꝝ.vi. Separami d̄
medio ei⁹ ppl'e meus:⁊ immūdū ne tetigeri-
tis.⁊ Apoc.xviij. Exite de medio babylonis
et ne ꝑticipes sitis delictoꝝ eius. hec conta
minatio fit cōsulendo: p̄cipiendo:cooperan
do:⁊ exēplū malū p̄bēdo.dist.xlv.sed illō dr̄
Polluit̄ ex vno pctōre ppl's: sicut ex vna oue
morbida totus grex inficit̄. O deus eterne
quot mala nascūtur occasione alioꝝ:que cā
iuramētoꝝ:periurioꝝ:mēdacioꝝ ī filiis ī ser
uis:q2 sic parentes vidert̄ ⁊ audierūt agen-
tes. Que cā falsitatis pondeꝝ ⁊ mēsuraruȝ
in seruis: nisi q2 a dñis ⁊ dñabus sic p̄ceptū
erat. que cā luxurie ī malis puellis ⁊ pueris
nisi q2 ꝑsuase a maq̄rellis:a sociis: a sacerdo
tibus:a clericis dom⁹:īmo aliq̄n inducūtur
exēplo patris vel matris:q̄ in eoꝝ p̄ñtia non
verent̄ sua opa matrimonii carnalia exerce
re. Certe elegāter dictū est Eccl'.xiij. Qui cō-
municauerit supbo induet supbiā:q̄m mag̃
pars maloꝝ q̄ fiunt in ludis:pōpis:potatio
nibus:festoꝝ violatorib⁹ ꝑuenit alioꝝ malo
rū persuasione aut exēplo. ꝓptea dr̄. Resecā
de sunt carnes putride:ne totū corp⁹ intere-
at:sic resecāda est ouis morbida a caulis ne
grex totus depereat. Ex hoc aūt gradu ꝑue
nit̄ ad.vij.q̄ ē pcti defēsio seu excusatio q̄ fit
Aut pctm̄ alleuiādo.
Aut īpotētiā nō peccādi attribuēdo.
Aut ē q2 deo nō displiceat credēdo.
¶ Alleuiant em̄ tales pctā maxīe cū passiōe
superiori.dicūt se ad hoc pronos a natura ⁊
ꝙ deus ē misericors. Sed audiāt p̄mi q̄d
dicatur. ƀm autem opa eorum nolite facere.
Math.xxiij. Audiant et Hiero. sup symbolū
dicētē. Anathema sit qui dixerit xp̄z dñz p̄-
cepisse impossibile. assidue peccātiū nō mise
rebit̄ de⁹. Dicit p̄s. peccātiū. Nō declines cor
tuum ⁊c. final'r restat octau⁹ gradus:q2 pec-
catis ꝑpetratis nō restat nisi d̄speratio nec
mirum. dicebat em̄ Job.ix. Verebar oia opa
mea sciens ꝙ nō parceres delinquēti. Si il
le cui⁹ cor nō rep̄hēdebat euȝ ī tota vita sua
verebat̄:sed tūc timebat sup oīb⁹ operib⁹ su-
is:quid facere dȝ ille q̄ nunq̄ȝ bene fecit. Di
xit em̄ saluator discipulis suis Lu.ij. Cum
oīa benefeceritis dicite. serui inutiles sum⁹
Si se inutiles reputare dn̄t:q̄ ꝑ oīa bñ ege-
runt:quid facere debēt hii qui nunq̄ȝ vel vix
aliquid boni fecerūt. O deus meus verat. O
miserrimi pctōres audite hec:quo tēdit pē-
sate: ⁊ mors hoꝝ publicari xp̄o appropiq̄te.
Iuxta propositiones. Erant appropin.⁊c.
¶ Quo ad secūdā partē principalē visis ser
mone precedenti q̄ttuor gradibus quib⁹ oīs
penitēs appropinquat deo. Subiūgēdi sūt
alii q̄ttuor. solū a nobis exigit cor.i. volunta
tem:q̄m si volūtas bona fuerit oīa eēnt bōa.
nō ei pōt arbor bona fructus facere malos.
Lu.vi. Cum ergo ꝑ hūilitatē vt sermone p̄-
cedenti dicebat̄:cor depressum fuerit: dāduȝ
est mihi cor suum.
Exercendo.
Erigendo.
Respuendo.
Et in veritate tenēdo.
¶ Venit ergo q̄nto cor exercēdū. vnde Eccl'.
ij. In bōis sit cor tuū.⁊ Prouer.xij. Qui opa
tur terram.s.cordis suis saturabit̄ panibus.
qui aūt sequit̄ ocium:hic stultus ē. dr̄ em̄ d̄
renūciatione:nisi cū pridē. Ociositas ⁊ volu
ptas arma st̄ hostis antiq̄ ad miseras aīas
capiendas. Preterea de cōse.di.v.ca. nunq̄ȝ
Dicit Hieron. Sp̄ aliquid boni facito:vt te
sp̄ diabolus inueniat occupatum. hoc exer-
citium consistere dȝ aliq̄n missā audiēdo:ali
quando legendo:aliq̄n infirmos visitādo:a-
liquando elemosynas faciendo:ieiunando:
alios docēdo:⁊ bona sp̄ualia vel sermones

audiendo.aliquando etiā corporaliter labo-
rando. Meruerunt a xpo refici quidē in de
serto:q: de lōge venientes triduo post eū ste
terūt. Sexto cor ē erigēdū ad deū p affectū
intensum. Treñ.iij. Leuemus corda nr̄a cū
manibus ad dn̄m i celo.hoc dn̄t facere d q-
bus iam dedit grām dn̄s penitēdi cōsiderā-
do grām eis factā:z q̄ varij sunt damnati
q nō tot pctā q̄ ipsi cōmisert. Considerādo
vlterius q vana fuit ac miserabilis oīs eoz
in pctō delectatio. Considerando tria. pmū
q gaudiosa ē cōscie puritas atq; tranquili
tas. Primā volebat a nobis cōsiderari Pau-
lus qui dicebat ad Ro.ij. An ignoras q: be-
nignitas dei ad miam te expectat:alijs sup
ple derelictis z forte dānatis. de scdā cōside
ratione valet miŝia peccati. ad Ro.vi. Quē
fructum habuistis in illis in qbus nūc eru-
bescitis:z Lu.xv. Dicebat filius pdig9. Ego
hic fame pereo interrogent quotquot i pec-
catis fuerūt:quid pfuert ioci:risus:ludi:lu-
xurie:pompe:vindicationes:blasphemie:et
sic de alijs. tertio retinebat qui dicebat. Se
cura mens cōiunge cōmuni. Cum autē qs
ad hunc gradū deuenit:restat.vij. vt videlicz
cor reformet. Cor eñ ptinue dz laborare do
mini sicut corpus dz refici. de hoc ps. Viriliŕ
age et confortetur cor tuū. corp9 hoīs marie
confortaŕ pane vino z odorib9. Sic vtiq; cor
spūale.i.mens hoīs confortāda est pane
eucharistie et vino sāguis pciosissimi dn̄i nr̄i
iesu xpi:ac exēplis sanctoz. Helyas.iij. Re-
gum.xix. Ambulauit in fortitudine cibi illi
us siue panis subcinericij vsq; ad mōtē dei
Panis hic xpi corp9 est in sacramento. mōs
dei vita eterna. Dictum eñ fuit Ruth.ij.ca.
Intinge panem tuū in aceto.i.in acerbita-
te passionis. Ruth interpretatur deficiens.
De exemplis autē sanctoz.ij.Coz.ij. Bonus
odor xpi sumus. hoc vero pacto restat octau9
vt videlicet cor vnitate teneatur:hoc ē vt de
cetero penitens ac salutē querēs oīa in deū
referat. in oībus deum querat:ab oībus que
deo displicēt p posse abstineat. h docuit apl's
i.Coz.x. Siue comeditis:siue bibitis:aut qd
cūq; aliud facitis:oīa in glīā dei vestri faci
te. hoc suadebat sapiens Eccl.xxx. Qui dice
bat miserere aie tue placens deo z cōgrega
cor tuum in sanctitate:hic ē eñ finis oīum
salutē optātiū. Qm̄ vt ait Bona.disti.xxxvi.
ij.oīm bonaz voluptatuz materialiter z for
maliter est vnus finis. vlterius qui sic iā in-
cedit cum christo manet. Sibi certe de pro
ximo appropinquat:angelos letificat:vt hz
finis nostri euāgelij. quod nobis pcedat zc.

¶ Dominica quarta post penthecostes, Sermo.vij.

Relictis omnibus secuti sūt eū. Luc. iiij. Sciant oīs eccl'ie q ego sū scrutans renes et corda:z dabo vnicuiq; vestrū bm̄ op'a sua. Apo.ij.
Ad oēs i pctō viuētes sūt verba ista. Nempe
cū dicaŕ in euangelio: q apl'i in nocte labo-
rantes nihil ceperūt. in verbo aūt dn̄i pisci
um multitudinem copiosam: z pp hoc reli-
ctis omnibus secuti sūt eum. in quo innuiŕ
peccatoribus:cū nihil in pctō pficiāt me
rito oīa cōtēnendo sequi debēt xpm. Quod
si duri sūt z obedire saluatori noluerint:dici
tur eis verbum secūdum. Sciāt oēs zc. Ubi
duo notantur.

Primū examinatio rigorosa.
Scdm̄ retributio pōderosa.

¶ Pro primo q nihil latet oculos altissimi.
Prouer.xv. In omni eñ loco oculi dn̄i con-
templātur bonos z malos: vt dr ad He.iiij.
Oīa sunt nuda et aperta oculis eius. Pro-
pterea dicit Boetius. Magna nobis indi-
ta est bene agendi necessitas:q oīa agamus
ante oculos iudicis cuncta cernentis. meri
to dn̄s prohibet se scrutatorē renū z cordiū
id est cogitationū z desideriorum. O quot sūt
peccatores q si putarent se videri in actib9
suis ea que committūt minime ppetrarēt.
quot eñ furta:quot false testificationes:q̄t
false signature in contractibus: in quittan
tijs z in obligationibus perpetrant. Si de
niq; adulteria:stupra:incestus:fornicatōes
mollicies:ac alia nefaria cōmittuntur:et h
ideo q: putent se non videri. Sed audiant
quid eis dicatur Sapien.vi. Altissimus inte
rogabit opera vestra et cogitationes scruta
biŕ. Erubescāt igitur videri a deo que faciēt
hoīs in suis operationibus erubescerēt. hoc
eñ mō conuersa fuit sancta Thais publica
peccatrix per btm̄ panuciū.q in habitu secu

lari ad eam veniēs: cū oi volēti esset exposita
dixit ei idē sciens se nolle peccare vbi posset
videri ab aliquo. quā cū ad plura loca duxis
set. Rēnuens ille peccare: asserēs se timere
videri in pctō: finaliter duxit eū ad locū se
cretissimū vbi adhuc peccare noluit dicēs ꝙ
videref. Rñdit illa a nullo videri posse: nisi
forte a deo vel diabolo. intulit ille. Si hoīs
aspectus est timēdus: cur deū nō times qui
te in tot scelenbus ꝯtuef? Que illico ad pe
des sancti corruēs: relictis oībus secutus ē
eū. O vtinā sic vniuersis peccatorib' cōtinge
ret. Prouer. ij. Paruū fieret videri a diuinis
oculis: nisi ꝛ retributio digna retribueretur.
equū eñ nō est equo pmio annotari seruito
rem dei ac maiestati ei' cōtēptorē. vñ. xxiij. q.
iiij. c. i pñti. Cū āte tribunal veniem': nec Noe
nec iob: nec daniel samus nos posse iuuare:
scꝫ orōnibus vel meritis: sed vnusqsqꝫ onus
suū portabit. ij. Cor. v. Oēs nos manifesta
re opꝫ ante tribunal xp̄i: vt recipiat vnusqsq
ꝙ propria corporis ꝑut gessit siue bonū siue
malū. Audiant hoc vniuersi pctōres dediti
peccatis. Attēdant qd eis retribuef: videāt
si petāt iusticiā dei euacuare. deus angelis
peccātibus nō pepcit. Sed i infernū viuen
tes detraxit eos. Quid ergo miseris pecca
torib'? ꝙ si timeant puniri a pctō desistant:
saluatorē imitenf cū apl'is de quib' dič pre
missum verbū. Relictis oibus ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouef qō. an de necessi
tate salutis teneamur in oībus actib' nr̄is
ꝯformare volūtatē nostram volūtati diuie?
notat beatus Bonauē. di. xvij. iij. ꝙ volūtaſ
create ad diuinam multiplex potest esse cō
formitas.

Prima in volito tm̄.
Scd'a i modo volēdi tm̄.
Tertia in vtroqꝫ simul.

¶ Scd'o idē Bonauētu. viij. di. dicit: ꝙ in no
bis multiplex potest attendi voluntas ꝑut
scilicet est.

Orationis.
Sensualitatis.
Pietatis.

¶ Notat. iij. Idē doctor seraphicus in apolo
gis: ꝙ multiplices fuerūt act' xp̄i: q2 aliqui
eminētis potentie: ꝛ in illis nullus dꝫ se cō
formare: vt facere miracula ꝛ cōficere sacra
mēta. Aliqui pexcellētis scie. vt pdicere fu
tura et cordiū dicere secreta: nec i ill' ē cōfor
mandū. Alij sunt excellētioris vite: vt oīa re
linquere pp deū morti se offerre. In his xp̄o
cōformari est pfectionis ꝛ cōsilij. Ad qōnē
dicit Bona. di. vlti. primi. ꝙ volūtate absolu
ta tenemur velle illud quidē qd de' pcepit
nos velle. Nulla ei volūtas pōt eē iusta nisi
cōformef eidē diuine volūtati: diuina autē
volūtas ē pma regula oīm volūtatū. videāt
ergo q cupiūt saluari quā vitā eligāt: qm̄ car
nalia amplecti ꝛ demū btificari ē impossibi
le. Nō eñ decet quēpiā volentē sacerdotari
matrimonio copulari. ex qui clerici vel vouē
tes matrimoniū cōtrahere pñt capi. i. de de
dyacono de iure vxorē accipere nō pōt: et si
de facto acceperit: cogef vxorem dimittere:
et eo cōtrito ꝛ humiliato corde si ad ecclīam
redire voluerit ad officium dyaconat' reddi
potest: ꝛ inde poterit in pſbyterū ordinari.
Ex quo infertur ꝙ venia nō datur nisi cor
rectis. vnde. xxiiij. q. ij. ca. legatur. Nec potest
gaudere de correctis nisi prius doleat se fuis
se peruersū. Et. xxij. q. vij. ca. Quēadmoduꝫ
Et dicit Salo. pverbi. xxviij. Qui abscondit
scelera sua: non videbit lumē i eternū: vt cer
te dicit Augu. in soliloquijs. de cōsolatione
ac gaudio vite pñtis ꝛ alterius necesse ē illi
alterū vt ꝑbet: qui reliquū voluerit possidere
Audiant hoc symoniaci p fas ꝛ nephas bñ
ficia obtinētes: bonaqꝫ ecclīa ꝛ xp̄i in lupa
naribus consumentes. Audiāt choreis con
uiuijs banquetis vacantes. Audiant officia
rij lucris ꝛ cupidini inseruiētes. Audiāt le
gem. C. de bonis q liberis. l. cū nō solū. filijs
aut famuli. Melius est reformare actus iu
uenilea: ne cupidine dediti triste exiliū sen
tiant. hoc documētū capiāt cūcti saluari cu
pientes. Audiant aposto. Philip. iij. Oia de
trimentum feci: ꝛ arbitratus sū vt stercora:
vt xp̄m lucrifaciaꝫ. Et hoc innuit in his de
quibus dicit verbū pmissū. Relictis oib' ꝛc.

Due erunt partes.
Pria d mūdi ꝛ toti' pcti derelictiōe.
Secunda de xp̄i et actibus eius virtuosa ꝑ
secutione.

¶ Quo ad primā: mirū nō ē si pauci sint qui
mundū ꝛ peccatū euadant. Legif eñ Josue
vi. ꝙ Hierico ciuitas erat clausa atqꝫ muni
ta que vix poterat capi. attamē Josue de pre
cepto dñi cū sacerdotibus. vij. vicib' muros

hierico circuierūt qui funditus corruerunt.
Spūaliter hierico que interpretaꝛ luna mū
dum representat. Dicitur enim de illo. Stultus vt
luna mutatur. vij. muri hierico sunt illa q̄ mū
dum ad pctm̄ ducūt: scȝ

Cōcupiscētia diuitiarum.
Desideriū deliciarum.
Ambitio honorum.
Amor parentum.
Obliuio dei.
Ignorantia sui.
Immemoria futuri.

¶ Circuitus septenarius Josue ⁊ sacerdoti
um repn̄tant considerationē profundā de se
ptem miserijs que in mundo sunt: ac eorum
documentum ore ⁊ opere significant. Prima
miseria est vanitas seu mutabilitas. ps. Fi
lij hoīm vsquequo graui corde ⁊c. ⁊ .i. Corin.
vij. Preterit enim figura hui⁹ mundi. hugo
de sancto victore lib. de aīa. dic mihi de ama
toribus seculi vbi sūt. riserunt: luserūt: bibe
runt: atq3 comederūt: ⁊ post hec ad iferna de
scenderunt. In figura h⁹ iussit dn̄s loth iu
sto vt egrederet de regione sodomorum q̄ vide
batur vt paradisus deliciarum: ne inuolueret
igne et sulphure viciorum: ⁊ eterna damnatio
ne. Gen̄. xix. c. dicit magr̄ hystoriarum: q ibi ex
arboribus nascūtur quidā fructus pulcher
rimi aspectu. Sed ipsis apertis nō reperit
in eis nisi fauilla fetor ⁊ cinis mortuorum.
hic est cinis voluptatū: vsurarū: pōparū: ebri
etatum ⁊ hmōi. Scd̄a miseria est vilitas. no
uerat hoc qui dicebat de aīa mundū ample
ctante. Jere. ij. Quā vilis facta es nimis ite
rans vias tuas. ⁊ Trenorum. iiij. Dr̄ denigrata
est facies eorum super carbones. figuratur
mundi vilitas per lepram: qm̄ sicut lepra a
consortio hominū separat: sic amor mūdi a
dei gratia. Jacobi. iiij. Qui voluerit amicus
esse huius seculi: inimicus dei constituitur.
Et .i. Joh. ij. Nolite diligere mundū ⁊ ea que
in mundo sunt. i. vicia que sūt in mūdanis:
quia qui mundum diligit n̄ est charitas pa
tris in eo. in figura huius Math. viij. dicit.
Cum descendisset dominus de mōte ecce le
prosus adorabat eum dicens. Dn̄e si vis po
tes me mundare: quia videlicet saluator ve
nit de celo: mundus totus peccatis erat ple
nus: nec quis tanto ope ꝺ lepra corporis de
bet timere ȝ ac verecundari: l3 sit infirmitas
vilissima ⁊ cōtagiosa: q3 de lepra spūali ⁊ vi
litate peccati. Separat enim illa solū tpalr̄: sed
hec eternalr̄. Tertia miseria ē malignitas.
Jam l3 tot⁹ mūd⁹ in maligno posit⁹ sit: in ma
ligno igne auaricie: cōcupiscētie: supbie: lu
xurie: ac aliorum viciorum. Jo. v. Et iō ī figura h⁹
legiꝛ Josue. vi. q hierico tota igne succēden
da est. pcepitq3 deus vt de rebus illi⁹ null⁹ ꝺ
proprio suo aliquid sumeret. Et q2 achor cō
trarium fecit aliquid surripiendo de māda
to dei lapidat⁹ ē. Audite hoc qui mundū cu
pitis: qui honores: qui officia. hierico vt di
ctum est: luna interptaꝛ. Luna in scriptura
mūdū significat: q2 sicut ipa ē aliqn̄ vacua ī
apparētia luminis: aliqn̄ plena: ita in mun
do sūt aliq̄ pleni: aliq̄ vacui: aliq̄ mediocriꝛ
se habēt: ⁊ pene oēs incendit ignis cupidi
tatis qui est radix oīm viciorum. i. Thimo. vi.
Et q2 bonorum auctori aliter inherere nō vale
mus nisi cupiditatē fūdit⁹ euellam⁹: vt dic
Greg. Jdō phibet accipere res hierico vilia
mundi. qui aūt accipit mortē perpetuā icur
rit: sicut achor talē. ergo dicit Jere. v. c. Rece
dite de medio babylonis mūdi ⁊ cū his apo
stolis: q̄ nocte laborantes nihil cepert. Attē
dite vitā vr̄am ab infantia in peccato ductā
nihil penit⁹ boni faciendo: ac totā pditam: et
pctis oībus relictis seqmī xpm. Juxta pre
missum verbū. Relictis ⁊c.

¶ Quantum ad secūdum pricipale vis is mū
di miserijs qualiter sit relinqnd⁹. Cōseque
ter declarande sūt vie quib⁹ xps ē imitand⁹
Nemo ascendit in celum nisi qui descendit
de celo filius hominis est in celo q3tum cun
q3 iustus sciuisset illā viā nisi xps eā ondisset.
ptererea Jsa. ij. dr̄. Uenite ascēdam⁹ ad mōtem
dn̄i: ⁊ docebit nos vias suas ⁊c. Mōs iste ē
mōs moria vbi imolatus ē ysaac. i. mōs cal
uarie vbi saluator fuit crucifixus. sicut enim
petētib⁹ viā doceꝛ iter crucis: sic volētib⁹ sal
uari necesse ē xpm imitari in septē virtutib⁹
cōtra septē pctā mortalia: q̄ virtutes sūt q̄si
septē vie ad patriā q̄ pfecte representant in
cruce.

Prima ē via hūilitatis.
Scd̄a ē pnie ⁊ paupertatis.
Tertia ē puritatis ⁊ castitatis.
Quarta est charitas.
Quīta dulcedinis ⁊ mititatis.
Sexta abstinētie ⁊ sobrietatis.

Septima diligētie ⁊ strēnuitatis.
¶ Prima ē via hūilitatis q̄ repn̄tatꝰ in capi
tis inclinatione. Humiliauit em̄ se factus
obediēs vsq3 ad mortē. Philip.ij. Hāc d3 ar
ripere qui salutē optat. Math.xi. Discite a
me q2 mitis sum ⁊ humilis corde. Oi aiali
gressibili naturalr̄ de aialibꝰ ꝑfectis loquor
Uia mōtuosa ē.diffilis ⁊ facilius descēdere
q̄3 ascēdere solo lepore dēpto.nā q2 crura an
teriora h3 breuia.i.per paruā affectione3 ad
deū.posteriora vero longa.i. amplū affectu3
ad mundum: nō t̄n laborē sentit appetēdo
alijs dn̄ari: i magnus reputari: alios deꝑme
re: se extollere: se exaltari. Sed sciat talis il
lud Isa.xiiij. Si ascēderit vsq3 ad celū, sup
bia tua: verūt̄n ad infernu3 detraheris. Cu
currit em̄ talis aduersus deu3 erecto collo.
Job.xv. Secūda via ē pn̄ie ⁊ pauꝑtatis seu
liberalitatis. Hanc oñdit saluator q̄ nudus
pepēdit i cruce: q̄ corpꝰ ⁊ sanguinē dedit: nec
non vestes ꝓprias crucifixoribꝰ q̄ deniq3 i cru
ce brachia ⁊ manꝰ h3 aptas: viam hāc suade
bat.cū dicebat. Bti misericordes. Mat.v. et
Luce.vi. Mutuū date nihil inde sperātes.
q̄libet ꝑ viam spinosa3 ire refugit: q2 p eam
trāsiēs in pānis apprehēdit: dilaceratꝰ: pūgi
tur: ⁊ cruētatꝰ. Sic est de amore diuitiaꝝ in
ordinato q̄ dicuntꝰ spine. Lu.viij. Qui mētē
lacerant distrahendo a dei amore ⁊ timore,
pungūt timoribus ⁊ sollicitudinibꝰ ⁊ angu
stijs. cruētāt inducēdo ad diuersa pctā pru
rioꝝ: proditionū: fraudū ⁊ hmōi. finis hꝰ vie
dānatio eterna. Qui volūt diuites fieri inci
dūt in laqueos diaboli: ⁊ i tētatiōes malas
que mergūt hoīem in interitū. Tertia via ē
puritatis ⁊ castitatis.i.ad Thimo.vi. Hanc
saluator oñdit in cruce in hoc ꝙ corpꝰ ꝟgine
um sup illud durissimū crucis lectū pēdēs
ab oī cōplacētia carnali fuit alienū: ⁊ a capi
te vsq3 ad pedes totū cruētatū. Oñdit etia3
cū mater ꝟgo cū discipulo virgine iuxta cru
cem stabat ⁊ hāc viā suadebat. Mat.x. Qui
nō accipit crucē suā ⁊ non seqtur me: nō est
me dignꝰ. Suadebat apl's ad Gala.vi. Qui
x̄pi sūt, carnē suā crucifixerūt cū vicijs ⁊ con
cupiscentijs suis. horret ⁊ cauet quilibet ꝑ
viā lutosam incedere in q̄ ⁊ pes inficitꝰ ⁊ hō
lubricatꝰ ⁊ ab ea vix extrahitꝰ. hec ē vilissima
luxuria a qua volūtas inficitꝰ ⁊ de pctō i pec
catū labitꝰ: ac semel i ea viriplicatꝰ vix excu
titur: vt dicit Bona.xiiij.dis.iiij.ij.q.i.ar. q̄ q̄ꝰ
rit. Utꝝ per pn̄iam cōtingat resurgere: Et
ꝓbatꝰ ꝙ nō auctoritate Pauli.ad Hebr.vi.
Impossibile ē eos q̄ ꝓlapsi sunt rursus reuo
cari ad pn̄iam. dicit Bona. ꝙ pōt fieri vix in
hoc ꝙ dicit ipossibile. p̄mo: q2 nō ē ex viribꝰ
humanis. vel ipossibile.i. difficile. Loqtur ei
de illis q̄ difficulter resurgunt. vide aliā rōi
nē. Audiui de magr̄o meo de quodā religio
so viro ꝑfecto ꝑ tp̄e ⁊ dormiēte sup siccca sar
menta. Cū aūt incepit labi in pctīs ⁊ spāl'r
in pctō luxurie ꝑseuerauit vsq3 ad mortem
ita ꝙ obijt: ribalda exn̄te in camera. dr̄ enim
Ozee.v. Nō dabūt cogitatōes suas vt ad do
minū reuertentur: q2 spm̄ fornicatiōis i me
dio eoꝝ. ex qua cā cupientes saluari vitam
puritatis amplectūtur ⁊ x̄pm dn̄m imitan
tur: qui dicit ꝑ ꝑs. Ambulās i via immacla
ta hic m̄ ministrabat. Qđ nobis cōcedat ⁊c.

¶ Dn̄ica.iiij.post penthe.post prandium,
Sermo.viij.

Elictis oibꝰ
secuti sūt eū. vbi sup. Qui
vicerit faciā illū colūnam
in tēplo dei mei: ⁊ foras n̄
egredietꝰ ampliꝰ ⁊ scribam
sup illū nomē dei mei ⁊ nomē ciuitatis no
ue hirl'm. Apo.iij. Q2 i sermone p̄cedēti idu
cti sumus ad pctā ⁊ mūdana cōtēnenda ac
x̄pm imitandū: ne q̄s putet paruū premiū
sic facientibꝰ ꝑ.ss. verba ꝓponuntꝰ ista: in qui
bus duo notantꝰ.
Primū opatio ꝟtuosa.
Scđm p̄miatio gaudiosa.
¶ Pro p̄mo: cū per fragilitatē nr̄am proni
sumꝰ ad appetēdū mala. dicit em̄ Ber. i q̄dā
sermone. Hec ē maledictio terre nr̄e tā cor
poris q̄3 aie: q2 passim ⁊ sine deletu spine et
tribuli vicioꝝ i ea oriūtur. nō nisi aut diffic'l
tate virtutū aut negligētia. Un̄ ⁊ in figura
huiꝰ dictū fuit p̄mo hoi Gen.iij. Maledicta
terra i ope tuo: spinas ⁊ tribulos germina
bit tibi. volēti p̄miari necesse ē passiōes ⁊ ap
petitus sensuales iordinatos domare. Mi
litia ē em̄ vita hois sup terrā. Job.vij. Hec āt
militia ē potētissima ⁊ nobilissima. Prouer.
xvij. Melior ē patiēs viro forti ⁊ q̄ dn̄atꝰ aio
suo expugnatore vrbium, Pernecessarium

ergo est hoi in hac pugna nō dormire:qꝛ pu
gna est ꝯtra illū q̄ de oī genere pcti in omni
loco specie ⁊ statu tētare scit. vnde Job.iiij.
Esca eius electa ⁊ hꝫ fiduciā ꝙ influat ior
danis in os eius.i.ꝙ deuoret baptisatos.et
xvi.q.ij.c.visis dr̄ mille nocēdi hr̄e artes seu
modos.nec ignoramꝰ astutiā eiꝰ.Conaꝛ em̄
a p̄ncipio sue ruine vnitatē eccl'e rescindere
charitatē vulnerare oībus mōis humanuꝫ
genꝰ euertere ⁊ ꝑturbare. Sꝫ si volumꝰ pos
sumꝰ resistere.Dicit em̄ Greg.in moralibus
Debilis est hostis q̄ nō vincit nisi volētē.et
Hiero.de pe.di.ij.c.si em̄ inq̄t.Si ei liberi ar
bitrij nos cōdidit deꝰ nec ad virtutes nec ad
vicia necessitate trahimur. Si vero nō resi
stamꝰ ⁊ vincamꝰ p̄mio sublimi coronabūꝛ.
Et hec tripliciter notāꝛ in verbis predictis
talis enim qui sic vicit.
Primo ad numeꝝ electoꝝ assumeꝛ.
Scđo in bono cōfirmabiꝛ.
Tertio in deuꝫ transeundo ei totaliter assi
milabitur.
¶ Pro primo dr̄.faciā illū vt columnā in tē
plo dei mei.In cāt.c.iij.dr̄.Colūnas eiꝰ fecit
argentias reclinatoriū aureū. he colūne fir
me ⁊ argentee ꝑ ꝯscie claritatē sunt oēs ele
cti in quibus ⁊ ex quibꝰ cōstruiꝛ de vero sa
lomonis reclinatorio aureo p charitatē cō
sūmatā. Pro scđo foras nō egredieꝛ āplius:
qꝛ q̄ semel vsq; ad mortē ꝑ bonā ꝑseuerātiā
pctm̄ vicerit in morte īpeccabilis erit.vn̄ et
Apoc.vij.dr̄. Stātes an̄ thronū amicti stol
lis albis ⁊ palme in manibꝰ eoꝝ.palma aūt
signū est victorie. Pro tertio dr̄ scribā ⁊c.vn̄
p̄s. Ego dixi dij estis ⁊ filij excelsi om̄s.p̄s.
viij.O q̄ꝫ gloriosus ē triūphus:o q̄ꝫ excellēs
premiū.nūc ergo torqueāt demoneꝛ insistāt
viri potētes:certemꝰ viriliter: venient dies
qn̄ ꝯgregabunꝛ oēs electi ad cenā magnaꝫ
dei:vt ciues regis tribuni ⁊ fortes ac oēs.li
beri ⁊ serui māducēt:vt dr̄ Apoc.ix.vt dele
cteꝛ i cruciatu i p̄ntia tā maioꝝ q̄ꝫ minoꝝ
Quis ergo tā duri cordis: q̄ merito nō debe
at oia relinq̄re que ad pctā inducūt ⁊ cū his
piscatoribus xp̄m imitari, iuxta verbuꝫ ⁊c,
Relictis omnibus se.⁊c.
¶ Pro fundamēto moueꝛ q̄stio. qꝛ ꝓniores
sumꝰ ad ꝓsequendū delectabilia q̄ꝫ ad xp̄m
imitandū merito. Queriꝛ an hoī possit da
ri ꝑ naturā ꝙ essꝫ inflexibilis ad pctm̄, Re
spondet Bona.di.xxiiij.ij.Si creature rōna
bili repugnet per naturā esse inflexibilē ad
pctm̄ hoc erit.Et rōne p̄ncipij inicialis ⁊ ra
tiōe termini finalis.Si em̄ arbitriū creatu
re rōnalis naturaliꝛ ad malū inflexibile eēt
Aut hoc eēt ꝓpter ipsiꝰ artationē ad bonū
Aut ꝓpter determiationē. Si pp artatōeꝫ
vt vcꝫ sic facere bonū:vt lapis tēdit deorsuꝫ
Itaq; certe libeꝝ arbitriū nec eēt libeꝝ nec
opꝰ eius eēt laude dignū.Et ita ineptū eēt
ad finē pp quē factū ē: vcꝫ ad laudis ⁊ gl'ie
p̄miū ꝯsequēduꝫ. Si aūt inflexibile essꝫ ad
malū ꝓpter determiationē qꝛ sic potiꝰ eēt ꝑ
ꝓpriā naturā in bonū vt nō possit deficere
in malo , sic ē de libero arbitrio diuio qđ ad
sola bona ē determinatū.nā tale libeꝝ care
ret vanitate ꝑ naturā suā.ergo iaꝫ nō eēt cre
atura nec ꝓductū de nihilo cū oīs creatura
vanitati sit subiecta.ad Ro.viij.⁊ ita eēt cō
tra naturā principij inicialis s̄m qđ deꝰ cre
aturā rōnalē ex nihilo ꝓducit. nec sequitur
Si ꝑ grām possit cōfirmari libeꝝ arbitriū
tūc nō pōt hoc habere a natura. Queādmo
dū ꝓprietas opis moralis q̄ ē laus vel vitu
periuꝫ nō pōt cōuenire alicui nisi ꝑ virtutē
aut viciuꝫ. Nitaꝛ ergo q̄libꝫ oia bona ꝯtēne
re xp̄m seq̄ virtuose vt valeat premiari.qꝛ ve
niēt dies in q̄bꝰ velit nolit oportebit oia di
mittere:⁊ tūc sine fructu. Qm̄ dr̄.ff.de sena
tuscōsul.trebellianū qđ poterat bn̄ficiū iu
re amittere dꝫ q̄ cōpulsus facit q̄ facere de
bebat.Et regl'a iuriꝛ in antiq̄s dicit.Qui ex
timore facit p̄ceptū:aliter facit ꝙ facere de
beat.⁊ iō iā nō facit. Ex hoc colligiꝛ:ꝙ q̄ in
uitꝰ seruit ⁊ rē ⁊ meritū perdit.⁊ iō est indi
gnꝰ premio.xxiij.q.vi.c.iā vero. Audite hoc
vniuersi pctis deditivelitiꝛ nolitis semel re
linq̄tis p̄dia possessiones symonias bn̄ficia
vsuras ornamēta vana luxurias ꝯcubinas
ludos taxillos ⁊ societates.⁊ sine fructu tūc
Nūc aūt si oia dicta ꝯtēpseritis nō infructu
ose agetis:qꝛ p̄miū illud accipietis vꝫ.Ois
q̄ relinq̄t parētes ⁊c.cētuplū accipiet ⁊ vitā
eternā possidebit. Mat.xix.Quare cūctis ī
exēplis proponiꝛ verbuꝫ preassumptuꝫ. Re
lictis omnibus ⁊c.
¶ In isto sermone erunt due ꝑtes.
Pria de oīm trāsitorioꝝ ꝯtēptu ⁊ abdicatōe
Scđa de xp̄i virtuosa atq; ꝑfecta imitatōe
¶ Quo ad primā tribus causis positis qui

bus contẽptus mũdanoꝝ habet̃:addit̃.iiij.
Si diligẽter ꝯsideret̃ merito mundũ contẽ
ptibilẽ reddet ⁊ est cõtinua ꝑturbatio:qm̃ i
nulla re mundi ẽ pax siue trãsquilitas nisi
hõ secu3 hẽat deu3.vñ Joh.xvi. In mundo
pressurã habet̃:in me aũt pacẽ.nec mirũ cũ
mũdus in iniq̃tatib⁹ abundet:pacẽ hr̃e nõ
v3:q2 nõ ẽ pax ipĳs dicit dñs.ysa.xlviij.Vñ
in signũ hui⁹ ẽm Hie.scrutãdo scripturas,in
uenit̃ ꝙ semꝑ mundus pace caruit vsq3 ad
saluatoris aduẽtũ.Sicut eñi dom⁹ ade bel
lũ habuit inter frẽs.⁊ dom⁹ abrahe ⁊ dom⁹
ysaac ⁊ dom⁹ iacob.Dñi aũt bona est pax:vt
ait Aug. ꝙ in hũanis reb⁹ nihil meli⁹ pos
set desiderari: q̃re mũdus merito ẽ cõtẽpnẽ
dus.Postremo eñi q̃t discordie:q̃t inuidie ĩ
ter parẽtes ⁊ cõsanguineos ĩsuccessionũ bo
noꝝ occasione: quotiẽs eis mortẽ optãt sibi
mutuo. Silr̃ q̃t discordie officioꝝ occasione
quorũcũq3 . Quinta miseria ẽ tenebrositas
siue cecitas.vel ignorãtia veritatis.Natura
liter oẽs hoies scire desiderãt.i.metha.Sed
nũc ꝓh dolor mũdus luce veritatꝭ caret:vt
possit merito dici egyptus q̃ intelligitur te
nebrosa dẽsissimis tenebris fuit flagellata:
vt per triduũ alter alterũ videre nõ potuit:
nec ꝺ loco suo moueri.Ex hac quoq3 egypto
ydolatria ⁊ supsticio ꝓcessit de q̃ exire iussit
dñs ppl'm suũ.Quid est triduũ istud q̃ egy
ptus tenebris abũdat nisi tp̃s adolescẽtie
iuuẽtutis ⁊ senectutis in quibus deus debe
ret cognosci:ꝓximus ⁊ suipsius stat⁹.Adeo
tñ excecati sunt pctõres : vt nec deu3 nec se
ipsos cognoscũt.vnde Jo.dicit.xiiij.c.Spiri
tũ mũdus nõ põt accipere q2 nõ videt eum
nec scit eu3. Et si q̃ sint qui videant̃ magnã
habere noticiã:vt theologi põposi legiste ca
noniste causidici ecclesiastici artiste trutinã
tes.Sapiẽtes sũt vt faciãt mala.bñ aũt fa
cere nescierũt.Hiere.iiij. Stultã fecit de⁹ sa
piẽtiã hui⁹ seculi.i.Coꝛ.i. Tales eñi nec de
deo nec de ꝯsciẽtie puritate nihil sẽtiũt.Q2
aialis hõ nõ sapit q̃ dei sũt.i.Coꝛ.ij. Spũa
lis aũt oia dijudicat . vbi.s. ꝙ graue aũt sit
hoc.xxxviij.di.dr̃ ꝑ gregoriũ.ca. q̃ ea que dei
sunt nesciũt a deo nesciũt̃.paulo attestante
qui ait. si q̃s ignorat ignorabit̃: ⁊ in eodẽ.c.
dr̃ q̃ ea que dei sũt sapiũt a deo sapiunt̃.Itẽ
zepherin⁹ papa.⁊ hr̃ eadẽ di. Sicut stellas
nõ extinguit nox;sic mẽtes fideliũ ĩhcrẽtes

firmamẽto scripture sacre nõ obscurat mũ
dana ĩiq̃tas.merito erga despiciẽdo sunt hu
ius caduca ⁊ eleuãda est mens ad spũalia.
¶ Sexta ẽ miseria ꝑiculositas lapsuũ tã spũ
aliũ q̃3 corporaliũ. Qui mare nauigãt.inq̃t
eccl'ia eccl'asticis enarrãt ꝑicula eius. Eccl'.
xliiij. In oi statu ĩ oi etate ĩ oĩ loco sũt ꝑicu
la.vñ Mat.viij.Discipuli in mari laborãtes
merito clamauerũt dicẽtes. Dñe salua nos
perim⁹ ⁊ Pau.ij.Coꝛ.xi.Periculoꝝ gña põit
in q̃b⁹ cõtinue versat̃ eccl'ia dicens.Pericu
lis fluminũ:periculis latronũ. vidim⁹ aliq̃s
dicit Augu.in soli.ꝙ sine gr̃a dei ⁊ tremore
dicere nõ possum⁹:q̃ pene vsq3 ad celi sydera
in inferni baratro detrusos.Alios vidimus
adusq3 in sceno pct̃i pene mersos ac postea
ꝺ facilitate dextere ad supna eleuatos vt nõ
gloriet̃ accinct⁹ plusq̃3 distinct⁹. beato quo
q3 anthonio ostẽsus fuit mũdus plen⁹ laq̃
is:cui mirãti q̃s euaderet:r̃nsu3 fuit sola hu
militas. Septima miseria ẽ sterilitas seu ĩ
fructuositas:qm̃ q̃tũcũq3 capiat q̃s de mũ
di cõsolationib⁹ atq3 voluptatib⁹ nũq̃3 sati
abit̃.. In figura hui⁹ cõueniẽter dictu3 fuit
samaritane.q̃ biberit ex hac aqua sitiet ite
rũ.q̃ aũt biberit ex aqua quã dabo ei nõ siti
et in eternũ.Pẽsent hoc singuli pctõres in q̃
cũq3 delectabili versent̃:siquidẽ seu satieta
tẽ habeãt.vñ ⁊ Sapiẽ.v.Lamẽtant̃ dãnati
de infructuositate delectationũ dicẽ. Quid
nobis ꝓfuit sapiẽtia:q̃d diuitiaꝝ cõtulit no
bis:transierũt hec oia.velut vmbra.O mise
ri mũdani q̃ nũc in pulchritudine ⁊ sanita
te floretis semel dicetis lassati sum⁹ in via
ꝑditionis:vias difficiles ambulauim⁹. Nõ
ne parua infirmitas hoc tollet:vos quoq3 q̃
iuuenes ⁊ fortes estis nõne hec cõsummet
senectus.ꝙ si diuitias ⁊ longuã vitã spatis
nõne mors hec oia aufferẽt a vobis:O mise
ri pctõres hic oculos apite. Hierico.i.mũdũ
totũ reijcite. his cõsideratõib⁹ circuite ⁊ cu3
petro. Mat.xix.dicite.Ecce nos relinq̃m⁹ ⁊c.
Et vñ nec ad insipiẽtiã sibi inq̃t Ber.de col
loquio symonis ad xp̃m.Sciebat eñi ꝙ one
rat⁹ xp̃3 sequi nõ poterat:vt sic cũ istis pctõ
ribus ⁊ cu3 piscatoribus sequemus christũ.
Juxta premissu3 verbu3.Relictis omnibus
secuti sunt eum.
¶ Quo ad secunda3 partẽ visis sermone pre
cedenti tribus vijs q̃b⁹ xp̃m inseq̃ debem⁹;

pariter ponēde sunt alie quattuor vie,
Prima est via charitatis.
Secūda dulcedinis et mititatis.
Tertia abstinētie et sobrietatis.
Quarta diligentie et strēnuitatis.
¶ Refugiūt hoīes naturalr incedere p viā tenebrosam et frigidā. Hec est via inuidie q̄ alienū bonū videre nō pōt: q̄ torquet ex felicitate gaudij: et gaudet i aduersitate xpi. Sicut valles, pfūde et cauerne tpe estiuo sūt frigide: hyemali vero sūt calide. De hac via maligna dr Prouerb.ij. Ambulāt vias tenebrosas q̄ letātur cū malefecerint et exultant in rebus pessimis. De via vero clara ac charitatis ardore inflāmata pōt dici ysaie.ij. Docebit nos oīs vias suas q̄ sūt vie charitatis. Charitas ei sic clare facit incedere et recte q̄ nec pximi diligant vicia: nec odiat natura Fuit aūt a iesu xpo i cruce denūciata i hoc q̄ crux q̄ttuor: hz ptes: ad oēs benigne se extēdēs ƀm illud Joh.xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra oīa traha ad meipm &c. Hec ē via regis de qua dr. Via regia gradiemur. Charitas eni hec nō gaudet sup iniquitate: congaudet aūt veritati. ad Roma.xij. Quinta via est mititatis et dulcedinis. horrēt et refugiūt naturalr hoīes incedere per vias petrosas atq3 duras. hec ē via iracūdie et furoris: de qua pōt dici illud ps.xiij. Cōtritio et infelicitas in vijs eox et viā pacis nō cognouert hec est via infernalis. Prouerb.xiiij. Est via q̄ videt hoī recta: nouissima eius ducūt ad mortē. Videt eni iracundo q̄ iuste psequas offensorē. Numerū incedentiū his duabus vijs videlz tenebrosa et petrosa vix aliqs numerare posset. quot ei exultatōes d aduersitate proximi. quot afflictōes d prosperitate Ceterū quot desideria: quot volitōes: q̄t opiniones mortis infamie dāni ac amori incōmodox p irā et vindictā: Certe de harū qualibet pōt dici. Mathe.vij. Lata est via q̄ ducit ad perditionē: et multi ingrediūtur p eā. ergo qui iusti p viā dulcē et amenā mansuetudinis incedūt sine furore sine tribulatione sine clamore. De hac potest dici illud. Viā mandatox tuox cucurri. ps.cxviij. Quia i nflāmatus diuino amore idulget oia. Hāc ostendit saluatr in cruce qn̄ cū lacrymis et clamore valido orauit pro crucifixorib⁹. de quo Bern. in quodā sermōe. Vide opera dñi q̄ tunc posuit pdgia sup terrā. xpus flagellis cesus: spinis coronatus: clauis crucifix⁹. nec verbum maledictionis protulit qui potius verbum seculis inauditum dixit: pater ignosce illis. Et nota q̄ tunc erat in maximo dolore et pena. Sexta via est sobrietas. timent homines singuli incedere per viam sumptuosam et expensis plenā. hec est via gulosorū. de qua ps. Hec via illorū scandalu3 ipsis: propterea in ore suo cōplacebunt. et .i. Corinth.vi. Esca ventri venter escis. de⁹ autem hanc et has destruet. Justi autem sobrietatem et vite austeritatem amplectuntur cum illo qui dicit. i. Corint.ix. et habet. xxxij. q.v.c.si Paulus. Castigo corpus meum &c. Sic curro non quasi in incertu3. Viā hanc ostendit in cruce mundi saluator: qui aceto fuit potatus et felle cū dicit. sitio. Septima via est strēnuitatis ac diligentie. Refugiūt ire homines vias tepidas et prolixas. hec est via accidie. Hac via incedebant filij israel quando in deserto teduit eos via itineris: vt habet. Numeri.xxi. q̄ quia iusti strēnui et diligenter nitūtur pficere que ceperūt Sic currite vt cōprehendatis. i. Cor.ix. Nescit tarda molimia. sp. s. gratia. ait Ambro. in homelia ferie quarte ante quartā dñicā aduentus. Hanc viā ōndit saluator in passiōe qn̄ aplis dixit. Surgite eam⁹. Mathe.xxvi. vltro se offerens inimicis et de cruce descendere nolens vt redēptionis nostre misteriū cōpleret. De sūt vie qb⁹ quis sequit xpm cu3 istis aplis. has orabat sibi ōndi pphēta dicens. Vias tuas dñe demōstra mihi &c. Audiat ergo q̄libet q̄ viā pcti reliquat ƀm illud ysa.lv. Derelinquat ipi⁹ viā suā &c. Et merito q: dicit Aug. di.xxv. §. vl. Quicūq3 cū aliquo mortali trāsit eterna cu3 flāma trucidabit. et dr p cōclusiōe euāgelij. Jn verbo autē tuo laxabo rethe ƀm verbū pmissū. Relictis oibus &c. ¶ Si isti duo sermones placēt poterūt seruire p quarta et q̄nta dñica post pascha capiēdo pro themate. vado ad eū q̄ me misit. Ite3 p festis sctī mathei et andree: capiendo pro themate. Sequere me. Ite3 pro vno cōfessore capiendo pro themate. Justu3 deduxit &c.

¶ Dominica quinta post penthecostes. Sermo.ix.

Nisi abūdauerit iusticia vestra plusq̄ scribarum ꝛ phariseoꝝ ꝛc. Mat. v. Nomē habes q̄ viuas ꝛ mortuꝰ es: esto vigilans ꝛ cōfirma cetera q̄ mortua erāt. Nō em̄ iuenio opa tua plena. Apo.iij. Ad xp̄ianos solo noīe vitā aut xp̄ianitatis nomen habētes p.ſſ. verba sūt ista. vbi duo notanꝰ Primū est carentia detestanda.
Scōm est exhortatio ꝓsequēda.
¶ Quantū ad primū. q2 vt dicit Aug. ex sacramēto vnctionis xp̄ianoꝝ nomē sumptū ē vt videlȝ a xp̄o xp̄iani dicamur. Et colligi pōt exēplū de sacra vnctōe. c. vnico. Qui em̄ xp̄iani nomē ꝛ rē tenet viuit vita grē. vnde dr Joh. x. Ego veni vt vitā habeāt. carēs aūt re ꝛ ope: ꝛ si nomē habeat vite: mortuus est tn̄ morte culpe. vn̄ de talibꝰ Mat. vij. dr. Nō ois q̄ dibicit mihi dn̄e dn̄e intrabit i regnuȝ celoꝝ. Sȝ quicūq; facit volūtatē patris mei ipse intrabit ꝛc. vt dr ad Titum. i. Fatenꝰ se nosse deuȝ: factis aūt negant. Hi hn̄t nomē vite ꝛ mortui sūt. Hi dicūꝰ xp̄iani ꝛ nō sunt sed antixp̄iani. de quibꝰ ait Bern̄. in quodā sermōe. Serui xp̄i sūt: ꝛ seruiūt antixp̄o. vn̄ ꝛ. i. Joh. ij. Filioli mei hora nouissima ē: ꝛ sicut audistis q̄ antixp̄s veniet ꝛ nūc antixp̄i multi sūt. vn̄ Ambro. ꝛ hr̄. xxij. q. v. c. cauete Cauete frēs cauete mēdaciū: q2 oēs q̄ amāt mēdaciū sunt filij diaboli. Mēdaciū nō solū cōsistit in falsis verbis: sed etiā in simulatis opibus. mēdaciuȝ est xp̄ianū se dicere: ꝛ opa nō facere. Mēdacium est se clericū aut p̄sbyteꝝ vel religiosuȝ ꝓfiteri: ꝛ opa cōtraria huic ordini opari. si diligēter vita q̄ qua si hodie ab oibus hoībus ducīꝰ ponderareꝰ reperireꝰ vtiq; q̄ solo noīe xp̄iani dicūꝰ. Dicit em̄ Aug. li. de xp̄iana religiōe. Christiani nomē est nomē castitatis atq; humilitatis ꝛ sic de alijs. Qua frōte hoc nomē tibi arrogas cui nihil de oibꝰ his inest. Tales erant pharisei de sola apparētia gloriātes cupiētes videri ab hoībꝰ appetētes reputari sc̄ti ob q̄d delectabāt certe philateria: ꝛ magnificabāt fimbrias suas: vt dr Math. xxiij. Sȝ certe hoc nō sufficit ad salutē hr̄e videlȝ tale nomē sine re. hr̄e nomē vite ꝛ gerere opa mortis: q2 si ita sint tpibus elapsis exhortaꝰ dn̄s apponere remediū. cuȝ dr. esto vigilans i. sollicitus de salute tua ꝛ ꝯfirma ꝑ opa fidē quā portas ꝛ nomē. vigilia hec pōt distingui ꝓ vigilias excubātiū castroꝝ. Et ponūꝰ quattuor q̄ notanꝰ. Math. xxiiij. Vigilate: nescit ei q̄ñ veniet dn̄s: sero aū media nocte an gallicātu an māe. Ut ꝑ p̄ma vigilia hō pctm̄ suū cognoscat. Pro sc̄da cognita ꝛ cōtraria corrigat. Pro tertia ad bona agēda se ꝯuertat. Pro q̄rta bōa q̄ hȝ pseuerādo custodiat. in hac quarta vigilia venit iesus ad discipulos suos i naui. Mat. xiiij. Audite igr̄ cuncti xp̄icole: de salute sitis solliciti: q2 ꝫm sētētiā premissoꝝ vboꝝ. Nisi abūdauerit ꝛc.
¶ Pro fūdamēto moueꝰ q̄stio. Utrū xp̄iani teneanꝰ ad maiorē iusticiā q̄ iudei: etiā in sua lege boni obseruatores? Rn̄det scot. di. xliiij. iij. q. vlti. q̄ ex duobꝰ pēdet vniꝰ grauitas legis in ꝯparatōe ad aliā. s. ex onere imposito: ꝛ defectu remedij ad supportādū onꝰ ipositū. Onera iposita i veteri lege erāt precepta moralia cerimonialia ꝛ iudicialia. In lege nr̄a moralia sūt eadē ꝫ magis explicata. Cerimōialia sūt multo pauciora ꝛ leuiora. Nā Aug. ad inq̄sitōes ianuarij ꝛ tangiꝰ di. xij. c. oīa. dicit q̄ rabi moyses enumerauit plusq̄ sex cētū ꝓcepta: quoꝝ quedā erāt valde difficilia: vt in āno sexto masculū cōperȝ in hirl'm ꝛ oē masculnm circūcidi. Judicialia aūt multa sūt posita: ꝛ sic simplr̄ q̄tum ad onus ipositū lex vetꝰ fuit grauior. Quātuȝ ad sc̄m scȝ defectū remedij lex vetꝰ fuit grauior. q2 i lege noua multa sūt adiutoria scȝ passio xp̄i exhibita: sacram̄ta ex ope operato efficātia: ipsoꝝ sc̄toꝝ suffragia: lex explicata gr̄a collata. Sȝ dicit alexāder in. iij. pte q̄ lex noua q̄tuȝ ad moralia ptim ē difficilior. Est aūt ꝑfectio.
Primo q2 lex vetus promittit tēporalia: lex noua eterna.
Scdo lex vetꝰ est lex timoris: ꝛ noua ē amoris
Tertio q2 lex vetus prohibet manuȝ: lex noua animum.
¶ Et iuxta hoc loquiꝰ thema: quia scribe et pharisei male legē interp̄tantes: lȝ in veritate ꝓhiberet aim: vcȝ in ꝓhibitōe duplicis ꝯcupiscentie q2 tn̄ nō puniebat nō curabāt. De actibus interioribꝰ habeꝰ q̄ repellit dominus dicēs. Nisi abundauerit iusticia vr̄a

plusq̄ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ ⁊c. Nulli mirū si plures dānant̄. licet em̄ glorient̄ pleriq̄ dicendo: ꝙ sunt xp̄iani ad ecclesiā pergant et aquā benedictā capiāt ⁊ missam audiant ⁊ ꝑ hoc saluari cupiant. Sciāt em̄, tales hoc ad salutē nō sufficere: nisi aliud interueniat. Dicit̄ em̄ de regu.iu.lib.vi. Accessoriū se quit̄ suū ṗncipale. Ad hoc est tertus.xvi.q. vij.ca. Et hoc dicim⁹. Scribit̄ quoq̄.ff.de pignoraticia actione.l.elegāter ꝙ reproba pecunia nō liberat soluentē.ff.q̄ reprobos. Censetur quoq̄ pecunia reproba: vel ex defectu materie vel forme vel ponderis. Notate hoc in pc̄tis viuētes. Pricipale hoīs est cōsciētia: opera vero nō sunt nisi accessoria. Si cōscientia sit in pc̄ō mortali: q̄d faciat hō: nihil est deo acceptū. Dr̄ em̄ Gen̄.iiij. Respexit dn̄s ad Abel ⁊ ad munera eius vt notatur per Greg.iij.q.vij.in grauibus. opera quoq̄ ₒm scotū vt sint deo grata opȝ habere triplicem bonitatē: videlȝ.
Bonitatē in genere.
Bonitatē moralē seu ex circūstantia.
Et bonitatē meritoriam.
¶ Quā triplicē bonitatē ponit ipse sco.viij. q.qōlibetoꝝ ar.xli.dist.ij.⁊.vi. Et q̄ scribe ac pharisei hac bonitate scȝ meritoria ⁊ sepius morali carebāt cuilibet nostrūȝ ₒm naturaȝ verboꝝ premissoꝝ. Nisi abundauerit ⁊c. Ex illo ca.⁊ hoc dixim⁹ prius allegato hr̄ vt vult tert⁹: ꝙ ille colūbas vēdit q̄ ecclīaȝ indisciplinatis ꝓmittit. vn̄ ep̄la canit̄: dom⁹ mea ⁊c.⁊ hoc ponit̄ in eodē textu ⁊c.
¶ In isto sermone erunt due ptes.
Prima de iusticia xp̄ianoꝝ amplectāda.
Scd̄a de maloꝝ punitōe formidanda.
¶ Pro pͥma nota ꝙ phariseoꝝ iusticia i duobus deficiebat: vcȝ in opere exteriori soluȝ reputabant bonuȝ vel malū. In itentōe q̄ oīa faciebant vt viderent̄ ab hoībus. In punitione q̄ soluȝ putabāt puniri de appetentib⁹. Sȝ vere deficiebāt quo ad primū i hoc q̄ act⁹ exterior nō est bon⁹ aut malus moraliter etiā apud Aristo. nisi presupposito actu interiori. Nullus ei act⁹ ē bon⁹ vel malus: nisi fiat ex electōe. vn̄ ignorātia ⁊ necessitas seu violētia tollūt rōneȝ volūtarij ⁊ causant inuoluntariū. Voluntariū aūt est pͥncipiuȝ boni vel mali: vt deducit idē Arist.iij. ethicoruȝ. Propterea remouet hoc saluator dicēs. Audistis q̄ dictuȝ est antiq̄s, nō occides ego autē dico vobis: q̄ irascit̄ fratri suo appetēdo.s.deliberate eū puniri q̄ nō meruit vel notabilit̄ plusq̄ meruit vel sine ordīe iuris vel etiā cā vindicte in suo malo magis quiescendo reus est danationis. Et ibidē dr̄ de voluntate mechādi. Et cū sola voluntas deliberata peccādi sit pc̄m̄ mortale: euidenter notatur. de pe.di.i.in glo.c. homicidioꝝ. vbi d̄r: apuit dn̄s oēm iniquū motū ad nocēdū fratri: in homicidij gn̄e ꝺputati. Et sic ꝓpterea nō facis furtū q̄ timeas ne videaris int⁹ in corde reus furti teneris ⁊ incurristi. Et sic si cui etiā non cōtingit facultas concubinandi cuȝ cōiuge aliena duȝ tn̄ velit et deliberet se facturū si ptās adesset nō min⁹ reus est q̄ si in facto ipso deꝑhenderet̄. Audite ergo miseri: q̄ nisi in consciētiā plusq̄ pharisei de voluntatib⁹ malis feceritis: regno eterno carebitis. Quātuȝ ad scd̄aȝ deficiebāt opa de gn̄e bonoꝝ ordinādo ad laudē ad gloriaȝ hoīm ₒm illud. Mathei.xxiij. Oīa opera sua faciūt vt videant̄ ab hoībus Quod q̄ incōgruuȝ sit ōndit saluator. Mathei.v. Amen dico vobis receperunt mercepeȝ suā. dicit ambro. Affect⁹ operi tuo nomē imponit. Propterea vt iusticia vestra sit pfecta dicit saluator. Audite ne iusticiaȝ vr̄am faciatis corā hominibus vt videami ab eis Quo ad tertiuȝ deficiebant putantes soluȝ debere puniri de appetitibus. vnde dicit eis saluator. Math.xxiij. Ve vobis scribe ⁊ pharisei qui mundatis qd̄ de foris est calicis et parapsi. Cū dicat Ap̄ls.i.ad Coꝛ.iiij. veniet dn̄s qui ⁊ illuminabit abscondita tenebrarum: ⁊ manifestabit consilia cordiuȝ. Et q̄s numerare posset quot xp̄iani in hoc deficiunt. Si reprehēdunt̄ illi q̄ nō cauent a peccatis volūtatis vbi parebunt q̄ nō abstinet a pc̄tis op̄is. Si reprehēdātur hi q̄ intenti one vana bona agunt ⁊ secreta mala nō formidant: q̄d de illis fiet q̄ passim ⁊ sine verecundia peccare nō veret̄. vtinā nūc de xp̄ianitate nostra: q̄ deberet abūdare sup iusticiam scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ nō dicat̄ illud. Eze. xvi. Sceleratiora illis fecisti in omnibus vijs tuis. multiplr̄ sumit̄ iusticia. vno mō stricte ꝓ afflictione pnali. de qua Bern̄. nullūȝ nomen dei est: qd̄ nō sonet iusticiā aut pietatē Secūdo mō accipit̄ large ꝓ iusticia ordina

ta.de qua dicit macrobius. Quod est redde re vnicuiqз qd suū est. Cui consonā dat diffinitionē iurisperitus.ff.de iusticia ꝛ iure.l.ꝛ iusticia est ↄstans ꝛ ppetua volūtas ius suū vnicuiqз tribuens. Tertio mō largissime capit put cōprehendit oēm virtutē.de qua Math.vi. Primū qrite regnū dei ꝛ iusticiā ei⁹.ꝛ ps.xliiij. Dilexisti iusti.ꝛc. Quarto mō iusticia dr cōis virtus ꝛ legalis.v.Ethico.ꝛ aīa hñs talē iusticiā plus fulget ꝙ lucifer vel hesper⁹:vt ibidē dicit arist. Quare autē talis iusticia dicat virt⁹ legalis ꝛ talis declarat sctūs Tho.ij.ij.q.lviij. Quia iusticia ordinat hoīes in cōparatōe ad alterꝫ in cōmuni bm ꝙ ille seruit alicui cōitati videlicet oib⁹ hoīb⁹:q sub illa cōitate cōtinet. quolibз aūt bonuз partis est ordinabile in bonū totius. ad bonū ergo cuiuslibз virtutis siue ordinātis hoīeз ad aliū siue ad seipз siue ordinātis ad aliquas alias psonas in glorię omi aug mēto virtutū:possūt ad iusticiā ptinere:bm ꝙ ordinat ad bonū cōmune. Et bm hoc iusticia dr virt⁹ generalis: ꝛ qꝛ ad legē ptinet ordinare in bonū cōmune:inde ē ꝙ iusticia legalis:qꝛ per hoc hō cōcordat legi ordināti actus omnium virtutuз ad bonū cōmune. hec iusticia sumit pro bonitate:bm Gui. bm lugdunēseз in summa virtutū q duas habз partes videlз declinare a malo ꝛ facere bonū: hec iusticia est excellētissima imo hec includit virtualiter seu eminēter omnē virtutē. Et de hac pōt intelligi illud.xij.q.ij.ca.si seculi. Sūmū in reb⁹ bonū est iusticiā colere: ac sua cuiqз iura seruare ꝛ i subiectos nō sine re qd ptātis ē fieri:sed qd equū est custodiri.in auctē.coll.v.vt oēs obediāt iudicib⁹ prouinciarꝫ lege ꝛ in criminalib⁹ in principio.vnā quidē esse perfectissimaз virtutem arbitranduз est hoībus que iura distribuit: hec est iusticia.ꝛ hāc habere suadet tā ecclia sticis ꝙ nobilib⁹ tā iudicibus operatā burgēsibus in se sperātibus ꝙ armigeris ꝛ religiosis. Quāuis dicit.ps.iiij. Sacrificate sacrificiū iusticie.ꝛ Ecclia.iiij.vsqз ad morteз certa p iusticia ꝛ de⁹ expugnabit pro te inimicos.ꝛ Sapiē.i. Diligite iusticiā vos q iudicatis terrā.ꝛ Eccle.xiiij. Ante obitū tuuз operare iusticiā:qm nō est apud inferos inuenire cibū.ꝛ Ecclīast.xviij. Añ iudiciū para iusticiam tuam.ꝛ Ecclesiasti.xlv.iniquitatem ꝛ rapinas intermittite:ꝛ iusticiam ꝛ iudiciuз facite.ꝛ Ethico.v. Homo dei sectare iusticiā. Sed qs est nūc qui faciat iusticiā Corruit eñ veritas in plateis ysa.lxviij.ꝛ equis regredi nō potuit.ꝛ Hiere.v. Circuite vias hu lm ꝛ aspicite ꝛ cōsiderate si est qui faciat iudiciū ꝛ iusticiā. ibo igit ad optimates:ꝛ ipsi magis fregerūt legem:ꝛ fidem. O filij adam audite illud qd scribitur de cōse. distin.v.ca. Nihil prodest hominu ieiunare ꝛ orare ꝛ alia bona religiōis agere nisi mens ab iniquitate ꝛ ab obtrectationibus lingua cohibeat. Audite quid vobis dr. Math.vi. vt sic faciatis ꝛ abūdetis sup scribas ꝛ phariseos. Indicabo tibi homo.ait Micheas ppheta.vi.ca. Quid sit bonū ꝛ qd deus requirat a te vtiqз facere iudiciū ꝛ iusticiā: ꝛ diligere miaꝫ:ꝛ sollicite ambulare corā deo tuo certe hoc faciēdo abūdabit iusticia vra. Qd si nō feceritis iuxta sniam pmissorꝫ verborum. Non intrabitis ꝛc.

¶ Quo ad scdm principale dicit thema p lyptotā nō itrabitis ꝛc. Sз supple ibit ad penā infernalē. De his tormētis ad q pctōres lata via incedūt: vidēde sunt septē qualitates seu varietates:vt sic corda indurata resipiscant:ꝛ ad deū ꝛ ad iusticiā redeāt diligenter ꝛ sine mora.

Prima est eternitas.
Scda est localitas.
Tertia infernalis ignis cruciatio.
Quarta est refrigerij carentia.
Quinta inestimabilis obscuritas.
Sexta demonis associatio.
Septima cōfusio ꝛ inordinabilitas.

¶ Prima qualitas est eternitas seu perpetuitas.de hac. Job.x. Dimitte me vt plangā p.do.me.ꝛc.qꝛ nō ē agnit⁹ q reuersus sit ab inferis. Sapiē.ij.titeꝝ.x.in iferno nulla est redēptio.ꝛ Mat.xxv. Ite maledicti in ignē eternū.ꝛ Apoc.xiiij. Nō habebūt requiē die ac nocte ꝛc. Fum⁹ tormētoꝝ illoꝝ ascēdet in secula seculoꝝ. Si pena nulla alia foret in inferno:nisi ppetuitas interminata hec maxima. Sз cur de⁹ verax pmittit eternaliter puniri quod ↄmissuз fuit tpaliter? dicit Greg.in dya.ꝛ notat de pe.di.i. Voluissēt ini qui si potuissēt sine fine viuere:vt potuissēt sine fine peccare:qꝛ dū viuerēt peccare non dimiserūt. Ad magnā ergo iudicātis iusti

etiam pertinet: vt nunq̄ careant supplicio: q̄ diu viuerēt nunq̄ voluerūt carere pctō. Alia rō hui⁹ perpetuitatis est manente causa manere dꝫ ꝛ effect⁹. culpa est cā pene ꝛ dānati sunt in culpa: ergo ꝛc. lꝫ em̄ doleant de offensa: hoc nō est ꝑpter deū sed rōne pene: ꝛ talis pnīa nō est fructuosa. de hac Sapiē. v. dī dicēt intra se pniam agētes ꝛ pre angustia spūs gemētes. O mundani pctōres deū ꝛ ꝯscientiā negligētes. Audite greg. in moralib⁹. Momētaneū est qd̄ delectat eternū vero qd̄ cruciat. ¶ Scd̄a qualitas huius penalitatis est rōne localitatis. de qua Job vbi supra. x. ca. Anq̄ vadā ad terrā tenebrosam. infern⁹ em̄ fm̄ theologos est in centro terre in loco vilissimo sicut paradisus in loco nobilissimo. d̄ hoc loco dicebat ps. lxij. Pu nitionē pctōꝝ insinuās introibūt in inferiora terre: tradent in man⁹ gladij ptes ꝛc. dī aūt hec terra tenebrosa ꝑpter carētiā oīs lucis maxime q: visiōe diuina carebūt: quequidē visio vt ait Aug. in libro de ciuitate dei. Tāte pulchritudinis est tanto ꝙ amore dignissima: vt sine hac q̄buslibet ꝛ quātislibet bonis q̄s affluit preter eā ꝓtin⁹ se estimet infelicissimū. Hec aūt pena a miseris pctōribus nō ꝑpendit: q: nō cōsiderāt q̄tuꝫ bonū sit videre deū. hoc non ignorabat q̄ dicebat. Si mille gehennas mihi preponas nō tā tā penā arbitor quāta est separatio a dei visione. de qua dī. Tollat impius ne videat gloriā dei. ¶ Tertia qualitas ē cruciatio infernalis ignis. ideo dicit Job. x. c. Optā morꝭ caligine. Sicut em̄ mors in hac vita ē vltimū terribiliū. iij. ethi. Sic pena illi⁹ ignis quo cruciabunt dānati ꝑpetuo i corpe ꝛ aīa est sūma. de hac ysa. xxx. Prepata est ab heri tophet a rege prepata ꝓfunda ꝛ dilatata nutrimēta ei⁹ ignis ꝛ ligna multa flat⁹ dn̄i sicut torrēs sulphuris succēdēs eā. tophet interptat gehēna siue aula pulchra stercoꝝ. i. infern⁹ plen⁹ stultis pctōrib⁹. Ab heri ꝑpatis lingua aūt hec. sūt pctā reproboꝝ flatus illevirt⁹ diuia ē cui⁹ p ignē tanq̄ p istrumētū diuie iusticie affligunt nūc spūs ꝛ demones: demū corpora. Audite hec mūdani audite hoc pctōres. Quis ex vobis poterit habitare cū ardorib⁹ sempiternis. cessabūt tūc gaudia ludi delicie pōpe honores et officia. Hic est locus quivos prestolat fm̄ sniaꝫ pre missor. Nisi abundauerit ꝛc.

¶ Dn̄ica quinta post penthecostes post prandium. Sermo. x.

Nisi abūdauerit vt supra. Suadeo tibi emere auꝝ ignitū a me vt locuplex fias: ꝛ vestimētis albis iduaris ꝛꝛ nō appareat ꝯfusio nuditatꝭ tue. Apoc. iij. Uiso sermone ꝓcedēti ꝙ defectuosa erāt pharifeoꝝ opa: oñr vt nr̄a sint pfectiora ad ea q̄ ꝑtinētur in verbis preassumptis. Monemur cuꝫ dī suadeo ꝛc. In quib⁹ duo notant,

Primū salutifera monitio.

Scd̄m fructuosa ꝯsecutio.

¶ Pro primo: q: tante libertatis est hoīs voluntas vt cogi nō possit ad malū vel ad bonū. Dr em̄. xxiij. q. iiij. c. Nabuchodonosor. §. vasis. nunq̄ deus prepararet interitū nisi homo spōraneū inueniret hr̄e pctm̄. Et. xv. q. i. ca. i. Ex voluntate pctā ꝓcedūt: q̄ ex libero mentis arbitrio ꝛ delinquēdi ꝓposito committūt. liber arbitriū pp sui libertatē cogi neq̄t. Propterea dī suadeo. Et q̄d suadeat subdit. Emere aurū ignitū dī charitas seu sapiētia que ē primū donū. ff. Sicut ei auꝝ oīa sepat metalla. Sic charitas oēs vtutes prime. Coꝝ. xiij. Maior aūt hoꝝ ē charitas Et Prouer. iij. Dr btūs hō qui inuenit sapiētiā. i. charitatē fm̄ Bonauē. in. iij. Omnia que desiderant nō valent huic cōpari. Emitur aūt hoc auꝝ nūmismate ꝓprio: tradēdo deo illud quod est nobis propriū. s. peccata: q: nihil aliud a nobis habemus. Et recipiēdo donū suum. s. charitatē: pctā deponimus ꝛ per amorem cor nostrū sibi dam⁹. Ad hoc inducebat ipse cū dicebat Prouer. xxiij. Fili prebe mihi cor tuū. Magna certe ꝓdigalitas pro tā vili nūmismate: tam celibē atq̄ preciosam dare mercedē: quā tn̄ fecit xp̄us: q: dum hō pctm̄ dimittit: xp̄us gratiam infundit. Filio enim prodigo pccurrit pater. Luc. xv. ꝛ Ambro. Cum renunciatur improbitati statim assistit virtus. egressus enim malicie virtutis opatur ingressum. eodēq̄ aditu quo viciū excludit innocētia copulatur. Quis autē fructus aut qd̄ bonū inde sequatur. Notat cum dicit ꝛ vestimentis al-

bis.Eccle.xi.Omi tpe vestimēta tua sint cādida.Hec vestimēta sūt virtutes amore nuditatē cooperiētes de qbus.Apo.xvi.Btūs qui custodit vestimēta sua ne nudus ambulet.Propterea dr̄ ꝛ nō apparet cōfusio nuditatis tue. Ad hoc laborāt demones vt dicit btūs Andreas.Egrevt sic detieāt ꝛ deludāt hoīes quousqꝫ ab hac vita nudi et rei nihil secū preter pctā portātes.ꝛ tunc dr̄. Jere.xx. Cōfundant pctōres vehemēter:qꝛ opprobrium nō intellexerūt sempiternū : qđ nunqꝫ delebitur. O miserrimi pctōres hoc audite. Jaꝫ em̄ nos monet atqꝫ prestolat dies illa quo ad charitatē ꝛ sapiētiā habeatis.Dr̄ ei sapiētie.vij.Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa ꝟgīe quoqꝫ mariā matrē cū hoc auruꝫ vēdat suppliciter iplorate: vt efficiat filius suus vobis ꝓpitius pctā vr̄a cōdonando.Quia nisi abūdauerit iusticia vestra plusqꝫ scribaꝝ ꝛ phariseorum.

¶ Pro fundamēto mouet questio:qꝛ dr̄ i thema te.Nisi abūdauerit ꝛc.¶ Utrū bonū opꝰ additū bono opi reddat operātē dignū maiori premio essētiali.Respōdet Bona.di.iiij.ij.arti.ij.q.ij.Qđ oīa bona opa ꝓficiūt ad meritū:qꝛ i ipis charitas exercet:ꝯseruat:opat ꝛ radicat vt hō finaliter ꝑseueret in illa: et hoc nō est paruū:qꝛ qcqͥd hō facit non saluat nisi finaliter ꝑseueret.ꝛ ꝯfert quoqꝫ bonuꝫ opus additū ꝓcedēti ad augmētuꝫ premij accidentalis.

Primo ad adeptionē aureole:ꝛ fit opus spūalis excellentie.

Scđo ad adeptionē alicuius delectationis interne.

¶ Et sic oīa opera q̄ fiunt ex grā quodāmō valent ad ꝑfectū premij accidētalis . qꝛ ꝫm ꝙ hō simul bona opera facit:ꝫm hoc de pluribꝰ iocūdabit in ꝯscia sua. Tertio valet tale bonuꝫ opus ad pene diminutionē.ꝛ sic opera difficilia ꝛ penalia valēt ad ꝑfectum meriti : ꝛ addūt ad meritū bone volūtatis: qꝛ remissionē alicuꝰ pene meret hō maius premiuꝫ etiā spāle: ergo maiorē graduꝫ glorie:Reddet ait ps.ꝫm opa sua videāt singuli si deo soluāt qđ sibi debēt. Omino em̄ vt dicebat sermone ꝓcedēti nō sufficiat ire ad ecclesiaꝫ nisi ꝯscia sit in statu debito.pecunia em̄ reprobata nō liberat soluentē. dicēt forte q̄ hmōi sunt ꝙ si tpibꝰ retroactis hoc nō fecerunt faciēt tn̄ in futuruꝫ.sed audiant tales quid hr̄.ff.de re militari.in oibus obligationibus vbi dies certꝰ nō ꝑfigit p̄nti die obligatio cesset . dr̄ de electōe ꝛ electi ptāte c.cuꝫ iter vniuersas.ꝟsiculo.qꝛ vero vbi tertꝰ Quia vero mora lōgior ē in electiōibꝰ valde suspecta.certe imo sepe dānosa vbicūqꝫ mora affert pculū nullatenꝰ ē differendū. Et merito:qꝛ vt dr̄ de reg.iu.li.vi.Mora regulariter ē dānosa. Audite ergo vniuersi pctis dediti asseritis em̄ vos velle corrigere:velle resistere:ꝯcubinas emittere peto qn̄ hoc fiet qn̄ hoc erit:dicet forte cras.memētote phibitū fuisse leuitico pplo ne vnqꝫ aues coruini gn̄ris comederet:ꝛ ad dn̄m redire festinate:qꝛ nisi abundauerit iusticia ꝛc.

¶ In isto sermone erunt due ptes.

Prima de iusticia xp̄ianoꝝ amplectāda.

Scđa de pena iniquoꝝ pertimescēda.

¶ Quo ad primā partē viso sermone ꝓcedēti de ꝑfectiōe iusticie ad oēm statū:ordie cōsequēti dicendū est de qualitate ipsius:scilꝫ ꝙ iusticia xp̄ianoꝝ.si morteꝫ etiā velint euadere sic debet esse.

Integra.

Ordinata.

Perfecta.

¶ Integritas vero xp̄ianoꝝ ꝯsistit in tribꝰ, hec aūt predicta scripsit breuissime clarissime ꝛ facillime.Et bn̄e mēoria grauaret:ne intelligētia ꝯfunderet:ꝛ ne facultas ipediret. Tāta qdeꝫ necessitate artat hō ad obseruātiā hoꝝ ꝓceptoruꝫ ꝙ nullus q̄ ad annos discretōis ꝑuenerit ex ignorātia excuset.vn̄ recte dr̄ Deut.iij. Mādatū qđ ego tibi precipio hodie.nō ē supra te:neqꝫ in celo situ : neqꝫ vltra mare:ꝛ intra te ē vt facias illud.vn̄ Jere.xxxi.Dabo legē meā in viscerībꝰ eoꝝ:ꝛ i cordibꝰ eoꝝ scribā eā. Ne aūt hoꝝ preceptorū de mēte memoria aboleat ꝯditor nature in triplici corpis parte scripsit illa.

Primo in organis sensuū.scđo ei sunt oculi ij.aures.ij.nares.ij.labia.ij.manus,

Scđo in decē digitis manuū,

Tertio in articulis pedum.

¶ Et hoc mistice inuenies ꝙ oīs nostra cognitio que ꝑ sensus:oīs affectio que per pedes:ꝛ oīs actio que ꝑ digitos ꝫm diuina precepta dꝫ regulari.libenter hoc inquirerē:qs sit qui diuina mandata obseruet:certe dicit

ps.xiiij. Oẽs declinauerũt simul: inutiles fa
cti sunt: nõ ẽ q̃ faciat ꝛc. Loquẽdo supple d
generibus singuloꝝ. Quã vero sit periculo-
sum diuina mãdata trãsgredi dr. Deute.xx-
vij. Maledict⁹ q̃ nõ pmanet i sermonib⁹ le
gis h⁹ nec eos opere pficit: sed obediendo. et
Eccl'.xli. Ve vobis viri impij q̃ dereliq̃stis le
gem altissimi.s. per inobediẽtiã: ꝛ si mortui
fueritis in maledictione erit ps vestra. Au-
dite hoc miserabiles pctõres ne gloriemini di
cendo ꝙ nõ cõmittitis homicidia: mẽdacia
publica latrocinia. Audite q̃d dicat Jacobi
ij. Qui totã legẽ seruauerit ꝛ offendat ivno
factus ẽ oim reus. Et de regulis iuris idez.
defleat pctõr: q: offendens invno fact⁹ ẽ oim
reus. Sufficit em̃ ꝙ dãnemini pp fornica-
tionẽ: vel pp peccata cõmissa i matrimonio
vel p detractiõib⁹: aut rancorib⁹ in corde ha
bitis. Adolescẽs em̃ quẽ iesus intuitus ẽ: et
dilexit eũ Mar.x. Dicit loquẽs de mandatis.
magister hec oia obseruauit. Exigit scdo ite
gra iusticia vt non cõtẽnent diuina cõsilia.
Dicit em̃ Isa.xlviij. Ego dñs de⁹ tuus docẽs
te vtilia. Licet em̃ cõtinua nõ obligent ad
obediendũ: obligant tñ ad nõ cõtẽnedũ. dic
em̃ Sco. et bene di.iij.iiij. Qui cõtẽpnit cõsi
lium cõtẽpnit cõsulentẽ. vnde.i. Regum.ij.
Qui cõtẽpnũt me erũt ignobiles. nec qs de
bet firmare mẽtẽ suã ne illa ꝯfutet. Prouer.
i. Despexisti oẽ cõsilium meũ. Seq̃tur. Ego
vero in interitu vestro ridebo. Exigit tertio
iusticia itegra: vt custodiat precepta eccl'ia
stica generalia oẽs status obligãtia q̃ sunt
quinq3. Pmũ ẽ de auditiõe misse die dñico.
et ponit de consec. dist.i.c. missas. ꝛ dz audi-
ri integra a principio vsq3 ad bñdictionẽ sa
cerdotis: nisi assit necessitas: infirmitas pe
riculi vel dãni: aut alia pia cã rõnabiliter ex
cusans: in q̃ casu dz hõ recõpensare in alijs
bonis: vt orõnibus: suffragijs: vel alia reco-
gnitione creatoris ꝛ beneficioꝝ ei⁹. Scdũz
est de obligatiõe festoꝝ. de cõsecra.di.iij.ca.
Pronunciandũ. ꝛ fit si fieri põt his diebus
audiri dz missa. Tertiũ ẽ de obseruatione ie
iunioꝝ. extra de obseruatione ieiunioꝝ.ca.
consiliũ. Quartũ ẽ de cõfitẽdo semel i ãno: ꝛ
de cõicando in pascha. Et ponunt hec.ij. de
penitentijs ꝛ remissiõib⁹ ca.ois. Necessitas
custodiendi hec pcepta notat Lu.x.ca. Ubi
xp̃us dicit platis eccl'ie. Qui vos spernit me
spernit: ꝛ qui vos odit me odit. Et illõ qd p-
cipit impat: qd aũt impat necesse est fieri.
Sed quero qs nũc hec rite obseruat. Si mẽ
tio fiat de missa lz plures ad eam vadãt: ad
eam tñ nõ attẽdũt. d festis certe nũc põt di
ci. viderũt eã hostes: ꝛ deriserũt sabbata eius
Treno.ca.i. Qm̃ dies dñice ꝛ solẽnitates q̃
ad dei honorẽ ꝛ sanctoꝝ gloriã debẽt appli
cari: pphanãt ꝛ pctis dedicãtur. De ieiunijs
pauci sunt q̃ obseruent. Sed certe dicit dñs
Isa.lxv. fractoribus. Serui mei comedẽt et
esurietis. De cõfessione aũt ꝛ cõmunione ve
rendũ: ꝙ plus multis obsint q̃ psint. de con
se.di.ij.ca. Et sancta dz. Et sancta mal' psit
obesse: bonis sunt ad salutẽ. O ppl'i duri xp̃i
ani renegati. O peccatores miseri: audite il
lud Prouer.xxviij. Qui declinat aurem suã
ne audiat legẽ orõ erat execrabilis. Videat
ergo singuli qualiter iusticia vestra sit inte
gra: q: nisi abũdauerit iusticia ꝛc. Qualiter
autem debeat esse ordinata et zelãs al's dice
tur deo duce.

¶ Quãtũ ad scdm̃ principale pñsent singuli
si voluerit: q: nisi eoꝝ vita seu iusticia sit pfe
ctior vita iudeoꝝ nõ intrabũt in regnũ celo
ruz: immo ibunt in suppliciũ eternũ. vtinaz
aũt modernoꝝ xp̃ianoꝝ vita non eẽt deteri
or statu phariseoꝝ: qm̃ seclusa morte christi
xp̃iani nũc in pluribus deteriores sũt iude
is: q̃ tunc erant potissime in blasphemia: põ
pa: ebrietate: luxuria: ac vere amicitie caren
tia. Uisis aũt tribus qualitatibus pene in
fernalis: subdẽde sunt q̃ttuor vltime: vt mi
seri pctõres horrendũz illõ suppliciũ formi
dent: ad qd certe tẽdũt nisi resipiscãt.

Quarta ẽ carẽtia refrigerij.
Quita obscuritas inestimabilis.
Sexta associatio demonis.
Septima est inordinabilitas ꝛ ꝯfusio.

¶ Quarta q̃ qualitas ẽ carẽtia refrigerij. no
tant hec Job.x. Cum dr terra misie ꝛ i pñti
etem̃ sũt miserie multe: sed tandẽ finiẽtur.
insuper sunt multa solatia. Ibi aũt non ha
bebunt requiẽ die ac nocte. Apoca.xiiij. Pro
gratia singulari dãnati reputarẽt manere i
illis penis tot annis: q̃t gutte aque maris ꝛ
grana arene eius: si postmodũ liberi essent:
et ex hoc refrigeriũ aliquomodo reciperent.
Quãuis ei illa innũerabilia sint nobis fini-
ta: tñ sunt a deo denũerata: ꝛ sic finez aliq̃n

haberēt. Sꝫ cū sciāt penā eoꝝ finē non hr̄e refrigerio carēt. Societas q̄ꝫ afflictoꝝ solet aliqḋ refrigeriū p̄stare.iuxta illud. Solatiū ē miseris socios hr̄e in penis. Sꝫ non sic ibi:imo potius augmētanṫ.vn̄ Aug.ꝛ hr̄.ij. q.i.c.multi in fine nō pp ea minus ardebūt qui cū multis ardebūt. O duricia cordium: cur ad hec nō attēditꝭ. Transibūt risus gaudia ioci pōpe ꝛ solacia. Ueniēt dies quando dicēt Sapiē.v. Errauimus iuia veritatis et sol'iusticie nō luxit:in nobis. Quīta calamitas huius pene ē obscuritas inestimabilis. erūt em̄ ibi tenebre interiores ꝑ grām deficientē:ꝛ tenebre exteriores pp lucis corpal' carentiā. Mat.xxij. Mittite eū i tenebras exteriores. Et Eccl'.ix. Nec ratio nec scientia aut sapia sūt apḋ inferos quo tu ꝑperas. Sexta calamitas ē assēciatio demonis. De his dicit Iob vbi supra.s.x.c. Et tenebrarūꝫ vbi vmbra mortis ꝛ nullus ordo inhabitās. hec vmbra mortis ē demō:q: sicut mors priuat vita naturali:ita demon ꝑ peccatū vita spirituali. Apoc.vi. Dr̄ ꝙ sedēs super equūꝫ pallidū nomen illi mors ꝛ infernus seq̄baṫ eū. Cōgrue aūt talē habebūt societatē:vt q̄' habuerūt incēsores i culpa:habeāt tortores in pena:vt dicit Grego.in moral'. Quātū vo sit habitare cū demonib' potest colligi ex eo qḋ legitur in vita fratrū predicatorū de quo daꝫ iuuene fratre qui vidēs demonē i corpe assūpto tāto pauore ē cōcussus vt exclamādo semimortu' remansit. Cū aūt ad se reuersus fuissꝫ inquisitus de cā clamoris dixit se demonē vidisse. interrogauerūt de forma ei' dixit se eū describere nō posse: verū inq̄t potius eligerēꝫ me ꝓijcere in fornacē: vel i furnum ardentē q̄ꝫ ictu oculi adhuc videre qḋ vidi. Audite hoc mūdani qui societates et conuiuia banq̄ta cupitis:q: hec ē societas q̄ vos ꝑstolaṫ. Septima cōditio est inordinabilitatis ꝛ cōfusionis: ꝛ notaṫ ꝑ Iob.i. Cuꝫ dicit. Nullus ordo:ꝫ sempitern' horror inhabitans.vn̄ ps. Ignis sulphur ꝛ spūs ꝓcella rū. O de' si nō sint hec nisi partes:q̄d erit totum? Tūc certe dicet diuina iusticia q̄ꝫtum glorificauit se in delicijs:tm̄ date illi tormētum ꝛ luctū. Apo.xviij. Cōgregabūtur tunc oēs gētes. Mat.xxv. Alligate ea in fasciculos ad cōburendū. Mat.xiij. O mors pctōꝝ pessima:praua i diuisiōe aīe a corpe ꝛ diuisio ne oīm bonoꝝ p̄ntis seculi. Peior in separatione seculoꝝ ꝛ diuini cōsortij:sed pessima i tolerantia eterni supplicij. vellēt tūc dānati plurima bōa fecisse:penituisse:ieiunasse:fleuisse:elemosynas ꝓtulisse:ꝫ certe nimis tarde. Dū ergo tp̄s habem' operemur bonū. Q: nisi abūdauerit iusticia vr̄a ꝛc.

¶Dn̄ica sexta post penthe. Sermo.xi.

Misereor super turbā: ecce iā triduo sustinēt me: nec hn̄t qḋ manducēt. Mar.viij.et in euangelio hodierno. Uincēti dabo māna absconditū:ꝛ dabo ei calculū:ꝛ in calculo nomē nouū qḋ nemo scit nisi q̄ accipit. Apoc.ij. Diuine dignatōis ad vniuersos q̄ a peccatis abstinere cupiūt. Uerba sūt ista i quibus duo notantur.

Primū ē iterne iocūditatis infusio.

Scḋm ē supne felicitatis participatio

¶Quo ad primū lꝫ vt dr̄ Hebr.xij. Ois disciplina in p̄nti vider esse merōris: postea aūt fructū pacatissimū affert nō solū i futuro:ꝫ etiā in p̄nti:ob hoc saluator vincenti māna polliceṫ abscōditū ꝛc. Est aūt hoc māna spiritualis dl'cedo interna ꝙ hō in p̄nti recipit de bonis operibus. de q̄ dulcedine Sapi.xij. O q̄ꝫ bonus ꝛ suauis ē spūs tuus i nobis.ꝛ Eccl'.xxiiij. Spūs meus sup mel dulcis:et hereditas mea sup mel ꝛ fauū. ¶Figuraṫ aūt hec dulcedo cōgrue per māna pp ipsi' māne cōditionē. Māna ad ignē indurabaṫ: ꝫ ad solē liquescebat:erat q̄ꝫ quasi semē coriādri album. Exo.xvi. Ppl's q̄ꝫ q̄ egyptū requirebat mane ꝑ singulos dies exibat:ꝛ ipm colligebat dēpto sabbato in q̄ die collecto alijs diebus viuebat. Audiāt hoc singuli ꝙ diuinam miam ac cōsolationē expetūt hec spūalr̄ teneant:ꝛ vere māna percipiant. q̄d ignis adustiu' qui hōrē cōsumit nisi amore mūdanū figt. Quid sol oīm floꝝ ꝛ fructuum ꝓductiu' nisi diuinū spm̄ ꝛ ardorē repn̄t. Manna ꝫ ad ignē induraṫ ꝛ ad solē liq̄scit:q: ꝯsolatio spūalis in ardore voluptatū deficit:in amore vo celestiū dilataṫ ꝛ crescit ꝑmo Coꝛ.ij. Aialis hō nō sapit q̄ dei sunt. Stulticia em̄ ē illi. Spūalis aūt iudicat oīa

i.Cor.ij.Et bernar.in qdā sermone. Delicata est diuina cōsolatio:q nō dat admittentibus alienā.hoc mānna grano pillo tōso cōparat:q sepenumero talis cōsolatio dat ppt tribulatiōes pp deū toleratas.Jaco.i. Omne gaudiū existimate fratres cū i varias temptationes incideritis.Ppls aūt qui egyptū reliquit statū.s.pcti hz hoc colligere:q nullus perfecto gaudio spūali replet:nisi a peccato mortali sit purgatus.Unde nihil filijs israel datuz fuit quousqz defecit eis farina egypti.i.species pcti. Emūdate ergo man9 pctores r purificate corda duplices aio. Jacobi.iiij. Ppls aūt qui vult hoc colligere egrediatur mane de tabernaculo suo mētez eleuet vnusqsqz a mundo r a sensibus ad deū r ad spūalia.fm illud ps.cxxij. Ad te leuaui oculos meos q habitas in celis.Sicut ocli ancille in manibus dñe sue:ita oculi rc.Certe tales mãna colligūt. nō solum aūt eis mãna.i.cōsolatio:sed etiā calculus.i.totalis aie purgatio cōfert.Est eñ calculus lapis lucidus:r in calculo nom nouū:qd nemo scit nisi qui accipit:qm talis sit mēte purus nō seruus qd est nociuū vetus.Sed fili9 aut amicus vocatur.Johā.xv.Iā nō dicā vos seruos quia seruus nescit qd faciat dñs ei9. vos autem dixi amicos:q quecūqz audiui a patre meo nota feci vobis.Et ad Gal.iiij.Itaqz iā non est seruus:s fili9. q si filius r heres per deū.Sed qd hoc mãna sit nemo scit:nisi qui accepit.Miseri eñ pctōres voluptatibus et fecibus pctōz inebriati quid hoc sit ignorāt Multi ipsoz sepe dicūt. Custodiat dñs paradisū suum: r nos dimittat. Acetū eñ terrene dilectionis inqt augu. nō finit eos degustare suauitē interne dulcedinis.Sz purgati his fecibus:q nemo mitteret vinū nouum in vtres veteres.Mar.ij.Quid sit et qnta est spūalis leticia attēdunt: quāquidē leticiā paratus ē deus ex sua clemētia r mediante suffragia matris sue.dare etiā quibusdam peccatoub9: si tm velint seq qd figurati ue ondit in hoc q turbas istas triduo eū sequētes misericorditer et cordialiter educauit.Juxta qd dicit thema. In qualibet sui parte misereor super turbam: q ecce iā triduo sustinēt me.

¶ Pro fundamēto mouet qd. Cum misericordia sit compassio ac tristicia de malo alieno.Utrum in deo vel in xpo fm humanitatem gloriosam sit mia? Respondet Scotus distin.xlvi.iiij. q mia aliquando assumit p passione que est species tristicie: vt hēt Aristo.in rethorica fm quam quis mouetur et compatitur alieno malo: r sic in deo non cadit:nec etiam in beatis a quibus oīs relegata est miseria. Alio modo mia pōt dici vtus seu perfectio.fm quam aliquis vult liberaliter existentem in necessitate qntum i se est seu indigentia liberari nisi ponatur obex: et sic formaliter est in deo seclusa omni imperfectione.Et trib9 modis pōt hoc fieri.

Pmo releuādo oī culpa r miseria: r sic diuina mia solū apparet i celo.

Scdo liberādo a culpa r relinquēdo pro tpe in mia. et sic de miseria apparet in presenti seculo.

Tertio pōt dici mia totū malū debitū nō infligēdo: r sic ē i inferno vbi dānati puniūtur citra condignū.

¶ De prima pōt dici illud ps.xxxv.Dñe in celo mia tua.De secunda.ps.xxxij. Misericordia dñi plena est terra.De tertia ps.c. Misericordiam r iudicium cantabo tibi domine De secunda loquit thema cum dicit. Misereor super turbā.s quispiā damnet de nemine nisi de sua ignauia cōqueratur. Dicit.et de re iu.Scienti et consentienti non fit iniuria neqz dolus lib.vi.Et sumitur.ff.codē titulo.l.nemo.Ad hoc est casus.xxix.q.ij.c. Si quis ingenuus q sciēs r cōsentiēs cōtrahit cum serua.Item in eo qui sciecat quaz emebat seruitutem debere.ff. de actibus eptio. et venditi.l.i. Notate qd d: scīēti aut scire debenti.Audite hoc qui peccatis inseruitis: qui delicijs occupamini:q tpalia plusqz deū diligitis:qui de peccatis nunqz cōfitemini nisi pascha veniret:qui per totam vitā studet vt vsuris:rapinis aliēa bōa auferatis. Reddite ad cor: qm seruitutem peccati soluetis. q qui facit pctm seruus ē peccati.Johā.viij. Emens eñ possessionē seruituti subiectam: seruitutē soluere tenet.l. prefata de actionibus empti et venditi. Nec iniuria vobis fit si exigatur a vobis quod pro pctō vrō debet. Qui igitur ad deum reditis post xpm ite: sicut turbe iste que triduo seqbant eū: vt de vobis efficiat thema dicens. Misereor super turbā rc.

¶ In isto sermone erūt due partes
Prima de inestimabili clementia christi.
Scda de virtuosa deuotione populi.
¶ Quo ad primā sciendum est: diuina mīa nobis multipliciter ōnditur.
Primo pctōres ad conuersionē prestolādo.
Scdo ad cōuersionē multipliciter īuitādo.
Tertio conuersos benigne recipiendo ⁊ peccata totaliter dimittendo.
¶ De primo .i. Petri.iij. Deus patiēter agit erga nos nolēs aliquem perire: sed omnes ad misericordiaꝫ reuerti. Certū est eñ ꝙ oēs exñtes in pctō mortali digni sunt morte eterna. In quacūqꝫ hora comederitis morte moriemini. Gene.ij. Aīa q̄ peccauerit: ipa morietur. Eze.xviij. Cuꝫ ergo peccator statī nō punitur: an forte pctōres deus nō ītuetur? absit. Oia aūt nuda ⁊ apta sunt oculis eiꝰ. ad Heb.iiij. An nō facultatem ⁊ ptātem hꝫ puniēdi: imo certe expti sunt eam egyptij: q persequentes filios israel submersi sunt q̄si plūbū in aquis vehemētibꝰ Exodi.xiiij. ps. Descēderūt in ꝓfundum q̄si lapis. Dathan ⁊ Abirō: quos viuos t̄ra absorbuit. An forte qꝛ peccatū ei nō displicet? absit. Odio enim sunt deo īpius ⁊ īpietas eiꝰ. vl' forte pctōres ⁊ pctā nō sunt sup terrā. Sꝫ certe si hoc verum eēt: sapiēs Eccl.i. nō diceret. Stultoꝝ infinitꝰ ē numerus. ⁊ Osee.iiij. Maledictū mēdaciū. ⁊c. Quot nāqꝫ sunt in hac vita heretici excecati: sortilegi proditores: sacrilegi: detractores: mendaces: susurratores: bilingues: piuri: blasphemi: vsurarij: incantatores: superbi religiosi: ꝓpetarij nō officiātes: clerici symoniaci in beneficijs ⁊ ordinibꝰ dī tēpla violātes ⁊ indebite officiātes: tyrāni: et crudeles aduocati: officiarij sine fide: sine iusticia ⁊ eq̄tate: atqꝫ vtriusqꝫ sexus ꝑsone vl' indebite vl' nō ꝑ multos annos sacramēta pnīe ⁊ eucharistie recipientes: quos expectat deus ⁊ tolerat patiēter quosdā ad vnū annū: quosdā ad duos: q̄sdā ad decē: q̄sdam ad viginti ⁊ vsqꝫ ad vltimū sue vite. Cur ḡ tales viui nō descēderūt ad infernū? cur tanto tpe deꝰ expectat? Certe respondet sapiēs Sapi.x. Misereris oīm dñe et nihil odisti eoꝝ q̄ fecisti dissimulās pctā hoīm ꝓpter penitētiam ⁊ parcēs illis. Et Eze.xviij. Nunqd volūtatis mee est mors impij dixit dñs: ⁊ nō magis vt cōuertatur et viuat. De scdo videlꝫ ꝙ multipliciter vocat nos deꝰ habet Can.v. vbi dr Reuertere sunamitis. ⁊c. Sunamitis repñsentat aīaꝫ peccatricē. interpretatur eñi captiua cui quater dicit reuertere
Per remorsum cōscie.
Per informationē doctrine.
Per cōmmunicationē gehēne.
Per collectionē beneficentie.
¶ Et sic deus ex summa mīa īcitat nos ad pniam. An ignoras dī. Paulꝰ. ad Ro.ij. Qꝛ benignitas dei ad pniam te adducit. Redite ꝑuaricatores ad cor. Isa.xli. Quis suscitauit ab oriente iustū ⁊ vocauit eū ⁊c. Utinaꝫ de sic vocatis nō dicat illud Prouer.i. Uocaui ⁊ rēnuistis: expādi manꝰ et non fuit qui aspiceret. Quo ad tertium huius partis q̄ꝫ benigne. s. remittat pctā atqꝫ multiplici auctoritate dr Exo.xxxix. Dñator dñe deꝰ ⁊c. et Isaye.lviij. Inuocabis ⁊ dñs exaudiet ⁊c. et Joel.ij. Cōuertimi ad dñm qm̄ benignꝰ ⁊ misericors ē ⁊c. Et sunt verba Hiero. Qꝛ deitatis natura clemēs ē ⁊ pia: magisqꝫ ad indulgentiā q̄ꝫ ad vīdictā prona: q nō vult mortē pctōris: sꝫ vt cōuertatur ⁊ viuat. Si q̄s post lapsū vicioꝝ ad verā pniam cōuersus fuerit cito a vero iudice mīam īpetrabit. Et de pe. di.i. ca. Si agamꝰ. Si agamꝰ pniam ipm q̄ꝫ sue penitebit snīe. Audite hꝰ ⁊ cōsiderate misericordiā dei vr̄i. vñ Bern. sup cātica sermōe xxij. Oīno pp māsuetudinē q̄ dr te ꝑdicatur bone Jesu curremꝰ post te: audiētes ꝙ non spernis pauperē pctōrē. Nō horruisti cōfitētē latronē: nō lachrymātē peccatorē: ñ chananeā supplicātē: publicanū nō negantē: ñ deprehēsaꝫ ī adulterio: nō sedētē ī theloneo nō negantē discipulū: nō ꝑsecutorē discipulorū: nō deniqꝫ crucifixores tuos. hec ille. Tāta ē diuina mīa ꝙ in cruce cōtinue apparet in pedū affixione: manuū extēsione: capitis inclinatione: ac amorosa lateris apertione Tanta insup ꝙ liberat nedū a miseria spirituali. s. culpa sed etiā tpali ⁊ spūali: qñ q̄s debite ad deū recurrit: vt eiꝰ expedit saluti. Et q̄s numerare sufficeret: quotiēs deus liberauit filios israel a miserijs tpalibꝰ ⁊ corporalibus. ab egypto ꝑ Moysem. a diuersis tpe iudicū ⁊ regum. demū a captiuitate babylonica. Uidi ait deus Exo.iij. afflictionē ppli mei in egypto: descēdi liberare eū: ꝙ et nunc silem formā ōndit deus saluator: q vi⸗

dens ppl'm in deserto cibo carentē: nec v̄tu te hūana posse hr̄e subsidiū oñdens q̄to affectu cōpatiebat ait. Misereor 7c.

¶ Quo ad scdm principalevisa multiplicitate diuine mie: p̄nr declaranda ē dispō ō eiusdem mie susceptione. Motus em̄ fuit saluator ad cōpatiendū huic pplo pp ipsius cōtinuam seqla3: q2 inq̄t ia3 triduo sustinēt me. Perquirerevellē q̄d hoc triduū ē. Exo.iij.ō. Moysesviam triū die2 ibimusvt sacrificemus deo nr̄o. Thobie.vi. Cū acceperis eā in gressus cubiculū per tres dies ptinens esto ab ea: 7 nihil aliud nisi orōnib9 vacabis cu3 ea. Tertia vero nocte bn̄dictionē cōseq̄ris. Jonas q̄3 tribus diebus 7 trib9noctib9 fuit inventre cete. Jone.ij. Post triduūvero inuenerūt parētes saluatorē in tēplo. Lu.ij. Aduerte g̃ q2 cuilibet cupiēti a diuina mia subleuari necessitatē est triduū 7c. hec tria necessaria sūt cuilibetvolēti saluari. Fides credendo2: spes eterno2: dilectio agendo2u3. De primo ō ad Hebr.xi. Sine fide impossibile est deo placere. Etem̄ fides: inq̄t Bona. in breuiloq̄o: q̄diu peregrinamur a dn̄o oi3 supnaturaliū illūinationū lucerna diriges et fundamentum stabiliēs 7 ianua introducens. hec ē eivictoria q̄ vicit mūdū fides nostra. i. Joh.v. pptерea Ephe.vi. Jn oibus sumentes scutū fidei 7c. Sancti em̄ p fidē. ad Hebre.xi. dic ps. A custodia matutina 7c. A principio vc3 cognitiōis 7vsus rōis vsq3 ad finēvite. q2 vt ō Eccl'.ij. Respice fili nationes hoim 7 scitote: q2 nullus sperauit i dn̄o et cōfusus ē. Et Roma.v. Spes nō cōfūdit Felix ergovt ō Eccl'.xiiij. q̄ nō habuit sui tristiciam. Qui em̄ dignevult penitere tētationem euadere 7 afflictionē tolerare speret i premio. De pri̇o di. Ambr. 7 hr̄ de pe.di.i. Nemo digne pōt agere pnia3: nisi q̄ sperauerit indulgentiam. De.ij. Prouer.iij. Clipe9 ē sperantibus in se. De.iij. ps. Jn dn̄o speraui 7c. De necessitate dilectionis agendo2 ō Joh. xiiij. Si quis diligit me diliget a p̄re meo 7 ego diligā eū 7c. Et ō de pe.di.ij. Si em̄ inquit Hiero. q̄m sicut dies 7 nox misceri neq̄unt: sic insticia 7 iniq̄tas pctm̄ 7 bona opera tio. Si suscepеrimus xp̄um in hospitio nr̄i pectoris illico fugamus diabolū. si peccauerimus: 7 p peccati ianuā intrauit diabolus: ptinus recedet xp̄s. His trib9 ergo sustineamus xp̄m: imo seq̄mur: 7 certe nr̄i miserebr̄. Si quis est. nunc qui hoc triduū habeat immo quis est qui veram fidē et viuā habeat: vt taceam de sortilegijs 7 supstitionib9 q̄ fiunt in multis 7vanis obseruātijs. q̄s ē q̄ deum credat p̄ntem iustū iudicē oia videntē 7 punientē. fatenť se nosse deū: factis aūt negant. ad Titū.i. Quis ē etiā q̄ speret in dn̄o et beatitudinē sup oia cupiat: 7 nō plus cōfidat invanitate h9 mūdi. Certū di. Jsa.xxx. Posuerunt spē suā mendaciū suū in vmbra egypti. Quis est.iij. q̄ diligat ea que deus agere precepit. Certe di. Jere.xxxij. Verterunt ad me terga 7 non faciem. Ambulāt tales i vanitate sensus sui obscuratū habētes itellectū. O paupculi ad deū redite 7 p triduu3 sustinetevt v̄ri misereať xp̄s. Amē.

¶ Dn̄ica.vi. post pēthe. p9 p̄tādiū. Ser.xij.

Misereor super turbam 7c. Uenite ad me oēs q̄ laboratis 7 onerati estis: 7 ego reficiā vos. Mat.xi. Ad miserabiles peccatores in pctis turpiter errātes 7 iacentes diuine dignatōis v̄ba sunt ista. vbi duo notantur.

Primū ē inuitatio gratiosa.

Scdm pmissio fructuosa.

¶ Pro pri̇o q̄m teste Ber.li.ō libero arbi. Conatus liberi arbitrij cassi sunt nisi gr̄a adiuuētur. Joh.vi. Nullus pōtvenire ad me: nisi pater me9 q̄ misit me traxerit eū. Sed poti9 inducať 7 inclineť. hac tractione nouerat se indigere qui dicebat.ij. Co2.iij. Nō q2 sim9 sufficiētes cogitare a nobis quasi ex nobis. Sed sufficiētia nr̄a ex deo. q̄ aūt sūt illi q̄s ipsevocat subdit de9. oēs q̄ laboratis 7c. oēs in peccato mortali exñtes labori multiplici 7vario oneri sūt subiecti. Jere.ix. vt inique agerēt laborauerūt. Pōt hocverificari pene in oib9 pctōrib9 dura ac grauia p suis luxurijs: fraudib9: rapinis: ambitōib9: ac alijs nepharijs actibus multa mala tolerātib9. Et de tali labore quē fructū recipiēt ō Job.vij Ego habui mensesvacuos: 7 noctes laboriosas enumeraui mihi. 7 Eccl'.ix. Labor stultorū affliget eos. Quāto aūt oneri tales sup positi sunt notauit ps. di. Jniq̄tates mee su

pergresse.sūt caput meū ꝛc. Notari hic pōt
exēplū de illo q̄ ligna scindebat ꝛ fasciculuȝ
colligebat: q̄ a pricipio tāti pōderis erat ꝙ
leuari nō poterat: ꝛ q̄to plura ligna appōe
bat tanto ponderosioꝛ erat, ꝓut demōstratū
fuit.b. arsenio p angelū ꝛ expositū ꝙ ligna
scindēs ꝛ fasciculo reponēs ē pctōꝛ pctā pec
catis addēs.pctm̄ ē tāti oneris ꝙ sursū fer-
ri nō pōt. Quid ergo sꝫ mille mortalia. His
sic oneratis ꝓmittit deꝰ refectionē: ꝛ hꝫ tripli
ci cibo.s.doctrine: gratie: eucharistie. In cuiꝰ
signū ponit dn̄s ad sequētes se.pⁿmo.de qui
qȝ panibꝰ q̄ repn̄tant noticiā q̄nqȝ necessari
orū ad salutem: vcȝ credēdoꝝ: agēdoꝝ: fugi
endoꝝ: sperandoꝝ: metuendoꝝ. Credēdi sꝫ
articuli fidei: agenda p̄cepta decalogi: fugiē
da capita pctī: speranda bona p̄mij: metuen
da tormēta supplicij. Scd̄o ponit de septem
panibꝰ q̄ repn̄tāt septē dona.ss. Tertio ponit
de p̄cioso sanguie ꝛ corꝑe suo. Habetis inq̄t
Amb.in homelia hodier. primū cibū: habes
scd̄ȝ et tertiū. dn̄s inq̄t. Si puulꝰ ē lac habe-
bis.s.doctrine. si grādeuus solidiorē cibum:
vcȝ grām septiformē vel eucharistia eā soli-
dātē. veniāt ergo oēs laborātes. iuxͣ thema
vt reficianꝝ: qm̄ inq̄t idē. Misereor ꝛc. Veni
entes aūt ꝛ refici cupiētes m̄rem mie vene-
renꝝ: qm̄ ipā ē q̄ vinū grē ꝛ leticie in nuptijs
obtinuit: ipā q̄ nūc panē grē nobis dabit. di
cit ei Ber. Nihil em̄ nobis deꝰ dare decreuit
venie: qd̄ nō trāseat ꝑ manꝰ marie. ipā q̄ȝ ē
mr̄ mie que misereꝝ dicēdo. vinū nō hn̄t. Jo
han.ij. Et hic filiꝰ suꝰ inq̄t nō hn̄t qd̄ mādu-
cent. Qꝛ dictū fuit in sermone p̄cedēti ꝙ in-
est mia: merito q̄riꝝ. An in oī oꝑe diuino cō-
currat iusticia ꝛ mia. Rn̄det doctoꝛ copiosꝰ
Richar.de medi.vil.in.iiij.di.xlvi. Qd̄ iusti-
cia diuina vnomō capiꝝ ꝓ diuina volitōe: qꝛ
vult illud qd̄ decet maiestatē suā. Et mia di
uina ꝓvolitiōe diuina: qꝛ vult creature sue
bn̄facere: ꝛ sic i oī creatura ꝛ i oꝑe diuino ap
paret diuina iusticia ꝛ mia. Alio mō capiꝝ
diuina iusticia ꝓvolitiōe q̄ deꝰ vult retribue
re pro meritis: ꝛ sic solū i rōnali creatura vl'
spūali apparet eiꝰ iusticia sic stricte sumpta
vel mia. Rn̄det idē Richar.di.eadē: ꝙ tēꝑe
et natura sūt sil'. ꝫm vero nostrū modū itelli
gendi mia p̄cedit iusticiā stricte sūptā: quo-
niam talis iusticia respicit merita vel d̄me-
rita, velle aūt liberare a culpa vel a miseria

aspicit p̄cise. Prīo diuinā miam qua libera-
liter nullis p̄cedentibus meritis vult suis
mereri: iō merito dr̄. Misereor suꝑ turbam
ꝛc. mirari nullus dȝ si plures dānanꝝ. lȝ em̄
ꝓ nobis saluatoꝛ fuerit incarnatꝰ ac crucifi
xus multaqȝ bn̄ficia ꝑ miserijs cōtulerit: ni
hilominus multi dānanꝝ. Et hoc rōnabil'r.
dr̄ em̄. C. de apostatis.l.i.vcȝ. Si q̄s ex lege
xp̄i cōstitutus ꝛ ex xp̄iano iudeus effectꝰ fu
erit sacrilegijs cetibus aggregatꝰ accusatio
fuerit approbata facultates eiusdē dn̄o fisci
iubemus vendicari. dr̄ q̄ȝ.xi.q.iij.c. estimant.
quotiēs peccamꝰ deū vicijs nr̄is negamus:
nec i fine scl'i tm̄ putemꝰ xp̄ȝ illos cōdēnare:
qui eū voce negauer̄t: sed ēt oēs illos q̄ mori
bus ꝛ oꝑibꝰ q̄bꝰ xp̄m offenderūt ꝛ negauer̄t
Audite hoc cūctis pctīs dediti: qm̄ tanq̄ re
negati xp̄iani nisi resipiscat̄ cōdēnabimini.
quid ergo pꝰ saluatorē post triduū more hꝰ
turbe currite vt ab eo grā sua reficiami: qm̄
vt asserit in themate. Misereor suꝑ ꝛc. Viso
sermone p̄cedenti de multiplici mia dei: ac
ppli ad ipam sustinēdā dispōne. ordine ꝯse-
quenti agēdū de spūali refectione figurata
per corꝑalē refectionē in euāgelio positam.
Et qꝛ corꝑalis refectio facta fuit ex panibꝰ
et piscibꝰ lȝ paucis.

¶ In isto sermone erūt due ꝑtes.
Pria de oꝑis boni spūali refectōe.
Scd̄a de subsidij cōferētis auxiliatōe.
¶ Prenotandū puto iuxta l'rām de augmē
tatiōe istoꝝ panū. an fuerit ibi creatio vl' a-
liena appō vel q̄d: Rn̄det Bona.suꝑ.x.Joh.
vi. De q̄nqȝ panibꝰ ꝙ nec fuit ibi creatio nec
aliene materie appō: ꝫ potiꝰ p̄existis mate
rie augmētatio. Augm̄tatio aūt ista facta
est nō tm̄ ꝫm materiā vt i ḡnabili ꝛ natura
li: ꝫ etiā ꝫm formā cuiꝰ exēplū in natura re-
periri nō pōt. hec ille. Nota ergo ꝓ pria par-
te ꝙ aie cupiēti saluari septē statꝰ sūt ꝫȝ q̄s
indiget panibꝰ vt reficiaꝝ. Primꝰ statꝰ ē aie
a pctō resurgētis ad pniam: cuiꝰ refectio est
pctōꝝ remissio. ꝛ vt reficiaꝝ dȝ hr̄e panē con
tritiōis i merore ꝛ dolore. Hoc pane p̄s.cxx-
vi. Refici nouerat q̄ dicebat. Surgite post-
q̄ȝ sederitis ꝛc. Cibabis nos. ait alio loco. pa
ne lachrymaꝝ ꝛc. p̄s.lxxix. Merito aūt dole
re dȝ q̄ a pctō surgere q̄rit. dolet mr̄ suꝑ mor
tē vnigeniti: ꝛ captiuꝰ suꝑ relegatōe sui exi-
lij. dolet ꝛ ad mortē condēnatꝰ suꝑ pena sui

supplicij. In tali statu ē pctō2 dū in pctō est. Deduc q̄si torrentē lachrymas ꝛc. Surge sur ge in pricipio vigiliaꝝ effunde sicut aquam cor tuū i cōspectu dn̄i. Scd̄s stat⁹ ē aie in tē tatiōe pugnātis cu⁹ refectio ē stabilitas: ꝛ in hoc statu idiget auxilio seu pane ɔfirmā te. De hoc Gen̄.xviij. Ponā buccellā panis ꝛ cōfortet cor v̄r̄z. ps. Panis cor hois ɔfirmet. Mirū nō ē si exire volēs a pctō auxilio idi geat: q2 tūc maxime inimic⁹ ꝑseq̄tur. In cu ius figura pharao marie ꝑsecut⁹ fuit israel: cum ab eo recedebat. Exod̄.xv. Dicit inimic⁹ ꝑsequar ꝛ cōprehēdā eū. Eccl̄.ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta i timore: ꝛ ꝑpa aiam tu am ad tētationē. Terti⁹ status ē aie bonuȝ incipiētis cu⁹ refectio ē dei placatio ꝛ suiꝑ sius a deo acceptatio ꝛ idiget aia i hoc statu pane ꝑpe mortificatiōis. De tali d̄r Prouer. xij. Qui opaꝛ terrā suā.i.carnē: saturabitur panibus. Et ibidē vlti. Panē ociosa nō co medit. dedit cibaria ancillis suis. Qui eniȝ deū placare vult ꝛ ei placere: dȝ carnē suam macerare ꝛ elemosynas largiri. Gal̄.v. Qui xp̄i sūt carnē suā crucifixerūt cū vicijs suis. et Lu.xi. Date elemosynā ꝛ oia mūda sūt vo bis. Quart⁹ status ē aie bona cumulāt cu⁹ refectio ē corroboratio seu fortificatio ꝛ idi get aia in hoc statu pane fortificatiōis. hoc pane nutrit⁹ fuerat elie de q̄.iij. Reg.xix. q̄ co medit panē subcinericiū ꝛ ābulauit ꝛc. Pa nis subcinerici⁹ ē mortis mēoria. Cū ei q̄s ignoret q̄n: q̄uō: ꝛ vbi moriet: durissim⁹ est si nō velit bona opa q̄diu facultas ē operari Frēs magis satagite vt ꝑ bona opa certam v̄ram vocationē ꝛ electionē faciatis.ij. Pe.i. Satagite bonis opib⁹ ꝛc. ꝛ Eccl̄.ix. Quodcū q3 pōt man⁹ tua instāter opare. Gal.vlt. Dū tp̄s habem⁹ operemur bonū. Quitus stat⁹ ē aie ꝑ xp̄o mala patiētis: cu⁹ refectio ē i ad uersis exultatio. ꝛ indiget aia i hoc statu pa ne dilatāte. Sicut ferrū malle⁹ dilatat sup incudē. Hoc pane saturatus fuit Job.xlij. ve nerūt ad iob ꝛ comederūt panē.s. exultatio nis. Null⁹ ei gloriet se virtutē hr̄e nisi ꝑ xp̄o sciat aduersa tolerare. ad Roma.viij. Si cō patimur vt ꝛ glorificemur. Aug. recusat eē in corpore q̄ odiū nō vult sustinere cū capite Sextus stat⁹ ē aie alioꝝ salutē cupiētis: cu ius refectio ē cōgratulatio. ꝛ hȝ refici in hoc statu pane iusticie seu opatiōis exēplaris ꝛ fructuose. Hoc pane nutritus fuerat de quo d̄r Eccl̄.xv. Cibauit illū pane vite ꝛ intelle ctus. Hoc pane nō reficiūtq̄ sctōꝝ ac iustoꝝ cōsortia asp̄nātur. de quib⁹ Math.xv. Nō ē bonū sumere panē filioꝝ ꝛc. Quātus auteȝ sit hic panis testaꝛ grego. sup Ezec. dicens. Nullū grati⁹ oipotēti deo offerri pōt sacrifi ciū q̄ȝ zelus aiaꝝ. hoc pane educat⁹ fuerat. q̄ ij. Coꝛ.xi. dicebat. Quis infirmaꝛ ꝛ ego nō infirmor ꝛc. Nec q̄s credat placeret q̄ proxi mi salutē toto corde nō exoptat. Me⁹ cibus est: ait saluator. Jo.iiij. Ut faciā volūtateȝ ei⁹ qui misit me. Bti ergo q̄ esuriūt ꝛ sitiūt iusti ciam. Mat.v. Septim⁹ stat⁹ ē aie cōtēplāt cuius refectio ē deuotio: ꝛ hȝ saturari et nu triri in hoc pane seraphico vel extatice ɔuer satiōis. de hoc Sapi.xvi. Panē de celo ꝑsti tisti eis. hoc pane vescūtur q̄ dei bn̄ficia.s. in carnationē cōuersationē passionē pie reco gitant: q̄ ad gaudia sup̄na mēte eleuāt: qui diuinā salutē ꝛ potētiā in cōpūctionē admi ratione ꝛ ruitōe suaui recogitāt. de talibus ps.lxxvij. Panē angeloꝝ māducauit hō. sȝ q̄s ē nūc q̄ his panib⁹ vtaꝛ qui pctā velit de serere: tentationib⁹ resistere: deum placare: bona cumulare: aduersa tolerare: Certe dic quidā. In domo mea nō ē panis neq3 vesti mentum. Esa.iij. ꝛ ps. Percussus sū vt fenū ꝛc. Hodie renegati xp̄iani māna celicū fasti diētes comedere cupiūt cū israeliticis cibos egypti porros.s. cepe ꝛ allia ꝛ hr̄e olas carni um. hec eniꝫ si acumē gustui ingerāt lachry mas tn̄ ꝓuocant sic peccatoꝝ delicie. Audi ant tales Deuter.xxxij. Adhuc esce erant in ore eoꝝ ꝛ ira dei descendit super eos. O de⁹ noster vtinam misereri digneris huic turbe quia non habent quid manducent.

¶ Quo ad secūdū pricipale viso ope salutife ro quo aia saluari cupiēs nutriri dȝ: nūc vi dendū ē de subsidio sp̄uali ꝑ q̄d aia adiuua tur ad bn̄ operandū: sicut pisces cōferūt ad bene comedendum panem. Sunt aūt duo pisces.

Prim⁹ ē securitas ex merito passiōis.

Secundus est fiducialitas ex spe beatifica tionis.

¶ Pro primo Lu.vlt. d̄r. Discipuli obtulerūt dn̄o partē piscis assi. Piscis assus est xp̄us. Attendāt hoc cūcti viatores salutē cupien tes. si duꝝ sit eis pctā relinq̄re ꝛ panes.i. vir

tuosa opa comedere:passionē xp̄i ad memoriam reuocent ⁊ nihil erit eis difficile. Hebre. duodecimo. Recogitate enī q̄ talē aduersus semetip̄m sustinuit cōtradictionē vt nō fatigemini aīs vestris deficiētes.i. Pet.iiij. Xp̄o ergo passo in carne ⁊ vos eadē passiōe armamini. ⁊ Lu.xxiiij. Oportuit xp̄m pati ⁊c. q̄z fatui sunt ait Ber. Qui sine passione gl'iam alienā sperāt. Si oportuit filiū dī pati: comedat q̄libet de hoc pisce. cōtēplet saluatorē suum nudū flagellatū spinis coronatū ī cruce ad modū pellis distractū ⁊ affixū ⁊ nihil durū videbit. Si enī: ait grego. passio dn̄i ad memoriā reuocet nihil ē qđ nō equo aīo toleret. Scđs piscis ē ex aqua dulci. de q̄ Luc. xi. Si q̄s patrē petierit piscē nunq̄d p̄ pisce serpentē dabit illi. Audite hec q̄ deo seruitis. Dicit enī Grego.i moralibus: q̄ spes premij vim minuit flagelli. Estimo aūt q̄ nō sunt cōdigne passiōes h' tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit in nobis. Roma.viij. Quis g̃ nos separabit a charitate xp̄i. Audite hoc qui i deserto p̄ntis vite statis q̄ xp̄m seq̄ nitimini i pctis ac voluptatib' renūciare cupitis. Oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊c. ysa.lxiiij. Sed quis hos pisces ministrabit q̄bus prouocemur ad cōdedū opa spūalia. certe null' nisi ille q̄ ex infinita sua clemētia ait. Misereor sup turbā. Qui nob̄ miseri dignet. am̄.

¶ Dn̄ica.vij.post penthe. Ser.xiij.

Omnis arbor que nō facit fructū bonū excidet ⁊ in ignē mittet. Math.vij. Ecce ego elegi vos ⁊ posui vos ⁊c. Jo.xv. Ad vniuersos xp̄icolas v̄ba sūt ista. vbi duo notant.

Primū ē diuine dignatōis electio.

Scđm ē diuine cōuersationis exactio.

¶ Pro p̄mo q̄ oēs nascamur filij ire in cl'pa et digni morte nō sine magna dignatiōe dī fuit q̄ ceteris gētib' in īfidelitate dimissis ad xp̄i noticiā ac legē ei' sum' euocati. đ hac dignatiōe.i. Cor.i. Fidelis deus p̄ quem ⁊c. et Ephe.i. Elegit nos de' an̄ mūdi cōstitutōnē ⁊c. De multis enī nationib' terre excep̄ xp̄ianis pōt dici illud. p̄s.lxxxvij. Sicut vulnerati dormiētes in sepulchris q̄rū non est memor ampli'. ⁊ ipsi de manu repulsi sunt. xp̄iani aūt vocati sūt ad diuinā p̄ticipatōes ad legē euangelicā ad sacroꝝ noue legis susceptionē: ita q̄z illis meli' q̄ synagoge pōt dici illud Deut.xxxiij. Beatus es o israel q̄s filis tui in gentib'. ad Ephe.ij. Qui aliquando fuistis lōge nūc facti estis p̄pe in sāguie iesu xp̄i. Pro scđo parū ē electū fuisse a dn̄o ad statū xp̄ianitatis: nisi sit aliđ. propterea addit. posui vos ⁊c.i. Pe.ij. Uos aūt estis genus electū regale sacerdotiū ⁊c. dī ad Ro.ij. Per vos nomē dei blasphemat.i. Jo.i. Qui dicit se nosse deū ⁊ mandata ei' nō custodit mendax ē.xxiiij.q.v.c. Cauete fratres mēdaciū. Mēdaciū ē se xp̄ianū dicere ⁊ opa xp̄i non facere. Mēdaciū est nō solū falsis verbis: s̄ etiā in simulatis opibus. Q̄m vero cuꝫ ex nobis sim' infructuosi b̄m illud p̄s. Aima mea sicut terra sine aq̄ tibi. Si cupim' fructificare iungamus nos arbori vite ī medio paradisi ex̄ntī: cruci vcꝫ saluatoris: ac v̄gini marie. Q̄m lignū vite est his q̄ apprehenderunt eā ⁊ q̄ timent eā bt̄i. Prouer.iij. Alioq̄n erimus arbores autūnales eradicate et bis mortue: vt dī i ep'la iude. digni.s. morte. Jux̄ thema. Ois arbor ⁊c.

¶ Pro fundamēto mouet qō. An in oī actu deliberato sit bonitas vel malicia moral'r: vel possit eē aliquis actus neuter. Rn̄det Boñ. xli. di.ij. Sed cū sint multi actus q̄ nō sp̄ referuntur in deū nec actual'r nec virtual'r: qui insuper nullā habēt inordiationē i se: tales p̄nt eē neutri: ita q̄ nec sunt boni nec mali moral'r. Et q̄uis bonitas ⁊ malicia sint priuatiue opposita ⁊ videant se h̄re vt cōtradictoria in subiecto apto nato: nō tn̄ oꝫ q̄ realiter respectu ois actus đliberati hec duo.s. bonitas et malicia moralis sint ɔdictoria. Nullus enī mirari dꝫ si p'les dānātur. dī enī extra đ lite nō cōtestata. ⁊ de dolo ⁊ ɔtumacia.c.ij.in glo. Ber. Sex mōis ponūtur cōtumacie: q̄z vn' ē qn̄ citat' corā iudice non vult cōparere vel s̄nie iudicis obtēpare. ⁊.ff. đ penis.l. relegati dī q̄ ɔtumacia penā accumulat. Quid ergo mirū si h' tp̄is infelices xp̄iani peste clade: guerra: p̄dicatiōib': ⁊ inspirationib' a deo citati nolētes p̄ p̄niam corā eo cōparere nec ei' volūtati obtēperare excōmunicētur. Ad vos indurati corde sit verbū hoc ⁊ respicite fraudes: ludos: extortiones:

luxurias ac spurcitias vr̄as amittite: alioquí. Omnis arbor ꝛc.

¶ In isto sermone erūt due ptes.
Prima de arboꝝ fructificatōe.
Scđa de ifructuosoꝝ cōcrematōe.

¶ Quo ad pmā ptē nota: ꝙ sub tipo arboris euāgeliū sacrū nobis de pctōꝛib⁹ hoīb⁹ ꝓponit vt sic citius fructificēt: ꝛ tria dicit omni fortitudine digna.
Primū est culpa inexcusabilis.
Scđm est snīa ineuitabilis.
Tertiū est punitio irreuocabilis.

¶ Quo ad primū nota illđ. Lu. xiij. Arborez fici hēbat qdā plātatā in vinea sua ꝛ venit querēs fructū i illa ꝛ nō iuenit. dicit aūt ad cultorē vinee. Ecce āni tres sūt ex quo vēio qrēs fructū i ficulnea hac ꝛ nō iuenio vt qd terrā occupat succide illā. At ille rñdēs dic. dñe dimitte illā et hoc anno vsq₃ duz fodiaz circa illā ꝛ mittā stercora ꝛ siqdē fructū fecerit: sinaūt in futuꝝ succides illā. Audite hoc ppl'i iduratí: gens infructuosa viri duri ceruicis si dānemi si nō fructificeť de deo ñ cōqueramí. tres ānos habuistis in fructu faciendo ꝛ ex abūdāti quart⁹ vobis cōcedif rogatu cultoris vinee. Arbor fici hec qlib₃ est ꝑsona siue ciuitas: vinea xp̄ianitas: dñs ficulnee de⁹ ē: cultor vinee xp̄s. venit aūt dñs vinee. s. de⁹ ꝑ suā sapiētiā querēs fructū bonoꝝ opeꝝ nec verboꝝ folia nec vmbraticaz honestatē inuenit ꝛ ait ad cultorē vinee. i. xp̄m. Ecce āni tres sūt ꝛc. Tres anni isti sūt tres etates. s. puerilis etas adolescētia ꝛ iuuent⁹ in qb⁹ nil boni fecim⁹: puerilis enim vsq₃ ad. xij. vel. xiiij. annū ignorātis ac defectib⁹ inumerabilib⁹ ē ꝯsumpta. Testimoniu₃ ferāt ipudicitie ꝯmisse in fratrib⁹ ꝛ sororibus cū puellis ꝛ pueri eiusdē sexus: necnō iuramēta ꝛ piuria in illa etate cōmissa. adolescētia q₃ ꝓh dolor pudor q̄ deo debeat applicari exposita fuit luxurijs ludis rixis fraudib⁹ ac latrocinijs. iuuēt⁹ ꝟo mult᷑ grauiorib⁹ pctis vtpote ebrietatib⁹ vsuris adulterijs verberatōib⁹ ac extorsiōib⁹ inumerisq₃ vicijs. Quart⁹ annus rogatu cultoris vinee adhuc ꝯcedif: hoc ē modicū tp̄s adhuc viuēdi ꝑ merita saluatoris crucifixi: vt bñ operemur nobis ꝯcedif. introiuit em̄ in ip̄m celū vt appereꝫ vultui dei ad iterpellādū ꝓ nob̄ h aūt ann⁹. i. residuū nobis vite ꝯcedif nō qn de⁹ videat vitā nr̄az detestabilē sibi displicētē cū scriptū sit. Oia nuda ꝛ apta sūt oculis eius. Hebr. iiij. Nec qn bñ posset nos punire ꝛ qn pctā nostra sibi displiceāt. cū scriptū sit Sap. xiiij. O dio sūt deo impi⁹ ꝛ ipietas ei⁹. S₃ sola mīa nos expectat. de⁹ em̄ patiēter agit nolēs aliquē nr̄m perire: vt dr̄. ij. pe. iij. S₃ certe ait greg. Eos q̄s diuti⁹ tolerat nō ꝯuersos acri⁹ dānat. In hoc aūt anno fit cōfessio circa arborē ꝛ mittunf stercora hec fit cū misericors de⁹ mēti igerit mortis ꝯsummationē: ꝛ pcti cōfusionē q̄ mēs nisi tūc fructificet erit inexcusabilis: nec de deo cōqueri poterit: qñ eā expectauit. Sed ꝓh dolor nūc de pctōꝛib⁹ pōt dici illđ. ysa. xxviij. Mā da remāda expecta ꝛ reexpecta modicuz ibi modicū ibi donec ꝯterant ꝛ illaqant. ¶ Pro scđa hui⁹ ptis vez ꝙ snīa sit ineuitabilis dr̄ Lu. iij. Securis ad radicē arboris posita ē. de⁹ em̄ inqt. ij. pe. ij. angelis peccātib⁹ nō pepcit ꝗto min⁹ supple parcet homi ipio. i. veritate ait sctūs Bon. di. vi. ij. Credo ꝙ qꝛ stipēdiuz mōstratū diuine iusticie in angelo nobilissimo ꝛ hoīe pmo apponit nobis de⁹ vt cognoscam⁹ q̄₃ arduū q̄₃q₃ horrendū sit incidere i man⁹ dei viuētis. ad Heb. x. notaf Mat. xxi. vbi saluator querēs fructū in ficulnea ꝛ solū folia inueniēs maledicēs ei dicēs. Ex te nū q̄₃ fruct⁹ nascaf. O verbū duꝝ ꝛ oī formidine plenū. Erigant oculi ꝛ in mediū deducātur oēs ꝛ singuli quotqt fuerūt añ vos interrogent si nunc meritorie q̄spiā agere possit. Rñdit ꝓ eis sapiēs Eccles. ix. Mortui nihil nouerū ãpli⁹ mritoriū. s. ad salutē. Mortuo ei hoīe ipio nō erit ampli⁹ spes. Expgiscimi eya singuli ꝛ dū tp̄s hētis operemur bonū nō cibū q̄ pit: ſ₃ q̄ pmanet in vitā eternā. fructificate dico de ꝯscia ꝓuidete: terrā non inaniter occupate. Qm̄ ōis arbor q̄ nō facit bonū fructū excidef. Math. iij. ¶ Pro scđo pncipali corda filioꝝ hoīꝫ iplenf malitia et cōtēptu: post hec. aūt ad iferos deducēf viso ꝙ ql₃ d₃ formidare: alioqn manet iexcusabilis pena q̄ euitari nō pōt. vidēdū ē nūc qualiter talis infructuosus punief.
Primo quō excidef.
Scđo quō in ignē mittef.

¶ Primo excludunf ꝑ mortē corpalem: que mors qlif qñ ꝛ vbi futura sit ignoraf. Eccl. ix. Nescit hō finē suū: ſ₃ sicut pisces capiun-

tur hamo et aues laqueo: sic pctores in tempe malo. Et qs est q dicere possit qli morte puniet qn vel vbi. O de et qs enarrare sufficeret modos qb moriunt hoies. Alij in agro alij in domo alij in eccl'ia alij in vico alij in aq alij in igne alij seipos suspedunt alij se submergut alij intoxicant alij fulgure pcutiunt Mors ait seneca et post eu vt ait Ber. i meditatoib vbi te expectat tu qz si sapies fueris ea vbiqz expectabis. Scdo excidunt mali et spoliant oib bonis tpalib corpalib ac spualib. i. Reg. xv. dicit pinguissim agag sic cine separat amara mors. Luc. xix. Omi hnti dabit et q no hz supple spuale bonu: qd hz vl habere videt. auferret ab eo. de talib dicit ps. mors pctor pessima.

Praua in priuatoe bonor tpalium.
Peior in priuatoe bonor spualium.
Pessima in priuatoe bonor eternaliu.

Hic libet videre si in mortis articulo possit qs penitere. Certu e q aia separata a corpe amplius no est viatrix et p ons cu sit in termino nec bn nec male agere pot. An aut istas qdiu vtit libero arbitrio penitere pot et delinqre. Sz cu passioes vehemetes sepenumero iudiciu ronis tollant in tali articulo vix aut nuq fit digna pnia. de pe. dis. vij. c. Nullus recte scribit que morb vrget: et pena cogit vix digne peitebit. di. Bo. xvij. di. iiij. q. ij. q sicut iustificatio no e voletis sic etia non dat de nisi violeti. ver e adhuc voire et encoire gallice reqrit q sit i tali statu q possit asetire et dissentire. Sz mir videt hoc posse fore in aliq posito i extremis ppter dolor et infirmitat vehemetia nisi spali gra visitet. Tuc de talib miseris pctorib poterit dicere creator illo. Deut. iij. Ubi sut dij in qb habebat fiducia. Tertio excidut in mala arboru cosortio. ysa. xxvi. In terra sctor iniq gessit. Tollat ipius ne videat: gloria dei. discedite a me opanj iniqtat n noui vos a noticia pbatois. Mat. vij. di. Aug. nihil e qd tm hoimere obeat q separi a corpe xpi. q ei no e in corpe xpi no vegetat a corpe xpi. no solu aut ipi i mali nuc excidunt. Sz etia i igne mittent. de hac missioe scribit Apo. xiiij. vbi sic di. Si qs adorauerit bestia et ymaginem ei et acceperit caractere in frote sua aut in manu sua: hic bibet de vino ire dei qd e mixtu mero in calice ire ipi et cruciabit igne et sulphure in cospectu angelor sctor et an cospectu agni et fum tormetor eor ascedet i secula seculor: nec hebuut requie die ac nocte q adorauerint bestia et imagine ei. In qbus verbis tria notant d penis damnator.

Primu est de dolorib metalib.
Scom est de penis tpalibus.
Tertiu de tormetis eternalibus.

¶ De primo nuc dicet qd includit tria.
Primu offensione.
Scom pmensuratione.
Tertiu punitione.

¶ Dicit. si quis adorauerit bestia. vbi aduertendu q in pposito bestia est diabolus. ymago bestie vir puersus. de hac bestia. Ezechi. xxxix. Feris auib oiqz volatili et bestijs terre dedi te ad deuorandu. quo contra orabat ps. lxxiij. No tradas bestijs aias rc. de ymagine vero tali. Eze. vij. ymagines abhoiatiou suar et simulachror fecerut. certe e q verus fili gerit ymagine pris. de obduratis pctorib di Joh. viij. vos ex pre diabolo estis Adorat em qs hac bestia vel ei imagine q pctm mortale comittit. Qui em facit pctm seru e pcti. Jo. viij. vn et auaritia di ydolor seruit. Caractere aut in frote vel in manu suscipit: q pctm corde vel voluntate aut ope perpetrat. Caracter di signu seu similitudo. di aut diabolo. Sap. ij. imitant eu oes q sut ex pte illi. Et quis scit quot peta ore corde et ope coplent. Coprehederut me ait ps. iniqtates me: et no potui vt viderez rc. Et iterum multiplicate sut sup capillos capit rc. Secudo aut subdit punitio taliu. Cu di hic bibet de vino ire dei. qd aut vel qle sit illud vinu eor. Deute. xxxij. di. fel drachonu vinu eorz vua eor vua fellis et de suburbanis gomorre. hic nota exeplu si velis de magistro odone danato viso: q pmo iubebat bibere dicebat maledicta culpa et ois coplacetia. Secudo maledicta sit mecu ois creatura. Tertio maledict sit ipe deus: et dicit lucifer hoc est vinu meu et meternu bibes. Audite peccatores gustetis bn voluptates munda nas gallice. humes bie des plaisaces: q postmodu de alio vino bibet. Nota q cogrue pena inferni vino copat. vinu em cu bibit ad interiora transit. Sic spualis dolor a dina ira i mente hois danati ifundit vt nihil mete videre nihil cogitare ad aliqd oio affici pot ni

ſi ꝙ ſit illi ad cruciatū. Scđo em̄ addit̄ com
mēſuratio. ſm em̄ mēſurā culpe dꝫ eſſe men
ſura pene. q: ſm quātitatē delicti erit ⁊ pla
gaꝝ modus. Deut. xxv. ⁊ apoc. xviij. Quātū
glorificauit ſe ī delicijs: tm̄ date illi tormen
tū. Propterea ſubdit̄. i calice ire ipſiꝰ. Calix
nēpe dei mēſura diſcretōis iudicij eſt ꝙ deꝰ
ſm mēſurā ſui iudicij pctōres in hoc mūdo
peccare: ⁊ ꝙ eos ieternū punit ſm mēſuraꝫ
pctī. ſicut yſa. xxvij. Scriptū eſt i mēſura cō-
tra mēſurā cū adiecta fuit iudicabit eaꝫ q̄ſi
teneat deꝰ in manu ſua mēſurā hāc: ꝑmiſſi
ueqꝫ pctōri dicet mitte in hūc calicē quicq̄d
tibi placet homicidia inocentiū oppreſſiōes
viduaꝝ vſuras rapinas ſodomias luxurias
iple mēſurā iniq̄tatū: adde furta falſas ex-
cuſatōes blaſphemias iniurias falſa teſtio
nia piuria mendacia. Cōple mēſurā diuine
punitōis. q: vt dr̄ Deut. xxv. ſm mēſurā deli
cti ⁊c. Ecce hoī pctōri euenit ſicut porco q̄m
ad ſuas expēſas īpinguat̄. vinū em̄ delecta
tōis cauſatiuū qđ ē meꝝ ⁊ punitōis ſceleꝝ
qđ eſt feculētū: mixtū eſt i calice in mēſura
diuini iudicij. de hoc ps. lxxiiij. Calix in ma
nu dn̄i vini meri plenus mixto: q: videt dn̄s
ſua iuſticia punitiōeꝫ amariſſimā miſcebit
culpis grauiſſimis. videtis igit̄ quē fructū
facitis. iuxta thema qđ fuit allegatuꝫ. Oīs
arbor ⁊c.

¶Dn̄ica. vij. poſt penthe. poſt prandiuꝫ
Sermo. xiiij.

Mnis ar-
bor q̄ nō facit fructū bo
nū: excidetur ⁊ in igneꝫ
mittet̄. Mathe. vij. ⁊ in
euāgelio hodierno video
hoīes ſicut arbores. Math. viij. Qualꝫ dꝫ eē
vita boni xp̄iani in verbo preaſſūpto ſcribit̄
vbi figurat̄ natura hūana ſeu hō ⁊ quātuꝫ
ad ſui primā termiatōeꝫ: ⁊ quātū ad eiꝰ opa
tionē. Arbores em̄ plantant̄ vt fructificent
⁊ fructū bonū afferāt. Hiere. ij. Plātaui vine
am meā electaꝫ. ⁊ yſa. v. expectaui vt faceret
vuas: fecit aūt labruſcas. Pr̄ aūt celeſtis na
turā hūanā plātauit i orto padiſi terreſtris
Geñ. ij. Plātauerat aūt deꝰ padiſū voluptatꝭ
a pncipio: i q̄ poſuit hoīeꝫ: quē formauerat
vt oparet̄ ⁊ cuſtodiret illū. Sꝫ ꝓh dolor ꝯtri
git de duabꝰ primis ꝑſonis hūane naturē
qđ iudas ca. vnico in canonica ait. Arbores
autūpnales infructuoſe bis mortue eradica
te fluctꝰ feri maris deſpumātes ſuas ꝯfuſi-
ones ſidera errātia qbꝰ ꝓcella tenebraꝝ ꝯſer
uata ē ineternū: ⁊ data fuiſſꝫ: niſi celeſtis a-
gricola remediū appoſuiſſꝫ. Sꝫ vidēs totiꝰ
hūane nature ruinā. dr̄ Eccl. xxiiij. Ego qua
ſi fluuiꝰ dorix rigabo ortū meū plātatōis ⁊c.
hoc ē grāꝫ meā dabo dicit filiꝰ dei. dorix em̄
interptat̄ gn̄atōis medicamētū ⁊ nō ſoluꝫ
has arbores ſiccas ⁊ mortuos irrigare volu
it: ſꝫ et ſemetipm tāq̄ꝫ ſurculū trūco nature
hūane vt viuificaret̄ iferre voluit. vn̄ ꝯgrue
figurat̄ ꝑ ramū oliue quē virentibꝰ folijs de
tulit colūba ad noe: vt dr̄ Geñ. viij. Hec colū
ba virgo eſt maria ait. Canti. ij. amica mea
colūba mea. Ramꝰ aūt oliue xp̄us ē. Oleuꝫ
em̄ effuſū nomē tuū. Canti. i. Ego ait ps. in
eiꝰ ꝑſona ſicut oliua fructificaui i domo dn̄i
Suſcipite hoc in māſuetudīe īſitū vbū. Ja.
i. hoc ē bn̄ficiuꝫ incarnatōis ꝓ aiaꝝ vr̄aꝝ ſa
lute īpēſū: q̄quidē a deo plātate ⁊ create fue
rūt. recognoſcite. hꝯ ſuadebat yſa. lxiij. qđ ſe-
⁊ de oībꝰ ſaluari cupiētibꝰ aſſerebat. miſera
tionū dn̄i recordabor laudē dn̄i dicā: ꝓ oībꝰ
q̄ retribuit mihi dn̄s. hoc ſuadebat. ps. Cor
meū loq̄t̄ potētias dn̄i ⁊c. hoc ſuadebat Au-
li. ꝯtra hereſes i ꝑſona dn̄i loq̄ns. O hō iq̄t
cogita q̄lia ⁊ quāta ꝓ te feci. cū nō eſſes cre
aui te: cū oberrares q̄ſiui te: carnē ſūpſi ꝓ te:
hūeris meis crucē portaui ꝓ te ⁊c. tm̄ tu di-
uideris a me. Quid aūt faciendū ſit de xp̄o
dimittentibꝰ dr̄ Joh. xv. Mittet̄ foras ſicut
palmes ⁊ areſcet ⁊ colligēt eū ⁊ in ignē mit
tent ⁊ ardet. viſo ꝙ hoīes ſunt ſicut arbores
q̄ꝫtū ad ſui creationē ſeu plātationē oſten-
dēdū ē ꝙ etiā dicunt̄ ſicut arbores q̄ꝫtū ad
opationē. Certuꝫ ē eī ꝙ arbor neq̄t fructuꝫ
facere ſine bn̄ficio ſolis ⁊ lune. miniſtrat em̄
ſol calorē ⁊ luna humorē q̄ꝝ v̄tute arbores
in ramis ꝓducunt folia flores ⁊ fructꝰ. Sic
certe lꝫ xp̄iani q̄uis fōte baptiſmatꝭ regn̄a-
ti fructuꝫ tn̄ facere neq̄inꝰ niſi nobis a ſole
xp̄o adminiſtret̄ calor grē ſeu charitatꝭ ⁊ a lūa
virgine maria humor mīe ⁊ pietatꝭ. vn̄ in fi
gura ioſeph q̄ dr̄ auctus dei eſt xp̄ianꝰ volēs
agere meritū xp̄i crucifixi virginis mr̄is cu
pit opari. de plenitudine em̄ vtriuſqꝫ oēs
accepimꝰ. huiꝰ ergo ſol ⁊ lūe ſuſcipiamꝰ influ

entiā vt fructū bonū faciam⁹.Cū arbor ma
la sit īfructuosa hō pctōr vel ociosus debeat
in ignē mitti merito qrit. An tot⁹ hō vl' so
la volūtas punietᷣ sicut ipsi⁹ volūtati ꝓpriū ē
puniri.di.Bon.dist.xli.ꝙ pena duo dicit:scȝ
Ultionem.
Et passionē.
¶Inquātū vltio ꝓprie hȝ opari ad volūta⸗
tē de⁹ nō vlciscitᷣ de manu vl' de pede vl' alia
potētia sensitiua. Sȝ de volūtate delibera⸗
ta nō solū ipaȝ affligēdo i se:ꝫ etiā i ceteris
potētijs ꝛ i mebris corpis in qb⁹ ipa cupie⸗
bat delectari.inq̄ꝫtū aūt pena passio ē:vt sit
pena plēa seu punitio soȝ ꝙ sit passio ledēs
passio affligēs ꝛ passio displicēs.Et sic pena
q̄ pfecte ꝛ plene facit hoīeȝ miseꝝ respicit vo
lūtatē rōne toti⁹ ꝯpositi. Nemo em̄ miser ē
vt dicit Aug.solū ex hoc ꝙ patitᷣ ꝫ ex hoc ꝙ
patitᷣ ꝛ scit se pati ꝛ nō vult se pati.hoc q̄dē
patitᷣ.Sȝ aūt ꝙ passio tenet se in rōne pen:
put dr passio ledēs vel affligēs nec ē nata
eē de pma cōditione nature sic nō tm̄ respi
cit volūtatē.sed oēs potētias aīe oīa mēbra
corpis nō tm̄ respicit illa sine volūtate:qr in
nullo pōt eē pena vt ē punitio nisi in quo ē
rōnalis volūtas.vn̄ bruta q̄ꝫuis patiantᷣ nō
tm̄ puniuntᷣ.nullus miretᷣ si pl'es dānentᷣ.di
cebatᷣ sermōe p̄cedēti ꝙ cōtumacia penā ac
cumulat.Rn̄debit q̄dē si aliq̄n cōtumax pu
nit⁹ vel dānat⁹ fuit nō videtᷣ ꝙ oīs. ꝫ audi⸗
at talis q̄d dicatᷣ.ff.de legib⁹.l.Si iperialis
maiestas cām cognouerit ꝛ examiauerit et
ptib⁹ illis iudex cōstitut⁹ sniaȝ dixerit oīno
iudices q̄ sub nr̄o iperio sūt sciāt hāc esse le⸗
gē nō solū illi cāe ꝓductā ꝫ oībus similib⁹.
dr em̄ cōiter ꝙ pena vni⁹ est met⁹ multoꝝ
Audite hoc q̄ pctis dediti estis de⁹ luciferū
iudicauit ꝓpter supbiā.adā pp inobediētiā
sodomā pp luxuriā.diuitē epulonē ꝓpter a
uariciā.blasphemū lapidari fecit ꝓpter blas
phemiā.colligētē ligna in sabbato ꝓptᷣ sab⸗
bati violationeȝ: q̄d fiet modernis pctōrib⁹
peiora cōmittentib⁹.Nota lco.xxij.di.ij.dicē
tē pctm̄ ade nō fuisse grauissimū.Amē dico
vobis. Math.xiij.qr nisi pniaȝ egeritis ꝛc.
O pctōres aīaduertite bonum facite qr oīs
arbor ꝛc.Erūt due partes.
Prima de bonaꝝ arboꝝ fructificatione.
Scd̄a de arboris infructuose crematione.
¶Uiso ꝙ si nō fructificem⁹ iexcusabiles su
mus.Restat dicere qualiter fructū ferre d̄bem⁹.
dr em̄ Prouer.xi.Fruct⁹ iusti lignū vite.et
xviij.De fructu oris tui satiabitᷣ hō bon⁹ ꝛc.
vn̄ de pe.di.v.c.cōsideret dr.de volēte ad deū
redire q̄rat dignos fruct⁹ pnie.sūt em̄ digni
fruct⁹ virtutū:fruct⁹ q̄ nō sufficiūt penitēti
bus.pnia em̄ grauiores expostulat.Nota er
go ꝙ operatio nostra ad fructus dȝ hr̄e tres
conditiones.
Primo dȝ eē recta p intentionē.
Scd̄o sapida p deuotionē.
Tertio honesta p cōuersationē.
¶Fruct⁹ em̄ q̄ nō est pur⁹ sap id⁹ ꝛ mūdus
placere nūq̄ꝫ pōt. sic pt itelligi q̄d dr Ephe.
v.Fruct⁹ em̄ lucis est in oī bonitate iusticia
ꝛ veritate.Vitas dat puritatē:bonitas sapo
rē:iusticia honestatē.Nulla em̄ comestio est
grata si n̄ sit mūda:sic nec ea q̄ facim⁹ nisi p
pter deū faciam⁹.De sic aūt faciēte ꝓptᷣ deū
dr Prouer.iij.Primi ꝛ purissimi fruct⁹ eius.
Uidem⁹ em̄ fruct⁹ puros magis appeti.Pe
nitētia ergo q̄ in iuuētute ē prim⁹ fruct⁹:pu
rissim⁹ aūt q̄n nō fit cā breuitatis vel cōmo
ditatis:sed intuitu diuini amoris ꝛ proprie
salutis.Scd̄o opatio nr̄a dȝ esse deuota cuȝ
magno desiderio facta. q̄m nō placet fruct⁹
nisi sapidus.sic nec deo placet lente vel tepi
de virtuosa opa agere:pctā deserere:cōfessio
nē facere:elemosynā largiri:ieiunare:ꝛ alia
bona agere.Talibus lētis dr Apoc.iij.Quia
tepidus es incipiā te euomere ex ore meo.in
tellige ꝛ q̄ semel euomitᷣ nūq̄ꝫ incorporatur
Pōdera hic q̄m talia opa sūt in pctō.faciē⸗
tes aūt cū magno desiderio opus suū dat ei
saporē.de sic faciēte pōt dici illud. Canti.ij.
Fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo.Tertio opera
tio dȝ esse honesta.Nō em̄ sufficit ꝙ sit pura
ac integra p cōscie puritatē nisi etiā sit ho⸗
nesta exterius p toti⁹ scādali amotionem:
ꝛ oīs occasionis male declinatōeȝ.i.ad Tes
sa.v.Ab oī spē mala abstinete vos. vn̄ Au⸗
gu.Nō sūt audiēdi siue viri siue mulieres q̄
q̄n reprehēdūtur i aliq̄ neglīgētia p quā fit
vt in malā suspitionē dicāt corā deo suffice⸗
re cōsciētiā crudeliter cōtēptores cū occidāt
eoꝝ aīas.Sequitᷣ paulo post.nobis necessa⸗
ria ē vita nostra alijs fama.si aūt fructificā
te dici pōt.ꝛ Eccl'.xxiiij. Flores mei fructus
honoris ꝛ honestatis. Pōdera hic de scādalis
de gestibus de nutib⁹ oculoꝝ ac alioꝝ mem

boꝝ. de societatib⁹ ornamētis capitꝝ ac.ma millaꝝ de cōcupiscētib⁹ apparētibus cōcupisci. Et quis talis oia nō veiit ex sevcꝫ ꝙ alij sui occasione peccēt: hec nihilominꝰ si dubitat occasiōe sui ornat⁹ vel societatis multa mala cōmitti: dꝫ in tali casu dare remedium. de illis vero q faciūt fructū purū sapidū ⁊ honestū dr Sap.iij. Bonoꝝ operuꝫ gloriosus est fructus. Sed nūc quis ē in quocūqꝫ statu seculari vel regulari eccle. vel laicali i quocūqꝫ sexu q sic fructificet: qui bona opa de genere bonoꝝ faciat ⁊ cū magno desiderio ⁊ sine scandendo. Sapien.iiij. Fructus eorū inutile ē: qui ad opera tepida supple q de genere suo sunt moralia in quib⁹ fere ꝑ thdolor occupaꝫ tota vita xp̄ianoꝝ. quibus dicit Apo. Ro.vi. Quē fructū habuistis tūc in illis i quib⁹ erubescitis nūc. O miseri xp̄iani vitā vr̄am inspicite exēplariter: qd fiet arboribus ifructuosis. i. vobis q: oīs arbor qui non facit fructū bonū ⁊c. Quo ad scdm principale merito ꝙdiu durat tp̄s fructuose operādꝫ est: alioquin cōuertenꝫ in infernū oēs gētes q obliuiscunꝫ deū. ¶Uiso aūt i precedenti sermōe de punitōe mētali qua puniunꝫ dānati eternaliter dicēdū est cōsequēter de pena corpali ac illi⁹ pene duratōe ꝑpetua eternalr. Pro pmo dr i auctoritate Jo. apoc. xiiij. sermōe pcedēti posita. Cruciabunꝫ igne ⁊ sulphure. gloria eñ aie beatoꝝ redūdabit in corpore. ⁊ simlr dānatoꝝ pena principaliter erit in aīo. Secūdario i corpe. in quolibꝫ aūt pctō duo sūt. Ardor seu cōcupiscētia faciēdi ꝑpriā volūtateꝫ. Et delectatio seu cōplacētia adiplēdo ipaꝫ volūtatē. Primū ponit in igne. Scdꝫ in sulphure. de hoc. ps.x. Pluet sup eos laqos ignis sulphur ⁊ spūs ꝑcellaꝝ pars ⁊c. O de⁹ eterne si hec fuit ꝑs qd totū libēter hic inquirerē si animę affligentur in igne corpeo: dicēdū ꝑm sco. di.xlvi.iiij.len. ꝙ sic tāqꝫ instrumēto diuine iusticie. Primo detentōe diffinitiua. secūdo detentōe intellectiua. tertio affligunꝫ rōne colligatōis cū igne: vt sicut diuina potētia aiam corpi alligare potuit ad vitā influēdā. Sic ⁊ eadē alligatōe poterit cū igne ad pniaꝫ ipsi⁹ ignis suscipiēdā. Scdo merito dubitabiꝫ. An ille ignis agat in corpora dānatoꝝ actione reali vel materiali aut solū reali intētōali: rñdet scot⁹ loco pfato ꝙ actio ignis realis intentōnalis sufficit ad causandꝫ doloreꝫ vehemētissimū sine actione reali materiali seu phisicali. Et pbat sic illud solū aget ignis in corpa q: hec affliget ⁊ nō cōsumet: poterūtqꝫ corpa dānatorū simul pati ab igne ⁊ a frigore: q: spēs cōtrariorū in esse intētionali nō sunt ꝯtrarie sicut albedo ⁊ nigredo in pupilla oculi. posset etiā dici ꝙ ignis aget actōne reali materiali: et tunc de⁹ cōcurret cū igne ad affligēdꝫ nō ad cōsumēdꝫ. O de⁹ ⁊ qs vobis vt dicit ysaias habitare poterit cū ardorib⁹ sēpiternis. xxxiij.capit. Tūc dicent dānati infructuose tū lamētabilē illā cātilenā. Sapi.v. Lassati sum⁹ in via pditōis: vias difficiles ambulamus: viā dñi nō cognouim⁹. quid nobis profuit supbia: quid diuitiaꝝ iactātia tulit nobis: trāsierūt hec oia velut vmbra: tūc sicut ex cōtēptu dei peccauerūt spnendo dulcissimi iesu cōsilia angeloꝝ sctōꝝ ⁊ aū aspectuꝫ agni viuāt aūt iusti: dānati i supplicio eterno ꝑm Bon. nūc ⁊ post iudiciū ad augmētū glorie ipsoꝝ ⁊ auersionem diuine iusticie: ⁊ tunc letabiꝫ iustus cū viderit vindictā sup dānatos executā. ⁊ sequiꝫ. lauabit man⁹ suas in sanguine pctōris. ps. lvij. videlicet puniti ⁊ tūc dānati vidētes paupes saluatos dicēt. hi sūt quos aliqñ habuim⁹ in derisuꝫ ⁊ in similitudinē iproperij: ⁊ vitā illoꝝ estimabamus insaniā: ⁊ finē illoꝝ sine honore. O de⁹ eterne quāta cōfusio erit tūc: affligentur cū hac societate maioꝝ dānatoꝝ: sicut ⁊ bti letabunꝫ ex societate aliorū sctōꝝ. Sed quero ꝙtū durabit pena hec corpalis ⁊ dānatoꝝ associatio. sequiꝫ in Apoc. xiiij. ⁊ fum⁹ illoꝝ tormētoꝝ ascēdet in secula seculoꝝ et nō habebūt requiē die ac nocte. Tūc querēt hoies mortē sicut dr i Apo. vi. Et mors effugiet ab eis. O mors inquit Augu. ꝙ dulcis esses tunc quibus amara fuisti. Audite nūc indurati corde veniēt dies: veniēt certe tempora in quibus vos penitebit propter culpā ꝑpetrā que nūc agitis. Sꝫ cur puniēꝫ eternaliter qd cōmissꝫ est tēporaliter: ⁊ rñdet magister petr⁹ aureoli dis. xlvi. iiij. Qd priuatio mensuraꝫ ꝑm habitū. ⁊ q: pctm̄ mortale priuauit qui māsissent eternaliter in gloria vel actꝫ meritoriū: ideo tale pctm̄ eternaliter merito puniꝫ. Audite hoc mundani: audite hoc pctōres: q: oīs arbor que nō facit fru

ctū bonū excidetur τ in ignē mittet τ sic est finis. si prima pars huius sermonis nō placet. dic q bonos fructus quos debet anima facere: est penitentia de qua dominica. xx. facite dignos fructus penitentie. Mat. iij. τ Luce. xiij.

¶ Dnica. vij. post penthe. Sermo. xv.

Edde ratio nem villicatōis tue. iā ei nō poteris villicare. Lu. vi. τ in euāgelio. Oēs nos astabim⁹ ante tribunal xpi vt recipiat vnusquisq ppria corpis put gessit in corpe siue bonū siue malū. ij. Cor. v. Ad induratos pctōres vt cōterant: tepidos vt ad bū agēdū excitētur verba sunt ista. vbi duo notātur.

Primū tremenda cōparatio.

Scōm ponderāda retributio.

Quo ad primū q: illius iudicare est q dnm τ auctoritatē sup iudicādos hz. Snia em a nō suo iudice lata nullā obtinet firmitatē extra de cōsuetudine ad nrā cū glosa. τ. C. si a nō ppetēti iudice. l. ij. xps aūt incptū iudex iure creatōis dnium hz in hoie. τ incptū hō iure redēptōis velim⁹ nolim⁹ corā eo tanq corā iudice nro ops cōparere: nedū i fine seculi: s etiā in pūcto mortis. ppterea. Joh. v. dr. Dedit ei potestatē iudiciū facere q: filius hoīs est. Et cā tua quasi impij iudicata ē ppterea graue iudiciū recipies. Quid autē in hora mortis ac die iudicij miseri pctōres faciāt Mat. xxiiij. dr. Plāgent se oēs tribus terre. Oñdet eni dns in morte ait lotharius in libro de miseria cōditōis hūane tūc plagas τ hoc vt appareat eoꝝ dānatio iusta q tātā mīam cōtēpserūt. O indurati inquiet xps. vbi meritū passionis mee. O paupcula aīa nuda eras: τ ego ppriis indumentis cooperui te: p mōtes τ siluas qsiui te: ppriis hūeris meis portaui te: laboraui sudaui esuriui sitiui caput meū spinis obieci latus lancea pforaui: videte man⁹ meas τ pedes meos. qd faciet tūc virga deserti inqt Greg. in homel. vbi cōcutiet cedrus padisi. Quid faciet tūc agn⁹ vbi aries tremet. Si iust⁹ vix saluabit ipius vbi pebit: Certe dic. Ber. i epla q tūc pl⁹ valebūt pura corda q astuta vba: cōsciētia bona q marsupia plena: qnquidē iudex ille nec fallit vbis nec flectit donis. qd vero sequat talē cōparatōē nota t Apostolo. cū addit vt recipiāt τc. a dr ei Prouer. x. Opus iusti ad vitā fruct⁹ aūt ipij ad pctm ponat hoc qs in spū adhuc loqns τ ei dicat. Clemētissime de⁹ audi vocē serui tui nonne tu iustus in oib⁹ opib⁹ tuis. iustus em dns τ iusticias dilexit. Tu blasphematorib⁹ τ lusorib⁹ luxuriosis homicidis vsurariis iracundis inuidiosis ceterisq inimicis tuis i mia bona cōtinue largiris. null⁹ i hoc mūdo vt plurimū felix nisi q tibi aduersat in omib⁹. Nūqd τ hi sine pctō trāsibūt: nunqd tot τ tāti sq scelerib⁹ ad padisū veniēt: absit. Non admittit rō vt eodē solatio cōpēsent dei inimici τ ei⁹ amici dei offensores τ vituperatores dei honorē nō qrētes τ nec ei seruiētes τ demōi inimico suo seruientes. Hiere. xvij. Ego sū dns scrutās corda τ pbans renes: q do vnicuiq iuxta opa sua viam suā τ iuxta fructū τc. Quid ergo restat nūc dū tpus habem⁹ τc. videam⁹ qd agim⁹. qm vt dr Actu. xij. Cūcta q sūt sub sole adducet dns in iudicio: τ p oi errato siue bonū τc. Submittam⁹ ad dnm nrm regē matrē mie vginē mariā vt nobis ipetret regnū celeste sicut submissa fuit ad regē Dauid bersabee q ipetrauit regnū Salomōi. iij. Reg. i. qm volumus nolimus ad diē mortis pntabiur i quo redditurī sum⁹ rōem. Iuxta the. reddet rōnē τc.

¶ Pro fūdamēto mouet qstio. An in extremo mortis examie fiet discrepatio de oib⁹ q in pnti seculo fuerūt facta. Rndet richard⁹ dist. xlvij. iiij. q. iij. Qd in iudicio erit discepta tio mentalis τ vocalis. Pria de oib⁹ opibus mētalis τ vocalis. Nō solū in plurali. s etiā in singulari. q: vt ait Aug. ij. de. ci. xx. ca. vtute diuina fiet vt qcūq opa sua bona vl' mala cūcta in memoriā reuocēt τ mētis ītuitu mira celeritate cognoscēt: vt a sua pscia τ a seinuicē accusent: τ sil' oēs τ singuli iudicent. Utrū aūt de aliis opib⁹ q de opib⁹ mie ibi vocalis aliq disceptatō sit futura. Oms q in pctā ceciderūt indigni sūt mia. iuriste aūt in c. Si qm de rescriptis sup vbo. Rōnalē cām mouētes difficilia q ingenio vt rōe hoīs cōsistūt. De his aūt q in pncipiis volūtate cōsistūt nō est rō reddēda: vt. ff. de cōstitutōibus pncipū. l. ij. Mirat null⁹ si plures dānētur.

ea'em̄ q̄ diuino cultui sunt dedicata vsibus
pphanis applicādo sacrilegiū cōmittit. vn̄
C. de sacrosanctis eccl'ijs ⁊ eaꝝ priuilegijs
l.sancim⁹.vasa sacra vestis donaria q̄ ad di
uinā religionē sūt necessaria:⁊ q̄ sunt iuris
diuini humanis vsib⁹ nō sunt applicanda.
ad hoc est text⁹.xvij.q.iiij.ca.q̄squis.⁊ ca.ne
mini.⁊ ca.ꝯstituit. Nō em̄ ait Aug.mētit⁹ē
ille q̄ dicit.i.Coꝝ.iij. Tēpluȝ dei sctm̄ est qđ
estis vos. Sed hoc tēpluȝ hāc ymaginē dei
⁊ gl'iam.i.ymaginē gloriosaȝ.vt di.Rom.i.
Prothdolor cōmutauerūt pctōres in sil'itu
dinē ymaginis corruptibilis hoīs⁊ seruiert
creaturis poti⁹ q̄ creatori q̄ est bn̄dict⁹ in se
cula.p̄s.Mutauerūt gl'iam suā in sil'itudi-
nē vituli comedētis fenū.p̄s.cv. Sed certe
veniūt dies qn̄ de'oībus actis dicet cogitat͛⁊
de verbis ociosis.Math.xij. In fine ergo rō
exiget exactissima. Iuxta qđ notat in pabo
la hodierni 'euāgelij de quo dr̄ in themate.
Redde rōnem villicationis tue ⁊c.
¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima ƀ eoꝝ que nobis ~~pmissa~~ commissa sunt formi
danda rōne.
Scđa de bene operādo in morte difficili di-
spositione.
¶ Quo ad primā nota quattuor nobis com
missa tanq̄ȝ dei vilicis seu receptoribus su-
p q̄bus a nobis exiget ratio districtissima.
Primo enim nobis dimissa est anima cum
corpore.
Scđo bona temporalia nobis dimissa cum
tempore.
Tertio gratia nobis oblata est cum.ſſ. mu-
nere.
Quarto informatio data ē cōpotuȝ visitādi
cum difficultate.
¶ De duobus primis nūc ēvidendū. Pro pri
mo occurrit illud de pe.di.i.ca. nūq̄d.⁊ sunt
verba Cipriani. Qualē te inuenit dn̄s cum
vocat.s. p mortē te iudicat vt sciāt om̄s ait
ipse. Per pphetiā q̄ ego sum scrutans corda
⁊ renes.i.affectiones ⁊ cogitatōes:q̄ do vni
cuiq̄ȝ iuxta opa sua. hmōi aūt examiatiōis
parabola euidenter notat. Math.xxv. Ubi
agitur de dn̄o qui dedit talenta seruis suis.
Talentū qđ a dn̄o accepim⁹ spectat ad bo-
na nature q̄ sunt corpus ⁊ aīa. Quid auteȝ
debeamus facere de aīa nr̄a. Notat Eccles.
x. Ubi dr̄, Fili mi serua aīaȝ tuā ⁊ da illi ho
norē ƀm merituȝ suuȝ. honor aūt aīe ꝯsistit
cū ipsa occupat circa illud cui⁹ est ymago p
memoriā intelligētiā ⁊ volūtatē. Qualiter
aūt fit occupāda memoria circa deuȝ. Dicit
Eccle.vlti. Memēto creatoris tui in diebus
iuuētutis tue anq̄ȝ veniāt dies afflictōnis
tue⁊ iteꝝ de quibus dicas mihi nō placent.
⁊ p̄s.cij. Bn̄dic aīa mea dn̄o ⁊ noli obliuisci
oēs retributōes eius. Et treñ.iij. Recordare
paupertatis mee.de intelligentia autē p̄s.
Uacate ⁊ videte qm̄ ego suȝ dn̄s deus quo
nihil ait Anselm.melius vel maius excogi-
tari pōt. Per itellectū etiā sunt curiosa sper
nenda.ƀm illud Eccle.iij. Altiora te ne que
sieris ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris.ƀ que
tibi p̄cepit dn̄s cogita sp̄.in plurib⁹ opibus
eius ne fueris curiosus. De volūtate autem
dr̄ Deute.vi.⁊ Mathei.xxij.⁊ Lu.x. Diliges
dn̄m deū tuuȝ ex toto corde.i. voluntate.di.
de lyra. Cū ergo dicet homini misero. Red
de rōem de aīa ⁊ potētijs ei⁹:q̄d respōsurus
est qui dei ymaginē i luto sepe sepiusq̄ȝ pie
cit pctōꝝ suoꝝ. Di.Ier. Treñ.iiij. Denigrata
est facies tua super carbones.⁊ p̄s.lxxij. Hō
cū in honore eēt cōparatus est iumētis ⁊c.
nō intellexit bn̄ficia dei nec eoꝝ nisi rarissi-
me recordatus est. ƀ bn̄ iniuriaꝝ q̄s sibi pro
ximus fecit ad vlciscēdū.deū aūt cognosce-
re minime voluit:nec mādata ei⁹:sed totum
acumē intellectus posuit ad fraudes inue-
niēdas modosq̄ȝ nouos peccādi q̄ totū affe-
ctum suuȝ posuit in terrenis ⁊ carnalib⁹ nō
curans de padiso: de deo vel altero sctō pa-
rat⁹ hic sp̄ esse si posset. Certe tali tunc dici
poterit qđ Deute.xxxij. Dicit ꝯminatorie in
abhomiatōib⁹ suis ⁊ iracūdiā me cōcitaue
rūt.⁊ ego puocabo eos in eo q̄ nō est pplus
⁊ in gēte stulta irritabo illos. O pctōres cu
stodite aīas vr̄as Hie.xvij. Dr̄ ⁊ nolite ferre
pōdera.s.peccati in die sabbati. Sȝ ⁊ de cor
pore durissima erit reddēda rō. Quid ei de-
beat de eo fieri dr̄ Ro.xij. Exhibeat͛ deo cor
pora vr̄a hostiā viuentē sctām deo placēteȝ
⁊ an̄ oīa mēbra corpis vr̄i:vt sunt oculi:lin-
gua:aures:manus q̄ sunt dei exhibēda. Et
ibidē.vi. Sicut exhibuistis mēbra vr̄a serui
re imūdicie ad iniq̄tatē:ita ea exhibete nūc
seruire iusticie i sctificatōeȝ. Quid ergo rn̄-
debit miser pctōr qn̄ ei dicet. Redde rōnem
de corpe tuo ⁊ de mēbris tuis.q̄d de ipso fe-

cisti. Nōne tollēs corpus tuū:vt dr.i. Cor.
vi. Fecisti mēbra meretricis. Oculi qd aspi-
ciūt nisi vanitates ⁊ voluptates: aures qd
nisi ad audiendū detractores: Caro autem
vl' nunq̄ ad verba diuina. lingua aūt mur
muratōis ꝯtra deū ⁊ ministros erūt ita ve-
re vt verificet de obstinatis pctōrib' in ma
lo illud Isa.liij. Corpus meū dedi ꝑ ꝑcutiē
tibus. ita pctōres viceuersa totū corp' suuꝫ
exponūt i offensa ei'. Sꝫ certe corpa vr̄a tē
plū sūt.ſſ. Si qs tēplū dei violauerit disper
det illū de'.i.Cor.vi. Scd̄o cōmissa sūt no-
bis bona tpalia cū tpe vt ei' bōis cū tpe ad
nr̄aꝫ salutē vtamr̄:⁊ d eis rōeꝫ reddam'. Ad
qd aūt bona tpalia danf diuitib' declarat
Amb.⁊ hr̄.xlvij.di.c.sicut hi. An inq̄t iniu-
stus ē de' vt nobis nō eq̄ distribuat vite sub
sidia:⁊ tu qdē esses affluēs ⁊ abūdās.alijve
ro indigerēt ⁊ nō poti' q: voluit tibi sue be
nignitatis experimēta largiri teq̄ꝫ pietate
saluari:aliū vero virtute paciētie coronari.
Sequit esuriētiū panis est quē tu detines
nudoꝝ vestimētū qd recludis. Quid ergo di
cēt q̄ tot bona in couiuijs:in ludis:i ornamē
tis ⁊ in alijs expēdūt. Recordent tales diui
tis epulonis q̄ dānat' fuit:nō q: rapuit alie
na:ſ q: ꝓpria nō dedit. Et si dānat:inq̄t Gre
go.q̄ nō dedit ꝓpria:vbi parebit q̄ rapuit a-
liena: Talib' dr Jacob.v. Agite nūc diuites
pniaꝫ plorate volūtates in miserijs q̄ adue-
niēt vobis: diuitie vr̄e putrefacte sūt: ſ de
tpe durissima fiet q̄rimonia ⁊ exiget rō. Dr
eñ Job.xxiiij. Dedit ei tp̄s ⁊ eo abutit in su
ꝑbiā. Certe di. Berñ.i quodā sermōe. Sicut
capill' nō ꝑibit de capite:qd.s.corp' restitu
tū non habeat:scꝫ q̄ptū ad ea q̄ erūt ad decē
tiā in btis. Sic nec momētū de quo nō exi-
gat rō. O lignū aridū:inq̄t Ansel.i medita
tiōib': ⁊ iutile eternis ignib' dignū qd faci
es:cū exiget a te in illa die omē tp̄s vsq̄ꝫ ad
ictū oculi q̄liter a te fuerit expēsuꝫ. Certe q̄-
libet debꝫ nūc dicere illud qd dr in euāgelio
hodierno qd faciā dū hoc tp̄s habem' ope-
mur bonū.ad Gala.vi. Quia velimus noli
mus:oꝫ reddere rōem villicatōis.iuxta the
ma propositum.

¶ Quo ad scd̄m principale merito nūc pro-
uidendū est de salute aīe:q: venit hora mor
tis q̄n nō erit possibile remediare. Propter-
ea dr in scd̄a parte. Iaꝫ nō poteris vilicare:
quare nūc hō in mortis hora nō posset peni
tere. Patet p̄io ꝑ sacrā scripturā. Hiere.xi.
dr de habituato in malū. Si ethiops muta
re potest pellē suaꝫ ⁊ pardus varietates su-
as:sic vos poteritis benefacere cū didiceri-
tis malū. Prouer.xviij. Pctōr cū in profun-
dum pctōꝝ venerit ꝯtēnit p̄o. Sicut vulne
rat dormiētes ⁊c.ps.lxxxvij. Certū est enim
ꝙ nullus digne penitere pōt nec pctm̄ dete
stari nisi a deo inspiret. Jo.vi. Nemo potest
venire ad me nisi pr̄ meus q̄ misit me tra-
xerit eū. Et Ber.de libero arbitrio. Conat'
liberi arbi.nihil est nisi a deo adiuuet. Nul
li aūt videlꝫ adiumentū nisi ab eodē preue-
niatur. ꝓpterea Treno.v. Cōuerte nos do-
mine ad te cōuertemur. In morte aūt non
meret quis a deo cōuerti: q: de deo nō cura
uit. Quia est regula cōis. Priuilegiū meret
amittere q̄ ꝑmissa abutit ptāte. Cū ergo ꝑ
totā vitā suā ꝯtēpserit salutē ⁊ illius imme
mor fuerit pctā pctis addēdo: qd restat nisi
ꝙ in pctis a deo relinquat. Ait eñ Hostiē.
de snia excōicationis:qd ꝯtemnit cuꝫ culpa
culpe addit. nec talis absolui meret. sic est
de peccatore q̄ꝫdiu pctā ꝯtinuāte. Cōtra ve
hemēter intonat Apo. Rom.ij. An ignoras
q: benignitas dei te ad pniam adducet: an
diuitias bonitatis patientie ⁊ longanimi-
tatis eius ꝯtēnis. Nota aūt ꝙ deus dr ad-
ducere ad pniam ondendo.s. gr̄am p̄ntādo
inspirationes ac media q̄bus pōt penitere q̄
oia pctōr cōtemnit pctm̄ nō dimittēdo. Se
quitur ibidē. Sm aūt duriciā ⁊ impenitens
cor tuū thesaurisas tibi irā in die reuelatio
nis iusti iudicij dei q̄ reddet vnicuiq̄ꝫ iuxta
opa sua.nō dicit iuxta opinionē. O mūdani
hoc audite: veniēt dies q̄n nō poterit plus
vilicare nec corpe: nec aīa:nec bonis: nec tē
pore ad pniam vti. ¶ Fert ad hoc exēplum
de quodā adolescēte q̄ prius in multis diui
tijs ꝯtra deū steterat:incidit in grauē infir
mitatē ⁊ dū iaceret ⁊ nullū signū cōtritōis
appareret quedaꝫ cognata dixit ei.cognate
dilecte debilis es valde ꝓpterea opꝫ te ꝑ ve
ram ꝯtritionē ⁊ purā cōfessionē ad deuꝫ re-
currere vt tibi pctā dimittat. Ad quā miser
ille desperatus dixit. qd mihi loq̄ris de con
fessione ⁊ sacramentoꝝ receptione:ego nun
q̄ꝫ in vita mea deuꝫ veraciter q̄siui ⁊ sp ꝯ-
tra eū vixi. ꝓpter qd sum ab eo iuste relict'

et i ptāte demonū tradit⁹. Et addidit. Dico tibi ꝙ nō sūt tot claui i tecto dom⁹ q̄t sr̄ demones me circūdātes. q̄ dicto expirauit. O miseri pctōres conuertimi ad deum ꝛ in cōsciētia nunc reddite rōem vilicatiōis vestre. Juxta thema ꝛc.

¶ Do. vij. post penthe. p⁹ prādiū. Ser. xvi.

Edde ratio nem vilicatōis tue ꝛc. Precurre por in domū tuaꝫ et ibi age ꝯceptōes tuas. Ecc'sⁱ. xxxij. Spūs scti ad singulos viatores saluari cupiētes verba sunt ista. vbi duo notant.

Primū cōscie ac iea latētiū diligēs discutio Scōm boni i ea ꝯcepti festināda adipletio.

¶ Quo ad pumū: q: teste pho. Uirt⁹ vnita fortior ē seipsa dispsa. Et plurib⁹ intēt⁹ minor ē ad singula sensus. Merito monemur domū nr̄am. s. ꝯscie vt eā ꝛ in ea latētia cognoscamus: ꝛ ex ea mala atqꝫ pctā valeam⁹ amouere ꝛ ad bonū nos excitare: qd̄ nō possumus nisi ad cōsciam redierim⁹ vt i ea mala cōmissa videamus: ꝛ bona omissa cōspiciam⁹. Jsa. xlvi. Redite preuaricatores ad cor. Unde filius pdigus ad seversus dicit. q̄ti mercēnarij in domo pr̄is mei abūdāt panibus: ego aūt hic fame pereo: surgā ꝛc. Lu. xv. Hec noticia hec sciētia sup' oēs alias ē cupienda put inq̄t ber. in medita. Mlti multa sciunt: seipos nesciūt. Circūeuntes hec exteriora ꝛ relinquētes interiora sua. Meli⁹ tibi est inq̄t ibidē: te cognoscere q̄ꝫ nosse curs⁹ siderū ꝛ vires herbaꝝ. Jn aīa em̄ introeūdo per suijpsius recollectōem ꝛ exteriorē cōtemptū perpēdi pōt oē malū cōmissū: cū cōscia sit verus quidē liber repn̄tans oīa ibidē posita. Unde Apo. ij. Libri apti sunt ꝛ iudicati sūt viui ꝛ mortui sm̄ ea q̄ scripta erāt i librisꝛ in cōsciētijs. Et. iij. Reg. ij. Dixit rex ad semei. tu nosti oē malū cui⁹ tibi cōsciū est cor tuum. Merito ergo quilibet dꝫ igredi hanc domū vt videat si ibi sit q̄d corripiēdū vel ꝑparandū anteq̄ꝫ veniat dies durā ꝛ extrema in q̄ rō de oībus exigef. de his aūt q̄ ingredi nolunt nec oculos ad ꝓpriā cōsciam nūc aspiciēdā aperire volūt. q̄ em̄ ea q̄ dei sūt sapiunt a dn̄o sapiūtur. ꝛ ea q̄ dei nesciūt a dn̄o nesciūtur. ꝛ q̄ negligēs erit in culpa: sapiēs erit in pena. Jngrediat ergo domū suā q̄ vlt q: velit nolit semel illā ꝛ q̄ i illa sunt cōspiciet. Paruū vero foret ingredi nisi execution daretur qd̄ ibi cōceptū est. ꝓpterea subdit ibi. age cōceptiones tuas. Dr̄ em̄ Eccl'. ix. Qd̄ potest man⁹ tua instāter opare: q: nec scia nec sapiētia: nec op⁹ nec rō sūt apud inferos quo tu ꝓperas. Bona ergo cōceptuū velis ad op⁹ deducere ne ꝯtigat tibi qd̄ dr̄ Jsa. xxxvij. Uenerūt filij vsqꝫ ad partū: ꝛ nō erat tp̄s pīedi. Si aūt cupis nūc deo agere plācitū: ad mariam recurrere debes. vn̄ Ber. sup. missus ē. O q̄sqs intelligis i h⁹ seculi ꝓfluuio magis inter ꝓcellas ꝛ tēpestates fluctuare q̄ꝫ ābulare. ne auertas oculos tuos a fulgore h⁹ syderis si nō vis submergi ꝓcellis. Hec ē em̄ nobilis hester q̄ sniam ꝯ iudeos datā ab assuero: i q̄ vniuersos hoīes interfici iubebat reuocat. sic h̄r Hester. x. Timēs ergo de rōne reddende vilicatōis dicit ei. Tu nos ab hoste ꝓtege ꝛ hora mortis suscipe.

¶ Pro fundamēto mouef qd̄ iux̄ thema. an supposito ꝙ deus p īpossibile: q: lege posita non est possibile a nobis de male actis nr̄is nō exigere rōnē: sinderesis seu scintilla conscientie possit stare q̄n ꝯ pctā murmuraret. Rn̄det bonauē. iij. q. di. ij. ꝙ dn̄a ē inter īpediri ꝛ extingui. Jmpedit em̄ sinderesis aliq̄n ne murmuret ꝯ mala triplici de cā. vl' ꝓpter lascinā delectationē: vel pp mētalē excecationē: vel pp cordis obdurationē. Extingui aūt nequaq̄ꝫ pōt: q: cū sit naturale iudicatoriū in mēti regulatū a rōnib⁹ eternis sicut mēs diuina oē malū detestat. Sic ꝛ sinderesis per eā r'ata. Propt̄ea Jsa. lxvi. dr̄ ꝯ dānat. vermis eoꝝ nō morief. Pro q̄ nō siue lis sm̄ Sco. in eadē di. ꝙ sinderesis collocat in pte intellectiua. ꝛ sm̄ Tho. tm̄ valet sicut scitilla. Nemi dꝫ eē extraneū si plures dānātur. Dr̄ em̄. C. de apostatis. l. hi q̄ scām fideꝫ perdiderūt ꝛ sctm̄ baptisma supstitiōe prophanauert: a cōsortio oīm segregati sūt: nulli in hereditate succedēt nec nūc heredes ascribētur. Qui aūt sūt illi q̄ spūal'r. sctāꝫ fidē perdiderūt ꝛ sanctū baptisma ꝓphanauert ondit apl's ad Titū. i. Fatētur se nosse deuꝫ factis aūt negāt. Et. xxij. q. v. c. cauete. Et sr̄ verba Amb. Cauete fratres mēdaciū. Audite hec vniuersi pctis deditiꝫ ꝛ viuite in luxu-

rijs:in odijs:in symonijs:alias neqtias: vsu ras τ fraudes facite:q sanctū vr̄z baptisma in q̊ spopōdistis diabolo renūciare: τ oībus pōpis ei⁹.i.pctō mortali τ oībus circūstātijs eius mortalib⁹ trahētib⁹ ad alterū gen⁹ pcti ꝫ Alex.in.iij.pte pphanatis.q̄re tertia he reditate τ a sctōꝝ segregati cōsortio merito venitis priuādi.De his oīb⁹ rō exiget. iuxta thema. Redde rōnē τc.

¶ In isto sermone erūt due ptes.

Prima de eoꝝ q̄ nobis pmissa sūt formidā da ratione.

Secūda d̄ bene operando in morte difficili dispositione.

¶ Quo ad primā viso sermone p̄cedenti qua liter exiget a nobis rō d̄ bonis nature ac tē poralib⁹ nobis cōmissis. Ordine cōsequenti est videndū q̄d exigat a nobis de gr̄a: ac do nis spūalib⁹ facultateqꝫ pctā euitādi nobis collatis. De gr̄a ergo τ donis spūalib⁹ nobis datis d̄.ij. Pet.i. Maxima p̄ciosa τ pmissa donauit nobis deus: vt p hoc simus diuine cōsortes nature fugiētes eas q̄ i mūdo sunt cōcupiscētie corruptiōes. Per gr̄am em̄ vita tur corruptio vicioꝝ nec aliter posset euita ri: nil q̊ꝫ gr̄a p̄ciosi⁹ q̄ fecit nos dignos glo ria. ab hac formātur oēs virtutes. Cū hac q̊ꝫ ꝫm Tho.in.iij. donātur in baptismo neduꝫ virtutes theologice: ſ etiaꝫ cardinales: nisi ponat̄ obstaculū. hec gr̄a i baptismo reqrit gemituꝫ aut plāctum in puulo aut aliquod aliud op⁹: ſ opa gratis cōdonat. τ hr̄ de pe. di.iij.ca. sine pnia. τ sūt verba Ambr. Dedit insup nobis dn̄s sacr̄a q̄ sūt gr̄e ɔtētiua sal tem misterialr̄. ꝫm illud Eccl̄.xxxviij. Altis simus de terra creauit medicinā. τ iteꝝ i eo dem vnguētari⁹ cōficiet vnguēta sanitatis. Ad q̄ sacr̄a rite accipiēdo possum⁹ curari ab oī culpa: τ restaurari i gr̄a: τ maxime loquē do de sacr̄is baptismi τ pnie. De his donis nobis colatis q̊tū debem⁹ eē solliciti ne de pereāt monet apl's.ij. Coꝝ.vi.ca. Hortamur vos ne in vacuū gr̄aꝫ dei recipiatis. Et.i. Pe tri.iiij. Vn̄ q̄sqꝫ sicut accepit gr̄am in alter utrū illā administrātes sicut boni dispensa tores multiformis gr̄e dei. Cum dicet̄ ergo pctōri: redde rōnem q̄d dicē poterit? O de⁹ eterne r̄ndeāt hic oēs in mūdo educati: q̄ a primeua pueritia a q̄ p̄io vsū rōnis habue rūt pctis d̄diti: vtpote iestiabilib⁹ turpitudi bus: luxurie actib⁹ p se τ cū alijs eiusdē spēi vel alteri⁹ sexus: necnō mendacijs: blasphe mijs hec cōtinuauerīt. De talibus pōt dici il lud in ep̄la iude vnico.c. Subintroierūt qui dā hoīes ipij: q̄ olī p̄scripti sr̄ i iudiciū domi ni nr̄i gr̄am trāsferētes in luxuriā τ solū do minatorē τ dn̄m nr̄m negātes. Ceteꝝ de sa cramētis p̄cipue de pnia τ eucharistia ne scio qualiter reddēt: mihi rōnē miseri q̄ vix ea volūt frequētare. cū tn̄ sine illis nō sit sa lus si possint suscipi. de pe.di.i. Nō pōt q̄s a pctō iustificari nisi peccatū an̄ fuerit cōfess⁹ De eucharistia vero d̄r Jo.vi. Nisi māduca ueritis carnē filij hoīs τ biberitis ei⁹ sāguī nē nō habebitis vitā in vobis. Si aūt freq̄n tatur τ vt cōius indigne sumit̄ τ sine debi ta p̄paratiōe: vt cū q̄s ad eā accedit cū ppo sito peccādi inepte sumit̄. vn̄ de pe.di.i.cap. Sunt q̄ arbitrant̄.d̄r. Et sūt v̄ba Amb. plu res inueni q̄ innocētiā seruauerīt: q̊ꝫ q̄ veraꝫ pniam egerūt. τ de cōse.dist.ij. Qui em̄ scele rate viuūt τ cōicare nō desinūt putātes se ta li cōione mūdari discāt nil ad emūdationē pficere sibi dicēte ppha. q̄d ē q̄ dilectus me us i domo mea fecit scelera mlt̄a. τ de pe.di. iij. Qui admissa plāgūt: nec tn̄ deserūt consi derare sollicite sciant: q: flēdo inanit̄ se mū dant. Audite hoc vniuersi xp̄icole noīe τ nō re: q: mitius aget̄ cū infidelib⁹ i morte cete ris parib⁹ q̊ꝫ vobiscū.ij. Pe.ij. Meli⁹ erat eis viā iusticie nō cognoscere q̊ꝫ post agnitionē retrorsū cōuerti ab eo q̄ eis traditū ē i sctō mandato. ¶ Tertio put ad sermonē istū spe ctat p̄ncipaliter reddēda ē rō de cogitatiōe: ac nō peccādi facultate: q: si peccauim⁹ volū tate ac scientes vel scire debētes secius. Dr̄ em̄.xv.q.i.c. merito τ ca.ex volūtate. τ.vij.q. i.ca. Sciēdū q̄ peccatū adeo ē volūtariū: q̄ si nō sit volūtariū nō erit pctm̄. Nec q̄s sub terfugiat de pctō ex ignorātia: qm̄ ɔcomitā ter vel subseq̄nter. Cū ergo simus sufficient instructi vel possumus instrui nulla erit ex cusatio. Rōnē em̄ oportebit reddere de fact de verbis ac volūtatib⁹: d̄ cōmissis τ omissis ac neglectis. Acta exigēda oñdit sapiēs Ec cl's.xij. Cūcta q̄ fiūt sub sole adducet dn̄s in iudicio τ p oī errato siue bonū siue malū exi get̄ rō d̄ v̄bis. Mat.xij. De oī verbo ocioso q̄d locuti fuerit hoīes reddēt rōnē i die iudicij supple pticulariter τ vniuersalr̄. Et hr̄.xxij.

q.v.ca.quotiēs. Et si de verbo ocioso sit red-
denda ratio: multo plus de v̄bo nocivo: d̄ cō
tumelijs: detractiōib⁹: periurijs: blasphemi-
is ꝛc. Mat.xv. De corde exeūt cogitationes
male: hec sūt q̄ coinquināt hoīez. Nequaq̄z
enī imūda cogitatio mentē maculat, cōpul-
sa ait Grego. sed cū p delectationē superat.
Sapi.i. In cogitatōib⁹ aūt impij interroga
tio erit. Tūc patebunt odia: invidie: ire: ma
chinatiōes: insatuatōes: ypocrisis: desideria
vana ꝛc. q̄ nūc in mala volūtate latēt. O de
us eterne quid dicet tūc aīa nec̄z in morte?
Et filij hoīm vsq̄ quo gravi corde ꝛc. Tūc cer
te dolebitis sed tarde. Exēplū in vita fratrū
p̄dicatoꝝ: q̄ cū q̄dam valde religiosus infir
maref ad mortē leta facie ꝛ tot⁹ hilaris di-
xit fratrib⁹ astātibus. Ecce matrē dei salute
mus eā: q̄ cū oēs fecissent: ꝛ magnam cōso-
lationem percepissent: lz nihil videret dixit
infirmus. O q̄z grate ꝛ iocūde mater dei ve
stram suscepit salutationē ꝛ ipa q̄z vos resa
lutavit: post paululū cepit expavescere ꝛ val
de āxiari: adeo q̄ socius eius vix sufficiebat
ad extergendū sudorē ex labore. Hoc facto i
agonia quasi tūc redderet rōnē deo de vita
sua: aliq̄n dicebat quasi ad aliū loquēs. hoc
nō est verū. forte de aliquo peccato qd̄ diabo
lus ei obijciebat ad inducēdū eum ad despe
rationē. Aliquādo dicebat. O dn̄e condona
mihi ꝛ parce hoc modicū. Dixit ei socius. q̄d
est hoc frater etiā ne parva peccata ꝛ an de
his deus exigit rōnem? qui ait. Utiq̄z: et ea
que homīes nulla putant eē peccata. cōfor-
tavit eum socius efficaciter ad confidendū
de dei mīa. Deinde peracta pugna spiritua-
li: letus quievit in domino. O si ratio exigi-
tur a iustis: q̄d exigef a peccatoribus mise-
ris? Eya ergo ad deū redeas: ꝛ in teipo red-
de rōnē. Iuxta thema. Redde rōnem vilica
tionis tue.

¶ Quo ad secundū p̄ncipale sermonis me-
rito monemur bene vti bonis a deo nobis
commissis ac de abusu cogitare qualif rōez
reddemus: q̄r veniet tp̄s q̄ bene agere vel pe
nitere aut rationē fructuosam reddere neq̄
bimus. Iaz enī d̄r huic vilico: nō poteris vili-
care in mortis articulo: hō nō pōt ad deū re
currere. Ultra predicta ponif triplex d̄fect⁹
vere cōtritiōis in tali hora. Dicit enī Sco. in
iiij. di. xx. q̄ aūt hō morif: ita subito q̄ n̄ ad
vertit se mori: s; per modicā morulā. ꝛ q̄r hō
in repentinis operaf s̄m habitū: ideo nō vi-
detur q̄ habituatus in peccato tā repente
fiat bon⁹: aut in langore morif precedēti: et
sic qui prius distulit penitere vt pōt in ex-
tremo h̄re veram pn̄iaz: q̄r ad hoc q̄ sit vera
pn̄ia req̄ritur ordinata displicētia d̄ pctis.
displicētia aūt talis d; eē circūstantionata
et maxime circūstantia finis ꝛ p̄ncipij acti
ui principalis: vt. s. sit volūtaria. i. pp deū: s;
vix habef tunc act⁹ sic circūstantionatus: q̄r
tali vsq̄z tunc impenitens non videtur ex-
torquere pn̄iam ꝛ displicētiam novā: nisi ti
more pene imminētis: ꝛ sic nō ppter deū: s;
propter se, ꝛ ppter vitandum malū prope dā
nationis. Propterea Aug. de pe. di. vij. c. nul
lus dicit. arbitrij libertatē querit deus: non
necessitatē. charitatē: non timorem. Qui er
go querit mīam oz eum nō solum deū time
re vt iudicē: sed diligere vt patrez: q̄r sine cha
ritate nullus potest salvus esse. Nullus er-
go tantū timeat penam sed anxief p gl'a. s̄
ille. Quando enim minus ē dn̄s sui act⁹ tan
to ad contritionē requiritur interior displi-
centia vt sit sufficiens ad deletionem culpe.
Sed iste in extremis positus non est domi
nus suoꝝ actuum saltem exterioꝝ. Non eī;
propter mechari aut furari vel alia facere si
milia. ppterea eodem ca. dicit Aug. Si vis
pn̄iam agere primo q̄n peccare nō potes nō
tu peccata dimittis: sed pctā te dimiserunt.
Audi hoc miserabilis peccator. Venit enī;
hora q̄n non poteris vilicare. hora ergo ē ia;
nos de sōno surgere. Roma. xiij. vbi glo. Ho-
ra inquit: alia est fructuosa: alia sera: alia in
fructuosa. Fructuosa ꝛ tempestiva est dū vi
vimus ꝛ peccare possu mus. dū tempus ha-
bemus operemur bonū. ad Gal. vi. c. hora se
ra est hora mortis: vt patet per Augu. de pe.
dist. vij. Si quis in extrema necessitate posi
tus voluerit agere pn̄iam et reconciliaf: et
hinc vadit non ei negamus quod petit: si nō
presumimus q̄ vnde erit. Hora autem ifru-
ctuosa est post mortem. Sapien. v. ca. Dicen
tes intra se penitentiam agentes et prean-
gustia spiritus gementes. Qui sic ergo ex-
pectant penitere vsq̄z ad infirmitatem ex
tremam sunt in casu legis. ff. de arboribus
cedendis in. ff. novo. l. Si plures. Iudi-
cium datur q̄ arbor sit illius in cuius fun-

do viuit et radices egit: et nō illius in cuius fun-do declinauit q̄n recedit. Sic ē de illo q̄ q̄s diu vixit in solo diaboli fuit et moriens ad de us declinauit p serā pniaz. ppterea nō decipia mini. De centum milibus inquit Diero. in tracta tu de obitu Dieron. quorum sp vita mala fuit: vix ad pniam puenit vnus. Quō ait sapiē. Ec cl's.xxv. Que in iuuētute nō ꝯgregasti quō inq̄ in senectute inuenies? O miser pctōr in his cogita et inter deū et te cōputa: q: veniēt dies mortis quib' exigēdo a te dicet. Redde rōnē tc. Legi scripturā sacrā: inq̄t Augu. et nō inueni in quinq̄ milib' annorum saluatum in fine suo nisi solū latronē. Et albertus q̄ aliq̄s ex amore i fine vite sue peniteat ē dif-ficile. Dicēt aliq̄. pr̄ os q̄ iuuētus trāseat. au diant tales q̄d dr̄. C. de seruis fugitiuis. l. q̄-cūq̄. Crescēte cōtumacia: crescere d3 et pena Itē li. vi. de sen. excō. ca. statuimus. Citatus corā iudice tribus vicib' vel vna p trib' nō cō parēs erit excōicād'. Citati sum' ad corrigē dum vitā nr̄am si nō cōparem' nō ne merito venimus excōicādi illa excōicatiōe de qua Mat. xxv. Discedite a me maledicti tc. Dice re ergo celerius deo debem'. de' ppici' esto mihi peccatori. Applica parabolā d illo qui fuit citatus corā papa et nō ꝯparuit allegās calores estiuos: et misit seruū suū ad excusā-dum: et cū faceret suā excusatiōnē dū appel-laret ait papa. per meā sanctitatē excusatio non est valida. Et fecit eū iterum citari et nō cō parens q̄rit promotor vt excōicet: sed officia lis facit illum monere duabus vicib' q̄ non ꝯparēte merito excōicat. Citatiōes fecit de us mittēdo guerrā: pestē: famē: p̄dicatiōes terremot' tc. Rogo q̄ nō mittat excōicatio-nē: sed suā grām. Quā nobis cōcedat tc.

¶ Dn̄ica nona post penthe. Sermo. xvij.

Videns iesus ciuitatē fleuit sup illā di-cens. si cognouisses et tu. Lu. xix. Et in euāgelio va de ad natatoria siloe: q̄d interp̄tatur missus et abij et laui et ecce video Johan. ix. Aduersus pctōres luce grē priua tos spūal'r verba hec sumpta dicuntur: in q̄-bus duo notant.

Primū ē excecatio detestāda.

Scdm illuminatio appetēda.

¶ Primū suponit: quia his cui verbū dirige batur hystorial'r cecus erat. Queadmodum autē cecus ē invia ad oē malū ac lapsū: q̄m cecus in foueam: i ignē: in aquā ac inter ini micos ē labilis. Sic p peccatū excecatus. p pterea p̄s. lxxxi. Nescierunt neq̄ intellexe-runt in tenebris ambu. Ephe. iiij. Ambulāt in vanitate sensus sui. tenebris obscuratum hn̄tes intellectū alienati a via dei p ignorā tiā tc. Isido. dicit. Ignorātia talis tāto pl' deplorāda ē q̄to dānosior atq̄ periculosior est. Qm̄ ceci si se cecos cognoscūt' cecitatem odiūt: visū cupiūt: ac illuminationē diligūt Ceci. vo spūal'r nec suā cecitatē cognoscunt: odiūt: s potius nō diligūt illuminari ac in-strui refugiūt: et instruētes ac docētes perse cunt et odiūt. Talibus dicebat saluator. Jo. ix. Utinā ceci essetis: qm̄ periculū nō habe-retis. i. si ppietates haberetis cecorum corpa lium in pctis nequaq̄ pmaneretis. Figura in euāgelio hodierno: q: saluator p̄dicabat ciuitati hiรl'm dispēdium iminere cām asse rens eo q̄ nō cognouisses inq̄t tp̄s visitatō nis tue. et si eū cognouisset fleuisset. Qd ergo remedium viro sic excecato vt illuminet. va de inq̄t ad natatoria siloe. Quis ē miss' nisi ille de q̄ p̄s. Misit verbū suū et sanauit eos. p̄s. cvi. Ire ergo ad natatoria siloe est consi derare et cogitare actus et merita: labores: et gesta: dolores et cruciamēta saluatoris: que si quis attēte recogitet dura mēs erit si ma liciā et cecitatē deponere nolit. ppterea san ctus Bona. in li. de arbore vite ea q̄ p nobis ipse saluator fecit ad memoriā reuocās dicit q̄ summe pietatis referenda dulcedine fōs toti' mie bon' nō modo p nobis miseris se-mel sed pluries fleuit. Nā sup lazarū primo de hinc sup ciuitatem: et tandem in cruce ex pijssimis oculis ad omnem expiationē pctō rū lachrymarūq̄ fluenta produxit: fleuitq̄ saluator humane infirmitatis deplorando miseriā. nunc ceci cordis caliginē: nūc obdu rate mētis prauitatē. O cor durū vesanū et impiū: et tanq̄ vera priuatū vita plāgendum cur more frenetici flente sup te sapiētia pa-tris in tātis miserijs letaris et rides? cōside ra lachrymātē medicū tuū et luctū vnigeniti fac tibi amarum: deduc q̄si torrentē lachry-mas p diē et noctē: nō des requiē tibi nec ta

ceat pupilla oculi tui.hec ille.lauet ergo se q̄ libet in h⁹ fluminibus attēte recogitet: q: si saluator piissimus ꝓ nobis lugeat: multo magis cū illo debem⁹ lugere qḋ inuit i the mate. Uidēs iesus ⁊c. Cū tristicia sit de his qui nolētib⁹ nobis accidūt ⁊ nihil poterit ac cidere ꝯ volūtatē saluatoris: merito mouet qō iuxta thema ⁊c.

¶ An in xp̄o potuit cadere tristicia: R̄ndet doctor subtilis di.xv.iij.q̄ queadmodū dele ctatio seu gaudiū causat ex cōiūctiōe cōue nientis cū cōuenieti: ac pceptione eiusmodi cōiunctionū. Sic tristicia cātur ex cōiūctōe discōueniētis cū disconuenieti: ⁊ pceptibili cōiunctiōe eo⁊ discōueniētiū. Qḋ autē ali quid fuerit discōueniēs volūtati saluatoris seu repugnās pōt intelligi dupl'r.

Aut de volūtate rōnis ⁊ absoluta.

Aut de volūtate xp̄i cōditionata.

¶ De volūtate rationis ⁊ absoluta: ⁊ sic nec mors ipsius saluatoris: nec excidiū ciuitatis: nec aliqd aliḋ fuit cōtra ipi⁹ volūtatē in eē positū. Cū talis volūtas vnita sit ac confor mis p oia diuine volūtati. sicut absolute ni hil fit ꝯ voluntatē dei bn̄placiti: sic nec ꝯ vo luntatē xp̄i. ⁊ b̄m hanc nec fleuit: nec contri stat⁹ fuit. Aliomō possum⁹ loq de voluntate xp̄i cōditionata rōnis ac ēt de volūtate pie tatis: ⁊ b̄ʒ hāc vere tristat⁹ fuit. Tristicia in q̄ assumpta nō suffocāte vel ꝑturbāte iudiciū rōnis: s̄ ipa rōne impante. Et ponit exēplū de proiciētes merces i mare. Cū saluatore quilibet merito dʒ flere: q: veniet tp̄s in quo erit fletus ⁊ stridor dētiū: nec tn̄ talis fletus impediet q̄n aīa dānet: ⁊ merito. dr̄ eni. C.ḋ pactis.l.postq̄.li.v.pdio spōte renūciās cāʒ finitā instaurari posse rō nō pmittit. dr̄ qʒ xciij.dist.c.dyaconi. Miseratio dei ⁊ pietas nr̄m solū reditū reqrit. Si aūt duri calli fu erimus si reuerti noluerim⁹ assidue peccātiū non miserebit de⁹. Audite h̄ pctōres duri ri deatis: tripudiate: gaudeatis in hac die ad pacē: nūc aūt abscōdita sūt ab ocl'is tuis. O munde si scires fleres: q: ꝓ te voluit dulcis ie sus flere videndo ciuitatē dicēs, Si cogno uisses et tu ⁊c.

¶ In isto sermone erūt due ꝑtes.

Prima ciuitatis sp̄ual' deploratio.

Scḋa hūane iniq̄tatis informāda actio.

¶ Prenota fidelis b̄m litteralē sensū vl' nūc vel in fine parabole: ⁊ sic fac tu i oībus alijs Quo ad primā ꝑtē: cū xp̄s eēt ver⁹ hō ⁊ ver⁹ de⁹ multiplicē habuit volūtatē. habuit volū tatē deitatis: volūtatē rōnis: volūtatē sēsu alitatis: volūtatē pietatis. hāc aūt volunta tē pietatis defleuit subuersionē hir'lm: q: cū venisset ꝓ iudeis q̄rendis: b̄m illud Math. xv. Nō sū missus nisi ad oues q̄ perierūt do mus israel: ⁊ ex eo⁊ gn̄e natus eēt: ex pieta te eos deflebat: ex eo⁊ ruinā sp̄ualē ⁊ tpalē q̄ q̄ta fuerit hystoria tradit: cū decies cente na milia gladio ⁊ fame ibi periert. Ita q̄ a lique mulieres comederīt puulos p fame et inedia. Et deciessepte milia vēditi fuerūt ꝓ vno denario: q̄ oia puidēs piissim⁹ dn̄s ocl'is suis defl ebat. Sʒ lōge pl⁹ lamētabat sup ob sidione aia⁊ nr̄a⁊ futura: de q̄ sp̄ual'r b̄ʒ Gre go. hystoria itelligit i q̄ notant tria.

Primū ē demonio⁊ infestatio ibi, circunda bunt te inimici tui vallo.

Scḋm ē ꝓpiquo⁊ molestatio ibi, ⁊ coāgu stabunt te.

Tertiū ē sensuū fatigatio ibi. ⁊ ad terrā ꝓ sternent te.

¶ Pro pr̄io di.b.Greg.in homelia. Tūc i fine astutissime ac fortissime aggredit hoīeʒ dia bolus sciēs pl⁹ tp̄is n̄ sibi restare ad seducē dum. i cui⁹ figura dictū fuit serpēti. tu insidi aberis calcaneo ei⁹ gen⁹. i. fini tp̄is vite ei⁹. Serpēs qʒ i cauda gerit venenū. Ita diabo lus pcipue in fine vite ingerit venenuʒ sue malicie. ps.xvi. Inimici mei aīam meā cir cūdederunt adipē suū cōcluserūt os eo⁊ lo cutum ē supbiā. inimici nr̄i maximi sūt de mones q̄ tunc aiam vallo circūdāt: cū diuer sa tētamēta ingerūt aie: ne ab aīa peccatuʒ exeat: ⁊ ne ad eā per cōuersionem liberi arbi trij ad eā gr̄a adueniat. Sicut vallū ē q̄dam clausura ligno⁊ gallice pallis ꝓhibens ne q̄s de citate obsessa exeat: ⁊ ne q̄s ad eā igre diat. adipē aūt suū cōcludūt q̄n p abundātē malitiā aiam includere q̄rūt: ⁊ os eo⁊ loq̄t supbiā: duʒ vcʒ de infidelitate ⁊ desperatōis crudelitate ⁊ cōfessiōis taciturnitate tētāt: que oia ad supbiā ꝑtinēt. Prima eni b̄ʒ Gre go. De fide tētat diabol⁹ sciēs: q: sine fide im possibile ē deo placere. ad Heb.xi. Et q: dubi us in fide infidelis ē. ex̄ de hereticis dubi⁹. sed vnicuiq̄ dr̄: Esto fidelis vsq̄ ad morteʒ. Apo.ij.s.inclusiue: ⁊ dabo tibi coronā vite. ⁊ ḋ

fulēdū est eni ī hac parte siue litteratis siue illitterat vt sp stēt ī his termīs.s. Credo qd̄ eccl'ia credit. Et si qrit demō qd credit eccl'a rńdeāt illud qd̄ credo. Et qd credis: illud qd̄ credit eccl'ia. ne eis cōtigat sicut cuidā: q cōfisus de suo ingenio cū voluisset qsi p rōnes defendere articulos: in incrudelitatez icidit et mortu' dānatus fuit. Ponūt demones p' hoc vallū.s. desperatiōis reducēdo ad mēori am quecūq3 fecit dixit vel cogitauit occurrent vobis mala i extremo tpe. Eccl's.xi. In fine homis denudatio opez ei'. hoc vallo captus fuit cayn 7 iudas: hoc vallo tētauit diabol' btm̄ martinū cui dixit. qd hic stas cruēta bestia. Silr beatū Bernar. cui i infirmitate posito suggessit p eū paradisū minime debere hr̄e p tā exiguo bono ab eo cōmisso. Cui bern̄. diuio lumine illustrat': fateor me nihil fecisse dignū tāto pmio. Sz xps iesus illud pmeruit duab' vijs: innocētia.s. 7 passione. Cūq3 passione pro se nō egeat merito illi' passionis quā p me suscepit saluari cupio. O deus verax 7 eterne: si diabolus eos i desperationē ponere satagit q p totā vitā suam deo placuerunt: qd eis faciet q nūq3 bonum egerūt. Quid cōtigit Eusebio discipl'o scti Hiero. cui apparuerūt demones eū inducentes ad fidē xpi negandū: vel blādiēdum qb' dicebat Eusebi' alta voce. nō faciā: ac vultū vertebat 7 deprimebat iux terrā: ne eos cerneret: tāto dolore 7 agone laborauit vt circūstantes mirati eēnt. finaliter tn̄ subsidio beati Hiero. fuit liberat': vt hr̄ in tractatu de obitu bti hiero. Audite hoc vniuersi peccatis dediti qs vos iuuabit in illa angustia. Si ei vt dr̄ Job. xi. celi nō sūt mūdi i cōspectu ei': id ē scti q̄to min' hō q qsi aquā bibit iniqtatē. Tertio demō nō potēs inducere in illaz desperationē: pōit fm Greg. vallū aliō: vcz psūptionis vt hō qsi de meritis pprijs psumat. Sed ve infelici vite hoim inqt Greg. si ad examē districti rigoris ddducta fuerit: qm sepe qd i iudicio hoim laudaf i oculis diuine maiestatis sordet. Puidēs ergo dn̄s hāc obsidionē ex pietate fleuit: ſz nūc abscōdita sunt hec ab oculis miserabiliū mūdanoz i vsurarijs: symonijs: luxurijs: ludis: ac alijs inumeris malis. Sz certe veniēt: qm vt dicit Greg. in homelia. xx. Oculos qs culpa claudit pena aperit. ¶ Scdm̄ bellū in morte hois imminens q saluator deplorabat ē pximoz 7 cōsanguineoz miserabilis affectio: 7 circa eos occupatio. Mat. x. dr̄. Inimici hois domestici ei'. hoc maxime verificaf i morte q multū infirmū coangulat. vn̄ Aug. 7 hr̄ de pe. dist. vij. ca. Nullus ait. Quē morbus vrget 7 pēa terret adverā vix veniet satisfactionē: maxime cū filij qs illicite dilexit sint p̄ntes vxor 7 mundus ad se vocet. intellige aūt p̄ntes ait Sco. vel in se vel ū facultatib': 7 frequēter 7 inordinato amore filioz poti' vellēt aīaz pdere q̄ aliena restituere: ne ipsi filij paupes remaneāt. sicut 7 de quodam cōtigit sic asserit Anthonius de florētia in pma pte: q noluit cū eēt vsurari' restituere: asserēs optere tunc filios ire ad hospitale. morif in tali statu primogenitus succedit 7 nō vult restituere. scdo natus prē petit reddit debitoribus tandē frater primogenit' morif. viso secūdo addif q in religiōe erat: videt fratrē pr̄emq3 alterutrū maledicētes asserētes occasione mutua se fore dānatos. pr̄ qz amore filij non restituerat: filius qz occasione bonoz p p̄rez acqsitorū dānat' fuerat parū sunt hec. amici eni nō pmittūt sepenumero igredi virū doctū timētes ne faciat cōsciam de restitutione 7 elemosynis paupibus tribuēdis. sepenumero videf illud Mat. x. Tradet frat fratrez. Notabat bellū hoc saluator plorans et dicēs. coangustabūt te. ¶ Tertium bellū addif pueniēs ex sensuū fatigatione cū additur ad terrā psternēt te. infirmātur.s. sensus morte fatigati q tāto dolore affligētur q aiam de salute nō sinent cogitare: hij sūt quinq3 fratres diuitis epulonis: qnq3 vcz sēsus nr̄i q i morte tāto dolore vexātur vt necessario mur' ciuitatis ad terrā psternaf aniaq3 visu rōnis puaf p vehemētia doloris: vt clamat ppha. Nō est in morte q mēor sit tui. O q̄ graue o q̄ durū discidiū erit tūc i separatiōis corpis 7 aie: nūc aūt abscōdita sūt hec ab oculis tuis. si velim' nolim' habebim' hec oia tolerare. vt ad illa pparemur 7 vt ad cōpunctionē moueamur: dn̄s vidēs ciuitatez fleuit sup illā 7c.

¶ Quo ad scdm̄ viso q sic redēptor nr̄ p nobis fleuit miserrimi sumus nisi fleam'. hoc innuit cū dicit. Si cognouisses 7 tu. Sermo truncat' est subintellexit supple fleres. Nota q tertio debem' hr̄e fletū: vcz.

De ꝑpetrata iniq̄tate.
De aliena calamitate.
De dilatata felicitate.
¶ De primo nūc dicamus. hūc fletum habebat q̄ dicebat. Laboraui i gemitu meo lauabo ꝛc. ps.vi. Hūc suadebat habere q̄ Treno. ij. dicebat. Deduc q̄si torrētē lachrymas p dien ꝛ noctē nō quiescat pupilla oculi mei. ꝛ Amb. sup Lucā. Memēto q: pctōr es ꝛ luge peccata tua: ablue te lachrymis: laua te fletibus. Hūc fletū habuit petr⁹ q̄n egressus foras fleuit amare. Mat. xxvi. hūc habuit magdalena que lachrymis pedes dn̄i iesu lauit Luce. vij. ad hūc tria nos dn̄t inducere.
Dānationis euasio.
Saluatoris cōpassio.
Aie nostre purgatio.
¶ Per peccatū em̄ mortale q̄dcūq͡ȝ fit illud obligat homo ad penā eternā. Aia enīȝ que peccauerit ipa morief. Ezech. xviij. Et corda filiorum hoīm impleātur malicia ꝛ cōtēptu: ꝛ post hec ad inferos deducētur. ꝛ i ps. ix. Cōuertenf peccatores i infernū oēs gētes que obliuiscūtur deū. propterea di. xxxij. q. v. c. itane. ꝙ potius dȝ quis velle mala pati q̄libet q̄ȝ mortali peccato ꝯsentire decernat. Et dicit beatus Bona. di. xvi. iiij. c. i. ij. arti. ꝙ pctȝ dȝ tantū displicere rōni ꝙ ꝑ nullo dāno vel cōmodo velit in ipm cōsentire vel cōsensisse q̄m volūtas q̄ ex aliqua cā cōsentit in ipȝ iusta nō ē. itaq͡ȝ in casu poti⁹ dȝ morte eligere et morti se exponere q̄ȝ peccatū ꝯmittere vl' cōsentire aut consensisse. Et q̄s tam durus si sciret se morti tp̄ali adiudicatū suspensiōi cremationi: submersioni: aut damnationi: ꝛ cognosceret per fletū ꝛ lachrymas tam durā sn̄iam euadere: quis inq̄ȝ tam durus q̄ non fleret aut oculis mētis aut corporis? Cur ergo sic indurant malorum ꝛ iniquorum corda vt peccata nō defleant: cū per talē fletum si amore dei offensi doleant: remissiōeȝ illius incendij euadere valeant. vn̄ prosper. Ex vera cordis cōtritione fluentibus lachrymis restringūtur ignis eterni incendia. plorant plures de dānis tempalibus. sed vt ait Augu. Sciat se culpabiliter peccator reū si fleat dāna rerū ꝛ nō defleet aiam deperditaȝ ex peccatis. subaudi saltē fletu spirituali. i. displicētia voluntatis: q: fletus cordis nō ē semp in potestate nostra. Moueri secundo debemus ex cōpassiōe saluatoris ad nr̄a deflenda peccata: qui pro eis diluendis in cruce fleuit. Hebr. v. In diebus carnis sue p̄ces supplicationesq͡ȝ ad eum qui posuit illū saluum facere a morte cuȝ clamore valido ꝛ lachrymis offerens exauditus est pro reuerentia sua. vnde Bernar. in quodam sermōe. O homo mentaliter aspice q̄n̄to remunerationis affectu astringaris domio patiēti. Aspice alaparū cōtumeliā flagellorū duriciē crucis angustiam sputa ludibria: patibuli supplicia ꝛ acetosa pocula. Moueri tertio debemus ad hunc fletum pro aie puritate recuperanda. deturpatur em̄ aia ex commissiōe peccatorum. ſm illud Hiere. ij. Quā vilis facta es nimis iterās vias tuas. lachryme autem eam purgant. de penit. dist. i. ꝛ sūt verba Ambrosij. Lachryme lauant delictuȝ q̄ voce pudor est confiteri. Lauamini ergo et mundi estote. Isa. i. capi. quod facere nos voluit dominus cū videns ciuitatem fleuit super eam ꝛc.

¶ Dn̄ica. ix. post penthe. post p̄radīū.
Sermo. xviij.

Vides iesus ciuitatem fleuit super eā. hui⁹ sacris thematis verba habenf vbi. s. Memoria memor ero: et tabescet in me aia mea. Trenorum. iij. c. Quia sermone precedenti declaratū fuit saluatorē exidiuȝ ciuitatis hierosolymitane q̄ illi ciuitati cōtigit: q: beneficiū visitatōis minime cognouit ne quid tale nobis ꝯtingat qualiter nostrū dicere debet verbum ſc̄do assumptum. vbi duo notantur.
Primū diuine dig̃tōis ꝓfunda recordatio.
Secundum humane cecitatis dolenda admiratio.
¶ Quo ad primū ꝓfunditas recordationis notatur in verbo geminato cū dicitur. memoria memor ero. Profunde aūt diuine bonitatis debemus recordari: q: tot ꝛ tāta nobis contulit in meritis ꝙ nec ꝑ vno solo beneficio sufficienter possumus regratiari. dicit Bona. tractatu de ꝑfectu religiosorū promerēti bonū impēdere: iusticie est, nō ꝑmerenti, Sed humiliter petēti. pietatis est nō

promerēti.nec petēti nec r̄cognoscēti:ſ; potius ipugnanti ac rebellāti:nō niſi de mīa ieſu ē:τ in hoc gradu fuerūt ingratiſſimi iudei ſicut xp̄iani peſſimi. ¶ Prim⁹ em̄ igratitudinis grad⁹ē bn̄ficiū nō repēdere.ſcd̄s bn̄ficiū vituperare τ offendere. tertius bn̄ficiorū obliuiſci malū p bono r̄ddere. Seneca.iij de bn̄ficijs. Ingratus ē q̄ diſſimulat:magis ingrat⁹q̄.nō reddit:ingratiſſim⁹ q̄ oblit⁹ eſt Per talē igratitudinē multa mala pueniunt:q2 p eā bona cōceſſa afferūr̄:dimiſſa peccata reuertunr̄:pmiſſa bn̄ficia ſubtrahunr̄ De.i.Ro.i. Cum deū cognouiſſent nō ſic deum glorificauerūt:ſ; euanuerūt in cogitatiōibus ſuis.τ tradidit eos de⁹ in reprobū ſēſū. vnde Viero.ſup li.iudicū.deus q̄ videt i abſcōdito.pſpiciēs mētē τ aios: vicijs τ paſſionibus ſeruiētes in corde alicui⁹ſe nō diligi. Sed auariciā aut libidinē aut iactātiā3 diſcedit a mēte ei⁹.ſ.ſubtrahēdo grām τ relinquit domū ei⁹vacuā.ſ. virtutib⁹. De ſecūdo ſcribir̄ Ma͡t.xviij. De ſeruo neq̄3 q̄ ingrat⁹ iuſſus ē venundari quouſq̄3 redderet vniuerſum debitu3: qđ ſibi pmo fuerat dimiſſum. Subaudi aūt pctā dimiſſa redire p ingratitudinē ſm̄ Tho.τ Sco.in.iiij.diſt.xxij. Non eadē numero nec p eq̄ualentiā:ſed q̄tu3 ad quādā aggrauationē. illa ei peccata dimiſſa redire dicūtur:q2 quiſq̄3 poſt acceptā3 remiſſionē ad vomitū redierit:tāto grauı⁹ punietur q̄to dei benignitate abuſus ſingl'orum ingrat⁹ extitit.libert⁹q̄3 ingrat⁹domio ſuo in pſtinā ſeruitutē redigir̄.C.de libert'τ eoꝝ liberis.l.Si manumiſſus.de tertio Sapien.xv.Ingrati ſpes tanq̄3 hibernalis glacies tabeſcet.i.deficiet.τ Ber.ſup cātica. Ingratitudo ē vētus vrēs τ deſiccās fontē pietatis:τ rorē mīe:fluēta grē.hoc ergo vicio ne pereclitemur: quilibet nr̄3 dicere d3 mēoriā τc.τ pmo bn̄ficijs regratiari: ne ſiles ſimus iudeis q̄bus dicit ps.cv. Obliti ſūt deū qui ſaluauit eos. Et l3 debeam⁹oī tpe diuine viſitationis recordari: potiſſime tn̄ dieb⁹ dn̄icq̄ et feſtis. pptērea d2 Exo.xx.de obſeruatione ſabbati d2.ſeptimo aūt die ſabbatū dn̄i dei tui eſt. Et in decreto in ca.miſſas.de cōſe.di. i.τ in.c.l3 de ferijs d2 die dn̄ica nihil agēdu3 eſt niſi dōvacādū. Merito aūt tabeſcere d3 aīa ſup hoc:q2 cū bruta bona facientes recognoſcāt quietē τ ſm̄ ſe totā appetāt tpe debito:ſolus hō miſer deū obliuiſcir̄ τ i maxio die ſolēni τ feſto.ſup hoc cōq̄uerir̄ dn̄s. Iſa. i.Bos cognouit poſſeſſorē ſuū τc.τ Viere.viij Miluus τ turtur τ hyrūdo τ ciconia cognouerunt in celo tp̄s ſuū:ppl's aūt me⁹nō itellexit.De feſtis vero d2 Amos.v. Odiui τ proieci feſtiuitates vr̄as.τ merito:q2 i nulla die ebdomade tot peccata ɔmittūt q̄3 in die feſto.teſtimonium h⁹ ferant lupanaria:tabernē:ludi:ſpectacula:vanitates:ornatus:blaſphemie:ac alia innumera: vere tabeſcēdu3 et dolēdū. Vn̄ in pſona ſaluatoris Ber.ait. De tanta ingratitudine ɔq̄rēdo :τ querimoniā faciendo ait. Vide hō q̄ p te patior: ad te clamo qui p te morior.vide plagas quibus afficior.vide clauos q̄bus cōfodior:cum ſit dolor tant⁹exterior:int⁹ tn̄ eſt planct⁹grauior:cū te ingratū ſic experior.fleam⁹ergo τ doleamus ſup nr̄a ingratitudine τ miſeria Quia vidēs ieſus ciuitatē τc.

¶ Pro fundamēto mouer̄ qō.cum xp̄s multotiens vt dictu3 fuit ſermone p̄cedēti p nobis fleuit τ triſticiā aſſumpſerit. Utrū ſimiliter oēs alios defect⁹ humane nature preter peccatū aſſumpſerit. Rn̄det Alexander in.iij.parte.q.v.in.ij.arti.vbi agit de his que xp̄s aſſūpſit φ tales defectus dicunr̄ pena. Pena aūt d2 dupliciter. Eſt aūt quedā pēa a peccato τ ad peccatū:cuiuſmodi ē error ex parte aīe τ fomes ex parte corpis. Alius eſt defectus q̄ ē pena a peccato: ſ; nō ē pena ad pctm̄:cuiuſmodi ē i nobis neceſſitas ad moriendū fames ſitis τc. Itē iſte defectus ē duplex.quidā ſunt defect⁹qui inſūt vl'r oī hoī: de neceſſitate:vt neceſſitas ad moriendū fames ſitis.alij ſunt defectus q̄ nō vl'r inſunt oī hoī:ſed vnus vni τ ali⁹alteri. vt ſūt genera egritudinū τ defectus mēbroꝝ. Dicēdu3 ergo φ xp̄s aſſūpſit defectus vl'es nō pticulares τ defectus indetractibiles nō detractibiles cui⁹ſūt ignorātia:fomes pcti τ ſiles.l3 dicerer̄ ſermone p̄cedenti φ vir q̄ obliuiſcit penitere in vita pōt in morte penitere. Diceret tn̄ aliq̄s φ imo:τ φ oēs in articulo mortis penitere h̄nt:habētq̄3 ſacerdotē ergo ſaluanr̄. Audiant tales q̄d ſcribitur.C. de trāſactionibus.l.impoſſibilitas.vbi d2. interpoſita met⁹cā trāſactionis ratū nō h̄r:ſ; edicto perpetuo cōtēpnir̄. Itē.C.de his q̄ vi metu cauſa fiunt.l.ſi donationis vel tranſactōis

vel stipulationis vt cuiuscūq alterius con
tract⁹ obligatōis cōfectū instrumentū me⸗
tu mortꝭ vel cruciatu corpis extortū vel capi
tales ruinas ꝑtimescēdo addito ꝓside ꝓuin
cie probare poteris hoc ratū hr̄e. ſm edicti
formā nō patiet̄. vt si qs dicat: facies hoc: vł
faciā tibi tale displicitū. ⁊ alius dicit tu faci
es hoc vel ꝓijciaꝫ te in mare. Dicit impator
ꝙ neutrū est iustū. Itē de regulis iuris in
antiqs dr̄. Qui ex timore facit ꝓceptū alr̄ fa
cit ꝙ debeat. ⁊ idō iā nō oīa facit. Audiāt hoc
vniuersi mortales pctīs dediti q̄ diuersis cō⸗
tractibus inuoluti pctīs assueti nūꝙ pendē⸗
te sanitate de salute cogitant cū morte īmi
nentē sentiūt ⁊ remediū querūt ad eā se di
cūt velle redire. Nouit de⁹ si hoc fiat pricipa
liter ꝓpt̄ ei⁹ timorē: vel ꝓp dānationē. Nūc
ergo sanitate comite redeāt ad deū: qr veni
ent dies qn̄ circūdabūt̄. Sꝫ tūc i hac die qn̄
suis delicijs fruūt̄ abscōdita sūt hec ab ocu⸗
lis eoꝝ. Quare sup illos xp̄s spūalr̄ flebat vi
dēs ciuitatē: meritoq ipsi flere deberēt cuꝫ
addit. Si cognouisses ⁊ tu ⁊c.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de his q̄ nr̄am īpediūt cognitionē.
Scd̄a de his ꝓpter que debem⁹ gerere fletū
⁊ cōpunctionē.

¶ Quo ad primā nota ꝙ tria sunt q̄ mētes
pctōꝝ impediūt ne de sua salute cogitent
⁊ mala ventura preuideant.
Primū est inordinata affectio.
Scd̄m in malis longa cōtinuatio,
Tertiū iusta dei ꝑmissio.

¶ Pro p̄mo. ps. lvij. Sup cecidit ignis ⁊ nō
viderūt solē ⁊c. et .i. Coꝝ. ij. Aialis hō nō sa
pit ea q̄ dei sūt. Seneca qꝫ ait. Perit oē iudi
ciū cū res trāsit in affectū, volūtas eni ꝑuer
sa ē dic̄ Sco. xxxiij. di. iij. Excecat itellectū et
ꝓuatie ⁊ positie. Amor ei diuitiaꝝ īpedit ne
hō credat ꝙ i mercātijs vēdere deceptorie sit
pctm̄ imo plimi nō itelligūt ꝙ vsuraꝝ pra⸗
uitas sit tā detestabile scel⁹. Sic de his q̄ hn̄t
satisfacere testamētꝭ vł restituere vt heredes
vsurarioꝝ vł raptoꝝ. lꝫ tales nō fuerīt i cul
pa. Amor ēt tollit cognitōeꝫ. Fac̄ ei ꝙ mlie
tes vane nō pn̄t itelligere nec credere ꝙ va
nitates sint tā graue pctm̄. ⁊ ꝙ ide tot crimi
na causent̄. nec credūt pcm̄ eē abusū mr̄imo
nij ⁊ filia. Silr̄ amor bonoꝝ ñ ꝑmittit mala
ꝓueniētia ex tali ābicōe ⁊ bn̄ficioꝝ plalita⸗
te. De his verificat̄ illud ysa. xxx. Loquimini
nobis placētia ⁊ audiem⁹ te. ⁊ .ij. Thiot. iiij.
A veritate qdē auditū aduertēt: ad fabulas
aūt ꝯuertēt̄. ⁊ Prouer. xxi. Lucerna ipioꝝ
pctm̄ ē. Idē faciūt alie passiōes inordinate.
vt odiū timor: ⁊ hmōi. vn̄ recte dicit Boeti⁹
Tu qꝫ si vis lu͂ie claro cernere veꝝ. Tramite
recto carpe callē gaudia pelle. Pelle timorē
spēq fugato nec dolor assit. Nubila mēs ē
vinctaq frenis. Hec vbi regnāt: ⁊ pene ifi⸗
niti hoīes i oī statu qsi sūt excecati. Et vnde
pene īfinita hoīm mltitudo i oī statu sic ex⸗
cecata ē: ꝙ cū periti sint ac lr̄ati vt religiosi sa
cerdotes clerici iuriscōsulti mulieres pluri⸗
me sensu naturali ꝑdite viri qꝫ mltiplices
in varijs actib⁹ mechanicis expti alioꝝ de⸗
fect⁹ ⁊ ꝑicula bn̄ vidēt ⁊ discrimē. Vn̄ inq
excecati sūt vt in ꝓprijs factis passim offen
dāt sine freno ac remedio: nisi ꝙ his malis
passionib⁹ detinent̄. In figurā hui⁹ ꝓpter
dilectionē nimiā vxoris sanson fuit exceca⸗
tus. Judicū. xvi. ⁊ xvij. Et impijssimi iudei
passiōib⁹ ire ⁊ inuidie excecati sūt ꝯtra dn̄m
nec ei⁹ verba credere potuert̄. sicut dr̄ Mat.
xv. Ceci sūt ⁊ duces cecoꝝ: nō sinite illos. De
scd̄o sap. ij. dr̄. Excecauit eos malicia eoꝝ. Ma
litia eī portat habitū vicij q̄ acq̄rit̄ ex freq̄n
tia actuū. In figura hui⁹ qn̄ sodomite erāt
mētaliter excecati nō faciebāt de tāta turpi
tudine cōsciaꝫ ⁊ pene oēs illi⁹ ciuitatis talia
opabant̄: ꝑcussit eos dn̄s cecitate corpali cū
vellēt irruere i loth. vt dr̄. Gen̄. xix. Sꝫ talia
flagitia ⁊ si oēs gētes facerēt eodē criminis
reatu diuina lege tenerēt̄. xxxij. q. vij. flagitia
Sic etiā multi xp̄iani sūt excecati vt tanq
licita illa velint defendere. vn̄ Augu. in en⸗
cheridiō. Pctā q̄uis magna q̄uis horrēda
cū in ꝯsuetudine venerit aut ꝑua aut nul⸗
la reputāt̄. Sic saul pctīs dānat⁹ est. in tan
tā demētiā vēit vt ad diuinatores se cōuerte
ret: qs tn̄ a regno expulerat: vt hr̄. i. Regū
xxviij. Hec fuerūt q̄ iudeos ꝑpediebāt ne vē
tura mala cognoscerēt vcꝫ affectio inordina
ta ⁊ malicia cōtinuata. Cū eni haberent in
deuteronomio ⁊ leuitico maledictōes q̄s in
currerēt: si legē dn̄i preterirēt: ⁊ plus solito
incūberēt ypocrisi ac auaricie ⁊ vane glorie
ꝓseq̄rent̄ qꝫ illū q̄ eos q̄ dei erāt dicebat ⁊ q̄
honestati ac rōni ꝯgruebāt suadebat: nisi fu
issēt excecati merito cogitare poterāt ꝙ pu

n̄iendi forēt. Nūcquoq̄ similis forme sunt
xp̄iani. Irritā em̄ quis faciētes legē moysi
sine vlla miseratōe duobꝰ vel tribus testibꝰ
morte moriatur: q̄ntomagis deteriora. cū enim
putatis promereri supplicia q̄ sanguinē te
stamenti cōculcauerit. i. spūssancti grē cōtu
meliā fecerit. Heb. x. Quid ergo fiet blasphe
mis q̄d adulteris quid cōcubinarijs q̄d sor-
tilegis q̄d diuiatoribꝰ vsurarijs dolosis frau
dulētijs pene: in oī arte. q̄d scādalizātibꝰ or-
natu nutu aspectu frequētatōne risuq̄: ac
alijs inumeris modis. Nūc āt oīmode abscō
dita sūt hec ab oculis tuis: s̄ sicut diues epu
lo oculos eleuauit dū esset in tormētis sic ⁊
miseri pctōres cū erūt in p̄ncipio mortis et
corā deo in iudicio dicēt. lassati sumꝰ in via
p̄ditōis: vias difficiles ambulauimꝰ ⁊ sol iu
sticie nō luxit nobis Sap. v. ¶ De tertia cā
huiꝰ ex exutōis. ysa. vi. Exceca cor ppl'i huiꝰ
⁊ aures eiꝰ aggraua vt videntes nō videāt
nequādo cōuertent ⁊ sanē eos. Curauimꝰ
babylonē dicūt angeli. Hiere. xv. ⁊ curare vo
lumꝰ ⁊ nō est curata delinquamꝰ eā. iustum
est ei vt q̄ deū derelinquit: ab eo derelinqua
tur: ⁊ q̄ in sordibꝰ est sordescat adhuc. Apoc.
xxij. Itē dormiētes i sepulchris q̄r ñ ē mēor
ampliꝰ. ⁊ ipsi de manu tua repulsi sunt. hos
certe vidētes deplorat saluator mistice flēdo
sup ciuitatē q̄ si scirēt sibi mala vētura fle-
rēt. iuxta thema. Vidēs iesus ciuitatē ⁊c.
¶ Quo ad scdm principale viso sermōe p̄ce-
dēti: q̄r flere debemꝰ de p̄petrata iniquitate
ordine cōseq̄nti dicēdū est quō flere debemꝰ
de dilata fidelitate. Hoc fletu rigabat q̄ di-
cebat. ps. xli. Fuerūt mihi lachryme mee pa
nes ⁊c. Merito aūt dz flere aīa nisi sit mul
tū obdurata: ⁊ cōsiderādo q̄ ignorat si ad. il-
lā vētura est. nullus em̄ certꝰ est de sua bea-
titudine. Vidimꝰ inq̄t aug. in solilo q̄o q̄ si
ne grādi timore dicere nō possumꝰ aliquos
q̄ pene absq̄ celi sydera nidū suū videbant
collocasse: in iferni postea baratrū detrusos
Vidimꝰ alios pene in ceno pctōꝝ lapsos: ⁊
postmodū dei facilitate dextera ad celi soli-
um eleuatos. Iob q̄z. xxxviij. Judicia mihi si
nosti q̄s sit locꝰ lucis ad locꝰ tenebraꝝ. q̄d ver
bū tractās Greg. i moralibꝰ ait. Quis est q̄
sciat si hi q̄ nūc boni sunt vsq̄ in finē p̄seue
rare habeāt. ⁊ si hi q̄ mali sūt vsq̄ in finē in
malicia cōtinuare debeāt, nullus certe nisi
deus solus. Vidimꝰ latronē de supplicio trā
sire ad gloriam. vidimus ⁊ iudā de apostolo
trāsire ad gehēnā. rursus vidimꝰ aliū latro-
nē de supplicio tp̄ali trāseuntem ad penam
eternā. Vidimus ⁊ alios apostolos de apo-
stolatu peruenientes ad gloriam. Vn̄ aūt vel
quare hec mirabilia fiāt: nostrum nō est dif-
finire nisi q̄ hec imitatō dextere excelsi. plu
res equidē: vt ait pater franciscus in croni.
fuerunt mēbra diaboli q̄ efficiunt discipuli
xp̄i. vn̄ ⁊ Au. xxiij. q. iiij. c. Nabuchodonosor.
Nec de iudicio dei cōqueruntur quō eos dese-
rit ⁊ quō nullas grās agimus q̄ liberat nos
Itē dicit idē aug. Nos ⁊ si rōne p̄funditatē
iudicij diuini penetrare nō possumꝰ manife
stissime tn̄ scimꝰ ⁊ verum esse q̄d dicit iustum
esse q̄d fecit. ⁊ Greg. de pe. di. ij. c. multi. Idcir
co em̄ virtutis iter nō p̄seuerat. Inchoāt vt
eis qui p̄uēturi sunt viā qua gradiunt ostē
dāt quoꝝ etiā casus vtilitate nō modica ele
ctoꝝ p̄uectibꝰ seruit: q̄r ipsoꝝ lapsum dū pro
spiciunt de suo statu cōtremiscūt. Qui stat
videat ne cadat. Quis in tā stupēdis dei iu
dicijs penitus ignorās finē suū materiā nō
habeat flēdi: q̄s securus erit: Infelix hō ego
sum q̄s me liberabit de corp̄e mortis huiꝰ. Ro.
vij. Mardocheus lugebat indutꝰ sacco vsq̄
ad fores palacij ppl'i sui interfectionem non
factā sed fiendā die futura deplorās. Hester
iiij. Quis dabit capiti meo aquā ⁊ ocl'is me-
is fontē lachrymaꝝ ⁊c. Reperiēt hec aque
in solitudine querēdo deū ⁊ cessando a stre-
pitu mūdanoꝝ ⁊ occupatione. In cuiꝰ figu
ra Annā iuenit aq̄s calidas. i. balneatas in
solitudine. Gen̄. xxxvi. Impetrandeq̄ sunt
a deo p̄cibꝰ deuotis. In cuiꝰ figura. Judicū
i. legit q̄ axa filia caleph ⁊ sponsa othoniel
monita fuit a sponso suo othoniel: q̄ postu
laret a p̄re suo terrā irriguā. Cū igit ambu-
laret a p̄re suo caleph sedens super asinā su
spirauit. ⁊ cū p̄r interrogaret q̄re suspiraret
r̄ndit terrā arentē dedisti mihi iunge ⁊ irri-
guam. ⁊ dedit ei p̄r irriguū sup̄ius ⁊ inferiꝰ
Axa est aīa filia dei p̄ creationē ⁊ fidē. hec a
monet a spōso suo xp̄o vt petat a deo irrigu
um. i. terram cordis cū aqua cōpunctōis que
ambulās p̄ viā virtutū cū deo. i. dei adiuto-
rio sedēs sup̄ asinā. Aīa passionibus carnis
suspirijs affectās sibi dari a deo cor cōpūcti
onis ⁊ lachrymaꝝ ⁊ deus exaudit nō solum

cōpunctionē de pctis cū timore supplicij dā do qđ est irriguū inferius: sed delectationez patrie q̄ est irriguū superius. Ad habendū quoqꝫ has lachrymas vt inducamur lachrymatus est ⁊ ipse iesus in cruce vt ipse nos introduceret in gloria ⁊ exauditꝰ est ꝓ sua reuerentia. Hebre.v. Flere quoqꝫ debemꝰ sup calamitate primoꝝ. dr enī.i.Corint.xij. Si quid patit vnū membrū: cōpatiunt ⁊ cetera mēbra. Hoc fletu fleuit dn̄s vidēs exterminū qđ illi ciuitati iminebat. Hoc mō debemus moueri vidētes aīas xp̄i preciōso sanguine redēptas: sic in sterquiliniū pctōꝝ ꝓsterni. Sic samuel lugebat lōgo tēpore pro pctō saul.i.Reg.xvi. vnde Aug. Sūt ne in te xp̄iane viscera pietatis q̄ plāgis corpus a quo recessit aīa: ⁊ nō plangis aīaz a qua recessit deus. ⁊ Hiero.lxxxvi.dist. Qui clementiā nō hꝫ nec est indutꝰ viscera mīe ⁊ lachrymarū: q̄uis spūalis videat nōduz impleuit legē xp̄i. Sed quis ē nūc qui defleat dānari ⁊ celū ꝑdere: aut qui cōpatiat sup aīaꝝ salute dicat. Sapi.ij. Nō pretereat nos flos tēporis ⁊c. Nemo ē qui reuersus sit ab inferis. Sed certe ait salomō. Eccl'es.ij. Et gaudio dixi quid frustra deciperis. O mundani videte saluatorez flentez: ⁊ cū eo flete. Quia si cognouisses ⁊c.

¶ Dn̄ica.x.post penthe.Ser.xix.

Escēdit hic iustificatus in domū suam. Lu.xviij. Quos predestinauit, hos et vocauit: ⁊ quos vocauit hos ⁊ iustificauit: quos autē iustificauit hos ⁊ magnificauit. Roma.viij. Quia i euāgelio hodierno publicani iustificatio ondit a quo ⁊ quo ordine vniuersi pctōres iustificent verbis subsumptis declarat apostolus vbi tres cause iustificationis impij ostenduntur: scꝫ.

Causa efficiens.
Disponens.
Et perficiens.

¶ Prima causa iustificationis est: predestinatio ꝺm mgr̄m sniaꝝ.xli.di.i. ⁊ est ꝓpositū diuine volūtatis cōferendi gr̄am electis in p̄nti ⁊ in futuro gl'iam. Hec aūt predestinatio nullis exigentibus meritis fit: sed solā dignatiōe volūtatis diuie. ꝺm qđ dr. Exodi xxxiij. Miserebor cui voluero: ⁊ clemens ero in quem placuerit mihi. ⁊. Rom.ix. Priusq̄ꝫ aliqd boni aut mali egissent: scriptū est Jacob dilexi: esau aūt odio habui. Nec alia querenda est rō quare hūc p̄destinet illū nō nisi sua volūtas q̄ est p̄ma cā infallibilis. Scđa causa iustificationē disponens est dei vocatio. parū enī foret predestinari nisi q̄s ad bonū ad qđ electꝰ est a deo vocaret. Johā.vi. dr Nemo pōt venire ad me nisi pr̄ meꝰ ⁊c. Hec aūt vocatio refert ad auxiliū dei intellectuz mouētis ad patrē desiderandū: que q̄dē motio nō est ipsius pcti remissio: sed dispō eius Vocationē aūt hanc deus nemini denegat q̄ꝫdiu est in p̄nti seculo. Mat.xi. Venite ad me oēs qui laboratis ⁊c. ⁊ Johan.vij. In nouissimo die festiuitat̄ stabat iesus ⁊ clamabat dic. Si quis sitit veniat ad me ⁊ bibat. In signū huius dr. Luce.xiiij. Exi cito in vicos ⁊ plateas ⁊c. Tertia cā iustificationez ꝑficiens notat cum dr. quos aūt iustificauit hos ⁊ magnificauit. Utile nō foret predestinari nisi q̄s iustificaret: ꝟ iustificatiōe habita ꝑ gr̄am magnificat aīa ac intantū sublimatur vt dei patris filia xp̄i spōsa ac.sſ. tēplum efficiatur. de.i. Jo.i. Quotquot aūt receperunt eū ⁊c. et ad Gala.iiij. Misit deꝰ spiritum filij sui in corda vr̄a clamantez abba pater. De scđo.ij. Coꝝ.xi. Despondi eniz vos vni viro ⁊c. ⁊ Osee.ij. Desponsabo te mihi in fide. De tertio.i.Coꝝ.iij. Templum dei sanctuz est qđ estis vos. hec autē iustificatio et magnificatio meritorie nobis ꝑ passionē ⁊ mortez dn̄i nostri iesu xp̄i ⁊ nō aliūde nobis inest. Johan.i. De plenitudine eius om̄s accepimus gratiaz. pro gratia cōfertur quoqꝫ precatiue per virginē benedictā christiferā. De qua ber. sup missus est ait. Maria nobilis est illa stella ex iacob orta: cuiꝰ radiꝰ vniuersum orbez illuminat: cuius splendor in supernis prefulget ⁊ inferos penetrat: terrā etiā perlustrās ⁊ calefaciēs mētes magis q̄ꝫ corpora excoq̄t. Ad hos duos recurramus vt magnifice de nobis singulis dicat. Juxta thema. descendit.

¶ Pro fundamēto mouet q̄stio. An ad iustificationem impij requirat gr̄e infusio: Richar, dist.xvij.iiij, dicit q̄ꝫ sicut qn̄ ex vno ele

mento fit aliqd cōcurrūt quattuor.s. vnius forme corruptio.alteri⁹ gnatio.dispō ad corruptionē vni⁹. ꝛ dispō ad gnationē alteri⁹. Sic cū de ipio fit iustus requirūt qttuor.s.i pietatis destructio q est culpe remissio.ꝛ gratie infusio: dispō ad destructionē impietatꝫ q est culpe dei detestatio: ꝛ dispositio ad susceptionē gratie q est liberi arbitrij ad deū cōuersio. Et ita ptꝫ ꝙ infusio gratie requiritur ad iustificationē impij. Hoc aūt verū est ꝫm Sco.dis.i.iiij.de potētia dei ordinata:ꝫꝫ quā decreuit nemini culpā remittere nisi cōferēdo gratiā:vtpote reponēdo in puris naturalib⁹ sine acceptatōne ad gloriā:cū etiaꝫ in humanis hō possit remittere offensā absq hoc ꝙ offendētē suscipiat in gratiaꝫ. Videto in eadē di.q.i. Cū eñi in oī opere dñi fit mia ꝛ veritas: ꝛ hoc maxime in nobili ope hoc opꝫ esse in ope iustificatōis. Quoniā ergo hō peccauit ꝛ nihil ante grē infusionem apud deū meruit merito condigni:de⁹ iusto iudicio.nō oīno effectū culpe tollit immo penā relinquit. ꝛ iō nō in meliorē statū hoiuꝫ statim restituit. Et qm misericors est:iō etiam ampli⁹ bonū reddit: quo magis idiget iō nō tm restituit inocētiā verūetiā dat gratiā. Ideo ꝙuis delere possit de⁹ sine medio culpaꝫ:decreuit tñ delere p grām q nō tantuꝫ faceret hoiēs inocētē imo etiā p pctm debilitatū abilitaret ad bonū. ꝛ sic ibi relinqt ad iustificationē prerequiri gratie infusionē. Pro parabola mirari nullus dꝫ si plures dānanꝫ. Dr eñi extra de iudi.ca. Cū nō ab hoīe ctis in crimine nolens se corrigere debꝫ degradari ab oī priuilegio ꝛ dignitate clericali. Scribiꝫ quoq. C.de seruis fugitiuis.l.q̄cunq. Crescēte cōtumacia:crescere dꝫ ꝛ pēa. Audite hoc vniuersi pctis dediti p assumptionē baptismatis ꝛ xpianitatis:vos estis genus electū.i.Pe.i.regale sacerdotiū gēs sancta populus acqsitiōis assumēdi ad ordies angeloꝝ.ꝫ proth dolor vt dr Ro.i. Cū deū cognouissent nō sicut deū glorificauerūt sed seruierūt poti⁹ creature q creatori q est bñdict⁹ in secula:ꝛ cōmutauerūt gloriā dei in similitudinē corruptibilis hois ꝛ volucrum ꝛ quadrupedū atq serpētū. Quid ergo tales expectare dñt:qd eis accidet. Sic crimiose in oī malicia inuidie ire blasphemie supbie pōpe vsure negligētie luxurie viuētib⁹.

Certe illud qō Leui.xxv.dr visitabo vos velociter in egestate ꝛ ardore q̄ conficiat oculos vros ꝛ cōsumat aīas vrās Et sequiꝫ. Ponā faciē cōtra vos corruetꝫ corā hostib⁹ vris. De sic quoq criminose viuētib⁹ ac deū offēdētib⁹ qualiter a sanctoꝝ cōsortio ꝛ ordine separandi ꝛ vbi sint collocādi. Apoc.v. Ego mitto eā.i. Jesabel signātēꝫ sensualitatē:in electū:supple inferni. ꝛ q mechanꝫ cū ea in tribulatōe maxima erūt:nisi pniaꝫ egerint ab operibus suis. O indurati pctōres ecce qō vos expectat.ergo ne degradamini ne habita dignitate spoliemi.cum hoc publicano pniam agite.ceruicē durā cū pharisero nolite agere:quare de vobis dicatur ꝛ singuloꝝ: qō notatur iuxta thema,descendit hic iustificatus.

¶ In isto sermone erūt due ptes.
Prima que peccatorem debent inducere vt pctm abijciat.
Scda que peccatorē facere opꝫ vt iustificationē suscipiat.

¶ Quo ad primū nota quattuor q inducere debent quēlibet peccatorē exemplo publicani:vt peccatū dimittat ꝛ ad deū redeat:quorum duo dicentur. Primū est dilate cōuersionis desperanda possibilitas. Secūduꝫ est, diuine dignationis exuberans multiplicitas. Pro primo huius puncti debachanꝫ in pctis nec ea dimittere curāt estimātes quacūq hora voluerint posse penitere maxime vbi mortis immineret piculū. Sed certe vix hoc potuerūt.qō deduciꝫ per legē euāgelicā canonicā ꝛ ciuilē. Pro pmo. Lu.xix. Qui hꝫ dabiꝫ ei:ꝛ qui nō hꝫ id qō hꝫ.i.videꝫ habere auferꝫ ab eo.habꝫ vtiq iustus tps qō bene expendit.huic tps habenti tps in fine dabitur.i.spaciū recogitandi ꝛ purgādi ↄsciam suā: ꝛ abundabit sciꝫ pnia vera venia āpla gratia multa ꝛ gloria infinita. Js autē qui non hꝫ scꝫ male viuēdo tempus preciosum amisit qō habet ꝫm suā presumptionē.i.qō habere se credit in fine auffereꝫ aq eo ꝑpter demeritum sue malicie continuate. Apoca. iij.dr. Esto vigilans.sequiꝫ. Si nō vigilaueris veniā ad te tanq fur: qui scꝫ venit latēter vt ex improuiso bona auferat ꝛ possessorē occidat. Vñ subdit.ꝛ hora qua nescis veniam ad te. Justū est eñi,ait bonauētura sup apoc,vt qui seipm per negligentiā ꝛ torpo

rem nescit:nesciat horaꝫ sui iudicij extremi.
ꝛ qui propter suas tenebras non videt lucē
ꝛ errorez credit ꝛ optat se diu in prosperita-
te victurū ꝛ diu iudicinz dei esse tardandū:
ꝛ etiā spe presumptuosa sperat se finaliter
saluādū hora insperata ab eo a deo puniat.
propter qđ.i.Thessa.v.dicit apostolus.Dies
dñi sicut fur ita in nocte veniet.Cum enim
dixerint pax ꝛ securitas tunc eis repentinꝰ
superueniet interitus.Audite hec indurati
corde:audite hoc ecclesiastici luxurijs dedi-
ti:audite ludis aleaꝝ incumbentes.Audite
alienū habētes vsuras exercētes apertas vl'
palliatas.Audiāt quicunqꝫ ꝛ quibuscunqꝫ
peccatis vacantes:vigilate emendate:quia
nescitis horaꝫ qua dñs vester venturus sit.
De illis enim qui hora tempestiua redeunt
ad deū subdit apostolus ca.pallegato. Uos
autez fratres nō estis in tenebris vt vos di-
es illa tanqꝫ fur apprehēdat.Omes eñi vos
estis filij lucis ꝛ diei: ergo non dormiamus
sicut ꝛ ceteri:sed vigilemus ꝛ sobrij simꝰ:qui
eñi dormiunt nocte dormiūt. Scđo deduci
tur hec difficultas p legē canonicā.xxiij.q.v.
c.diacōi.Et sunt verba hieronymi. Mode-
ratio dei ac pietas soluz nostruz reditū req-
rit:ac nos cupit larga sua bonitate.Sequit
si nō cōuertimur si duri colli fuerimus si in
peccatis vsqꝫ ad mortē illicite perduramus
assidue peccātiuz nō miserebit deꝰ. O duri
peccatores quid clarius videant:qꝛ dicit assi
due id est iterato ꝫm glo. Nā vulnꝰ iteratū
difficilius sanatur.de penit.di.iij.c.Inanis.
Nec forte surrepat illud.quacunqꝫ hora ige
muerit peccator ꝛ cōuersus fuerit:vita viuet
ꝛ nō moriet.Audi Augu.de penitē.dist.vij.
ca.Nullus.Crede iquit illi qui dicit quacū-
qꝫ hora ingemuerit pctōr ꝛc.dicit cōuersū ꝛ
nō tñ versuz.versuz quidē puto illuz qui do
let de crimine.ꝯuersum vero de oī qui ꝯuer-
tit qui iā penās nō timet sed ad bonū dñm
scilicet deuz festinat tendere.sequit timēdū
est de penitēte. Tertio quodcūqꝫ lege ciuili
hoc deducit.Surdus a natiuitate seruū ne
quit manumittere:vt habet.ff.đ manumis
sis.l.i.Si quis per totā vitā suā dño renuijt
obedire:aurēqꝫ suā manumittere nequibat
nec a diuina potestate eripere.Pro.xxviij.q
obdurat aurē suā ne audiat legē orō eiꝰ erit
execrabilis.Talibꝰ dicet dñs Prouer.i.Uo-
cauit ꝛc.Sequit ego quoqꝫ in interitu vestro
ridebo. O mundani iniqui quid ergo nunc
vos detinet:qđ societates qđ cōsuetudines
qđ lasciuias vr̄as prosequimini:putatꝫ iustici
am dei euadere:An equū sit bene ꝛ male vi
uentiuz pari salario remunerari. Audiatis
albertū sup illo verbo.Joelis.ij.Quis scit si
cōuertatur ꝛ ignoscat deꝰ.Cōuertat inquit
ab ira ad miaꝫ:ꝛ cognoscat.i.qs scit si igno-
scere velit. Quāuis eñi certū sit ꝙ contrito
ignoscit: tñ incertū est an sit vere cōtritꝰ.de
tali đr Eccle.vij.Nemo pōt corrigere quē ip
se despicit illū qui p totā vitā suā eū ꝯtēpsit
peccādo. Quot eñi sunt exēpla.ad hoc sunt
inumera ꝛ in sacra scriptura ꝛ in hystorijs.
Primo esau.ad Heb.xij.Qui nō inuenit lo
cuz pnie:q̄uis cū lachrymis iā expostulassꝫ.
ꝛ hoc idē ptꝫ de anthico.ij.Machabeo.ix.đ
quo đr.orabit scelestus dñz a quo nō erat mi
sericordiā cōsecutus. Itē.Luce.xij.paraboli
ce tñ de illo q dicit.Anima mea habes multa
bōa ꝛc. Quarto adest exēplū qđ pōit beda i
gestis āgloꝝ ꝙ cū qdā faber male vite diu
in malis pseuerauerit subita ifirmitate de
tentus cū a suis ad pniam animaret cepit
clamare se nō pose penitere . qꝛ inquit sicut
btūs Stephanꝰ vidit celos aptos ita video
infernū apertū ꝛ locū mihi paratū cū his q
xp̄m occiderūt.ꝛ post hec dicit iudiciū insta
re:nec spez salutis sue supesse ꝑpter suā ma
lā vitā tā diu cōtinuatā.ꝛ hec dicēs mortuꝰ
est:ꝛ in terra ꝓphana sepultus. Scđm qđ
dꝫ nos inducere ad pctm̄ abijciendū est di-
uine dignationis multiplicitas. Sed cōsi-
deremꝰ inestimabilē dilectionē quā ad nos
gerit ꝛ gessit saluator nos creādo redimēdo
a pctis multiplicibus ac alijs incōueniēti-
bus preseruando.Cur potiꝰ deberet nos pu
nire qꝫ tot milia iaꝫ dānatos q forte in cen
tesima parte nō taꝫ grauiter peccauerūt si-
cut nos.annūciate ergo virtutes eiꝰ vt đr.i.
Pet.i. Qui de tenebris vos vocauit:vt vide
licet cognoscēdo tantā dilectionē resipiscatꝫ
a peccatis.ad hāc dignationē agnoscendaꝫ.
Inducit Aug.li.i.cōtra hereses in psona xp̄i
loqns.Cogita o hō q̄lia ꝛ quāta p te feci:cū
nō esses te creaui ꝛc.O miseri pctōres vt qđ
ergo in peccatis perduratis:huius publica
ni exēplo ad deū redite vt đ singulo vr̄m veri
ficet thema descēdit hic iustificatus ꝛc.

¶ Quo ad scdm principale viso quid nos dz mouere ad pctm relinquendu: restat videre qd agere debem⁹ ad iustificationē obtinēdā Sciendū qz vt quis iustificetur duo sūt necessaria p3 out ex serie hui⁹ publicani iustificati colligi pōt.
Primū ē plena cōtritio cū detestatiōe.
Scdm est integra confessio cū satisfactiōe.
¶ De primo nūc agēdo nota. q contritio vt sit pfecta dz habere tria que habuit hic publicanus: sc3
Timorem.
Pudorem.
Et dolorem.
¶ Timor notatur in hoc q stabat a longe.
Pudor in hoc q nolebat oculos ad celum leuare.
Dolor in hoc pcutiebat pectus suū.
¶ Primo em timor erigit. a timore tuo inqt ysa. xxvi. peperim⁹ τ parturim⁹ spūm salutē Et Eccl'. i. Initiū sapiētie timor dñi. Unde τ Apoc. xiiij. dr Uidi alter3 angelū volātē3 p mediū celū. seqt dicētē voce magna. Timere deū: τ date illi honorē. Merito aūt timere dz pctōr ignorāt mortis horā monēdi: formā mortis locū ac statū. Merito timere dz q plurima argumēta dānatōis q saluationis hz. Si vero horrēdū sit incidere i manu dei viuētis. Heb. x. iter3 ibidē3. Et irritā qs faciēs legē moysi duobus aut trib⁹ testib⁹ sine vlla miseratione morit: qtomagis putatis ea3 deteriora pmereri supplicia q sanguinē testamēti cōculcauerit τ spūm τ gratie prumeliā fecerit. verebar dicebat Job. ix. oīa opera mea sciēs qz nō parceres delinquēti. O de⁹ eterne si de ei⁹ operib⁹ vt ipse in alio loco testat nō reprehendebat eū cor suū i tota vita sua. Sic verebat seu timebat qd facere debet: qui nunq in tota vita sua quicq boni fecit. Timeat ergo pctōr vt dr. Ecclesiasti. xxxij. Pro reuerētia τ timore accedet tibi bona gratia. ¶ Secūdo pudere debet peccator. pter obprobriū acvilitatē delicti sui. sic pudebat qui dicebat. Qm iniqtatē mea3 ego cognosco ps. l. Hanc passionē qui hz si i peccato sit de facili curat: τ si in pctō nō sit valde preseruat. De hac Eccle. xxxij. Añ grandinē preibit coruscatio: τ añ verecūdiā preibit gra. Et valeri⁹. li. iiij. Uerecūdia parens est oīs honesti cōsilij: tutela oim solēnū officiorum: magistra innocētie archa proximis accepta. De nō pudentibus aūt dr. Jere. vi. Confusione nō sunt cōfusi: erubescere nescierunt. Et quis queso tam vecors qui coram deo erubescere nō debebat. Si diligēter attendat qliter sine rubore in ei⁹ presentia ac facie peccare nō erubuit. Que mulier tā effrons: q nō erubescat: si τ proprio spōso in adulterio sit deprehēsa. Quis testis tā obstinatus qui nō verecūdet: si falsu3 corā seuero iudice cōuincat deposuisse. Quis fili⁹ ta3 ingratus quē nō pudere debeat si patrē p priū pdidisse appareat. Ubi ergo apparebūt peccatores maledicti spōsu3 puipēdētes iudicē seueru3 irridētes τ prem eternū cōtemnētes. Sed pth dolor eo3 cuilibet pōt dici illud Jere. iij. Frōs meretricis facta est tibi: et noluisti erubescere. Tertio dolere dz peccator pter offensam τ dānum sicut voluit Dauid q dicit. fuerūt mihi lachryme mee panes τc. sic doluit Petrus q fleuit amare. sic Magdalena τc. Sic dolēs cupiebat ille q dicebat Job. xiij. Dñe dimitte me, vt plāgā dolorē meū. Nota tñ q duplex est dolor de pctō. Prim⁹ q dicit sensibilis in lachrymas prorūpēs: hic nō requirit de necessitate. ait Bonau. xvi. di. iiij. qz nō est in ptāte nostra. Alius est mētalis qui dr nolicio seu peccati oditio: aut volūtarij displicētia qua displicet cōmisisse peccatū hic dolor erigit: τ bm Thomā3 in. iiij. dist. xvij. de maiori pctō dz eē maior dolor: qm in grauiori pctō plus de⁹ offenditur τ pene debet aggrauari bm quātitatē delicti. xxiiij. q. i. ca. Non afferamus autē vt fratrū filij §. i. colla. ix. Sed nunc qs doleat: quis pudeat: aut timeat: idurauerūt cor suum τ noluerūt reuerti. Prouer. ij. Letātur cū malefecerint: τ exultant in rebus pessimis. Parum est eis peccare: cupiunt τ amplius inique agere: paru3 est eis peccata pctis addere. gaudēt pctā perpetrasse qd est mortale nouum bm Thomā τ Alexan. Quotiēs videlic3 post actum peccati mortalis intra se gaudēt scienter' de tali actu vel se iactant. Talib⁹ durissime dicit ps. li. Quid gloriaris in malicia τc. τ sequit propterea de⁹ destruet te in finem. Parū est insuper hec omnia facere. Sed qd deterius est pctā defendunt aut excusant dicendo: aut se a peccatis non posse abstinere: aut peccando nō displicere

sic vsurarij: sic luxuriosi: sic vendentes ⁊ emē
tes: cuȝ periurijs: ac mēdacijs si voluptuosi
aduocati iniusticiā facientes asseuerāt que
omnia dei blasphemiā fouent. dicit eñi Hie
ronymus super symboluȝ. Anathema sit q̇
dicit xp̄ȝ dñm precepisse impossibile. dr quo
ꝗ Sapi.xiiij. Odio sūt deo impius ⁊ impie
tas ei⁹. O duri filij Adā corda vr̄a emolite:
peccata vr̄a recognoscite: ⁊ huius publicani
exēplo cōteramini: vt iuxta propositōeȝ pre
missaȝ de vobis dicat̄. descēdit hic iustifica-
tus ⁊c. hic licet quereret̄: vtrū peccator stati
post pctm̄ cōmissum teneat̄ cōteri. respōden
dum est sm̄ Pe. de tarentasia in.iiij. di.xvij.
ꝙ conteri de peccato non semꝑ obligat sub
quacūq̈ cogitatōne aut ymaginatōe saltem
speculatiua: sed duntaxat cū pctm̄ mortale
cōmissuȝ menti occurrat practice vt delecta
tionis vel detestationis tenet̄ homo tūc de
testari. sm̄ vero Alexandrū in.ij. pte in tra-
ctatu ō negligētia. Quādo excitat̄ a gratia
dei: qd̄ est qn̄ cogitat ⁊ aduertit ꝗ graue sit
peccatū suū tenet̄ tunc cōteri ⁊ sic nō cōteri
tur vel saltē atterit̄ periculū est ꝙ talis ne-
gligentia sit mortalis. precipue induci de-
bēt peccatores vt die dñica cōterant̄ vel sal
tē atterant̄. sm̄ vero doctorē seraphicū di.
xvi. q.ij. iij. articuli dicēduȝ ꝙ cū de⁹ absoluit
hoīem a culpa ligat eū vinculo perpetue de
testatōis. tenet̄ eñi semꝑ malū qd̄ fecit dete
stari. Et qr tētio talis ⁊ precepti affirmati-
ui cū preceptū affirmatiuū obliget ꝑ semꝑ
⁊ nō ad semꝑ: ideo pctōr tenet̄ semꝑ conte-
ri. Sed ad semper videlicet cum se offerunt
tempus ⁊ locus cuȝ scilicet recogitet mala
sua ⁊ loca in quibus deū offendit. ⁊ di. Sco-
tus di.iiij. Quod actu cogitans de peccato
scilicet practice nō conterens peccat morta
liter ⁊c.

¶ Dñica.xi. post penthe. Ser.xx.

Uspiciens in celum ingemuit dicēs
epheta qd̄ est adaperire:
Mat.vij. ⁊ in euangelio
Attēdite ad abrahā prēȝ
vestrū ad sarrā q̄ peperit eos Isa.li. qr salua
tor noster in euāgelio inducit̄ gemens: atq̈
ꝯpatiēs suꝑ surdū ⁊ mutuȝ vt illō faciam⁹
suꝑ aīas nostras ei⁹ exēplo verbis: scd̄o sum
ptis inducimur cuȝ dr. Attendite. in quib⁹
verbis duo notantur.

Primum conuersationis saluatoris virtuo
sa imitatio.

Scd̄m animarum nostrarum benigna per
seueratio.

¶ Quo ad primum quia boni filij est imita
ri patrē. filius enim dicitur a philos qd̄ est
amor: quia in filio relucet patris amor. Et
xp̄s Jesus per Abraham figuratus est: qui
est pater noster. sm̄ illud deut̄.xxxij. Nunq̇d
non ipse est pater tuus qui possedit et fecit
⁊ creauit te. ⁊ ad gall̄.iiij. Misit deus pater
spiritum filij sui in corda vestra clamanteȝ
abba pater. Ipse quoq̈ est petra a qua su-
mus excisi per denoīationē. petra enim erat
xp̄s.i. Cor.x. A xp̄o autē christiani dicunt̄
Extra de sacra vnctione ca. Cum venisset.
christianorū vocabulum sumptum est: vt a
xp̄o xp̄iani dicantur. Et nota de cōsecra. di.
iiij. c. Postq̈ merito ad deuȝ ⁊ ad eius facta
attendere debemus: ⁊ hoc ip̄m imitemur. lȝ
aūt ipse dulcis iesus imitādus apparet in
omni sua cōuersatione: precipue tamen in
tribus imitandus est.

Primo in mundi contemptu despectione,
Scd̄o in corpis cruciatu ⁊ afflictiōe.
Tertio in pietatis affectu ⁊ ꝯpassione.

¶ De primo Mat.viij. dicitur. Vulpes foue
as habent ⁊ volucres celi nidos filius autē
hoīs ⁊c. vnde Anselmus in quadā epistola.
christus ita pauper fuit vt veniēs in mundū
nō in sua: sed in aliena domo nasceret̄. nat⁹
propter inopiam loci in presepio brutorum
animaliū poneretur. viuens in mundo nō
haberet vbi caput suum reclinaret: nec mo-
riens vnde nuditatē suam tegeret: nec mor
tuus vbi inuolueretur: nec locum aut sepul-
chrum vbi collocaretur. de secūdo ad hebre-
os.xij. Recogitate eum qui talem aduersus
semetipsum sustinuit a pctōribus contradi
ctionem. vnde Augustinus libro de pastori-
bus. ab omnibus temptationibus te eruet
dominus: si ab illo non recessit cor tuum: nā
ad confirmandum cor tuum venit ille pati:
venit ille mori: venit sputis illudi: venit spi
nis coronari: venit opprobria sufferre: venit
postremo ligno configi: oīa illa pro te sustin
it tu nihil ꝑ illo. de tertio Mat.ix. Cūtes

dicite quid est misericordiā volo ⁊ nō sacri
ficium. Nō eñ veni vocare iustos: sed pctō-
res. Et ambrosius libro de virginitate. Oia
xpus est nobis. si vulnus curare desideras
medicus est. Si febrib⁹ estuas fons est. Si
grauaris iniquitate iusticia est. Si auxilio
indiges fortis est. Si mortē times vita est.
Si celuȝ desideras via est. Si tenebras fu-
gis lux est. Si cibuȝ queris alimētuȝ ē. Gu-
state ⁊ videte q̄ꝫ suauis est dñs: vere miseri
cordiā ac pietatē tunc ostendit: cū vidēs tā-
tā misericordiā surdi ⁊ muti pre cōpassiōe in
gemuit. sequimini ergo vestigia ei⁹: ⁊ atten
dite ad abrahā patrē vestruȝ. Attēdere nihi
lominus debemus ad cauernā lacus infer-
ni scilicet dānationē a qua per eius miseri-
cordiaȝ ⁊ preseruationē precisi ⁊ liberati su-
mus. Non eñ ex operib⁹ iusticie que fecim⁹
nos: sed ſm misericordiā suam saluos nos
fecit. Nos enim elegit ante mūdi cōstituti-
onem vt essem⁹ sancti ⁊ immaculati ⁊ in cō
spectu ei⁹. ad ephe. i. ca. de illo dr̄ Isa. xi. dr̄: de
lectabit infans ab vbere sup foramina aspi
dis cū caruerna reguli: qui ablacrat⁹ fuerit
manum mittet. Aspis iste regulus dyabo-
lū significat qui est serpēs antiquus cui⁹ fo
ramen ⁊ cauernā xps scrutat⁹ est: ab infan-
tia vsqꝫ ad passionē: qꝛ ad hoc venit in mun
dū vt ei⁹ opera destrueret: ⁊ nos de manib⁹
ei⁹ liberaret. In cui⁹ signū demoniū appu-
lit ab isto effecto surdo ⁊ muto p ip̄m demo
niū. qd tūc ⁊ nobis si p qꝛ sum⁹ surdi ⁊ mu-
ti optare intēse debem⁹ iuxta qd̄ notat the
ma. Suspiciēs in celū ingemuit ⁊c.

¶ Pro fundamēto mouet q̄stio qm̄ allegori
ce mut⁹ iste ⁊ surdus gen⁹ hūanū significāt
moraliter vero quēlibet pctōreȝ curatū per
xpi meritū iuste querit. vtruȝ xpus influat
hoībus gratiā cui⁹ virtute a demonio seu a
pctō liberētur. Rn̄det Alexan. in. iij. parte q̄
stione de gratia. Quod christus inquantuȝ
homo influit gratiā viatorib⁹ trib⁹ modis.

¶ Primo per modū capitis. sicut ei capitis
ad mēbrum vel membra est quidā genera-
lis amor. vnde ⁊ spiritus aīales hoc natura
li amore decurrūt de capite ad membra: sic
christi ab esse anime eius est amor ad nos:
ac desiderium: vt eius pticipemus sp̄m san
ctū. s. qui plenissime in ea requieuit. Ipse au
tē spiritussanctus in ea explet desideriū qd̄
habet erga nos: ⁊ hoc est influentia gratie a
christo capite i corpus ecclesie. vnde. Sicut
spiritus hominis mediante capite ad mē-
bra descendit viuificāda: sic spiritussanctus
per xp̄m venit ad christianos cuius plenitu
do quedaȝ est in capite: participatio vero in
membris.

¶ Secundo christus inquātuȝ homo influ-
it gratiā viatoribus per modū meriti: qꝛ ip
se est qui nobis meruit gratiā p quā remit-
terentur nobis peccata ⁊ gratiā per quā co-
gnosceremus ⁊ diligeremus deū ⁊c. ad Ro.
v. Sicut eñ per inobedientiā vnius homis
peccatores constituti sunt multi: ita p vni⁹
obediētiā iusti cōstituent multi. Tertio mō
per modū exēplaris. sicut eñ exēpluȝ addu
citur de exēplari: ita in christo hoīe est exem
plar ppositum gratie: cui debemus nos coa
ptare ⁊ conformare. vnde ipse est liber vite
iuxta quē debēt scribi libri nostri. i. cōsciētie
nostre. i. Corin. xv. Sicut portamus ymagi-
nem hoīs terreni: ita portemus ymaginem
celestis hoc est in xp̄o. Sed ipse saluator ge
muit sup surdū ⁊ mutū curādū ml'tomagis
nos gemere debemus vt nos curare dignet
⁊ dicat nobis effeta ⁊c. Propterea miretur
nullus si plures damnētur. dr̄ eñ. C. quibus
causis infamia irrogatur. l. fidē rumpēs so
cietatis cum infamie periculo suo nomine
pro socio conuētus ad faciēnduȝ satis vige
tur. Scribur quoqꝫ de reg. iu. li. vi. dānum
quo quis culpa sentit sibi dȝ nō alteri impu
tare ⁊c. Audiant hoc vniuersi peccatis dedi
ti. spoponderunt in baptismo abrenunciare
diabolo ⁊ pompis eius spoponderunt in cō
fessiōe omnino nō redire ad iniquitates su
as. aliena restituere. societates malas vita-
re. occasiones peccati fugere. qꝛ qui vult ple
ne satisfacere necesse habet occasiones p-
pinquas excidere: vt est cena splendida cuȝ
personis suspectis: qꝛ tales sunt in nostra
potestate. Remote autē nō vt est inuitatio
ad bonaȝ cenam honestam: vt dicit beatus
Bonauentura. li. iiij. distinctio. xlv. vrgebū-
tur certe penam soluere eternam: sciꝫ cum
infamie periculo. qꝛ fidem nō seruauerunt
socio: scilicet christo. Quid dicit Mathe. vl
timo. ecce ego vobiscum sum vsqꝫ ad ꝯsum-
mationeȝ seculi omnibus diebus. Sed pre-
cor cui imputari debet: certe sibiipsis pecca-

tores imputant: nō deo ꝙ ne eis contigat aiam suā surdā ⁊ mutā deo adducāt: vt cō-patiatur eis. Sic ⁊ fecit i euāgelio hodier. ō quo Jere. dicit. Suspiciēs i celū ingemuit.

¶ In isto sermone erūt due ptes.

Pria est de aie peccatricis graui ifirmatōe.

Scda de eiusdē aie desiderāda curatiōe.

¶ Quo ad pmā notaſ grauitas hꝰ infirmi-tatis i eo ꝙ saluator ingemuit. graue vtiqꝫ dꝫ iudicari: qḋ gaudiū angeloꝝ prouocat ad gemitū spālr aūt ꝙ hō ipe surdꝰ erat ⁊ mu-tus. Surditas ꝑpe dr spūalis circa auditū verbi dei. mutitas vero ē circa cōfessionē ꝓ-prij peccati. Prima cā surditatꝭ corpalis ē ex improportiōe soni ad organū auditꝰ. Sicut ptingit illis q̄ ex imoderato tonitruo absur descunt. Et sicut cōtingit fabris facientibꝰ caldarias q̄ ex sono maleoꝝ multū obsurde scunt: sic surditas spūalis causaſ sepe i plu-ribus ex disproportiōe verbi diuini ad itelle ctū. vñ Job. vi. Cū diceret deꝰ nisi māducaue ritis carnē filij hoīs: ⁊ biberitis eiꝰ sanguiēꝫ nō habebitis vitā in vobis. Multi nō valen-tes intelligere abierūt retrorsū dicētes. Du-rus ē hic sermo ⁊ q̄s pōt eū audire? sic vsqꝫ hodie plures errant circa plures materias: et de trinitate ⁊ de sacro altaris. Sed discāt tales ꝙ vespertilio ⁊ noctua lumē solis vide re nequeāt: nihilominus sol ē maxime visi-bilitatis inter oīa corpa. Sic vtiqꝫ ea q̄ sunt fidei sūt verissima: lꝫ mētes dure nō capiāt: que tū capere pñt si verissima fide viuerent. Et dicit beatꝰ Bonauē. dist. xix. iiij. q. penult. Qḋ lꝫ sacro altaris aut de articulis fidei a-liqñ disputemꝰ: nō tñ ē ad grauādū fideꝫ: sꝫ ad nutriendā ne pp ignorātiā aliqs pcedat aliquid repugnās fidei vel neget conseqns ad fidē: ⁊ hoc perutilissimū ⁊ necessariū est. Vñ disputamꝰ nō vt melius credamꝰ: sed vt fidē illibatā seruemꝰ dū ipsa cognita errores caueamus ⁊ cauēdo in veritate psistamus.

¶ Scdo cātur surditas ex vētositate inclusa in tympano capitis vel cōcauitate auris iu xta quā sumiſ. Scda surditas spūalis. Cau sa hec ē curiositas mētis q̄ nihil aliud ē ni-si ventositas quedā. ppterea tales nō possūt audire nisi mirabilia ⁊ noua sicut ariopagi te. ij. Thimo. iiij. Erit eñ tps cū sanā doctri-nā nō sustinebūt: sed ad sua desideria coa ceruabunt sibi magistros ⁊c.

¶ Tertio cau-satur surditas corporalis ex obduratiōe. au ris p oppressionē alicuiꝰ extrīseci: sicut i aspi de qui vnā aurē cauda et alterā terra obtu-rat vt non audiat incantatorē: ⁊ hoc fit spū aliter per immissionē auaritie in corde. ps. lvij. Sicut aspidis surde ⁊ obturātis aures suas que nō exaudiet vocē incantātiū et ve-nefici incantātis sapienter. Mūdani ei cu-piditatibus inseruiētes spūalia audire neq̄ unt. xlvij. di. c. bonoꝝ. Et ē grego. bonoꝝ au-ctori aliter inherere nō valemus: nisi cupidi tatem a nobis q̄ radix est oīm maloꝝ absci damꝰ.

¶ Quarta cā surditatis corporalis est fluxus humoꝝ impedientiū viā virtutis au-ditiue potentie. Iuxta qḋ nota ꝙ cā surdita tis spūalis ē fluxus. s. carnalis voluptatis. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus ⁊ displicebit: et proijciet illud post dorsum suuꝫ. Oibus his vcꝫ bestialibꝰ: curiosis: auaris: ⁊ luxuriosis dr. Isa. xlij. Surdi audite: ⁊ ceci intuemini ad vidēdū. sequiſ. quis cecus nisi seruus: et quis surdus nisi ppls meus: ad quē misi ser uos meos? Et Job. xix. dr. Seruū meū voca ui ⁊ nō r̄ndit mihi. ⁊ Iere. vi. Ecce cōstitui super vos speculatores ⁊ dixi. Audite vocem tube. ⁊ dixerūt nō audiemꝰ. Vi sūt qui vt dr Iere. v. Indurauerūt facies suas sup petrā et noluerunt reuerti. Qȝ vero periculum sit legem dei nō audire: monita dei spnere: diui nas inspirationes extinguere: ac ḋ conscia de dei offensa ⁊ salute ꝓpria nō cogitare, no tatur. Prouer. xxi. vbi dr. Qui obturat aurē suam ne audiat legē: oratio eiꝰ erit execrabi lis. Et. i. q. i. Interrogo. nō minus reus erit qui verbum dei negligēter audiuerit: ꝙ ille qui corpus christi sua negligētia cadere per miserit. Signū eñ mortis ē cibuꝫ nō cape-re: aut captum nō retinere. Sic vtiqꝫ morti spirituali vicini sūt q̄ de salute sua verbum audire nolunt: vel auditū facere renuunt. Vñ grego. in homel. xviij. Eterne mortis iu dicium estimate fratres si verbū vite audiē-tes in ventre memorie non retinetis. ⁊. xliij. dist. dispensatio dr. Sicut nō leue discrimē incumbit pontificibꝰ siluisse quod congruit: ita his: qȝ abfit: nō mediocre periculū est: q̄ cū deberent parere despiciūt. Eya filij hoim vsq̄quo graui corde: vt quid diligitis vanita tem ⁊ q̄ritis mēdaciū. Attēdite saluatorem vestrū super vos corde pfundo i gemitu ⁊ plā-

ctu statē nunc. Audite hec excōicati siue sen
tentia excōicationis siue hois qui matrimo
nis in gradibus ꝓhibitis cōsanguinitatis et
affinitatis cōtraxistis: qui excōicati estis ꝑ
clemētinā. c. eos de cōsanguinitate ꝛ affini
tate. Qui officiū iudicis eccl'ia. ordinarij vel
delegati impediuistis: q̄ sil'r estis excōicati ꝑ
decretalē. de immunitate eccl'ie lib. vi. Itez
q̄ pingagia vel pedagia exigitis a personis
eccl'ia. in rebus quas ꝑ sua necessitate nō cā
negociatiōis deferri faciūt: q2 sil'r excōicati
estis libro. vi. de censib⁹ exac. ꝛ ꝓcura. c. quāq̄z.
Audite oēs alij q̄ pro furtis permittis vos
excōicari. Nihil est inq̄t Aug. quod tm̄ time
re debeat xp̄ianus q̄z separi a corpe christi.
Qui em̄ nō ē d̄ corpe xp̄i nō vegetat̄ xp̄i spi
ritu. Aperite aures oēs vsurarij: lubrici: luso
res: inuidi ꝛc. Audite xp̄m in gemitu dicen
tem. epheta qd̄ ē adapire. Iuxta thema. Su
spiciens ꝛc.
¶ Quo ad scd̄m pricipale vidēdū ē de cura
tione h⁹ surdi. circa qd̄ notātur tria.
Primo locus.
Scd̄o ordo.
Tertio modus.
¶ Circa locum ponuntur hec scilicet tyrus
sydon: mare galilee: et medij fines decapole
os. In quibus spiritualiter notantur requi
sita ad iustificationem impij. In tyro no
tatur angustia seu dolor de peccato: qui in
terpretat̄ angustia. In sydone cogitatio pec
catorū ꝛ circūstātiarū. In mari galilee pec
cati derelictio. galilea interp̄tat̄ trāsmigra
tio. Hec si assint pctōri sanabit̄. De. i. Baruch
iij. Aia in angustia est sp̄ūs anxius: clamat
ad te. Audi dn̄e ꝛc. Et Isa. xxi. Repleti sunt
lūbi mei dolore angustia possedit me sic̄ do
lor parturientis. De scd̄o ps. Qm̄ iniquitatez
meā annunciabo ꝛ cogitabo ꝑ peccato meo
De tertio Ioh. vi. Uade ꝛ noli amplius pec
care ne deterius tibi cōtingat. Medij autē
fines decapoleos obseruātiā diuinoꝝ decez
preceptoꝝ exprimūt. ordo notat̄ cum d̄r. Ad
ducūt ei surdum: intellectus. s. et volūtas q̄
debent aiam ad deum adducere. hi sūt duo
discipuli qui debēt aīam adducere ad xp̄m.
Hi sunt duo discipuli qui aial brutū soluere
habēt. Mat. xxi. Modus vero curatiōis in
fertur cū d̄r. Apprehēdit eum seorsum ꝛ mi
sit digitos in auriculas eius. Separatio a
turba significat separationē maloꝝ societa
tum. Apoc. xviij. Exite de domo babylonis ꝛ
estote quasi hedi ante gregē: q2 cito capiēda
est ꝛ destruenda. Missio aūt digitoꝝ īfusio
est donoꝝ. ss. Sp̄ūs em̄ sanctus dicit̄ digit⁹ i
hymno. Tu septiformis mūere dextre di tu
digitus ꝛc. Sicut em̄ digitus procedit a bra
chio et manu: sic. ss. a patre ꝛ filio. Prim⁹ di
gitus seu primū donū req̄sitū h3 modū pol
licis: ꝛ d̄r donū timoris dn̄i. De quo prouer.
i. ꝛ. ix. Pricipiū sapientie timor dn̄i. Et alibi
Eccl'. xv. Qui timet deū faciet bona. Hic di
gitus ē de quo dixerūt magi pharaoni. Di
gitus dei est hic. Exo. viij. In v'itate ait ber
nar. sup cantica. nil ita efficax didici ad gra
tiam dei inueniēdā: q̄z si inueniaris oi tēpe
nō altum sapere s3 timere. Et vnde quero sic
aure surda pertrāseūt in peccatis viuentes
xp̄iani. Ita vt idem Ber̄n. sup cantica dicit.
Hunc ipsi xp̄iani persequūtur q̄ ab eo xp̄ia
ni dicūtur. Amici tui de⁹ ꝛ proximi tui ad
uersum te appropinquerūt ꝛ steterūt. Cōiu
rasse v̄r cōtra te vniuersitas ppl'i a minimo
vsq3 ad maximū. Unde hec inquit nisi quia
timorem domi abiecerunt in oi etate: in oi
statu: in omni actu: i vtroq3 sexu: ita vt nūc
verissimum sit non est timor dei ante oc'los
eoꝝ. Qui āt tiet deū nihil negligit. Eccl'. vij.
Secūdus digitus tenet locū iudicis: vez do
num scientie vel prudentie que docet bn̄ cō
uersari in medio nationis praue atq3 ꝑuer
se. docet q3 viam salutis: ꝛ quid agendum ꝛ
quid declinādū. Hoc digito scripte fuerunt
tabule lapidee Moysi. Exo. xxxi. Dedit dn̄s
lapideas tab'las scriptas digito dei. De carē
tibus hac scia d̄r. Nescierūt neq3 intellererūt
in tenebris ambulant. Tertius digitus seu
donum tenet locum digiti medij qui est a
mor: ꝛ iste est charitas. i. Coꝛ. xiij. Nūc autē
manent spes fides ꝛ charitas. maior autez
horum ē charitas. De hoc digito Luc. xi. Si
in digito dei eijcio demonia profecto venit i
vos regnū dei. De carentia vero h⁹ d̄r. i. Coꝛ.
xiij. Si charitatem nō habuero nihil sū. Si
nempe voluptatibus dediti. dum super oia
ex charitate diligerēt in eternū corda obdu
rata non tenerent. Quartus tenet locū vel
typum quarti digiti qui dicitur medic⁹. hoc
digito sanatur manus vl' digitus qui sanat
vulnera ꝛ infirmitates miseroꝝ. De hoc di

gito potest dici illud Johan.xx. Infer digitu3 tuū huc ꝛ vide manus meas. miseri sūt membra saluatoris: digitum in eos instruunt qui eis compatiūtur. ergo qui surdi et obdurati de pietate non curant: sed sciant quid dicatur Prouer.xxi. Qui obturat aures suas ad clamorē pauperis ipse clamabit et non exaudietur. Misericordes vero ꝛ pij misericordiā consequētur. Quintus tenet locū extremi digiti qui ē minimus. dicitur auricularis. hoc donum est humilitas. hoc digito inclinans se iesus scribebat in terra3. Johan.viij. Ubicūq3 fuerit hic digitus siue hoc donum: certe ibi habitabit. Isa.xi.cap. Sup quem requiescet spiritus meus: nisi sup humilē et quietu3 ꝛ trementē sermōes meos. Humiliamini ergo īdurati peccatores ꝛ deum suppliciter exorate: vt in auriculas cordis vestri immittat domin⁹ hos digitos spirituales: vt sic mentes vestre aperiantur ad audiendū ꝛ cum effectu faciendū quod iusserit dominus deus: vt decetero dicatis. Audiant quid loquatur in me dominus deus: quod vt magis cupiamus. Suspiciens in celum ingemuit ille dicens. Epheta quod ē adaperire.

¶ Do.xi. post penthe. p⁹ pradiū. Ser.xxi.

Uspiciens in celū vtš. Uenite reuertamur ad dominu3: quia ipse cepit et saluabit nos percutiet et curabit nos. Ozee.vi. Cu3 peccatores sint indurati diuine volūtati nolentes obedire: sicut supra dictum est: vt resipiscant per spiritumsanctū sctō: verboꝝ exemplo inducunt. vbi duo notantur.

Primū ē emēdatio gratiosa.

Scōm ē remuneratio fructuosa.

¶ Quo ad primū. Augusti.li. de libero arbi. Peccatum est auersio a bono incōmutabili et conuersio ad bonum commutabile seu est spreto incōmutabili bono rebus commutabilibus adherere: sm quod notatur Hiere.ij.ca. Duo mala fecit populus meus. Dereliquerunt me fontem aque viue: ꝛ foderunt sibi cisternas dissipatas ꝛc. Recte mouemur ad deum conuerti. Pro magno diceret huius vel docta ancilla: si spreto domino de reconsiliatione: remissione: ac vnione instantissime rogaretur ac pulsaretur. Reuertere igit anima peccatrix: domina enim tua cui obedire teneris: sc3 domina voluntas te iugiter expectat et reuocat. Genes.xv.capi. Reuertere agar ad dn̄am tuam: reuertere inquit aperi aurem tuam: quia pater tuus deus ac creator te interpellat: ac clemētissime expectat Dic ergo cum filio prodigo. Surgam et ibo ad patrem meum. Luce.xv. Reuertere tertio: quia benignissimus sponsus tuus vilissime a te derelictus clementissime rogat omnem offensam paratus remittere. Hiere.iij. Tu autem fornicata es cum amatorib⁹ multis: tamen reuertere et ego suscipia3 te. Dic ergo instanter illud. Osee.ij.capi. Reuertar ad virum meum priorem: quia mihi bn̄ erit Sed etia3 in presenti tempore dicitur. Ipe cepit ꝛ sanabit nos. ppter enim nimiā charitatem qua dilexit nos misit deus pater filium suum natum ex muliere factu3 sub lege: vt eos qui sub lege erant redimeret. Ad Galla.iiij.c. ꝛ ad Epheseos.ij. Cum viuificauit nos i dilecto filio suo. et ad Galla.iij. Factus est pro nobis maledictus: vt nos d maledicto liberaret. propterea ei factus est hō passibilis cum oībus penalibus suis dēpto peccato ꝛ inclinationibus ad peccatum: vt nos a miserijs nostris liberaret. Sic ꝛ i euāgelio introducitur gemens super surdum ꝛ mutum: vt nobis gaudia eterna conferret. Unde Augu. de verbis domini. Multos filios dei fecit vnicus filius dei: emit sibi fratres sanguine suo probauit reprobatus: redemit venditus: honorificauit iniuriat⁹: viuificauit occisus. Dubitas ꝙ ipse dabit tibi bona sua qui non refutauit: nec ipse dedigtus est suscipere mala tua. Et Criso. in qdā homelia. Christus viator factus est vt te sine labore faceret. ex muliere factus est vt p̄uaricationem eue deleret. homo appellat⁹ est vt te vocaret participatione supple fili⁹ hominis dictus vt te in filiu3 dei adoptar3. Reuertamur igitur ad deu3: quia ex quo cepit nos nobis compatietur. ꝛ sic quādo percutiet temporaliter miserebitur. quod patē ter ostendit in euangelio hodierno: qui du3 rogaret vt manū surdo ꝛ muto iponeret ne dū h fec: s ēt pie igemuit di. Epheta ꝛc.

¶Pro fundamēto mouet̄ questio: quia hic mut⁹ et surdus peccatorē significat quidd̄ē surd⁹ sine sui dispōne a xp̄o sanat⁹ fuit: sed dūtaxat amicoꝝ rogat̄: merito ergo querit̄. An ad iustificationē impij requirat̄ cōuersio volūtatis in deū maxime cū dicat. Aug. in lib. de. Eccl̄. dogmatib⁹: ꝙ initiū nostre salutis a deo miserāte nos hēre credim⁹. Respōdet Richar. di. xvij. iiij. ꝙ de iustificatiōe pctōꝝ possumus loqui dupliciter,
De lege cōmuni.
Aut de priuilegio speciali.

¶De priuilegio speciali pōt de⁹ iustificare impiū sine preuijs dispositionib⁹ aut adiutorio alicui⁹ alterius: aut sine iussione gratie habitualis. sicut et pōtest oē peccatū remittere absq̧ quacūq̧ satisfactōne. Loquēdo aūt de iustificatōne secūdum legē cōmunē: dicēdum est ꝙ sicut corp⁹ ꝑficit̄ ꝑ aīam in esse nature: ⁊ ad hoc req̄rit̄ ꝙ corp⁹ prius ordine nature disponatur q̄ȝ aīa a creatore infundat̄. Sic ad hoc ꝙ aīa iusti formetur ꝑ iustificationē in esse gratie: oportet cōuersionē volūtatis ad deū precedere tꝑe vel natura: qua conuersione disponatur ad susceptionē gratie: qua informata iustificat̄. sic nō resplēdet species solis in speculis nisi facies eius cōuertat̄ ad solē. Sic nec gratia q̄ est quedam similitudo iustitie resplēdet in anima nisi facies eius ad deum cōuertatur per voluntatem. nec militat dictuȝ Augu. quia ibi capitur initium salutis nō ꝓ iustificatione: sed pro aliqua inspiratione dīna qua anima excitatur ad cōuertendū se apd̄ deū per voluntatem. Propterea nulli mirū esse debet si plures dānent̄: viso abusu quē faciunt de corpore ꝓprio et anima. Scribit̄ quoq̧ exemplum de comodato capi. vlti. in antiquis. ꝙ comodatarius vtens re sibi comodata ad alios vsus cōtra volūtatē comodātis: aut cōtractat rem alienam īuito dn̄o ad restitutionē tenet̄: si dānum inde comodāti secutum fuerit. Audite hoc vniuersi q̄ in pctīs viuitis: corp⁹ et aīam certa lege a deo accepistis q̄ nō obseruata actio contra vos oritur. Que sit aūt illa lex Joh. xv. dicit̄ cunctis christicolis. Ecce elegi vos: vt, scilȝ eatis ⁊ fructū afferatis ⁊ fructus vester maneat. Et qui sunt illi fructus: dicit̄ Math. iij. ca. Facite fructus dignos penitentie. Dicant nunc singuli peccatis dediti quem fructum facient qui de lingua: de oculis: et de corpore toto: de memoria: de ītellectu: de voluntate ac tota anima faciant: mētiuntur: iurāt: periurāt: blasphemāt: detrahunt: ludunt: odia retinent: dolos cupiunt. vīdictas capiūt: deum obliuiscuntur: ac eius legem transgrediuntur: ⁊ sibi obedire nolūt. Si offendant emendare nō curant. Sed potius scd̄m dictū Job. induratur cor eoꝝ quasi lapis: ⁊ quasi maleatoris incus astringet̄ Job xli. Sed audiant tales ꝙ cor durū male hēbit in nouissimo. Eccl̄. iij. Or vt dr̄ Prouer. xviij. Nō recipit stultus verba prudētie nisi ea dixerit que versantur in corde suo. Tales nō sunt corrigibiles: de deo nō curāt: aīam ac salutē propriam non cōsiderant. Ut verificetur illud Jer. xvi. Ecce vnusquisq̧ abijt post prauitatem cordis sui vt me non audiant. Tales sunt admodū huius muti ⁊ surdi sup quē dn̄s pijssime ingemuit. Iuxͣ verbū ꝑassumptū. Suspiciēs ⁊c.

¶In isto ꝰmōe erūt due partes.
Prima de anime infirmitate miserabili.
Secūda de aīe curatōe desiderabili.

¶Quo ad primā viso q̄d ꝑ surditatē significet: ⁊ vn̄ causet̄. Uidēdū ē scd̄o q̄d significet ꝑ mutitatē: ⁊ vn̄ causet̄. Nō ꝙ hec mutitas ē carentia cōfessionis. De qua dicit̄ Prouer. xxviij. Qui abscondit scelera sua nō diriget̄: qui aūt cōfessus fuerit et relinquerit ea misericordiā cōsequet̄. Et Job. xxxi. Si abscondi quasi homo peccatū meū: ⁊ celaui in sinu meo iniquitatem meā que est maxima iniq̄tas. Talis pudor et cōfusio est proueniēs ex peccato ⁊ faciēs hominē mutum ne cōfiteatur. Quare autē homo effectus est mutus mirū est ꝙ pctm̄ suū noluit cōfiteri: cū sine cōfessione si fit possibilis nō fit salus. scd̄m illd̄ Ambro. de pe. distin. i. §. taciturnitas. Non est sperāda venia criminis vbi fuerit taciturnitas cōfessionis. Cum etiam ꝑ cōfessionē peccatoꝝ hō obtineat remissioneȝ: ꝰm illud. i. Johan. i. Si cōfessi fuerim⁹ pctā nostra fidelis ē dn̄s qui remittet nobis oīa pctā nostra. Exigitur etiā primo anq̄ȝ cōfessio sibi prosit ꝙ velit peccatū suuȝ totalr̄ derelinquere: quod ne faciat duobus magnis vinculis ligatur scȝ cōsuetudine mala ⁊ societate ꝑuersa pctōrē minrimū in pctīs de

tinētib⁹ ꝛ vix exire ꝑmittētib⁹. Exigitˀ scđo
ꝙ cōfessio sit sufficiēs.s.ꝙ pctm̄ totaliter re
mittere dicatˀ ꝛ pnīa illoꝝ peccatorum .ꝛ ne
hoc faciat pctō2 duob⁹ alijs vīculis ligatur
scʒ pudore confitendi ꝛ horrore satisfaciēdi
Igitˀ vt iste mutus curetur dicēdum est de
istis vinculis vt illis solutis mutus decete
ro loquatur. Cōsuetudo mala et societas ꝑ-
uersa due sunt cathene: quib⁹ pctō2 ligatur
ne pctm̄ relinquat: ꝛ ꝑ ɔn̄s non cōfiteatur:
sed mut⁹ sꝑ remaneat. He sunt due cathene
quibus spūalr̄ detinetˀ Petrus in carcere.
Actuū.xij. Consuetudo man⁹ ligat: societasˀ
vero pedes. Nota ergo ꝙ summe soluēda ē
cathena seu vinculū male cōsuetudinis: q2
Ad peccādum incitat.
In pctō obdurat.
Damnationē procurat.
¶ Pro prio ꝑs.xli. Abyssus abyssuʒ inuocat
Et Grego. in moralib⁹. Pctm̄ qđ per pnīam
nō deletur mox suo pōdere ad aliud trahit.
habitus īclinat ad cōsil'es actus.ij.ethicoꝝ.
Bernar.de.xij.gradibus hūilitatis. Volup-
tas hīta libēter repetitur: repetita blanditˀ.
Cōsuetudo ligata mō ɔsopitˀ. ꝛ Gre.i homē.
Visitata culpa mentem obligat vt nequaꝗʒ
surgere possit: ad rectitudinē conatur vel la
bitˀ: q2 vt diu ꝑsistit vbi etiā noluerit coacta
cadit. vñ Ambro.de officijs. Vsus cito infle-
ctit naturā. ꝓpterea in iure scribitˀ di.viij.c.
mala cōsuetudo nō minus ꝗʒ ꝑniciosa co2-
ruptela est abijcienda: que nisi euellatur ab
impijs pro lege assumitur: ꝛ incipiūt ꝑuari-
catiōes ꝛ varie presumptiones. Propterea
Aug.suꝑ ꝑs di. Facilius ē retrahi ab īgres-
su ꝗʒ a corrupto itinere praue consuetudis
reuocari imo cōsuetudo mala nō solum ad
peccandū incitat: sed quasi vinculat ꝛ ligat.
Vñ Isidorus de summo bono. ꝛ Hugo de
sctō victore suꝑ regulā Aug. Cogitatio pra-
ua parit delectationē: delectatio ɔsensuʒ: cō
suetudo necessitatem: practica horum oīm
ꝑquiratur ab oībus pctis deditis: cur sic vi-
uant: quid eis ꝓdest sic iurare: blasphemare:
ludere: detrahere: adulari: de malo se iacta-
re: vanitates diligere: cōcupiscere: ɔcupisci:
velle verba amatoria dicere: scādala facere:
ac oīa talia mala perpetrare: ex quo hec deo
displicent: aīam grauāt: salutē tollunt: cur
hec ꝑpetrāt cur nō abstinent? Responsio in
promptu est: sic sunt assueti. Si ethiops po
test mutare pellem suam ꝛ pardus varieta
tes suas. Jere.xiij. Et vos poteritis benefa-
cere cū didiceritis maluʒ. Sic quoqʒ ligati
sunt pleriqʒ mala cōsuetudīe vt videatˀ eis
īpossibile viuere sine pctō. Quot em̄ sunt q̇
fatentˀ nō posse ɔtinere nec abstinere a vo-
luptatib⁹ ꝛ fetiditatib⁹ luxurie: ꝛ qđ horren
dū est dicere si q̇ a mulieribus abstineāt ab
alijs spurcitijs mīme ꝑn̄t cessare alios iudi-
cātes ſm gustū ꝓprium. Juxta qđ dicitˀ.iiij.
Ethico. Qualis est vnusquisqʒ apđ se talia
dicit: talia cogitat ꝛ opatˀ: ꝛ talis sibi videtˀ
esse. ꝛ Eccl'.x.c. Stult⁹ in via sua ambulans
cū sit ip̄e stultus alios sibi similes estimat.
Quot sunt mercatores quib⁹ videtˀ ꝙ nihil
vēderent si nō iurarent: ac fraudes facerēt?
q̄t insuꝑ causidici dicūt nihil lucrari nisi ca
uillationib⁹ vterētur: causas fouerēt ipias
actaqʒ ꝓlōgarent ꝛ scripturas. Sʒ audiāt
cūcti tales et similes eis Hieronymū super
symbolū. Anathema sit q̇ dicit christū dn̄m
precepisse impossibile. Ambro.xv.q.i.ca.non
est. Nemo tenetˀ ad culpā nisi ꝓpria volūta-
te deflexerit. Cur ergo eis sic videtˀ nisi rōne
male cōsuetudinis q̄ ē quasi altera natura
Vt dr̄ de memoria ꝛ de reminiscētia. Vnde
ꝛ peccās ex habitu dicitur impetiuus diffi-
culter posse abstinere. Pro scđo videlicet ꝙ
mala consuetudo induret. notatur Job.xli.
Indurabitur co2 eius quasi lapis: ꝛ q̄si mal
leatoꝝ incus cōfringetur. Sic em̄ aqua cō-
stricta gelu ꝑ lōgam cōsuetudinem cōstrin
gitur et induratˀ. Eccle.xliij. Frigid⁹ vētus
aquilo flauit: id est tentatio inuoluit et ge-
lauit. Cristallus ab aqua id ē mollia corda
facta sūt dura ꝑ lōgā cōsuetudinē. Bern̄.q̄ʒ
de cōtempla.libro.i.ait. Quid nō mutat cō-
suetudo: quid nō assiduitate induratˀ: q̇d nō
vsui cedat ꝗʒtum ꝙ ꝑ amaritudine pri⁹ ex-
horrebat vsu ip̄o in dulce cōuersum est. Pri-
mū impossibile tibi videtur aliq̇d: processu
tm̄ tꝑis si assuescas iudicabis nō durū: pau-
lopost et bn̄ senties: paulopost etiā delecta-
bit. Ita paululum homo in cordis duricieʒ
vertitur et ex illa in auersionem: ꝛ hoc ē ꝓ-
fundū pctōꝝ. de quo Prouer.xviij. Pctō2 cū
in ꝓfundū pctōruʒ venerit cōtempnit. Tā-
to igitur grauiora sunt crimina ꝗʒto diuti⁹
infeliceʒ aīam detinēt alligatā. Vt dr̄ ex̄ de

cõsuetudie. ca. finali. Et ꝙ consuetudo aie dãnationẽ ꝓcuret notat.ps.dicẽs.Qui elõgant se a te peribunt.Merito nãq; perijt q̃ se a vita elongando ꝑ malã cõsuetudinẽ recedit.propterea Leuitici.xviij.dr.Iuxta cõsuetudinẽ terre egypti ne faciatis. Et seq̃t Qui fecerit de abhominatõnibꝰ eoꝝ q̃dpiã pibit.Nec mirũ possidẽs rẽ aliquã lõgo tpe ꝑ longã cõsuetudinẽ ab eo possessa fuit.In cuiꝰ mysteriũ Pharao ex hoc ꝑ quẽ diabolꝰ designatur filios israel.i.pctõrum aias iure pscriptõnis possidere volebat dicẽs.Nescio dñm ⁊ israel nõ dimittã.Legit̃ in li.de.vij. donis quẽ cõpilauit magister Raymũdus: ꝙ quidã sctũs vir videbat quãdã mulierẽ nigerrimã stantẽ sup furnum ardentem et hec tenebat vnũ circulum igneũ infra quẽ erant multe psone nõ valẽtes exire. Cumq; ille interrogasset q̃ esset ipsa respõdit ꝙ erat portaria inferni. Et requisito noie dicit ꝙ vocabat̃ cõsuetudo peccandi.Et ille.quid significat ille circulus:⁊ ait illa.iste circulus est amor peccãdi quo teneo adherentes mihi.Et sicut homo existens in puteo ꝓfundo ⁊ clauso desup nõ põt exire: ⁊ ignis nõ põt nutriri in aqua.Et infirmitatẽ hñs int̃ medulas ossium non põt curari:sic assuetus in peccatis vix potest saluari.vnde si mortuus suscitatur solius diuine virtutis est. multo tñ plura fuerũt facta in suscitatõne lazari sepulti habentis lapidem supra se velati ac ligati ac iam sentientis ꝑ que; pctis: assuetus qui lapidem male cõsuetudinis super se tenet:qui ligatꝰ est ne possit bene operari:qui etia; excecatus fetet corã deo ⁊ angelꝭ q̃ in suscitatione adolescentis ⁊ puelle per quos peccantes vel voluntate vel opere designãtur: vt notat̃ de.pe.dist.ij.c.Sicut tribus gradibus.vt verificetur quod dicitur. Prouer.xxij. Adolescens iuxta viam suam gradit̃ etiam cũ senuerit non recedit ab ea. habitus quoq; est q̃litas de difficili mobilꝭ. durissimũ ac difficilimum est hoc vinculũ: quod nisi soluatur a ia quoq; a demone nõ liberabitur.vnde ⁊ Luce.xiij.Nõne soluere oportebit filiã habrahe.quã ligauit sathanas.xviij.annis.inquit Augusti. super Io. Noli amare veterem tunicã.Si vis imitari Si nõ velis imitari habes in vetustate dãnari. Secundu; vinculũ quo ligatur mutꝰ iste ne pctm̃ dereliquat est societas q̃ hoie; in pctõ detinet ⁊ ꝑ pñs neq̃t consiliari imo nec cõfiteri.hec ẽ cathena viciens' ta'lr ꝙ q̃ vult solui debet fugere.sicut Geñ.xix. dr de loth vt de sodomis fugiat et in mõtem saluum se faciat ait sibi angelus.sic Iiere.l. et ij.Chorinth.vi.⁊ Apoca.xviij. Exite de medio babylonis ⁊ imundum ne tetigeritis ⁊ ne sitis participes delictorũ eius. Sic.xxiij q.i.c. Non turbatur ⁊ est Ambro. Fugiamꝰ iudã:fugiamus ꝓditorẽ ne forte cu; eo submergamur.nõ turbat̃ nauis in q̃ erat petrꝰ turbat̃ autẽ nauis in q̃ erat iudas. Merito aũt suadeo discessum'a mala societate: q: sicut bonoꝝ societas perficit intellectũ inflãmat affectũ ⁊ iuuat effectũ. Sic ⁊ maloru; societas excecat:dãnat:⁊ debilitat oẽ bonũ. vnde Greg.sup Ezec. Qui sctõ viro adheret ex assiduitate visiõis:vsu locutiõis ⁊ exẽplo operis accipit vt accendat̃ in amore veritatꝭ peccatoꝝ suoꝝ tenebras fugiat in desiderio lucis exardescat.⁊ Bern.de cõsideratione.ne te dixeris sanũ dolentẽ latera. hoc: est ne te dixeris bonum malis imitãtem. Nã q̃ tetigerit picem coinq̃nabit̃ ab ea. Eccl'.xiij. Et qui cõmunicat supbo induet supbiã.⁊ iteꝝ. Qui cũ sapientibꝰ gradit̃ sapiẽs ẽ. Amicus stultoꝝ sil' efficiet̃.vñ ⁊ parali.xix. dr ad Iosaphat impio pbẽs auxilio: ⁊ his qui oderit dñm amicitia iungebaris idcirco iram dei merebaris. Maloꝝ em̃ societas ad malum inducit.Aliq̃n per cõsiliũ sicut Amã q̃ induxit assuerũ vt cõdẽnaret innocentes ad mortem:vt pt; in lib:.hester. Et achitofel qui induxit Absalon ad violandũ cõcubinas pr̃is sui.ij.Reg.xvi. Aliq̃n ꝑ participationẽ opꝰ⁊ cõsensũ. sicut Salomõ ꝑ societatẽ mulieꝝ inductꝰ fuit ad ydolatriã.iij.Regũ.xi.⁊ deos gentiliũ coluit ⁊ tẽpla ydolis cõstruxit.xxiij.q.iiij.c.salomõ. Aliq̃n talis societas inducit ad malũ ꝑ exẽplũ maxime platoꝝ ⁊ literatoꝝ maleviuentiũ:quoꝝ exẽpla si mala sũt facile capiũtur.iuxta illud. vulgus facile regis trahit̃ ad exẽplũ. ob hoc pcipue maledictionẽ pdixit xp̃s phariseis q̃ suo exẽplo malo alios ad mala iducebãt dicẽs. Mat.xxiij. Ve vobis scribe ⁊ pharisei qui circuitis mare ad aridam vt faciatis vnũ ꝓselitũ postea facitis eẽ duplo gehẽne filiu;. Quare super oia q̃ vult abstinere a peccato vinculũ h ma

le societatis ē soluēdū vt cōfiteaꝛ ꝛ ne infi
ciatur. Sicut dr. xxiiij.q.iij.c. Resecāde. rese⸗
canda ē ouis morbida a caulis ne totū gre
gē īficiat. resecāde sūt om̄s carnes putride
ne totū corp⁹ depereat. Societas aūt malo⸗
rū sil' exēplis pōt signari pvulpes ligatas p
caudas inflāmantes segetes: vt poniꝛ Iu⸗
dicū.xv.q꞉ finis taliū nō est nisi vastatio bo
norū. Tertio mut⁹ iste ligaꝛ vinculo ne loq̄t
vcꝫ pudore aut verecūdia indebita. tali dici
tur Isa.lij. Solue vicula colli tui. ꝛ in ꝓuer.
Est verecūdia adducēs gl'iam: ꝛ ē verecun⸗
dia adducēs peccatū. ne cōfūdaris ꝓ aīma
tua dicere verū. verecūdia adducēs gliam ē
pars satisfactiōis. de peni. dist.i.c. quē peni
tet. ꝛ ca. q̄zuis. verecūdia āt adducēs ad pec
catū est qn̄ q̄s pp verecūdiā tenet totum vel
partē sui peccati. de pe. dist.iij.§. Inter hec.
Caueat ait Augu. ne verecūdia duct⁹ diui
dat cōfessionē. ¶ Quarto ligaꝛ mutus iste
vinculo ne cōfiteaꝛ.s. errore satisfactiōis.s.
ꝙ cogitat ꝙ oꝫ eū restituere famā: bona fur
to ablata ꝛ male acq̄sita ac decetero bonuꝫ
exēplū pbere. tali dr Isa.lviij.c. Solue fasci
culos deprimētes: q꞉ ille q̄ aliena habuit nō
pōt esse saluat⁹ si restituere possit ꝛ nō resti⸗
tuat. xiiij.q.vi.c. Si res. ꝛ q̄s nō ingemiscat
quis hec vicula vult soluere. adducaꝛ talis:
ad deū instārer oreꝛ vt manū imponat: qui
certe nisi apposuerit non ē qui curare possit
quare idē pius dn̄s iesus vt miseriā h⁹ mun
di ostenderet suspiciēs in celū ingemuit di⸗
cens. epheta ꝛc.
¶ Quo ad scd̄m pricipale huius sermonis.
Nota ꝙ mutus iste curat⁹ fuit: cuꝫ dn̄s spu
to seu saliua tetigit linguā ei⁹. saliua īquit
a capite in os descendit ꝛ congrue designat
sapientiā. que aūt sit ista sapiētia ad sanati
onē muti req̄sita vt tp̄e debito plene ꝛ libe⸗
re cōfiteaꝛ peccatū suū notaꝛ Iacobi.iij.ca.
vbi dr de sapientia quadā repellēda. hec in
quit sapientia terrena est aīalis ꝛ diabolica.
de requisita vero ad sanitatem muti subdit.
Sapientia aūt que de sursū est primū q̄deꝫ
pudica ē: deīde pacifica: modesta suadibilis
bonis cōsentiēs plena mīa ꝛ fructib⁹ bonis
iudicās sine simulatione. Ubi primo aduer⸗
te duplicē sapiam. Pria est maloꝝ. de q̄ Iere
re.iiij. Sapiētes sūt vt faciāt mala: bn̄ autē
facere ꝛc. Sapia hui⁹ mūdi stulticia ē apud
deum.i. Coꝝ.iij. hec diuiditur ꝫm tria concu
piscibilia oculoꝝ ꝛ ꝫm hec dr dyal'. impꝛope
autē dr sapientia sed soluꝫ ꝓ quāto. sicut sa
piens dr qui tendit ad bonū finē. Si quis
astute querit media ad finem malum dici⸗
tur prudens ac sapiens in malicia sua. De
hac prudētia mala diciꝛ Ro.viij. Prudētia
carnis mors. Et sicut aliquis homo dicitur
bonus latro quando bene scit vias ad latro
cinandum. vtinam eni tanto affectu virtuo
si quererent ad salutem media: ꝛ de fine suo
sic sepe cogitarēt. Sicut ꝛ maligni operan⸗
tur. proh dolor filij huius seculi prudētioreſ
sunt filijs lucis in generatione sua. Luce.
xvi. Cōsideretur q̄ta sollicitudine commit
tuntur fraudes ꝛ luxurie. Alia est sapiētia
bonorum ad bonum inducens linguam cor
dis tangens per actum mutus vt loquatur
que nihil aliud est q̄ꝫ diuina inspiratio seu
gratia cor peccatoris tangens septem bōa
illi imprimendo per septem illas conditio⸗
nes figuratas: videlicet remotioneꝫ ab om⸗
ni malo: quod notatur cum dicitur. pacifica
dat et honestatem seu modestiam in omni
bus actibus atqꝫ gestibus atqꝫ aliorum cō
filijs facit obtemperare. propterea diciꝛ mo
desta bonis consentiens: sine contentione
supple. facit quoqꝫ compati necessitatibus
infirmorum et proximorum vt subueniant
in effectu. propter quod additur plena mise
ricordia et fructibus bonis: et non solum
miserijs corporalibus subleuandis: sed eti⸗
am in defectibus corrigendis. propterea di⸗
citur iudicans sine simulatione. Si per hec
talis sapientia reddat hominem talem cuꝫ
hic includantur fere omnia ad salutem ne
cessaria: quia per hanc homo bene ordiatur
ad deum per duo prima: ad seipsum per duo
sequentia: et ad proximum per duo vltima.
bene sequitur: ꝙ si mutus hic tangatur lo⸗
qui certe debebit. Emitte ergo illam de ma
iestate tua et de sede tua sancta vt mecum
sit et mecum laboret. dicebat Salomon sa⸗
pientie nono. Et merito illam desiderabat
quia dicebat Sapientie.vij.capi. Venerunt
mihi omnia bona pariter cum illa. hoc eniꝫ
donum supremum ē spiritussancti: ad quod
ꝫm beatuꝫ Bernardum de diligendo deum
peruenitur primo ab amore dei ad charita⸗
tem: a charitate ad sapiētiaꝫ. hec est de qua

Job. Sapien. vij. Neminez diligit de⁹ nisi q̄ cum sapientia graditur. qui aūt volūt illaz habere necesse est ꝙ de⁹ linguam eius tangat. xxvi. q. ij. ca. Qui sine saluatore vult salutē habere: ꝛ sine vera sapientia estimat se prudētem fieri posse: nō prudens: sed stult⁹ est. O eterne de⁹ ꝛ quis est nunc qui hāc sapientiā q̄rat qui de hac sollicitet. An ignoratis mūdani q: sapiētia huius mūdi stulticia ē apd̄ deū: dicētes em̄ se esse sapiētes: stulti facti sunt. ad Rom. i. Aperi ḡ o mute os tuū solue labia ora vt lingua tua saluā sapie tangat ꝛ demoniū expellat: qd̄ vt fiat suspiciens in celū ingemuit et dixit epheta: qd̄ est adaperire.

¶ Dn̄ica. xij. post pēthe. Sermo. xxij.

Beati oculi qui vident q̄ vos videt. Luc. x. ꝛ in euāgelio. Illumina oculos meos ne vnq̄ꝫ obdormiā in morte nequando dicat inimic⁹ me⁹ preualui aduersus eū. ps. xij. Inter oēs operatiōes sensuū exteriorū maxime visus ꝛ operatio diligitur: ꝛ eius priuatio summe cauet intantum ꝙ si quis effectus sit cecus gaudiū hui⁹ seculi amisisse putatur. secūdū illud Tho. v. Quale gaudiuꝫ mihi est qui in tenebris sedeo ꝛ lumē celi nō video. Nec immerito. est enim sensus differētiarum reruꝫ cognoscitiu⁹. i. methe. ꝙ si tantopere visus corporalis diligit ac eius priuatio metuit: inestimabiliori modo visus spiritual' debet custodiri cecitasq̄ꝫ mētis summopere euitari: q̄m excecati mētaliter inepti sunt ad gratiam suscipiendum. ḃm illd̄. ysa. vi. Excecat cor ppl'i hui⁹ ꝛ aures ei⁹ aggraua: et oculos eius claude ne forte videāt oculis suis ꝛ auribus audiāt et corde suo intelligant ꝛ conuertant ꝛ sanem eos. Omnis aūt peccator siue mortal'r peccās excecat⁹ est. iij. ethicoꝝ. ois mal⁹ ignorās. ꝛ Sapientie. ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. Ideo peccator quilibet merito dicere debet verbum subsumptuꝫ. Illumina oculos meos ne vnq̄ꝫ obdormiā i morte neq̄n dicat īimicus me⁹ p̄ualui aduersus eum. Et cū illo ceco clamare. Lu. xviij. Dn̄e vt videam. Quis aūt lucem spiritualē peccatori conferat attende: quia deus fecit duo luminaria magna: ꝛ stellas ad mundū istū sensibilē illuminandum. Sic et ad vniuersitatem saluandoꝝ illumināndum: deus dedit saluatorē christuꝫ beatā virginē ꝛ sctōs hec luminaria aspiciebant. de quibus dicit theuma. Eadē ꝛ nos aspiciam⁹ aspectu practico per imitatiōem scilicet operis ꝛ saluabimur: nec aliūde patet salus. q̄m fundamētum aliud nemo potest ponere preter id qd̄ positū est. i. Corinth. iij. Ibi nō videbimus scꝫ blasphemias: nō iracūdias: nō rixas: nō ludos dissolutos: nō aliud quod displiceat: sed poti⁹ viā vite et veritatis. Et tūc nobis dici poterit. Bti oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis.

¶ Pro fundamento mouet questio. An naturali dictamine hō in presenti vita posset cōijcere vl' cognoscere ad salutē necessaria. R̄ndet Sco. i. q. plogi scꝫ ꝙ cū cuilibet agēti propter finē cognitio finis et medioꝝ sit necessaria ꝛc. et posita tota cognitione sine operatione intellectus agētis: ꝛ fantasmatū multoꝝ complectiones quoꝝ cognitio ē necessaria ad salutē nobis remanēt: vtpote de noticia trinitatis: vnitate essentie: de felicitate in corpore ꝛ aīa obtinenda: ꝛ de medijs p̄ que peruenitur ad hāc felicitateꝫ. Cū hec media pure dependeant a diuina acceptatiōe naturali dictamine hoc cognoscere nequim⁹. Sed querit supnaturalis noticia a deo reuelante tradita: q̄ noticia informat vitā nostram eidē noticie tanq̄ꝫ regule conformando in eadē noticia iugiter meditando. Sed prothdolor pauci sunt q̄ hoc faciāt Et ideo nulli mirū esse dꝫ si plures dānent. dr̄ em̄ in auctētica. Cū de appellatōe cognoscit paragrapho. Aliō quoq̄ꝫ. versiculo causas collatione. viij. ꝛ habetur in glosa. c. qui tauallis de iureiurādo in anti. Quod si quis manus in parētes iniecerit, vl' enormē iniuriam eis irrogauerit hereditate parentum venit priuādus: ad vos scelesti pctōres fert verbū meū. quid de vobis ꝛ vbi locabimini: quid ve ieternū possidebitꝭ ne dū semel imo pluries verū cōtinue deū patrē v̄rm p̄cutitꝭ imo rursus crucifigitis. supra dorsum meū dicit ipse malleatis fabri pctōres. ad hebre. vi. Rursus crucifigentes sibimetipis filiū dei. O filij neq̄ꝫ ꝛ degeneres quotidie blasphemātes p̄ carnē per sanguineꝫ p̄ corpus

per caput p plagas p mortē deū abnegātes
ludis prohibitis insistētes inuicē fraudan-
tes iniq̄ cōuersantes luxurie ꝛ luxuriose oī
tēpore viuētes q̄d despatis. An illū mētiri
putatis q̄ dicit Malach.i. Si ergo pr̄ vester
vbi ē amor me⁹. Si ego dn̄s vbi timor me⁹:
desistatis q̄so. q2 nunq̄ꝫ pr̄ iniuriatus a filio
tā egre filij tulit offensaꝫ: q̄tuꝫ de⁹ vester a
vobis offensus moleste fert. vr̄aꝫ culpā. ocu-
los ergo vr̄os apite ꝛ q̄ saluti vr̄e sunt acco
moda respicite vt sic vidēdo verū sit qd̄ dr̄ in
verbis preassumptis. Beati oculi q̄ vidēt q̄
vos videtis.

¶ In p̄nti sermone duo sunt videnda.
Primū q̄ hoi desideranti salutē sunt vidēda.
Scōm que visionē salutiferā impediūt sūt
reprimenda.

¶ Quo ad primū. ps.cxxij. Sicut oculi ancil
le in manib⁹ dn̄e sue ita oculi ꝛc. Et sicut o-
culi seruoꝝ in manib⁹ dn̄oꝝ suoꝝ: ita oculi
nr̄i ad dn̄m deū nr̄m donec misereat̄ nostri
Quilibet ergo vt deo placeat dꝫ q̄rere more
boni serui. q̄m vt ait de lyra. Totū bonū ser
ui depēdet a dn̄o. Serui ergo vt grati sint
dn̄is suis tria aspiciūt que nos aspicere d̄be
mus vt deo grati simus.
Primū quid a deo precipit̄.
Scōm illud quo deus offendit̄.
Tertiū illud q̄ de⁹ offensus recōciliat̄.

¶ Sic em̄ serui ꝯsiderāt que dn̄i p̄cipiūt. vt
ea ope pficiāt: q̄ dn̄is displicēt vt ea fugiant
ꝛ p q̄ dn̄s suos offensos placare valēt vt ab
eo gr̄as sumāt. Et vero q̄ nobis a dn̄o deo p̄
cepta sunt: sūt legis mādata. Circa aūt hec
mādata notare poteris ꝙ merito illa debe-
mus aspicere vt faciam⁹ si ꝯsiderem⁹ q̄liter
Sunt descripta.
Distincta.
Et edita.

¶ Scripta sūt digito dei viui: scripta sūt in
corde ꝛ ope. de. i. Exodi. xxxiiij. Prescinde ti-
bi duas tabulas lapideas istar prioꝝ: ꝛ scri
bā sup eas verba q̄ habuerūt tabule q̄s fre-
gisti. Itē notat̄ hoc. Et scripsi ea in duabus
tabulis lapideis q̄s tradidit mihi de⁹. Hier.
xxxi. Dabo legē meā in visceribus eoꝝ: ꝛ in cor
de eoꝝ scribā eā. De tertio pax fuit: ꝙ scri-
berent̄ in corde nisi ppetuo scriberet̄ memo
raliter in corpe scꝫ i manib⁹ in pedib⁹ i sen
sibus vt vcꝫ opationes q̄ p man⁹ volitiōes q̄
per pedes cogitationes que p sensus repre-
sentent̄ s̄m decēꝫ p̄cepta regularent̄. vn̄. hic
est liber scriptus intus ꝛ foris. Ezech. ij. hic ē
liber mandatoꝝ dei q̄ est in eternū. Qua ar
te aūt hec mādata sic scripta debeam⁹ vide
re. dr̄ Deut̄. vi. Custodi precepta dn̄i dei tui:
ꝛ testimōia ꝛ cerimonias q̄s p̄cepit tibi: et
fac qd̄ placitū ē bonū in cōspectu dn̄i. vt bn̄
sit tibi. mādata que ego precipio tibi hodie:
meditaberis in eis ambulās ꝛ sedēs labo-
rans ꝛ vacās intus ꝛ foris: ligabisq̄ꝫ ea in
manu tua: ꝛ erūt quasi monumētū an̄ ocu-
los tuos. distictio em̄ eoꝝ inducere dꝫ ab ob
seruatōe. s̄m em̄ Tho. in. iij. dist. xxxviij. Disti
gunt̄ precepta decalogi: vt ppl's bn̄ ordinet̄
ad deū quasi ad principē ꝛ ad seinuicē: qua
si ad cōmunitatē ꝛ mēbra cōitatis. ꝛ em̄ q̄ i-
plicite ꝯtenta erant in lege nature precepta
explicant̄ in p̄ceptis decalogi. Editio q̄ꝫ eo
rū merito dꝫ nos mouere ad ea ispiciēda q̄m
edita sunt sub pena mortis anie ꝛ corporis.
Math. x. Nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹
ꝛc. timete aūt eū qui pōt aiam ꝛ corpus p-
dere in gehennā. Sed nūc quis est qui diui
na mādata aspiciat. q̄s est qui s̄m illa viuat
quis est qui illoꝝ transgressionē nō ppēn-
dat: Audiāt singuli qd̄ ysa. v. dr̄. Abiecerunt
legē dn̄i exercituū ꝛ eloquiū ꝛ sanctū israel
blasphemauerūt: ideo iratus est furore dn̄s
in popl'm suū ꝛ extēdit manuꝫ sup eū. Aba
cuch. i. propter hoc lacerata est lex ꝛ nō per
uenit vsq̄ꝫ ad finē iudiciū: q2 impi⁹ preualu
it aduersus iustū: propterea egredit̄ iudiciū
peruersuꝫ. O deus eterne oipotens si hec ve
ra sūt testimoniū phibeat omniū xp̄ianoꝝ
cōuersatio. ꝛ ne quis putet statuꝫ ecclesiasti
cū eximi ab hac trāsgressione. Audiāt q̄d di
cat̄. Eze. xxij. Sacerdotes ei⁹ contēpserūt le
gē meā: ꝛ polluerūt sanctuaria mea: inter sā
ctum ꝛ prophanū .nō habuerūt distantiaꝫ
inter mundū ꝛ immūduꝫ nō intellexerūt ꝛ
a sabbatis meis auerterūt oculos suos ꝛ co
inquinabar in medio eoꝝ. Si hec vera sint
ponderet̄ cōuersatio oīm in blasphemijs p
iurijs odijs rixis cōtumelijs ludis quocūq̄ꝫ
fuerit maxime dieb⁹ dn̄icis ꝛ festiuis. Qui
libet ergo q̄ voluerit btūs eē leuet oculos su
os ad vidēdū q̄ sūt mādata dei vt illa pfici
at. s̄m illud Prouer. iij. Custodi legē meā at
q̄ꝫ cōsiliū meū ꝛ erit via aie tue ꝛ gloria fau

tibus tuis. Et vos 7c. beati oculi 7c.
¶ Quo ad scdm principale cuz visio spūalis hoi sit necessaria: merito querit q̄ sūt illa q̄ hãc visionē spūalē ipediūt. Notat enī Bona. supra prologū primi sententiaꝝ: ꝙ tria sūt genera non videntiū.
Primi sunt qui habēt organuz male dispositum.
Scdi qui in tenebris consistunt.
Tertij qui oculos claudunt.
¶ In primis spūaliter notant qui per pctm̄ mortale cuicūqꝫ delectabili inordinate affi ciunt. In scdis notant pctis assueti. In ter tijs in pctis obdurati. De primis pōt dici il lud sophonie .i. Ambulabūt vt ceci q̄ a dño peccauerūt. volūtas enī mala excecat intel lectū priuatiue 7 positiue dicit Sco. di. xxxiij. iij. Danielis quoqꝫ .xiij. dr̄ ꝙ senes illi inuete rati auerterūt oculos suos ne viderēt celuz Uidemus enī in naturalib9 ꝙ qnqꝫ impe diunt visuz si applicātur oculis.
Uentus.
Fumus.
Puluis.
Ignis.
Lutum.
¶ Sic spiritualiter.
Uentus superbie.
Fumus ire.
Puluis auaricie.
Ignis odij 7 iracundie.
Lutum luxurie.
¶ Hominē detinēt ne salutē suā valeat co gitare. his pctis excecati possunt figurari p illos viros syrie: qui venerūt ad cōprehēdē dum helizeū iussu regis syrie. Sꝫ precib9 he lizei excecati sunt .iiij. regū .vi. Siria intelli gitur ara vel humecta 7 significat presens seculū. rex syrie significat diabolū: q̄ mittit seruos suos ad capiēdū helizeū .i. dei seruū qꝛ procuratōe diaboli tentatōes per nūcios malos supbie auaricie luxurie ire odij inge runtur dei seruis. Sed tn̄ helizeus qui salu tare interpretat orat ne preualeat sup eum sed potius sunt excecati: qm̄ oēs hui9 seculi dilectores i terrenis reb9 fortes in celestib9 debiles: vt dr̄ ysaie .xlvij. capitulo. Et sic ipis pctōribus i peccatis suis excecati remanēti bus liber remaneat helizeus videlꝫ vir iu stus: qui oēꝫ hui9 seculi abhorrēs cōtra deū delectationē videre nitat spūaliter que ad visionē sūt necessaria: vt sit de numero illo rū de quibus dr̄ in verbis preassumptis. Be ati oculi 7c.

¶ Dominica .xij. post pēthe. post prandi um. Sermo .xxv.

Eati oculi q̄ vidēt 7c. vbi .s. In hoc feriā pactū vobiscū vt oīs vr̄z eruā oculos dextros ponāqꝫ vos opprobriū cū ctis gentibus .i. Reg. xi. Uerba sūt naas ad filios iabes galaad. Dicebat sermone prece denti ꝙ sup oīa appetēdus est visus spūa lis: videlicet vt cognoscam9 ea que ad salu tē sūt necessaria. Nūc hic p figurā dr̄ ꝙ na as .i. diabolus. Interpretat enī naas serpēti nus. gratū hꝫ nobiscū adiurari dūmodo tol lat a nobis oculū dextruz .i. dūmodo nō co gitem9 de salute nr̄a. Sm Aug. de trinitate dei. Due sūt aīe portiōes: quaꝝ vna scꝫ supre ma intēta est cōteplatōi diuinoꝝ: alia con tēplationi terrenoꝝ: scꝫ infima.
Prima oculus dexter.
Scda vero sinister appellari pōt.
¶ Primū ergo oculū vult diabolus effodere Nō enī ait greg. in homelia curat hostis an tiqu9 vt nr̄a tollat: sꝫ vt charitatē nobis au ferat. Hoc oculo dñs pure a fideli aīa cogni tus dicit. Uulnerasti me amica mea in vno oculoꝝ tuoꝝ 7 i vno crine colli tui. Cāt. iiij. Qm̄ aūt naas iste astut9 ē. Nō ei ē potestas sup terrā que pparet ei. Job .xl. Restat vt fi lij Jabes sentiētes se ipugnari tētatōibus pctis puulis ac alijs icōmodis ad regē isra el 7 ad oēs filios israel dñt mittere. hoc est duoti xp̄iani ad xp̄z 7 oēs sctōs. Jabes ei in terpretat dolor vel dolēs. 7 significat icolas pn̄tis patrie de pctis suis dolorē hn̄tes q̄ve rent succumbere tētationib9 inimici sꝫ cōfor tent: qꝛ rex filr saul q̄ interpretat expetit9 ac desiderat9 a sctis patrib9 humanitate sua p passionē imolatā spondet auxiliū. Fidelis: ait apl's .i. Coꝛ. x. De9 q̄ nō pmittit vos tēta ri vltra illud qd̄ potestis: sꝫ faciet etiā cū tē tatione puentū. Si vero qs dubitet se indi gnū a rege xp̄o subsidiū habere: ad ei9 mr̄eꝫ recurrat more romanoꝝ de qb9 in hystorijs

fertur: ꝙ cuꝫ quendā militē qui eis grādia
ferebat a se cōfusibiliter expulissent cuꝫ ca-
pello palleaꝝ milite prefato eos obsidēte eū
dē placare nequerūt nisi medio mr̄is milit
adhuc viuētis. sic ꝛ nos miseri q̄ totiēs xp̄ꝫ
a nobis expulim⁹ matrē ei⁹ adeam⁹ q̄ dicit
Eccl'.xxiiij. Trāsite ad me oēs q̄ cōcupiscitis
me: ꝛ a generatōib⁹ meis adiplemi. Et vide
am⁹ q̄s aspicere debem⁹ vt de nobis dicat̃.
iuxta sn̄iam thematis. Beati oculi ꝛc.
¶ Pro fundamēto mouet̃ questio q: in p̄nti
sermone dicebat̃ necessariū fore ad salutem
aliquā doctrinā supnaturaliter reuelari ad
quā nequim⁹ ꝑtingere facultate naturali.
Merito nūc q̄rit̃. An teneamur scire de q̄li
bet actu vtꝝ sit pc̄tm̄ mortale vel nō. Argu
menta vident̃ ad vtrāq; partē. Certū est ꝙ
ois vtēs rōne oē mortale vitare tenet̃. sꝫ nō
pōt vitare nisi ꝑcognitū: ergo ꝛc. In opposi-
tū q: peritissimi doctores in plerisq; dubitāt
vtꝝ sit mortale vel nō: quare ignorātia videt̃
totū excusare. Rn̄det doctor solēnis Henric⁹
de gādauo i q̄dlibetis. ꝛ dicit: ꝙ q̄libet vtēs
rōne tenet̃ scire in gn̄ali vel in particulari i
plicite vel explicite de q̄libꝫ actu an sit mor
tale vel nō vel saltē dubitare: ꝛ hoc sufficit.
qm̄ in actu dubitādo dꝫ hō sn̄iam suspēdere
ꝛ consiliū querere: ꝛ cōsiliū querēdo diuinū
iplorare auxiliū. ꝛ tūc dn̄s q̄ nō deficit i ne-
cessarijs ꝑ se vel ꝑ angelū vel ꝑ hoieꝫ si faci
at q̄s qd̄ in se debitū talē informabit ne pi
clitet̃. q: xp̄s nunq̄ dimisit suos cultores si
ne sufficiēti remedio ad salutē. ꝛ tūc soluit̃
argumētū: q: sufficiēter pc̄tm̄ euitabit si a-
ctuꝫ suspēdat qn̄ dubitabit: lꝫ nesciat certi-
tudinaliter an sit pc̄tm̄ vel nō. In ꝑplexita-
tibus aūt iuris vel in apicibus sequēdo opi
nionē alicui⁹ famosi doctoris excusare vide
tur ignorātia inuincibilis. Miret̃ nullus si
plures dānant̃ nec vtiq; deo cōqueri valent
Dicit̃ enī de regulis iuris li.vi. Sciēti ꝛ nō
sentiēti nō fit iniuria neq; dolus. Notat̃ ca
sus ad hoc.xxix.q.ij. Si quis de eo q̄ sciēter
cōtraxit cū serua cōqueri nō dꝫ nec pōt post
modū de eius seruitute. Notat̃ casus. C. de
actionib⁹ empti ꝛ venditi.l.i. De eo q̄ emit
scienter possessionē qui sciebat seruitutē de
bere. Audiāt nūc filij iniqui vobis dr̄ ꝙ stipē
dia pc̄ti mors est. ad Ro.vi. ꝛ ꝙ oīm que ini
que agitis furtoꝝ fraudū ꝛc. finis mors est.

Anima quoq; que peccauerit ipsa morietur.
Ezechi.xviij. Nec est aliqua creatura q̄tum
cūq; deo dilecta que si pc̄tm̄ mortale habereꝫ
a deo nō odiret̃. Quid ergo de dānatis exce
catis hoib⁹ q̄ iam fedus cū morte ꝛ cū ifer-
no pepigisse vident̃. Quid ergo de illis qui
passim ꝛ sine deletu vbiq; ꝛ oib⁹ dieb⁹ in oi
statu in vtroq; sexu deū offenderūt. Ue vo-
bis: ait Eccl'. q̄ dereliquistis legeꝫ altissimi:
qm̄ si nati fueritis in maledictiōe nascemi
ꝛ si mortui fueritis in maledictōe erit pars
vr̄a. Eccl'.xli. Eya charissimi ne tales simus
que vere salutis sunt aspiciamus: vt de no-
bis dicatur verbuꝫ thematis preassumpti.
Beati oculi ꝛc.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima q̄ admodū serui dꝫ q̄d dn̄s precipit
inspicere vt impleat.
Secunda quid eidem domino displicet, vt
caueat.

¶ Quo ad primā dicebat̃ in sermōe precedē
ti: ꝙ sicut oculi ancille ꝛ sicut oculi seruoruꝫ
ꝛc. Si ergo seruus vel ancilla aspicere debꝫ
quid dn̄s precepit vt ipleat. Sic vtiq; dꝫ a-
spicere q̄d displicet vt caueat. Nihil aūt di-
splicet deo ꝓprie nisi pc̄tm̄. Scriptū est enī.
Sap̄.xi. Diligis omnia que sunt ꝛ nihil odi
sti eorū que fecisti. Unde augustin⁹ in sermo
ne quodā. Omnia quecunq; fecit deus lau
dant deū. Et sequitur plurib⁹ peccatis enu
meratis. quare ista non laudant deuꝫ quia
nō sunt creata a deo. peccata ergo debem⁹
vitare vt simus beati. Et hoc sub triplici cō
sideratione.
Primo q̄tuꝫ deo displicent.
Scd̄o q̄tum hoi nocent.
Tertio q̄tum varie occidunt.

¶ Quo ad primū displicet peccator deo: q: ꝓ
cepta eius cōtēnit maiestatē eius vilipēdit
ac ei⁹ consortiuꝫ offugit. Nō est tā benign⁹
cui non displiceat si eius filius ei nō obedit
Nullus est dn̄s qui nō moleste ferat a sub-
dito proprio vilipendi. nullus sponsus q̄ nō
pro incōueniēti habeat a propria sponsa de
relinqui. Hec tria faciūt pc̄tōres in ꝯspectu
dei. De primo. Ozee.iiij. Non est sciētia dei
nō est misericordia non est veritas in terra.
maledictum homicidiuꝫ mēdaciuꝫ ꝛ adul-
teriuꝫ furtum inundauerunt super terraꝫ:
ꝛ sanguis sanguineꝫ tetigit. De secūdo. Hie

re.ij. Me dereliquerunt fontē aque viue et
foderūt sibi cisternas ⁊c. De tertio Hiere.iij.
Tu aūt fornicata es cuꝫ amatorib⁹ multis:
tū reuertere ⁊c. Scđo videre debem⁹ ⁊ aspi
cere q̄ꝫtuꝫ pctm̄ noceat. Nullus purus via-
tor pōt enumerare q̄ꝫ graue sit mortaliter
peccare q̄ꝫta mala hoī ꝓueniāt ex pctō mor
tali. Sciꝯ ait anselm⁹ in libro prosologion:
ꝙ homīes ꝓ omi eo qđ de⁹ nō ē mortaliter
peccare nō deberēt. Extra de his q̄ vi metuſ
ve cā fiunt ca. sacris. Pro nullo metu licitū
est peccare mortaliter. Moyses preelegit af
fligi cū ppl̄o dei q̄ꝫ se asserere filiū filie pha-
raōis. Exodi.ij. Susanna p̄elegit ad morteꝫ
sūme infamie ꝯdēnari q̄ꝫ mortaliter pecca
re in ꝯspectu dn̄i sui. Dani.xiiij. Abrahā pa-
ratus fuit immolare filiū suū: ne preceptuꝫ
a deo sibi datū trāsgredereť. Gen̄.xxij. Defi-
ceret tēpus ad euāgelizādū. quot viri ⁊ mu
lieres passi sunt tormēta inestimabilia ad
pctm̄ mortale vitāduꝫ. Testes sūt apl̄i mar
tyres innūeri ac alij. ipe etiā saluator occisus
ē ad mortale deponēdū. Propter scelus ppl̄i
mei ꝑcussi eū. ysa.liij. Nota ꝙ pctm̄ mortale
vulnerat in naturalib⁹ ⁊ spoliat in gratuitꝭ.
Sed queres q̄ sit hec vulneratio: dicit Sco.
xxxvi. dist.ij. ꝙ queadmodū vuln⁹ dat diui-
sionē cōtinui: sic pctm̄ mortale ponit diuisi
one in aīa: qr volūtas libera diuisa ⁊ discor-
dās efficiť a synderesi q̄ semꝑ remurmurat
cōtra malū. Spoliatio aūt gratuitorū con-
sistit in duodecim s̄m Bonauenturaꝫ in cō-
muniloquio.
In. substractōe gratie gratū faciētis.
Mortificatione meriti precedētis
Substractōe sanguinis redimētis,
Inimicitia dn̄i presidentis.
Iniuria angeli ꝓmouentis,
Ymaginis deformatōe.
Honoratione demonis.
Seruitute peccati.
Reatu eterni supplicij.
Debilitatōe liberi arbitrij.
Elongatione superni beneficij.
Prouocatione creature in vltionē inimicoꝝ
creatorum.
Sed quattuor istoꝝ potissime ꝑ pctm̄ mor-
tale spoliātur: videlicet.
Gratia gratū faciens.
Priuatio sanguinis redimētis,
Iniuria dei. i
Et angelus ꝓmouēs ⁊ custodiens.
¶ O deus verax q̄d ergo de infelici vita pec
cantiū q̄ passim ⁊ quotidie peccāt ⁊ nō solū
peccāt sed peccasse delectāť: imo ampli⁹ pec-
care cupiūt: peccareq̄ꝫ nō posse cōstristanť.
Si tā graue sit vnū mortale: q̄d mille: O mi
serabilis hoīm vita. Et quidē in hac die tua
ad pacē tibi: nūc aūt abscondita sūt ab ocu-
lis tuis. Lu.xix. Unde qr hoīm gen⁹ cecū ē ⁊
surdū nūc videns imo nec videre volēs hāc
suā cecitatē suspiciēs in celū saluator inge-
muit. Math.vij. Pro tertio principali vide
vn̄ pctm̄ i nobis veniat. Nota ꝙ sicut ciuitaſ
pōt capi ab hostib⁹ tripl̄r: sic i pctm̄ labimur
Primo nō resistendo.
Scđo ꝑ ciues ciuitatē ꝑdendo.
Tertio nō fugiendo.
¶ Primū timebat q̄ dicebat. Resistite dya-
bolo ⁊ ipse fugiet a vobis. Ja.iiij. Scđm de
clarat q̄ dicebat. i. Coꝝ. vi. Fugite fornicati
onē fratres. Tertiū dicebat saluator. Petite
⁊ accipietis pulsate ⁊c. Mat.vij. O misera-
biles pctōres oculos apite ab offensis dei ca
uete. vobis ei dr̄ Hiere.iij. Leua oculos tuos
in directū ⁊ vide nūc vbi ꝓstrata sis. Certū
ē ei ꝙ si incōmoda sentirēt pcti nō tādiu in
pctō starēt. Sed ꝓh dolor vt ait sapiēs. facti
sūt quasi dormiētes in medio maris: ⁊ qua
si sopit⁹ omisso clauo. Prouer.xxiij. Leuēt er
go oculos ad indirectū ⁊ ad oēm positioneꝫ
vcꝫ intus ⁊ extra an̄ ⁊ retro sursuꝫ ⁊ deorsuꝫ
videāt. Intus sui pcti vilitatē. Extra mūdi
defectibilitatē. An̄ iudicij seueritatē. Retro
pcti trāsacti voluptatē. Sursuꝫ gaudij imē
sitatē. Deorsum supplicij acerbitatē. Et cōti
nuo resurgent ⁊ cōtinuo dicetur de ipsis. Be
ati oculi.
¶ Quo ad scđm p̄ncipale dictū ē in sermōe
p̄cedēti: ꝙ tria sūt gn̄a nō vidētiū. viso d̄ pri
mo vidēdū ē de scđo. Exn̄s ei i tenebris ni-
hil videre ꝑ pōt. de his dicit. p̄s.lxxxi. Nesciert
neq̄ꝫ itellexerūt i tenebris ābulāt. hi sūt sicut
aues noctue lucē solis odiētes. hi sūt pctis
dediti i iuramētꝭ ꝑiurijs lasciuijs fraudib⁹ i
uidijs rācorib⁹ ⁊c. hi sūt sil̄es illis de q̄b⁹ di-
cit cōmētator. iij. phisi. ꝙ q̄dā erāt assueti co
medere venenū ⁊ rōne cōsuetudinis vene-
num effectū est cibus eoꝝ. Sic vtiq̄ꝫ accidit
pctōribus moderni tp̄is: qui dānanť ratiōe

sue malicie. videt eis quasi impossibile a pctō abstinere. qr sicut ethiops vix pōt mutare pellē suā: et pdus varietates suas: et pctōres malis assueti pctm̄ vitare nequeāt. Sz qd queso o pctōres in pctis detinet. vtiqz et si multa sunt: hoc tm̄ est viciū precipuū. Aie pprie negligētia. Pro uer.xix. Qui negligit viā suaz mortificabit. Curāt oēs de trāsitorijs et caducis: alij de vanitatibus: alij de pecunijs: alij de diuitijs: alij d̄ bn̄ficijs. Aia sola ad dei imaginē creata pcioso sanguine xp̄i redempta negligit et ptēnit. vn̄ Lu.xiiij. Cui9 vr̄m bos vel asin9 cadit in puteū et nō extrahet illū cōtinuo illa die. Sz pth dolor: vt ait Ber. de cōsi. Cadit asin9 in puteo: releuat ptinuo cadit aīa in peccato et nō est qui recolligat. ¶ Aliud qd aiam in tenebris detinet peccatorū est maiorum exēplaritas: precipue magnoꝝ et litteratoꝝ. In figura hui9 filijs et filiab9 iob in domo fratris sui pmogeniti letātib9 puiuiū faciētib9 irruit vēt9 vehemēs qui pcutiēs quattuor angulos dom9 oppressit eos. Quid qso p hoc nisi q xp̄iani q filij dei sūt regn̄ratōe gaudia pn̄tis seculi capiētes ac in tenebris pctoꝝ ambulātes et viuētes in domo pmogeniti.i. in exēplo maioꝝ vento tētatōis et delectatōis pcti corruit domus gr̄e et ibi p pctm̄ mortale opprimit. Extra de voto et vo.redē.c.magne. vbi dr̄ q vita maioꝝ ad subditos facile trahit in exēpluz Sed certe vt dr̄.xi.q.iij.ca.precipue tot mortib9 digni sūt quot exēpla pditōis ad subditos trāsmitūt. Sz tales in tenebris alioruz manētes: audiāt qd dicat eis Zacha.ij. O syō id ē aīa xp̄iana fuge: q habitas apud babylonē. Et.ij. Coꝝ.v. Propter qd exite d̄ medio babylōis et imundū ne tetigeritis. Aperiāt ergo singuli oculos: tenebras reliquāt pensantes: qr vnicaz habent saluare. et p cōclusione dicat. hoc fac et viues. Luc.x. ¶ Tertium quod attendūt serui boni a qua offensus dn̄s placatur. Sic bonus etc. que duo includit: scz

Pcti contriti purā pfessionē.
Et offense aliene reparationē.

¶ Hec duo videre merito debemus. pro his duobus require in quadragesimali scale vel discipuli: vel in sermonibus. Redde quod debes etc.

¶ Dn̄ica.xiij.post penthe. Ser9xxix.

Preceptor miserere nostri. Luce.xvij. Et in euāgelio hodierno. Nihil immundū vel abhoīabile siue abhominationez faciēs intrabit in illud. Apoc.xxi. Ad miserabiles pctōres aiam maculatā habētes verba sūt ista. Ubi nota bm Aug. q queadmodū lumē istud corpale videri nō pōt nisi ab oculis mūdis: sic lumē spūale: quod de9 est: videri nō pōt nisi sit mundū id quod videri dz. Quare petebat sic dauid. Cor mūdū crea in me deus. Et merito: qr beati mundo corde Mat.v.etc. In figura hui9 scribit Leuit. xxi. q nullus de filijs Aarō hn̄s maculā ministrabit mihi in tēplo meo. Filij aarō dn̄o ministrātes xp̄iani sūt: q iugi cordis sacrificio deo debēt seruire. Et vos estis: inqt btūs Petr9.i.Pe.ij. Gen9 electū regale sacerdotiū gens sācta: pplus acqsitōis: vt virtutes ei9 annūcietis: q de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suū. macula aūt aie dei cultū impediēs est culpa mortalis. Jer.ij. Quā vilis facta es nimis iterās vias tuas. Ad hoc aūt q qs ydone9 sit minister et in celū itrare valeat ab oī pcti lepra que culpa maxima est dz purgari: qd vt obtineat ad fontē mie recurrere dz ad saluatorē dn̄m n̄rum iesum xp̄m: eiusqz matrē sacratissimā cuz leprosis istis decē. Qui parat9 fuit eis succurrere. ido merito qrit. An parat9 sit dn̄s cuilibet dolēti: de peccato culpā remittere. Rn̄det Bonauēt. dist.xiiij. quarti. q dolor de pctō pōt eē dupliciter. Uno mō inqztuz pctm̄ ē dei offēsiuū et diuine maiestatis iniuriatiuū. Alio modo inqztuz est nature proprie lesiuum: ac pene eterne pronūciatiuū. Si primo mō qs peniteat de pctō et pseueret paratus est dn̄s remittere. Eze.xviij. Quacūqz hora hō ingemuerit etc. Et de pe.di.i.c.porro illi. et est sententia psperi. Conuersio inqt est cordis vndiqz versio. Qui ergo ad deū conuersus fuerit statim cōuersionis sue fructū percipiet. Si aūt qs de pctō doleat. scd̄o modo nō semp veniā psequet. Hoc mō dr̄ Heb.xi. De esau nō inuenit locū penitētie qq̄ cū lachrymis postulasset eā. Sic et b̄ āthiij. Mac.ix. Orabat scelest9 dn̄m a quo nō erat mis3 psecutu

rus. Miref nullus si plures dānanf. Null⁹ est vir tā insanus q̄ si videret vxorē propriā leprosis se pstituere q̄n eam ppetuo abijceret Nullus adeo est miserabilis: qui si affidasset puellā per verba de futuro: quā postmoduz leprosaz repiret: q̄ spōsalia nō solueret. Sic em̄ dr̄. C. de repudijs. l. iubemus. ⁊ ppter offensam factā in viruz mulier perdit dotez. Sic q̃z hr̄ ō iureiu. ca. queadmodū. q̄ lepra supueniēs spōsalibus soluit ea. O de⁹ eterne: q̄d ergo fiet de infidelib⁹ xp̄ianis q̄s de⁹ sibi despōsauit in baptismo. Iuxta Osee. ij. Desponsabo te mihi i fide. Et. ij. Cor. xi. De spōdi em̄ vos vni viro ⁊c. Qui tn̄ ppth dolor passi ⁊ assidue: cū dyabolo p pctm̄ fornicāf bm̄ illud Iere. iij. Tu aūt fornicata es ⁊c. Et bm̄ illud. xxviij. q. i. c. ydolatria. Ydolatria ⁊ auaricia ⁊ oē pctm̄ fornicatio ē. Quid inq̃z fiet talib⁹: q̄ sacramenta dn̄i suscipiētes con iurasse quasi vidētes in cōtinuā dei offensā Tales em̄ sunt blasphematores: lusores: inuidi: de tractores. piuri ⁊c. Reuertanf tales ad deum culpam suam cognoscētes: ac cū istis leprosis clamēt. Iesu preceptor mise rere nostri.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de lepre mistica significatione.
Scda de lepre spūalis curatione.

¶ Quo ad primā euāgeliū describēs decē leprosos a deo mūdatos spūalr̄ figurat trāsgressores decē pceptoꝝ: qui p pctm̄ mortale leprosi sunt. Lepra em̄ significat pctm̄ mortale propter tria: q: est morbus
Incuratiuus.
Contagiosus.
Separatiuus.

¶ Sicutiq̃z pctm̄ mortale p nullā purā creaturā pōt remitti p ip̄m ⁊ suā freq̄ntiā: alij būt inficit: ⁊ finaliter i leprosaria iferni facit recludi. De primo dr̄ Lu. v. ⁊. vij. Quis autē pōt pctā remittere. nisi sol⁹ de⁹. Caro ei sūt ait ps. de pctōib⁹ spūs vadēs ⁊ nō rediēs. Cur aūt a pctō mortali neq̄at hō pfecte surgere cū i ip̄m p se possit cadere. Rō ē. pctm̄ em̄ mortale destruit grām q̄ lege posita necessario req̄rif ad deletiōez culpe: q: nō ē dare mediū inter filiū regni ⁊ pditōis. Solus āt de⁹ ē q̄ grāz amissā dare pōt. Ceteꝝ pctūz mortale obligat ad penā eternā. Dr̄ em̄ mortale: q: obligat ad mortē. Illi⁹ aūt est hāc penam remittere: q̄ ⁊ hanc hz infligere. Unde recte p Isa. xliij. dr̄. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuas ppter me. De scdo dr̄. Cū scō sanctus eris. ⁊ Prouer. xiij. Qui cū sapiētibus gradif sapiēs erit: ⁊ amic⁹ stultoꝝ silis efficif. Testimoniū sup hoc ferāt pctis dediti. q̄ rō que ve cā socios suos trahāt ad lupanaria: ad ludos fraudulētos mercatores: ac cauillosi causidici ad pctā similia alios iducere. vane mulieres alias freq̄ntātes ad silia incitāt: ⁊ fere oē malū a prauo exēplo sumit exordiū. Uñ nō imerito dr̄. xxiiij. q. iij. ca. resecāde. Resecāde sūt carnes putride ne totuz corpus pereat. Arrius in alexādria vna scintilla fuit putrida. s̄ q̄m nō statiz oppressus ē p totū orbez ei⁹ flāma populata est. Taceo de lenōib⁹ ⁊ macq̄rellis alijsq̃z mult̄ ad pctm̄ verbo nutu pcepto pslio fauore auxilio exēplo inducētib⁹. De tertio Isa. xxvi. In terra scōꝝ iniqua gessit. tollaf impius ne videat gloriā dei. Pro pfirmatōe hoꝝ dr̄ Leui. xiij. Oīs qui iuēt⁹ fuerit maculat⁹ lepra ⁊ sepatus sacerdotis arbitrio: habebit vestimenta dissuta: caput nudū: ⁊ veste cōtecta solus habitabit extra castra: immūdūq̃z se clamabit oī tēpore. Ubi pōderat in quāto icōuenienti sūt q̄ in mortali existūt. Primo hñt vestimēta dissuta .i. opera meritoria: seu virtutes mortificata ⁊ nō vnita cū xp̄o capite cū mēbris eccl'e: qd̄ est extra charitatē: q̄ vinculū est pfectionis. hec sūt illa vestimēta de q̄bus Apoc. xxi. dr̄. Ultra nō erit neq̃z luctus neq̃z clamor erit vltra q̄ prima abierūt. Infelix hoim gen⁹ calamitates timetis huius mūdi: eū timete qui potest corpus et animā perdere in gehennā. Si uero gehennam et oē malū euadere cupitis deo inhereatis. De scdo ps. Pricipes pploꝝ pgregati sūt cū deo Abrahā. ps. xlvi. Math. viij. Ueniēt multi ab oriēte ⁊ occidēte: ⁊ recūbent cū abrahaz. Isaac: ⁊ Iacob in regno celoꝝ. ⁊ Mat. xxij. Erūt sicut angeli dei in celo. O languidi: o miseri: o pctōres: pctm̄ deserite: currite: ⁊ talē societatē desiderate. De tertio Satiabor cū apparuerit gloria tua. ps. xvi. Dicāt nūc singuli siliq̄s porcoꝝ comedētes: hic ego fame pereo. Lu. xv. dr̄. Surgā ergo: ibo ad patrez meū. Qui em̄ biberit ex hac aqua sitiet iterū: scz de voluptate vite pñtis. Qui autē biberit ex aqua quā dedero nō sitiet ineter

num. Job.iiij.dr. Si magna hec gloria nō fuisset nunq̄ hanc nobis saluator tanto pcio cōparasset. Cum vna gutta sui sanguinis preponderabit toti mūdo. O excecati petores pro breui voluptate tm̄ bonū perdētes. tēporale eni est qd delectat: ſ eternū qd cruciat. vt quid ergo diligitis vanitatē ⁊ queritis mēdaciū. Ad nuptias spūales anhelate vt audiatis p cōclusiō e. Ascēde sup amice.

¶ Dominica.xiij. post pēthe. post prandium. Sermo.xxv.

Preceptor miserere ⁊c. vbi s. Quis gloriabit mūdū se habere cor: aut dicȝ purus sūȝ a pctō. Prouer.xx. Quia sermone precedēti declaratū fuit qđlibet necessario ōbere mūdari: nedū a culpa peccati mortalis: sed etiā a pena sibi debita: necnō a pcti sequela. visa petoꝝ multitudine ⁊ ingratitudine: ac turpitudīe merito querereȝ qlibet. Quis gloriabit mūdū se habere cor. vbi aduerte tria ad mundandū cor ⁊ culpaȝ necessaria.

Primum est diuina misericordia clemēter relaxans.

Scōm est saluatoris meritū pie itervenies.

Tertium penitentis exercitiuȝ congrue disponens.

¶ De primo Job.xiiij. Quis potest facere mūdum de immundo conceptuȝ semine. Nonne tu ⁊c. De.ij. Apo.i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. De tertio. Emundate manus peccatores: ⁊ purificate corda duplices animo. Jaco.iiij. Et qa nullus scit an diuina pietas sibi cōdescendat. An xp̄i meritum eum sufficienter adiuuet. An sufficiēter se disponat: merito dicit. Quis gloriabitur. vnde ⁊ Lu.vij. dicitur de Centurione qui dixit ad iesum. Domie non sum dignus vt intres sub tectum meū. Cū enim per omnia benefeceritis: adhuc dicite serui inutiles sumus. Luce.xvij. Et si serui sunt inutiles qui per omnia benefecerunt quid illi sunt qui nunq̄ bene fecerūt. Licet autem nullus sciat se exaudiri: nihilominus desperare non debet: sed potius conatu magno peccatum derelinquendo ad deum recurrere. exemplo illius qui ait Lu.xv. Surgam ⁊ ibo ad patrem meum: ⁊ dicam ei. pater peccaui in celum ⁊ coram te iam nō sūȝ dignus vocari filius tuus. Sed fac me sicut vnum ex mercenarijs tuis. Quem pater videns misericordia motus est. Sic itaqȝ compatietur: si toto corde ad eum recurramus: lepram anime nostre recognoscentes. Juxta formam verbi preassumpti. Preceptor miserere ⁊c.

¶ Pro fundamēto monetur questio: qr sermone precedēti dictū fuit per leprā mortale pctm̄ significari seu figurari potissime. Qm̄ sicut lepra morbus est icurabilis de cōmuni cursu per naturā. Sic vtiqȝ pctm̄ mortale creatura rōnalis a se sine auxilio dei in eo lapsa neqt abijcere. Merito qrit. An aliqd pctm̄ sit simpliciter irremissibile. Rñdet sctūs Bonau. di.xliij. scōi arti.ij. ⁊.q. q̄ sicut magister inl'ra innuit quorūdaȝ opinio fuit q̄ pctm̄ in spūȝ sanctū dr irremissibile: quia vix ⁊ raro aut difficulter dimittitur. Alij vero dixerunt q̄ illō peccatū dicitur irremissibile: quia nullomodo remitti habet p eo q̄ tali peccato peccās digne penitere non potest. vterqȝ aūt istorū modorum dicendi cōuemens est ⁊ verus: nec vnus repugnat alteri si recte intelligātur. Sicut eni remissibile dicit dupliciter. vnomodo remissibile dicit aptitudineȝ: aliomodo dicit consuetudineȝ. Sic ⁊ remissibile duplicit pōt dici. vnomodo vt dicat irremissibile. i. ineptū siue impossibile remitti. aliomodo vt dicat irremissibile qđ est incōsuetū remitti. vtroqȝ istorū modorum peccatū pōt dici irremissibile. nā omne peccatū in spiritumsāctū de quo maxime esset ad propositū: vel est impnia vel habet impenitentiā annexā. Impenitētia aūt sicut ⁊ perseuerantia dr duobus modis. primomodo eni dr pseuerantia ppositū perseuerandi. Aliomō dr pseuerantia cōtinua permanētia in bono vsqȝ ad finem. Et primo modo pseuerantia est in qualibet virtute. Scdomodo pseuerātia includit grām finalem. Sic ⁊ impenitētia dr dupl'r. vnomō dr impenitētia ppositum nō penitendi. Aliomodo dr impnia cōtinua pmanentia in malo vsqȝ ad extremū diē inclusiue. Et ſm istū modū pctm̄ qđ claudit in se impniaȝ dicitur dupliciter. vnomō prout claudit in se ipeni

tentiā:que quidē est finalis ꝑsistentia i malo: ꝛ sic dr̄.irremissibile: q2 nō pōt remitti sicut finalis grā non pōt ꝑdi:sed hoc nemini est attribuendū vsq3 ad illud instans i quo pos sit dici d isto ꝙ sit finaliter impenitens. Alio mō dr̄ pctm̄ tale prout claudit i se ipenitentiā.i.propositū non penitendi hoc modo dr̄ irremissibile.i.incōsuetuz remitti: q̄uis nō sit ipossibile ad remissiōez:quia tale ꝓpositū mutari pōt.raro tamē ꝛ vix remttit: q2 tale propositū claudit viam ad grā3 ꝛ impedit spūssancti igressū.Illud enī qd̄ ad grām disponit ꝛ ipa3 introducit de ꝯgruo est volūtas recedēdi a peccato:et ideo cū volūtas faciē suā obfirmat appositū nisi fiat eis specialis vocationis donū ꝛ adiutoriū nō puenitur ad remissiōis beneficiū.Miretur nullus si plures dānētur. fortassis videbitur alicui ꝙ si forsan a deo repelli debeat tāquam meretrix prostituta. Sed vt dicit Bernard⁹ vt deductum fuit in deductione thematis ad deu3 recurrere potest tanq3 filius ad patrem: et sic quicquid contingat sicut filius prodigus misericordiā inueniet.Sed audiāt tales qd in auctē.scribit:vt cum de appellatione cognoscit.§. causas collocatione.viij. Et habetur trāssumptiue. Extra de iureiu. ca.qntauallis in glo. In qua ponunt.xiiij. casus i qb⁹ ꝛ ꝓpt q̄s meret fili⁹ exheredari. ¶Quoru3 prim⁹ est si filius enormem iniuria3 patri irrogauerit.Aut si filius maficus efficiatur: aut cum maleficis conuersetur. Et.l.si filiam. C. de inoffici. te. filia se prostituēs ante. xxv.annū meret exheredari. Ad vos nūc est verbum meū peruersi homines:ad vos inq3 sermones mei.Quā grauiorem iniuriā patri vro celesti possetis inferre q̄3 illā de qua ps. Supra dorsum meum fabri.ꝛc.Quis queso grauior maleficio illo: q̄ die noctuq3 i offensis dei delectatur furādo: rapiēdo:blasphemando:piurādo:detrahendo:inuidēdo:luxuriando.Si scriptū sit Exo.xxij. Maleficos nō patieris viuere:q̄so q̄ morte plectētur iniqui:q̄ ꝑ totā vitā sua3 in dei iniurijs debaccant.Certe nisi taels resipuerit eis accidet:qd̄ in ps.dr̄.dilexit maledictiōe3 ꝛ veniet ei:noluit benedictionem ꝛ elongabitur ab eo.Quid ergo tales malefici habent facere nisi exēplo hoꝝ leprosoru3: ad deum recurrere misericordia3 prestolans do. iuxta formam verbi preassumpti.precep tor ꝛc.

¶In isto sermone erūt due ꝑtes.

¶Quo ad primā visa in generali qualitate lepre:ordine consequēti videndū est in spāli de differētia lepre. Si enī dicebat in.l.leui. xiij.vel.xiiij.ꝙ sacerdos debebat inter lepra3 ꝛ leprā discernere ac differētias cognoscere. Notādo qd̄ Mat.viij.Dr̄ ꝙ saluatori descēdēti de mōte occurrit ei leprosus dicēs dn̄e si vis potes me mundare. In figurā ꝙ dn̄s descēdit super terrā ad saluandū gen⁹ hūanū ꝑ fidē patrū sibi occurrens ꝙ totū lepro su3 erat lepra pcti primi parētis.In scriptura aūt reperiunt septē genera leprosoꝝ sm̄ septē pctā mortalia.lepra enī supbie figurata per leprā Osee qui officiū sacerdotū incēsum ponēdo vsurpare voluit:ꝓpter qd̄ leprosus effect⁹ est.ij.Parali.xxvi.Hec lepra mortalis est cū quis sciēter propter honorē ambit:ꝛ appetit beneficiū sibi incōpetēs:vel ꝑ media icōueniētia.et hec ē supbia lucifera. vel cū q̄s ceteris despectis cupit honorari d pressionē ceteroꝝ notabiliter cupiēdo ꝛ hec est supbia pharisica. Lepra auaricie per lepram giezi.figuratur: qui propter auaricia3 leprosus est effectus.iiij. Regum.v.et.i.q.i. Cū ordinaretur epus qd̄ dedit auꝝ fuit: qd̄ perdidit anima fuit.auaricia ponit mortalis rōne iniusti modi acquirendi: q̄ est multiplex ꝑ symoniā vsuram fraudē ꝛc. etiā rōne detinendi seu defectu resistendi:q̄n debet ꝛ potest: taliq̄n rōne distribuēdi: lic3 non sit ita planū. lepra luxurie figurat per lepram Ioab de qua.ij. Regum.iij. Non deficiebat de domo Ioab fluxu3 seminis sustinens ꝛ fusum tenens: cadens gladio ꝛ indigēs pane leprosus pondera hec.Lepra inuidie figuratur per lepra3 marie sororis Moysi :quia et inuidia murmurauit cōtra Moysem facta est leprosa Numeri.xij.Inuidia ex genere ē mortalis rōne actus volūtarie adiuncti:q̄n quis scienter ꝛ deliberate tristatur de magno bono alicui⁹:vel gaudet ꝛ letat deliberate de malo proximi corporali ꝰ spūali vel temporali.tali dr̄ Mathei.xx. An oculus tuus neq3 est:q2 ego bonus su3.lepra accidie figuratur in lepra Moysi qui mittēs manū suā in sinu effecta est leprosa.Sic accidiosus omittit facere ea que debet:que si fint in pre

cepto:vt penitentiā agere iniunctā: cōfite-
ri:cōmunicare semel in anno.Sed inobedi
ens parentibus ibat per villā:quando dz au
dire missam in dñica cū possz:tunc leprosus
efficitur.lepra ire ꝑ leprā naamam figurat:
qui abijt indignat⁹ mūdatus nō est nisi ira
deposita.iiij.Regū.v. Uel cū ira ponit mor-
talis:vel qñ quis magnū dānum illi q̄ non
meruit infert: vel propter vindictā:vel quā
do ira est tanta ꝙ prorumpit sciēter in blas
phemias dei ⁊ sanctorum: quasi vindicando
de eis.vel qñ quis irascit tantū ꝙ proponit
ꝙ nullo pacto succurret ei tm̄ irascitur etiā
si videret eum in extrema necessitate.lepra
gule figuratur per quattuor leprosos q̄ ma
nebant iuxta portā samarie qui accesserūt
ad tentoria inimicoꝝ ad comedendū ⁊ bibē
dum.iiij.Regū.vij.quattuor eñ modi sunt
gule ẜm Johannē cassianū. Estq̄ gula qñ
fit deliberate mortalis ad prouocandum se
ad luxuriā vel ɔtempnēdo preceptū dei ⁊ ec
clesie sine qnacūq̄ necessitate. O deus sum
me quis horum leprosorum multitudinem
dinūerare posset.Om̄es enim declinauerūt
simul inutiles facti sūt nō est qui faciat bo
num ⁊c.decem hic ponūtur leprosi.numer⁹
enim denarius vniuersitatē figurare potest
qm̄ ad ipsum numerū reducuntur.Sic vni
uersum genus humanū his lepris videtur
esse infectum.Serpens eñ antiquus qui vo
catur dyabolus ⁊ sathanas seducit vniuer-
sum orbem.vnde ⁊ Leuitici.xiij.⁊.xiiij.Poni
tur lepra in capillis in barba in cute i veste
⁊ in domo vt notetur ꝙ mortale peccatū in
curritur in mala cognitione dispositiue tñ:
in voluntate in consuetudine ⁊ in opere et
peruersa societate. O leprosi vniuersi pctō-
res singuli ad deū recurrite cum his decem
leprosis misericordiam poscite.Juxta formā
verbi preassumpti, Jesu preceptor miserere
nostri ⁊c.

¶ Quo ad scđm principale viso sermone p̄-
cedēti ꝙ leprosi vt mūdent: dñt stare a pctō
cessando leuare vocē intense dolēdo.Conse-
quēter dicēdū ē quō dñt se oñdere sacerdoti
bus pure cōfitendo. Pro cuius euidētia no-
ta qđ dr Leuitici.xiiij.c. Leprosus q̄ a lepra
mundari valebat oñdebat: ⁊ debebat ⁊ vesti
stimenta sua aqua lauare postq̄ sacerdoti-
bus p̄ñtatus fuerat barbā radere: ⁊ ouē deo
offerre.hec lotio vestimentorū purgatio est
peccatoꝝ in cōfessione.Per singulas noctes
ait p̄s.Lectū meū lauabo ⁊ stratū rigabo la
chrymis.leproso q̄z cuidā dictū fuit.iiij.Re.
v.Uade ⁊ lauare septies de septē lepris sup̄
dictis.In iordane.i.in cōfessione.hic notare
poteris si necesse sit pluries confiteri oīmo-
da oportūitate ablata. nō videt amator sue
cōscie qui tam lōgo tpe vulnus peccati mor
talis pferre videt in mente.hec cōfessio lz de
beat habere plura: precipue tamē debet ha-
bere tria.

Integritatem.
Distinctionē.
Examinationē.

¶ Presupposita tñ cessatione ille integrita-
tem notauit q̄ dicit Joh.vij. Totū hoīem sa
nū feci in sabbato.distinctionē ẜuauit ille q̄
ait.qt annos habet in infirmitate sua.Exa
minationē aūt ille qui dicit.iniq̄tatē meam
annunciabo ⁊ cogitabo ⁊c.O infelix peccā-
tium vita:⁊ quis est qui discernere hec om-
nia poterit que in his p̄didit.reddite ḡ que-
so sacerdotibusq̄ vos oñdite miam poscēdo
ẜm formā verbi preassumpti.Preceptor mi-
serere nostri.

¶ Do.xiiij.post penthe,Ser.xxvi,

Uerite reg-
num dei et iusticiam eius
Mat.vi.⁊ in euāgelio ho-
dierno. dñm deū tuū ado-
rabis ⁊ illi soli seruies.De
utero.vi.Beatus Aug.li.de cogna. vere vite
declarans finē aīe rationalis quid vcz debe-
at agere ⁊ quid desiderare ait.Constat pfe-
cto naturam rōnalem ad hoc esse factam vt
factorem suū verū intelligat:intelligendo i
eo qui est vita eternaliter ⁊ beate viuat.Si
ergo si ꝓ qr aīma sacra est:vt eternalr viuat
merito debet ei subseruire in p̄ñti seculo: ac
totis conatibus regnum illud sup̄nū quere-
re et fideliter seruiendo firmiter mercedē et
nam sperare.In figura huius Geñ.xxix.dici
tur.Qđ labā dicit ad Jacob nō:qr frater me
us ē seruus mihi. Respōdit seruiā tibi pro
rachel:erat eñ pulchra ⁊ venusta aspectu ⁊
diligebat eam Jacob nimis:ita ꝙ videbāt ei
dies pauci pre amoris magnitudine.Jacob

itelligitur supplātator: ꝛ significat eos qui supplantant mundum carnē ꝛ diabolū: qui gloriā paradisi diligūt quā hr̄e cupiūt. Jdō conanē seruire deo ꝛ labores pn̄tis vite vidē tur eis pauci pre amoris magnitudine. Tā to em̄ est inqnit Aug. li. de ciui. dei. lucis efs ne iocunditas vt si liceret p vnā solā diē ibi morari merito cūcti dies pn̄tis vite pleni de licijs contemnerent. Sed certe ꝓh dolor de multis pōt dici illud qd̄ Jere. xvi. scribit. Ec ce vnusqsqꝫ ambulat pꝰ puitatē cordis sui vt me nō audiat. Sed talibꝰ pōt cōtingere illud qd̄ eiusdē. v. dr̄. Sicut dereliqstis me ꝛ seruiuistis deo alieno in terra vr̄a. Sic ser uietis dijs alienis in terra nō vr̄a: qd̄ ne vob contigat. Audite qd samuel vobis pcipit. i. Reg. vij. Preparate corda vestra dn̄o: ꝛ serui te illi soli ꝛ eruet vos de manu philistijꝫ. Do minū ergo tuū adorabis querendo. s. regnū dei ꝛ iusticiam eiꝰ.

¶ Pro fundamēto mouet qō. An oēs hoies regnū dei seu beatitudinē appetāt? Pro rn̄ sione pmitto ꝙ beatitudo dr̄ tripl'r. Primo modo p dispōne ad beatitudinē. sic. i. Ethi. dicit phus ꝙ pueros bone idolis beatifica mus. Scd̄o mō dr̄ btitudo qdam meritorū excellentia: ac eleuatio in virtute quā phus vocat felicitatem. i. ꝛ. x. Ethico. Quā dic̄ cōsi stere in cōtēplatiōe substātiaꝝ separataꝝ. Tertio mō dr̄ beatitudo adeptio sūmi boni quam Boe. diffinit lib. de cōsolatiōe di. Qd̄ beatitudo ē status oim̄ bonoꝝ aggregatio ne pfectus. Et. i. Ethi. sub noie felicitatis dr̄. felicitas ē opatio sm̄ optimā potētiā i vita continua ꝛ perfecta. his suppositis rn̄det Sco tus. xlix. di. iiij. ꝙ duplex ē appetitꝰ: vcꝫ

Naturalis.

Deliberatus.

¶ Appetitꝰ naturalis ē inclinatio cuiuslibꝫ rei que naturalr̄ tendit ad suā finē ꝛ perfe ctionē. Appetitꝰ aūt rōnalis dr̄ volūtas li bera libere actū suū eliciens. Appetitu ergo naturali oēs appetūt beatitudinē. vn̄ Aug. xiij. de trinitate. Ad appetendū beatitudieꝫ natura cōpellit: cui sūme bonū creator indi dit. Appetitu aūt rōnali nō sic: qꝛ volūtas cū sit libera: mō vult vnū: modo aliud: nō hoc appetitu nō oēs appetūt illā. s. verā btitudi nē. Mirer nullus si plures dānent. oēs vel lent frui delicijs pn̄tis seculi; ꝛ postmodum gl'iam eternā hr̄e: sꝫ hoc fieri nō pōt. de reg. iur. dr̄ lib. vi. Rōni cōgruit vt substituat in onere qui substitutꝰ ē i honore. Ad vos pctō res est verbū istud: delicias haurite. volupta tes capite: honores ambite: ad magna anhe late: tempaliaqꝫ pcurate: qm̄ post hoc lucrū onera subibitis. onus hoc ponitur Rom̄. vi. Stipendia peccati mors: finis em̄ illorum mors ē. Ne ergo tali oneri subijciamini re gnum dei querite.

¶ In isto sermōe erūt due ptes.

Pria qliter dei regnū sit querēdū.

Scd̄a qd sit hoc ipediēs abijciēdū.

¶ Quo ad primā ptē modꝰ querēdi regnum dei ponit Cāti. iij. vbi dr̄. In lectulo meo qsi ui per noctes: quē diligit aia mea quesiui ꝛ nō iueni. seqtur. Inuenerūt me vigiles. Se quit paululū. cū ptransissem eos iueni quē diligit aia mea. Quid qso p lectulos nisi de licie pn̄tis seculi. Lu. xiiij. Precipit suo serui ti ad cenā. Exi cito per vicos ꝛ plateas: ꝛ qs cūqꝫ inueneris cōpelle intrare cecos ꝛ clau dos. Quid per custodes ciuitatis nisi abijci entes secli honores. Custodi me ait ps. a la queo quē statuerūt mihi: ꝛ a scandalis ope rantium iniqtatē: regnū dei in oibus his n̄ inuenit. Sed cū ptransissem eos ait aia de uota. Inueni quē diligit aia mea. vult ergo dicere hic textus ꝙ nō in diuitijs: nō in deli tijs: nō in honoribꝰ regnū dei querēdum est; sed alibi ꝛ pbat exēplo.

Auctoritate.

Probatione.

¶ Oēs siquidē dant testimoniū. veniat Jo han. baptista ꝛ dicat. vt em̄ regnū dei acqui rere posset. Teneris sub annis: desertū ē in gressus. Paule quid dicis: oia ait arbitratꝰ sum vt stercora: vt xp̄m lucrifacerē. Philip. iij. Petre qd dicitis. i. Petri. i. Ois caro fenū ꝛ ois gloria eiꝰ quasi flos agri. veniamus ad exēpla. Quid oēs apl'i martyres: cōfessores: virgines aliō fecerūt qꝫ hec tria. voluptates delicias ꝛ honores ɔtēnere: durissimaqꝫ tor menta tolerare: vt ad regnū celoꝝ possēt p uenire. distenti em̄ sūt nō suscipientes redē ptionē: vt meliorē inuenirēt resurrectionē. ad Heb. xi. Ratio quare in his nō ē felicitas est triplex: vcꝫ

Cōmunitatis.

Miserabilitatis.

Insanabilitatis

Insensibilitatis.

¶ Quo ad primũ videmus q̄ hic oĩa cõmu-nia sũt iustis et iniustis bonis et malis: imo multoplus i his abũdant mali q̄ȝ boni. Ex hoc formatur rõ s̃m Thomã cõtra gẽtiles.ca. viij. q̄ beatitudo cũ sit bonũ sũmũ dari non dȝ nisi iustis et bonis. non enĩ secũ hȝ aliqd̓ malũ: et ergo in his nõ beatitudo: cũ dantur bonis et malis. vñ Aug. de ciui. dei. xviij. placuit quidẽ diuine ꝓuidẽtie ꝑparare i posterum bona iustis qb'nõ fruãtur mali: et mala impijs qbus nõ cruciarent̃ boni. Et lactãtius diuinaꝝ institutionũ li. iij. Dȝ summũ bonũ hoĩs summe i eo cõstitui: qd̓ cõe cũ aliis aialib' esse nõ possit. Sed vt feris dentes armẽtis cornua volucrib' pẽne ꝓpria sunt. Sic homini ad sũmũ dȝ ascribi: sine q̄ rõnẽ sui cõditoris vel creatoris admittit. nam q̄ viuẽdi aut generandi datũ ẽ oĩbus natura le est. Sũmũ tñ non est nisi qd̓ ẽ vnicuiq; generi ꝓpriũ. Tertia rõ sic deducit̃: felicitas sũma nõ ẽ vbi magna miseria est: felicitas ei siue beatitudo aut regnũ dei est status in q̄ vbi nulla est indigentia: nulla miseria: ſ; in oĩbus istis voluptatibus: honoribus ac diuitijs magna miseria ẽ. Testes sũt labores in acqrendo: timores i habẽdo: et dolores in perdendo. vñ Boe. de cõsol. li. ij. prosa. iiij. qs tam cõposite felicitatis vt nõ aliq̄ eius parte cum sui stat' qualitate rixet̃. et Aug. de ciui. dei. Oẽs hoĩes q̄ȝdiu in hoc mundo sũt mortales ac miseri sũt. Tertia vero ratio deducitur sic. beatitudo est finis satiãs appetituȝ Sed hec nõ satiant. dicit enĩ Aug. li. i. cõfessionũ. Quia fecisti nos ad te inquetũ est cor nostrũ donec q̇escat in te. Nõ solũ aũt hĩ animus dȝ pertransire q̄ vult regnũ dei querere quia illa in se illud regnũ seu beatitudineȝ non cõtinet: immo q̄ȝ ad illud peruenire impediunt. vnde Grego. Et ponitur. xliij. dist. ca. bonoꝝ auctori aliter inherere nõ valem' nisi cupiditatem q̄ ẽ radix oĩm malorum a mentibus nr̃is resecemus. Cupiditas autẽ hec est appetit' inordinat' oĩm q̄ sub dõ sũt. Ad vos ergo o auari. ad vos vsurarij. Ad vos fraudulẽti. ad vos fallaces raptores: causas iniquas faciẽtes: est verbuȝ istud. querite regnum dei: ergo sibi displicet q̄ bona temporalia habemus. Absit. Abraham diues deo placuit et alij multi: sed sibi displicet q̄ iuste: quia non subuenitis in necessitate: quia aliud pro mutuo exigitis tempus vendẽdo: ponendo vos in tuto: et illum contracturuȝ in periculo: quia falsificatis pondera: mẽsuras et dicitis purum et bonum quod ẽ inutile: quia opprimit̃ iniuste: quia munera capitis indebite. Ad vos ambitiosi officioruȝ qui indigni estis vel propter defectum litterarum: vel ratione malevite. querite regnuȝ dei: quoniam dicitur vobis. capi. multi. dist. xl. Et sunt verba Crisosto. Qui primatũ querit in terra confusionem inueniet in celo. ad vos adulteri: luxuriosi: fornicatores: et cõcubinarij est verbum istud. Querite regnum etc. quoniam ad Philippen. quito dicit̃. Omnis fornicator et immundus non habẽt ꝑtem in regno christi et dei. Et auari aut adulteri regnum dei non possidebunt. i. Corint. sexto capitu. Hec omnia contemnebat: et super omnia regnum querebat qui dicebat. vnam petij a domino hanc requirem: vt inhabitẽ etc. Sed an populus christianus nũc deum requirat ac beatitudinem velit. Hieremie scd̓o capi. Duo mala fecit populus me' dereliquerunt me fontem aque viue: et foderunt sibi cisternas dissipatas que continere non valent aquas. Audiãt tales quid eis dicat Augustinus libro primo confessionum. Redite preuaricatores ad cor: et inherete illi soli qui fecit vos stare cũ illo et stabit̃: quiescite in illo et quieti eritis: q̄ȝ oẽ quod queritis ab illo est. Idõ iuxta thema. Querite regnũ dei etc.

¶ Quo ad scd̓aȝ ꝑtem: cũ appetit' regni dei sic insistit vt incert' sit hoĩ: mirãdũ ẽ valde qd̓ sic hoĩes retardat et ipedit a bono et ab obtinendo btitudinẽ: Infidelitas ẽ. sic enĩ fides ẽ principium toti' boni meritorij opis: q̄m sine fide impossibile ẽ placere deo. ad Hebre. xi. sic vtiq; ifidelitas ꝑncipũ ẽ ac radix oĩs maloꝝ et pñcipiũ toti' mali. ꝓbat̃.

Auctoritate.

Exemplo.

Et rõne.

¶ Auctoritate Numeri. xx. dicitur. Quia nõ credidistis mihi vt sanctificaretis me coraȝ filijs israel non introducetis hos populos in terrã quã dabo eis. et Iohã. iij. Qui credit in filiũ dei hȝ vitam eternã. qui autem incredulus est filio nõ videbit vitam eternã: sed

ira dei manet sup eu̅. Rone pbat sic:qr tria que speram⁹ ⁊ timem⁹ cadu̅t sub fide: no̅ au te̅ sub naturali cognitio̅e. Si ergo qs no̅ cre dat nec hec psequet: nec illa fugiet. Exe̅plo pbat. tra̅situr⁹ e̅ aliqs per via̅ ignota̅: ⁊ mo uetur ab aliq̄ amico ne ad sinistraʒ declinet sub periculo capitis: non vult credere: capit capite truncat. quare hoc? qr credere noluit. Sic vtiqʒ. o mu̅dani pctores iniqui ab ami co vro: ab apostol: a sctis monemini: ne via̅ tenebrarum arripiatis: ne pcta̅ sectemini: alio quin da̅nabimini: quare hoc? qr credere no̅ vultis. Sed pquirere velle̅ que e̅ ratio hui⁹ incredulitatis. Certe est duplex ratio: sciliʒ.
Affectio iniqua.
Et punitio iusta.
¶ Dicit em̅ Seneca. qd miseri volunt facile credunt. transierut em̅ in affectione̅ cordis. Amor em̅ diuitiarum ⁊ affectio excecant eos: qr no̅ pnt credere q malum sit ad vsuram tra dere: co̅tractus iniquos facere. sic amor vani tatum facit q mulieres no̅ credu̅t q ex va nitatib⁹ sequatur tot mala. Sic de similib⁹ Prouer. xviij. No̅ capit stult⁹ vba prudentie nisi ea dixeris q̄ versant in corde suo. Scda causa hui⁹ incredulitatis est punitio diui na. Apoca. vlti. Qui in sordib⁹ est sordescat adhuc. Merito em̅ qui deu̅ relinq̄t: a deo re liqui meret. Dic ei aug. Ab hac aiaduersio̅e pcutitur pctor ⁊c. Sic em̅ dicit Isa. vi. Ex ceca cor ppli huius et aures eius aggraua O pple infidelis: dicet forte q̄libet vrm. Cre dimus oia q̄ eccl'ia credit. Sed audiant q̄d dicatur ad Titu̅. i. Fatent se nosce deum: fa ctis au̅t negant. Querite ergo regnu̅ dei ⁊c.
¶ Dnica. xiiij. post penthe. post prandium. Sermo. xxvij.

Uerite re gnu̅ di: vbi supra. Beati viri tui: ⁊ bti serui tui: q̄ stant coram te sp ⁊ audi unt sapientia̅ tuam. iij. Regum. x. Ad eos qui toto corde deu̅ quert regnu̅qʒ exoptant p regina̅ sabba sub typo de gloria veri salomonis co̅gaude̅tes verba sunt ista. Quia m̄lti carnales hoies bruta liter viue̅tes regnu̅ dei no̅ credu̅t: nec exop tant: sicut hec regina Sabba audie̅s fama̅ Salomonis i terra sua vix poterat credere. Sed postmodu̅ venit in comitatu magno a finib⁹ terre audire sapiam salomonis: ⁊ lo cuta e̅ ei vniuersa q̄ habebat i corde. Uidens qʒ domu̅ sua̅ qua̅ Salomo̅ edificauerat: ⁊ ci bos mense eius no̅ he̅bat spm̅: s dixit Salo moni. Uerus e̅ sermo que̅ audiui sup sapie̅ tia tua ⁊ sup sermonib⁹ tuis i terra mea: et no̅ credeba̅ narrantib⁹: donec ipsa veni ⁊ p baui oculis: q media ps mihi nu̅ciata non fuerat. Sic vtiqʒ aia deuota ab oibus istis sensibus abstracta ⁊ ad celestes ma̅siones p arde̅te̅ charitate̅ eleuata clare cognoscit q regnu̅ dei e̅ que̅admodu̅ foret. Et ad h tria nos monent.
Primu̅ e̅ corpis statura recta.
Scdm̅ e̅ aie simplicitas pura.
Tertiu̅ e̅ iustorum co̅uersatio secura.
¶ De pmo dicit Bernar. sup ca̅ti. Staturaʒ hominis de⁹ dedit recta̅ vt decor corpis dfor mitate̅ ai argueret. Erubesce ergo: ait ide̅. o aia diuina similitudine̅ tua̅ in pecude̅ pmu tasse. ⁊ Ouidius. Pronaqʒ cu̅ spectant ani malia cetera terra̅. Os hoi sublime dedit ce lu̅qʒ videre Iussit: ⁊ erectos ad sydera tolle re vultus. ¶ De scdo ait ide̅ Ber. Cetera ani ma̅ afficere cu̅ possint: reficere tn̅ nequeunt. et hoc qr aie simplicitate̅ penetrare nequ̅nt Sed solus de⁹ me̅tib⁹ illabit q̄ fecit illas. po ne ergo me: ait ipse de⁹ Can. viij. vt signacu lum sup cor tuu̅: qr aliud. s. ingredi no̅ pote rit. Un̄ nec in corpib⁹ obsessorum demones exi stentes aiab⁹ illabu̅tur: s solu̅ applicant. Ut hʒ Bona. di. viij. ij. Nota au̅t si velis q aliq̄d potest agere in aliud dupl'r. Uno mo̅ p pta ctum: ⁊ sic corp⁹ agit in corp⁹. Scdo p appli cationeʒ: ⁊ sic agit spu̅s in spm̅. ¶ De tertio principali dicit apl's Phil. xli. Saluatore̅ ex pectamus dn̅m iesum xpm̅: q̄ reformabit cor pus hu̅ilitatis nre co̅figuratu̅ corpi clarita tis sue. Et ad Hebre. vlt. in psona oim iusto ru̅ dicit. Non habem⁹ hic ciuitate̅ mane̅teʒ: sed futura̅ inq̄rim⁹. Sʒ certe nu̅c pthdolor de xpianis pn̅s seculu̅ hita̅tib⁹ pot dici il lud ps. Oculos suos statueru̅t declinare in terram. Roman̄. i. Qui cu̅ deu̅ cognouissent no̅ sicut deu̅ glorificauer̅t: s euanuer̅t in co gitationibus suis ⁊ seruierunt creature po tius qʒ creatori. O filij hoim vt q̄d diligitis vanitatem ad deu̅ redite, sole̅ iusticie xpm̅

aspicite.stellaȝ maris videte.virginē.s.mari am cōtēplamini.⁊ ipȝ dei regnū querite,iu xta thema preassumptū.

¶ Pro fundamēto mouet᷑ qō ex quo hō na turaliter beatitudinē appetit.Queritur an possit illud velle,absqȝ boni intentōe.Rn̄dȝ Bonauē.di.xxxiiij.ij.ꝙ aliqd fieri preter itē tionē boni pōt intelligi tripl'r.Uno mō ꝙ vo luntas velit aliquid qd̄ malū eē bn̄ apphē dit alteri sed nō sibi: ⁊ sic volūtas maxime d̄ prauata pōt velle maluȝ.Scd̄o ꝙ voluntas velit aliquid quod in se est malū:habet tam̄ spēm boni:⁊ sic volūtas bn̄ pōt maluȝ velle Tertio modo pōt intelligi ꝙ voluntas velit malū nulla apprehēsiōe addita nec sibi nec alteri:⁊ sic volūtas velle malū nō pōt ƀm po sitionē theologoꝝ. Et fundat᷑ in dicto beati dionysij dicentis:ꝙ nullū operat᷑ ad maluȝ aspiciens:lȝ Sco.dist.xliij.ij.videat᷑ remane re dubius.Quia vcȝ volūtas cū sit libera po test:vt videt᷑:malū velle nulla ratiōe boni si bi p̄ntata sicut dici pōt d̄ odio dei. Miretur nullus si plures dānētur. Dicit᷑ em̄ de ƀuis non ordi.ꝙ seruus ordinari nō dȝ. Et iō pre caueri debet quod vituperari pōt.C.de p̄ci. impera.nō offe.l.si ƀm.d̄r ꝙ seruus impera tori p̄ces porrigere non dȝ. Ad vos o scelesti peccatores est verbum istud.qd hic seru⁹ q̇ dignus nō ē ad ordines ꝓmoueri nec coraȝ deo supplicare nisi ille de quo d̄r Johan.viij. Qui facit peccatū ƀuus ē pcti.Quero q̄t ho die pctā cōmittunt᷑? quis blasphemias nu merare sufficiat:qs periuria:odia:luxurias verba impudica : qs volūtates corruptas? O mortales miseri, si nō cū angelis ordine mini vbi locati eritis? Eya queso ad deum redite ⁊ regnū ei⁹ q̄rite.iuxta thema.

¶ In isto sermone erūt due ptes.

¶ Quo ad primā:q2 plerıqȝ vellēt regnū dei possidere:nō tn̄ faciēdo opera regno dei di gna. Notandū ꝙ in thema d̄r nō solū q̄rite regnū dei:sed addit᷑.⁊ iusticiā eius. Justicia hec:inquit glosa in hoc passu:ē facere omīa que xp̄s mādauit. Frustra em̄ quis regnuȝ dei sperat si opera nō faciat. Regnū eni da bitur genti facienti fruct⁹ ei⁹.Mat.xxi.Nec oīs qui dicit mihi dn̄e dn̄e intrabit in r̄gnū celoꝝ.Mat.vij.Que em̄ rō vt qui nunqȝ be nefecit premiū habeat tale:ac si p totā vitaȝ bn̄ vixisset.vn̄ Eccl'.xxv.Que in iuuētute tua non cōgregasti quō in senectute tua inueni es.Et Augu.de fide ad pe.Firmissime tene et nullatenus dubites nō oēs q̇ intrāt eccle siā catholicā sunt recepti ad gl'iam:ƀ eos dū taxat credere venturos q̇ p̄cepto baptisma te fidē cū opib⁹ tenuerūt. Nota tn̄ spare ad dei gloriā pōt itelligi tripliciter:vt ait Boñ. xxvi.di.iij. Primo cū fructu ⁊ ꝓposito: vt q̇ bn̄ vixit ⁊ ꝓponit in posteꝝ deo placere ta lis sperat. Alio mō ꝓposito tm̄ vt q̇ nihil bo ni fecit:ƀ tn̄ nūc parat⁹ est desistere a pctis: ⁊ lȝ talis possit sperare nō tn̄ ita securus ē. Tertio mō large qs p̄t dici sperare qn̄ vide licet a pctis nō desistit: nihilomin⁹ estimat deū pctm̄ suū nō punire ⁊ talis nō debȝ dici sperās:ƀ presumptuosus.De tali d̄r Ecclesi. xxxvij. Presumptio neq̄ssima vn̄ creata es. De tali etiā pōt verificari qd̄ scribit᷑ di. xciij. c.Dyaconi sūt.vbi d̄r. Miseratio dei ac pie tas nr̄m solū reditū req̄rit.Si aūt duri col li fuerim⁹:si reuerti noluerimus assidue pec cantiū nō miserebit᷑ deus.Querēt ergo qui salutē cupiunt iusticiā regni.Dr̄ em̄.xij.q.ij. ca.si seculi leges. Summū in rebus bonuȝ est iusticiā colere:ac sua cuiqȝ iura seruare.⁊ Prouer.xvi.Initiū bone vite est facere iusti ciam. Hec iusticia regni dei lȝ oīa p̄cepta ad salutē necessaria contineat p̄cipue tn̄ tria q̄ ponuntur iusti.de iusticia ⁊ iure continet:q sunt.

Honeste viuere.

Neminē ledere.

Unicuiqȝ ius suū tribuere.

¶ De p̄mo d̄r Thessalo.iiij. Hec ē em̄ volun tas dei sanctificatio vestra vt sciat vnusq̇sqȝ vestrū vas suū possidere in sanctificatione ⁊ honore.Et alibi.Oīa honesta ⁊ ƀm ordinem fiant in vobis.i.Coꝝ.xiiij. Hec honestas pōt attendi q̄tū ad totū hoīem vt nullū pecca tū mortale regnet in hoīe. ƀm illud.Abijciē tes oēm imūdiciā ⁊ abūdantiā malicie. Ja cobi.i.Potest intelligi scd̄o q̄tū ad peccata carnalia vt oimode abijciantur que efficiūt hoīem brutalem ac honore indignū.ƀm illō p̄s.Homo cum in honore esset ⁊c. De scd̄o.i. Thessalo.iiij. Neqȝ qs supgrediat᷑ aut circū ueniat fratrē suū in negocio: qm̄ vindex est dn̄s de oībus his.De tertio Math.v.Si of fers munus tuū ad altare ⁊ recordat⁹ fueris ꝙ frater tuus hȝ aliqd aduersum te:relinq̄

ibi mun⁹tuū añ altare ⁊ vade pri⁹ recōciliari fratri tuo. Redde ergo qđ debes. Mathei xviij. Sȝ nūc q̄ritur in hac mala xp̄ianitate quis honeste viuat: quis primū nō ledat: q̄s alteri ius suū tribuat: vt đ manifestis ⁊ patentibus taceā đr ad Ephes.v. Que ab ipsis fiūt in occulto turpe ē dicere. Dedit eñ eos deus i reprobū sensū ⁊ tradidit eos in passiones ignominie. Rom.i. Taceo de adulterijs stupris ⁊ incestib⁹ ⁊ pctis contra naturā fornicationib⁹ ⁊ cōcubinarijs: nec loquor đ matrimonijs q̄ ibi ɔmittunt. nouit ille q̄ nihil ignorat cū ligua: cū oculis: cū digitis. nouit ipe ꝙ initio contracta sūt si interuenerit affinitas si durātib⁹ fuit aliquid seuū ꝑpetratū.i.q.i.c. Principatus scribit. difficile est vt bono peragant exitu q̄ malo sunt inchoata principio. Quis insup q̄s primū nō ledat: đrViere.ix. Unusq̄sq̄ a primo suo se custodiat: ⁊ in oī fratre suo nō habeat fiduciā: qꝛ omnis frater supplātat: oīs amicus fraudulēter incedit. Testimoniū p̄beāt oēs mechanici si ledant primū suū in quacūq̄ arte vl' artificio. si nō sit aliq̄ fraus. de vsuris ⁊ furtis manifestis taceo. Sed mercatores i pānis: tinctores i coloribus: apothecarij i spēbus: mercionarij in mercib⁹: sutores: caligarij: ac alij singuli sciūt. Uere videt illud impletuȝ. Vie.vi. Cūcti faciūt dolū si ledāt quoq̄ primos suos i fama: in aīa: in malū inducēdo: cuius tñ iactura nō pōderat. O bōe iesu inquit Bernar. in quodā sermone: totus mundus videt cōtra te cōiurasse: qꝛ q̄si in q̄libet statu sunt aliq̄ alios inducētes ad dei offēsam: cuȝ tñ hec lesio ꝑmaxima sit. vi.q.i. Et merito deteriores sūt qui bonos mores corrūpunt: q̄ȝ q̄ p̄dia ⁊ possessiones diripiūt. Sȝ quis est q̄ primo suo ius suū tribuat. Oīs ait ap̄l'us: que sua sūt querūt nō q̄ iesu xp̄i. Inter oīa aūt ad salutē necessaria hoc est potissimū ꝙ primo fiat restitutio: qꝛ alienū iniuste detinens inuito dño ⁊ ꝰm rectā rōneȝ nolens restituere ē in peccato mortali. Nihil aūt ꝓdest hoī ieiunare: orare: ⁊ alia bōa religionis facere: nisi mēs ab iniq̄tate cohibeat: vt đr de cōse. di.v.c. Nihil. Quilibet ergo reddat vnicuiq̄ qđ suū ē. Regnū đi q̄rat ac iusticiā ⁊ saluus erit. Iuxta thema. Primū querite regnū dei.

¶ Quo ad scđm principale viso ꝙ sic monemur regnū dei q̄rere ⁊ iusticiā ei⁹ mirū' satis ē quid nos đtineat: cur ea ad que obligamur non facimus. Sed r̄ndeo i prōptu. Dictū eiȝ fuit in sermone precedēti: ꝙ fidei defect⁹ nō impedit. Nūc restat scđm: vcȝ aīe ⁊ salutis cōtemptus. Nouerat hoc qui dicebat Prouer. xviij. Impi⁹ cū in profūdū pctōꝝ venerit cōtēpnit. cōtēptus iste ex duob⁹ causis.

Primuȝ est qꝛ spiritualia ad celestia nō meditatur.

Secūdum quia circa temporalia et mūdana se implicat.

¶ De p̄mo inq̄t Greg. in homel'. Distare int delicias corꝑales ⁊ sp̄uales solet: qꝛ sp̄uales nō habite fastidiūtur atq̄ minime desiderātur. habite aūt amplius cupiūtur. ꝰm illud Eccli.xxiiij. Qui me edūt adhuc esuriēt. Corporales vero habite fastidiūt. vnde ⁊ idem in alia homelia nos inducēs ad dei regnuȝ querendū quasi ꝑ defectū cōsideratiōis non cōtēnamus tantū bonū ait. Si cōsiderem⁹ fratres q̄ ⁊ q̄ȝta sūt q̄ nobis ꝓmittunt i celꝰ vilescunt oīa que sūt hic i terris ⁊c. Sic filij israel fastidientes manna nec diuinū bñficiuȝ cogitātes qđ tñ erat ꝙ ille cib⁹ deuote sumētib⁹ oēm saporē suauitatis ministrareȝ mortē sibi optabāt dicentes. Utinā mortui essemus i egypto cū sedebam⁹ sup ollas carniū. vt đr Numeri. De scđo. Aīalis eñ hō: ait Apo.i.Cor.ij. nō sapit ea q̄ dei sūt. Vi s' qui oculos suos statuerūt declinare i terrā: quo cōtrarỹ hō mentē eleuaret ad celestia ⁊ de aīa cogitaret in ligno alto suspendi voluit. Sic eñ scribit Numeri.xxi. ⁊ Deute.viij. Erat serpēs in heremo q̄ vocabat dispas flatuvrens qui filios israel occidebat: sup quo moyses ad deū recurrens audiuit vt ꝰpēteȝ eneū suspenderet i ligno: quē aspicierēt filij israel et sanarent. Sp̄ual'r xp̄iani in deserto p̄ntis seculi exñtes serpēte infernali ꝑcutiunt qui đr dispas.i. situla: qꝛ sitim gñat ⁊ notat in hoc pctm̄ auaricie. flatuvrens: ⁊ in hoc notatur pctm̄ sup̄bie. Dicit etiā scorpio qui quasi in facie ridet: sed i fine pūgit. Ad oīa incōmoda h⁹ serpētis iubemur respicere serpentē eneū formā hñtē sine veneno: id est saluatorē i cruce hñtē spēm hoīs sine peccato. Ad h⁹ cōsideratione nos monet Bern. di. Attende o aīa q̄ȝ grauia fuerūt vulnera tua pro quib⁹ fuit necesse dñm xp̄m vulnera

ri. Noli ergo vilipendere aīe tue dignitatē p qua a tanta maiestate tātā vides exhiberi cōpassionē. & Bern. Sublime est aīe princi- pium q̄ nō nisi xp̄i sanguine redimi potuit Quā ergo cōmutatiōe, p aīa tua das p ni- hilo. O mortales miseri. o infelices pctōres ad deū redite & regnū dei q̄rite.

¶ Dn̄ica.xv.post penthecos.
Sermo.xxviij.

Dolescēs ti bi dico surge. Luc.vij. sur- ge et inuoca deū tuū. Jo ne.i. Sp̄ūs̄cti ad pctōres i mortali pctō exn̄tes ver ba sunt ista. Ubi duo no tantur.

Primū est peccati derelictio.
Scōm auxilij iploratio.
¶ Quo ad primū tria nos inducūt de aliq̄ surgere seu recedere.
Uilitas.
Sterilitas.
Periculositas.
¶ Que tria sūt in pctō mortali. quare meri- to dʒ hō surgere seu recedere. Uilitatē no- uerat Hiere. Treñ.iiij. q̄ dicit. Denigrata est facies ei⁹ sup carbones: & nō sunt cogniti in plateis. Sterilitas exprimit̄ Luc.xv. a filio pdigo q̄ dixit. Ego aūt hic fame pereo. Peri culositas vero notat̄ Eccl̄.xxi. Quasi a facie colubri fuge pctā. si accesseris ad illa suscipi ent te dētes leōis. O pctōr ergo surge: q̄ ve ro peccatū oī⁹ grauissimū ē a quo nemo sur gere valet, p p̄pria virtute: subdit̄. Inuoca deū tuū. Sic fecerūt filij Jabes galaad obsessi a naas: qui miserūt nūcios in gabaath sauli quibus ait. Cras erit vobis salus cū icalue- rit sol. i. Reg.xi. Jabes interptat̄ dolēs vel excecata vel excitata. per hoc ania peccatrix gr̄a priuata significat̄ q̄ dolens de pctō recur rere dʒ ad deū diuinū auxiliū: per saul. i. per xp̄m implorādū. Intelligit̄ eñ saul expedi- tus. Hic fuit xp̄s a sc̄tis p̄rib⁹ desiderat⁹. ali unde eñ nō apparet salus. Qui eñ sine sal uatore q̄rit salutē: & sine vera sapīa vult sal- uus eē nō sanus: sed eger ē. Cras aūt pmit titur auxiliū a dn̄o dū vcʒ hō pponit in fu- turū peccatū derelinq̄re & facere dei bn̄pla- citū decetero. vnde Lu.xxiij. Ego sū noli ti- mere. Ubi dicit glosa. Ego suʒ q̄ in oī tribu- latione paratus assisto. tūc eñ maxime idi- get deo cū p mediū virginis inuocat̄. Ēʒ illō Bernar. in sermone. Sileat miam tuā virgo benedicta quicūqʒ inuocauerit & senserit re pulsam. Adolescēs ergo tibi dico &c.

¶ Pro fūdamēto mouet̄ qō: q̄ hic peccator sub typo adolescētis mortui designat ad re linquendū peccatū. Merito q̄rit̄. An liber arbitriū malū possit h̄re pro obiecto. Argu- menta sūt ad vtrāqʒ partē: q̄ potētie rōna les sūt ad opposita: & liberū arbitriū aliquā do eligit malū. Sʒ in oppositū ē: q̄ si malū sit obiectū liberi arbitrij vnicuiqʒ erit liber arbitriū malū vel saltē pōt eē. Rūsio dicēdū s̄m Bonauē. in.ij. sen. di.xxij. q̄ possum⁹ loq̄ de libero arbitrio inq̄ztū ē cōe deo & creatu- re: & sic obiectū ei⁹ ē bonū & equū. Malū vo nō est obiectū: nisi q̄s dicat illud obiectū: q̄ volūtas respicit & delectat̄. Si aūt loq̄mur de libero arbitrio vt ē in creatura: sic est loq̄ dupliciter.
Aut inq̄ztū liberū.
Aut inq̄ztū deficiēs
¶ Inq̄ztū liberū natū ē exire in actū eq̄tatis seu eq̄tate iformatū. Si aūt loq̄mur d̄ eo in q̄ztum deficiēs: sic erit i actū: desormatū: sic q̄ actus peccati libere elicit⁹ erit a libero ar bitrio inq̄ztū deficiēs. Et qō dicebat̄ d̄ potē tijs rationabilibus q̄ sūt ad opposita intel ligit̄ de potētijs creaturarū inq̄ztū sūt defe ctibiles. dicit idē Bonauē. vel si attribuant̄ deo: tunc opposita capient̄ positiua non illa que dicunt p̄uatiōnē aut maliciā. Miretur nullus si plures dānent̄. Dr̄ eñ. C. de actio. empti. & venditi. l.i. Omnē possessionem ser uituti subiectam seruitutem soluere tenet̄. Scribitur quoqʒ.xxix.q.ij. Si quis ingenu⁹ q̄ scienter contrahens cuʒ serua matrimo- nium dissoluere nequit. Ad vos indurati est verbum istud. nunc peccata scienter faci- tis prauissima seruitute subijciendo. Johā. viij.c. Qui facit peccatū: seruus est peccati. obnoxia sunt seruituti summe: quā vt eua- dere possitis: verbum saluatoris audite di- centis. Adolescēs tibi dico surge. Nota etiā questionem. Utrum peccator qui significat̄ per adolescētē mortuū possit resurgere a cl̄ pa sine gr̄a. Bonauē.xxviij. dis.ij. dicit q̄ nō.

¶In isto sermõe erũt due ptes.
Pria de pcti morte detestãda.
Scda de spũali resurrectiõe ãplectãda.
¶Quo ad primã nota ꝙ pctm̃ mortale congruẽter significatᷣ p mortẽ: ⁊ peccator bene repñtatᷣ p mortuũ. Dicit em̃ Aug. sup Joh. quod facit aia i corpe: hoc facit deus in aia. Tolle aiam a corpore: membra illa q̃tũcũq; pulchra sint deformia manẽt. Tolle deũ ab aia nihil formositatis remanet: supple ĩesse gratuito. Rõ aũt quare mortu⁹ sigt pctõres est pp similitudinẽ,
Quia mortuus,
Nihil operatᷣ.
Sensu nõ vtitᷣ.
Terre deputatᷣ.
¶Sic vtiq; peccator q̃diu ẽ ĩ pctõ mortali nihil facit condignũ vita eterna. Diuinã inspirationẽ non sentit: ⁊ terre tenebrarum siue inferni locũ expetit. De primo ps. Os hñt et nõ loquẽtur: oculos habẽt ⁊ nõ videbũt ⁊c. Multa em̃ bona ex genere faciũt plures: q̃ in peccato mortali existũt: ſ; q: gra priuantᷣ talia opa nõ viua: ſ; mortua reputantᷣ. Respexit em̃ dñs ad abel ⁊ ad munera ei⁹. Genes.iiij. Nõ em̃ sufficit ꝙ opa sint bona bonitate et circunstantia: nisi sint bona bonitate meritoria. de qua triplici bonitate. vij. dist.ij.h;. Sco.⁊.xviij.q.quoli. O quot bona perduntᷣ ⁊ tñ nõ sunt obmittẽda: q: saltẽ d̃ congruo disponũt. Multipliciter ei nos dominus nititur retrahere a peccato. Indurati tñ peccatores nõ sẽtiũt. vñ Hiere.xxxi. apprehendi manũ eorum vt educerẽ eos de terra egypti. ⁊ eiusdẽ.viij.c. Apprehenderũt mendaciũ ⁊ noluerũt reuerti. hoc attendãt audientes predicationes habẽtes inspiratiões: videntes bonorum exemplaritates q̃ nolũt odia relinqre: blasphemias auferre: cõcubinas repellere: ab vsuris cessare. Habem⁹ de.iij. Isa. xxvi. In terra sanctorum iniqua gessit: tollatᷣ impius ne videat gloriã dei. Cete⁊ mortu⁹.
Priuatᷣ vita.
Dignitate.
Nomine.
Possessionib⁹.
Et amicis.
¶Ita aia per pctm̃. Primo amittit deum q̃ est vita eius. Deute.xxx. Ipse ẽ vita tua ⁊ lõgitudo dierum tuorum. Scdo amittit dignitate; ps. Hõ cũ in honore esset ⁊c. Et similitudinem diuinã cõmutauit in bestialẽ. Eccl's.x. Quis honorificabit exhonorantẽ aiam suã. Tertio amittit nomẽ. Exo.xxxij. Qui peccauerit mihi delebo illũ de libro vite. In figura huius nomẽ diuitis exprimitᷣ Luc.xvij. Memoria em̃ iusti cum laudibus nomẽ autem impiorum putrescit. Prouer.x. Quarto amittit merita ⁊ virtutes meritorias q̃ sunt hominis optime diuitie. Treno.i. Manu; suam misit hostis ad oĩa desiderabilia eius Quinto amittit amicos: id est angelorũ custodiam: et si non in toto: quia nunq; hoies ex toto relinquit q̃diu est viator: reliquit tamen sepe q̃tum ad multos effectus. Hiere. li. Curamus babylonẽ ⁊ nõ est curata: derelinquamus eã. Isa.v. Auferã sepẽ ei⁹ ⁊ erit in direptionem. Attendite peccatores h̃ miseri infernum prestolantes: mortuosq; peccato se videant. Quonia; vero a domino tertio mortui leguntur suscitati. Nota tria genera peccatorum. Unde de peniten. distin. ij. Sicut tribus gradib⁹ puenitᷣ ad gra; dicĩ Augu. Sic trib⁹ gradib⁹ peruenitᷣ ad pctm̃.
Suggestione.
Delectatione.
Et consensu.
¶Ita tres sũt differẽtie pctõrum
Cordis.
Oris.
Et cõsuetudinis
¶In cuius tres mortuos dominus suscitasse videtur.
Primum peccatum notatur in puella mortua. Mat.ix.
Scõm i isto adolescẽte.
Tertiũ i lazaro mortuo.
¶Johannis.xi. capi. de peccato male voluntatis dicitur Sapien. primo. Peruerse cogitationes separant hominem a deo. qđ non est intelligendu; de cogitatione pura: quia talis non est peccatum. Sed de cogitatiõe voluntatis consentientis. de qua Hieremie xviij.ca. Dixerunt iniqui venite cogitemus cõtra hieremiã cogitatões. Pondera hic de voluntatibus iracundie furti fraudis luxurie ⁊ contumeliarum que oms deliberate sunt peccata mortalia: ⁊ totiens quotiens. Nota primo d̃ voluntatibus sine opere in litigijs in mercationib⁹ quo ad fraudes et cauillati

ones. Nota etiā de volūtatib⁹ precedētibus aliq̄n p mensez p tres mēses aut mediū an nū seu annū ꝛ hmōi de pctō opis. Jacobi.i. Pctm̄ cū ↄsummatū fuerit generat mortē. numerant̄ piuriavm⁹ mēsis ꝛ blasphemie. O de⁹ verax de pctō ↄsuetudinis pōt dici illud.i.Thimo. Uidua vivēs in delicijs scilz male ↄsuetudinis mortua est. Quartuz est pctm̄ obstinatōis qð nō remittit̄: in cui⁹ si gnū nō legit̄ quartū mortuū suscitasse. Sz dicit. sine mortuos sepelire mortuos suos. Math.viij. Et de his qttuor dr̄ Amos.i. Et habet̄. de pe.di.i.c. Sup trib⁹ scelerib⁹ dama sci me ↄuertā sup quartū nō ↄuertā. vbi gl. numerat hec quattuor pctā. O adolescens audi vocē dn̄i dei tui ꝛ a pctō surge: ne forte obstinatus pn̄iam agere queas.

¶ Quo ad scðm pncipale qp̄tū detestāda est mors pctōris tm̄ est desiderāda vita pn̄alis Suscitat⁹ fuit hic adolescēs: vtinā ꝛ nos su scitare possem⁹. Que aūt hystorialiter in su scitatōe hui⁹ fuerūt facta: in aīe sp̄uali susci tatione exiguntur.

Primo plorat mater vidua,

Scðo accessit iesus.

Tertio tetigit loculū.

¶ Et portatores steterunt dicitq̄ mortuo. Adolescēs tibi dico surge. Moraliter loquē do vidua hec ↄsciencia est siue aīa q̄ videlz filiū.s. liberi ar. merito flere dz dicēdo illud ij. Regū. xiiij. heu me mulier vidua ego suz: supple min⁹ dolēs. Quātus aūt debeat esse hic dolor dicit Aug. necesse est vt tm̄ vrgeat dolor qp̄tuz inheserat amor. pctōr ergo inq̄t idē d pctō doleat: ꝛ d dolore gaudeat. Scðo accessit iesus p mie oblationē. vidēs em̄ fi liū prodigū a lōge: mia mot⁹ ē ꝛ pcurrēs ce cidit sup collū eius. Cōuerte nos ait Hiere. Trenoꝝ. v. ꝛ ↄuertemur. Tertio tāgit loculū i. ↄsciā pctōris ꝛ eā alloquit̄. q: dz illud. ysa. lij. Excutere de puluere pctōꝝ ↄsurge ad o pa virtutū: se de pprio pctō discutiēdo. Tā git aūt loculū inspiciēdo: vel flagellādo: aut bn̄ficia collata ad memoriā dulciter reuocā do. Tact⁹ iste ē dn̄i exercituū. de q̄ Amos.ix. dn̄s de⁹ exercituū q̄ tāgit terrā ꝛ tabescet ꝛ lugebūt oēs habitātes in ea. Tangēs q̄z le prosum. Mat.viij. mūdauit eū. Sic nos di gnet̄ mūdare ꝛ tāgere: vt a pctō mortali va leam⁹ surgere: ꝛ pro ↄclusiōe deū magnifi care qui visitauit plebē suam ꝛc.

¶ Dominica. xv. post penthe. post prandium Sermo. xxix.

Adolescēs ti bi dico surge vbi.s. Surge fac: ꝛ dn̄s erit tecū. i. para lipo. xxij. Regis dauid ad salomonē filiū suū: vt tē plū edificaret: hystorialiter verba sunt ista. Sp̄ualiter autem. ff. ad pctōres vt a pecca tis surgāt: ꝛ bona faciāt sūt nūc scripta. vbi tria notantur.

Primū est peccati derelictio.

Scðm boni opis prosecutio.

Tertiū dei approbatio.

¶ Pro primo sicut dictū ē sermone pcedēti: tria sunt genera pctōꝝ: scz

Volūtatis.

Operis.

Et consuetudinis.

¶ Que a deo remittunt̄: si pctōr velit surge re ac resipisci: ꝛ cuilibz istoꝝ dicitur. Surge Tribus em̄ generibus personarū dr̄ surge: videlicet.

Jacenti.

Sedenti.

Dormienti.

¶ Sedet q̄s in pctō p ↄsensuz: iacet p opa tionē: dormit p ↄsuetudinē. de pmo Hiere. xxij. Erubescis ab oi malitia tua q̄ sedes in libano: ꝛ nidificas in cedris. liban⁹ interp taf cādor: cedrus dolor. Qui ergo sedet i pcti delectatōe q̄ dolorē postmodū infert erubes cat a malitia sua nisi surgat: ḡ surgite a ma litia postq̄ sederitis q̄ māducat̄ panē dolo ris: q̄ scz ↄsentitis peccato. De scðo. Treno rū. ij. Jacuerūt i terra foris senex ꝛ puer. Jo sue. vij. Surge cur iaces pronus in terra: pec cās em̄ miserabiliter auertit̄ ꝛ illaqāt̄ plen⁹ indignatōe dn̄i. ysa. li. Filij tui piecti sūt dor mierūt in capite oīm viaꝝ: sicut orix illaqa tus pleni indignatōe dn̄i. Est aūt orix aīal siluestre simile capre ī iundū diuino sacrifi cio nō aptū. orix ergo illaqatus ē anial imū dū fecib⁹ pctōꝝ. tali dr̄. Ephe. v. Surge q̄ dor mis ꝛ exurge a mortuis: ꝛ illūiabit te xpus. Paꝝ aūt est velle malū deserere nisi q̄s ve lit bene agere. Jdeo subdit̄. Spera in dn̄o. ꝛ

fac bonitatē.ps.xxxvi.ysa.lvi.Facite iustici
am ⁊ iusta est salus mea vt veniat et iusticia
mea vt reuelet.Beat⁹ vir qui facit hec et fili⁹
hoīs qui apprehēdit istud : custodiēs man⁹
suas ne faciat malū.O miseri pctōres a pec
catis ergo surgite,q₂ vobis dr adolescens ti-
bi dico surge.
¶ Pro fundamēto mouet q̄stio.An liberum
arbitriū ab aliquo agēte creato possit cogi.
Rn̄det btūs Bona.ꝙ possum⁹ loq̄ de libero
arbitrio dupliciter. Quātū ad actū exterio-
rē ⁊ q̄tū ad actū ꝓpriū ⁊ actū alienū.Si lo
quamur de libero arbitrio q̄tum ad actū ex-
teriorē. Sic respectu taliū actuū pōt inter-
uenire coactio.pōt eni q̄s cōpelli vt corā ydo
la genua flectat:vt sic manib⁹ ꝓprijs thura
altarib⁹ īponat vel incēdat.Si aūt q̄tū ad
actū interiorē q̄ est velle vel eligere seu con
sentire.Sic respectu talis actus pōt induci
liberꝫ arbitrium:pōt etiā īpediri. Sed nullo-
modo pōt cōpelli. Induci q̄dē pōt qn̄ amat
aliquid aliud a se ⁊ qd̄ infra se est.vn̄ ꝑ obla
tionē alicui⁹ rei amate pōt induci ad cōsen
tiendum in aliq̄d efficaci ꝑsuasiōe ꝑ quē mo
dum ydolatre tentabant vel inducebāt fide
les vt ydola adorarēt modo ꝓmittēdo dele
ctabilia:modo infligēdo tristiciā.Sed hec ī
ductio lōge distat a tractiōe. Scd̄o nō pōt
impediri ꝓpter inclinationē vehemētem:
⁊ cōiunctionē sui ad naturā corporalē vt fit
in voluptatib⁹ carnis:sed q₂ hoc subest rati
oni:ideo adhuc nō pōt cogi.liberū eni arbi-
triū soli deo subiectū est. vn̄ Bern. de libero
arbitrio volūtas pro ingenita sui nobilita-
te:nulla cogi pōt necessitate. imo nec a deo
cogi pōt licet possit īmutari de vna volitōe
in aliā:vt hꝫ idē Bonauentura.Miret nul
lus si plures dānent.lꝫ eni sciant ꝙ peccādo
dure seruituti obligent pctōres nihilomin⁹
existimant ꝙ deus eis misereat:⁊ ꝙ de⁹ ni-
hil lucret in eorundē dānatōe.Et q₂ ꝓmisit
eis de⁹ saluationē: ideo passim eum offen-
dunt.Sed audiant tales q̄d dicat.C.de con
ditio.ob cau.datoꝝ.l.i.⁊.ij.vbi ꝑ euidētiam
casuū ibi cōtentorū habet euidēter, ꝙ pro-
missio facta ob certā cām vel cōditōeꝫ nul-
la est si cā sistat vel cōditio. Casus illi⁹ pri-
me legis est.Quidā promisit centū coronas
alteri:si duceret filiā suā in vxorē : nō ducit
ille filiā ꝑ matrimoniū.An pater ꝓmittēs
teneat:certū est ꝙ nō.Casus scd̄e legis est.
quidam legauit hereditatē filie sue:tali for
ma vt eius solueret debita:non soluit:an le
gatum teneat:minime.sic in proposito spon
det de⁹ eternus gloriā paradisi:dūmodo aīa
sit sine pctō sit in gratia:⁊ ꝑ gratiā sponsa fi
lij dei:dummodo aīa satisfaciat pro pctis su
is ⁊ nihil facit ergo habebitis:absit. ꝓpterea
Hiero.⁊ hr̄.xi.q.iij.c.Existimāt.Arbitrādum
nō ē ī die iudicij illos tm̄ a dei filio eē negā-
dos q̄ ī mr̄imōio xp̄m negauerīt.Sꝫ etiā oēs
illos quoꝝ opere vel sermone vel cogitatōe
xp̄s denegat. Ad vos ergo impij ac scelera-
ti pctōres est verbum hoc dummodo xp̄um
factis non negetis:dū modo faciatis ea pro
pter que regnum celorum promittitur:dum-
modo de preteritis peniteamini:⁊ in poste
rum diuina precepta seruetis:quod vt facia
tis in preassūpto themate dicit. Adolescēs
tibi dico surge.
¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de pcti morte detestanda.
Scd̄a de spūali resurrectione amplectāda.
¶ Quo ad primam viso in precedenti sermo
ne:quid per mortuū significatur:consequē-
ter videndum est. Qui sunt portatores hu-
ius mortui.i.peccatores. Et nota ꝙ quēad-
modū quattuor viri ad sepulchrū corp⁹ mor
tuū deferūt.Sic quattuor aīam peccatri-
cem ad infernum deducunt:vcꝫ.
Spes longioris vite.
Propositū future emende
Dilatio diuine vindicte.
Presumptio diuine mie.
¶ Quo ad primū loquitur Hiere.Trenoꝝ.i.
Sordes eius in pedib⁹ eius. O quot hoīes
viuere sperātes subito mortui sunt:⁊ q̄s nu
meraret.sic Luce.xij. Narrat parabola de il
lo qui dicebat:aīa mea habes multa bona
reposita in annos plurimos epulare ergo ⁊
letare ⁊c.Cui dictū est hac nocte stulte aīam
tuam repetā a te.vnde seneca.Multos suam
vitam prolongātes: mors incerta preuenit.
vnde Augu.de vita misera. O vita presens
quātos decepisti:quantos seduxisti:quātos
excecasti:⁊ dum fugis nihil es: dum videris
vmbra es:dum exaltaris fum⁹ es:dulcis stul
tis:amara sapientibus:qui te amant nō te
cognoscūt:qui te cognoscūt te negligūt.Sꝫ
proh dolor miseri peccatores in vita presen

ti ac si morituri nō essent cōfidentes viuūt:
⁊ in bonis ducunt dies suos: ⁊ in puncto ad
inferna descēdunt. Job.xxi. Testes sūt luso
res ludorum prohibitorum: testes sūt symonia-
ci lubrici vsurarij ac alijs pctis dediti. Et si
dñs tangit loculum corporis per infirmitatē
stabit iste portitor. Quis est eñ homo qui vi
uet ⁊ non videbit mortem. Sed certe miseri
peccatores qui nolunt nunc de sua morte
salubriter cogitare velint nolint aliqñ durū
iudicium sustinebunt. De secundo portitore
dicitur ysaie.xxviij. Expecta reexpecta man
da remanda: modicum ibi modicum ibi do
nec retrorsum cadant ⁊ cōterantur. Mora
enim regulariter est damnosa. de regulis iu-
ris libro sexto. Et vbicunq mora affert peri
culum nullatenus est differendū. de electi.
⁊ electi potestate. c. Cū inter vniuersas. Om
enim qui non est hodie cras minus aptus
erit. hic cadit questio an statim post pecca-
tum necesse sit penitere ⁊ de peccato cōteri.
sanctus Thomas in.iiij. dist.xvij. videt di-
cere ⁊ bene declarādo ꝙ confessio pōt differ
ri sed contritio debz esse statim qñ homo re
colit de peccato. Scotus etiam in.iij. distin.
xvij. dicit ꝙ preceptum de dilectione dei est
non tantum negatiuū scilicet vt eum nō odi
amus: sed etiā affirmatiuū vt ipm aliquan
do actu elicito diligamus: qđ etiam videtur
maxime specificasse in precepto de sanctifi
catione sabbati: qua die homo debet se recol
ligere: ⁊ si non sit in peccato debet deum lau
dare. Si vero sit in peccato cōteratur. Sed
prothdolor vt dicitur Hieremie. viij. Nō est
qui penitentiam agat super pctō suo dicens
qđ feci. hic cadit exemplum arsenio demon
stratum de ethieope ligna scindente ⁊ fasci
culū faciente qui tāto plura ligna ponebat
fasciculus maior erat. De tertio portitore di
citur Ecclesia. viij. Quia cito ꝯtra malos nō
profertur sententia: filij hoim absq timore
vllo perpetrant mala. qui sic peccāt: similes
sunt furi qui qr propter primū furtum nō su
spenditur libentius ⁊ audacius ad similia
regreditur. Talibus dicit apostolus. Rom.
ij. An diuitias bonitatis eius: ⁊ patientie ⁊
longanimitatis cōtēpnis. Scdm autem du-
riciā tuā ⁊ impenitēs cor tuū thesaurizas ti
bi iram in die indignationis ⁊ reuelationis
iusti iusticij dei. Sed audiāt hij duo portito
res ⁊ stent corā xpo proponentes penitere
in futuro quid scribit Eccle. v. Ne tardes cō
uerti ad dñm ⁊ ne differas de die in diē. Sz
age bonum: subito ei venit ira illius. Audiat
et tertius qđ dicit beatus Pet. ij. pe. ij. deus āge-
lis peccantibus non pepercit: sed rudenti-
bus inferni detractos in terrarum tradidit
cruciādos. rudentes inferni sunt funes pec
catorum. quid ergo faciet homini vilissimo
peccatori. Quos enim diutius tolerat ait Gre
gorius. nō cōuersos acrius dānat. ⁊ valerius.
Lento enim gradu ad vindictam diuina ꝓ-
cedit ira: tarditatēq supplicij grauitate cō
pensat. De quarto portitore Eccl. xxix. dicit.
Repromissio nequissima multos perdidit.
nequissima enim repromissio est confidere:
ꝙ homo qui nunq̄ bona egit debeat dī mi
sericordiam obtinere ac si bene vixisset. Vñ
de pe. dist. vij. c. Nullus ait aug. Illi aūt qui
cū potuerit nunq̄ cōuerti voluerit tunc vidē
tes cū iam peccare nequeūt: nec sic facile ac
quirūt qđ volūt. Certe de tali pōt verificari
quod Eccl. xxix. dr. peccator transgrediens
mandatū incidet i promissionē neqz. Expe-
dit ergo ꝙ dñs tangat loculū. i. conscientiā
vt iste portitor sistat. ⁊ Eccles. v. Ne dicas in
corde tuo miseratio dñi magna est multitu
dini peccatorum meorum miserebit. ⁊ subdit cau
sam. mia eñ ⁊ ira ab illo cito ꝓcedunt. ⁊ in
pctōres respicit ira illius. Si stant ergo hij
portitores relinquāt singuli pctā sua ⁊ audi
ant dñm dicentē. Adolescens ⁊c.

¶ Quo ad scdm principale suscitatus spūa
liter debet facere admodū huius adolescen
tis. dr enim de eo recedit ⁊ cepit loqui ⁊ tūc
datus fuit matri sue. hec sūt que ad vitā spi
ritualē spectāt.

Primo eñ residet in pctō cessando.

Scdo loquit confitendo.

Tertio datur matri sue ecclesie cōmunionē
faciendo.

¶ Quod cessatio a peccato sit necessaria ptz
Johā. viij. Vade et amplius noli peccare. de
pe. di. iij. Irrisor est nō penitēs qui adhuc a-
git qđ penitet. inanis est ei pnia quā seqns
inquinat culpa. ad cessandū aūt a peccato
oportet cessare a tribus. Primo ab actuali o
quin qui plangit preterita vt grego. vult: ⁊
peccare non desinit penitentiam aut agere
dissimulat aut ignorat. Secūdo oportet ces-

fare a specie mali siue scandalo.ꝫm illud.i. Thessa.v. Ab omi specie mala abstinete vos Nūc clama cōtra illos q̄ pctā cōtinuauerūt a.x.annis vel.xij.ꝛ sic de alijs:nec cessauerūt ab vsurarijs cōtractib⁹ illicitis ponēdo se in tuto: ꝛ illos cū quib⁹ cōtrahebāt in piculo de tenētib⁹ ꝛ exercētib⁹ ludos ꝓhibitos: de tenētibus cōcubinas. Clama scd̄o cōtra nō fugiētes occasionē: q̄ dicūt se nō posse caste viuere q: nec occasiones fugiūt aspectuū tactuū freq̄ntationē etiā ciboꝝ. Clama etiaꝫ cōtra scādala publice ppetrātes:qui lꝫ dicāt se malū nō cogitare: sunt occasiōes p suas lasciuias freq̄ntius verba gestus malorū pctōꝝ:vere resuscitatus sup oībus hijs residet ꝛ fineꝫ īponit. Qm̄ qui baptisat a mortuo:ꝛ iteꝝ tangit mortuuꝫ: quid prodest lotio eius. Eccli.xxxiiij. Postq̄ autē resedit dꝫ loqui ꝛ confiteri.pro loco tamen ꝛ tpe.freq̄ntia ei ꝯfessionis est optima:dilatio aūt periculosissima: quoniā vt ait aug.in sermōe de innocentibus hac aiaduersiōe ꝛc. Miser ergo adolescens a peccato surge ꝛ pro conditione deum magnifica: qui visitabit plebem suam ꝛc.

¶ Do.xvi.post penthe. Ser.xxx.

Um inuitatus fueris ad nuptias recūbe ī nouissimo loco. Lu. xiiij. Amice quō huc intrasti nō hñs vestē nuptialē Mat.xxij. Ad xp̄ianos solo noīe re ꝛ ope vacuos v̄ba sūt ista.vbi aduerte spōsū nuptiali triplici veste fuisse idutū in die despōsatōnis sue cū eccl'a ad quē ꝯtēplādū īuitamur p sapiētē can.iij. Egredimi filie hiꝛl'm ꝛ videte regē salomonē in dyademate quo coronauit eū mater sua in die despōsatōis sue. Prio fuit indut⁹ veste alba cū illusus ab herode remissus fuit ad pylatū. Luc.xxiij. Scd̄o veste rubea. Mat.xxvij. Clamidē coccineā circūdederunt ei. Tertio veste purpurea. Jo.xix. Vestē purpureā circūdederūt ei.volēs ergo eē de nuptijs merito ꝛ numero his tribus vestibus debet indui.
Prima puritatē designat.
Scd̄a charitatē insinuat.
Tertia penitentiā magnificat.
Primā suadebat q̄ dicebat Eccle.ix. Oī tpe vestimēta tua sint cādida. Scd̄aꝫ monebat btūs Pe.i.Pe.iiij. Añ oia aūt charitatē cōtinuā hñtes:qm̄ charitas opit multitudinē pctōꝝ. Tertiā vero sui exēplo cōmēdat Joh. bap. De quo Joh.iij. Jpe aūt Johānes habebat vestimētū de pil' cameloꝝ ꝛ zonā pelliceā circa lūbos suos. Sꝫ nūc ꝓh dolor hisare tradunt in predā Judicū.v. Sizara itelligitur exclusio gaudij. peccās eīm excludit a se oē gaudiū aut saltē materiā gaudij. Vestes ergo diuersoꝝ coloꝝ tradunt in predā:q: scꝫ aīa peccatrix spoliat charitate:puritate:a pnia siue austeritate. Ab illis vestib⁹ alba ablata est de qb⁹ dr̄.ij.Pe.ij. Canis reuersus ad vomitū suū: ꝛ sus lota in volutabro luti vestis rubea charitatis illis deficit: q̄ lepro si exñtes dū separant iubētur hr̄e vestimenta dissuta. Leuiti.xiij. Charitas eīm vinculū est pfectōnis.ꝛ carēs charitate si quid boni agit dissutū ē:q: nō est vnitū xp̄o capiti:nec mēbris.vestē eīm pnie pdiderūt. De q̄bus dr̄ Mat.xi. Qui eīm mollibus vestiunt in domib⁹ regū sūt. Dicat nūc cuilibꝫ xp̄iano: interroget si habeat hāc vesteꝫ nuptialē: q: si hac careat ī morte dicet ei. Amice quō huc intrasti ꝛc. Mat.xxij. Qd̄ ne nobis cōtingat Recūbam⁹ in nouissimo loco saltē nos humiliādo:illaq; dn̄aꝫ adeam⁹ q̄ iter oēs creaturas mortales se sūme hūiliauit:cui⁹ vestimēta sūt byssus ꝛ purpurea:castitas ꝛ charitas.vt ad nuptias eternas cū spōso sublimari possim⁹ dicemus. Aue maria.
¶ Pro fundamēto mouetur q̄stio. Utrū aliquis possit certitudinaliter scire se hr̄e charitatē vel grām p quaꝫ quis efficit dignus nuptijs eternis. Rn̄det Alexan.in tertia pte:ꝙ quis pōt bene scire se nō hr̄e grām vel charitatē:vtpote q: peccat vl' peccauit mortaliter:nec penitet:nec penituit. Pōt aliq̄s scd̄o se dubitare esse in charitate vel grā:vt de nullo peccato recordat sup quo penituit nec tñ promptū se inuenit ad opera bona. Potest tertio q̄s ꝯiecturalit se hr̄e charitatem scire: sed certitudinaliter per viā naturalem non est possibile. Triplex est rō apud Bonauenturam.
Prima implicatio diuine acceptatōis.
Scd̄a ꝯformitas habitualis.

Tertia lipitudo oculi nr̃i mẽtalis.
¶ Esse gratũ deo: ꝛ esse in gr̃a implicat diuinam acceptationẽ: quã consistere circa nr̃m actum ignoramus. Amicicia quoq₃ dei acq̃sita h₃ naturalẽ operationẽ q̃ cõformis est actui elicito charitatis. Manifestissima q₃ in natura nr̃o oculo mẽtali patiunt eẽ manifesta. Gr̃a aũt vel charitas sunt pfectissima entia: saltẽ quo ad hoc qđ est vnire summo bono. dispẽsatio quoq₃ diuina voluit ea nobis celari p que possum⁹ erigi in altum vane sup nos. Miret nullus si plures dãnẽtur. Preceptis medicis nõ obtẽperãs morti prim⁹ ẽ: nec ex hoc d₃ iputari medico q̃ diligẽs fuit. ff. d̃ of. p̃si. l. illicita. Medico iputari nõ d₃: per cuius operã nõ stetit: si languidus nõ cõualuerit. de reg. iu. li. vi. d̃r. Non d₃ imputari ei p ques nõ stetit si nõ fecerit per qđ ipsu₃ erat faciendu₃. Ad vos idurati peccatores fit verbũ istud. Prohibet medic⁹ patienti ne bibat vinũ: ventũ capiat: comedat carnes: fruct⁹ gustet: pisces manducet: quos languidus si sanari cupiat contrariũ faciet O filij dyaboli vos hoc verbũ penetret. prohibet vobis ille celestis medic⁹: q̃ ait Mat. ix. Nõ est opus valẽtib⁹ medico: s₃ male hñtibus. Prohibet inq̃t vobis nõ vinũ voluptatis sumat: obtẽperare ñ vult: qđ vobis manet nisi vt moriami: ꝛ dãnemi: q₃ ad nuptias gr̃e pnialis vocati estis vt supius ad nuptiar₃ glorie ascẽdere possitis. Attẽdite qđ d̃r in v̄bo preassumpto. Cũ inuitat⁹ fueris ꝛc. In quo verbo duo notantur.
Primũ est nuptiar₃ varia acceptio.
Scđm est loci nouissimi debita electio.
¶ Quo ad primũ sunt duplex nuptie.
Dyaboli sc₃
Et dei.
¶ Et quilibet horũ hab₃ sua nouissima vbi inuitati debẽt residere. Prime ergo nuptie sunt dyaboli. De quib⁹. ij. Machabeor₃. xiiij. d̃r per figuram. Nichanor rogauit iudã ducere vxores: filiosq₃ procreare: nuptias fecit: quiete egit: cõiterq₃ viuebãt. in hac auctoritate dyabolus tripliciter describit. quo ad dignitatẽ naturaliũ intelligit ei nichanor statua lucida: ꝛ significat dyabolu₃ qui pre ceteris angelis in lucidis naturalibus est creatus. vñ dictus est lucifer. Sed q₃ de bonis acceptis supbiuit ptra dñm: de celo cecidit. Isa. xiiij. Quõ cecidisti lucifer qui manẽ oriebaris. Luc. x. Uidebã sathanã sicut fulgur de celo cadentẽ. Ubi aũt ceciderit dicũt doctores di. vi. ij. q̃ angelus vel põt cõsiderari q̃tu₃ ad naturã: ꝛ sic debebat ei locus nobilissimus sc₃ celũ. Uel q̃tũ ad culpã: et sic debet ei locus vilissim⁹ sc₃ infernus. vel q̃tu₃ ad exercitiũ: ꝛ sic debebat ei locus medius. s. aer caliginosus. Multi hodie sunt similes dyabolo q̃ de bonis qb⁹ deo seruire deberẽt ipm impugnãt supbiẽdo: detrahẽdo ꝛc. Job. xij. Audacter prouocant eũ: cum ipse dederit oĩa in manib⁹ eor₃. S₃ certe s̃m leges vassalus insurgẽs ptra principe₃ seu du₃ meret amittere: vno crimẽ lese maiestatis incidit. Notat enim. xxij. q. v. ca. de forma. Quid tenet vasallus obseruare iurans dño suo fidelitatẽ. In textu ꝛ glosa. Quid ergo fiet illis q̃ ptra deũ isurgũt sibi repugnãt De quib⁹ Job. xv. Tetẽdit aduersus deũ manũ suã ꝛ ptra oĩpotente₃ roborat⁹ est. cucurrit aduersus eũ collo erecto pingui ceruice armatus est. Certe rñdet ps. xx. Inueniat man⁹ tua oĩb⁹ inimicis tuis. dextera tua iuẽiat oẽs q̃ te oderũt: pões eũ vt clibanũ ignis.
¶ Scđo describit quo ad viriũ debilitatẽ cũ d̃r. Nichanor rogauit Judã. dicit rogauit nõ coegit. Nõ em̃ demones vt dicit Bonau. pñt mentibus humanis vim inferre seu auctoritate principari. q₃ nõ sic tũc ad peccãdũ cogere possent: ꝛ ia₃ pctm̃ nõ esset volũtariũ nec p cõsequẽs pctm̃. hoc patenter oñditur Math. iiij. vbi dicit demon saluatori. mitte te deorsu₃. Piscator em̃ allicit piscẽ: s₃ non cogit. Prouer. i. Fili mi si te lactauerint peccatores ñ acquiescas eis. Tertio describit q̃ ad opationũ iniquitatẽ: que psistit in trib⁹. Primo vult q̃ hõ pctõr firmiter inhereat sicut vir vxori cũ dicit ducere vxorẽ. hec vxor ẽ iniq̃tas luxurie precipue ꝛ auaricie q̃ sunt i aĩa posite causant quãdã ydropisim: siue fit a cã calida siue frigida: que nõ facile curat. Cupiditas inest a cã frigida p defectũ charitatis. ꝛ luxuria a cã calida per defectũ castitatis. Et hec due sp inficiũt. Prouer. xxx. Sanguissuge due sunt filie dicẽtes affer affer. Scđo q̃ pctõres suo malo exẽplo alios inficiãt: cũ dicit filios pcreare. i. primo sibi sil̃es facere in pctis. Gene. v. Ada₃. i. terren⁹ genuit filios ad similitudinẽ suam. Tertio

vult q̄ hō pctm̄ nō derelinquat . ideo dicit
nuptias fecit ⁊ quiete egit cōitereq̄ viuebāt
Nichanor ⁊ iudas significāt dyabolū ⁊ ani
mam xp̄ianam. Interpretat̄ em̄ iudas cōfi
tens. proponit dyabolus anime delectatio-
nē; que videt̄ esse in pctō: vt sic infelicē ↄsci-
entiā ligatā sp̄ detineat. Sic sichen dinā cor
rūpit ⁊ tristē blādicijs delinuit. Gen. xxxiiij.
Sic infatuati pctōres nihil de deo sapiētes
de solis diuitijs curāt: cogitādo: tangēdo: lo
quēdo: de solis diuitijs cogitāt p̄ phas ⁊ ne
fas fallaciā ⁊ fraudē: vsurā piuriā: aliaq̄ in
numera nō verent̄ cōmittere. Et quis hoꝝ
multitudinē numeraret? Certe nō immeri
to q̄ de nuptijs xp̄i. Mathei. xxij. dicitur de
his verificat̄: q̄ implete sunt nuptie discū-
bentiū. Ad has nuptias inuitant̄ peccato-
res p̄ demones p̄ apparentes cogitatōnes
delectatiōes ⁊ societates. Prouer. i. Si te la
ctauerint pctōres ⁊c. O pctōr si ad has nu-
ptias aliqn̄ inuitatus sis. i. tētatus vt pctō
ↄsētias: aduerte q̄ finis illoꝝ mors est ⁊ il
las declina.

¶ Quantū ad scd̄m principale: licz facile sit
dicere q̄ hec nuptie euitant̄: pauci tn̄ sunt
q̄ hoc faciūt. ppterea suadet saluator ad il-
las euitandū. Recūbere in nouissimo loco
i. attēdere diē vltimū: in quo iudicari oz et
reddere rationē de oibus q̄ vnq̄ cōmisim⁹.
Et si in hoc loco recūbas. i. attēte cogitas:
nūq̄z ↄsenties. vn̄ Prouer. xxiij. Ne comedas
cū homie inuido id ē dyabolo biber comede
dicet tibi ⁊ mens ei⁹ nō tecū cibos quos co
mederas euomes. inuidus tabernari⁹ ⁊ pro
ditor q̄ iuitat potatores: ⁊ eis ministrat car
nes salsas nō vt velit eoꝝ delectationē: s; vt
magis bibāt ⁊ soluāt. dico i hoc mūdo: ⁊ ma
gis soluant̄ in die nouissimo. Recūbe ergo
i die iudicij: ⁊ do tria mēte ten⁹ digna resolue
Discutionem.
Publicationem.
Exprobrationē.

¶ De primo Prouer. xxviij. Oia enim corda
scrutat̄ deus. Et ad Hebr. iiij. Uiuus sermo
dei ⁊ efficax penetrabilior omni gladio an-
cipiti protegens vsq̄ ad defensionē aie. De
scd̄o Nau. iij. Reuelabo pudēda tua ⁊ osten
dā gētib; nuditatē tuā. O si mala nūc secre
te cōmittētes: vt falsarij quittātiaꝝ instru
mētoꝝ litteraꝝ: falsa pōdera ⁊ falsas mēsu
ras habētes. Si adultere filios aliūde susci
pientes spurcitias multas cōmittētes ⁊ si
miles attēderēt: qr̄ vtq̄ hec oia publicabūt̄
certe desisterēt a pctō: cū nec nūc p̄ toto mū
do vellēt q̄ eorū neq̄tie ab alijs scirent̄. De
tertio ps. Existimasti o pctōr inique q̄ ero
tui similis pctm̄ tuū approbādo: arguā te ⁊
statuā ↄtra faciē tuā. Tūc dici poterit oibus
pctōribus illud Deute. xxxij. Ubi sūt dij tui i
quib⁹ habebas fiduciā. i. delectationē assū-
ptam in pctō: surgāt ⁊ opitulent̄ vobis ⁊ i
necessitate vos protegāt. tūc certe amici nō
cōuenient: nec socij pctōꝝ ad defendendu;
vel succurrendū. Eya vt a pctō caueas re-
cumbe in nouissimo loco iudicij: scz mortis.
Qm̄ vt ait Hiero. facile cōtemnit oia qui sp̄
cogitat esse moriturū. Et pro conclusiōe au
dias. Amice ascende superi⁹. Qd̄ nobis do
net dulcis iesus. Amen.

¶ Dominica. xvi. post pēthe. post prandi-
um. Sermo. xxxi.

Cum inuita
tus fueris ⁊c. vbi. s̄. Beat⁹
qui custodit vestimēta sua
ne nudus ambulet. Apoc.
xvi. Quia sermōe precedē
ti dictū fuit neminē ad dei nuptias ptinge
re: nisi vestē. habeat nuptialē. Merito subij
cit̄ illud correlariū. Beatus q̄ ⁊c. vbi aduer
te: q̄ quēadmodū vestis tegit corpis turpi
tudinē: repellit frigoris calamitatē: ornādo
tribuit honestatē: sic charitas vel virtus for
mata charitate tegit turpitudinē vicioꝝ. p̄
tegit a frigore tētationū: ⁊ ornat munere do
noꝝ. De prima Exo. xxiiij. Habitauit gloria
dn̄i sup̄ synai: tegit illū nubes synai: qd̄ iter
pretat̄ mādatū meū. aiam significat volētē
deo obedire decetero: hec tn̄ gloriā dei susci
pit ⁊ nube ei⁹ gr̄e tegit̄. Qui aūt sic tegunt̄
btōs dicit pp̄ha iquiēs. Beati quoꝝ remis-
se sūt iniquitates: ⁊ quoꝝ tecta sūt pctā. De
scd̄o Sapiē. v. Dextera tua teget eos. Habēs
em̄ charitatē resistere pōt pctis ⁊ ipsa vince
re: qd̄ nō poss; sine gr̄a. nō est volētis velle:
nec currētis currere: s; miserātis dei. ad Ro.
ix. De tertio. ij. Paralip. iij. Domū q̄z maio-
rem texit tabulis abietis. dom⁹ maior supi
or portio est rōnis que in gr̄a ⁊ charitate p-

ſeuerās tabulis abietis tegit. Abies enim
arbor eſt alte aſcendēs. Et vt ait papias ſi-
gnificat eos q̄ ꝑ contēplationē ad alta ſub
leuant. Btūs q̄ talia hꝫ veſtimēta ⁊ dignꝰ
ſit nuptijs intereē xp̄i: vt ſit de nūero illorū
de quibꝰ dr̄ Apoc.iij. Qui ſunt q̄ nō inqnaue-
rūt veſtimēta ſua ambulabunt mecū in al-
bis. Qui eñ malorꝫ ꝯſortiū exēplū ⁊ deriſuꝫ
ſpreuerūt. Merito ſinguli xp̄i ꝯſortio digni
ſūt. deponētes ergo vos veterē hoīeꝫ xp̄i exē
plo ⁊ eiꝰ chariſſime mr̄is ꝑ humilitatē recū
batis in nouiſſimo loco vt digni ſitis nupti
arū eius ꝑticipes effici ⁊c.
¶ Pro fundamēto mouet q̄ſtio: qr ſermone
precedēti dicebamꝰ ꝙ cognoſcere poſſumus
ꝑ aliq̄ ſigna ꝙ ſumꝰ in gr̄a. Merito q̄rit q̄
ſunt illa ſigna. rn̄det Alexā.iij. ꝑte ſūme ꝙ
tria ſunt ſigna ex illo ps. Cū inuocarē ⁊c. vbi
dr̄. Multi dicūt q̄s oñdit nobis bona. Mul
ti dicūt. i. multi hoīes q̄runt in q̄ perpēditis
vos hr̄e gr̄aꝫ. Et rn̄det ꝑpheta. Signatuꝫ ē
ſuꝑ nos lumē vultꝰ tui dn̄e dediſti letitiā in
corde meo. In pace i idipꝫ ⁊c. Vñ qn̄ ē lumē
in rationali: letitia in cōcupiſcibili: ⁊ pax in
iraſcibili. Hec tria ſunt multipliciter euidē
tia ꝙ aīa hꝫ gr̄am. Et ſi dicat ꝙ hec in infi
deli pn̄t reperiri ſeu i pctōre. Rn̄det ꝙ ſicut
nō differt iocūditas fantaſtici vel ſomnian
tis a iocūditate vigilantis: ſic differt letitia
pax ⁊ lumē fidelis ⁊ iuſti a letitia lumīe et
pace infidel' ⁊ iniuſti. Mirū nulli ſit: ſi plu-
res dānent. lꝫ eñ plures ad eccl'iam vadāt
horas ⁊ ſeptē pſalmos dicāt: miſſaꝫ audiant
neminē occidāt: ⁊ multa alia bona facere vi
deant: ac ꝑ ꝯñs ſupremo medico obtēpera-
re nihilominꝰ dānant. Ratio in promptu ē
Dr̄ eñ de reg.iu.li.vi. Acceſſoriū ſeqtur ſuū
principale: ⁊.ff. de pignorati. actio. l. elegan-
ter. §. qui reprobos dr̄. ꝙ pecunia reprobata
nō liberat ſoluentē: quin adhuc teneat ſol-
uere. Malignis ergo pctōribꝰ ꝑ dies annos
⁊ tēpora in pctis morētibus verbū hoc dixi
gatur. Ad hoc enim ꝙ pecunia bona ſit opꝫ
ꝙ ſit.
Iuſta materia.
Iuſta forma.
Iuſtum pondus.
¶ Sic in actōnibꝰ: vt deo placeant: optꝫ ꝙ
ſint bone ex genere: ex circunſtātia ⁊ gr̄a. ni
hil qd̄ ſit ꝯtra preceptū dcalogi eſt bonū ex
genere. Quot ergo parebūt blaſphemie: ꝑi
uria: votorꝫ tranſgreſſiones: falſe credulita
tes: ebrietates: ludi: ⁊ lenocinia die dn̄ica ꝑ
petrata. Quo ibūt inuidi: rācoroſi: ⁊ alienuꝫ i
iuſte detinētes. Nōne hec paſſiꝫ ꝑpetrātur.
Miruꝫ nō eſt ſi a deo reſecant. cū etiā bona
ex gn̄e niſi debite fiāt. grata nō ſint. bonū ei
cōſiſtit ex integra cā. malū aūt ex ſingulis
defectibꝰ: vt dicit dionyſius de diuinis noī-
bus. Redire ergo oꝫ ad nuptias agni eterni
qr vocati eſtis voſq; hūiliate. Iuxta qd̄ no-
tat in ꝟbo premiſſo. Cū inuitatus. ⁊c.
¶ In iſto ſermone erūt due partes.
¶ Quo ad primā viſo de nuptijs dyaboli: q̄s
debemꝰ euitare habemꝰ loq̄ de nuptijs xp̄i
quas habemus affectare. De q̄libꝫ Apo.xix.
Gaudeamꝰ ⁊ exultemꝰ ⁊ demus gl'iam deo:
qm̄ venerūt nuptie agni ⁊ vxor eiꝰ ꝑparabit
ſe. Nuptie iſte.
Primo iniciantur.
Scd̄o ratificantur.
Tertio ꝯſummant.
¶ Primo iniciātur ꝑ fideꝫ in baptiſmo vbi
rn̄det baptiſandus abrenūciare dyabolo et
pompis eius. Scd̄o ratificātur ꝑ verba de
pn̄ti in pn̄ia. De his duabus dr̄ Ozee.ij. De
ſponſabo te mihi in fide q̄ ad baptiſmuꝫ in
iuſticia ⁊ iudicio in mīa ⁊ miſerationibus.
Dꝫ eſſe hec ſpōſio in pn̄ti contra procraſtinā
tes. Prouer.iij. Ne dicas amico tuo vade in
xp̄o ⁊ reuertere cras dabo tibi cū ſtatim poſ
ſis dare. vñ Ambro. Si aurꝫ tibi auferā non
dicis cras veniā: ſꝫ iā exigis. Nemo differt: ne
mo ſe excuſat: redēptio ꝑmittit: ⁊ nemo fe-
ſtinat. Tertio ꝯſummāt ꝑ gratiā ꝑfectā: ſꝫ
illud Canti.xx.c. Dilectꝰ meꝰ mihi ⁊ ego illi.
Figurant he nuptie. Heſter.ij. Ubi rex aſſu-
erus iuſſit cōuiuiū ꝑparari. Rex aſſuerꝰ int
pretatur btitudo: ⁊ ſigt xp̄m. heſter abſcōſa
ſignificat aīam humilē q̄ oīa vicia relinquēs
et de offenſis cōmiſſis deo ſatiſfaciēs: ac de
cetero in opibꝰ virtuoſis ſe exercēs xp̄o vnit
ſuper qua vnione oēs aīe gratulātur. Sꝫ tn̄
attēde ꝙ varia ſūt īpedimēta matrimonij:
que matrimoniū impediūt nō ſolū contra-
hendū: ſꝫ etiā cōtractū dirimūt.
Primo ſeruitus ignota ꝯtrahenti.
Scd̄o adulteriū cū fidei datione.
Tertio machinatio ꝯiugis in mortē.
¶ De primo notat .xxix.q.ij. Si qs ingenuꝰ

De scđo dr extra de eo q̄ ducit i matrimōiuȝ quā polluit p adulteriū.c.vl. De tertio.xxxi, q.i.c.Si q̄s viuēte. Et de puer.in,fi.c.laudabile. Attēdant hoc vniuersi pctōres ⁊ primo videāt si sunt serui. De qua Joh.viij. Qui facit pctm̄ seru⁹ est pcti. hec seruitus pessima est:q̄ ptȝ tripliciter,

Ex origine,

Ex actu,

Ex stipendio,

¶ Originat aūt a volūtatis defectu: ⁊ p hostis caliditatē.vn̄ p̄s. Fiat via illoꝝ tenebre ⁊ lubricū ⁊ angelus dn̄i psequēs eos. A q̄ ei q̄s supatus ē ei⁹ seru⁹ efficit. ⁊ Pe.ij. Actus aūt hui⁹ seruitutis ē turpissim⁹. Mittit ei dn̄s talis seruū ip̄m in villā suā pascere porcos. Lu.xv. Tertio stipēdiū est pessimū. Ro. vi. Stipēdia pcti mors.nā finis eoꝝ mors ē ibidē. Qui ergo nuptijs xp̄i vult iteresse: et cū xp̄o despōsari huiutē hāc a capite suo ⁊ ɔscia dȝ excutere vt xp̄o dn̄o valeat ɔiungi. Scđo impedit adulteriū cuȝ fidei datione. Adulteriū ɔmittit q̄ spōso vero relicto dyabolo p blāditias ac pctā ⁊ delectatōes adherēt:q̄ spreto deo sibi obtēperare nolūt:q̄ eius mādata passim frāgūt; q̄ supnā patriā puipēdūt, Sicut fecit regina vasti nolēs venire ad cōuiuiū assueri,⁊ideo repudiata fuit. Tali aie dr Jer.iij. Tu aūt fornicata es cū amatorib⁹ multꝭ ⁊c. Tertio īpedit machinatō cū effectu in mortē cōiugij. hoc vicio primū laborāt q̄ pctā pctis accumulātes rursus xp̄ȝ crucifigētes sibimetipis ⁊ ostētuȝ hn̄tes. Caue ergo q̄cunq̧ cupis his nuptijs interesse spōsoq̧ xp̄o vniri:ne pctō maculat⁹ sis. Dr de pe.di.i.ca.eccl'ia. Eccl'ia est spōsa xp̄i non hn̄s maculā neq̧ rugā. Qui ergo aliq̄ sorde pcti.glosa mortalis pollut⁹ fuerit nō est de eccl'ia merito:lȝ nūero esse videat. Hic exclamat. q̄s erit de numero haꝝ nuptiaꝝ: dr ei in p̄s. Oēs declinauerūt simul inutiles ⁊c. ⁊ Jsa.i. Uulnus putredinis:vcȝ luxurie: ⁊ liuor īuidie ⁊ iracūdie:. ⁊ oīs plaga tumēs supbie ⁊ auaricie nō ē circūligata vinculis legis diuie:neq̧ fota oleo cōsolatōis ⁊ gratie Certe remediū est vt ſm eundē Jsa.ibidem Unusq̄sq̧ per pniam emundet de cetero a pctō cauēdo. Ait ei lauemini ⁊ mūdi estote q̄escite agere puerse:discite bn̄facere; vt ad nuptias possitis peruenire,

¶ Quo ad scđm principale: vt anim⁹ pctōꝝ has nuptias exoptet: ⁊ ad illas ptingat:recūbere opȝ in nouissimo loco,cōsideret q̄d pmittat in fine haꝝ nuptiaꝝ; videlicet premiū celestis glie. Gratia ei⁹ premiaq̧ diuīa a nobis tripliciter cognoscunt. Primo p viā causalitatis: ⁊ sic deo attribuūt noīa phica: vt prima cā primū mouēs primū principiū. Scđo p viā eminētie; ⁊ sic deo attribuunt noīa analoga; vt dr ꝙ nō solū est ens spūs intelligēs: sed est sup ens supintelligēs ⁊c. Tertio per viā negatiōis; ⁊ hūc modū docet precipue btūs Dionysius; vtpote ꝙ de⁹ nō est corpus:nō est materialis;visibilis: audibilis;odorabilis:gustabilis:tāgibilis:sed totus desiderabilis excedēs hec oīa. ⁊ hoc mō loquit scriptura de beatitudine Jsaye.lxiiij. Oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊c. qm̄ tāta est ꝙ lȝ desiderari possit ⁊ obtineri enarrari tn̄ nequaq̧. Sic hȝ Aug. ad cyrillū dū de btitudine scribere vellet apparuit ei aia bti Hiero.in suo obitu dicēs. Augustine putas breui vasculo īmittere mare totū a pugilo cōcludere terraꝝ orbē. sequit. poti⁹ hec faceres q̧ gaudioꝝ eterne patrie: quib⁹ btōrū aie sine fine potiunt minorē intelligeres particulā, hec ibi. veꝝ lȝ hec vera sint ⁊ a nobis nullo modo possint explicari; nihilominus explicare possum⁹ ꝙ fideles spōse xp̄i prout docet sctūs Bonauētura in tractatu de triplici exercitio finaliter prestolant. Un̄ sicut dicit idē Bonauētura ɔsiderādū est ꝙ de⁹ qui nō mentit:sperātib⁹ ⁊ diligentibus euȝ promittit tria:que sunt,

Amotio oīm maloꝝ.

Associatio oīm sctōꝝ.

Adimpletio oīm desiderioꝝ.

¶ De primo Apoc.xxi. Absterget de⁹ omnē lachrymā ab oculos eoꝝ ⁊c. O infelix hoīm genus calamitates hui⁹ mūdi timetis. euȝ timere qui pōt corpus ⁊ aiam perdere in gehennam mittere. tu vero gehennā ⁊ omne malū euadere cupies deo adiuuāte. De scđo p̄s. Principes populorum congregati sunt cū deo Abrahā. Mathei.viij. Uenient multi ab oriente ⁊ recūbent cū Abrahā Jsaac: ⁊ Jacob in regno celoꝝ. ⁊ Mathei.xxij. Erunt sicut angeli dei in celo. O languidi:o miseri: o pauperes pctm̄ deserite: ⁊ desiderate taleȝ societatē, De tertio p̄s. Satiabor cū apparu

erit gloria tua.⁊ Lu.xv. Surgā ⁊ ibo ad patrem meū.Jo.iiij.Qui em̄ biberit ex hac aq̄ scʒ voluptate vite p̄ntis sitiet iterū. q̄ aūt biberit ex aqua quā ego dedero nō sitiet i eternū.Si magna h̄ glīa nō fuisset nunq̄ hāc nobis saluator tāto p̄cio cōparasset: cū vna gutta sui sanguinis p̄ponderabat toti mūdo.O excecati pctōres ꝑ breui voluptate tātum bonū ꝑdētes.Tpale em̄ ē qd̄ delectat: sed eternū qd̄ cruciat.Ut q̄d igit̄ diligit̄ vanitatem ⁊ q̄ritis mēdaciū.Ad nuptias spirituales anhelate: vt audiatis ꝑ cōclusiōe. Amice ascēde sup̄ius.Qd̄ nobis donet audire dulcis iesus q̄ sine fine viuit ⁊ regnat.

¶Do.xvij.post penthe.Ser.xxxij.

Diliges dominū deū tuum ex toto corde tuo ⁊ ex tota aīma tua.Mat.xxij. Suadeo tibi emere aurū ignitū ꝓbatū vt locuples fias ⁊ vestimētis albis induaris ⁊ nō appareat cōfusio nuditatis tue.Apoc.iij.Quātū estimationis ⁊ desiderij aīe debeat inesse sup̄ h̄nda charitate verbis subsumptis ostēditur,vbi tria notantur.

Primū ē charitatis excellētia.
Scd̄m ē eiusdē obtinētia.
Tertiū ē ipsi⁹ efficientia.

¶Quo ad primū excellētia charitatis noīe auri p̄figurat̄. Aurū em̄ oīa metalla sup̄at in valore ⁊ in p̄ciositate. Sic charitas oēs virtutes.i.Cor.xiij.Maior aūt horū ē charitas.p̄cellit em̄ charitas oēs v̄tutes,

In formatiōe.
In acceptatiōe.
In assimilatiōe.

¶Uirtutes em̄ cetere possunt eē iformes:sola charitas informis eē nequit. Ip̄a est em̄ forma finis ⁊ ꝑfectio virtutū.i.Thimo.i.ca. Charitas ē finis p̄cepti.i.adipletio.,ad Ro.xiij.Plenitudo legis ē dilectio, ip̄a sola charitas per se sola a deo acceptat̄ ⁊ opera aliarum ꝑ eā.i.Cor.xiij. Si habuero sp̄m ꝓphetie:⁊ si dedero oīa ⁊ charitatē n̄ habuero:nihil mihi prodest.Prouer.viij.Ego diligētes me diligo. Propterea sola assimilat̄ deo.i.Joh,iiij.Deus charitas ē ⁊ q̄ manet in charitate ⁊c.Propterea Aug.de morib⁹ eccesie. Cum cetere virtutes bonis ⁊ malis sint cōmunes:vcʒ fortitudo: pulchritudo:sanitas: agilitas:scīa ⁊c. sola charitas excepta ē: q꞉ terminus bonorū ē.Ex q̊ aūt tanta ē merito dʒ perquiri ⁊ obtineri. Sed de mō d̄r Apoc.iij.Suadeo tibi emere:s̄ q̄ pecunia ⁊ in qua apotheca.Constat em̄ ꝙ emptor pecuniam dʒ dare ꝓpriā venditori:qm̄ si de rebus vēditoris vellet mercantiā soluere: nō esset emptio.Querat ergo in se emptor denarios ꝓprios ⁊ monetam:⁊ nil a se ꝓprium inuenit nisi peccata.Apotheca vbi venditur hoc aurum sancta crux ē. Ueniat ergo q̄libet peccator ad pedē crucis ⁊ ibi deponat pecuniaʒ proprie iniquitatis ⁊ aurū charitatis recipiet.Suadebat hoc Isa.lv.q̄ dicebat.Oēs sitientes venite ad aquas:charitatis supple. Et qui nō habetis argentum bonorū operū ꝓperate et comedite. qd̄ si querat q̄s.q̄d faciet d̄ hac moneta:r̄ndet ꝓpheta Micheas vij.c.deponet oēs iniq̄tates vestras et proijciet in ꝓfundū maris oīa pctā v̄ra. Profunditas h⁹ maris ē abyssus aīe xp̄i in passiōibus ⁊ doloribus maximis amaricate.Sed queres si libēter pecuniā pctōrū n̄rorū acceptabit.Respōdet Isa.liij.ꝙ dn̄s sup̄ euʒ posuit iniq̄tates oīm nostrorū quo ad sufficiētiam. Quid autem seq̄tur ex hac charitate sic habita:notatur cum d̄r. vt locuplex fias et vestimentis albis indueris.Sapiē.ij.Uenerunt aūt mihi oīa bona pariter cum illa. Charitas em̄ in aīa exn̄s om̄s operationes actualiter vel virtualiter ꝑ deū facit meritorias.s̄m illud p̄s. Oculi dn̄i supple approbationis sup̄ iustos:⁊ aures eius ⁊c. He operationes sūt vestimenta illa alba q̄bus aīa indui debet.De q̄bus Eccl̄.ix.Omni tp̄e vestimenta tua sint cādida. Et ꝓth dolor filij Adam excecati hoc aurū charitatis peruipēdentes stercora p̄ntis seculi amplectuntur. quibus clamat p̄s.Filij hoīum vsq̄ q̊ graui corde.An ignoratis illud.i.Johan.ij. Qm̄ q̄ diligit mūdū nō est charitas patris cū illo. ⁊ Jaco.iiij.Qui voluerit amicus esse huius seculi:inimicus dei efficiet̄.Charitatē ergo cupite que diuinorū bonorū est acq̄sitiua ⁊c. sitis participes oīm bonorū eccle.de cōse. di.iiij.Ecclīe charitas. Et hoc donū desiderandum est sup̄ oīa:qd̄ saluator indicare voluit

dicens. Diliges dñm &c.

¶ Pro fundamēto mouet̃ qō. An possibile sit ꝑ statu pñti deū diligere ex toto corde: ꝛ ex tota aīa ꝛ ex tota mēte. Videt̃ ꝙ nō: qꝛ status vie nō ꝑmittit sp̄ de deo cogitare: cū requirat distractionē circa q̄ corpis sūt. Cōtra hoc ē primū mādatū in euangelio. Dicit̃ ergo nō est impossibile: qꝛ nullū mādatum precipue in noua lege est impossibile. Rñdꝫ Bonauēt. di. xxvij. iij. ꝙ hoc ꝓceptū impleri posse pōt intelligi dupl'r.

Primo negatiue.

Scdo affirmatiue.

¶ Negatiue nihil cogitet velit vel faciat cōtra dei dilectionē. ꝛ istud ē possibile viatori mediante diuina gr̃a: qua oē pctm̄ pōt euitari. Aliomō affirmatiue: vcꝫ ꝙ sp̄ actu toto corde: tota aīa ꝛ tota mēte ferat̃ i deum: ꝛ sic nō est possibile ꝑ statu isto ꝙ hō diu sit quin aliquid aliud a deo cogitet. ꝛ hoc de. l. cōi: qꝛ de priuilegio speciali potuit dari aliq̄bus vtpote virgini gloriose ac alijs fortasse: qui per aliqđ spaciū ferebant̃ total'r in deū.

¶ Nota aūt ꝙ s̄m alexādrū in tertia ꝑte ex toto corde ꝛ ex tota aīa: ꝛ ex tota mēte triplex inducit̃ amor: quē ad deum debem⁹ habere: scꝫ

Intellectualis ex toto corde. i. intellectu sine errore.

Affectualis ex tota aīa. i. volūtate sine contradictione.

Et memorialis ex tota mēte. i. ex mēoria respectu sapientie bonitatis et potentie sine obliuione.

Miret̃ nullus si plures dānant̃. Dr̃ eñ. C. đ liberis ꝛ eoꝝ liberis. l. ij. Libertus ingrat⁹ suo patrono in seruitutē pristinā redigit̃. đ clericis ordinādis ca. nullus di. Si q̄s đ seruis suis quēq̄ꝫ libertati donauerit: ꝛ ipsum in presbyterū ordiari fecerit. Ille aūt postea in superbiā elat⁹ dño suo horas canonicas psallere noluerit: accusat⁹ apđ epūm degradet̃. hec ibi supple in pristinā seruitutē redigat̃ tanq̄ꝫ ingrat⁹. Ad vos sit verbum hoc ingrati: sceleratiq̄ꝫ pcōres petit a vobis patronus vr̃: scꝫ xp̄s qui vos a seruitute pcti liberauit: vosq̄ꝫ ad ordines angeloꝝ ꝓmouit: vt sibi s̄uiatis ꝛ grati sitis. Nō vultis eū audire: s̄ poti⁹ die noctuq̄ꝫ i luxurijs spurcitijs ludis ꝛ blasphemijs occupamini: q̄si sitis đ numero illoꝝ đ quibus Isa. xxviij. Percussimus fedus cū morte: ꝛ cū inferno facim⁹ pactū. ꝓth dolor cōtēdūt nūc peccatores q̄s pl⁹ deū offendat: quis plus terrēa ambiat: q̄s pl⁹ in ista vita viuat: ac de deo nō curant. mirū nō erit: si a deo relinquamini. quo cōtra ne hoc vobis cōtingat: ad deū redite iuxta rñsū factū legisperito. Diliges dñm &c.

¶ In isto sermone erūt due ꝑtes.

Prima q̄liter sic elicit̃ dilectio dei.

Scđa q̄đ ē impediēs amorē dei.

¶ Quo ad primā: nota ꝙ diuina dilectio vt ex sacra scriptura pꝫ ꝛ dictis sanctoꝝ elicit̃ quattuor modis.

Primo cōplacēter.

Scđo ordinabil'r.

Tertio obediēter.

Quarto appreciabil'r.

¶ Primo ergo dꝫ diligi deus cōplacēter. diligere eñ aliquē s̄m ph'm. viij. Ethic. ē velle eius bonū gr̃a sui: ꝛ dr̃ amor amicitie. Et si per nr̃m velle bonū dilectio possit inesse: vtpote: qꝛ nr̃m velle auxilio vel subsidio nō indiget saltem bonū dilecti nobis placere dꝫ. Sic dicit ꝓsper. Quid ē deū diligere nisi illi copulari aīo: sibi cōplacere fruēde visiōis causa: affectū peccati odire: mūdi fastigium cōtēnere. Dionysi⁹ q̄ꝫ de diuinis noībus dic̄ dilectio est animi motus intimus in deum tendens nō permittēs dilectorē suijpsi⁹ per mentis sobrietatem: sed eius qui diligit per mētis excessum. hec mētis dilectio seu eleuatio: ꝛ si sepe deberet elici saltē diebus dñicis ꝛ festiuis. Sic eñ dicit Scđo. di. xxviij. iij. Quod preceptū de diuina dilectione nō tm̄ est negatiuū: s̄ affirmatiuū: vt. s. t̄pe debito diligamus qđ eccl'ia videt̃ specificasse i ꝓcepto de sanctificatiōe sabbati. Qđ si aīales ꝛ rudes asserant se nō posse cogitare de dō nitantur de sacra redēptoris hūanitate meditari et de passione ei⁹ medullitus cogitando eidē intime affici: vt de tali. verificet̃ illđ. ij. Reg. i. Doleo sup te frater mi Ionata decore nimis ꝛ amabilis sup amorē mulierum. sicut mat̃ vnicū amat filiū: ita te diligebā. Sic q̄ꝫ dr̃ de cōsecra. di. v. ca. ieiunia. In hac die nihil agat̃: s̄ dūtaxat hymnis ꝛ laudib⁹ diuinis intendat̃. Sed q̄s est nunc qui menetenus de deo cogitet q̄ mentem suā ad dī bonitatē: sapiam: miam: clemētiā: iusticiā:

pulchritudine;: et deliciositatē eleuet. Sed de huius enim seculi delicijs dicit ps. Oculi stultorum in finibus terre. de virtuosis vero dr. oculi sapientis in capite ei⁹. Eccl'.ij. Caput autē viri xpus.i. Cor.xi. O q̄ paruū hoies p̄ntis seculi de deo cogitāt. testimoniū ferāt ranco rosi: inuidi: fraudulēti: vsurarij: luxuriosi: et nō solū seculares et ignorātes: verūetiā eccl'a stici et religiosi. Ita vt de omibus talib⁹ vere possit dici illud Mat.ix. vt qd cogitatis mala in cordibus vris. et ysa.i. Auferte malū cogitationū vrarū, ab oculis meis dicit dominus: hic libet querere. ¶ Utrū in sola cogitatione sit peccatū: Rńdet Alexā. in.ij. pte q peccatū nō ē in cogitatōe pure speculatiua. Primo pctm̄ enim formaliter ē in voluntate: licet actus intellect⁹ possit deformari vt dicit sanctus Bonauē. di.xl.ij. Cogitatio aūt h̄ns delectationē adiunctā scienter et deliberate respectu eiusdē obiecti prohibiti vtiq3 periculosa ē ßm eūdē Bona. di.xxiij.ij. Tho. et Richar. Tales qui in talib⁹ spurcitijs delectantur similes sūt filijs Jsrael: q in deserto exeūtes recordabanẗ cibo⁊ quos habuerāt in egypto: vtpote allia cepe et carnes. O de⁹ si sola delectatio talis a deo piculosa ē: qd eē poterit de volūtatibus: qd de actibus: dicant nūc peccatores dānati: qd dieb⁹ dn̄icis cogitant: qd dicāt aut qd faciant: pietes eccl'a⁊: si oculos si aures: si deniq3 os hērēt vtiq3 qd fit in ecclesijs nr̄is dieb⁹ dn̄icis et festis d' lenocinijs: aut spurcitijs: verba: cogitationes pessimi gerūtur durantib⁹ missis et vesperis ludis quoq3 et ebrietatib⁹ dies festi exponūtur: vt vere et nō immerito clamet Jsa.i. de talibus. sabbata vestra abhorruit aīa mea. Pōderaq3 q cōmittentes pctm̄ mortale de genere ßm de lyra duo frangit p̄cepta: quādo fit die dn̄ica. O indurati deū diligite: qm̄ ipse prior dilexit nos. Scdo d3 diligi ordinabiliter.i.ad Cor.x. Omnia quecūq3 facitis in verbo aut in opere in gloriā dei vestri facite. hoc signū potissimū est q dilectus ameẗ in omnibus. ipse et honor eius q̄ritur et merito debent omia referri in ipsum: qm̄ sicut ipse est primū principium. Sic est finis vltimus oim. Apoca.xxij. Ego sum alpa et o principium et finis primus et nouissimus. quare recte huic legisperito: et cuilibet saluari cupienti dicitur. Diliges dn̄m &c.

¶ Quo ad scdm̄ principale viso qualiter deus sit diligendus. videndum quid hanc dilectionem impedit. Et licet plura possint notari impedimenta tamen duo notabim⁹ Primum est mentis excecatio et inconsideratio.

Secundum est affectus deprauatio et induratio.

¶ De primo nūc videndū est. Certum ē enim q ßm Aug. in.vij. de trini. Qd inuisa possumus diligere: ß incognita nequaq3. Sic insensati hoies p defectū cōsiderationis: recōsiliatiōis et recollectiōis i deū ipm non diligūt. vnde merito dr Jsaye xlvi. Redite puaricatores ad cor. Mod⁹ autē recognoscēdi deū est per creationē et per fidē. Et quomōcūq3 cogitetur d' deo. Si bene p̄sidereẗ inuenitur in eo ratio ois diligibiltatis. de modo aūt cognoscēdi deū p creaturas dr Roma.i. Inuisibila dei diuineq3 p̄fectiōes per ea q̄ facta sūt a creatura mundi.i. ab hoie intellecta p̄spiciūtur. et Sapi.xiij. A magnitudie speciei rerū poterit earum creator cognosci. Quid magnitudo: plenitudo: pulchritudo: operatio: et ordo rerū ßm ratōes durationis sit uationis et iflūetie nil aliud p̄tēdūt: q̄ potētiā: sūmā sapiētiā: bonitatē: pulchritudinē: speciositatē: incōicabilē cum eo a quo oīa hec p̄cesserūt. Quod si qd brutalis asserat se nihil videre de deo. Audiat Gregor. i dyalogo dicētē. Si puulo i carcere nato mater recitat de altitudine celi et latitudie terre nūqd que puer nō vidit matri credere debet. Per fidē deū possum⁹ cognoscere q̄ nob asserit ecclesia. Que etiā fides nobis inestimabilia bn̄ficia collata p̄dicat: creatōis incarnatōis passionis cōseruatōis iustificationis grē q3 singularis. Si qd ergo diligitur: q2 bonū: q2 pulchrū: q2 bn̄ficiū diligiẗ ille q̄ in se ē optim⁹: pulcherrim⁹: potētissim⁹: ac summe nobis beneficus. Di Berna. libr. de diligendo deum. Si pigeat amare reamare non pigeat. Sed prothdolor cōqueriẗ deus de ingratis pctōribus Jsa.i. Bos cognouit possessorem suū et asinus presepe dn̄i sui: populus aūt meus non me cognoscit. obliti sunt deum ait ps. q̄ saluauit eos: qui fecit magnalia in egypto. O duri et indurati filij Adam ait Bernar. in eodem sermone. Quos non emolit tanta charitas: tanta ar

doris flāma: tā ingēs ignis amoris: q̄ pro tā vilibus sarciūculis tā p̄ciosas merces effu- dit. hec p̄funde cogitate capitaq̧ erigite: ⁊ iuxta thema assūptū diliges dn̄m deū tuū. Et pro cōclusiōe sicut filij dei.

¶ Do.xvij.post penthe.post prandiū. Sermo.xxxij.

Iliges do- minū deū tuū. vbi. s. vide te quō caute ambuletis nō quasi insipiētes sed q̄si sa- piētes redimētes tp̄s q̄m dies mali sūt. Ephe.v. ⁊ in ep̄la hodierna. Ad portū salutis volētes attigere verba sūt ista vbi tria notant.

Primū opatio q̄ supponit.

Scd̄m cautio q̄ inducit.

Tertiū negligētia q̄ rephēdit.

¶ Pro primo opatio hic supposita ⁊ ambu- latio in via. s. salutis oēs tēdim⁹ ad mortem imo quotidie bibēdo ⁊ comedēdo. ij. Regū. xiiij. Oēs morimur ⁊ quasi aque q̄ nō reuer tuntur sup terrā dilabimur. Operari autē salutē nr̄am ⁊ deambulare debem⁹ p̄ opera virtuosa si saluari volum⁹. Sic dicebat sal- uator apl̄is Joh. xv. Ego vos elegi de mūdo vt vos eatis ⁊ fructū afferatis: ⁊ fructus ve- ster maneat. Nō em̄ habemus hic ciuitatē manentē: s̄ futurā inq̄rim⁹. Heb. xiij. Ibunt ait p̄s. de virtute in virtutē donec videat de us deoꝝ in syon. In figura h⁹ filij israel p̄ .xl annos ⁊ .xl. māsiones in deserto ad terram p̄missionis puenerūt. ⁊ saluator nr̄ p̄ tres q̄- terdenas descēdit in virginē vt vȝ det intel ligi q̄ decē p̄cepta decalogi sunt ⁊ q̄ttuor e- uangeliste in fide trinitatis: put declarat hie ronym⁹ i homelia natiuitatis virgīs venerūt ad iordanē gr̄e cōfirmate ⁊ terrā p̄missiōis intrauit. Sic paꝝ ē ambulare nisi q̄s debi- te ambulet. Oēs q̄dē currunt in stadio: sed vnus accipit brauiū. i. Coꝛ. ix. Propterea di cit caute ambuletis vel ambulem⁹: q̄ malū hȝ rōnē infiniti: p̄p hoc maliciā ⁊ defectum facile ē contingere. Et dionysius de diuinis noib⁹. bonū existit ex cā integra: malū āt ex singulis defectib⁹. Jō merito cauete ambu- landū ne vȝ q̄d cōmittat aut omittat siue i actu siue in circūstātijs necessarijs ad salu- tem: q̄d vt fiat habeat charitas ⁊ q̄diu i a- ctu seruabit nihil mali pōt accidere. vn̄ ha- be charitatē ⁊ fac q̄cq̄d vis. Si nō vales oēs paginas scrutari oium sermonū volumina euoluere: oia secreta penetrare tene charita tem vbi pēdēt oia. hec ille. in libro de laudi- bus charitatis vt estimo petētib⁹ iter sepe di citur aspicite vel ite ad crucē ⁊ iter crucis ca pite. Sic ⁊ cunctis x̄picolis d̄r. Ite ad crucē et ibi fornacē charitatis accēsam in filio et matre inspicite. filius em̄ p̄ patris sui hono re ⁊ matris amore in cruce morit. Mat vo ex filij cōpassione intime lacerat. mr̄ tamē dilectione ac. dei charitate victa filiū moriū indignatur. Iter hoc capite nec deficietis. Merito ergo decetero debemus ambulare redimētes tp̄s tā multipliciter ⁊ tā vane p̄- ditum. Dies mei dicebat Job velocius trāsi erūt q̄ȝ tela a texēte succidat. Sȝ p̄h dolor filij adam vt d̄r. Ephe. iiij. Ambulabāt in va- nitate sensus sui obscuratum h̄ntes intelle ctum p̄p ignorantiā q̄ in illis. ⁊ Philip. iij. Multi ambulāt q̄s sepe dicebā vobis: nunc autē et flens dico inimicos crucis x̄pi quoꝝ finis interitus ⁊ gloria in cōfessione est: q̄d ne vobis cōtingat qualē faciat iuxta r̄nsum legisperito. diliges dn̄m ⁊c.

¶ Pro fundamento mouet q̄ō. An eadē cha ritate diligat deus ⁊ p̄ximus maxime cuȝ latria qua de⁹ colit: ⁊ dulia qua honorat p̄ri mus siue creatura sint distincte sp̄es? Ridȝ magister sententiaꝝ: ⁊ doctor subtilis distin. xxviij. iij. Eadē charitate ⁊ dilectione q̄ ad habitum q̄ d̄r pro tanto: q̄ lȝ charitas ⁊ di lectio possit sumi pro eodē: sepius t̄n dilectō nominat actuȝ quo diligitur deus ⁊ p̄xim⁹ Ratio cōmunis schole est hec. p̄ximus nō est diligibilis amore charitatiuo nisi p̄pter deū vbi vnū p̄p alteꝝ: ibi vnum tantū. Rō vero scoti prefata est hec. vnus ē habitus ⁊ idem actus recti ⁊ actus reflexi. Sed chari- tas diligit deū vel facit diligi ab actu r̄cto: p̄ximum aūt actu reflexo. Amor em̄ chari- tatiuus non ē amor zelotipus: diligens er- go obiectum charitatis actu recto vult si p̄- fecte diligat q̄ illud q̄d ipse diligit diligat ab omnibus quoꝝ amor nō sibi displicet. vo lendo ergo q̄ p̄ximus diligat deum maxi me diligit p̄ximus: q̄ nullū eius bonū ma ius potest velle p̄ximo q̄ȝ q̄ diligat deuȝ. Et

sic cum charitas actu recto tēdat in deuz et actu refiero in primū:oz ꝙ respectu dī ⁊ ꝓximi sit vn⁹ ⁊ idē habitus. Miref nullus si plures dānenf.lȝ eñ videaf obstinatis pctōribus se ingratos minime fore: vtpote cū sint xpiani:cū ad eccl'iam vadāt:cū missaz audiant:ac elemosynas aliqs faciant:ac ꝑ ꝯñs i pristinā seruitutē vt dicebaf in ꝓcedēti sermone nō sint redigendi. Audiāt tñ qd dicatur extra de donatiōib⁹.c. pp ingratitudīēz illius ꝑsone in quā libertas collata ē ꝑsōa datoris donationez reuocare pōt: vt si forte impias manus iniecerit i eū vel atroces iniurias ei intulerit: vel graue rerū suarū dānum fecerit.idē hʒ.C.de reuocādis donationibus.l.vlt. Attendāt hoc dānati xpicole ꝑmo se ⁊ alios ad peccatū verbo signo ⁊ exemplo ꝓuocantes si graue rez dispēdiū deo faciant aīas perdētes tāto ꝑcio redēptas. Cōsiderēt scdo blasphemi: sꝫ blasphemādo deo atroces iiurias irrogāt.perpēdāt tertio pauperum oppressores si ipias man⁹ in saluatorem suū iniciāt.hoc monebat attēdi q̄ dicebat.i.Pe.i. Scientes ꝙ redēpti estis de vana vra cōuersatiōe paterne traditōis nō auro vel argēto corruptibilib⁹:sed xpi sāguine precioso quasi agni incōtamiati. de scdo ait Isa.lij. Jugiter tota die nomē meū blasphemaf.de tertio. Sup dorsū meū fabricauerūt ⁊c. O duri filij adā attēdite saluatorē ꝑ bernar.dicētē. Nunqd satis afflict⁹ sū:nū qd ꝑ me?nō certe qui peccatū nō feci: sꝫ pp scel⁹ populi mei ⁊c. vt quid ergo afflictio das afflictionē?plus me grauāt vulnera pcti tui: ꝙ̄ vulnera corpis mei. Eya pctōres redite ⁊ iuxta verbū ꝓmissū.Diliges dñm ⁊c.

¶ In isto sermōe erūt due ꝑtes,
Pria q̄liter dei dilectio sit eliciēda.
Scđa ꝑ qd eadē dilectio sit impedita.

¶ Quātū ad primā dr ꝙ hec dilectio dʒ elici obediēter.de⁹ sic dʒ diligi vt sibi obediaf. Jo.xiiij. Si qs diligit me sermonē meū ſuabit. vbi ait Greg. probatio dilectiōis exhibitō ē operis.hic primo lʒ querere an dei mādata sine gratia vel charitate valeāt impleri maxime cōmendato⁊ obseruanf ꝑducāt ad vitam sempiternā. Mat.xix. Si vis ad vitam ingredi serua mādata. Quo cōtra tñ possetarguī:qꝛ qui nō seruat mādata mortalr peccat:⁊ sic cū nullus sciat se hr̄e grām:⁊ obseruatio erigat charitatē:nullus erit certus si mortale peccatū euitet. Ad hoc r̄ndet seraphicus doctor sanctus Bonauē.⁊ etiam Richar.di.xviij.ij.ꝙ obſuatio mādato⁊ pōt cōsiderari dupliciter. Uno mō q̄tū ad substātiam.alio mō meritorie ⁊ ad euitandū nouū peccatū mortale:⁊ sic liberū arbitriū ratiōe vtens gratia gratis data sibi assistēte mandata pōt iplere. Alio mō meritorie ⁊ ꝑ obtinēda salute:⁊ sic liberū arbitriū nequit mādata implere sine gratia ⁊ charitate:qꝛ nulla operatio pōt placere deo nec esse retributione digna nisi primo operāſ dō sit accept⁹. debet ergo deus obediēter diligi vt vcȝ si hō sit sine pctō pp dei amorē peccatū nitaf deserere ⁊ mādata obseruare:vt de cōgruo saltem grām mereaf. Si vero sit iaȝ in grā nō sufficit ꝙ quis dicat se hr̄e bonā volūtatez:si operandi assit facultas.de dilectiōe ergo cōditoris interrogef mens lingua ⁊ conditio operis. Sed si corde diligat ⁊ ope pp deum ꝑficiat:⁊ in gratia sit meref de cōgruo ⁊ de cōdigno. Deute.xv. Si audieris vocē dñi dei tui ⁊ custodieris vniuersa que iussit ⁊ q̄ ego hodie precipio tibi benedicet tibi vt pollicitus est. Audi ergo Prouer.i. Fili mi disciplinam patris tui:⁊ ne obliuiscaris legē mr̄is tue:vt addaf gratia capiti tuo ⁊ torques collo tuo.hic amor obediētie dʒ esse tantus: ꝙ nec amore nec timore retrahaf hō ab obseruantia mandato⁊ dei. Qui eñ amat p̄rem aut matrē plusꝙ̄ me nō ē me dign⁹. Mat.x.⁊ Luc.xiiij. Si quis venit ad me ⁊ nō odit patrē suū ⁊ matrē: immo etiā ⁊ aīam suā.i. vitam aīalē nō pōt me⁹ eē discipulus. Pro nullo eñ dāno seu timore dʒ fieri pctm̄ mortale. de his habetur extra de his que vi metusue cā fiunt.ca.sacris. Sed nunc qs est q̄ sic deū diligat. Sic ait grego.interrogef aliquis an deū diligat. R̄ndet primus diligo. Sed ait idem vere diligim⁹ si mādata eius custodim⁹. Qui eñ dicit se nosse deū:⁊ mandata eius nō custodit mendax ē.i. Johā.ij. Queratur nūc in quolibet statu etate cōditione ⁊ sexu. Quis ē q̄ diuina mandata custodiat. R̄ndet Isa.i.c. Ue genti peccatrici semini neꝙ̄ filijs sceleratis dereliquerūt dominū ⁊ abalienati sūt retrorsū. Testes sunt oīm qualitatū hoīes in criminatiōib⁹ sortilegijs ac inspectiōib⁹ manuū ⁊ sōnio⁊ꝫ

necnõ documentis artiũ magicaꝝ dediti si
deo obediant an passim ac cõtinue cõcurrẽ
tes:ac de re illicita iurantes ⁊ humanitatẽ
saluatoris nostri paruipẽdentes: ⁊ si in deo
obtẽperant indifferẽter odia mortalia ꝯuã
tes: matrimonio abutẽtes:vel matrimoni-
um indebite cõtrahẽtes:votaqꝫ castitatis ⁊
ordinũ sacroꝝ frangentes deũ diligãt. Cer
te:tales deũ si fateanť ore:factis tñ negant
Propterea dr Isa.xxx. Ue vobis filij deserto
res:supple legis diuine dicit dñs vt faceretis
consiliũ ⁊ nõ ex me ⁊ ordiremini talem scꝫ vi-
te vestre ⁊ nõ ꝑ spm̃ meũ vt adderetis pcťꝫ
suꝑ peccatũ: qui ambulatis vt descendatis.s.
in infernũ. Prouer.ij. Relinquũt iter rectuꝫ
et ãbulãt ꝑ vias tenebrosas. O pctõres obe-
dite deo: qm̃ exilis esset amor subditi ad pre
latum si i nullo suũ ꝯuaret ꝓceptũ. ¶ Quar
to dꝫ diligi appreciabiliť.poniť hic modus
diligendi deum a sco.di.xxvij.iij. Et hoc taꝫ
intensiue qꝫ extensiue:hoc ẽ ꝙ anim⁹ diligẽ
tis dꝫ potius oia velle nõ eẽ qꝫ deũ: ⁊ omia
perdere qꝫ ipm: ⁊ vt firmi⁹ feruẽti⁹ ⁊ tẽtius
actu elicit o volũtatis deo inhereat qꝫ cuicũ
qꝫ rei. Sic inherebat q̇ dicebat. Inueni quẽ
diligit aia mea:tenui eũ nec dimittam. Cã
ti.iij. Sic apl's ad Phil.iij. Oia detrimenta
feci ⁊ arbitratus sũ vt stercora vt xp̃m lucri-
faciã. Sic fecit ⁊ beatus. Francisc⁹ hic excla
ma cõtra auaros ydoloꝝ seruitores quib⁹ ꝑ
fas ⁊ nefas sufficit bona tꝑalia cõgregare.
Cõtra ambitiosos ꝑ symoniã ⁊ pacta illici
ta:cupientes beneficia possidere. cõtra luxu
riosos ⁊ gulosos quoꝝ deus vẽter ẽ:qb⁹ xp̃s
oibus in medio exprobrabit vt Crisosto.suꝑ
matheũ. Ego propter vos delusus suꝫ:flagel
latus sum:crucifixus suꝫ. Ego dilexi vos su
per omnem creaturã ⁊ vos plus oia alia qꝫ
me dilexistis. O pctõres dãnati hoc ẽ dam-
natione digni ad deum redite. O homo de-
um dilige: quia hoc est maximum manda
tum ⁊c.

¶ Quo ad scdam partẽ videndum est de se
cundo impedimẽto diuine dilectiõis quod
ponitur.s.affectus induratio. Et sequiť ad
primũ qd est mentis excecatio. Queãdmo-
dum enim ignis a carbonibus assatis hũo
rem extrahit et carnẽ duram inficit. Sic in
uolutio temporaliũ ⁊ mundialium menteꝫ
excecat ac deuotionem ⁊ cõpunctionem tol-
lit ac demũ mentem duraꝫ efficit. Nouerat
autem hoc qui dicebat. Percussus sum vt fe
num ⁊ aruit cor meum:qr oblitus suꝫ come
dere panem meum:qui.s.de celo descendit.
Animalis enim homo non sapit ea que dei
sunt.i.Coꝝ.ij.⁊ Jacobi.iij. Non est ista sapi
entia de sursum descendens:sed terrena ai-
malis ⁊ diabolica: qua cum quis fuerit im
butus animus eius induratur: de deo non
curat:de anima non cogitat:⁊ fineꝫ vltimũ
non perpendit nec ponderat:id est iudiciuꝫ
eternum non formidat: vt verificetur illud
quod Prouerbiorum.xviij.scribitur. Impi⁹
cum in profundum venerit contempnit ⁊ se
quitur cum ignominia. Talis certe põt di-
cere illud ps. Infixus sum in limo profun-
di et non est substantia:quoniam vcꝫ de pec
cato in peccatum ruit. Nota autem ꝯm Bo-
nauenturam.distin.i. ꝙ cor induratum me
thaphorica est locutio,dicitur enim durum
in materialib⁹ qd

Difficile suscipit.

Alteri resistit.

Et quod in se compactum consistit. sic vtiqꝫ
peccato induratus qui gratiam spiritussan
cti non recipit: qui diuine miserationi resi-
stit: ac proprie complacentie ⁊ voluntati in
tendit:cor tale durũ male habebit in nouis
simo. Eccl's.iij.capi. Cor autem durum inq̇t
Bernardus de consideratione ad eugeniuꝫ
est vt in breui tibi comprehendam ⁊ cõple-
ctar quod nec deum amat: nec hominem re
ueretur. O pauperculi mundani. O miseri
peccatores. O infelices huius seculi culto-
res ad deum redite. Unduꝫ promisit per Eze.
xi.ca. ꝙ daret aquam mundam compuncti
onis.s.⁊ gratie ⁊ ꝙ auferret a vobis cor lapi
deum ⁊ durum ⁊ daret cor molle ⁊ carneuꝫ.
Utinam sanguis ille passionis christi q̇ pe-
tras scindi fecit nostra corda scidi faciat vt
deum diligamus,iuxta responsum legispe-
riti. Diliges dominum deum tuum ex toto
corde tuo. Quia radix omnium malorum ẽ
cupiditas.i.Thimo.vi.⁊ radix oim bonoruꝫ
est charitas.⁊ simul ambe eẽ nõ possunt: ni
si vna penitus euulsa fuerit alia plantari nõ
potest. Sine causa conatur aliquis incide-
re ramos si radicẽ nõ cõtẽdit euellere.

¶ Dominica.xviij.post penthe.
Sermo.xxxiiij.

Urge et ambula. Math.ix. et in euangelio hodierno. Audite vocem meã: et facite oia q̃ ego preci pio vobis: et eritis mihi i populũ et ego ero vobis i deũ. Hier. vij. Spũssancti ad oẽs de salute sua sollicitos verba sunt ista: in qbus duo notant.

Primũ ẽ meritoria actio.

Scdm ẽ gliosa pmiatio.

¶ Pro primo nota q̃ meritũ fm Sco. disti. xvij. iij. est actus elicitus ab aliquo a dõ acceptus p quo ab acceptante debet aliquid operãti vel illi p q̃ operat. Nihil autẽ põt a deo acceptari nisi fiat fm ei⁹ volũtatẽ. faciẽdo aũt illud qd dñs pcipit hõ nõ põt deficere. Isa. xlvi. Ego dñs de⁹ tu⁹ docens te vtilia: vtinã attendisses mãdata mea audiendo. s. et faciẽdo. vnũ eñ sine altero nõ sufficeret: q2 nõ auditores legis tm̃ iustificabũtur: sed factores. Ro. ij. Audiendo vero et faciẽdo que dñs pcipit hõ ẽ ei acceptus. ysa. i. Si me audieritis et precepta mea seruaueritis bona terre comedetis. Hodie ergo si vocẽ ei⁹ audieritis nolite obdurare corda vr̃a. Et h̃ notat pmũ verbũ subsũptũ. Audite vocem tc. Pro secũdo ne miseri hoies vanũ putẽt dei pcepta seruare addit de seruãtib⁹. eritis mihi i populũ tc. hoc ei magnũ eẽ testat moyses. Deute. xxxiij. Beatus es tu israel quis similis tui i pplis: q2 elegit te dñs de⁹ tu⁹: vt sis ei ppl's peculiaris. q̃ si tãtã dignitatẽ reputabat illi pplo a gentilitate separato legislatore dotato mãna enutrito terrã materialẽ pmissionis hñti in pmisso. que glo dignitas est xpianis eẽ pplm xpianũ ab omi alia natiõe separatũ. Sacri euãgelij ore benedicto filij dei plati eruditũ. Preciosissimo corpore et sacratissimo sanguie iesu xpi educatũ. Regnũ celoꝝ ac societatẽ angeloꝝ habens in pmissũ. hãc dignitatẽ beat⁹ petrus ingerẽs xpianis dicebat. i. Pe. ij. Uos estis genus electũ regale sacerdotiũ gens sancta ppl's acquisitiõis vt virtutes annũcietis ei qui vos vocauit de tenebris i admirabile lumen suũ. Sed pth dolor cõquerẽs dñs d plu ribus q̃ vocẽ ei⁹ audire nolũt. ait Isa. lxv. p eo q̃ vocaui et nõ respondistis bono, s. cõsentiendo, locutus sum: et nõ me audistis: obediendo et faciebatis malum in oculis meis et q̃ nolui elegistis. et propter hec dicit dominus Ecce serui mei comedent et vos esurietis: letabuntur et vos confundemini. Eya miser peccator ne tibi sic contingat. Surge et ambula. Si ignoras quã viã debeas sequi: iter crucis apprehẽdas et nõ differas.

¶ Pro fundamẽto mouetur questio. An in omni actu nostro debeamus semper ambulare hoc est querere vtrum omnis actus deliberatus ab homine elicitus debeat semp in deum referri alioquin fiet ei demeritoriꝰ. Respondet sanctus Bonouẽtura similiter Scotus. iiij. distin. ij. Quod non omnis actꝰ deliberate factus est bonus vel malus moraliter. Sed est dare actum medium q̃ nec est bonus nec malus moraliter saltem i specie: licet aliud sit in esse indiuiduali. Ad cuius euidentiam dicit Scotus et Bonauẽtura: q̃ actum in deum referri potest tripliciter intelligi. Primo actualiter quando quis actu de deo cogitat et vult et hoc nõ oportz. est semus enim obligati ad impossibile. Secũdo virtualiter cum quis propter finem precogitatum vult aliquid licet actu de dõ non cogitet. vult Bonauentura quando in principio alicuius operis proponit totum facere propter deum habitualiter facit: quia videlicet fit ab habitu charitatis: licet de deo nõ cogitet actu: et ad hoc obligamur vt. s. habeamꝰ habitũ charitatis q̃ referre possumꝰ ad deũ actus nr̃os. Et per oppositum aliqd potest dici non referri in deum tribus modis: vez

Contrarie.

Priuatiue.

Et negatiue.

¶ Duo primi modi referendi in finem sunt boni moraliter et in habente charitatẽ sunt meritorij. Tertius autẽ modus referendi et non referendi est indifferens: sicut comedere bibere tc. et quia dic̃ Bernar. in via dei nõ progredi regredi est. dicit Bonauentura. q̃ hz intelligi qñ homo tenetur pgredi si non progredit. Surge ergo et ambula quoniaz est locus et tempus. Miret nullus si plures dãnent. Allegabũt forte aliqui: q̃ iuuẽtus est difficilis ad regendũ: nec deus est ita rigorosus: et maxime q2 sensualitas retardat

a bono ꝛ inclinat ad malum: ꝛ sic deꝰ mise-
rebit̃.sed audiant sic loquẽtes q̇d scribit̃ de
dolo.ꝛ cõtu.c.Cum dilecti.vbi notat̃ casus
de citato corã iudice siue põtifice rationabi
liter nõ comparente nec ꝓcuratorẽ sufficiẽ-
tem mittente: allegante ꝑ sua excusatione
calores estiuos q̇ tanq̃ ꝯtumax cõdemnat̃
Scribit̃ quoq̃.ff.ad legẽ aquileiaꝫ.l.si sere
nus.§.si focarius. Si ille qui fornacẽ cale
facit obdormiendo villã incẽdit ego de iniu
ria teneor si fui negligens in eligẽdo mini-
stros.Moralr̃ est sensualitas q̃ fornacẽ cale
faciẽdo vcꝫ carnẽ aliq̃n totã villã scꝫ anime
ꝛ cõscientie incẽdit quare ratio q̃ debuit co
hibere ꝛ nõ cohibuit tenet̃. Nam igit̃ ratio
sup iuuẽtutem querat̃ sed sup mũdanitatẽ
aut similia: q: hec oĩa nõ sunt nisi excusatio
in peccatis.A qua p̃s.q̃rebat liberari dicẽs
Non declinet cor meũ in ṽba malicie ad ex-
cusandas excu.ꝛc..dr̃ enĩ Gen̄.iiij.c.Subter
te erit appetitꝰ tuus ꝛ dñaberis eiꝰ. Omni
ergo excusatõe omissa cuilibet pctõri habẽ-
ti terrorẽ ꝯscientie immobilitatẽ in bono ꝛ
isensuabilitatẽ dr̃ surge ꝛ ambula. vbi duo
notantur.
Primũ est pcti derelictio.
Scõm est actuũ virtuosoꝝ ꝓsecutio.
¶ De primo.ad Ephe.v.Surge qui dormis
exurge a mortuis ꝛ illuminabit te xp̃s.sur-
ge inq̃ veraciter sine fictiõe: viuaciter sine
trepidatione: velociter sine tardatiõe.Circa
quod notãdũ ꝙ surgere debemꝰ ad tria.
Ad examinãdũ ꝓp̃am cõ sciam.
Ad agẽdũ ꝑfectã pniam.
Ad implorãdũ diuinã miam.
¶ De primo nũc agendo dr̃ ad Rom̃.xiij.Ho
ra enĩ est iã nos de sõno surgere.Cãti.iij.ca.
Surgã ꝛ circuibo ciuitatẽ. De q̃ ciuitate dr̃
in p̃s.Uidi iniq̇tatẽ ꝛ cõtradictionẽ in ciui
tate.Cũ tñ deberet esse santtificata vt xp̃us
habitaret in ea.Iuxta illud Eccl'a.xxiiij.In
ciuitate sctĩficata similit̃ reqeui.ꝛ Apo.xxi.
Ondit mihi angelus dñi ciuitatẽ sctãꝫ hie
rusalẽ descẽdẽteꝫ de celo hñtẽ claritatẽ dei.
Surgat ergo q̇libet ꝛ propriã vitã discutiat
Surge ergo.Cur iaces pronus ĩ terra.Iacꝫ
enĩ qui solũ de terrenis cõsiderat. Modus
aũt discutiẽdi cõsciaꝫ notat̃.Cãti.vij.vbi dr̃
Mane surgamus ad vineas.i.cõscias discu
tiendas: videamꝰ si vinea nr̃a floruit ꝛ si flo-
res fructus parturierit. Noĩe enĩ vinee con
sciẽtia interp̃tat̃: que si bõa fuerit facit fru-
ctum optimũ.Si mala ad nihilũ valet nisi
vt cõburat̃ sicut lignũ vitis.Eze.xv.Filij ho-
minis q̇d fiet de ligno vitis ꝛc.Mane g̃ de
bemus surgere ad discutiendã propriã ꝯsciẽ
tiam si facit fructũ bonũ: qm̃ arbor bona bo
nos fructus facit: mala vero fructus malos
Mat.vij.Uidere ergo debemus si vinea flo-
ruit.flores aũt sunt sacri ꝛ boni cõceptꝰ corã
deo redolẽtes ac sctã ꝓposita.vñ saluator cõ
ceptus ẽ in nazareth q̃ interp̃tat̃ floridꝰ: q:
initiũ salutis aĩe cõsistit ĩ bono ꝓposito. Pa
ruꝫ ẽ aũt ꝙ arbor cõscie floreat. Adest ꝙ bo
num facere ꝓponeret nisi effectui mandet.
Propterea vidẽdũ si flores fructꝰ ꝑturierint
id ẽ de sctis ꝓpositis venerint bone opatio
nes.Ad inueniẽdũ aũt quales opatões q̇s
fecerit p̊mo attendere ꝛ discutere oꝫ etates
suas.scõo ioca ꝛ loca in q̇bus cõuersatꝰ fuit.
Tertio occupatiões quibꝰ vacauit. Quarto
peccata q̇bꝰ deditꝰ fuit: q̇bꝰ diligẽter discussis
materiã plorandi iueniet. De sceleratis enĩ
pctõribꝰ applicatis ꝛ deditis ludis: luxurijs:
blasphemijs: vsuris: fraudibꝰ: ac piurijs me
rito põt dici illud Lu.xiij. Ecce tres ãni sũt
ex q̊ venio q̃rens fructũ ꝛ nõ inuenio.Tres
anni sunt tres etates.s.adolescẽtia: iuuẽtꝰ:
et senectus: in q̇bꝰ vniuersi pctõres nec flo-
rent nec fructificãt.Ideo seq̇tur.scindite il-
lam vt q̇d terrã occupat. O idurati filij adã
hic clamate q̇d in articulo mortis dicere po
teritis: Uerebar: ait iob.ix. oĩa opa mea sci-
ens ꝙ nõ parceres delinquẽti.Et si ille cuiꝰ
conscĩa nõ reprehẽdebat cor suũ in tota vita
sua verebat̃ sup oĩbꝰ opibus suis: quid face-
re dꝫ q̇ nunq̃ aut vix aliq̇d boni fecit. Mor
ti martini assistẽs diabolꝰ q̃rẽs rapere aĩaꝫ
eius ita vt clamaret sanctꝰ. q̇d hic stas cruẽ
ta bestia: Etiam morti bti berñ. nitens euꝫ
ducere in desperationẽ iterrogãdo si ꝓ tam
paruis bonis ꝑ eũ factis tã arduuꝫ bonũ sicͭ
est gl'a paradisi speraret.Quid ergo miseris
faciet: dãnati nẽpe hoĩes nũc passim tẽpus
male implẽt.Tenẽt: ait Iob.xxi. tympanũ
lyram ꝛ gaudent ad sonitũ organi. ducũt i
bonis dies suos ꝛ in pũcto ad inferna dscẽ
dunt.Taceo de cõuiuijs ꝛ bãquetis. Sꝫ qñ-
q̃ venient dies qñ hec ad memoriã reuoca-
bunt̃: s; tarde, Sic enĩ diabolus: vt ait btũs

andreas: egre deludit tandiu mētes ꝛ aīos hoim quousqꝫ nudi ꝛ rei a corpib⁹ exeāt aīe nihil secū preter pctā portātes. Surge ergo vt dr Jone pmo. vt qd tu sopore deprimeris Hec discussio die dñica maxime fieri dꝫ ꝛ fe stis i quib⁹ hō dꝫ redire ad cōsciaꝫ ꝓpriā at tendēs qd erit de se post hāc vitā. Jn figurā hui⁹ dr Hier. xvij. Custodite aīas vras ꝛ no lite portare pōdera in die sabbati. Sꝫ poti⁹ deponēda sunt illa quib⁹ se oneratū sentie bat ps. qn dicebat. Quoniā iiquitates mee supergresse sunt caput meū ꝛc. Surge ergo ꝛ ambula.

¶ Quo ad scdm pncipale paꝝ foret vitā pte ritā discutere nisi in futuro ꝛ decetero qlibꝫ vellet virtuose viuere ꝛ i meli⁹ ꝓficere. ꝓpt ea addit ambula. Volēs aūt aliqd iter pera gere tria dꝫ facere.

Primo rectā viā inquirere.

Scdo sumptus cōgruos portare.

Tertio iter ceptū cōtinuare.

¶ Sic vtiqꝫ charissimi qr ad patriaꝫ pgim⁹ hec tria facere debemus per quirēdo aut de via recta. ꝛ qs illā nobis mōstrabit. dr Sa pi. x. ꝙ iustū deducit dñs p vias rectas ꝛ oñ dit illi regnū dei. Legit aūt iacob misisse vi ascēdisse seu deductū fuisse. in lib. Gene. xv. Vias seu locavsquequo fuit posit⁹ in sepul chro patruꝫ suoꝝ. Prima via fuit ꝫm qd dr Gene. xxvi. de bersabee i ara: quam vocauit luzaꝫ. qn eñ pater suus ysaac mittebat eū i mesopotamiā in hac via dormiuit sup lapi dē: ꝛ ibi vidit scalā erectā ꝛ angelos ascēdē tes ꝛ descēdētes. Deinde venit: vt dr Gene. xxix. p viā oriētalē ꝛ amouit lapidē ꝛ adaq uit greges rachel. Spūalit aūt iacob q sup plātator dr est qlibꝫ saluari cupiens: quem dñs deducit p vias rectas: quaꝝ. Prima est arā seu luzā. Interptat eñ ara executiēs gē tē. Luza aūt interptat nux vel amigdalus. hic est timor excutiēs cōscientiaꝫ ab oi pctō amar⁹ in pncipio sicut cortex nudus ducēs postmodū ad dulcedinē nuclei. Pro pmo di cit Ecclesi. vij. Qui timet deuꝫ nec negligit. Pro scdo. Timor dñi delectat cor ꝛ dabit le ticiā. Ecclesi. i. Jn hac via cōquiesce p spē su p lapidē. i. xpm qr timorat⁹ iust⁹ de meritis proprijs deficit videbit ibi scalā. i. diuinā iu sticiā cui⁹ imū tāgit terrā dū attēdit repro bo꞉ dānationē quā timet icurrere. Supre mum vero tangit celum: gaudia scꝫ beatoꝝ que timet pdere: videt angelos quosdā ascē dentes ꝛ quosdā descendētes: qr p suā iusti ciā quosdā humiliat ad penā ꝛ quosdaꝫ ex altat ad gloriā. Hinc iacob euigilās dicit. ꝙ terribilis est locus iste. Jn hac ꝯsistētia sibi ꝓmisit dñs ꝙ ei⁹ custos eēt: qr timorē dū in corde hꝫ securus ad alia bona pōt progredi. Eccl. xxxiij. Qui timet deū ñ occurrēt ei ma la. ꝛ. xxxiij. Qui timet deū nihil trepidabit. Deinde iacob venit p viā orientalē in feruo rē videlꝫ charitatis qn precedit timor: subse quit amor. pfecta eñ charitas foras mittit timorē. Ibi amouet lapis duritie: ꝛ ad aquā tur greges in aquis gre: ꝛ iacob osculat ra chel. qr videlꝫ aīa miseri in dulcedine diuine sapiētie delectat. Surgat ergo qlibet ꝛ am buletvias istas pctm̄ relinquat ꝓpriā ꝯsciaꝫ discutiendo. Decetero quoqꝫ bene opetur: vt p conclusione videndo deū glorificet qui de dit talē potestatē hoib⁹: quā nobis ipartiri dignetur pius iesus qui sine fine viuit ꝛ re gnat. Amen.

¶ Dñica. xv. post penthe. post prandiuꝫ Sermo. xxxv.

Surge et ambula. vbi. s. Attendite ad petrā vñ excisi estis ꝛ ad ca uernā laci de q pcisi estis. Attēdite ad abrahā preꝫ vruꝫ: ꝛ ad sarrā q peperit vos. ysa. li. Ad pctō res miseros vt a pctīs resurgāt ꝛ in virtutib⁹ ambulēt verba sūt ista. vbi tria notant.

Primū xpiane ꝯditōis sublimatio.

Scdm eterne dānatōis ꝓseruatio.

Tertiū exēplaritatis demōstratio.

¶ De primo dr. Attēdite ad petrā ꝛc. Petra aūt erat xps. dñi xpiāi attēdite: qr a xpo di cimi xpiāi: qre vitā ꝯformē noī vro debeꝫ du cere. Dr eñ de sacra vnctōne. c. vnico. a xpo xpiani nomē est puritatis charitatis ꝛ to ti⁹ bonitatis. Qua frōte ergo ait ibidēꝫ hoc nomē tibi arrogas q nec hoꝝ aliqd in te sē tis: Attendite ergo dānati xpiani: qr p vos xpi nomē blasphemat inter gētes. Pro scdo dr ad cauernā laci. Collo. i. c. Qui eruit nos de potestate tenebraꝝ ꝛ nos trāstulit in re gnū dilectōis sue. i. filij sui dilecti. O scelera

ri hoies attēdite ad hanc cauernā exercitus sennacherib centū.lxxxv.milia pp suā blasphemiā in hāc cauernā descēderūt:vt habet iiij.Reg.c.xix.t.xxiij.milia pierūt vna die ab extermiatore vt asserit apl's.i.Cor.x.ppter suā murmuratione vel fornicatōez. qs ergo vos phibet ne illuc descēdat;:certe nō alius q̄ȝ ille de q̄ ad Heb.ix.Introiuit in ipm celū vt appeat vultui dei ad iterpellādū p nobis Pro tertio dr. Attēdite ad abrahā tc. Quis qso est abrahā q̄ pr multaꝝ gētiū dr t q̄ hec sarra:q̄priceps iterptat nisi ipe xp̄s t virgo maria ei⁹ mr purissima. Nos debem⁹ attēdere spē nrām i eis ponēdo exēplūq̄ȝ ab ipsis sumēdo.ƀm illō.i.Pe.iiij.xpo passo i cruce t vos eadē cogitatōne armami.t Jo.xix. Stabat iuxta crucē iesu mr ei⁹. Si em xp̄i mortē attēdam⁹:t q̄ta passus fuit p pctis nr̄is necnō vitā virtuosaȝ mr̄is sue pijssime pctā relinquam⁹ t viā virtututis aggrediamur. qō vt fiat cuilibȝ pctōri sub typo palitici dr. Surge t ambula tc.

¶ Pro fundamēto mouet questio.qr sermone pcedēti dictū fuit fore aliq̄s act⁹ indifferentes:q̄ nec boni sūt nec mali.merito ergo q̄stio mouet q... implet illō dictū apl'i.Collo.iij.Oē qōcunq̄ȝ facit in verbo aut in ope oia in noie dn̄i nr̄i facite. Rn̄det sctūs Bo.di.xli.ij. q illō dictū apl'i pōt triplicit itelligi. Primo distributiue:t sic ē cōsiliū optimū qm̄ omē opus qō nō est de se malū deliberate factū ab hn̄te charitatē t actualit in deū relatū vel virtualiter ē meritoriū. Aliomō ly oē pōt sumi collectiue:t sic ē finis p̄cepti q.r oē qō hic agim⁹ ppter hūc finē facere debem⁹:vt ad illū statū veniam⁹ i quo actualiter oia referunt in deū. Tertio pōt exponi negatiue vt sit sensus. Oia quecūq̄ȝ facit:t sic est p̄ceptū. lȝ em oē opus deliberate elicitū sit cōforme iudicio rōis vel difforme:hoc tn̄ nō sufficit ad faciēdū op⁹ bonū vel malū moralit. Et dic sco.q.xviij.q̄tlibetoꝝ. Dictat ei rō q hō dȝ comedere ad vite sustētationē t ad sustentādū vitā suā:t vlteri⁹ nō pcedit nec bn̄ nec male agit moralr tn̄ referēdo in deū posset mereri si eēt in statu gr̄e. Nullus miret si plures dānent.qs miraret si malefactor aliq̄s funē hn̄s in collo ligaret in patibulo t malefactor gladiū in manu ppria haberet q̄ libere funē p̄scidere possȝ:nihilominus adeo piger foret q sibi man⁹ p̄mitteret ligari t gladiū aufferri. Quis inq̄t miraret si talis suspēderet t strāgularetur:certe nullus.nec ipse malefactor deberet cōqueri nisi de sua negligētia t malicia. Dr em de regu.iu.li.vi.dānū qō qs sua culpa sētit sibijpsi t nō alteri dȝ iputari. Dr etiā.ff.de cōstitutionib⁹ principū.l.seruus: q seru⁹ pōt effici heres si libertatē habeat.q̄ casu summopere dȝ curare q libertatē habeat: qm̄ si moriat añ adeptionē libertatis hereditate carebit. Eodē titulo.l.si in testamēto. Ad vos pctōres indurati fert hoc verbū. Jaȝ em in collo funē habetis q̄ suspēdebimi in patibulo inferni.dr Prouerb.v.Iniq̄tates sue capiēt impiū:t funib⁹ pctōꝝ suoꝝ quisq̄ȝ cōstringit. gladiū habetis in manu.i. in libertate vr̄a ē quo funē possetis prescindere. Gladius iste est verbū saluatoris.Ephe.v. Galeā salutis assumite t gladiū spūs qō est verbū dei. In manu aūt vr̄a est libertas. Sȝ dies veniet qñ ligatis manib⁹ t pedibus pijciemini in tenebras exteriores:tuncq̄ȝ libertate carebitis:t hereditate priuabimini.qs in hoc culpandus:quis deniq̄ȝ sup hoc venit arguendus:malicia vr̄a negligētia vr̄a.dānū em q̄ quis tc. Ergo ne i tale incōueniēs cadam⁹ cuilibet nr̄m dr surge t ambula.

¶ In isto sermone erūt due partes.

Prima de pcti derelictione.

Secunda de actuum virtuosorum prosecutione.

¶ Quo ad primū viso quō debemus surgere ad discutiēdā cōsciaȝ. Restat videre quō surgere debem⁹ ad faciendū pfectā pn̄iam et ad iplorandū diuinā miam. De primo dr. Jone.iij. Surgens rex descēdit de solio abiecit vestimētū suū a se t indut⁹ est sacco t sedit i cinere. In his verbis notant ad pn̄iaȝ veram requisita.

Primū ē cordis volūtaria hūiliatio.

Scōm est pcti cessatio.

Tertiū est offense satisfactio.

Quartū dst mortis meditatio.

¶ Primū est tc. ppterea dr. descēdit quo cōtra Nabuchodonosor ille supbus stabat in palatio suo dicēs: Nōne hec est babylō quā edificaui in fortitudine mea: Dañ.iiij.capi. Qui ergo vult surgere ad penitendū primo corā deo se hūiliet, cor suū rebelle t duꝝ offe

rens diuine seruituti. Oē em̄ pctm̄ mortale a deo auertit ꝛ deuꝫ spernit:imo formale cuiusibꝫ pcti mortalis:est auersio a deo seu carētia rectitudinis vel cōformitatis volūtatis create ad diuinā.vez cor penitēs se dirigit sub obedientia ꝛ reuerētia ad deū.Sic monebat fieri q̄ dicebat.ysa.xlvij.c.Descēde sede in puluere filia syon.Scōm ī vera pnia requisitū ē pcti cessatio. Jō addit abiecit vestimentū.ꝗ vestimētū.i.oē pctm̄.de isto dicit ysa.ix.ca. Vestimētū mixtū sanguine erit ī cōbustionē ꝛ cibus ignis.Ab hoc sanguine purgari cupiebat q̄ dicebat.Libera me d̄ sanguinib⁹ de⁹ ꝛc.Hic nota ꝙ nullus est capax pnie:nisi corde firo velit abstinere a pctō et pcti ꝓpinq̄ occasione.Venia em̄ nō dat nisi correcto.de reg.iu.li.vi.Uade ꝛ nolli amplius peccare.Jo.v.ꝛ.viij.Hoc attēdāt alienuꝫ hn̄tes ab annis decē:ponēdo se in tutō ꝑtē suā in piculo: nō cōcedēdo pecuniā ſ̄ mercātiā venalē ꝑ maiori ꝓcio in duplo ꝗ̄ valeat. habēdo insup alienū ꝑ fraudes ꝑ fallacias ꝛ iniquos alios ꝯtract⁹.Hoc attēdant luxurijs dediti q̄ ꝑ menses ꝛ ānos suas ineptias exercēt.Hi ꝛ ſ̄ in paschate confiteant:nō tn̄ suā abijciūt vestimēta:q꞉ nec ꝓpositū cauēdi hn̄t:nec occasionē fugiūt.De talib⁹ d̄r Hiere.v.Jndurauerūt facies suas supra petrā:ꝛ noluerūt reuerti.Hoc vestimēto dānato induti sūt lusores lenones macq̄relle symoniaci ꝛ alij pctōres idurati.qb⁹ dicit aug.in quodā sermōe. Noli amare veterē tunicā:mutate:ſi vis mutari.ſi nō vis mutari habes ī vetustate dānari.Tertiū ad pniaꝫ requisituꝫ ē offense satisfactio.Necesse est em̄ vt pctōr q̄ per inordinatā delectationē a deo discessit ꝑ emendā ꝛ satisfactionē ad deū redeat.Propterea d̄r:q꞉ rex niniue indut⁹ est sacco in signū amaritudinis ꝛ doloris.Petrus quoqꝫ egressus foras amare fleuit.Luc.xxij.Et dauid ꝓnus iacebat in terrā dicens.Ego sum qui peccaui.Nulli aūt duruꝫ videat factum hoc accipere:q꞉ in presenti seculo vel futuro opꝫ penā soluere vsqꝫ ad vltimū quadrāteꝫ. propterea ad Ro.vi. Sicut exhibuistis mēbra vr̄a seruire iniquitati ad iniquitatē:ita nūc exhibete mēbra vr̄a seruire iusticie ī sāctificationē.Hic aūt nota ꝙ nulla pnia valeret satisfacere pro pctīs nr̄is immo nec ꝑ minimo mortali: ſi tn̄ minimuꝫ dici debeat nec possemus per quecūqꝫ ieiunia per quadringētos annos cōtinuata:nisi esset aliud ꝗ̄ meritū nostrum.Dr̄ em̄.ysa.liij.de xp̄o:ꝙ dn̄s posuit in eo iniquitates omniū nr̄m.ꝛ i.Pet.ij.Peccata nr̄a ipe pertulit in corpore suo super lignū.i.penā dicit mgr̄ di.xx.tertij nr̄is peccatis debitā.quare dicit sctūs Bonā.dist.xix.iij.ꝙ meritū xp̄i totaliter delet in nobis originale per baptismū.peccata aūt nostra post baptismū cōmissa delent ꝑ pniam nr̄am presupposito merito xp̄i tanqꝫ principale: virtute cui⁹ principaliter a deo nobis remittet culpa.Non est em̄ aliud nomē datū sub celo hoībus in quo oporteat nos saluos fieri.Actuū.iiij.Quartuꝫ ad pniam requisitū est mortis meditatio.ꝛ notat cū d̄r ꝛ sedit in puluere. hanc meditabat ꝛ ꝑ hoc se ad pniam aīabat qui dicebat. Quis ē hō qui viuet ꝛ nō videbit mortem.q.d. nullus. Eruet talis hec frequēter cogitās aīaꝫ suaꝫ de manu inferni:pniaꝫ videlicet agēdo.De lyas quoqꝫ panē subcinericiū comedēdo.fugiendo Jezabel peruenit ad mōtē dei. Surge ergo miserabilis paltice ad agēdū penitentiā.Surgere qꝫ debemus ad implorandū dei miam.Luce.xv.dicit filius prodigus Surgam ꝛ ibo ad patrē meuꝫ ꝛ dicā ei.pater peccaui in celum ꝛ coram te.hoc est contra induratos ꝛ desperatos:qui nec infernū timent:nec celū desiderant. Hi sunt de quibus Amos.i. Et ponit de pe.di.i.c. Super tribus sceleribus damasci me conuertam: ꝛ sup quartum non me conuertam. vbi ſm glosam.

Primū scelus est in voluntate,

Scōm in opere.

Tertiū in ꝯsuetudine.

Quartū super quo nō conuertit est pctm̄ in obstinatione.

¶ Tali dicitur Jone.i.Surge ꝛ inuoca deū tuuꝫ.Quilibet ergo attendat:quia ei dicit, Surge ꝛc.

¶ Quo ad scōm principale paruꝫ foret surgere:vtpote de pctīs preterit̄ penitere:ac diuinū auxiliū implorare:nisi hō vellet ꝟtuose ambulare.ꝓpterea addit āmbula.JDicebā mae bn̄ ꝙ ad ābulandū ſm iter ꝓceptorū erigit viā rectā inquirere:ac sumpt⁹ cōgruos portare.i.opera meritoria facere. Uiso ergo ꝙ volens saluari dꝫ ꝑ dei timorē ꝛ amorē in

cedere. Consequēter vidēdū est qualiter debeamus meritorie opari p quo occurrit dictū Ezechie.iiij.Regū.xx.vbi sic dr. Memēto queso quō ambulaueri corā te in veritate & qd placitū est effeceri. Ubi nota q Ezechias interptat cōfortauit me dns.& significat bonū xpianū diuina gra adiutū sine q nullus bñ pōt opari. Ro.vi. Gratia aūt dei vita eterna.q dz ambulare sicut Ezechias. Prio habēdo in intellectu purā intētionē.memēto inqt quomodo ambulaueri corā te. nō dicit corā hoibus. Math.vi.Attendite ne iusticiā vestrā faciatis corā hoibus &c. Et hoc est cōtra ypocritas.Scdo in ore verā locutōnez:qz in veritate qd est cōtra illos qui dicūt mendaciū.:Tertio in ope iustā executionez: qd placitū est corā te feceriz solū sibi intendens placere:qz si adhuc hoibus placerē xpi seruus nō essez.ad Gal.i.Figurat qz talis p Noe.De quo dr.Gene.vi.Noe vir iustus atqz pfect⁹ cū deo ambulauit & fecit qcūqz precepit ei dns.Noe q interpretat requies:fecit qcūqz precepit ei de⁹ significās quēlibet xpianuz:qui dz querere requiē ɔsciētie & quietez qui dz esse vir virtuose viuēdo. Iust⁹ respectu primi pfectus respectu sui: q dz cū deo ambulare & facere quecūqz precepit ei deus Sed ve mūdo a scādalis. ppter eni scādala ptholdoz nō sic iam totus mūdus ambulat Sed vt dr Philip.iij. Multi ambulāt quos sepe dicebā vobis:nūc aūt & flens dico inimicos crucis xpi. Alij post dyabolū p altū vanitatis & supbie: ambiciosi:pomposi:vane gloriosi.contra quos Michee.ij.Non ambuleti supbe qm tps &c. Alij post carnē p sterquilinū voluptatis & lasciuie.i.Coz.iij. Nonne carnales estis vos & bm carnez ambulatis. Alij post mundū p diuerticula cupiditatis & auaritie:vt auari & inuidi. Jude.ij. Ve illis q in viā cayn abierunt: qui videlz aliorū pfectibus inuidēt vt cayn abel. nō sic charissimi ambulandū est:sed sicut Abrahā de quo Gene.xvij.Ambula coraz me & esto pfectus. Sed parū foret incipere seu pponere virtuose agere nisi iter acceptū ɔtinuaretur Isa.xl. Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē.currēt & nō deficiēt. Et de pe.di.iij.dicit Greg.Incassuz bonū agit si ān vite termi nū deserat:qz frustra velociter currit q anqz veniat ad metā deficit.hinc p Moysen caudā bestie offerre iubet:vt omne bonū qd incipimus pseuerantes ad finē cōpleam⁹. O peccatoz:o munde immūde ad deū recurre: pctōꝝ feces desere:ambula cōtinuādo in bono:vt pro conclusione videntes deū glorificēt:q tantā potestatē dedit hoibus. Qd nobis prestet pius Jesus. Amen.

¶ Dñica.xix.post penthe. Ser.xxxvi.

Multi sunt vocati: pauci vero electi. Math.xx. & in euāgelio. Misit huuz suū hora cene dicere inuitatis vt venirēt & ceperunt oms simul excusare. Lu.xiiij. Diuine clemētie: ac humane militie ostēsiua sunt verba ista.vbi duo notantur.

Primū pietatis diuine miseratio.

Scdm maligne prauitatis ostensio.

¶ Pro primo nota q dns noster iesus xps in fine hui⁹ vite cenā fecit vtiqz magnaz et gloriā eternā preparauit: q merito dr cena: qz in fine huiꝰ mūdi:sicut cena in fine diei ē prepata:in cui⁹ figurā migratur⁹ ad patrez fecit cenā discipulis:lauit pedes apostoloꝝ: dedit corpus propriū:promulgauit dilectionis mandatū: qz tunc purgabit natura humana ab omi vicio:fruemur xpo:ad primū etiaz erit cōsummata dilectio. Uñ hec cena dicit magna.

Primo ppter inuitātis curialitatē.

Scdo ppter inuitatoꝝ gñalitatem.

Tertio ppter cene diuturnitatem.

¶ De pmo Judith.vi. Suscepit ozias achioz in domū suam:& fecit ei cenam magnaz. Magna curialitas est facere cenā aduersario suo. Ozias fortitudo dñi interptatur et significat xpm. Achioz q erat abiectus q et interpretat iracūdia fratris:significat pctōrem fratrē suū ad iracundiā prouocantē. De scdo. Apoc.iij. Si qs mihi apparuerit itrabo ad eū & cenabo cum eo. De tertio.ij.Esdr. iij. Rex darius fecit cenaz oibus prepositis qui erant sub eo.& cū manducassent satiati reuertebantur. Darius interpretatur fertil. De quarto Apoca.xix.Beati qui ad cenā nuptiarum agni vocati sunt. Beatitudo autez includit ppetuitatē. Ad hanc autē cenam talē & tantā vocat dns multos: qz oib⁹ glo

ria paradisi offert. Actuū.x. In veritate cōperi: qr nō est acceptor psonarū deus: s in oi gente: q timet deū r opatur iusticiā accept⁹ est illi. i. Pe.v. De⁹ ois grē q vocauit vos in eternā gloriā in xpo iesu modicū passos ipse pficiet ɔfirmabitq. Ois grē dicit: qr ad oēs eius gratia extēdit. Sed pthdolor lz talis r tāta sit dei pietas erga nrāꝝ miseriā huma nā: tn̄ iniquitas nr̄a suā nō deponit: imo au get maliciā. Sequit ceperūt oēs simul excu sare. lz nullus dicat verbo nolle saluari ope tn̄ perhibet q ad beatudinez nō vult ptin gere: qm̄ illa optat que a grā dei r gloria ab ducūt. Sapi.v. Exiguuz r cū tedio est tps vi te nr̄e venite r coronem⁹ nos rosis. fruamur bonis q sunt. Iobq. xxi. ca. loquēs de talib⁹ ait. dicūt deo recede a nobis sciam viarū tua rū nolumus. Non em̄ volūt pudicitiā: neq religiōis deuotionē: nō actiui iustā opationē: non pctōres pniam. Sed vt dr ad Titū i. Ore fatet xpm factis tn̄ negāt. xi.q.iij.ca. Existimāt. quotiēs male agim⁹: totiēs deuz factis negamus. Ex qua snīa verbi passum pti ɔcludit maiorē ptē hoiz debere dānari. ¶ Pro fundamēto mouet questio. An dn̄s velit om̄s hoies saluos fieri: qm̄ si hoc velit cū ei⁹ voluntati nullus posset resistere om̄s saluabunt. Rn̄det magister snīaruz et post euz om̄s doctores r maxime sctūs Bonauē. di.xl. primi. q sicut dr. i. Thimo.ij. Uult dn̄s oēs hoies saluos fieri: r ad agnitionē verita tis venire. Hec aūt auctoritas pōt tripliciť exponi. Primo dicēdo vult oēs hoies rc. sit distributio pro generibus singuloꝝ r nō p singulis generū: qr de quolibz statu saluabū tur aliq: videlz de statu prelatoꝝ. de statu cō tinentiū: ɔiugatoꝝ: r religiosoꝝ r hmōi. Se cūdo mō pōt exponi vt sit distributio accōmoda. Uult de⁹ oēs hoies saluos fieri q sal uabunt: sicut celū tegit oīa q scz tegunt. Et mgr̄ scholariū docet oēs pueros q. s. docent. Tertio mō exponit a Damasceno. r hāc cōiter sequunt theologi. de⁹ vult rc. voluntate an̄cedēte nō volūtate ɔn̄te. nō tn̄ sic capiendo q sit multiplex volūtas: s dr multipliciter rōne cōnotati. Uoluntas em̄ an̄s dei tn̄ va let ac si diceret: dedit de⁹ aut obtulit: aut pa rat⁹ est dare vel offerre qcquid est necessariū ad salutē obtinēdā. volūtas vo ɔn̄s dei notat hoc qd deus retribuit bm q hō meretur vel demeret. r sic volūtate ɔn̄te nō vult oēs hoies saluos fieri. ¶ Nota bm Petrū aureoli. Et hec dr volūtas bn̄placiti nō volūtas si gni. Snīa hui⁹ thematis est si vn⁹ angelus clamaret vel vn⁹ vestrū hui⁹ societatis vel ciuitatis hic exn̄s dānabit. vnus inqt nō di co plures. quis esť in tota ciuitate exn̄s si es sent. xl. milia qui timere non deberz. Quis vt dr Prouer.xx. Dicere poterit mūdum est cor meum: purus sum a pctō. qto magis ti mere debemus vbi ihs xps clamat. Multi sunt vocati: pauci vero electi. Mat.xx. ¶ Sz dicet quis frater eque bn̄ intendo saluari si cut vos. nescitis qs dānabit vel saluabitur. Optime dicis: s audi qd notat. extra de pre sumptionib⁹. cap. Afferte mihi gladiuz. vbi Salomon phibet snīam dedisse ex vehemē ti presumptiōe. vbi em̄ veritas hri non pōt recurrēdū est ad viā presumptiōis. Formet ergo sic psumptio. legant oēs cronice hysto rie r gesta sanctoꝝ. Et primo pquirat si qs eccl'iasticus habuit gloriaz stādo in ɔtinua fornicatōe vel symonia. Si qs religiosus no tabiliter statū suū trāsgrediēdo. Si nobilis vel vilicus blasphemādo. Si qs iuuenis lu dos aleaꝝ r meretrices freqntando. Si qs burgēsis vel diues ad vsurā pbēdo. Si mer cator vel mechāic⁹ fraudādo: piurādo vel fal lacijs vtēdo. Sed q mulier: iocādo: puocādo gestis r nutib⁹ ad peccādū gloriā obtinuit. q si de nullo repiat qs sit saluat⁹ talē vitaz ducēdo: r scelerati pctōres moderni hui⁹ tē poris q passiz sine delectu: ac emēdatione ta lē vitā ducūt vehemēs est suspicio r psūptio q infallibiliter ad eternā dānatione currūt Sicq verificat snīa thematis. Multi sunt vocati rc.

¶ In isto sermone erunt due ptes.
Prima diuine clemētie demōstratiua.
Scda humane neqtie ostensiua.

¶ Quo ad primā magna clemētia saluatoris ondītur q iudeis vocationem diuinam spernētibus ad fidē catholicā ad credulitatem quoq incarnatōis dn̄ice r sacramēti i pn̄ti euāgelio sub parabola nuptiaꝝ venire renuētibus misit discipulos suos ad exitus viarū. i. ad oēs gentes: vt ad fidē xpianam euocarent. Figura hui⁹ renuentie pro iude is facte: ac requisitionis gentiuz ponit. Hester. i. vbi dr: q assuerus fecit cōuiuiuz opti

matibus suis. xxx. anno regni ipsius misit quoqz pro vasti regina cū ipse rex icaluisset mero vt veniret ad cōuiuiū: que venire rēnuit ex quo repudiata extitit: missumqz fuit p regnū vniuersum: vt aliquā aliam sibi assumeret in sponsaz. Rex iste xp̄s est: interpretatur em̄ britudo: fecit cōuiuiū. xxx. anno regni sui. s. in statu gratie post statū legis nature τ legis mosayce: q̄ incaluit mero amore. s̄m illud Cāt. v. Amore ei⁹ lāgueo in cruce. Misit p vasti. i. synagoga iudeoꝝ q̄ noluit venire: ppter qd̄ repudiata fuit: τ tūc misit p vniuersaz terrā vt q̄rerenť puelle: τ vnā spōsaz sibi assumeret. s. eccl'iaz q̄ ē vna vnitate fidei τ dilectōis. vocat aūt τ q̄ri fecit puellā istā. s. aiaz vt ad hoc ꝯuiuiū veniat q̄ttuoꝛ modis. s. qd̄ cōsueuit aliū vocare; s.

Primo p internā inspiratione.

Scd̄o per externā p̄dicatione.

Tertio per bn̄ficioꝝ largitione.

Quarto p tribulationū imissionem.

Per pulsum.

Per verbum.

Per signum.

Per nuncium.

¶ De primo nūc est dicēdū. venit em̄ deus τ vocare nō desinit p internā inspiratōez. Jo. iij. Sp̄s vbi vult spirat τ vocē ei⁹ audis τ nescis vn̄ veniat τ quo vadat. ad Ro. viij. Ipse em̄ sp̄s postulat p nobis gemitib⁹ ienarrabilib⁹. i. postulātes nos facit. Apoca. iij. Ego sto ad ostiū foris τ pulso. figura hui⁹ vocationis poniť Ezech. xxxvij. vbi Ezechiel vidit cāpuz ossib⁹ plenū aridis τ dixit ei dn̄s. Putas ne hec ossa viuēt. R̄ndit Ezechi. dn̄e tu nosti. τ dictū fuit ei isuffla in ossa hec a q̄ttuoꝛ vētis veniet sp̄s sup ossa hec τ viuēt. q̄d q̄so p cāpū nisi mund⁹ iste significať. Quid p ossa arida pelle carne τ hūoꝛib⁹ p̄uata nisi pctōꝛes i hoc mūdo viuētes honesta vita virtuosa opatōe τ gratie hūoꝛe p̄uati significanť. Sed qd̄ remediū: certe insufflādū est in ossa hec: hoc interpellādū ē diuinū auxiliū vt inspiret: τ hoc a quattuoꝛ ventis.

Primo ab oriente inspiciēdo qualiter tota per pctm̄ est pdita vt inde doleat.

Scd̄o ab occidente ꝯsiderando mortē iminentē vt tn̄ timeat.

Tertio a meridie. i. a p̄speritate cōsiderādo ꝙ i p̄ntivita nihil pōt eē stabile; vt sic i mūdo confidere desistat.

Quarto a septētrione ꝯsiderādo diuinā iusticiam: que nil inultuz dimittit: vt inde expauescat.

¶ Et tūc nisi hō sit durus cōpungiť reuiuiscit: τ ad deū redit. Qui ei sp̄u dei aguņť hij sunt filij dei. Ro. viij. Sz p th dolor pōt nūc dicere saluatoꝛ qd̄ dr̄ Job. xix. Vocaui seruū meū τ nō respōdit mihi. Nouit de⁹ sic nūc videndo mortales pestes sensualitates pluriū hoīz mortes τ casus multi: ac multi multas habuerūt inspiratōes: τ tn̄ vix aut raro executōi demandanť: quare iuxta sn̄iaz verbi preassumpti merito dr̄. Multi sūt vocati pauci vero electi.

¶ Quo ad scd̄m p̄cipale: visa diuina clemētia in multoꝝ vocatōe: ꝯseq̄nter poniť hūana neq̄tia. humanā dico nequitiā: qm̄ null⁹ dānať: nisi propter sua demerita Ozee. xiij. Perditio tua ex te israel: ex me aūt auxiliū tuū. Et. xxij. q. iiij. vasis ire. nunq̄ de⁹ parat interitū: nisi spōtaneū hō haberet delictū: τ tot⁹ mūdus in maligno posit⁹ est. i. Joh. v. Jō plures dānanť τ pauci saluanť: qd̄ ostēdo pluribus vijs scz.

Auctoritate.

Ratione.

Exemplo.

Figura.

¶ De primo Mat. vij. Intrate p angustā: q2 lata τ spaciosa est via q̄ ducit ad pditionez: τ sic multi intrant p eā. arta aūt est via: q̄ ducit ad vitā: τ pauci ingrediūtur p eā. Isa. i. Multiplicasti gentē: sed nō magnificasti leticiā. Ecclesia. i. Stultoꝝ infinit⁹ est numerus. Lu. xiij. Contēdite intrare p angustaz portā: q2 in veritate multi querēt intrare et nō poterūt. Aug. xx. de trinitate dei. Plures hoīes currūt in penā q̄z in gloriā. Et idē libro de vero cultu. Arbitroꝛ tres ptes mūdi fore dānādas: eo ꝙ in oēs regnet ifidelitas. De quarta aūt pte q̄d dicāt nisi ꝙ. i. Joh. v. ait. Tot⁹ mundus in maligno posit⁹ est. Et Greg. i homelia sup Matheū. Ad fidē plures veniūt: s̄z ad regnū celeste pauci pducūť Si he auctoritates sufficiāt credať eis. Rōne pbať. Certū est tn̄ ꝙ nullus saluať nisi baptizať si sit possibile baptizari. dr̄ ei Joh. iij. ca. Nisi quis regeneratus fuerit ex aq̄ τ sp̄ūsancto nō pōt intrare in regnū celoꝛuz.

Certuz est scdo q nullus baptizatus salua ri pōt:nisi velit suare pcepta decalogi.Mat. vij.Nō omnis qui dicit mihi dñe dñe intra bit regnū celoꝝ. Quis aūt est q nūc seruet precepta decalogi:dr ei Gene.ꝛ hr simaliter. xij.q.i.ca.Ois etas:sensus:ꝛ cogitatio hois prona sunt ad malū.ꝛ pfato ca.Ois etas p na est ad malum.

Quo ergo vadūt oēs iudei:ad infernuz.

Quo vadūt oēs infideles:ad infernum.

Quo vadūt pueri sine baptismo decedētes: ad infernum.

Quo vadūt oēs heretici: quib⁹ pene plen⁹ ē mūdus ad infernum.

¶ Quot sunt qui nō credūt infernū paradi sum aie imortalitatē. Alij q nō estimāt lu xuriā esse pctm̄:quo vadūt hi oēs ad infernū Quid dicā de ignorātib⁹ articulos fidei sal tē que p cōez ecclesie traditionē pñt haberi. ignorātib⁹ quoqꝫ precepta decalogi: necnō ꝛ de ↄfessorib⁹ ꝛ platis totaliter ignorātib⁹ q spectāt ad suū statū quo vadūt isti ad ifer nū.vnde pbaꝛ ex iure canonico ꝛ dictꝭ theo logoꝝ.dicit ei btūs Tho.in.iij.pte.qsti.xvij. Qd ignorātia iuris diuini nō excusat i his q sunt doli capaces.Extra de vita ꝛ honesta te clericoꝝ cap.vt quisqꝫ.Quo p̄tēdunt pdo nes:fures:vsurarij:ꝛ dānificatores ad ifernū Cuz oēs hi teneantur restituere nec restitu unt.probaꝛ hoc p exēplum de vsuris ca.Cuz tu. Quo vadūt oēs mali religiosi nō obser uantes regulā suā ad infernū.dr Eccles.v. Displicet deo stulta ꝛ infidelis promissio. q tendūt oēs meretrices ꝛ fornicarij ꝛ cōcubi narij ꝛ hi similes ad infernū.dr em̄ ad Eph. v. Hoc aūt scitote intelligētes:qm̄ ois forni cator aut immundus:nō hꝫ partē in regno xpi ꝛ dei.figuras de paucitate saluandoꝛuz habes Gene. vij. q quot aie euaserūt dilu uiū octo nō plus.Gene.xix.De illis cunctis ciuitatib⁹ euasit loth cū duab⁹ filijs suis ꝛ vxore:que tñ postmodū conuersa fuit in sta tuā salis. Sed de illa numerosa multitudi ne filioꝝ israel numeratoꝝ a viginti annis ꝛ supra ingressi sūt terrā pmissiōis.s.caleph ꝛ Josue. legiꝛ qꝫ in vita beati Bernardi:q apparuit vni religioso.xiij.dieb⁹ post morte suā:qui cuz interrogaret si foret adeo diffici le saluari sicut scripture dicebāt.Respondit q sic ꝛ q eadeꝫ die qua mortu⁹ fuit.xliij. mi lia mortui sunt qui oēs dānati fuerūt dēp tꝭ vno seculari qui tūc ingressus est purgatori uꝫ ꝛ vno heremita cū ipso intrauit paradi sum.O xpiani renegati.O indurati populi ad deū redite:qso pniam agite qꝛ multi sūt vocati pauci vero electi.Et p conclusiōe re nouamini in spū mentis vre.Qd vobis cō cedat dulcis iesus Amen.

¶ Dominica.xix. post pēthe.post prand um. Sermo.xxxvij.

Multi sunt vocati pauci vero electi. Math.xx. Nemo viroꝝ istoꝝ q vocati sūt gusta bit cenaꝫ meā Luc.xiiij. Diuine seueritatis ↄtra sceleratos pctōres dei vocationē spernētes verba sunt ista: vbi principaliter libet iqui rere fiicādēs a gratia valeat resurgere ꝛ qui bus modis misericordiam poterit obtinere. Pro quo videꝛ q nō per textuꝫ apostoli ad Hebre.vi. Nā dicit ipossibile est eos q semel sunt illuminati ꝛ gustauerūt etiā donuꝫ ce leste ꝛ particepes facti sunt spūsancti:gusta uerunt nihilomin⁹ bonū dei verbū virtutes qꝫ seculi venturi ꝛ prolapsi sunt rursus reuo cari ad pniam.Et rursus de pe.di.iij.c.repi unꝛ.dicit Ambrosi⁹.Sicut vnuꝫ baptisma ē sic vna pnia est.Sꝫ bm Bona. ꝛ alios docto res.xiiij.di.iiij.pnia est iterabilis ꝛ q̄diu du rat vita habēs vitaꝫ semp pōt penitere: qm̄ morbus ↄtraiquē est pnia: qui est pctm̄ mor tale est iterabilis rōne vertibilitatis natu re liberi arbitrij bm quā pōt auerti a deo vel ↄuerti ad ipm. Ad hoc est text⁹ de pe.di.iij. ca.adhuc perfidi instāt.Qm̄ quotidiana est offensio opꝫ q quotidiana fit remissio. Cur docuissꝫ dño orātes dicere:dimitte nobis de bita nostra : nisi ipse misericors pseueraret qui nos ab hac petitōne nō deficere docuit. dictum autem beati Ambrosij intelligitur de penitentia solēni.dicit Bonauen. que de more quorūdam ecclesiarū imponitur:qꝛ se mel dūtaxat:non aūt de penitētia cordis q homo ad deū conuertitur: dictū qꝫ apostoli preallegatuꝫ cū dr:impossibile intelligitur id est difficile multū.Ingratitudo em̄ dicit

beatus Bernardus est ventus vrens et de-
siccans diuine misericordie fontē. Refutā-
tes ergo cenā illā nō gustabunt: qr durante
spacio vite quo nūc debēt ad deū recurrere
ipsum audire nolūt. Sed veniet dies ī qua
clamabūt: nec exaudient. Mat. xxv. Dixerūt
fatue virgines dñe dñe aperi nobis: quibus
responsū est nescio vos. O pctōres excecati
nūc redite: nūc clamate ad eternas nuptias
cū debito vase venire. qz si vos indignos di-
uina mia arbitrami. Memētote qz Absa-
lon recōsiliatus fuit patri suo Dauid p me-
diū illius sunamitis mulieris q̄ plorās di-
cebat. heu me mulier vidua ego sū. Et p do
cumētū pricipis militie noie Joab absalō q̄
prēs fugauit a regno: pctōr est q̄ deū effuga
uit a ppria ɔscia. Mulier illa vidua ꝟginē
mariā repñtat. Joab aūt pnceps militie Je
sum xpm. harū duaꝝ psonaꝝ medio pctōr
pōt reuocari ad pniam. dr em̄ Ro. v. de xpo.
Sicut p hoīs vni⁹ dlictū pctm̄ itrauit ī oēs
et p pctm̄ mors: ita p vni⁹ meritū gloria in-
trauit in oēs. De ꝟgine aūt gl'iosa dr p figu-
rā Judith qr p te hodie liberauit dñs pplm
suū. Ad has ergo psonas pctōres paupculi
redite. dr em̄ de reg. iii. lib. vi. Ois res p eas-
dē causas soluit p quas et nascit: mors venit
p vnū hoīem et vnā mulierē: ita et vita: et sic
de numero paucoꝝ eritis de quo sentētia ē
verbi preassumpti. Multi sunt vocati pau-
ci vero electi.

¶ Pro fundamēto mouet qstio: vtrū pdesti
natiōis vel reprobatōis a parte nrā sit aliq̄
cā. Rñdet Sco. xli. di. primi qñ qrit vtrū sit
aliqua rō pdestinatōis vel reprobatōis nō
querit de ipso actu q̄ est idē cū volūtate di-
uina: s; de trāsitu sup hoc obiectū vel illud.
Dixit ergo qz in predestinatōe vel reprobati
one pñt notari quattuor signa.

In primo de⁹ intelligit se et oēs creaturas.

In scdo aliquos eligit ad curiā suā et circa
aliquos nihil ponit.

In tertio videt oēs casuros in adā.

In quarto signo nō surgētes a pctō ordinat
ad penam.

¶ His quattuor suppositis dr qz pdestinatōis
a parte nrā nulla est rō. Sed de⁹ quos vult
mere eligit nec aliqs pōt dicere sibi cur hoc
facis vel quare hos eligis et illos nō. de eadē
eī massa figulus vnū vas facit ad ɔtumeliā
aliud aūt ad honorē. Reprobatiōis vero est
ratio a pte nrā videlicz malū preuisū: qr nū
q̄ aliquis ordinat ad dānatiōem: nisi rōne
mali preuisi. Nota fm doctorē subtilē. xl. di.
primi. Qd predestinatio est ordinatio electi
onis a diuina volūtate alicui⁹ nature intel
lectualis ad gratiam et gloriam. Ista diffi-
nitio tria tāgit fm tria q̄ aspicit pdestiatio
Primo in pdestinatōe ē ppositū dei eternū
Scdo est illud qd predestinatur.
Tertio ad qd tendit pdestinatio.

¶ Quo ad propositū eternū dicit doctor in
diffinitōe qz est ordinatio electōis a diuina
volūtate. Et prio apparet qz pdestinatio ve
rius est act⁹ volūtatis q̄ intellect⁹ lz psup-
ponat intellectū. Sic electio cōsiliū ex ter-
tio Ethico. vñ tangit intellectū et volūtatē
dū dicit a diuina volūtate. differt aūt pdesti
natio ab electōe diuina: qr loqndo pprie: e-
lectio est medioꝝ ad finē. ex. iij. Ethico. Sz
predestinatio est ipsius finis. Ideo dr ppa-
ratio ad gloriā. vñ ista differunt.

Electio.
Vocatio.
Et predestinatio.

¶ Quia et a pte rei et in intētōe preintelle-
cta pdestiatio psupponit ipsi electōi et voca
tiōi sicut appetit prius finis his q̄ sunt ad
finē. licz in executōne pri⁹ sit vocatio q̄ pre
destinatio. Multi sunt vocati pauci vero
electi.

¶ Rursus prior est executōe electio q̄ pde-
stiatio. Sicut qs p media ad finē vocat ad
finē. ¶ Scdm qd tāgit a doctore est illd qd
predestinat: dū dr qz pdestinatio est alicui⁹
nature intellectualis: ex q̄ apparet qz est qsi
species pscietie: prescietia em̄ oīm est. Sed
predestinatio est tm̄ nature itellectualis. dr
aūt nature itellectualis et nō rōnalis natu
re: qr angeli sunt pdestinati et nos. tñ pprie
nō dicunt rōnales: qr nō discurrūt in cogni
tōe sicut et nos qd est opus rōnis: sed sūt in-
tellectuales. ¶ Tertiū qd tāgit doctor est il
lud qd predestinat. s. ad qd tendit ad gratiā
et gloriā inquit gratia est medium tenendi.
Sed glia est in qd tendimus. et dr pdestina
tio a pre qd est ante et destinatio. et ratione
destinatōis dicit quedā absolutū actū. s. vo-
luntatis. rōne autē huius prepositōnis pre
cōnotat antecessiōez ad predestinatū. Nota

vlterius quid sit reprobatio. vñ ſm Augu. ⁊ est in lra. Reprobatio est pſciētia iniq̃tatis quorūdā ⁊ pparatio eoꝝ ad dānationē: et h̃ ꝙtum ad hec tria,

Odiū dei eternū,
Dānatio eterna,
Pena eterna.

¶ Vñ reprobatio tria dicit. s. odiū dei etnuz per obdurationē reprobati. vñ ista obduratio ſm Aug. lib. de pdestinatione sctōꝝ nihil est ꝙ dei obuiatio mādati. ¶ Scđum dānatio eterna seu pena. Primū ē ex parte dei Alia duo ex parte reprobati. Sed scđm. s. obduratio ē ex sue volūtatis malicia. ¶ Tertiuz vero. s. pena eterna est ex dei iusticia que vnicuiqꝫ reddet iuxta opera sua. Mireť nullus si plures dānenť. dicet forte qs sermōe pcedenti nos remisistis ad pſumptionē: cū dñs noster nos plus diligat ꝙ mr̃ ppria filium suū ſm illud Isa. xlix. Nunqd pōt obliuisci mater infantē vteri sui: ⁊ si oblita fuerit: ego tñ tui nō obliuiscar. plus insuper amat ꝙ qcūqꝫ pater. Nōne ideo ē vehemens pſumptio de diuina mia. dr̃ eñi Luce. xi. Si ergo vos cū sitis mali nostis bōa dare filijs vestris: ꝙtomagis pr̃ vr̃ celestis dabit spm̃ bonum petētib⁹ se. vehemēs ergo ē presumptio ꝙ de⁹ q̇ nos tm̄ diligit nobis itaqꝫ compatieť. Sed attēdāt precor ita loquētes qđ scribiť in aucten. Cū de appellatōe cogi. §. causas collatiōe. viij. In quib⁹ ponunť. xiiij. casus in quibus ⁊ propter quos filius meretur exheredari.

Primū ē si fili⁹ manus iniecerit i parētes.
Scđs ē si iniuriā inhonestā eis cōtulerit.
Tertius si fili⁹ malefic⁹ efficiť.
Quart⁹ si cū maleficis cōuerseť.

¶ Talis vel fili⁹ snia hr̃ in glosa. ca. quinta uallis de iureiu. in antiqs. Qđ si qs in parētes manus iniecerit vel enormē iniuriā eis irrogauerit: hereditate parentū venit puandus. Ad vos dānati pctōres: ad vos inqꝫ sūt verba ista. An nō quotiēscūqꝫ pctis mortaliter man⁹ in xpm mittitis. dicat apl's ad Hebre. vi. Rursus sibimetipsis crucifigētes filium dei ⁊ ostētui habētes. ⁊ ps. Supra dorsum meū fabricauerunt pctōres. Rursus lusores passim nomē dei blasphemātes nōne iniuriā sibi ihonestā faciūt: dicat Beda. Qui tūc ē cesus colaphis iudeoꝝ nūc cediť blasphemijs xpianoꝝ. Insup quotiēs inuidi ij qui rancorosi odijs suis pfūdunť. Nōne cuz diabolis maleficis cōuersanť: vlteri⁹ spurcissimi luxuriosi vacātes luxurijs deniqꝫ sibi d̃ pprio corpe turpitudinē fabricātes nonne malefici efficiunť: q̃re iustissime merenť exheredari hereditate eterna. O miseri sp petestis videre ꝙ multi sūt vocati ⁊c.

¶ In isto sermone erūt due ptes.
Pria ps erit diuine clemētie demōstratiua.
Scđa hūane neqtie ostensiua.

¶ Quo ad primuz viso sermone pcedēti q̃lr vocat nos de⁹ p internā inspirationē: videndū est nūc q̃liter vocat nos p pdicationē exteriorē ⁊ bñficioꝝ largitionē: ac per flagellorum duriciē seu p verbū viuū ⁊ signū minificū ⁊ nunciū certū. de pmo ps. deus deoꝝ dominus locutus ē ⁊ vocauit terrā. ⁊ Lu. xiiij. Misit seruum suū hora cene dicere inuitatis vt venirent. Seru⁹ iste cet⁹ ē oīm pdicatorū: qui in lege noua ⁊ veteri missi sūt cū verbo dei viuo aduocandū oēs hoīes ad gliaz. Hebre. iiij. Viuus ē sermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oī gladio ancipiti ptingēs vsqꝫ ad diuisionem aīe ⁊ spūs. Tria aūt sūt gña audientiū verbū dei.

Primi sūt i pctis indurati: hi frangi ⁊ cōteri indigent.
Scđi sūt i se aridi: ⁊ lꝫ nō sint idurati vt primi: vix tñ aliqd boni libet eis facere: hi indigent irrigari ⁊ irrorari.
Tertij sūt tepidi: q̄ lꝫ a pctis caueāt: ac multa bona facere velit: gustū tñ in bonis vix capiūt: ⁊ hi acui ⁊ inflāmari indigēt.

¶ Primis dꝫ ee verbū diuinū tanqꝫ malle⁹ p duras cōminationes ⁊ graues snias pctōꝝ duritiē cōterens. de hoc Iere. xxiij. Nunquid nō verba mea q̃si ignis: ⁊ sic malleus conterens petras. scđis dꝫ eē tanqꝫ aq̃ irrigās: et ros infundēs: ⁊ de hoc scribiť Isaie. xlv. Sicut imber ⁊ nix descēdit de celo ⁊ vltra non reuertiť: sed iebriat terrā et facit eā germiare: sic erit vbū meū qđ egrediet d̃ ore meo ñ reuerteť ad me vacuū: s pſperabiť. Tertijs verbum diuinū ē exasperās ⁊ aridos inflāmans. Et de hoc Lu. vlti. Nōne cor nr̃m ardens erat dum loquereť nobis in via. vnde eñi cōuersio ⁊ tot ⁊ tantoꝝ pctōꝝ qui nō solum dieb⁹ ebdomadis ⁊ mēsibus: sed ēt annis multis i pctis steterūt aliqñ. xx. xxx. xl.

vtpote in blasphemijs:sortilegijs:furtis:lu
xurijs:ꝛ lenocinijs:nisi ꝑ verbū dei efficacit
predicatū:vnde demū fletus passiōis dn̄ice
suspiria magna ac desideria celestis patrie
nisi ꝑ verbū diuinū. O felix vocatio vtinā die
bus nr̄is ꝑꝑ nostra ɔ̄merita nō eēt hꝰ verbi
carentia ꝛ vocatiōis tā efficacis sicut cōmi
naꝛ dn̄s ꝑ Amos.viij. Mittā famē in terrā
nō famē panis ꝛ aque naturalis:ſ; famem
audiēdi verbū dei. Recte em̄ ꝓpter tātā vtili
tatē verbi dei. Dr̄ extra de officio vel potesta
te iudicis.c.i. Inter oīa q̄ spectāt ad salutē
ꝑpli xp̄iani pabulū vbi diuini marie noscit
esse necessariū. Qm̄ nō in solo pane viuit hō
sed in oī verbo qđ ꝓcedit de ore dei. Sed ve
infelici xp̄ianitati: qm̄ si in tyro ꝛ sydone.i.
si in filiꝰ ꝑdicata essent q̄ nūc dicūtur et
principaliter xp̄ianis forte egissent pn̄iam.
Quis ē nūc q̄ velit predicationē audire:aut
si audiat q̄s est q̄ perfecte attendat:ꝛ nō po
tius mente vageꝛ verbū spernat aut irride
at aut attēdat:quē reperies:qui opere ꝑfici
at. iam em̄ īpletū videꝛ qđ ap̄lus.ij.Thi.iiij.
ꝑdicabat futurū. Erit ei tp̄s cū sanā doctri
nā nō sustinebunt. Sed ad sua desideria co
aceruabūt sibi magr̄os prurientes aurib⁹ .ſ;
ꝙ̄ grande malū sit dr̄ Prouer.xxviij. Qui de
clinat aures suas ne audiat legē orō eiꝰ erit
execrabilis. Et.xliij.di.c.dispēsatio. Dicit sic
nō leue crimen incūbit pōtificibꝰ nō siluisse
qđ cōgruit:ita his qđ absit nō mediocre pe
riculū:qui cū debeāt parere,ɔ̄spiciūt. Et.i.q.
i.c.interrogo.dicit Aug. cū ꝙ̄ta sollicitudie
obseruamus: qn̄ corpꝰ xp̄i mistramꝰ: vt nil
ex ipso de manibꝰ nr̄is in terrā cadat tanta
sollicitudine obseruamꝰ:ne verbū dei qđ no
bis erogaꝛ dū aliqđ: aut cogitamꝰ:aut loq̄
mur de puro corde depereat. De vocatione ꝑ
signū dr̄ Isa.x. Leuabit dn̄s signū in natio
nes ꝛ cōgregabit dispsos iuda ꝛ colliget ꝓ
fugos israel. Istud ē signū crucis: qđ est si
gnū amoris Isa.v. Quid vltra debui facere
vinee et nō feci. de signo timoris ꝑs. Dedisti
metuentibus te significationē vt fugiant a
facie arcus. De vocatione per nunciū siue ꝑ
tribulationes dr̄ Hester.xv. vocauit assuerꝰ
Hester cū virga quā tenebat in manu sua. di
cit em̄ Greg. ꝙ mala q̄ nos hic ꝑmūt ire ad
deū nos cōpellunt. Sūtq; penalitates nun
tij diuine voluntatis vt reuertamur. Nullꝰ
ergo ɔ̄ deo cōqueraꝛ ꝙ nō sufficiēter vocatꝰ
sit:quare infertur sn̄ia verbi ꝑassūpti. Mul
ti sūt vocati:pauci vero electi.
¶ Quo ad scd̄m ꝑncipale: viso ꝙ plures re
probātur q̄ dānanꝛ ꝙ̄ saluētur videnda ē ra
tio perditiōis tot aiarū. Et ꝑmo declarādū
occurrit:q: ex parte di hic nō ē rō. imaginā
tur aliqui ꝙ io pauci sūt electi:q: diuina ꝑ
scientia ordinauit sic ꝙ pauci saluabuntur
Sed attendāt tales q̄d dicat Sco.dist.xl.i.
Memoria mea nō cogit ꝑterita fuisse. Sic
nec diuina ꝑsciētia futura fore. Ad hoc ē ex
emplū qđ ferꝛ ipsi Scoto accidisse prout re
fert magister Guillermus de valle rauliōis
Dum em̄ Sco. semel deambularet ꝑ angli
am occurrit laboranti in agro cui dum salu
tis monita suggereret:rn̄dit agricola. quid
nam ē ꝓ salute laborare:scit em̄ deꝰ q̄d mihi
contingere debeat:ꝛ an saluabor vel damna
bor. Cui rn̄dit Sco. deus vtiq; scit: si in ter
ra hac quā colis debeat crescere triticū ꝓuē
turum:veniet etiā si nō laboraueris. Si ve
ro sciat nō ꝓuēturū perdis penā tuā:q: non
crescet. Si ita sit ꝙ vt asseris ꝑ solā prescien
tiā diuinā oīa infallibiliter accidant. Quid
ergo laboras. Ad hec verba agricola obmu
tuit. ductus em̄ fuit ad meraꝫ nō loq̄. Audi
ant hec singuli:qm̄ si nō laborāt terrā cōscie
ntie nihil in ea crescet. Si em̄ laborare velit
nō perdēt penā sue dānationis: ergo q̄rēda
nō est alia rō ꝙ̄ illa q̄ vtiq; ī euāglio notaꝛ
cū is qui veste nuptiali carebat in tenebras
exteriores ꝓijci iubeꝛ. Que aūt sit hec vestis
declaraꝛ.i.Pe.iiij. Sup oīa aūt charitatem
continuam habētes:quia charitas operit mul
titudinem peccatorum:hec charitas electi
ue vel imperatiue omia includit ad salutē
necessaria.
Continet em̄.
Credenda.
Agenda.
Speranda.
Et suscipienda.
¶ In his em̄ q̄ttuor cōsistit salus hoīum vt
credāt qđ credendū est: agant qđ agēdū est
Et ea atq; teneant:sperent ꝛ optent que sup
omia sūt desideranda. Ea vero q̄ remedium
cōtra lapsū afferūt digne suscipiant. Ad ꝑ
mam spectāt articuli fidei. Ad scd̄am prece
pta decalogi. Ad tertiam dotes celestis pre

mij:pro quibus poscendum τ alijs necessa-
rijs ad salutē ordiate sūt petitiōes oratiōis
dñice. Ad quartā sacramenta ecclie q̄ digne
suscepta grām siue charitatē cōferunt: q̄ q̄-
dem grā vel charitas ꝫm Aug. est vestis nu-
ptialis diuidēs iter filios regni τ inter fili-
os pditiōis. Alio mō dici pōt vestis nuptia
lis ē cōformitas ad vestes xp̄i passi. legr̄ au
tem xp̄s indut⁹ triplici veste in sua passiōe:
videlicet.

Alba.
Coccinea.
Et purpurea.

¶ De prima Luc.xxiij. Indutū veste alba re
misit ad pylatum. De scda Johā.xix. Clami
dem coccineū circūdederūt ei. De tertia ma-
thei.xxvij. Vestē purpurā induerūt ei. Ad
sponsum cōtēplādū in his vestibus inducit
nos Sapi. Canti.iij. Egredimini filie hiru̅s
et videte regē Salomonē in diademate q̄
coronauit eum mater sua in die despōsatio
nis eius. Alba representat castitatem. Coc-
cinea charitatē. Purpurea austeritatē: sed
paucissimi his induunt. Ideo mirū non est
si multi dānant. Apoca.ca.xvj.ibi. Beatus q̄
custodit vestimēta sua. videat quilibet q̄ ve
ste induatur. Si sordida contra albā. Si fra
cta vel dissuta contra rubeam. Si lana lino
ꝙ contexta cōtra purpurā. i. simulatā. qm̄
vt dicitur sopho.i. visitabit dominus omēs
qui induunt veste peregrina defectu vestis
nuptialis. ignibus traditur quilibet q̄ mori
tur i peccato mortali: quod a nobis auertat
dulcis iesus. Amen.

¶ Dominica.xx. post penthecostē,
Sermo.xxxviij.

Omine de-
scende priusꝙ moriatur
filius me⁹. Johan.iiij. τ i
i euangelio hodierno. Ne
tardes cōuerti ad domi-
nū: τ ne differas ď die i
diē. Subito em̄ venit ira illi⁹. Eccl's.v. Ad
pctōrib⁹ i scelerib⁹ viuētes ꝟba sunt ista, vbi
duo notantur.

Primū ē saluatoris monitio,
Scdm ei⁹ dura cōminatio.

Cum peccatū mortale sit irremissibile post
hanc vitā. Eccl'.xi. Ubicunꝙ ceciderit lignū s
ue ad austrū siue ad aquilonē ibi stabit siue
in statu grē siue i statu peccati: ibi perpetuo
manebit anima. Et cum nullus sciat horā
que a presenti seculo excidit: merito spiritus
sanctus vnūquēꝙ monet ne cōuersionē su
am differat. circa hanc conuersionē tria sūt
videnda.

Pricipiū gratiosū.
Motiuū virtuosū.
Cōplemētū fructuosū.

¶ Principiū nostre conuersionis est diuina
gratia. Trenoꝝ.v. Cōuerte nos dñe et ꝯuer
temur. Nullo em̄ pacto ad deum cōuerti va-
lemus nisi ipse nos cōuertat. Crisostomus
homel.xxx. sup matheū. Anteꝙ peccem⁹ li-
berum arbitriū habem⁹ sequendi voluntatē
diuinam aut non. Sed postꝙ peccando ei
nos semel obligamus ex tunc virtute ꝓpa
euadere non poterimus: sed sicut nauis gu-
bernaculo fracto huc vel illuc vadit quocun
ꝙ tempestas eam ducit. Sic homo auxilio
diuine gratie perdito: nō hic facit aliud ꝙ̄
quod vult diabolus. Et nisi dominus eū ma
nu valida misericordie saluat vsꝙ ad finem
vite in peccati vinculis permanebit. pro hac
gratia liberatiua sepe oportet recurrere ad
meritum passionis xp̄i: et ad preces sacre et
intemerate virginis. De saluatore dicit̄ ad
Hebre.ix. Introiuit in ip̄um celum vt appa
reret vultui dei ad interpellandum ꝓ nobis
De virgine vero maria dicitur ad figurā re-
gis Dauid: ꝙ Abigay placauit regem.i. Re
gum.xxv. Dauid iratum contra nabal q̄ iux̄
nomē suū stultus dicebatur. Et hic ē pecca-
tor sic stultus remanens. Pro secūdo moti-
uo cōuersiōis est attendēda cōfidentia com
missorum flagitioꝝ: collatorum beneficio
rum: supplicatoꝝ criminatorum: τ gaudio-
rum promissorum. Hoc motiuo ductus fue-
rat qui dicebat. ps.cxviij. Cogitaui vias me
as τ cōuerti pedes meos in testimonia tua.
Uie iste sūt lapidose per malicias: spinose ꝑ
auaritiā: τ lutose per luxuriam. He sunt vie
tenebre eoꝝ qui dereliquerunt iter rectum:
qui letant̄ cum malefecerint: quoꝝ vie per
uerse sunt τ infames gressus eoꝝ. Prouer.
ij. Quibus consideratis attēte merito sunt
relinquēde. licet proh dolor ď multis possit
verificari quod dicitur de illis duobus dam

natis. Auerterūt oculos suos ne viderent celū ꝛ recordarent̄ iustoꝝ iudicioꝝ. Danielis xiij. Pro tertio aūt qd̄ ē cōplemētū conuersionis: volens ꝑcipere peccatoꝝ remissionem necesse hꝫ relinquere actiones peccatoꝝ ꝛ fugere atq̄ȝ deo sollicite inherere. Nemo enim pōt duobꝰ dn̄is seruire. Mat.vi.iij. Regum xviij.c. Dicit helyas. Usquequo claudicatꝭ in duas ptes si dn̄s ē deꝰ vr̄: si ꝑ q̄: sequimi eū: et hoc merito. ¶ Pro scd̄o principali thematis: q̄ alioquin veniret subito ira illiꝰ vbi et rectitudo diuine vltionis asserit̄: q̄ veniet ꝛ prouisio remedij denegat̄: q̄ subito. Dicat ḡ quilibet aīam sauciatā hn̄s dicat dn̄o. Domine descēde ṗusq̄ȝ moriat̄ filiꝰ meꝰ ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouet̄ qō. An prio penitentē in articulo mortis: possibile sit digne penitere? Sco. di.xx.iiij. tractans hāc materiā ponit duas cōclusiōes. Quarū prima est affirmatiua talis. Possibile ē primo penitere ī articulo mortis digne. Probat̄ sic: quia digne penitere est donū dei. hoc aūt pōt deꝰ cōferre in articulo mortis sicut in sanitate. ptꝫ hoc exēplo latronis. Articulus mortꝭ dr̄ vbi ḃm iudiciū humanū mors ē imminens per infirmitatē vel ꝑ interfectionē. Secunda cōclusio quasi negatiua. difficile ē ꝛ quasi impossibile ṗmo ī articulo mortꝭ digne penitere. Probat̄ hec cōclusio rōne male habituationis defectu circūstātie finis: ꝑꝑ carentiam rōnis: ꝛ ꝑꝑ defectū libertatis. Hec deducētur in prima ꝑte sermonis. Quare merito dꝫ dicere pctōr. Dn̄e descēde ꝛc.

¶ Mirari enī nullus dꝫ si plures dānentur. Habens enī ignē accēsum ī domo sua ꝛ extinguere nolens miraret̄ nullus si domꝰ eiꝰ cōbureret̄. nec valet si diceret q̄s q̄ volūtatem habebat extinguēdi. Dr̄ enī de regulis iuris lib.vi. Mora sua cuilibet ē nociua. ꝛ de electione ꝛ electi ꝑtāte lib.vi.c. Cū inter vniuersas. Ubicūq̄ȝ mora affert periculū nullatenus est differēdū. ꝛ .ff. ex q̄bus causis maiores. l. Nō enī negligētibꝰ subuenit̄: sed necessitate rerū impeditis. Sicut nullus mirare tur si habēs funē ī collo nollēs se saluare vl̄ ꝑscīdere si suspenderet̄ vel strāgularet̄: qd̄ peius est ꝛ valde absurdū. ¶ Ad vos obstinatos pctōres ꝛ peruersos xp̄ianos ignē infernalem nedū per mēsem: sed ꝑ annū ꝛ ꝑ annos plures in cōscia vestra portantes funē quo suspēdemini ab annis multis differentes sunt verba ista. Quot enī pctā mortalia ignis deuorabit testatur Job.xxxi. de peccatꝭ loquens. Ignis ē vsq̄ȝ ad cōsumptionē deuorans. Quot vero eadē peccata funibꝰ cōstringentur. testat̄ sapiēs Prouerb.v. Iniq̄tates sue capient impiū ꝛ funibus peccatoꝝ suorum vnusq̄sq̄ȝ cōstringetur. O quot sunt dānati nunc qui hūc ignē poterantꝭ extinguere qui funē poterant soluere vel ꝑscindere: q̄ tamē ineternū cōburent̄. Nitatur ergo quilibet propriā cōsciam respicere ꝛ anteq̄ȝ comburatur ꝛ strāguletur peccati ignē nitat̄ extinguere ꝛ cū regulo dicat. Dn̄e descēde.

¶ In isto sermone erūt due ꝑtes.
Prima de pn̄ie ī extremis millitate.
Secunda de diuine condescentionis promptitudine.

¶ Quo ad primā ex n̄ris ī peccato mortali merito debet orare deū vt per grām suā descendat in aīaꝫ eius ante mortē: q̄ vix digne penitebit in mortis articulo qui diu fuit ī peccatis assuetus propter tria. ꝛ nunc ꝺ ducbꝰ dicetur. Certum ē enī ꝙ q̄ȝdiu sumus ī p̄nti seculo pugne ꝛ tentatiōibus expositi sumꝰ: ita vt dicat Job.vij.c. Militia est vita hoīs sup terrā. Alia littera habet tentatio. Ephese.v. Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē et sanguinē: sed aduersus potestates mūdi et principatus ꝛ rectores tenebrarum harū. ꝙ si tanta pugna sit in vita nō est dubiū q̄n fortissima sit in morte: in q̄ si victꝰ fuerit hostis ineternum nō superabit. Et si vicat̄: ineternuꝫ nō erit remediū. De hac pugna finali dr̄ Gen̄.iij. Tu insidiaberis calcaneo eiꝰ. et p̄s. Insidiatur vt rapiat pauperē quasi leo ī spelūca sua. Quis tam insensatus qui se estimet superare aduersariū in infirmitate: queꝫ sup̱are nō potuit in sanitate. Quis ei tam ebes vt onera grauia imponat iumento laboribus oīmode cōfracto. Reliqua vero fortiora ꝛ expedita exonerata relinq̄t. Hi sūt miseri peccatores qui ꝑ totū tp̄s vite sue ducunt in gaudio ꝛ leticia dies suos: in fine vero vite sue totū onus sue miserabilis cōuersationis īponūt sup diē extremū. Huiꝰ pugne figura expresse Luc.xix. hr̄ vbi saluator flendo dixit. Uenient dies in te ꝛ circundabunt te inimici tui vallo: ꝛ coangustabūt te ꝛ ad terram ꝑsternent te. O durissimū bel

lium nunc qui audiũt p̃dicatiões: legũt scri-
pturas: sani sũt corpe ꝑpediti nõ sunt intel-
lectu: vident bonoꝝ exẽpla: ꝛ tñ a peccatis ñ
cauent: hosti resistere nequeũt. Quid eis i il-
la pugna cõtinget: qñ soli derelicti infirmi-
tate detenti: oĩqꝫ miseria circũdati erũt. o ve
rax deus forte dicet q̃s. tũc nõ tẽtabunt de
luxuria: auaricia: ꝛ superbia. fateor equidem
Sed certe tunc diuersissimis tentatiõibus
aggredient. Protestat grego. declarans p̃-
dictum euangeliũ. Diabolus eñ sciens tũc
q: modicũ tp̃is habebit totã astutiam suaꝫ
ponet ad subuertendũ hoĩeꝫ. vnde ps. Ini-
mici mei aĩam meã circundederũt: vallũ fa-
ciunt reducendo ad memoriã peccata. Val-
lum eñ ꝓprie ẽ de pallis ꝓhibens exituꝫ et
aditum ciuitatis. Demones ergo aĩam val-
lo circũdant qñ impediũt ne peccata ab aĩa
exeant: ꝛ ne gratia dei intret. Adipẽ suũ cõ-
cluserunt qñ abundãtẽ maliciam suã i aĩaꝫ
ꝯcludere volunt ꝛ q̃rũt. Os eoꝝ locutũ ẽ su-
perbiam: dũ vcꝫ de infidelitate in desperati
one morientẽ tẽtant: dei serui ab hac pugna
nõ sunt exẽpti. Quid ergo inimicis dei acci
dere poterit? Beatus martinus vidit diabo-
lum sibi assistentẽ in mortis articulo: cui di
xit. Quid hic stas cruẽta bestia? Beat⁹ quo-
qꝫ bernar. vexat⁹ fuit in infirmitate ð despe
ratiõe. Sctũs q̃ꝫ cirill⁹ i libro de obitu hiero
nymi: refert de hieronymi discipulo: q cum
triduo ꝑdidisset loquelã sacramẽtis p̃us ri
te susceptis duobus diebus añ ei⁹ exitum ce
pit ita terribiles actus peragere ꝑ circũstã-
tias q monachi timore perterriti i terra ia-
cebãt. Nã qñqꝫ oculis transuersis iunctis si
mul manib⁹ dura facie t'ribiliqꝫ voce clama
bat. nõ faciã nõ faciã: mẽtiris mẽtiris. Post
hec faciẽ suaꝫ in terra firmabat ꝛ vt poterat
dicebat. Adiuuate me fratres ne pereã. Qð
videntes fratres monachi oculis lachrymã
tibus interrogauert eũ q̃d hoc eẽt. At ille di
xit. Nõ vidistis demonũ agmina: q̃ me ðbel-
lare cupiebãt. ꝛ illi. Quid tibi facere volebãt
cum dicebas nõ faciã mẽtiris. Conabantur
ait ille: vt nomẽ dei blasphemarẽ: tũc hoc fa
cere negabã. At illi dixerũt ei. Quare p̃r ab
scondebas faciẽ tuã in terra? Rñdit. ne aspe
ctuꝫ inimicoꝝ viderẽ q̃ tã terribilis ẽ q. oẽs
terrores q̃ sunt i mũdo respectu ei⁹ nihil sũt
Tandeꝫ apparẽte gloriosissimo hieronymo
feliciter migrauit. Si ergo dei seruo tãta fu
erit pena q̃d fiet de inimicis peccatorib⁹? O
miserabilis mũdanoꝝ vita: audi illud Eccl'.
vlti. Memẽto creatoris tui i dieb⁹ iuuẽtu-
tis tue anteq̃ꝫ veniat tp̃s afflictiõis tue. Secũ
dum q̃d impedit ne tunc peniteam⁹ est cha
ritatis priuatio. Certũ est ei q actus displi
centie peccati non est deo placẽs nisi ipsa di
splicentia sit circũstãtia a parte principij et
finis: ita q sit voluntaria ꝛ ꝓpter deũ. de pe
niten. dist. vij. c. nullus dicit Augu. Scriptũ
est neminẽ sine charitate posse saluari. Nõ
itaq in solo timore dei viuit homo quẽ opꝫ
nõ soluꝫ redimere iudicẽ: sed etiã diligere vt
patrem. Audiãt hoc pctis dediti qui si quaꝫ
intẽtionẽ in tali articulo habẽt nõ ẽ ꝑꝑ de
um: sed ꝑꝑ timorem pene parate. Orãt mer
cis cordeau. O peruersa febris. Febris enim
quẽ tollit saporẽ: nũc frigus nũc calorem ge
nerans peccatũ rep̃ntat aufferẽs saporẽ spi
ritualium etiã timore vel amore inordinato
Tamẽ ante mortẽ ad deũ redi: ꝛ deuote dic
ei quod premittitur in themate preassũpto.
Domine ꝛc.

¶ Quo ad scðm p̃cipale vt dominus ðscẽ
dat in aĩam per g̃ram opꝫ q regulus veni-
at ad saluatorẽ ꝛ excecat capharnaũ. ꝛ h̊ dũ
saluator transit a iudea in galileam illa ho
ra relinquet eum febris. hec oĩa mistice itel
ligenda sunt. Regulus regimẽ hñs ðr libe
rum arbitriũ q̃d a nullo cogi potest. Eccl's.
xv. Deus ab initio creauit hoĩem ꝛ reliquit
eum in manus cõsilij sui. s. in liberuꝫ arbitri
um. vnde Hiero. ꝯtra Iouinianũ. Si inq̃t li-
beri arbi. nos cõdidit deus vt nec ad ỽtutes
nec ad vicia necesse trahamur: alioqui vbi ne
cessitas ibi nec corona. Nota tamẽ q liberũ
arbitrium ðr regulus diminutiue nõ rex ab
solute: q: lꝫ cogi nõ possit: nequit tñ merito-
rie oꝑari sine auxilio dei. Propt'ea dic̃ mg'r
senten. xxv. dist. ij. q libeꝝ arbitriũ est facul
tas voluntatis et rõnis. ꝛ sunt verba beati
Augu. Hic regulus debet exire a capharna-
um vt veniat ad iesum. i. dimittere consola
tiones mundanas ꝛ teꝑales. Capharna
um enim interpretatur ager pigũedinis vl'
vallis consolatiõis. Sic fecit qui dixit. Rẽ-
nuit cõsolari aĩa mea mẽor fui dei. Sic ma
thei. x. ðr. Qui nõ accipit crucẽ suã ꝛ nõ seq̃
tur me: nõ ẽ me dignus. sic ap'ls Philip. iij.

Omnia detrimēta fecit arbitratus sū oīa vt stercora vt xpm lucrifacerē. sic fecit Hieronymus. Unū i aureola dicit. Impossibile ē vt h ventrē ⁊ illic mentē quis reficiat: vt de delicijs ad delicias transeat: ⁊ in p̄nti ⁊ i futuro gaudeat seculo. hec ille. Sz necesse ē vt inqt Augusti. in soliloquijs: vt alterā p̄dat cōsolationē supple q̄ reliquā voluerit possidere. sed ad vos indurati pctōres q̄ ebrietatibus: luxurijs: blasphemijs ⁊ vindicationibus: rancoribus: ludis: et piurijs: fraudib⁹: ceterisq̄ peccatis vacatis v̄ba sūt ista. Sed certe p̄th dolor: multi sūt similes balaā. qui vt dr̄ Nūe xi. xxiij. volebat mori morte iustoꝝ: quoꝝ tn̄ vitā grauissime psecutus fuerat ⁊ qb⁹ i bono semp cōtradixerat. Sic ⁊ pessimi peccatores plerīq̄ vellēt premiari premio iustoꝝ et sanctoꝝ habereq̄ finē eorū ⁊ in fine h̄re grām dei: nolunt tn̄ facere opa eoꝝ. Certe talibus dici pōt qd̄ scribif. xl. dist. ca. Nō ē. Nō sunt filij sanctoꝝ q̄ loca tenēt sanctoꝝ: sed q̄ imitātur opa eoꝝ. Quilibet ergo saluari cupiens veniat ad dn̄m oē qd̄ ē in mūdo ꝯtra deū sicut luxuriā supbiā cupiditatē fraudesq̄ et rancorē relinquāt tanq̄ capharnaū vt sic illis dicaf. Sicut credidisti fiat tibi ⁊c. Qd̄ nobis donet dulcis iesus. Amē.

¶ Do. xx. post penthe. post prādiū. Sermo. xxxix.

Domine descende: vt. s̄. Estote parati q̄ qua hora non putatis filius hoīs veniet. Lu. xij. Ad miserabiles pctōres verba sūt ista. vbi duo notanf.

Primū ē saluatoris monitio.

Scd̄m ē dura cōminatio.

¶ Quo ad primū salubriter monemur nos preparare an̄ mortē. Dicit eīn cyprianus. de pe. di. i. c. Nunqd. qualē te inueniet dn̄s: talē te iudicabit. Modus aūt se p̄parādi expositus fuit in ps. dicente. Cogitaui dies antiquos ⁊ annos eternos i mente habui: meditat⁹ nocte cū corde meo ⁊ exercitabar ⁊ scopebam sp̄m meū. pondera singula cogitauit. Certū ē eīn duas eē ciuitates. vnam bonoꝝ: alterā maloꝝ: finalē ⁊ vltimā ad quam quis peruētur⁹ sit penitus sit penit⁹ ignorat Nescit eīn hō an odio vel amore dignus sit. Eccl'. ix. sed oīa in futurū reseruātur incerta Si quis ergo hic efficaciter cogitet nō dubium meditabif in vita sua qualē duxerit: q̄lē ve ducere intendit. Excitabitq̄ se in oībus virtuosis operib⁹ ac scopabit. i. purgabit cōscientiā suā a peccatis. sic eīn dr̄ Apo. iij. In mente ergo habe qualiter acceperis ⁊ audieris. ⁊ serua ⁊ pniam age. sed qn̄ hoc fieri debet dr̄ Eccl'. ix. Quodcūq̄ pōt manus tua instanter operare: q: nec op⁹ nec rō nec sciētia nec sapia sunt apd̄ inferos quo tu ppꝑas. Et hic notaf scd̄a ps in q̄ dr̄. q: q̄ hora n̄ putatis ⁊c. Uoluit aūt dn̄s horā mortis eē incertā triplici rōne.

Primo vt hō viuat puri⁹.

Scd̄o vt hō opef cōmuni⁹.

Tertio vt hō cōuersef hūanius.

¶ Prio ⁊c. ignorās qua hora egredief. vnde Gregorius tractās illud. Uigilate ⁊ orate dicit. Si scirent hoīes qua hora ab hoc seculo migrare d̄berent partē vite sue voluptatib⁹ aliam vero laudib⁹ forte exponerēt. Nūc autem qui nos incertos reddidit suo seruitio semp deditos esse voluit. Scd̄o vt hō operetur cōmuni⁹ ⁊ diligenti⁹ ⁊ p̄ ōn̄s vtili⁹. Si eīn sciret homo mortis horā forte desisteret ab operationib⁹ vtilibus alijs multis vt sibi ipsi vacaret. Unde fert Grego. libro dialogorū dictū fuisse cuidā: cui reuelata fuerat hora mortis. age quod agis: opare qd̄ operaris. Tertio vt hō cōuersef humanius. Si ei sciret hō horā mortis sue nimis melēcolice viueret. Certū tn̄ est q̄ tps breue est. i. Coꝛ. vij. Dū ergo temp⁹ habem⁹ operemur bonū ad Gala. vi. Dicamusq̄ cordialiter domino vt descendat.

¶ Pro fundamento mouef. qō: q: dr̄. dn̄e descende ⁊c. An xp̄i vicarius vel sacerdos dei minister possit peccata dimittere. Respondet Sco. di. xiiij. ⁊ pleni⁹ di. xviij. q̄ q̄uis videatur dicere magr̄ distinctiōe. xiiij. vl. xviij q̄ solus deus habet remittere culpā et obligationem ad penā eternā. Minister tamē ostendit penitentē esse absolutum ac soluit vel ligat ad penam temporalē. Uerius tamen videtur q̄ cū sacramentum penitērie sit sacramentum noue legis habens efficaciam ex ope operato: qd̄ quidē sacramētum h̄z pro formali absolutionē factā a sacerdo

te iurisditionē habēte: ꝙ ꝑ ipam absolutionem seu sacramētū vere remittit culpa seu obligatio ad penam: et cōfert gr̄a ministerialiter. Et si dicatur quis remittit peccata nisi solus deus: est verū auctoritate: sed ministerialiter illud est datū sacerdotibus et dictū est a saluatore. Quorum remiseritis peccata ⁊c. Jo.xx. Nō est aūt sic intelligēdū ꝙ sacerdos si remittat ministerialr ꝙ attingat grām in se: sed ꝑ virtutē sacramētalē i sacramento existētē et virtutē caracteris sacerdotalis simul cōcurrit ministerialiter ad effectū sacramēti: ita ꝙ nō sit tm̄modo ex pacto diuino vt aliqui opinanī: alias non viderenī differre sacramenta noue legis a sacramentis veteris legis. vide btm̄ Tho. in .iiij. sententia. Dicat ergo q̄libet in pctō mortali exn̄s. Dn̄e descende: vcz per grām: descēdat et tuꝰ minister: vt qui ꝑ cōtritionē nō sū sufficiēs obtinere grām illā valeā adipisci per operationē sacramētalē ⁊c. Mireī aūt nullus si plures dānenī. Nēpe nullus mirareī si corpora paganorum hereticorum: aut excōicatorum extra ciuitatē proijcerētur: imo q̄ viderēt ea in humari in terra benedicta mirari deberent Nō em̄ ibi debent sepeliri et si a casu vel alias ibi sepulta fuerit sūt extrahēda. Ut plane hr̄ de statu monachorum. ca. sup quodā canonico regulari. et de sepulturis sacris. Ad peccatores dānatiōe dignos verba sūt ista. Oīs em̄ in peccato mortali exīstēs excōicatus est: q: extra cōmunionē iustorum et sanctorum est. Tollaī inquit Jsa. xxvi. ca. impius ne videat gloriam dei. Jn terra em̄ sanctorū inique gessit. Uigilet ergo ratio sup totum hoīem si sit ibi aliquid ꝑꝑ qđ a sanctorū cōsortio eijci debeat et igni ꝑpetuo deputari. sicut vigilare dꝫ ꝑfectus ciuitatis sup totam ciuitatē et illā circuire die noctuqꝫ: vt q̄libet habeat in domo sua vnde ignem nociuū extinguere possit. Sic notatur. ff. de officio ꝑfecti vigilantis. Nā salutaris hec vigilantia debet esse precipue tēpore sanitatis: ne forte tempore articuli mortis speret homo vigilare et remediuꝫ adhibere et non possit. q̄re merito sub typo reguli clamare debet. Domine descende priusq̄ꝫ moriatur filius meus ⁊c.

¶ Jn isto sermone erūt due ꝑtes vt in primo sermone.

¶ Quātū ad primā partē merito q̄s añ mortis articulū dꝫ deū rogare vt i sua cōscia descendat: q̄m i mortis articulo digne penitere q̄s vix pōt. Et hoc ꝑꝑ duas rōnes q̄ posite sunt priꝰ. quarū

Prima ē passionū alteratio.

Scđa ē malorum habituatio.

¶ Certum est em̄ ꝙ passiōes vehemētes appetitus sensitiui sepe impediunt rationem Sciebat hoc qui dicebat ad Roma. vij. Non quod volo bonuꝫ hoc ago sed quod odio malum illud facio. et iterū ibidem. Jnfelix ego quis me liberabit de corpore mortis huiꝰ. et q̄uis omnes passiones nate sint impedire vsum rationis precipue tamen ƀm Augustinū. lxxxiij. questio. Passiōes causate a tristabilibus plus mouēt q̄ꝫ causate a delectabilibus. Sic enim aliquando mouent ꝙ sic impediunt vel ꝙ totaliter vsum ratiōis tollunt. Actus autem displicentie de peccato vt deo placeat et sit sufficiens ad veram penitentiam exigit ꝙ vtatur ab vtente ratiōe cuius vsus multotiens impeditur propter passiones dolorum aut timorum aut vtriusq̄ꝫ simul. Nouerat hoc qui dicebat. Torrētes iniquitatis conturbauerūt me. Efficiuntur quippe mlti heretici in articulo mortis nec dei nec sui valent recordari. Alij versanī ita circa exteriora ꝙ salutis prope nullo pacto recordantur. his contingit illud August. in sermone de innocentibus. Ab hac animaduersione percutiī peccator vt moriens ⁊c. O quis enarret quot homines in rabiem conuersi sunt hora mortis. Alij in desperationē Alij in ydolatriam. Alij sibi mortes proprijs manibus intulerunt. Alij demones inuocabant. Alij fidem negabant. nunc igitur homo in sanitate de peccato cogitet si peniteat: quoniam vt dicitur Eccl'. ix. c. Nescit homo finem suum: sed sicut pisces capiuntur hamo et aues laqueo: sic peccatores tempore malo. ¶ Secunda ratio quando homo in fine vix potest penitere est malorum habituatio. Habitus est qualitas de difficili mobilis a subiecto. quare peccatores peccatis dediti qui nunq̄ꝫ sciuerūt quid sit penitere nisi forte dormiendo qui etiam in sanitate cōstituti intellectu et sensu non impediti. Si de peccatis suis cogitare vellent ratione cōtrarie habituationis vix possent. Quomodo

ergo hoc poterunt in fine dierum qñ ab hoc retardabuntur ꝛ impedient ꝛ ratione dolorum corpis ꝛ rōne cōtinuate ꝛ frequentate male operatiōis. Propterea Hiere.xiij. dicit Si ethiops pōt mutare pellē suā ꝛ pardus varietates suas: ita ꝛ vos poteritis bñ facere cum didiceritis malū. israel d̄ manu pharaonis nō potuit auelli nisi in manu forti i signū ꝙ habituat⁹ i pctō vix pōt liberari. vñ Hiero. Pctm̄ vix auellit qd̄ lōga expectatōe et cōsuetudine retinet ꝛ multa placuit volu ptate. Cū quis itaqꝫ alias lōgo tpe i amore mūdi ꝑseuerauerit difficile ē ipsum retrahere vt mūdū nō diligat ꝛ de perdito mundo nō doleat. dicit em̄ Greg. in morali. ꝙ nū ꝙ sine dolore ꝑdit qd̄ cū amore possidet. de hoc legūtur multa exēpla. dic de illo diuite qui dicebat. O pecunie mee ꝗ vos possidebit: quere in Roberto. O miseri. o indurati filij adā. o vani seculi amatores hec audite. d̄ vestra salute cogitate ꝛ ad deū redeundo ei more hui⁹ reguli dicite. Dñe descēde priusqꝫ moriat fili⁹ me⁹.

¶ Quo ad scōm pricipale: viso sermone precedēti qualiter pctōr more reguli exire dꝫ a capharnaū. i. relinqre delectamēta pn̄tis seculi: ꝯñr restat videre quō debeat venire ad iesum transeūtē a iudea in galileā. Pro quo nota ꝙ iesus vnomō interptat salus. Judea ꝯfessio. galilea trāsmigratio. venire ergo ad iesum trāseūtē a iudea in galileā nihil aliō est. ꝗꝫ querere salutē in pura cōfessione pctōrum trāsmigrādo ab operib⁹ malis ad operationes bonas virtuosas. ꝛ meritorias. Null⁹ em̄ saluari pōt nisi cōfiteat peccata sua si assit possibilitas. de mortalibus dico post baptismū: nec sufficit ꝙ qs cōfiteat nisi vitam ꝑstinā dimittere velit. de cōfessione aūt hic notandū ꝑmo ꝙ sūme optare debem⁹ bñ cōfiteri: qꝛ hic pēdet nostra salus. dr̄ em̄ Jo.xx. Quoꝝ remiseritis pctā remittunt eis: ꝛ hoc fit in cōfessiōe. ꝛ. i. Jo. i. Si cōfiteamur peccata nostra fidelis ē de⁹ vt remittat nobis peccata nr̄a. Nec mirari oꝫ si debeam⁹ cōfiteri. oīs enī res ꝑ easdē cās soluit ꝑ quas nascitur: vt hr̄ de regu. iur. Sed diceret qs frat in quadragesima cōfitebor nō ē nūc tps audiendi ꝑdicationē de cōfessione. Cui rñdendū ē ꝑmo. qs ē certus se qdragesimā videre.

¶ Scōo dato ꝙ videas quō volūtatū malaꝝ iniquoꝝ ꝛ pranoꝝ operū: que ꝑpetras poteris recordari.

Tertio dato ꝙ oīm: qd̄ tñ ē impossibile quō vuln⁹ peccati sic lōgo tpe vis aufferre a mēte. Audi saluatorē dicentē Lu.xiiij.c. Cuius vr̄m bos aut asinus cadet in puteo ꝛ nō extrahet illum cōtinuo. Sed ꝓh dolor casui bouis ꝛ asini subuenit: corp⁹ infirmū curat. Sola aīa dei ymagine insignita ꝛ redēpta xp̄i sanguine negligit. vadat ergo quilibet ad salutē obtinēdā dū saluator transit a iudea in galileā ꝛ cōfiteat. ꝗꝫ primū poterit dicendo cū Ezechia. Isa.xxxviij. Uiuens viuēs ipse cōfitebit tibi. Tāto em̄ sūt grauiora crimina ꝗ̄to infelicē aīaꝫ diutius detinēt alligatam. ca. fi. de cōsue. Exigitur scōo ꝙ fiat trāsmigratio. Et dꝫ eē triplex: vcꝫ.

Migrādo a malo in bonū,

Ab occasione mali.

Et a specie mali.

¶ Primā suadebat qui dicebat vade ꝛ āpli⁹ noli peccare. Johā.viij. Scōam ꝗ monebat exire de medio eoꝝ. Tertiā qui persuadebat i. Thessalo.v.ca. Ab oī specie mala abstinete vos. Sed propter defectū harū trāsmigrationū pleriqꝫ in peccatis ꝑmāserunt. ꝛ ꝗꝫuis confessi fuerint: tñ abstinēdi ꝓpositū nō habebant. Testimoniū ferāt sup hoc ꝗ suas luxurias ꝑ decēniū cōtinuauerūt: suas iracūdias: cautelas: fraudes: ꝛ iuidias nō sic facient salutem suam. Sed a iudea in galileaꝫ veniant: audiātqꝫ ꝑceptū dñi abrahe datuꝫ dicentis Gene.xij. Egredere de terra tua ꝛ d̄ cognatiōe tua ꝛ de domo patris tui ꝛ veni i terraꝫ quā mōstrauero tibi. Et tunc hora septima relinquet eū febris: qꝛ infusionem septem donorū sp̄ūsctī remissionēqꝫ pcipiet. Sicqꝫ nō frustra orabit dicens. Dñe descēde priusqꝫ moriatur filius meus. Et pro cōclusione ipse credidit ꝛc. quod nobis donare dignetur qui sine fine viuit et regnat in secla seculorum.

¶ Do.xxi. post penthe. Sermo.xl.

Redde quod debes. Mathei.xviij. ꝛ i euangelio. ante iudiciuꝫ para iusticiam ꝛ añ iudicium interroga temetipꝫ

z in ↄspectu dei inuenies ꝓpiciationē.Eccl. xviij. Ad pctōres multipliciter obnoxios.ff. verba sunt ista in qbus dno notanf.
Primū est salutaris monitio.
Scōm felix z bona repromissio.
¶ Pro primo cū iusticia sit cōstās z ꝑpetua volūtas vnicuiqꝫ ius suuz tribuēs: vt dr.ff. de iusticia z iure.l.i. Et in iudicio extremo fiet exactissima reqsitio oim bonoꝝ. Sicut notaf in ꝑabola euāgelij puta de rege q rōnez voluit ponere cū seruis suis salubrē vnicuiqꝫ cōsulif parare iusticiā.i.reddere qd dꝫ ante iudiciū. Nota vero qd dr.Ro.viij.ꝙ debitores sumus spūi nostro. Et possūt hec debita significari ꝓm debitum vite triplicis in nobis:videlicet.
Diuinalis.
Rationalis.
Et sensualis.
¶ Scōm enī ꝙ hō ↄtēplaf celestia viuit vita diuina z angelica.Jn carne enī eē z ꝑter carnē viuere non terrena vita est:ꝟ celestis ait Hiero.ad Pau.z Eusto.z Aug.iiij.de trinitate dicit. Oim sctoꝝ spūs adhuc in carne viuētiū inqꝫtuꝫ diuina sapiūt dū sunt in hoc mūdo hac vita viuētes z hoc bono ꝑditi debitores sūt.ff. vt eū laudēt ei9 bōitatez amplectanf z ei adhereāt z eo fruanf z i ipo delectef. Gustate ait ps.qm̄ suauis ē dñs. hac vita viuebat apls z hoc debitū ꝑsoluebat q dicebat.Philip.iij. Nra ↄuersatio ē in celis.Silr btā magdalena q sedēs ad pedes dñi audiebat verbū illi9.Lu.x.Scdo debitores sum9 spūi nro vt virtutib9 ꝑficiam9.maximū in hoīe est intellect9.x.ethico.cuius rō ad optima sp deprecaf.i.ethico.Obligatōez hui9suadebat q dicebat.Satagite bonis operib9 certā facere vocationē vrām z electionē fratres.i.Petri.i.Qui enī virtutes i aīa acqrit:q nō accepit in vano aīaꝫ suā hic beatus efficif.Que aūt sunt he virtutes.ij.Pe. i.dr.ministrate in fide vrā virtutē:in virtute aūt sciētiā:in sciētia aūt abstinētiā: i abstinētia aūt pacientiā:in pacientia aūt pietatē:in pietate aūt fraternitatis amorē: in amore aūt fraternitatis charitatē: hec oīa vobiscū ſi assint z supent nō vacuos nō sine fructu vos cōstituēt i dñi nri iesu xpi cognitione. Tertio debitores sumus carni dando ei mortificationē atqꝫ reprimēdo ei9 deside ria.hoc debitum soluebat qui.ij.Coꝛ.ix.di. Castigo corp9 meū z in seruitutē redigo.et notanf.xxxij.q.v.ca.Si paulus hec debita ſi soluerim9 in ↄspectu dei vt dicit scda ps thematis inueniem9 ꝓpiciationē.Ezech.xviij. Impi9 ſi fecerit iusticiā vita viuet z nō morief.xij.q.ij.c.Cū deuotissimā. Sūmū bonū in reb9 iusticiā colere. Anīa ergo peccatrix. Redde qd debes.
¶ Pro fundamēto mouef qstio: qr i themate dr. Redde qd debes. Merito qs dubitare posset. An in oi actu nro teneamur volūtatē nrām diuie volūtati ↄformare. Notat.b. Bona.di.xvij.iij.Qd create volūtatꝫ ad diuinā voluntatē pōt eē triplex ↄformitas:vcꝫ.
Jn volito tm̄.
Jn modo volēdi tantū.
Et in vtroqꝫ simul.
Dñs petrus aureoli addit cōformitatē intētionis vcꝫ referendo in deū actu vel habitu de referibilib9 loquēdo di.vlti.i. Quod tenemur nos ↄformare diuine volūtati i oib9 in mō volendi: qr scꝫ illud qd volum9 debem9 velle eomodo qd deus vult nos velle.Jn volito aūt vbi absolute nobis nō inotescit diuina volitio possum9 discrepare saltē volūtate pietatꝫ:vt pi9 fili9 optat vitā pr̄is quez tm̄ de9 vult mori.dicaf ergo cuilibet. Redde qd debes.Cōforma te diuine volitōi:qm̄ ad hoc obligat9 es ꝓm illō. Joh.xv.Uos amici mei estis ſi feceritis q ego precipio vobis. z xiiij.Si qs diligit me sermonē meū seruabit zc. Miref nullus ſi plures dānef.Quis miraref ſi qs faceret suū funē quo suspēdi possꝫ z eundē ꝑprio collo ipositū traderet lictori:qs miraref:ſi talis suspēderef z strangularef:certe null9 mirari deberet. Ad vos indurati pctōres:sunt verba ista q pctā mortalia cōmittendo: deū ↄtēnendo sibi qd debef nō reddēdo corā facitis funē cōponitis cōpositūqꝫ in collo ponitis quo suspēdi debeatis. dr enī Prouerbi.v. Jniquitates sue capiēt impiū:z funib9 pctoꝝ suoꝝ vnusqsqꝫ cōstringef. Et cui qso hoc dꝫ iputari. Rñdet regula iuris libro. vi. dānū qd quis sua culpa sentit sibi non alteri iputari dꝫ. Et habetur.ff.de reg.iu.l.quis. Nec iputef diuine seueritati:ꝟ nostre negligētie.xi.q.iij. Audi. nec quoqꝫ imputādūꝫ est diabolo tētāti vel hoī incitāti:sed ꝑprie volūtati.xv.q.i.ca.Nō

est. Igit quilibet qualiter preterito tempore vixerit videat: ad deum redeat: suam ignauiam recognoscat: et decetero quod tenetur agere faciat iuxta thema rationem reddat.

¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima de creatoris debito sibi persoluendo.
Secunda de impedimento non reddendi amouendo.

¶ Quo ad primam cum a domino deo nostro habeamus quicquid sit iuris creationis redemptionis et conseruationis: ad minus debemus sibi tria que a quolibet seruo debentur domino suo. Et hoc necessario habemus reddere.
Primo in preceptis obedientiam.
Secundo de perpetratis peccatis penitentiam.
Tertio pro beneficiis collatis gratitudinem.

¶ Quo ad primum de quo videndum est in sermone precedenti scilicet circa obedientiam et preceptorum obseruationem tria sunt videnda.
Primo ad huiusmodi obseruantiam inducentia.
Secundo: horum preceptorum obseruantiam integram.
Tertio obseruationis ipsorum multiplicem differentiam.

¶ Quo ad primam multa nos inducunt ad obseruanda diuina precepta; videlicet,
Ipsorum rationabilitas,
Multiplex vtilitas.
Ac varia periculositas.

¶ Pro primo rationabilia enim sunt diuina precepta quia nihil continent impossibile nihil onerosum nihilque iniquum. de primo. Deut. xxx. Quod ergo precipio tibi hodie non est super te nec procul positum neque in celo situatum. Sed iuxta te est sermo meus vt facias. de secundo. i. Joh. v. Mandata eius grauia non sunt. de tertio. Roma. vij. Lex quidem sancta et et mandatum iustum et bonum. de vtilitate vero ipsorum mandatorum quamuis sit multiplex omnia tamen includendo dicitur. Prouer. vij. c. Serua mandata mea et viues. Obseruans enim diuina mandata dignus est gratia et: gloria: sanctorum consortio. de periculositate vero transgressionis dicitur Leuit. xxvi. Quod si non audieritis vocem meam et non feceritis omnia mandata mea visitabo vos in egestate: et calore: que afficiet oculos vestros et consumet animas vestras. Modus autem obseruandi mandata debet esse triplex vt scilicet obseruentur.
Integraliter.
Intentionaliter.
Et perseueranter.

¶ De primo. Jaco. ij. Et habetur de regulis iuris. In autem. c. defleat peccator. et de pe. di. v. ca. consideret. Qui totam legem obseruauerit offendit autem in vno factus est omnium reus. De secundo. Johan. xiiij. Sicut mandatum dedit mihi pater sic facio. Certum est enim quod is committit in legem qui verba legis amplectens: contra legis nititur voluntatem. de regulis iu. li. vi. Sed faciunt fraudem legi. Ideo ostenderetur hic pro obseruatione festi: pro auditione misse: pro non rapiendo alienum per fraudes: pro non contrahendo matrimonium intentione indebita: pro non vtendo matrimonio inhoneste: pro restituendo alienum si non facit eo modo quo debet. De tertio. Mat. xxiiij. Qui perseuerauerit vsque in finem hic saluus erit. et ad Gala. vi. Bonum autem facientes non deficiamus. ¶ Tertium autem principale huius partis est obseruationis deficientia seu defectus: pro quo nunc sceleratis christianis potest dici quod dudum deprauatis filiis israel dicit dominus Ezechie. xx. In preceptis meis non ambulauerunt: et iudicia mea proiecerunt: et sabbata mea violauerunt vehementer. Si hec vera sint de christianitate nostra. Prothdolor potest perpendi si diuine legis attendantur verba et intentio atque ipsis preceptis contraria facta considerentur: cogitemus singuli de quolibet precepto quod melius obseruatur: an ipsum preceptum: vel ipsum contrarium: de non iurando in vanum: de sanctificando sabbatum: de non luxuriando: furando: et huiusmodi vel ipsorum contraria. Certe christianitati potest dici quod dicitur synagoge iudeorum. Osee. iiij. Oblita es legis dei tui: obliuiscar filiorum tuorum et ego secundum multitudinem eorum sic peccauerunt mihi: gloriam eorum in ignominiam commutabo. certe deprauata audi quirimoniam dei tui super tua offensione audi et comminationem: et ne forte damneris quod debes redde.

¶ Quo ad secundum principale huius sermonis cognito quod sumus deo sic obligati reddere mandatorum obseruantiam: et tantope a nobis reditio requiratur mirum valde est. Cur homines infelices sic detinentur: sic occupentur sic denique abutantur quod deo hec non soluant: immo potius contrarium faciunt. Sed certe rö in promptu est dicit apostolus Ro. x. Corde ad iusticiam ore autem etc. Math. ho. ix. et Luce. vij. dicitur filia fides tua saluam te fecit. Et Mat. ix. Omnia possibilia sunt credenti. Sed iuxta philosophum. ij. Phisi. Idem est per quod est esse causa contrariorum vt natura per presentiam sui est causa conseruationis

nauis:τ p̄ absentiā₃ suā est cā piclitationis
ei⁹. Sic vtiq₃ fidē hn̄tes deo obediūt:τ fide
carētes ipsi nō obediūt. dr̄ eñ.xxiiij.q.i.c.qr
ex sola. Quia sicut existentes extra archam
Noe perierūt:sic existentes extra fidē: τ hoc
merito:qm̄ fides est substātia sperādaꝝ reꝝ
argumētū nō apparētiū. Heb.xi. Propt̄ de-
fectū fidei dictū fuit Moysi Nūe.xx. Quia
non credidistis mihi,vt sanctificaretis me
coram filijs israel:non introducetis hos po
pulos in terrā quā dabo eis Sed dicet nūc
quidā infidelis nō sum oia credo q̄ credit ec
clesia. Et tñ opera fidei non facis:cui meri-
to pōt dici ōnde fidē tuā ex opibus:qr fides
sine opibus mortua est. Jaco.ij.cap. Quis ei
fateref regē suū fore q̄ tñ die noctuq₃ inimi
co suo faueret seruiret sibiq₃ seruiētes ama
ret τ sociaret:q̄s assentiret dicēti se credere
oia que ali⁹ asserit:nec tñ ei⁹ dictis etiā i mi
nimo obtēperar₃. Certe hoc modo sūt pctō
res seculi fatenf se nosse deū factis aūt ne-
gant.ad titū. Sed hec nō sufficiūt ad salu-
tem.dr̄ Mat.vij. Nō ois qui dicit mihi dn̄e
dn̄e itrabit in regnū celoꝝ. Si nēpe morta-
les credātvitā presentē aliqñ dimittere quō
b talit̄ mēte d̄tineñ: ac si hic nūq₃ exire dbe
rēt. Si luxuriosi credāt ꝑ suis voluptatib⁹
penā demereri eternā:quomō talib⁹ se expo
nūt piculis:cū etiā ꝑ modica pena euitāda:
ta₃ sepe delicias ꝯtemnāt. Si credāt fures
falsarij:fallaces adulteri: τ incestuosi:aut,q
uis alij pctōres deū pctā sua noscere:cur co-
rā deo faciūt q̄ corā hoibus facere formida-
rent. Sed certe si fidē vocib⁹ profitenf ope
rib⁹ tñ detestanf.propterea distinguit opti
me magister sniaꝝ.xxiij.di.iij.ꝙ aliud ē cre
dere deo.

Aliud credere deū.

Aliud credere i deum.

¶ Credere deo deū aspicit rōne veritatis:qr
sc₃ credit q̄ vera sunt hec q̄ de⁹ dicit. Crede-
re deū ipm deū aspicit:quasi sub rōne virtu
ositatis seu potētie credēdo: sc₃ ipm esse oi-
potentē creatorē τ hmōi. Credere aūt in de
um aspicit ipm sub rōne bonitatis tenēdo
in eius bonitatē τ ipsi⁹ degustādo amorē.er
go in xp̄m credit qui charitatē h₃.in xp̄um
q̄ppe credere est in xp̄m tēdere,hec est fides
q̄ ꝑ dilectōe₃ opaf:hec ē victoria q̄ vicit mū
dū fides nr̄a,i,vincere facit oia q̄ sūt in mū
do.s.ꝯcupiscētiā carnis.i.delicias:cōcupiscē
tiā oculoꝝ.i.diuitias τ superbiā vite.dū eñ
videt dn̄m suū crucifixū pauperē humilem
subiectū materiā magnā h₃ oia contēnēdi.
dicit eñ Aug. Omnia terrena contēpsit hō
xp̄s:vt contēnenda esse monstraret.magna
eñ gloria est sequi regē factorē suū. Consti-
tuat ergo homo pctōr sub oculis suis deum
creatore₃ suū oia videntē saluatorē oia con
tempnentē mortē cu₃ iudicio durissimo si-
bi de propinquo imminēte₃ τ facile oia sper
net et que deo d₃ continuo reddet dicendo.
Dn̄e pacientiā habe in me. Qd̄ nobis donet
facere pijssimus dulcis matris virginis fili
us. Amen.

¶ Dn̄ica.xxi.post penthe. post prandiū
Sermo.xli.

Edde quod
debes.vt s̄. Existio ꝙ nō
sunt cōdigne passiones
huius seculi ad futura₃
gloriā que reuelabif i no
bis Ro.viij. Quia pleri-
q₃ hui us seculi mūdanis dediti audientes
oportere deo reddere obseruātiā preceptoꝝ
hanc doli obligationē durā minus arbitrā
tes q̄si vellēt nō fuisse. Sed vnus parū pon
derās que τ quāta sunt que nobis ꝑmittun
tur:q̄ τ quāta mala laborib⁹ modicis euitā-
tur:quot insuper cōsolatōes deo seruientib⁹
largiunf. Hec cogitemus si possemus exco-
riari sicut btūs Bartholomeus.vel assari si-
cut Laurētius.sagittari sicut Sebastian⁹.
decapitari sicut Pau.τ crucifigi capite deor
sum sicut Petrus. Parū quid hec oia forēt
dicente apostolo. Existimo ꝙ non sunt τc.
Quare merito debemus reddere ea deo que
seruus quilibet dn̄o suo quātuncūq₃ paruo
dare d₃. Quare aūt passiones p̄ntis tempo
ris nō sunt sufficiētes ad futura₃ gloriam,
Ratio est quadruplex.

Prima est propter paucitatē.

Scd̄a propter breuitatem.

Tertia ꝑpter necessitatem.

Quarta ꝑpter impuritatem.

¶ Prima ergo est propter paucitate₃. Pas-
siones eñ quas homo patitur cōparate ad

gloriā quātuncūq; magne sint nullā; quasi hñt proportionē. sicut nec punct⁹ ad lineā. Gloria eīm illa tanta est: ꝙ nec oculus vidit nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascendit. Isa.xliiij. In paucis vexati: in multis bñ disponent. Sap.ij. Propterea pme Pe.i. Just⁹ dr̄ nūc modicū si oꝫ cōtristari in varijs tēta tionib⁹. in modicū inq̄t ꝛ nūc. Scd̄a rō est propt̄ breuitatē q̄m tribulatōes. ꝛ ꝑsecutiones: quas hō hic patit̄ ꝛ sustinet sūt breuis duratiōis. gloria vo terrena. i. Cori.iiij. Qd̄ in presenti est momētaneū ꝛ breue tribulatōis nr̄e supra modū in sublimitate eterne glorie pōdus cōparat̄. Tertio ꝓpter necessitatē: q: oīa q̄ patimur: vel pati possum⁹ pctā nr̄a meruerūt. Et si q̄ bona facim⁹ nō sum⁹ digni ꝓpter hoc liberari a malis ꝛ tribulationib⁹ dicēte dn̄o Lu.xvij. Cū bñ oīa bñfeceritis q̄ precepta sunt vobis dicite serui inutiles sum⁹. Quarta est propter ipuritatē. Nū ꝙ eīm in pn̄ti seculo dat̄ afflictio: vel ꝑmittitur quin de⁹ aliqd̄ refrigeriū prestet vt le uius fieri possit: si hō ad deū velit recurrere Fidelis eīm est de⁹. i. Corinth.x. Qui nō patitur vos tentari vltra id qd̄ potestis. Sed facit etiā cū tentatōe ꝓuentū. prime ad Corinth.x. ꝛ ij. Cor.iiij. Licet is q̄ foris ē nr̄ hō corrūpatur: tñ qui intus est renouat̄ de die in diem. Quilibꝫ ergo merito dꝫ animari ad reddendū deo qd̄ sibi dꝫ: ac si ipse deus a nobis grauia exigeret. Sicut quarti Regū.v. dixerunt serui Naamā. Si eīm grandē dixisset tibi propheta vtiq; facere debueras. quāto magis: q: dixit tibi: vade ꝛ lauare septies in iordane ꝛ mundaberis. Sic vtiq; o pauperes peccatores si deus nobis diceret mori amini ꝑ me: in exiliū mei amore ite: oīa alia dura ꝛ aspera facite: debem⁹ obedire. Quāto mag̃ si a nobis petat p̄ceptoꝝ suoꝝ obediētiā ꝛ pctōꝝ ꝑ nos cōmissorꝫ emendationē. Redde ergo ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouet̄ q̄stio. Cū deus tāta austeritate exigat illud qd̄ dꝫ ꝛ voluntas ei⁹ sit oīpotens tantūq; malū sit ꝛ tāgraue nō reddere: merito querit̄. An de⁹ velit mala fieri: Rñdet magister sniaꝝ di.xlvi. ꝑmi: ꝙ nullo mō vult mala fieri volūtate an̄cedēte. Probat̄ q: oīs volūtas denominat̄ a volito: vel denominat volitū. Si ergo de⁹ vellet mala fieri: mala dicerent̄ bona a diuina volūtate q̄ ē optīa: aut ipa volūtas diceret̄ mala ꝓpter ipsa mala volita qd̄ ē ipiū. Et si arguat̄ q: xxiiij.q.iij.ca. Quidā heretici. dr̄ ꝙ ē error collicianoꝝ dicere ꝙ a deo mala nō sunt causata. Rñdet eadē dist. ꝙ malū pōt esse triplex.

Primū malū dāni. ꝛ istud nō hꝫ cām efficiētē: sed solū deficientem.

Aliud est malū pene ꝛ illud bñ est a deo. et de hoc intelligit̄ ille error eoꝝ q̄ dicebāt mala pene nō esse a deo. De hoc enim dr̄ Amos i. Non est malum in ciuitate qd̄ non fecerit dominus.

Tertiū est malū culpe: ꝛ istud nullo mō est a deo formal'r: nisi q̄tū ad actū substractū.

¶ Et si instatur. voluntas eius est oīpotentissima: ꝓcedit̄ de volūtate ei⁹ ꝯseq̄nti ꝛ effi caci in his q̄ vult prosequi ꝛ ipedire. Sꝫ dicet ꝙ ꝑmittat vnāquāq; rem duci ƀm cursum debitū. Et sic habētes liberū arbitriū vtant̄ eoꝝ ꝑmittātur agere q̄ eis grata sūt. Miret̄ ergo nullus si plures dānentur. Dr̄ eīm.ff. Si quis ius dicenti nō obtēperauerit l. vnica. ꝙ nō obediens principis mandato morte moriat̄. Quid ergo fiet vniuersis pctōribus in supbia: furto: blasphemia: luxuria: inuidia: rancore: ꝛ malicia viuētib⁹: qui nec deo obediūt nec mandatis eius: imo tanto tēpore vite sue deo suo regi summo ꝯtradicūt morte: certe eterna veniēt tales plectendi. Religiosus nō obediēs suo prelato a cōsortio fratrū excludat̄. Quid fiet illi qui die tim quasi in omnibus suis operibus deo rebellis efficitur. Talis certe ineternū excommunicat⁹ a ꝯsortio sanctoꝝ excludit̄. Scribitur eīm.i. Regū.xv. ꝙ peccatū ariolandi ē non obedire ꝛ quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere. Infelix ergo pctōr. Redde qd̄ debes ꝛc.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de creatoris debito ꝑsoluēdo.
Secunda de impedimento non reddendi amouendo.

¶ Quo ad primā viso de p̄rio debito qd̄ debemus veꝫ preceptoꝝ obseruātiā vidēdū ē de scd̄o: videlꝫ de pn̄ia. Rō ei naturalis dictat vt offendens aliquē debeat ip̄m placare, de hac pn̄ia tria sūt videnda pro nūc.
Primo. q̄ ad eam inducunt,
Scd̄o que eam ꝑficiunt,

Tertio quō tp̄e cupiētes saluari eā faciūt.
¶ Pro primo nota tria que nos inducūt ad penitentiam.
Primū est ipsius necessitas.
Scōm est eius vtilitas.
Tertiū est p̄cedentiū exēplaritas.

¶ Primū ergo ē necessitas:qm̄ sine ea de potētia dei ordinata null⁹ q̄ peccauit mortal'r post baptismū pōt saluari. Dr̄ ei Lu.xiij. Ni si pniaȝ habueritꝭ oēs simul pibitꝭ. Et ð ꝯse. dist.iiij.ca. Ois ðr. Ois q̄ iā sue volūtatꝭ arbiter est cōstitut⁹ cū accedit ad sacramētuȝ fideliū:nisi eū peniteat veteris vite nouā inchoare nō pōt. Rō ad hoc ſm btm̄ Thomā. Offensa pcti mortalis ꝑcedit ex hoc ꝙ volūtas ē auersa a deo ꝑ cōuersionē ad aliqð bonū cōmutabile:per quaȝ cōuersionē de⁹ dupliciter offenditur.
Primo ꝯtra eq̄litatē amicitie inq̄ʒtuȝ affectū debitū nō impendit ei.
Scðo offendit de⁹ cōtra equalitatē iusticie inq̄ʒtuȝ debitū honorē ei subtrahit.
Per primā offensaȝ icurrit sustractōeȝ gr̄e.
Per aliā incurrit reatū pene.

¶ Vn̄ req̄rit quo ad satisfactionē diuine offense:ꝙ volūtas hois sic imutet:ꝙ cōuertatur ad deū a quo erat auersa cū detestatiōe auersiōis predicte:ꝛ cū proposito emēdandi qð ꝑtinet ad rōneȝ penitētie. inde ē qð scribit. Jere.xviij. Si pniam egerit gēs illa pessima a malo qð fecit agā ꝛ ego pniam a me habebo ad modū penitētis sup malo qð cogitauerā vt facerē ei. quasi diceret. Si non agat pniaȝ:meā nō mutabo sniam. ¶ Scðȝ qð nos iducere dȝ ad pniam est ei⁹ vtilitas que talis est ꝛ tāta: vt bona omissa recupet ad dignitateȝ pristinā Ezech.xviij. Si ꝯuersus fuerit ipius ab ipietate sua ꝛ fecerit iudiciū ꝛ iusticiā oēs iniq̄tates ei⁹ quas fecit nō recordabunt. Scribit q̄ȝ.l.distin.capi.qꝛ sanctitas tua. Quod petr⁹ post pniam ad gradū apostolat⁹ reuocatus ē. btūs quoq̄ȝ Bernadus in sermone de mīa dei ait. Scio ꝙ post penitētiā nō ampli⁹ vlciscet nec vltra iproperabit nec min⁹ diliget. ꝓpterea loquēs Crisostom⁹ de pnīa dicit. O penitētia q̄d de te nūc referā: tu aīaȝ ligatā soluis ꝛ solutā ꝯseruas. ꝑ te em̄ paradisuȝ latro meruit: fili⁹ ꝓdigus stolā: ciuitas niniue indulgētiā: ꝛ Petrus de negatōe veniā. Tertiū nos inducens ad penitentiā est precedentiū exēplaritas. Quis nūerare posset: quot ꝛ quāti post offensas cōmissas pniaȝ egerūt: vt taceam⁹ de Adā: qui in sudore vultus sui ob suum delictū habuit comedere panē suū Gen. iij. Quotiēs filij israel peccauerūt ꝛ ꝑ pniaȝ deū placauerūt testes sūt libri Exodi Nūeri Deut. ac Judicuȝ. In libris q̄ȝ regū de Dauid ezechia manasse ꝛ alijs multis plenissime legit. Achab q̄ȝ qui corā nr̄o dn̄o malus erat: humiliat⁹ tn̄ ꝓ tūc nō fuit spret⁹. Sciatur ergo quilibet tot ꝛ tantoruȝ exēplis deo reddere quod debet.

¶ Quo ad scōm videlȝ que ꝛ quot requiruntur ad pniam notatur de pe.di.iij.c. ꝑfecta. Ad peragendum verā penitentiā tria exigūtur: videlȝ
Cordis contritio.
Oris confessio.
Operis satisfactio.

¶ Quia em̄ deū tribus modis offendimus scȝ delectatione cogitatōis.
Imprudentia locutionis.
Et supbia operis.
Ideo vt ꝯtraria ꝯtrarijs curentur.
Delectationi opponit ꝯtritio.
Imprudētie locutionis ꝯfessio.
Et supbie operis satisfactio.

¶ Lege nihil tā naturale. ff. de reg. iu. ꝛ eodē titulo i antiq̄s ca. ois res ꝑ easdē causas soluit ꝑ quas nascit. hic ꝯseruāduȝ ꝛ pōderanduȝ puto potissime de satisfactione: qm̄ paruȝ quidē est ꝯfiteri nisi primo velit alienas offensas repare. Dr̄ ei de reg. iur. lib. vi. Pctm̄ nō dimittit nisi restituat ablatuȝ si sit possibile repare. Extra de vsuris. c. cū tu. Nō solū aūt opȝ satisfacere primo: ſ etiaȝ deo: qꝛ vel in futuro vsq̄ȝ ad minimū q̄drantē de oibus culpis pn̄aȝ opȝ facere ꝛ exsoluere. Quia de⁹ sine vltione pctm̄ abire nō patit. de pe. di. i. ca. nullus. Nullus inq̄t Aug. debite grauioris pene accipit veniā: nisi q̄lēcūq̄ȝ: ꝛ si lōge minorē q̄ȝ debeat penā soluerit. Cuȝ ꝑ ipm̄ subtrahat obsequiū deo debituȝ ꝑ supbiā nō remittit: nisi quis humiliet in obsequiū dei. Tertiū hoc declarāduȝ videlȝ qn̄ hoc debitū sit faciēduȝ ꝛ soluēda penitētia notat Eccl'.ix. Quodcūq̄ȝ pōt manus tua instāter operare. non dicit vt differas i crastinū. Ideo dū tp̄s habem⁹ opemur

bonū.ad Gal.vi.De tēpore em̄ nō habemus nisi nūc.iuj.Phisicoꝝ. Uiuēs ergo ꝛ sanus confiteberis dn̄o sibi reddendo qḋ debes ꝛc.
¶ Quo ad scḋm principale viso ꝙ tantope a nobis exigit vt soluam⁹ qḋ deo debemus: videlꝫ offensaꝝ emendationē. Mirū valde est qḋ hoīes detinet ne debitū soluant. Respondendū est ꝙ puenit ex cordis obduratione seu mētis obstinatōe. Et huius ratiōe videnda sunt tria.
Primū quid sit cordis obduratio,
Scḋm vn̄ causetur.
Tertiū ꝙ̄ periculosa sit.
¶ Pro primo dicit sctūs Bona.xl.di.i.ꝙ cor duꝝ methaphorica ē locutio.Durū enim in corpalibus hꝫ tria.
Est difficile ad recipiendum,
Stabile ad pmanendum,
Forte ad resistendum.
¶ Sic vtiqꝫ cor duꝝ dr̄ qḋ non facile grām spūs sancti recipit.ꝙ sic in pctō stabit. ꝛ ꝙ supple molitioni siue inspiratiōi resistit.De tali corde dr̄ Jer.v.Indurauerūt facies suas supra petrā ꝛ noluerūt reuerti.Hoc corḋ duro quasi oēs moderni tēporis pctōres laborāt. Audiūt ei pleriqꝫ predicatōes vidēt pestes ꝛ flagella diuina audiūt punitōes quas de⁹ fecit pteritis tpibus de pctōribus: nullo tn̄ pacto pctā volūt deserere:nec aliena reddere:nec a piurijs abstinere: nec bn̄ficia recognoscere:nec a luxurijs cessare:vt vere cōueniat eis qḋ dicit.b.Stephan⁹ iudeis Actuū vij.Dura ceruice ꝛ incircūcisi cordib⁹ semper spūisancto resistitis.
¶ Sed merito querit vn̄ pueniat ꝛ a q̄ causet mētis obduratio. Ad euidētiā ei⁹ nota: ꝙ in obduratōe duo sunt. Unū hꝫ rōem culpe ꝛ ēst adhesio volūtatis ꝛ pmanētia i peccato volūtaria:hoc nō ē a deo: sed a volūtate mala. Aliud hꝫ rōnē pene:videlꝫ substractio gratie ex merito precedētis culpe: ꝛ hoc est a deo iuste puniēte ꝛ pmittēte pctōrem ruere de pctō in pctm̄. Hoc dr̄. Jsa.vi. Exceca cor popl̄i hui⁹ ꝛ aures ei⁹ aggraua. Exodi. xiiij. Indurabo cor pharaonis ꝛc. Pro tertō em̄ scribit Eccle.iij. Cor duꝝ male habebit i nouissimo die. ꝛ Bern̄.de ꝯsideratōe. Nemo vnqꝫ cordis duri bn̄ habuit:nisi forte cū miserās de⁹ abstulit cor lapideū ꝛ tulit cor carneum, Audite hec verba duri corde:q̄ longe estis a iusticia emolliatis vos: ꝛ forte rn̄detis vos nō posse:cōsideretis si corda sint duriora ferro: qḋ tn̄ emollit:si ignē mittatur. Nō est ergo cor durū qḋ nō deberet emolliri. Merito ei hō duri cordis dꝫ dānari. Qm̄ vt ait btūs Bernar. vbi supra:cor durū nec cōpunctiōe scindit:nec emollit:nec mouet precib⁹ nec minis cedit. Ingratū est ad bn̄ficia: ꝛ indurat ad flagella; ad ꝯsiliū est ifidū:ad iudicia seuerū est:atqꝫ crudelissimuꝫ ad turpia ꝛ inhonesta ꝓptū:ipauidū ad pericula:preteritoꝝ obliuiscēs:pn̄tia negligēs: ꝛ futura nō preuidēs. vt in breui oia oibus cōplectar:ipꝫ est qḋ nec deū timet:nec hoīeꝫ reuerret. O imūde:o pctōr hic attēde: caue ne indurescas:ꝫ qḋ debes redde. Pro cōclusiōe dicēdo paciētiā habe in me. Quā nobis concedere dignet dulcis Jesus qui est bn̄dictus. in secula seculorum.

¶ Dn̄ica.xxij.post penthe.Ser.xlij.

Btulerūt ei denarium ꝛ ait illis. Cuius est ymago hec et supscriptio. Math.xxij. ꝛ in euangelio hodierno Renouamini spū mētis vestre: ꝛ induite nouum hoīem:q̄ ſm deū creat⁹ est in iusticia ꝛ sanctitate veritatis. Ephe.iiij. Cū habeam⁹ p̄sentari dn̄o examē: ꝛ celū nō valeamus ingredi obnoxij culpe vel pene ꝫ illḋ Apo.xxi. Nihil inmundū vel abhoīatione faciēs intrabit in illud: ꝛ aiaꝫ nr̄aꝫ prothdolor deformamus multis.ſm illud Jere.ij.ad aiaꝫ peccatricē. Quā vilis facta es nimis iterās vias tuas ꝛc. Merito monemur ab apostolo spū mentis renouari.i. mente qua spūs est antequ corā iudice p̄sentemur. ¶ Ubi aduerte tria cōcurrere in renouatione ymaginis corporalis: que spūaliter dicūtur effici in renouatione mentis.
Primū est vetustoꝝ depositio,
Scḋm est interioꝝ aptio.
Tertiū est coloꝝ supinductio.
¶ Sic hō in aia primo dꝫ pcti vetustatē deponere:ac totā ꝯuersatiōnē malā. Collo.iij. Expoliātes veterē hoīeꝫ: ꝛ iduētes nouū q̄ ſm deum creatus est. ꝛ vbi supra Ephe.iiij.

Aplus premisit deponere sm pristinā suer sationē: veterē hoīē qui corrumpit sm desideria erroris. in cui⁹ figura Deuter.xxi.scribit. Mulier alienigena capta a filijs israel in vxorē: dūmodo raderet cesariē diuitiarū circūcideret vngues vicioꝝ ⁊ deponeret veste in qua capta est.i.oīm maloꝝ cōsuetudinē atq3 defleret patrē ⁊ matrē.i.dei patris offensā: ⁊ mrīs ecclesie separatōnē. Scdo d3 interiora apire p ɔfessionē.ps.xxxi. Dixi ɔfitebor aduersum me in iusticiā meā dn̄o. Et hoc notat cū pictor trahit interiora exigit flatus ad excutiēdū puluerē vt notetur spūs scti gratia esse necessaria ad tollēdū pctōꝝ multitudinē. Tertio d3 ornari coloribus.i.virtutib⁹: ne nuda ⁊ deformis corā deo appareat. Ezechie.xvi.dr aīe in statu gr̄e institute. Uestiui te discoloribꝰ ⁊ calciaui te iacincto: ⁊ cinxi te bysso: ⁊ indui te subtilibus. Anīa sic reuocata secure deo pñtari poterit: cū ipse interrogabit cui⁹ ē ymago hec ⁊c. dicemus. Aue maria.

¶ Pro fundamento mouet questio. An homo in se habeat ymaginē beatissime trinitatis. Pro intellectu hui⁹ materie notāda sunt tria.

Primo quid sit ymago.

Scdo q̄ differētia est inter esse ymaginē et esse ad ymaginē.

Tertio in quo consistit dei ymago in hoīe.

¶ Quo ad primū sm Scotū in.iij. distin.i q.vltima. tria pertinent ad rationem ymaginis.

Primū est ꝙ representet sm totū: ⁊ in hoc differt a vestigio.

Scdm ꝙ illud qd̄ est ymago pducat p modū similitudinis nature.l3 eñ spūs sctūs sit eiusdē nature cū pr̄e: nō tñ dr ymago q2 nō pducit p modū silitudinis nature: s3 p modū volūtatis.

Tertiū ē ꝙ vnū sit ad imitatōē alteri⁹: q2 nō est ibi ordo imitatōis ad alteꝝ.

¶ Pro scdo eñ nota ꝙ hō ē ymago dei ⁊ ad ymaginē. fili⁹ aūt dei est ymago nō aūt ad ymaginē. Hec eī. ppositio ad annotat trāsitione sm substātiā q̄ nō repit in diuinis. vt dicit Aug. in li.lxxxiij.q. Sn̄ aūt repit i hoīe ymago aūt ē ɔuenientia sm totū. ⁊ vt repit in hoīe: pōt diffiniri sic. Ymago est maxima cōuenientia rei ad rem immediate expressa de altero. Pro tertio dicit subtilis doctor vbi supra ꝙ ymago beatissime trinitatis in aīa consistit ratiōe vnitatis essentie trinitatis psonaꝝ ɔsubstantialitatis eaꝝ: ⁊ elicitōis actus ipsaꝝ: q2 videl3 act⁹ intelligēdi sicut spirit⁹ sanctꝰ a patre ⁊ filio. His suppositis patet ad questionē ex sacro textu vbi dicit. Faciamus hoīē ad ymaginē ⁊ similitudinē nostraꝫ: q2 vere hō habet in se trinitatis btīssime ymaginē. dicit Aug. lib. de trinitate capi.xiij. ꝙ aīa est ymago dei eo ꝙ capax ⁊ pticeps esse pōt. Capax aūt est dei p intellectū. Particeps vero p voluntatē. Cū igit quelibet aīa rōnalis intellectū ⁊ volūtatē habeat ymago dei esse censetur. miret nullus si plures dānentur. Scribitur eñ. C. de his qui ad eccliam confugi. l. presenti. Primo violenter extrahens homiem de ecclesia crimen lese maiestatis incurrit. vnde in forma textus sic habetur. Decreuimus nullos penitus cuiuscūq3 conditiōis de sacrosanctis ecclesijs orthodoxe fidei expelli eos q̄ emoliri aut facere ausi fuerint capitali ⁊ vltima supplicij aīaduersiōe plectēdos. ¶ De crimīe q3 lese maiestatis.l.ij. eodē titulo pena ponit. Et dr.vij.q.iiij.c. diffinimus ⁊.c. frater. Nullus d3 cōfugientē ad ecclesiā violenter extrahere alias incurret excōicatōis cēsurā. ⁊.c. inter alia extra de immunitate ecclesiaꝝ ⁊c. Quid q̄so fiet vniuersis pctōribus dyabolo quotidie seruiētibus qui deū suū a proprijs cōsciētijs per mala opera expellūt dicetes opere Job.xxi. Recede a nobis sciētiā viaꝝ tuaꝝ nolumus ⁊c. Nullū eñ est tēplū materiale vel ecclesia in qua delectabilius sedeat prelatus vel ad quā confugiat libentius hō reus q̄ consciētie domus quā i habitare desiderat hō xp̄s deus: cū talis cōsciētia sit ymago sua atq3 similitudo: si gr̄a sit ornata. Peccādo tamen mortaliter intro ducitur dyabolus. sm illud Apoca.xviij. Cecidit babylon magna et facta est inhabitatio oīs spiritus immūdi: ⁊ expellitur de⁹. q2 dicitur Isa.xxviij. Coangustatū est stratum: vt ait decidat: ⁊ palliū breue vtrū cooperire non potest. Redeat ergo quilibet peccator ad deum attendens ꝙ eius gerit ymaginē: quā finaliter corā deo opt3 presentari vt videatur si sit pure conseruata. Juxta thema Obtulerunt ei ⁊c.

¶ In isto sermone erunt due ptes.
Prima de aie rönalis sublimitate.
Scda de ipsius corä deo psntatione.
¶ Pro prima notädü puto q aia significat pnümisma: qd ē rotüde seu circularis figure: circüscriptü varia inscriptöne. Sic vtiqz aia rönalis a deo creata: ad deü est reducenda. gerit eni in se ymaginē btissime trinitatis: ac pingit vel iscribit varietate opatöis. Alteri9 notädü qd dicit Aug. li. de trinitate. Cöstatqz iuisa diligere possum9: icognita nequaqz. Inde ē qppter defectü cognitöis aie rönalis hoies idifferēter se exponüt peccatis: nihil de aia sua curätes: quä si cognoscerēt nequaqz sic puipēderēt. vñ Hugo de ara spöse dicit. O aia si teipsam videres: si pulchritudinē tuä attēderes: nunqz aliquä creaturä magis qz teipam amares. Dignitas aüt aie declarat ex tribus.
Primo ex sublimitate creatöis.
Scdo ex sollicitudine inqsitionis.
Tertio ex pciositate redēptionis.
¶ Dignitas creatöis ptz in hoc qd dr Gen. i. Faciam9 hoiem ad ymaginē z silitudinē nrām. De oibus eni creaturis corpalib9 dixit de9 fiat: z factū est. Sed de aia rönali dr Faciam9. vñ Aug. li. de trinitate. Lz aia nö sit ei9 nature cui9 ē de9: ibi tñ ymago ei9 qrēda est: quo nihil in ea meli9 est. z Ambrosi9 tractäs illud. De9 qs similis tibi: dicit non vtiqz nullus: qz ymago patris ē fili9: z ymago trinitatis est homo qz uis non ita pfecte Quare aia est ymago nö idētitatis: s repsentationis.
Propter tria aia dr ymago dei.
Est eni ymago increate deitatis qz tum ad naturalia.
Est ymago clarificate veritatis. qz tum ad virtualia.
Est ymago glorificate intellectualis qz tum ad supernaturalia.
¶ Primo qz tum ad naturalia: qm sicut est vnus solus de9 in essentia z trin9 in psonis vbiqz exñs: sic aia vna existēs in essentia trina in potētijs est tota in toto corpe z tota i qlibet corpis parte: cü quälibet partē corporis informet z sic indiuisibilis: vt dicit Au. Nö eni viuit corpus nisi aia presente. Scdo deus est imortalis: sic aia est perpetua z immortalis z icorruptibilis. Sapiē. iij. Spes illorü immortalitate plena est. Tertio deus spüalis est z inuisibilis oculis corporeis. Deum enim nemo vidit vnqz. i. Johä. iiij. Sic aia spüalis oculis carnis inuisibilis a nullo ergo visibilis est creata vel cödita: s ab illo summo deo. Teste ps. dicēte. Qui finxit sigillati corda eoz. fecit sigillati nö sil corda eoz. i. aias. ¶ Scdo modo aia ē creata vt sit ymago clarificate veritatis p virtutes. Ro. viij. Quos prescuit z pdestinauit cöformes fieri ymaginis filij sui. i. Corin. xv. Portem9 ymaginē homis celestis. Consistit aüt hec ymago in cöseruatione virtutum que dant aie in baptismo. Et figuratur Ezechie. xvi. vbi dicit dñs. Laui te aqua. s. baptismatis z mundaui sanguinē tuum. s. peccati. vnxi te oleo crismatis sancti; vestiui te discolorib9: id est diuersis vtutibus: calciaui te iacincto id est spe eterno z bonorü: cinxi te bysso. s. castitatis: indui te subtilibus. i. camisia fidei: qz ea q sunt fidei sunt subtilia z supra rationem: ornaui te ornamēto. s. charitat q operit multitudinē pctoz: dedi armillas i manibus tuis. s. fortitudinis in exercitio bonorü operü: z torquē circa collü tuü. s. prudentie: z dedi inaurē sup os tuü. s. distinctiöis in verbo: z circulos in aurib9 tuis. s. pseuerätie: z coronä decoris in capite tuo. s. iusticie: q est corona oim vtutü. His oibus ornamētis virtutü qz tü ad id qd dicüt pfectöis fuit xpus ornat9. Estote ergo imitatores dei sicut filij carissimi zc. ad Ephe. v. ¶ Tertio aia est creata: vt sit ymago glorificate itellectualitatis. Erunt eni hoies siles angelis dei. Mat. xxij. z Ro. viij. Creatura liberabit a seruitute corruptöis in libertatē glorie filiorü dei. Sed pth dolor: lz de9 tätä sublimitatē aie dedit in sua creatöe: bestialis tñ hō effect9 cü in honore eēt nö intellexit: cöparat9 est iumētis insipiētib9 z similis fact9 ē illis Mutauit eni gloriā incorruptibilis dei: in ymaginē corruptibilis hois quadrupedum serpētü z volucrü. ad Ro. i. Unde hodie euenit vt quē diuersis vicijs transformatü videas hominē existimare nö possis. Tantus ei excecata est humana miseria vt dubitent pleriqz de imortalitate aie: quä tñ euidēter probat fuga nö essendi z desider iü cöseruationis perpetue: qz in natura nö pōt eē frustra z etiä sine causa. ¶ Insuper prouisio de

futurō qđ nulli cōuenit animali nec iest:nisi homini soluȝ. Cum enim desiderium seqtur cognitionem ⁊ sensus nō cognoscit nisi hͨ et nūc itellect⁹ aūt cōprehēdit bm oē tēp⁹: ⁊ ab solute volūtas pt absolute velle bm oē tēp⁹: hoc aūt desideriū nō pt eē inane. Alij sūt q̄ ad tantā miseriā deueniūt vt vellēt nō fuisse aut bestias ɔditas fuisse. Jūs ei meritis exi gētib⁹ tradidit eos deus in reprobū sensuȝ. Quod tn̄ ps. mirat̄ sup honore hoī ipenso et dic. Quis est ꝙ memor es ei⁹: aut fili⁹ hoīs: qm̄ reputas eū. minuisti eum paulomin⁹ ab angelis: q: glīa ⁊ honore coronasti eū ⁊ ɔsti tuisti eū: sup opa manuū tuarū. hi talia ar bitrātes sūt de qb⁹ apl's di. Philip.iij. Mul ti ambulāt quos sepe dicebā vobis: nūc aūt ⁊ flēs dico inimicos cruc̄ xp̄i. quoruȝ finis in teritus ⁊ glīa in confusionē. O pctōres mise ri ad deū redite: cui⁹ ymaginē geriī memo res sitis: ⁊ iuxta illud. Jere. xvij. Custodite aīas vr̄as: q: vētura ē hora cū presentabimi corā diuino iudicio ⁊ petet̄ a vobis cuius est ymago hec et superscriptio.

¶ Quo ad secundum principale dicitur ob tulerūt ei denariū. Certū em̄ est vt dic̄ apl's. ij. Corinthi. v. ꝙ velimus nolim⁹: opȝ nos oēs astare āte tribunal xp̄i: vt recipiat vnus quisq̄ ꝓpria corporis ꝓut gessit i corpe siue bonū siue malū. Ad hoc aūt ꝙ nūmisma sit receptibile tria requiruntur: videlicet,

Debita materia.
Debitum pondus.
Debita scriptura.

Dicunt enim legiste. ff. de pigno. actio. l. ele ganter. §. qui reprobas. ꝙ pecunia reproba ta non liberat. Nūmus em̄ Cesaris erat au reus. Aurum qđ precellit omnia metalla a nimam representat q̄ facere debet plurima bona ex genere quoruȝ operum materia e st debita: q: videlicet nullum bonum opus qua cunq̄ bona intentione factum deo accepta tur: nisi sit bonuȝ ex se ⁊ ex natura sua. Sua deo tibi dicitur Apocalips. iij. Emere a me aurum ignitum: vt locuples fias. videat er go peccatrix aīa mendacijs obruta periurijs superbijs: luxurijs. fraudibus: malicijs: neq̄ tijs: indignationibus: adulationibus: alijs q̄ nephariis actibus onerata: qm̄ et si talis presentanda sit coram deo hoc tn̄ non est vt in celesti erario colloce: sed potius vt in for

nace infernali tanq̄ vilis moneta conflettur. ¶ Secundo exigitur vt pecunia seu nūmus receptibilis debito pondere fulciatur. pond⁹ istud in operibus attenditur ex adiūctione debitarum circunstantiaruȝ maxime finis. Pondus meum. amor meus dicit Aug. Jl lo feror quocūq̄ feror. Quecunq̄ eniȝ bona fecit aīa sine pondere siue ieiunando: siue p̄ dicando: siue horas dicendo: siue eundo ad ec clesiā vel eundo ad pegrinationē: vel elemo synas ɔferendo: aut quodcunq̄ aliud quātū cūq̄ bonū ex genere faciendo nulla sūt corā deo. Carentib⁹ em̄ hoc pondere dicit̄. Ma thei. xxv. Non noui vos discedite a me ope rarij iniq̄tatis. Et. i. q. i. ꝓphetauit. Et iterū Amen dico vobis receperūt mercedeȝ suam. nec mirum si hoc requiratur. dicit em̄ Sco. xviij. q. q̄olibe. Quod vltra bonitatē entita tiuā triplex est bonitas: scȝ ex genere ⁊ hͨ di cit. Materia nummi ex circunstantia. Et hͨ dicit pondus. Ex figura: ⁊ hoc dicit inscripti onē ⁊. regis ymaginē. Bonitas aūt prima p̄ supponit secūdā sicut secūda p̄supponit pri mā. Si q̄s aūt ponderaret q̄d fecit i tota vi ta sua luculēter cerneret ꝙ quasi nulla bona fecit: nec opera virtutum: nec charitatis: nec pietatis: nec mansuetudinis: non castitatis non sobrietatis: nec patientie: nec constan tie: nec liberalitatis: nec veritatis. Sed po tius his contraria. Si quis etiam eorum fe cit non propter deum: sed potius ad vanita teȝ: ostentationem: laudē: fauorem: vel timo rem punitionis vel despectionis: hoc fecit plusq̄ ꝓpter deum vel dei amoreȝ aut hono rem. Jta vt vere q̄libet poterit dicere qđ la mentabiliter dicebat Ber. in suis meditati onibus. Terret me tota vita mea: q̄ diligen ter excussa apparet mihi: aut sterilitas: aut vanitas. sterilis pōt dici vita hoīs: qui bona nō fecit ex genere. vana vero illius: q̄ ⁊ si bo na fecit ex genere nō tamē propter dei hono reȝ. Certe tali aīe q̄n coram deo presentabit̄ accidet qđ dicit Job. xx. Nō sit in recordatōe s; cōteratur quasi lignū infructuosū. pauit ei sterilem homo supple ille. i. carneȝ: ⁊ que nō pturijt: vidue aūt. i. aīe non bn̄ fecit: dedit ei locuȝ dominus penitentie: ⁊ illud abutitur eo in supbia. O miseri hec cogitate ꝺ illa ho ra punitionis p̄sentatōis aduertite: et ad de um cuius geritis ymaginem reddite: pro cō

lusione reddēdo q̄ sunt cesaris cesari: et que sūt dei deo. Nota ꝙ falsificans moneta. principis dign⁹ est adustione. C. d' falsa. moneta. l.i. Non ꝙ aīa maculaꝶ quādo corpori infūdiꝶ. Exēpluʒ in sēsib⁹: quādo ponitur liquor purus in vase imūdo in legibus. ff. de sena. femine. si filia principis vel senatoris nuberet plebeio: fit vilis cōditōis sicut ipe. Et. xxxij. di. seriati. Si q̄s ꝯtrahit cū corrupta fit irregularis: nec pt ꝓmoueri ad sacros ordines,

¶ Dominica. xxij. post penthe. post prandiū. Ser. xliij.

Btulerūt ei ꝛc. vt. s̄. Si ignoras te o pulchra inter oēs mulieres egredere: ꝛ abi post vestigia gregū pascē hedos tuos iuxͣ tabernacla pastoꝝ. Cāti. i. Ad aīaʒ peccatricē nobilitatem ꝛ dignitatē suā ignorantem verba sunt ista. vbi tria notantur.

Primum est defectio cognitionis: ibi. Si ignoras te.

Scōm est perfectio conditionis ibi. O pulchra inter oīs mulieres egredere,

Tertiū est aggrauatio punitōis.

¶ Pro pmo dicitur. Si ignoras te. aīa eniʒ facta erat vt se ꝛ cetera cognosceret. Sed ꝓ th dolor naturā sumpsit oculi corporalis qui cū cetera videat seipm videre non pōt. ignorat aūt dānabiliter suā iniquitatem ꝛ suam infirmitatē. Tria ei ꝙtūcunqȝ alienata a fide pōt cognoscere per rationem naturalem.

Primū est ꝙ est vnus princeps a quo cūcta procedūt ꝛ conseruantur in esse: et hoc probant philosophi.

Secūdum ꝙ suo benefactori quilibʒ sm proportionē bñficioꝝ datorum factoꝝ ē obligatus: ꝛ hoc docēt multa aīalia tam fera ꝙ domestica: ꝛ ex his duob⁹ sequiꝶ ꝙ homo deo sūme obligaꝶ a quo sūme recipiꝶ. Tertiū est ꝙ ingratitudo est magnuʒ viciū. grauius tn̄ sʒ qualitatem dantis ꝛ dati vel recipientis. hoc declarat Seneca libro de beneficijs. hic apud oīs gentiles mos fuit in qualibet terra vnū saltēʒ templū habere cū sacerdote qui ꝓpiciaret deuʒ offensū ꝛ laudaret bñficiuʒ: ꝛ his supposit etiaʒ si nil aliud mali gesserit hō, sm illud ps. Semꝑ laus ei⁹ patri meo ꝛ ꝓ dño parat⁹ sit se totum exponere. sm illud. Quid retribuā dño ꝓ omib⁹ que ret. ꝛc. Cū tamē paucissimi reperianꝶ ꝛ forte nulli qui hec duo faciant. Leua o aīa oculos tuos si omissio gratitudinis est tā grauis q̄d cōmissio ingratitudis? Ignorat scdo suaʒ infirmitatē instabilitatē imbecilitatē atqȝ labilitatem: qm̄ si diligēter velit inuestigare q̄d sit d se ꝛ ex se. Respōdēt cū ꝓpheta. potēs est i iniquitate. Scōm notaꝶ cū dr. O pulchra. vbi ex tribus ibi positis notatur aīe excellentia.

Primo ex articulo vocatōis cū dr. O.

Scdo ex substātio admiratōis: cū dr pulchra.

Tertio ex termino cōparationis cum addiꝶ. inter oēs mulieres.

¶ Pro primo nota ꝙ ista interiectio. o. ē nota admiratōis cōpassionis affectōis ꝛ vocationis. vnde dr Math. xv. O mulier magna est fides tua quasi admirādo. Trenoꝝ vero pmo dr. O vos oēs qui trāsitis ꝑ viā ꝛc. Ad cōpassionē incitādo per psalmistā dr. O dñe saluū me fac. desideriū exprimēdo. vocādo vero aliquē scdo a vice dr. O cito veni vt ꝑ h verba attēdamus qm̄ dn̄s qui mirabiliter fecit aīam super eā cōpatitur: tam suꝑ oīa affectat: multipliciterqȝ vocat. venite g ꝛ audite ꝛ narrabo vobis quāta fec aīe mee. Pulchra eni est ꝛ inter mulieres id est inter oēs creaturas vt meli⁹ dicaꝶ inter oēs mulierū pulchritudines. Notate ergo aīe pulchritudinē sub figuris aliquarū mulierū licet ad eā non attingāt. Sic sarra mirabilis rebeca spectabilis rachel cōcupiscibilis ac aliaruʒ mulieꝝ distribuuntur ꝯditiones vt in his intelligātur anime sublimitates. Pro tertio anime seipam ignoranti ꝛ ad sue cognitionē redire nolēti diciꝶ. Egredere ꝛ abi quasi iam nō sis digna stare in cōditione anime. pecora enim se non cognoscunt. homo autem se ignorans iumentis insipientibus comparatur. ij. Pe. ij. Hi vero velut irrationabilia naturaliter in captionē ꝛ in pernitiem his qui ignorant blasphemantes in corruptione sua peribūt. precipitur inꝙ tali anime vt abeat non i greges sed post vestigia gregum. cū iuxta dictū Crisosto. peius sit cōparari iumentis ꝙ esse. nec iaʒ agnos s hedos paschat: non in tabernaculis: sed iuxta tabernacula id est passiōes cognoscat suas: iuxta tabernacula pastorum id est illoꝝ qui vitā suā cognouerūt, Gen. iiij.

dicit̄ q̄ Jael pater fuit habitātiū ī tētorijs.i. in tabernacul. Jael aūt interpretat̄ scientia. pascere ergo hedos iuxta tabernacula pastorum.i. q̄ homo ignorās se reputet indignū cōsortio iustorū: pascat ꝛ corrigat passiones suas iuxta scientiā ꝛ moderamē sāctoꝝ ꝛ tūc anima in his se occupās poterit aduertere si sit digna p̄sentari diuo aspectui ac digne insignita imagine dei.iux̄ thema. Obtulerūt ei. ¶ Pro fundamēto mouet̄ questio vtrū aīa s̄m textus Gene. i. dicat̄ facta nedum ad dei imaginem: sed etiam ad similitudinem: ꝛ q̄ differentia est inter esse ad imaginem ꝛ esse ad similitudinem. Respōdet sanctus Bonauentura distinc.xvi.ij. q̄ triplex solet differētia assignari inter imaginē ꝛ similitudinem Primo q: similitudo respicit naturā: ymago vero figurā. quo modo distinguit hug. q̄ similitudo dic̄ cōueniētiā in q̄litate naturali: ymago ꝯuenientiā in distictōne figurati ad moduz triāguli in q̊ tres termini ꝛ linee sūt tres potētie quaꝝ q̄libet habet habitudinez ad quālibꝫ: sic tres p̄sone in diuinis sūt vni⁹ essentie: ꝛ per relationes originis habēt suas habitudīes ad inuicē. Secūdo q: imago est in naturalib⁹: similitudo in gratuitis: vt dr̄ ī glo. sup̄ geñ. imago enim est respectu potētiarum que naturaliter insunt: vt memoria intelligentia ꝛ voluntas. Jdeo dicit̄ naturaliū. Similitudo aūt est a gratia que est qualitas: ideo dicitur respectu gratuitorū. Tertio quia secundum Augustinū libro de spiritu ꝛ anima imago est in potentia cognoscēdi. Similitudo vero in potentia diligendi: quia charitas in qua maxime assimilat̄ deo est in voluntate. Miretur nullus si plures dānent̄. dicet forte aliq̄s dixistis nobis mane q̄ nullus per pctm̄ mortale debet expellere xp̄m de cōsciencia sua q: veniret excōmunicandus. sicut expellens episcopum de sede sua est excommunicatus. si quis posset a peccato omnino abstinere: nonne iuuent⁹ nos molestat ꝛ inquietat: oportet q̄ iuuentus vtcunq̄ transeat quare nos speramus non sic excommunicari nec a consortio sanctorum eijci. Sed audiant tales quid habetur extra de dolo ꝛ contumacia. ca. cum dilecti. Excusans se propter calores estiuos et nō comparens citatus nec mittens procuratorem sufficientem veluti contumax venit condemnandus. ff. quoq̄ ad legem aquileiaz. l. si seruus. §. Si focarius. dicitur q̄ focarius qui fornacem habet si obdormierit ꝛ ignis erumpens villam incendat: qui seruum tenuit de damno tenet̄. Ad vos damnati peccatores sit verbum hoc. Juuentutem allegatis cum difficilis sit ad regendum ꝛ oportet q̄ transeat: verum vtiq̄ est. Sed tamen in libertate vestra est consentire. vnde Geñ. iiij. Subt̄ te erit appetit⁹ tuus ꝛ dominaberis illius. Certe si in hoc appetitu calor vigeat ꝛ ratio impediat ne compareat obediendo in ꝯspectu dīui nihilominus damnaberis. Si appetitus iste qui debet seruire ꝛ obedire ac obseq̄ ignem accendat. Jgnem inq̄ auaricie luxurie vel iracūdie que ciuitatē anime cōburat: ratio respondere habebit. Attēdat ergo quilibet qui vita vixit ꝛ ad deuz redeat: quoniā velit nolit sibi semel presētand⁹ est. iuxta verbum preassumptū. Obtulerunt ei denariuz.

¶ Jn isto sermone erunt due partes.

¶ Quo ad primā visa sublimitate aīe quo ad dignitatez creationis: quoniā dei imago censetur: ordine cōsequēti videndū est: quo videlicet ad similitudinē inquisitōis ꝛ preciositatez redemptōis. Pro quo notandū est oībus q̄ sapiēs super re vili p̄dita nō ponderat iacturā nec magnā sollicitudinē super ea inuenienda vel reparanda apponit. Rei autē preciose non paruipanditur perditio. Sꝫ omni studio diligētia ꝛ sollicitudine operā dat super eius recuperatōe. Attēde ergo homo et aduerte aīe tue dignitatē ex summa sollicitudine ꝛ sollicita inquisitōne. Nota ergo parabolice. Luc. xv. vbi dicit̄. quis ex vobis homo q̄ habet centum oues in deserto ꝛ si perdiderit vnam ex illis: nonne dimittit .xcix. ꝛ vadit ad illam que perierat donec īueniat eā ꝛ cum inuenerit eā īponit in humeros suos gaudens ꝛ conuocat amicos suos ꝛ vicinos dicēs. Congratulamini mihi q: inueni ouē quaz p̄dideram. Quis itaq̄ hō est nisi dn̄s noster iesus xp̄s qui ouē centesimā naturā videlicet humanā reseruat̄ nouē ordinibus angeloꝝ p̄didit qui tamē in hūc mūduz veniens ire non cessauit donec ouem inuenit. Primo enim iuit in vterum virginis intemerate. Secundo ex vtero descendit in presepium. Ex presepio in synagogam vt reciperet circumcisionem. Ex synagoga venit ad

diuersorium. A diuersorio iuit ad templum xl.die.a templo iuit in egyptuȝ. Ab egypto rediit in nazareth. A nazareth ascendit hierosolymam cum esset annorum.xij.a hierosolyma cuȝ parentibus descendit ⁊ erat sub dit⁹ illis:demū iuit ad iordanē ad querēdū animā peccatricē ⁊ nō inueniēs itrauit desertuȝ ⁊ ibi nō inueniēs post q̄dragīta dies circuibat p villas ⁊ castra ⁊ demū lapsis ānis aliquib⁹ vt aīaȝ pditā iueniret igressus est ciuitatē hierusalē flens sup illā.sed adhuc nō inueniēs venit ad domū āne cayphe pylati ⁊ herodis demū baiulās sibi crucē exiuit in eū locū q̄ dicit̄ golgota ⁊ iuenit qđ q̄rebat: q₂ ibi īuenit mortē vt vitā aīe nob̄ īueniret. hui⁹ sollicitudis figura.Gene.xxxvij.scribit̄ ibi đ₂ de sctō ioseph φ missus de valle hebrō venit i sichē ⁊ iuenit eū vir q̄ iterrogauit eū q̄d q̄reret.Et ille ait frēs meos q̄ro:et inuenit eos i dotayn.Interroget aīa mentetenⁿ saluatorē q̄d faciebat i oīb⁹ loc̄ supradic̄t. Respōdere certe poterit frēs meos q̄ro. O hō inq̄t bernar.i quodā s̄mone noli vilipēdere aīe tue dignitatē cui a tāta maiestate vides exhiberi ₒpassionē. Triplex apparet aīe dignitas ac p̄ciositas ex sui redēptiōe atq₃ p̄cij iestiabili ₒparatiōe.Quātū fuit h̄ magnū p̄ciū nouit apostol⁹.i.Corīth.vi.dicens Empti enim estis precio magno. Sed quid sit illud magnum precium declarat beatus Petrus.i.petri.i.Sciētes φ redempti estis de vestra vana conuersatione paterne traditionis non corruptibilibus auro vel argento s̄ preciosissimo sanguine iesu christi quasi agni incontaminati incoinquinati. Si quis vnam guttam preciosi sanguinis ipsi⁹ domini nostri iesu christi haberet magnam vtiq₃ reliquiam haberet:nec illam in terraȝ proijceret.Qua fronte ob obduratorum corda animas suas in scenum peccati cum nō modo vna gutta: sed totus sanguis christi pro eis effusus est. Audiant peccatores lamentabiliter dominuȝ iesum christum voce magna eis dicentem. terra ne operias sanguinem meum:que queso terra nisi peccatorum corda quibus dicitur. Hiere.xxij.c.Terra terra terra audi verbum domini.hec terra ne operit sanguinem quando tanti precij immemor pro breui voluptate diabolo sevē dit? Sicut dicit helyas Achab.iij.Regum xxi.Huic terre si sanguinē operienti ⁊ suā dignitatē ₒtemnēti.dic̄ bernard⁹ i meditationib⁹. O aīa isignita dei imagine: decorata similitudie:redēpta xp̄i sanguine:despōsata fide:decorata spū: deputata cū angel̄:capax beatitudīs: heres bonitat̄: particeps rōnis quid tibi cū carne? q̄si dicat quō solū vacas corpi ₚuidēs sibi nō tibi subijciēs te sibi.cū ita sis nobil̄ ⁊ magnifica ⁊ ipm ita vile ⁊ fetidū. Aīe bone pulchritudinē ⁊ exultationē significat hester q̄ pulcherrima naturalit̄ ornata tn̄ pulchrīs ornament̄ tandē ₚuenit ad ₒsūmationē mr̄imonij facile cū assuero cuȝ ipso sūmo monarcha cum esset regina vasti pulcherrima regno priuata q₂ ei⁹ mādat̄ obedire cōtempsit:vt patet Hester.ij.hester que humilis interpretatur vel electa in tempore animam significat que a deo eligitur. Hec pulchra est in sui esse: sed pulchrior redditur ⁊ amabilior ex ornatu virtutum. peruenit autem ad consummatum matrimoniū cuȝ assuero qui interpretatur beatitudo significans dominum nostrum iesum christum cū perfecte ei viuit i gloria sempiterna regnās cum eo i eternum.vasti autem significat generalem animam que ⁊ si pulchra sit a natura tamen quia dei mandatis obedire contēpsit reprobatur et regno infelicissima priuatur. Ad hoc autem obprobrium venit: quia vt in gratia ⁊ superbia dignitatem suam a quo habuit:non intellexit.O excecati peccatores hic oculos cordis aperite ⁊ ad deuȝ redite quia semel videbitur qnam imaginem geritis.iuxta thema preassūptum, Obtulerunt ei denarium ⁊c.

¶Quo ad secundum principale viso quemadmodum in celesti erario exigitur debita materia et debitum pondus. ordine consequenti videre oportet de scriptura. qualiter enim pecunia seu nummus inscriptus est: scriptura vel figura sui principis.de ista scriptura loquebatur iohan.Apoca. vigesimo. Aperti sunt libri et iudicati sunt viuentes et mortui s̄m ea que scripta erant in libris. Cum ergo nostre saluationis et damnationis iudiciū ex hac pendeat:scriptura merito certe ē examināda.Scriptura hec moraliter potest significari per librum illum qui ostensus fuit. Eze.ij.vbi vidit librū scriptuȝ intus ⁊ foris ⁊ in illo continebantur carmē

et ve. liber hic est conscientia que dr scribi intus & foris: quia qd habet in volntate ostendit in opere. In hac scilicet conscientia mala scribuntur tria illa: scilicet,
Lamentationes,
Carmen,
Et ve.
¶ Primo lamētatões horrēda videlicz peccata que p totā vitaz suā cōmisit: qui si caueret materiā flendi qdiu viueret haberet. Secūdo scribit carmē in mensa videlicet dei dilectio qz misere aie sic afficitur cū sit ei⁹ imago & suo sanguie redēpta: qz adhuc si necesse foret pro ipsa mori paratus esset. Tertio & ve dānationis inscribitur cum sit ingrata nullo tempore voluit a peccatis desistere. de scriptura taz infelicis anie Viere. vij. ca. Pctm iuda & hierusalem scriptū est stillo ferreo et in vngue adamātino. O deus. O mirabilis quid faciet aia secū portās litteras testimoniales sue mortis. Gloriant nunc alij in pōpis alij in honoribus alij in diuitijs reliqui in pluribus gratijs. Naz dr. i. q. i. pphetauit saul rex malus cū etiaz sanctū dauid psequeretur. n se iactēt qui forte sine charitate hūt scrm dei mun⁹. i. aliquā grām gratis datam. Sed videāt qualez rōem cū deo sint habituricū factis nō sancte vtant. dr. aūt. Apoc. xx. Qui nō est inuētus script⁹ in libro vite missus est in stagnū ignis. O durū verbuz & oi formidine dignū & quis scire poterit si in eo cōscriptus sit. multa eni sunt q de dei iudicio hoies ignorāt qz fortasse quos laudat ille reprehēdet: & quos rephenditis ille laudabit. Ad hoc ē exēplū in vitis patrū de abbate agathone q cū esset in extremis ostendebat se multū timere. q cū frēs interrogarēt quare timeret cū. lx. annis deo seruiuisset cuz mag abstinētia: dixit ille. laboraui iuxta fragilitatez meā in seruitio dei. Sed qz alia sūt iudicia eius q nostra iō timeo. O aia si tantū timebat iust⁹ vbi parebit pctor & ipius: tū velim⁹ nolim⁹ habebim⁹ illuc cōparere. Quid erit d nob qz penit⁹ ignoram⁹. Interī purgemus cū deuota penitentia aias nostras sepe confiteamur desistamus a pctis: illius presētationis durissime iudiciū prestolātes vt p conclusione possimus audire. Reddite que sūt cesaris cesari et q sūt dei deo. Luce. xx.
¶ Dnica. xxiij. post penthe. Sermo. xliiij.

Filia mea modo defuncta est s veni & impone manuz sup eā & viuet. Math. ix. & in euāgelio. Stipēdia pcti mors. gra aūt dei vita eterna per iesum xpz dnm nostrū. ad Rom. vi. Miserabilis vita hoim in pctis viuentiū & diuine mie subsidium negligentiuz. In istis verbis secundo assumptis duo notantur.
Primum est pctor iusta punitio.
Scdm est penitentiū gratuita miseratio.
¶ Pro primo pctor mors iuste dicit stipendiū. Stipendiū eni dr quasi a stipite petēda. peccātes eni peccādo iuste mortē petunt: qm dolendo dolorē sustinuerūt pctm rememorādo erubescentiā pcipiūt: ac moriendo penas recipiūt. de pmo dr. Sap. v. Lassati sum⁹ in via pditōis ābulauim⁹ vias difficiles. amb. Quot labores qt sollicitudies & angustie habentur p auaricia luxuria & ambitōne. de remorsu vero pscie qd dicit Aug. libro pfessionuz. Iussisti dne & ita est vt ois iordinatus anim⁹ sibiipsi pena sit. Qd si quis afferat se hūc remorsū non sētire tm pei⁹ est sicut d cadauere putrido qm ab aliquo nō sentit. Sic vtiqz signū mortue aie & i pctis indurate est non sentire neqz murmurare ptra pctm: qd tū dānati faciūt. Pro scdo vez erubescentia: dicit hic. Apls. s. ad Roma. vi. Quē fructuz habuistis tūc in illis in qbus nūc erubescitis. Pro tertio. Job. xxi. ducūt in bonis dies suos & in pūcto ad inferna descendūt. vere duruz stipendiū: hic est finis luxuriar: blasphemiar ludor phibitoruz fraudū piuriorum oppressionū aliorūqz vicior. ¶ Pro secundo pūcto hui⁹ pthemat dr gra aūt dei &c. vn nullus qtūcunqz iust⁹ ex opib⁹ ppijs pōt ptingere ad beatitudinez nisi mediante grā dei. Ephe. ij. Gratia dei saluati estis & non hoc ex vobis donū dei est: dicit eni Augu. ad sixtuz presbyter. Cuz deus coronat merita nra nihil aliud remūerat q merita sua: qz his meritis que de⁹ sua gtia contulit reddit vita eterna. Null⁹ ergo glorief in semetipso: null⁹ infles: qm ex nobis nō habem⁹ nisi mortuaz filiā: & p omi solatio mors nob dbet. Si ro vtcunqz ad deum redeam⁹ eius donum est:

ꝛ hõc per iesum xp̃m: qm̃ de plenitudine eiꝰ
accepimus vniuersi per suã influentiam. Si
ergo sentiamꝰ filiam nostram esse mortuam
more huiꝰ principis ad saluatorẽ vadamus
dicẽtes cũ ipso: filia mea modo defũcta est.
¶ Pro fundamẽto mouetur questio qm̃ hic
sub typo filie mortue figurat conscientia ad
quaꝫ filiã suscitandã pr̃ petit miaꝫ diuinaꝫ.
Ideo merito q̃ritur. An liberũ arbitrium a
culpa mortali valeat resurgere sine munere
gratie diuine. Rñdet sãctus Bonauẽ. distin.
xvi. ij. ꝙ in huiꝰ determinatõe questionis a-
liter senserũt philosophi ꝛ heretici ꝛ aliter
tractatores catholici. vide in bonauen. Mi
retur nullus si plures dãnent. Quis enĩ taꝫ
proteruꝰ q̃ ecclesiaꝫ deo dedicatam stabuluꝫ
porcorũ valet efficere: aut vasa vel vestimẽta
diuino cultui dedicata ad vsus ꝓphanos ap
plicare. Talis enĩ tanq̃ sacrilegus venit excõ
municandꝰ. Ois enĩ sacrilegus est excõmu-
nicandꝰ: si monitus se nõ correxerit. xvij. q̃.
iiij. Si quis domũ. taꝫ iure ciuili q̃ canoni-
co prohibet ne talia vsui diuino mancipata
alijs vsibꝰ applicent. dꝛ enĩ instituta de rerũ
diuisione. §. locus aũt in quo edes sacre edifi
cate sunt etiam disrupto edificio totus sacer
manet. Ad hoc est capitulum. Ad hec de reli
giosis domibꝰ ꝛ sic vestimenta. de ꝯse. di. i. c.
vestimẽta. Quid igitur fiet pctõribꝰ insensa
tis sacrilegis animam suã per caracterẽ ba-
ptismalẽ deo cõsecratã ꝓphanantibꝰ porcis
ꝛ bestijs infernalibꝰ prostituẽtibus: ac dmo
nuꝫ cloacã dictã aiaꝫ facientibꝰ. Ois qui in
pctõ mortali existẽs cloaca est demonis ifer
nalis. Apoc. xiiij. Cecidit cecidit babylõ ma
gna ꝛ facta est habitatio ois spũs immundi.
nec tamẽ deo tm̃ displicet loci materialis ꝓ-
phanatio sicut templi spiritualis. Cuꝫ non
genten propter locũ: sed locum propter gen-
tem elegit. Machabeoꝝ. v. vnde. i. Corin. vi.
An nescitis quoniam mẽbra vestra templũ
sunt spiritussancti qui habitat in vobis. Et
qui per vnum peccatum mortale violauit sic
aiam ꝛ templum spirituale sacrilegus effici
tur: q̃d de decem? quid de centũ? q̃d de mille?
Quis voluntates malas ire: inuidie: ranco-
ris: tristicie i ꝓsperis: exultatõis i aduersis:
ac alias malas volũtates enumeraret? Quis
diceret quot peccata blasphemie in verbis ꝑ
iurij contumelie detractionis et iactantie?
Quis deniq̃ exprimeret multitudinẽ maloꝝ
operũ luxurie fraudũ ꝛ alioꝝ multorum vi-
ciorũ? Certe hi tales vasa aurea tẽpli spũa-
lis auferũt potentias: videlꝫ aie ꝛ in his cuꝫ
Balthasar punient Daniel. v. ca. Deinde bi-
bũt vinũ iiquitatis ꝛ voluptatis cũ magistra
tibꝰ ꝛ alijs regni sui. cuꝫ tñ appareãt manus
scribentis. videlꝫ eterna sentẽtia iudicãs tales
ad dãnationẽ ꝛ penã eternã. Scriptura enĩ
erat. Mane thethel phares. q̃d interpretat
numeratũ ponderatũ ꝛ diuisũ: qm̃ oia mala
acta põderata corã deo in diuisione aie a cor
pore nũerata punient. O oia sacrilega: sacri
legiũ depone: ad deũ recurre cũ pr̃e huiꝰ filie
dicente. Filia mea modo defuncta est ꝛc.

¶ In isto sermone erunt due partes.
Prima de aie peccatricis morte detestanda.
Secunda de anime penitentis suscitatione
amplectanda.

¶ Quo ad primã puella hec mortua aiaꝫ in
pctõ existẽteꝫ rep̃sentat. Mortuus enĩ pctõ-
rem sig̃t. ꝛ ẽm differẽtiaꝫ mortuoꝝ nota dif-
ferentiã pctõꝝ: que oia vide superius dñica
xv. ẽmone. i. Adolescens tibi dico surge ꝛc.
¶ Quo ad secundã partẽ petit pater huius
puelle ꝓ suscitatione ipsius imponere ma-
num saluatoris. Et tunc venit saluator vo-
catis patre ꝛ matre Pe. Iaco. ꝛ Iohan. turb
eiectis suscitauit illã. Hec enĩ i suscitatione
aie a pctõ spũaliter exiguntur.
Primo notatur diuine gr̃e infusio.
Scdo liberi arbitrij assensio.
Tertio sensualitatis subiectio.
Quarto pcti cognitio.
Quinto peccati cessatio.
Sexto boni operis exercitatio.

¶ De tribꝰ primis nũc est dicẽdũ. Ad susci
tationẽ ergo puelle merito erigit descensus
xp̄i tã effectiue q̃ meritorie. dꝛ enĩ ad Ephe.
ij. Gr̃a estis saluati ꝑ fideꝫ: et hoc ñ est ex vo
bis. Dei enĩ donũ est nõ ex opibꝰ. ad Ro. iij.
Arbitramur hoiem saluari ꝑ fidẽ sine legis
operibꝰ. ꝛ Gal. ij. Sciẽtes q2 ñ iustificabit
homo ex operibꝰ legis: nisi ꝑ fidem iesu xp̄i.
Et merito qm̃ pctꝫ mortale i aia tria fac: scꝫ
Maculam generat.
Naturam debilitat.
Ad penam obligat.
¶ Hec aũt tria tolli nequeũt nisi ꝑ gr̃aꝫ dei.
Roma. vij. Infelix ego homo qs me liberabit

bit de corpore mortis hui⁹. Et rn̄det gratia dei p ih̄m xp̄m. Hanc aūt gratiā aīaꝫ reparantē solus deus donare pōt. ſm illud. ps. Gratiā ⁊ gloriā dabit dn̄s. Et sic effectiue aīa a solo deo suscitatur: meritorie quoqꝫ a solo hoīe xp̄o peccata remittunť. Non enī ē aliud nomē datuꝫ hoībus sub celo: in quo oporteat nos saluos fieri. Actuū. iiij. ca. In figura hui⁹. iiij. Regum. iiij. Giezi. missus cū baculo Helisei ad filiū sunamitis mortuū eū nō suscitauit. Nō enī ei erat vox neqꝫ sensus. Sed pp̄heta ille magnus de mōte descēdens: ac faciē suā os ⁊ oculos sup mortuū ipōnens: huc ⁊ illuc deambulās suscitauit: ⁊ illū vtiqꝫ matri sue dedit. Giezi enī ille cū baculo Moysei est cū lege timoris. ⁊ h̄ mortuum nō suscitauit. ad Gala. iij. Omia sub pctō ɔclusit scriptura: vt p̄missio ex fide iesu xp̄i daretur credentib⁹. Sed tunc suscitatur puer cuꝫ propheta ille magnus: videlicꝫ dn̄s deus noster iesus xp̄s de celo descēdit: os suū ⁊ oculos sup oculos mortui applicās: qn̄ scꝫ in similitudinē hoim factus habitu inuentus vt homo. Phil. ij. Ipse enī est qui languores nostros tulit ⁊ labores nostros ipe portauit. Isa. liij. Attende ergo infelix peccator: qr per quecūqꝫ opera tua ꝙ tūcunqꝫ laboriosa nullū pctm̄ remittereť: nisi interueniret meritum xp̄i. liuore eniꝫ eius sanati sum⁹. Perpende grauitatē pcti mortalis. ⁊ secundum Bernar. in quodaꝫ sermone. Considera etiam ꝙ grauia fuerunt vulnera tua pro quibus necesse fuit dominuꝫ iesum vulnerari. Si enī hec non essent ad mortem ⁊ mortem vtiqꝫ sempiternam non oporteret a tāta maiestate tantaꝫ exhiberi cōpassionem. Et si ita graue sit vnum peccatū mortale ꝙ nll'a pena propria sine xp̄i merito sufficere posset: quid de centum aut quid de mille. ¶ Viso primo requisito ad suscitationem puelle gratia videlicet diuina. secundo exigitur patris assistentia ⁊ matris consensus: videlicet voluntatis et subiectio sensualitatis: vt scilicet ratio velit se a pctō auertere. Sensualitas parata sit debitam subiectionem pferre. Quid aūt figuratur per patrem ⁊ matrem. Itaqꝫ dicitur Ezechie. xvi. Pater tuus amorreus: mater tua ethea. Amorreus interpretatur amarus ⁊ illuminatus. Hec est ratio que illuminata detestari peccatum debꝫ: ⁊ dolere amare: ac etiam amaricari de offensis perpetratis. Dolorem suadebat: qui dicebat. Iere. vi. Luctū vnigeniti fac tibi plāctū amarū. Patrē hūc hūerat peccatrix q̄ vt cognouit deū: quē offēderat lachrymis cepit rigare pedes ei⁹ saluatori scꝫ. sine hac amaritudie ⁊ pcti detestatōe nō ptꝫ esse salus neqꝫ puelle. i. aīe. suscitatio. Dicit ei de peni. disti. i. ca. tres sūt actōes. Nemo postqꝫ fuerit sue volūtatis arbiter ɔstitut⁹ pōt vitā nouā inchoare nisi peniteat eū veteri vite. Exigitur tertio mater videlꝫ vt sēsualitas pata sit penaꝫ tēporalē pctō debitā pferre. Hec aūt est mater ethea. Interptať ei ethea stupēs seu formidās h̄ est sēsualitas formidās penam. Spirit⁹ qdeꝫ promptus est: caro aūt infirma. Mathe. xxvi. ꝙ āt subiectio sensualitatꝫ sit necessaria: ad hec ꝙ homo velit pure deo satisfacere d̄ pctis suis ptꝫ. iij. Regū. vi. p figurā: ꝙ nō fuit audit⁹ son⁹ mallei ī tēplo quia videlꝫ null⁹ accedit: nisi prius purgat⁹ fuerit ab oī culpa ⁊ pena. i. Cor. iij. Vniuscuiusqꝫ opus manifestū erit. dies eī dn̄i declarabit: qr in igne reuelabiť. Et Mathei. v. Nō exibis hinc donec reddas nouissimū qdrantem. Faciat ergo talis p recuperanda aīe vita. vt dicit Augusti. de pe. di. v. ca. i. qd̄ faceret p corporis morte vitāda ⁊ h̄ cū gaudio: qr recupat vitā īfinitā. O pctōres duri h̄ aduertite ad deū cū desiderio redite petēdo: vt filiā vr̄aꝫ. i. aīaꝫ suscitet vt p cōclusione possit d̄ vob̄ verificari qd̄ d̄r d̄ illa puella. Dedit illā matri sue

¶ Dn̄ica. xxiij. p⁹ pēthe. p⁹ pādiū. Ser. xlv.

ilia mea mō d̄fūcta ē vbi. s. Scindet dn̄s regnū d̄ māu tua ⁊ dabit illd̄ proxio tuo: qr n̄ obedisti voci mee. i. Regū. xxviij. Spūsscti ad pctōres mortuos sub typo saulis v̄ba sunt ista. vbi duo notantur.

Primum est pcti grauissima punitio.

Secundum est punitionis iustissima rō.

¶ Pro pmo d̄r. Lu. xvi. Regnū dei intra vos est: qd̄ quidē a nobis auferet: dū merit nr̄is exigētib⁹ gratia priuamur gehēneqꝫ eterne obligamur. Mathei. xxi. Regnū dī auferet a vob: ⁊ dabit gēti faciēti fruct⁹ ei⁹. In cui⁹ figura regnū iudeorꝫ datum fuit in manib⁹ exterorū: vt patet in fine. iiij. Regū. ⁊. ij. paralip. Regnum enim transfertur a gente in gentē propter iniusticias. Eccle. x. Ratō hu

ius trāslatōnis dr ad Saul qr nō obedisti vo
ci dn̄i. Saul interpretaꝛ abutēs. hic est pctōr
gratijs ⁊ bn̄ficijs abutēs: qr qui non obedit
nec obedire vult diuinis preceptis puniri me
retur: priuariqꝫ datis debet: ac indignꝰ ⁊ ineptꝰ
redditur dādis. vn̄ T.ho.iij. Quoniā nō obe-
dimꝰ preceptis tuis traditi sumꝰ in direptio-
nem captiuitatē et mortē ⁊ in fabulā ⁊ im-
properiū in omnibꝰ nationibꝰ: i quibꝰ disper
sisti nos. Et Daniel.iij.dr. Propter iniqta-
tes nostras ⁊ peccata patrū nostroꝝ nos et
hierusalē populꝰ tuuꝰ sumꝰ i opprobriū om-
nibꝰ que sunt ꝑ circuitū nostꝝ. Nō em̄ nisi
propt pctā sua synagoga fuit captiuata tem
pore nabuchodonosor ⁊ hierlm euersa ꝑ ro-
manos. Sic vtiqꝫ multis xp̄ianis ꝯtinget: q
sua duricia ⁊ rebellione magna a deo merē-
tur puniri ⁊ hostibꝰ exponi. Deuter. xxviij.
dr. Si nolueris audire vocē dn̄i dei tui: vt cu
stodias ⁊ facias om̄ia mādata eiꝰ veniēt su-
per te om̄ēs maledictiōes iste ⁊ apprehēdēt
te. Dicit Hierony. Quod precipit imperaꝛ.
qd aūt imperaꝛ necesse est fieri. iij. Regum
xiij. Quidā ꝓpheta dn̄i: qr ꝯtra preceptū dn̄i
māducauit i samaria propt suaꝫ inobedien
tiam suffocatus est a leone in via. Videat
ergo qlibet pctōr si mortuus sit in ꝯscia pro-
pria ⁊ redeat ⁊ vitā petat ꝓ filia dicēs verba
presentis thematis. Filia mea modo defūcta ē.
¶ Pro fūdamēto moueꝛ qstio. qr ſmone p-
cedenti dictū fuit liberꝝ arbitriū pctō morta
li nō posse ꝑfecte resistere ⁊ impossibiliū nul
la sit obligatio: vt dicitur de reg.iu.lib.vi. Nul
lusqꝫ peccat i eo quod vitare nō potest: vt di
cit Augu. Merito ergo queritur. Quare vel
qualiter imputandū est homini si a pctō nō
resurgat. Respōdet beatꝰ Bonauē. di.xviij.
ij. et in dubijs litteralibꝰ. Queritur vtrū om̄s
simꝰ filij adoptiui dei. Vide Sco. in di.i.ter
tij: ꝙ tres ꝯditiōes reqruntur ad hoc ꝙ aliqs
sit filius adoptiuus.
Primo extraneitas ex gn̄atiōe naturali.
Secūdo grā q est gratuita ipsiꝰ adoptātis.
Tertio requiritur bonū ad quod preordinaꝛ.
¶ Ex ista gratia filius adoptiuus acquirit
ius hereditatis ad quā habet ius succedendi
ex adoptione. Unde istud nomen vel iste ter
minus adoptio est translatū siue positū a iu
ristis: vt dicatur filius adoptiuus: vt qui nō
est naturaliter genitꝰ ab aliquo: aut ex gene

ratione naturali nō habet ius succedēdi in
hereditate: sed ex gratia preordinatur vt ha-
beat ius succedēdi: ita ꝙ illa tria concurrūt:
scꝫ extraneitas ⁊c. vbi supra. Miretur ergo
nullꝰ si plures dānenꝛ. quādo em̄ dicitur ꝑdicā
do: monendo: docendo: ⁊ exhortādo pluribꝰ
illud qd sermone precedenti dictuꝫ fuit: vi-
delicet ꝙ animā suā diuine maiestati dedi-
cataꝫ prophanāt: dyabolo exponūt: ac viliter
deturpant: q ex re veniūt multipliciter puniē-
di. Respondēt sic ꝯsueuimꝰ viuere: ad hoc
nati sumꝰ. Rn̄deo. Dicitur em̄. C. de seruo pi-
gnori dato manumisso. l. si credibilibus. alle
gans propriā turpitudinē nō est audiendꝰ.
Et extra de ꝯsuetudine capi. finali dr. Tan-
to sunt grauiora crimina: quāto diutius in-
felicē animā detinēt alligataꝫ. Audiāt hec
cuncti infelices pctōres peccatis dditi quasi
a cunabulis: alij ꝑiurijs: alij ludis ⁊ fraudi-
bus: alij luxurijs ⁊ lenocinijs: alij pompis et
ambicionibus. ⁊ hi oēs i peccatis sic viuen-
tes similes sunt illi ethyopi beato Arsenio
demōstrato fasciculū faciēti: qui a pricipio
ponderosus erat ꝙ subleuari nō poterat: et
nihilominus ipsi fasciculo semꝑ aliquid ad
debat. Sic vtiqꝫ est malignis pctōribꝰ. Pri-
mo em̄ pctō mortali sic ponderoso ꝙ nō po-
test permittere eos ad celum ascēdere tot ad
diderunt ⁊ passim in dies addunt ꝙ nūera-
ri possent. Tales autem attendant filiā suaꝫ
idest animā nedū in cella mortuā: ſꝫ iam in
peccato fetenteꝫ: ⁊ ad deū redeant dicentes:
Filia mea modo ⁊c.

¶ In isto sermone erunt due ꝑtes.
¶ Quo ad primā nota vltra predicta: ꝙ aīa
exn̄s i pctō mortali cōparaꝛ ꝓpter tria.
Primo ꝓpter ꝯsimilē defectum.
Scd̄o propter ꝯsilem effectum.
Tertio ꝓpter ꝯsimilē respectum.
¶ Pro p̄io in moriente. primo corpus distē
peratur ⁊ distrahitur.
Secūdo infirmatur.
Tertio moritur.
Quarto extra domū portatur.
Quinto sepelitur.
Sexto vermibus ꝯsumitur.
¶ Isto mō aīa distēperaꝛ ⁊ discratiaꝛ ꝑ ten
tationē ⁊ cogitationē de pctō.
Scd̄o ifirmaꝛ ꝑ ꝯcomitantē delectationē.
Tertio moritur ꝑ ꝯsensum.

Quarto portatur ⁊ elongaẜ ab oībus ꝑ cul⸗
pe sue diffamationem.
Quinto sepeliẜ ꝑ ꝯsuetudinem.
Sexto ꝯsumiẜ ꝑ finalem obstinationem.
¶ Pro q̄ttuor p̄mis Jacobi. iiij. Unusq̄sq̄
tentaẜ a ꝯcupiscētia sua abstractꝰ ⁊ illectꝰ.
Deide ꝯcupiscētia parit pctm̄ ꝑ ꝯsensū cul⸗
pe. Pctm̄ vero cum ꝯsūmatū fuerit generat
mortē. De ꝯsuetudīe 2o di. Aug. lib. ꝯfessio⸗
nū. Lex pcti ē viciosa ꝯsuetudo qua trahiẜ ⁊
teneẜ ēt iuitꝰ aīus: eo merito q̄ i eā volēs il⸗
labiẜ. Et i eodē libro ait. Ex volūtate puer⸗
sa facta ē libido ⁊ dū libidini seruiẜ: facta ē
ꝯsuetudo: ⁊ dū ꝯsuetudini nō resistiẜ facta ē
necessitas. Hec ꝯsuetudo peccandi sepulture
lazari comparaẜ: q̄ non nisi cum difficultate
suscitatus fuit. Sexto corpꝰ mortuū a 2mi⸗
bus ꝯsumiẜ ⁊ mēs p̄uata vita gr̄e a 2me cō⸗
sciētie desp̄atiōis ⁊ finaľ ipenitētie corrodi
tur ⁊ mordeẜ. vt dr̄ Jsa. vlt. Uermis eoꝝ nō
morieẜ. Scd̄o pctm̄ morti assimilaẜ ꝑꝑ 4ľez
effectū. Mors eīm fac̄ corpꝰ rigidū: frigidū: ⁊
fetidū: ⁊ putridū: turbidū: terreuz: atq̄ pōde
rosū. Jsto mō pctm̄ mortale fac̄ aiam rigidā
supbā ⁊ iobediētē ad deū. Prouerbi. xviij.
Cū obsecratiōibꝰ loquiẜ paup ⁊ diues. i. su⸗
perbꝰ effabiẜ rigide. frigidā ꝑ iuidiā: quā ꝓ⸗
pheta vocat maliciā. Jere. vi. Sic̄ frigidā ci
sterna fac̄ aquā: sic frigidā fac̄ aiaz malicia
sua. Fetidā ꝑ luxuriā. Jsa. xxxiiij. De cadaue
ribꝰ eoꝝ ascēdet fetor. Putridā per gulā vel
gule immoderātiā. ꝑ quā sēsus ⁊ ratio sopi⸗
untur: ⁊ hō quasi in asinū ꝯuertitur. Jere⸗
xij. Sepulture asini sepelieẜ putrefactꝰ ⁊ ꝓ⸗
iectus. Terreaz per auariciā: q: nihil sapit
nisi terrena: vt dicaẜ tali aīe: sicut talpe dicit
natura ⁊ serpēti deus. Terrā comedes cun⸗
ctis diebus vite tue. Gene. iij. Pōderosam ꝑ
accidiam: q̄ nihil boni operaẜ. Prouer. xiij.
Uult ⁊ non vult piger. Aia aūt operantium
impiguabiẜ. ¶ Tertio pctm̄ morti cōparaẜ
ꝑ ꝯsiľem aspectum. Quātūcūq̄ eīm hō fuerit
pulcher amabilis ⁊ delicatus stati post mor
tem erit horribilis turpis ⁊ abhominabiľ.
Ezechie. xvi. Ad oīe caput vie edificasti si⸗
gnū prostitutiōis tue: ⁊ abhominabilē feci⸗
sti decorē tuū. O pauperes pctōres indurati
hec aduertite: oculos aperite: ⁊ vestrā vitaz
attendite. parū est eīm sic ꝑ pctm̄ deturpari:
quā tm̄ turpitudinem aduertūt: q̄ graues re
morsus ꝯscie sentiūt: quos etiā si i pctō viuē
tes nō sentiūt: signū est euidēs mortis ⁊ ob⸗
duratiōis finalisq̄ ipenitētie. Seq̄tur vltra
hec oīa sicut mors facit corpus mortuū sepa
rari a societate viuentiū: sic vtiq̄ a societa⸗
te dei et sanctoꝝ ⁊ oīm iustoꝝ. Jn huiꝰ figu⸗
ra leprosus debebat hītare solꝰ extra castra.
Leui. xiij. Ubi aūt collocabunẜ dicit p̄s. Sic̄
oues positi sunt in inferno: mors depascet
eos. Quis eīm aīal est stolidissimū ⁊ inter a⸗
lias conditiones hoc hȝ q̄ si sit in domo ac⸗
censa nullo modo exit ab igne. Sȝ magis igni
se ingerit. Sic pctōres miseri ignez inferni
peccatū videlȝ mortale habentes ipsum nō
derelinquunt: sed potius peccata peccatis
accumulant quousq̄ in ꝓfundū inferni de⸗
scendunt. Quod ne miseris peccatoribꝰ con
tingat quilibet ad deum cū patre huius pu⸗
elle redeat dicēs. Filia mea mō defūcta est.
¶ Quo ad secūdū p̄cipale visis tribꝰ req̄sitis
ad puelle suscitationē vidēda sūt alia tria.
Exigūtur eīm tres apostoli: ac āte oīa turbe
expulsio. Sp̄ualiter vt aīa a pctō mūdetur:
exigitur p̄mo petrꝰ qui interpretaẜ agnoscēs
idest pcti cognitio. Hāc pcti cognitionē pete
bat q̄ sic dicebat. Jlluīa ocľos meos ne vnq̄
obdormiā i morte ⁊c. Et i figura huiꝰ cecꝰ q̄⸗
daz a xp̄o petēs illumīari cū iterrogareẜ q̄d
peteret ait. Dn̄e vt videā. Luce. xviij. Et me
rito: qm̄ vt ait seneca. Nō itellecti nulla ē cu
ratio morbi. Se enim extendit hec cognitio
ad bonū qd̄ perdidit: ac damnū quod incur⸗
rit: ⁊ ad bonū qd̄ omisit. Cupiebat hanc co⸗
gnitionem habere qui dicebat. Hiere. iij. Le
ua oculos tuos in directuz ⁊ vide vbi ꝓstra
ta sis. ¶ Exigitur secūdo vt veniat iacobus
id est resistentia seu cessatio a pctō. Interp̄⸗
tatur eīm luctator ⁊ supplantator. Cessatio
nē hanc suadebat qui dicebat. ysa. i. Quiesci
te peruerse agere: discite benefacere. Jo. quo
q̄. v. Sanato languido dictū est ⁊ mulieri
in adulterio deprehense. vade ⁊ amplius no
li peccare. sic de pe. di. iij. dr̄. Qui sic preterita
pctā deplorat vt iterū deplangenda cōmit⸗
tat: aut pniām agere ignorat aut dissimulat
Ratio est congrua. peccatū eīm auertit a dō
et a bono commutabili. quare autem volēs
ad deū redire ⁊ pcti purgationē suscipere a
bono cōmutabili dȝ auerti. pondera hec de
cōtinuātibus peccata sua furta fornicatio⸗

ftes odia periuria alieni detentionē et sic de
similibus.hi a pctō nunq̄ suscitabuntur.
¶ Exigitur tertio boni operis exercitatio
saltem in ꝓposito.significatur hoc per Jo-
hānem qui interpretatur in quo est gratia.
Amor enī vt ait Gre.nunq̄ ē ociosus.opera
tur enī magna si est. Hāc exercitationē sua-
debat q̇ Roma.vi.dicebat. Sic exhibuistis
mēbra vr̄a seruire iniq̄tati ad iniq̄tatē: ita
nūc exhibete seruire iusticie i sctificationez.
hoc q̄dē necessario exigit vt ait ber. In via
dei nō ꝓgredi regredi ē. Sed notādū ē pro
pterea ꝙ licet hi oēs euacuati fuerit non tn̄
fuit suscitata puella: nisi pri⁹ eiecta turba.
Hec est enī turba malaꝝ cogitationū: prauo
ruz desiderioꝝ: iniquaꝝ suggestionū: ⁊ inor-
dinataꝝ curarū temporaliū.hec egre fert sa
nitatē lāguidi. Joh.v. Increpat cecū vt tace
at ne illuminet. Luce.xviij.zacheo obstat ne
ipm videat. Luce.xix. Et hic suscitationē pu
elle differt. Sz ne differat penit⁹ est abijciē-
da: ⁊ etiā tibicines.i.carnales voluptates.
Hec enī oīa ꝑ purā ꝯfessionē sūt abijciēda i
re vel i ꝓposito. Jacobi p̄mo. Abijciētes oēz
immūdiciā ⁊ abūdātiā malicie i māsuētudi
ne paq̄ suscipite īsitū verbū. Hoc enī facien-
do assistētib⁹ predicꝫ illico puella suscitat ⁊
incipit viā: q: corpi xp̄i mistico icorporat et
gratia diuīa reficit. Felix tal' resuscitatio q̇
eā desiderat more p̄ris hui⁹ puelle ad dn̄z cla
met. Filia mea mō defūcta ē ⁊c. Rogabim⁹
deū vt ip̄e det nob̄ suā g̃raz. Quā nob̄ ꝯce-
dat. Amen.

¶ Dn̄ica.xxiiij.post penthe Sermo.xlvi.

Um videri-
tis desolationē abhomina
tionis q̄ dicta est a daniele
ꝓpheta stāte i loco sancto.
Qui legit itelligat. Math.
xxiiij.et i euāgelio hodierno. Christ⁹ dilexit
ecclesiā ⁊ seipm tradidit ꝓ ea vt eā sctificarz
mūdās lauachro aq̄ i verbo vite vt exhiberz
sibi gloriosā ecclesiā nō habentē maculā aut
rugā aut hmōi. Ephe.v. Diuine dignatiōis
amplitudinē ⁊ xp̄iane religiōis sctitatē ver
ba ista manifestāt.vbi duo notant. Primū
est dilectio quā nob̄ xp̄s ostēdit. Secūdū est
sanctitas: quā i sua spōsa pretendit.
¶ De primo, Apoc.i. Dilexit nos ⁊ lauit nos
a pctis nostris in sanguie suo.trāscēdit aūt
dilectio qua xp̄s nos dilexit omnē amorem
honestū quo quis ab alio diligi pōt. Supat
enī xp̄i dilectio amorē socialē maternalē ac
quodāmō naturalē. De p̄mo. Johā.xv. Ma
iorē hāc dilectionē nemo habet ⁊c. Sz ma-
ior fuit inq̄t bern̄.dilectio tua xp̄e: q: non ꝓ
amicꝭ sed ꝓinimicꝭ aīam tuā exposuisti. Pro
secūdo ysaie.xlix. Nūq̄d pt mlier obliuisci i-
fantem vteri sui? ⁊ si oblita fuerit: ego ta-
men non obliuiscar tui. De tertio. Hiere.iij.
dicit. Si vxor virū suū dimiserit ⁊ recedens
ab eo duxerit virum alterū nūquid reuerte-
tur ad eum vltro? Tu aūt fornicata es cum
amatoribus multis: tamen reuertere ⁊ ego
suscipiā te. De quarto. Hiere.xij. Dedi dilectā
aīam meā in manibus inimicoꝝ meoꝝ: qm̄
potius saluator elegit corpus suū ab aīa se-
parari que amore naturali iungunt ꝙ nos
ab ipso. Propterea dicit augustin⁹ libro ad
virginem. Ad hanc dilectionez recognoscen
dam ait. Inspice aīa vulnera pēdentis: san-
guinē redimentis: ⁊ preciū morientis. Hec
quāta sint cogitate: hec in statera cordis po-
nite. vobis totus figuratur in corde qui pro
vobis totus fuit fixus in cruce. ¶ Pro secun
do tāgit ꝑ apl'm rō hui⁹ dilectōis vt eā san-
ctificaret i quo.s.ecc'liā ⁊ exhiberet sibi. Pro
quo ē notādū tripl'r eccl'iā capi i scriptura,
Primo ꝓ edificio materialis eccl'ie.
Scdo ꝓ congregatione fideliū in generali,
Tertio ꝓ aggregatione iustoꝝ i spāli.
¶ De p̄mo.i. Thimo.iij. Volo in ecclesia ora
tiones fieri. Et de conse.di.i. Nemo ecclesiā
edificet anteq̄ ciuitatis ep̄s veniat. Et de
imunitate ecclesie libro.vi.ca.decet. Sit er-
go ad ecclesias humilis accessus. Secundo
capit pro congregatiōe fideliū in gn̄ali. De
qua.i. Thimo.iij. Scias quō in domo dī oz
te cōuersari. Et de hac greg.xxiij.q.iij.c.hec
aūt vita dicit. Hec vita que inter celuz ⁊ in-
fernuz sita est. Sicut in medio subsistit ita
vtrarūqꝫ partium ciues cōmuniter recipit:
quos tamen sancta ecclesia indiscrete susci-
pit: postea i egressiōe discernet. Pro tertio
sumitur pro aggregatione iustoꝝ speciali q̄
sunt per charitatē xp̄o incorporati. De qua
potest intelligi illud p̄s. Confitebor tibi in
ecclesia magna scꝫ virtute. ⁊ in populo gra-
ui: scꝫ moribus virtuosis laudabo te. De qua
Hiero.xxiij.q.i.iquit, Omnibus considera

tis puto me non temere dicere aliquos ita esse in domo dei ꝛ vt ipsi sint eadem domus dei scꝫ ecclesia vt dicit glosa que vnica colūba appellatur:q̄ est sponsa pulchra sine macula ꝛ ruga vt hanc ecclesiam imaculatam sibi christus exhiberet efficacem se tradidit. Pro ecclesia vero secundo mō dicta se tradidit sufficient. Sꝫ qm̄ prothdoloꝛ mlti in dicta ecclesia existentes effectū huius oblationis per xp̄m facte ex sua indispositione immo ꝙ plus est mali christiani dieti agunt: sicut in figura dicitur. Ezechiel. xvi. Samaria dimidiū peccatoꝝ nostroꝝ non peccauit: sed vicisti eas sceleribus tuis:qd̄ maxime contingit his diebus malis atqꝫ nouissimis temporibus quibus seueritatis et indignationis diuine acerbitas a domino comparata est. Iuxta illud quod dicitur in themate. Et cū videritꝭ abhominationē ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouetur questio quoniam abhominatio desolationis grauissimuꝫ malum repꝛsentat. Merito queritur an possibile sit dare sūmū malū sequestratū ab oi bono. Respondet sanctus bonauentura di. xxxiiij.ij. ꝙ dare sūmuꝫ malum sequestratū ab omni bono non solum est hereticum sed stultissimū. Quia omne qd̄ est īneptum est habet rationem alicuius boni. Si vero queratur vtrū sit dabile maximū malum dr̄ dupliciter. Uno modo quo nihil potest esse maius:ꝛ sic nō est dabile. Nihil em̄ est adeo malum q̄n possit esse peius ꝓ eo ꝙ hꝫ aliquid de bono quo possit priuari. ꝛ pro tanto dicit dionysius ꝙ malū est infinitū. Alio modo dr̄ summuꝫ quo nihil est maius ꝑm actum: sed ipsum excedit inter alia: ꝛ sic contingit reperire summū in malis. Nam lucifer qui est rex superbie est pessimus. Miretur nullus si plures dānentur. Dictum em̄ fuit statim:ꝙ ecclesia sponsa xp̄i dꝫ esse sine macula. Constat autē ꝑm iura:ꝙ sponsa male se regens et alieno viro coherens grauissime punitur. Separatur eniꝫ a viro ꝛ perdit doteꝫ. C. de repudijs. l. iubemus. vbi dicitur:ꝙ mulier propter offensam factam in virum mortalem meretur perdere dotem. Ideꝫ notatur. xxvij. q. ij. cap. agatosa ꝛc. Ad aīas igitur sanguine xp̄i redemptas que sponse dei nuncupātur ꝑm Apo. ij. ad Corinth. xi. Despondi enim vos vni viro virginem castam exhibere xp̄o. verbū sit istud q̄ tn̄ ꝓthdoloꝛ sp̄ōso suo ꝯtēpto diabolo corruptori adherent ꝯseruiūt ꝛ insistūt. Dicit em̄ Ezechiel xvi. in ꝑsona dei peccatrici aīe. Facta ē quasi mlier adultera q̄ sup viꝝ suū iducit alienos Quid ḡ fiet tali aīe:ˀsi punit mlier viꝝ offēdēs nōne puniet aīa deū spernēs. Qui nō ē mecū ꝯtra me ē. Dic dn̄s. Luce. xi. Sic ēt vt dr̄. xxvij. q. ij. ca. omne nuptiaꝝ. ꝙ nullo mō dubitādū ē ad offēsionē:cū vxoꝛ fidē nō seruat marito:ꝙtomagˀ offendit deꝰ ip̄e cū illi nō seruat fides i eo ꝙ exigit oblitū. O filij iniqtatꝭ q̄d vob cū aīaꝝ vestraꝝ corruptore: ꝙ si ita sit ꝙ ꝑ vnū solū mortale pctm̄ aīa a deo separat ꝛ velut fornicatrix iudicat:q̄d ō īnūerabilibꝰ pctis: Certū est:em̄ ꝙ tūc grauissima punitio imīebit. Quod notat i verb̄ preassumptꝭ. Cū viderītꝭ abhomīationē ꝛc.

¶ In isto sermone erūt due partes.

Prima erit de signis diuine indignatiōis.

Scd̄a erit ō occasiōibꝰ hūane ꝯsideratiōis.

¶ Quo ad primā partē licet iscrutablia sint iudicia dei ꝛ nostrū non sit cognoscere tp̄a nec momēta que pater posuit i sua potestate ac tempora iudicioꝝ suoꝝ: veruntamē ex varijs locis scripture sacre elicere possumus nōnulla quibꝰ concurrētibus signū ē euidentissimū diuine indignatiōis et punitionis dn̄i. Et notatur hic cū dicitur in themathe. Cuꝫ videritis abhominationem ꝛc. Etiā qd̄ ꝯmuniter exponit de antichristo. ꝛ tūc dicit qui legit prophetiā. Daniel. ix. ꝛ. xi. capitulo itelligat sermonalit magˀ exponēdo. Cū viderītꝭ abhominationē pctōꝝ sciatꝭ punitionē futurā de ꝓpinquo,

Primo ex magnitudine.

Scd̄o ex multitudine.

Tertio ex promptitudine.

Quarto ex assuetudine.

Hec abhominatio perpenditur per quattuor. Pro primo quando nephanda ꝛ horrenda pctā sunt:vt simonie locoꝝ sacroꝝ irreuerentia ꝛ diuini cultus homicidia sacrilegia adulteria incestus blasphemie periuria crudelitates violentie rapine fraudes et deceptiones et similia signa sunt diuine vltionis. Ezechiel. ix. Iniquitas domus iude et hierusaleꝫ magna est valde:non parcet oculus meus nec miserebor. Nec causetur aliquis more stoicoꝝ peccata esse paria. Qui

imo ſm diuerſitatē actuū ⁊ circunſtātiaruȝ vnuȝ alio grauius iudicaṫ.ff.de penis.l.ante facta. Pro ſcḋo qn̄ peccata grauia a pauciſ cō mittunṫ adhuc ſuffert deus. Sed ſi a mltis ⁊ pene oībus ꝑpetranṫ nō diu cōtinebit dn̄s manū ſuaȝ.Gene.xviij.paratus fuit dn̄s dimittere propter decem quinqꝫ ciuitatibꝰ:ſed vbi tota multitudo cōfluxit:iaȝ nō pepercit. Ve ergo ⁊ ve iterū nobis qꝛ ſumꝰ in quos fines ſeculoꝝ deuenerūt in qbus copleuit dictū ps. Omēs declinauerūt ſimul iutiles facti ſūt ⁊c. Et yſa.pmo. A plāta pedis vſqꝫ ad verticē capitꝫ:non eſt i eo ſanitas. Ouidius libro.ij.ḋ ponto.nec facile multꝫ inuenieſ mi libus vnū.virtutē preciȷ qui putet eſſe ſui.O ꝙ exiguꝰ eſt numerꝰ ſeruientiū deo in vita ſi te cōſiderenṫ defectꝰ eccl'iaſticoꝝ:religioſoꝝ: nobilium:inferioꝝ:laicorum deſcendēdo ab vniuerſalibus ad particularia iubet populo quieſcere. Conſiderentur multiplices peccatoꝝ differentie in genere in ſpecie. Aliquando enim regnauit ſuperbia in angelis. Aliquando auaricia vt tempore ſymonis magi qui donum dei cupiuit pecunia poſſidere vt poſtmodum illud venderet. Aliquando hereſis vt tempore arrȷ. Aliquando ypocriſis vt tempore phariſeorum. Sed nunc hec oīa regnant. Et qḋ deterius eſt ſanguis ſanguinem tetigit.Oſe. iiij. Pro tertio et ſi multi etiam peccata horrenda committerent dum tamen nō ſēper vel ſepe forte deus parceret. ſed quando longua cōſuetudine et inueterato tēpore talia perpetrāt ſignum eſt euidentiſſimuȝ diuine vltionis propinque.notauit h.yſa.ꝗ dicitꝰ.xlij.c. Tacui ſēper ſiluȷ:patiēs fuȷ:quaſi ꝑturiēs loquor. Roma.ij.ſcḋm duriciaȝ tuā ⁊ impēitēs cor tuum theſaurizas tibi iram indignationis ⁊ reuelatonis iuſti iudiciȷ dei. Et quis enumerare ſufficeret ꝙ debaccata ⁊ effrenata cōſuetudine imo vt verius loquar pctā hodie perpetranṫ quaſi licita videanṫ. Teſtimoniū ꝑhibeāt luſores blaſphemi piuri lenones fornicatorȷ ac oēs ſingulis pctīs dediti. Et quod deteriꝰ eſt ꝓ ſui excuſatōe ꝯſuetudinē ſic faciēdi allegāt non perpendentes qḋ diciṫ.viij.diſt. ca. veritate Jnquit augu.veritate manifeſta cedat conſuetudo veritatis.ꝓpter qḋ relicto quocunqꝫ errore ſequamur veritateȝ. Pro quarto et ſi lōgo tempe peccata perpetrata ſūt:ſi tamē fierent ſecrete ⁊ cū verecundia forte ignoſceret deus. Sed vbi paſſim ſine deletu et publice fiunt: ſignuȝ eſt euidētiſſimū dānationis atqꝫ punitionis propinque. yſa.iij. peccatū ſuuȝ ſicut ſodoma predicauerunt. Jdcirco ve illis clamor eoruȝ venit ad me ait dn̄s Gen̄.xix.⁊ Hiere.iij. Cōfuſione nō ſunt ꝯfuſi:erubeſcere neſcierṫ. pudet dicere quid fuerit his diebꝰ inuerecūde ⁊ impudenter elata facie ⁊ cū deriſione ⁊ dei contemptu. O xp̄iana religio que omnis munditie ⁊ ſāctimonie ſpeculū eſſe deberes. Sȝ quia omis verecūdia que eſt ſpecialis gloria conſcientie et fame cuſtos vite:ſedes vtutū:pumitiue lauſ nature iſigne totiꝰ honeſti.videat ergo quilibet ſi hec quattuor ad plenū ſint ꝯpleta: et cognoſcat abhominationem deſolationis.

¶ Quo ad ſecundaȝ partē ſatis mirū ē quō miſeri hoīes tot ⁊ tanta pctā videntes non intelligunt irā dei preſentē.ꝓpterea addiṫ. qui legit intelligat:quaſi dicat:quilibet debȝ apprehendere. Nota tn̄ ꝙ quadruplici rōne hoīes peccatis dediti peccatorū ⁊ diuinoruȝ iudicioꝝ iacturā non apprehendunt.

Primo rōne longanimitatis.
Scḋo rōne apparentis bonitatis.
Tertio rōne incredulitatis.
Quarto rōne mūdane ꝓſperitatis.

¶ Pro primo videtur aliquibus ꝙ iam diu ſeculū ſic fuit: nec tamen a deo punitum extitit: quare nec ipſi punientur. ſed audiant Auguſtinum libro quarto de doctrina xp̄iana.lōga peccare faċ vita itrepidos: qꝛ deum nō arbitranṫ pctōrum ſuoꝝ vltoreȝ.ſed vt ait Valerius. lento etem̄ gradu ad ſui vindictā diuina ꝓcedit ira:ſꝫ tarditatē ſuppliciȷ grauitate cōpenſat. Etem̄ qꝛ cito cōtra malos n̄ ꝓferṫ ſentētia filiȷ hominū abſqꝫ timore vllo ꝑpetrant mala. Eccleſi.viij. Pro ſecūdo videṫ multꝫ ꝙ multi faciūt bona: vtpote licet ſint vſurarȷ ⁊ fornicarȷ luſores ⁊c. vadūt tn̄ ad miſſas ieiunāt in ſabbato dicūt horas in eccleſia aliqua. Sed audiāt tales quid diciṫ. Jacobi pmo. Qui totā legē obſeruauerit offēdat aūt in vno factꝰ eſt oīm reꝰ. Et ḋ regu. iuris libro.vi.venia nō daṫ niſi correcto.xp̄s em̄ totum hoiem ſanuȝ fecit in ſabbato. Jo. vij. Pro tertio quis non libenter qḋ nō vult dimittit. Seneca tragedia pma.qḋ miſi volunt facile credunt. nolent miſeri peccato ſ

res peccata sua a deo puniri ac per hoc nec credūt. indurauerūt eñ facies suas ⁊ noluerūt reuerti. Hiere. v. c. Quibꝰ dr Gala. vlti. Nolite errare deꝰ nō irridet. q̄cūq̄ eñ seminauerit hō hec ⁊ metet sine dubio. Pro q̄rto quidā iā ex sua ꝓsperitate ebrij deijci nō possunt: ꝑputātq̄ se esse deos rōne diuitiarꝫ bonorꝫ ac glie i q̄bꝰ: vt dic̄ Seneca i tragedijs ꝓsperꝫ ac felix scelꝰ ꝟtꝰ vocat. ꝯtra q̄s tñ idez ibidē. nemo confidat nimiū rebus secūdis. Cōtra tales. ysa. xlvij. Audi hec delicata et habitans confident q̄ dicis in corde tuo nō sedebo. vidua ego sum et ignorabo sterilitatem. veniant hec tibi hec duo subito in die vna. O vtinā atq̄ vtinā sic nō fiat huic xp̄ianitati pessime quos vidimꝰ his ānis regnātes ac ꝓsperātes q̄ cito deiecti morteq̄ turpissima finierūt ⁊ hoc nō nisi ꝓpter sua peccata. Qui ergo legit intelligat ⁊ ꝓ ꝯclusiōe scitote q: ꝓpe ē regnū dei. Ad qd̄ nos perducat qui est bn̄dictus in secula seculorꝫ.

Dn̄ica. xxiiij. pꝰ penthe. pꝰ prādiū. Ser. xlvij.

Uerite dn̄z duz inueniri potest. ysay. lv. Qui me inuenerit inueniet vitaz ⁊ hauriet salutē a domino. Prouer. viij Dulcissimi iesu ad vniuersos pctōres ac eiꝰ mr̄is purissime ꝟba sūt ista. Ubi duo notāt.

Primū inuentio salutaris.

Scōm beatificatio finalis.

Quo ad p̄mū. cū optimū viuētibꝰ sit esse: vt dicit secūdo de aīa vita sūme a viuētibꝰ appetitur. Est autē triplex vita: scilicet

Nature,

Gratie.

Glorie.

Et harū q̄libet dat a xp̄o. vita nature datur ab eo inq̄ptū deꝰ cū sit ars oīpotent̄ dei p̄ma rōnibꝰ oīm viuētiū: vt habet Aug. i libro de trinitate. queādmodū eñ artifex ꝑ partē operat sic pr̄ eternꝰ omia operat per verbum. vnde merito. Johā. i. dicitur. Omnia per ipsum facta sunt ⁊ sine ipso factum est nihil. inq̄ptum quoq̄ homo meruit ne vita naturali priuetur. Cum eñ quotiens peccamus totiens meremur vita priuari ⁊ mori. Ipse introiuit in ip̄m celum vt appareat vultui dei ad interpellandum pro nobis: ne scꝫ iusticia diuina puniamur. vitā q̄z gr̄e dat affectiue nobis inq̄ptū deꝰ: meritorie ꝟo inq̄ptuꝫ homo. vnde ps. Grāz ⁊ gliā dabit dn̄s. A solo eñ deo gr̄a dari pōt nec ex merit̄ nr̄is haberi pōt. Ratio si gr̄a esset ex merit̄: iā gr̄a n̄ esset gr̄a. de secūdo datꝰ est ei sp̄ūs nō ad mēsurā supple nostri: q: gr̄a xp̄i absolute ē finita licet sit sūma credibil' ꝫm sco. dist. xiij. Sequit de plenitudie eiꝰ. Oēs accepimꝰ gratiā ꝓ gratia. est aūt in xp̄o vltra grām vnionis ⁊ singularis ꝑsone gr̄a capit̄ ꝑ quā iflnit sensuꝫ fidei ⁊ motū charitat̄. sic eñ ꝑ iobediētiam vnius peccatoris constituti sunt multi. Ita per obediētiā vnius iusti facti sūt multi. ad Roma. v. Uitaz vero glorie confert obiectiue inq̄ptum deus ⁊ homo: qm̄ gloria beatorū consistit in visione ⁊ fruitione deitat̄ ⁊ humanitatis. ⁊ Joh. xvij. hec est vita eterna vt cognoscāt te solum verū deū et quem misisti iesum xp̄m. vnde ⁊ Petrus qui vnaꝫ solā guttam huiꝰ contēplationis beatificevidit omnia oblitus est nec vitam aliā estimauit aut concupiuit sed soluꝫ tenere qd̄ vidit dicens: bonū est nos hic esse. hanc quoq̄ vitam glorie dat effectiue inq̄ptum deus: etiaꝫ executiue inq̄ptuꝫ homo. Johan. vi. Qui mā ducat meam carneꝫ ⁊ bibit meū sanguinem habet vitaꝫ eternam ⁊ ego resuscitabo eum in nouissimo die. vnde ⁊ Johan. x. cōgrue dicebat. Ego veni vt vitā habeant que a cunctis iustis desiderabatur dicente. ysa. xxxiij. Dn̄e miserere nostri te eñ expectamꝰ vt supple vitam habeamus. ⁊ alibi. ysa. xxvi. Memoriale tuū in d̄siderio aīe. anima mea desiderauit te. certificatus quoq̄ de eius aduentu dicebat. ysa. ix. Ambulantibus in regiōe vmbre mortis lux orta est eis. O q̄ felices q̄ talem bonum inuenerunt profecto salutem hauriunt. quid eñ salus nisi sanitas itegra seu inuiolabilis. qui aūt iesum xp̄m inuenerit ꝑ gratiam salutē itaq̄ hauriet. dicente eo. Johā. iiij. Qui bibit ex aqua quā ego dabo non sitiet iteruꝫ: sed fiet in eo fons aque salientis in vitā eternam. Queramꝰ ergo o iusti mūdani queramꝰ inq̄ hoc bonū qm̄ si ipsum inuenerimus habebimꝰ quod duduꝫ ꝓmissum fuit moysi. Exo. xxxiij. c. Ostendā tibi inquit deus omne bonū. Iꝫ autē tale ac tm̄ bonū ꝑuenire pōt ex inuentione saluatoris: lamentabiliter tamē conquerebat i pas

sione:sed nūc ꝓh dolor ɔquerit nullū esse q̄
querat eū dicēs. Cōsiderabā ad dexterā ⁊ vi
debā ⁊ nō erat q̄ cognosceret me. ⁊ alibi. Pe
rijt fuga a me ⁊ nō ē q̄ reqrat aīam meam.
verba q̃ȝ ista possunt dici de virgine gl'iosa:
q̄m q̄ iueniret eā mediatricē ⁊ aduocatā iue-
niret grãȝ. vñ ipsa ē illa Bersabee spirituali
ter sedēs iuxta Salomonē pacificū: cui dic
rex. pete a me q̄d vis. nec eñ fas est vt auer-
taȝ faciē tuam. iij. Regū. ii. Bersabee inter-
pretatur puteus septem fontiū. ipsa eñ vir-
go plenissima fuit donis ⁊ gratijs habens
septē dona spūs̄cti. sileat inq̄t Bern̄. i s̄mōe
O maria miaȝ tuā: q̄cūq̃ȝ te iuocat ⁊ sēserit
repulsaȝ. q̄ram' ergo deū ⁊ p mediū saluato
ris ac ei' mr̄is purissime ipsum iueniemus
si tñ nō tardi q̄ram' dū iueniri potest ⁊c.

¶ Pro fūdamēto mouet q̄stio. An i solo sū-
mo bono possit affect' nr̄ q̄etari. R̄ndet sco.
vij. dist. i. q̄ duplex ē fruitio: scȝ ordiata ⁊ in
ordinata. frui eñ est alicui amori inherere
ꝓpter se. vnde fruitio iportat motionem a-
moris delectationē ⁊ quietationē. fruitiōe
ergo ordiata solo sūmo bono ē fruēdū ⁊ per
cōsequēs i ipo solo affect' nr̄ q̄etari potest.
Ratio apud bonauētura di. eadē ē triplex.
Primo ꝓpter intellectualitatem aīe que est
capax oīs veri: quare nunq̃ȝ quietari poterit
nisi videat illud q̄d est oē verum. i. q̄d conti-
net omne bonū.

Secūdo volūtas est nata diligere oē bonū:
ergo nunq̃ȝ quietabit nisi ɔtineat illud.

Tertio aīa q̄etari nō pōt nisi habeat apud se
et intra se illud quod summe cupit.

¶ Sed cuȝ aīa sit simplex nihil sibi illabi ac
ei itime insistere potest nisi sūma maiestas
qui creauit eaȝ: ergo in nullo alio bono qui-
etari potest. vnde recte dicit Augustinus li-
bro cōfessionū. quia fecisti nos a te domine
inquietum est cor nostrum donec requiescat
in te. cupiens autem inquietari in creatura
inordinate dilecta dicit sco. p̄fata dist. q̄ tal'
est similis existenti in naui qui quādocūq̃ȝ
naui inhereat. respectu vniuersi instabilis
est. vnde ergo vt quietemur monemur per
prophetam dicentem. Querite dominum
dum inueniri potest ⁊c. Nullus de deo con-
queratur si dānetur. dicitur eniȝ de regulis
iuris libro. vi. dānuȝ quod q̄s culpa sua sen-
tit sibi nō alijs imputari debȝ. ad hoc poni-
tur casus expressus. xxiij. q. iiij. capi. displic;
vbi si quis ad iudicē ductus de quo se ꝓici-
at ⁊ ledatur sibi soli iputet. Ad vos o pecca-
tores indurati sit verbū meū. Si rex regum
thesaurꝰ aperuerit oib' volētib' accipere et
paupes hortat' fuerit: stat q̄dā ceruice dur'
macie ɔfect': paup attenuat': ire refugit: eun
tes trudit ⁊ spnit: de sūma paupertate nudi-
tate ac miseria letat ⁊ exultat. Tādē necessi
tate subact' stridet fremit ac horrendissima
morte morit p̄ famis iedia vict' penuria ac
vestib' carētia: q̄s sibi ɔpati debebit: cui dā-
nū suū: cui necessitas sua iputabit: sibi nō al
teri. Certe o maledicti filij Ade ⁊ q̄s ē ille q̄
extēsis manib' i cruce clamat: venite ad me
oēs q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊c. Math. xi. vbi
rex summ' ad vos ditādos ⁊ miserias vr̄as
subleuandum inuitat vos ⁊ tñ ire rēnuistis
s̄m illud. Qui videbant me foras fugierunt
a me: obliuioni datus suȝ tanq̃ȝ mortuus a
corde. O peccatores dies venient certe quan
do dñm queretis ⁊ non inuenietis. vocaui
inquit ⁊ rēnuistis: extendi manū meaȝ ⁊ non
fuit qui aspiceret. Prouerbi. i. sequitur. Ego
quoq̃ȝ i interitu vestro ridebo. O deus eter-
ne: quid erit illis q̄ nō te inuenient. O paup-
culi: ergo nō sitis tardi. Sȝ q̄rite dñm ⁊c.

¶ In isto sermone erūt due partes.
Prima de saluatoris iuētiōe ⁊ inq̄sitione.
Secunda de ipsius inquisitionis ipeditiōe
⁊ retardatione.

¶ Quo ad primā notanduȝ q̄ querēs aliq̄d
vt ipm inueniat dȝ attendere.
Quando.
Ubi.
Quomodo.
Et quare.

Illud q̄d querit querendū sit. Quantum ad
quando dr̄ istud verbum p̄ncipaliter. Que-
rite dñm dum inueniri pōt. Tempus enim
querendi deū est tp̄us sanitatis gratie ⁊ co-
gnitionis: quo tempe si quis omittat deum
querere in p̄nti vita nō inueniet eum nisi vl
torem. vnde si in morte velit p̄mo q̄s penite
re vix vnq̃ȝ poterit ⁊ rite hoc facere. ꝓpterea
Ioh. viij. nolentibus saluatorē inter eos exi
stentē cognoscere dr̄. Quereti me ⁊ nō inue-
nietis: ⁊ in pctis vestris moriemi: q: scȝ pec-
catores tunc nō inuenient deū ꝓpiciū et cle-
mentē: bene tñ eū inuenient vltorē. Cogno

scet tūc ait Bern̄.in ſmone dn̄s iudicia faciens qui non fuit recognit⁹ miam querens. Primū ergo.s.in iuuētute q̄rite regnū dei. Math.vi. Qui em̄ ambulat in nocte offendit q2 lucē hui⁹ mūdi non videt. ¶ Scd̄o videnduz est vbi possit saluator iueniri. Nota ergo ꝙ nō iuenit inter cognatos et notos. Inimici hoīs domestici ei⁹. Math.x. Sunt em̄ vt ait Criso. in ſmone parētes corporū nō aiaꝝ: ꝓcurant em̄ alij filijs honorē diuitias ꝛ delicias. Nemo em̄ ꝓcurat deū. dānationē eorū magno precio comparant: salutē aūt eoꝝ nec gratis suscipere volūt. hec ille. ꝛ Bern̄. in epl'a ad parentes ait. Quid me vobiscuz vna ad dānationē trahere vultis: qui me mortalē filiū mortꝭ genuistꝭ. Pōdera hic quot pctā ꝯmittūt puelle i ornamentꝭ documēto matꝝ: ꝛ filij i mēdacijs ꝛ piurijs p scādala parētū. Nō iuenit scd̄o i lecto delectationis carnal'. Cāti.iij. In lectulo p noctes q̄siui quē diligit aīa mea: q̄siui eū: ꝛ nō iueni. hic nota de choreis ō ludis ꝛ bāquetꝭ ꝛ osculis ꝛ tactib⁹ manuū ꝛ visitatiōe lecti deferēdo ramos virides marie tpe madij ō habendo odores a'q̄buscūqꝫ q̄litatib⁹ de ꝯcupiscendo ꝛ volēdo ꝯcupisci: q̄ oīa possūt eē mortalia rōne male itētiōis ꝛ pl'a eoꝝ rōne scādali ꝛ i his oīb⁹ nullaten⁹ ē dn̄s. Qui em̄ xp̄i sūt: carnē suā crucifixerūt cū vicijs ꝛ ꝯcupiscētijs. ad Gala.v. Nō iuenit tertio p vicos ꝛ plateas mūdane ciuitatꝭ seu nō iuenit in ꝯcupiscētia terrenoꝝ ꝛ ambitione honoruz. vnde ꝓ his oībus ō2 Job.xxviij. Non iuenit in terra suauiter viuentiū. Quo ad luxuriosos: abyssus dicit non est in me quo ad auaros: ꝛ mare nō nouit eū quo ad ambitiosos Auaritia cōparatur abysso: q2 abyssus non habet fundū saltē nō inuenit. Sic auarus non iplebit pecunia. Eccl'.v. Acquirāt ergo bona p fas ꝛ nephas p vsuras fraudes ꝛ cōtentiones ꝛ falsa testimonia q2 in his nō ē dn̄s. Ambitio quoqꝫ significat p mare: quoniā ambitiosus vt obtineat qd̄ optat multos sustinet amaritudies iiurias tristicias: ꝛ alias miserias. Recte em̄ dic̄ Grego.xlvij. Mi.c.bonoꝝ. Auctori alit iherere nō valem⁹ nisi cupiditatez q̄ radix ē oīm maloꝝ a nr̄is mētib⁹ resecem⁹. No. aūt ꝙ tripliciť iuenit i studio sacre scripture: scilicet.

In quiete vite contēplatiue.

In humili obediētia eccl'ie seu frequētatōe.

Et in exercitio vite virtuose.

In figurā p̄mi pastores. Inuenerūt eū i p̄sepio. Luce.ij. Sacra em̄ scriptura ē pascua virtuosoꝝ. In signū.ij. magi iuenerūt eū i domo Math.ij. Sap.viij. Intrās i domū meā cōquiescā cū illo. In figura tertij iuenerūt euz parētes i tēplo. Luce.ij. Erūt em̄ ocl'i tui et aures apte dic̄ Salo. de tēplo.iij. Reg.viij. In signū q̄rti maria iuenit eū i orto. Cāti.vi.ca. Descēdit dilect⁹ me⁹ i ortū meū ad aureolā armatū vt ibi pascat i hortꝭ. In his locis eū querite q2 ibi habitat. ¶ Circa modū autem nota ꝙ querendus est.

Primo cū ꝯpūctionis amaritudine.

Secūdo cum intentionis simplicitate.

Tertio cū oratiōis sanctificatione.

¶ De primo. Luce.ij. pater tuus ꝛ ego dolentes querebam⁹ te. de secūdo. Sap.i. In simplicitate cordis querite illū.i.i mūdicia cordis.i. simplex cor: qd̄ est mundū. cor ait Augu. de tertio mulieres q̄ cū aromatibus venerunt ip̄m inuenerūt. Math.vlti. Aromata aūt bona opa sunt. istud est triduū quō q̄rendus est dn̄s vcz cōpunctio purificatio et operatio. vel sub alijs verbis ꝯfessio contritio ꝛ satisfactio. Exodi.iij. dn̄s deus hebreorū dicit nos viam trium dierum ibimus. vl' istud triduum.

Est mūdi despectio.

Sensualitatis ꝓprie afflictio.

Ac passionis xp̄i cōpassio.

Per hec tria dat deus septē panes.i. septem dona.s̄s̄. vt figurat. Math.xv. Misereor sup turbā q2 iā triduo sustinēt me: ꝛ sic de sequētib⁹ dic̄. Jo.viij. Queretꝭ me ꝛ nō iuenietꝭ: cū q̄siueritꝭ me i toto corde vr̄o. de q̄rto q̄re querend⁹ sit de⁹ q2 ip̄e ē finis nr̄: q2 sicut alpha est p creationē oīm reꝝ sic ip̄e ē o p reductionē ac p cōplemētū vniuersoꝝ actuū. In ip̄o viuim⁹ mouemur ꝛ sum⁹. Ro.ij. Ex ip̄o cuꝫ ip̄o in ip̄o ꝛ p ip̄m facta s̄t oīa. Est q̄rend⁹ vt meli⁹ diligat amore vcz amicitie etiā si p ipossibile nullū bonū comodū nobis ōberet ꝓuenire. cuil3 sic q̄renti ō2 q2 abrahe dudu3 ꝓmisit. Ego ero merces tua magna nimis Geñ.xv. Querite g̃ deū ait ps. ꝛ viuet aīa vr̄a Sz nūc q̄e est q̄ q̄rat deum: certe nō de vniuersis pctōrib⁹ lucē pn̄tꝭ seculi q̄rentib⁹. ps. Oculos suos statuerūt d'clinare i terrā: meus

tales supple. Cũ natura dedit hoĩ staturã re ctam corporalez vt ex aspectu corpali diceret quid q̃rere deberet. iuxta illõ Ouidij. Os ho mini sublime dedit celũq3 videre Iussit: τ ere ctos ad sidera tollere vult. de talib dic̃ Iob xxi. dicũt deo recede a nob viã sciaꝝ tuaꝝ no lum. τ ad Philip. ij. Oẽs q̃ sua sũt quert nõ q̃ iesu xpi. Sed qd accidet talib deũ non q̃ rentib dicit Sopho. i. Disperdã eos q̃ auer tuntur de post tergum dñi τ qui nõ quesiert dñz nec inuestigauerũt eũ. O pple ergo deũ adeatis. O mundani videatis vias vestras τ iuxta thema non sitis tardi: sed dominum querite dum inueniri potest.

❡ Quo ad secundum principale viso nodo q̃ rendi deuz τ ꝙ tot bona ex eius inuentione possunt uobis prouenire τ tot icomoda si ip sũ ñ inueniam. videndũ tertio quis detinet ne eũ toto nisu queram: τ dicendũ ꝙ τ si mlta sũt precipue tamen tria inueniuntur.

Primũ est aĩe proprie neglectio.
Scdm est psumptionis cõteptus.
Tertiũ est habitus continuatus.

❡ De primo. Prouer. xxiiij. Per agrum hoĩs transiui et ecce totũ repleuerant vrtice et spi ne. De secundo propter frigus piger arare no luit: mendicabat ergo in estate. Prouerbio rum. xx. Item Math. xx. Inuitati ad nupti as neglexerunt venire. vnde negligentia pa rit dei offensam: vt dicit Hiero. de pe. dist. i. ca. predixerat ꝙra. Quanta aũt in homĩbus sit negligentia. dicit Bern. in quodam smo ne. Abstergitur caliga τ contempnitur aĩa de scdo. Eccl'a. xxxvij. O presũptio neq̃ssima vnde orta es. Grego. super illud vigilate ne scitis em̃ quando tempus sit. Qui penitenti spopondit veniam differenti non promittit diem crastinam. psumptio nim maxime est sperare penitere in fine vite: τ nũꝙ bñ age re. de tertio. Hiere. xiij. Si ethiops pt muta re pellem suam et pardus varietates suas: ita et vos poteritis bene agere cũ didiceritis malum facere. τ Augu. super illud Ioh. xix. lapis superpositus difficile surgit quem mo les male consuetudinis premit. Sed de illis tribus si velis dicere quere in sermonib do minicalibus. de primo in dominica. domine descẽde priusꝙ moriatur filius meus. domi nica. x. de. iij. i. parte sermonis secũdi. Suspi ciens iesus in celum. dñica scda. O pctores pauperrimi de animabus sitis solliciti τ pe nitere in fine non presumatis: malas consue tudines fugiatis: τ dum pot inueniri deum ipsum querite: vt cũ eo regnetis.

❡ Nota ꝙ si iste sermo placeat poterit predi cari quasi omni tempore τ capi pro themate illud. Iohã. viij. Quereτis me et nõ inuenie tis me. Uel illud. Canti. iij. Inuenit quez di ligit anima. capiendo ꝓ quolibet sancto de clarando quomodo super oĩa deuz querebat Item capiendo illud. Luce. ij. Querite τ iue nietis. Itez poterit predicari dñica infra oc tauas epiphanie capiendo ꝓ themate. Ego et pater tuus dolentes querebamus te ꝛc. Luce. ij.

❡ Diuini verbi preconis celeberrimi fratris Oliuerij Maillardi ordinis minoꝝ. Ser mones dñicales finiũt felicit.

Sermones fratris Oliuerij Maillardi
de stipendio pcti ⁊ gratie premio intitulati,

¶ Sermo primus.

Tipen-
dia peccati mors
gratia aũt dei vi-
ta eterna. ad Ro-
ma.vi.c. Nihil iu-
dicaui me scire in
ter vos nisi iesum
xp̄m ⁊ hunc cruci-
fixum. prie ad Cor.ij.c. Dñi et pauperes pec
catores qui estis hic congregati ad audiẽdũ
aliquid p salute vr̃a: mater nr̃a sancta eccl'ia
in ep'la hodierna volẽs oñdere nobis incõue
niens qd̃ est viuẽdi in pctõ: ⁊ magnũ bonuʒ
qd̃ est hr̃e gratiã dei: declarat per btm̃ Pau.
qd opʒ facere ad fugiendũ pctm̃: ⁊ ad hñdum
diuinã gratiã. Si grad qd̃ ẽ illud qd̃ possu-
mus facere ad hñdum gr̃am. Humanũ dico
dic Paul'. non arduũ: nõ difficile: nõ super-
eminẽs. i. ppter fragilitatẽ carnis vr̃e. Ut si
cut exhibuistis mẽbra vr̃a seruire imundicie
⁊ iniqtati ad iniquitatẽ: ita nũc exhibete mẽ
bra vr̃a seruire iusticie i sãctificationẽ. Quem
fructũ habuistis tũc in illis in quib' nũc eru
bescitis. Nã finis illoꝝ mors est. stipẽdia pcti
mors. Dicit pau. Nõ loquor rigorose fratres
sed benigne. Nolo vos ducere in montẽ ad i-
molãdũ sicut Isaac. nec in lacũ leonũ sic Da
niel: sed dulciter vos alloqr: vt ad minus sic
exhibuistis corp' ⁊ aĩam: manus ⁊ pedes ad
seruiendũ pctõ: ponatis tantã penaʒ seruire
creatori vr̃o. Queʒ fructum habuistis tũc in
illis in quibus nũc erubescitis. Propterea di
cit Pau. Premia peccati ⁊ stipendia mors,
Ideo materia vult duo suadere.
Primũ est pctm̃ detestare.
Scd̃m est gr̃am dei cupire.
¶ Ideo cepi scd̃m verbum allegatuʒ: quo ni-
hil est melius ad cognoscenduʒ pctm̃ ⁊ ad il
lud detestandum ⁊ gr̃am dei cognoscendam
q̃ crux xp̄i. Unde oẽs doctores q̃ scripserũt d̃
pctis conati sunt inuenire drĩaʒ peccati mor
talis a peccato veniali. sed nihil est in mun-
do qd̃ melius sensibiliter ⁊ visibilit' ostẽdat
nobis qd sit mortale: qd veniale: q̃ aspicere
in cruce ⁊ ip̄m xp̄ʒ in ea pendentẽ. vñ Ber-
nardus. Ex sublimitate remedij cognosco q̃
titatem diculi mei. nisi eñi hec vulnera eẽnt
ad mortẽ eternaʒ oporteret attenta maiesta
te tantã exhibere cõpassionẽ. Propterea di.
Pau. Oia pene mundant in sanguie. ad He
bre.ix. ⁊ sine sanguis effusione non fieret re-
missio. ¶ Leuetis spũs videtis vitam quã du
cit: ⁊ quõ sine difficultate aliqua sine vllo ho
nore peccata ppetrant i qcunq; statu ⁊ quõ
oẽs se applicãt peccare mortaliter. Sʒ audeo
dicere q nullũ ẽ ita durũ cor si cogitaret gra
uitatẽ pcti: ⁊ attẽderet bonũ qd̃ ẽ habere gra
tiam dei q non timeret si non bene ageret.
Sʒ frat' quõ cognoscemus h. di. Bernar. pp
grauitatẽ pcti. vñ ambro. ⁊ refert mgr̃ in ter-
tio. di. xxix. Decreuerat ei deus. ⁊c. Et non est
inuẽtus q̃ posset aperire librum ⁊ soluere si-
gnacula ei': nisi leo de tribu iuda. O pctõres
ponam' hic aliquã personã q̃ solũ commisit
vnũ pctm̃ mortale paruũ: si paruũ sit fas di-
cere cuiuscunq; spẽi pcti vel generis aut cir-
cunstantie. Capiatis vnam solã voluntateʒ
pcti luxurie deliberatã vel inuidie dico mor-
talẽ. q2 sunt alique passiones inuidie q̃ non
sunt mortales. Ueniat persona faciat pñiaʒ
quã voluerit: quam fecerũt patriarche ante
xp̄i icarnatõeʒ lege posita: vna sola volũtas
si remitteret: nisi aliud supueniret: ⁊ nisi eẽt
aliud remediũ. s. meritũ xp̄i. Habem' textuʒ
actuũ. iiij. Nõ est aliud nomẽ sub celo i quo
oporteat nos saluos fieri. Et Jo. huic testi-
moniũ phibẽt oẽs pphete remissionẽ pctõꝝ
accipere p nomẽ ei' oẽs q̃ credũt in eũ: quia
nullũ ẽ meritũ: suffragiũ vel intercessio q̃ me
diãte possum' hr̃e pctõꝝ remissionẽ nisi i me
rito xp̄i. Sed qd faciem' pctõres si casus sit
talis: q de vno nõ possum' soluere emendã
qd erit de tot scelerib' perpetratis. Uolo per
suadere est hodie dies dñica debem' sãctifi-
care aĩas nr̃as. ⁊ eas sanctificare ẽ respicere
si aĩa sit in pctõ: ⁊ reijcere illud a ɔsciã reme-
morãdo passionem illi' q̃ p nobis effudit sã
guinẽ ⁊ in dies p̃rem pro nobis deprecatur ge-
mitib' inenarrabilib'. q si non voluerimus
hoc attẽdere salarium pcti qd̃ expectam': est
mors eterna. Si autẽ reuersi fuerimus et il-
li placuerit dare gr̃am suã saluabimur. put
habetur in verbis themat. Stipendia pecca
ti mors: gr̃a aũt dei vita eterna.

¶. Pro fundamento mouetur qstio decisa a doctore subtili di.xlvi.qrti sniaꝝ:sicut modo aperui materiã quã volo tractare est de salario pcti ⁊ retributõe dei. Salariũ ꝓo pcti est mors eterna.questio.ẽ ista. Utꝝ pctõ mortali ƀm pñtem iusticiam debeat mors ꝑpetua Si voluerimus sequi originẽ prout sibi imputat.qꝛ apud mltos doctores nũq̃ asseruit aliquã heresim:sed heresiarche ⁊ heretici seminauerũt in libris suis ꝙ asseruit saluatorez mũdi aliqñ moriturũ ꝓ illis q̃ sunt dãnati vt aliqñ saluent. Et qꝛ fides est ad oppositũ:ideo articul⁹ ille est ꝯdemnat⁹. Nam qui bona egerũt ibunt in vitam eternã ⁊c. Ideo dicit schola ꝙ pena erit perpetua.hoc est vobis extraneũ iurisconsultis:ꝙ pena dꝫ adequari culpe.⁊ ƀm q̃ñtitatem delicti erit ⁊ plagarũ modus.⁊ ꝙ culpa momentanea puniatur pena eterna hoc est vobis durũ: cũ deus punit citra cõdignũ. Sꝫ d̃ mitigatõne pene: aliquibus sunt alleuiate aliquibus nõ: sed ñ sic quin sint ꝑpetue. Sed q̃ est rõ huius perpetuitatis:hẽtis rõez peremptoriã doctoris subtilis ⁊ beati Thome i pria.ij. Separatio alicuius ꝑsone ab aliq̃ cõitate erit perpetua. si sit perpetua persona ⁊ ob aliquid delictum mittatur in exilium:qꝛ ad exiliũ ꝯdẽnat⁹ moritur. ⁊ qꝛ aĩa decedens in mortali per sniam diffinitiua a xp̃o capite ⁊ ab oĩb⁹ mẽbris xp̃o vnitis separat ⁊ ꝑsona ꝑpetuo manet ĩ esse. ⁊ sic in culpa ꝑpetua:ideo pena erit ꝑpetua.

¶ Leuate spũs domini magistri reuerendi estis hic.⁊ estis theologi? Certe nulla est melior theologia:q̃ diligere deum. Timetis ne dãpnari,magistri reuerendi:fratres religiosi:dñi mendicantes ⁊ iuuenes bachalarij:predicate audacter de pluralitate bñficiorũ donec fueritis mgr̃i ⁊ postea capiatis tria aut quattuor bñficia. Uos domicelle timetis dãnari? qre dãnaremur? Quid debetur fieri.a vng murtrier gallice. Estis hic gentes et custodes iusticie. si hac nocte fuissent tres vel quattuor mali latrones:q̃ occidissent vnum hoiem:⁊ pñtãtur corã vobis quid debetur illis fieri? Habetis legẽ ciuilẽ.ff.ad legem corneliam de siccarijs.percutiens ligno:lapide: fuste:ex quo plage iferri pñt ex quibu⁹ mors sequit lege cornelia plectend⁹ venit. Habetis aliã legẽ.l. Qui cedẽ.⁊ venit de cedo cedis.i. macto mactas,viri humilioris conditionis homicide voluntarij gladio feriunt. Habetis tres alios text⁹ in maiori volumine,

Primus incipit miror.

Scḋs si q̃s viduam.

Textius si quis voluntate.

¶ Si duceret ad vos talis homicida quid faceretis:hoc est maĩfestũ: ꝙ condẽnaremus illum morti. Ideo dicit bñ imperator. Nos imperator decernim⁹: ꝙ si talis sit inuẽtus ⁊ sit magnus homo ⁊ sublimis ꝯditiõis seu princeps ponatur in exiliũ. ⁊ si sit vilis conditionis plectatur capite.dicatis quid horuꝫ est dignius aĩa vel corpus. Uere nulla est cõparatio.putrescet corpus in terra:aĩa autem redempta xp̃i sanguine,qui occidit aĩam suã qui dat corpus morti dignus ẽ morte. Quid erit dñi pctõres de his qui ponũt aĩaꝫ i mortem? Querite sapienti pƀo. Sapiẽ.xvi.h ec clama. Hõ per maliciam occidit aĩaꝫ suam. Uultis q̃ dicam vobis quomõ viuatis. Uiri ecclĩastici q̃ dñarum auditis ꝯfessiões: nũq̃ homicida qui occidit corpus fuit tm̃ dignus morte sicut est dãnari qui se expoĩt pctõ mortali. Quod remediũ dñi? finite audacter corpus vr̃m lenonib⁹. Apothecarij detis q̃ ꝓ q̊. Uos gentes ecclĩe viuite quõ placuerit. Uolo dicere ꝙ si exposuim⁹ aĩas pctõ ⁊ occidimꝰ illas ponam⁹ penã reddẽdi ill̕ vitaꝫ ꝓut colligit ex ꝟbis the.snĩa iterna qḋ est. Stipẽdia pcti mors:grã aũt dei vita eterna,

¶ In isto sermone erunt due ꝑtes.

Prima de pcti detestatione.

Stipendia peccati mors.

Scḋa de gratie optatione,

Gratia aũt dei vita eterna.

¶ Prima ꝑs de q̃ volo loqui est de ꝑiculo i q̃ q̃s se exponit pctõ. Scḋa de magno bono quod quis hꝫ ꝑ dei grãm. ¶ Dicatis pr̃ si placet qḋ dãnum est eẽ in pctõ mortali. Si vellemus ingredi materiam ⁊ q̃rere q̃ drĩa est iter pcm̃ mortale ⁊ pcm̃ veniale eẽt magne difficultatꝭ. Uñ g̃ ꝯuenit pria differẽtia pcti mortalis a veniali? Ite ad doctorẽ subtilẽ di.xxxij.scḋi. ibi ponit tres distinctiões et facit tres q̃stiones. vbi dicit ꝙ formale cuiuslibet pcti mortal̕ est carẽtia rectitudis que deberet eẽ in actu scḋo:nec oꝫ q̃rere ꝯclusionẽ silogismi practici:sed opꝫ recurrere ad legem diuinam sic ꝓcipientem vel prohibentẽ. Ideo prima est data distinctio pcti mortalis a venia

li.lʒ dicat Aristo.iij. Ethi.ꝙ quedã sunt que
cõuoluta sunt malo.ꝫ que sint illa non dicit.
Propterea dicit alius doctor dignus audi-
ri:ꝙ quilibet sollicite attendere dʒ: quãtum
obligamur deo nostro remittẽti pctã morta-
lia. Vultis scire dñiam inter mortale et veni
ale ad habendũ paradisũ: qñtũ opꝫ capere ꝑ
salute. Initiũ ⁊ principiũ. Initiũ certe ⁊ effi-
cax pcti mortalis est istud qñ facim⁹ aliquid
qđ deus ꝓhibuit faciendũ: vel qñ omittim⁹
aliqđ qđ iussit faciendũ:tũc est mortale pecca
tum.vñ di. Ambro.⁊ hr̃.di.xxxv.ij. Peccatuʒ
est legis diuine trãsgressio ⁊ celestiuʒ inobe-
dientia mandatorũ. Pater an sit magnũ in
cõueniẽs peccare mortalit̃. Pctm̃ veniale ñ
excludit grãm nec charitatem.sed an sit ma
gnum incõueniẽs peccare mortaliter ⁊ cade-
re in pctõ mortali: certe stipendia pcti mors.
dicit Pau. Videtis quõ tribulãtur pauperes
rurales qui sunt sup cãpos in frigore ⁊ calo-
re certe est magnũ incõueniẽs ill̃. Sʒ dicit
Aristoteles vltimũ terribiliũ mors. Utinaʒ
qñtũ timem⁹ mortẽ corporalẽ tm̃ timeremus
mortẽ anime. Ideo stipendia pcti mors. In
scriptura tres mortes reperim⁹,
Mortem naturalem,
Mortem culpabilem.
Mortem gehennalem.
¶ Illa tecuites cognoscebat pmam que dice-
bat.ij. Regũ.xiiij. Oẽs morimur:⁊ qsi aq̃ di-
labimur i terrã que nõ reuertũtur. Ille vero
nõ ignorabat scdam. Jacobi.i.ca.pctm̃ cum
ꝯsummatũ fuerit gñat mortẽ, Tertiã nõ qui
dicebat mors pctõrũ pessima. Et illa ẽ eter-
nalis. ¶ Dñi pmo habemus mortem natura-
lem.hanc videm⁹ quotidie corã oculis no-
stris:⁊ multũ lamẽtabilis est in aliquibus.
Dic de vnoqꝫ quomõ plures decedũt sine ali
qua cõtione sacramẽtoꝝ aut dispõe ⁊c. ¶ Se
cundo habem⁹ mortem culpabilẽ qñ.ff.sepa
ratur ab aĩa:⁊ mortẽ eternã qñ ponuntur in
igne inferni. Sʒ vñ veniũt iste mortes:⁊ vñ
habẽt ortum innobis.vñ venit mors natu-
ralis.sapiẽs dicit. Deus mortẽ non fecit:nec
letat̃ in pditione hoim. vñ ḡ venit dicit sa-
piens. Impij ⁊ pctõres acq̃sierũt sibi eaʒ.vñ
in ij.di.xix. Quilibet hõ dicit Bonauen. in
statu innocentie erat immortalis. parti per
naturã:pti p iusticiã originalẽ:ptiʒ p grãm
gratũ facientẽ:ptim p diuinã grãm ꝫ omis
cõfirmatẽ.vide Bona. ¶ Dñi casus est pa-
tens ꝙsi pres nr̃i non peccassent:nunꝙ fuis-
semus mortui.vñ sola dignatõe dei nunquã
mortui fuissent hoies.vñ Pau.ad ro.v. Si-
cut p vnũ hoiem mors:ita p vnũ hominẽ vi
ta. Scda mors vocat̃ culpabil̃.vnde Augu.
qđ fecit aĩa in corpore hoc fecit de⁹ in aĩa.tol
le aiam a corpore:qđ manet nisi corpus dfor
me.tolle aiam a deo qualis poterit remane-
re.sicut videt̃ qñ aĩa est extra corpus ipsum
nõ videt:nõ audit:nõ põt ambulare cõedere
nec loqui: nec alios act⁹ vitales exercere. sic
aĩa a deo per peccatum sepata nullã bonam
opatiõnẽ meritoriã põt elicere. Sʒ q̃ est cã
hui⁹ dicit̃ Isa.lix.c. Iniq̃tates vr̃e diuiserũt
inter vos ⁊ deũ vestrũ. Hoc tangit oẽs cuius
cũqꝫ status. Iniq̃tates ⁊ pctã vr̃a ponunt di
uisionẽ ⁊ guerrã inter vos ⁊ deũ vr̃m. ¶ Est
tertia mors gehẽnalis ⁊ eterna: ⁊ est illa de
qua Johã.in Apoca.ix.c.dicit. In diebus il-
lis q̃rent hoies mortẽ ⁊ nõ iueniẽt. O mors
di. Aug. ꝙ dulcis esses tũc illis qb⁹ amara
fuisti. Hec ẽ mors eterna:a q̃ deus velit nos
ꝓseruare. Sʒ q̃ est cã isti⁹: Salo. Ecclesia.ix.
Corda filioꝝ hoim implent̃ malicia ⁊ ɔtem
ptu malicia mortali:⁊ post hec ad iferos de-
ducent̃. Domicelle ɔsideret pctã vr̃a:videtis
ne aliqñ mori aliquã de socijs vr̃is:qñ emiet
mors nõne dic ha.ha ha. Illa hora nõ curat
amplius ire ad cõuiuia cũ epis:nec amplius
portare tunicas ⁊ habitus dissolutos. Ecce
igr̃ stipendiũ pcti mortalis.s.mors natura-
lis:culpabil̃: eternalis ⁊ dãnabilis. Timea-
mus igr̃ has mortes. ꝫ est qđ suadet Pau.
dicẽs. Stipendia pcti mors.
¶ Veniamus ad scdm. Dicetis frater p fidẽ
vr̃am ɔcesso ꝙ ita magnũ malum est esse in
pctõ:declaret qđ est hr̃e grãm. Utinaʒ deus
det nobis illam:q: grãm ⁊ gl̃iam dabit dñs.
Congregem⁹ oẽs sanctos ⁊ sanctas:⁊ venia
mus vsqꝫ ad virginẽ sacrã.dicã vltra venia-
mus vsqꝫ ad aiam christi petam⁹ illis gra-
tiam.respondent omẽs. Si nõ habeatis ab
aliquo maiori nobis petatis nos non possu
mus vobis dare effectiue:licet bene merito-
rie possumus dare. Sed gratia effectiue dat̃
a sancta trinitate. Frater quantuʒ bonũ est
habere gratiam: Hoc dicit Paulus. gratia
dei est vita eterna.qđ intelligitur tripliciter,
Primo essentialiter,

Scđo obiectaliter.
Tertio causaliter.
¶ Essentialiter est vita eterna. qꝛ ꝫm docto- rem deuotū. dist. xxvij. ij. Gratia ꝯsummata ⁊ glīa ad idē ꝯueniūt. charitas nunꝙ exci- dit. i. Coꝛ. xiij. Scđo gratia dei ē vita eter- na obiectaliter: qꝛ hec ē vita eterna: vt cogno scant deū viuū: ⁊ quē misisti iesuȝ xp̄ȝ. Joh. xvij. qđ nō nisi ex gratuita dignatiōe dei fie ri pōt. Tertio grā ē vita eterna: qꝛ qs exn̄s i grā meref vitā eternā. Scđm qđ dicit xp̄s apostolis. Si qs sitit veniat ad me ⁊ bibat. Johā. vij. Hoc aūt dicebat de spiritu quē ac cepturi erant. Domini ⁊ mūdani vultis sci- re qđ maius est habere in hoc mūdo: facia- tis viagia ⁊c. quis finis est: est gratia. Sed quid est grā: est vita eterna id est ex grā est vita eterna. Sȝ dicet aliqua mulier. frater quō gratia est vita eterna: plures hn̄t grati- am: ⁊ non vitā eternā. Respōsio ꝙ deus de- scendit in aīam duobus modis.
Uno modo ꝑ modū quietis.
Alio mō per modū tendentie.
¶ Primū est gloria ꝑ moduȝ quietis: ⁊ per modū tendentie est gratia. Dic ꝑsuasionem đ delphino: posito ꝙ esset vnus in francia: et pater eius adhuc viueret talis esset rex in ꝑ rima dispositione. Hoc modo qui est in grā habet vitaȝ eternā in dispositione. Sȝ quō gratia est vita eterna: qꝛ hec est sola q̄ diui- dit inf filios regni ⁊ filios ꝑditiōis. vn̄ grā ponitur in aīa duob' modis.
Primo ad modum vestimenti decorantis.
Scđo ad modū lucis illustrantis.
¶ Primo ad modū vestimēti decorant ꝫm qđ declarat Johan. i apoca. xvi. c. Btūs est q̄ hȝ vestimēta: ne nud' ābulet. Scđo mō poni tur ad modū luc illustrant. qđ declaraf đ ill' de qb' đr. Discedite a me nō noui vos: qꝛ nō erāt in statu grē. oppositū de Moyse. noui te ex nōie. Exodi. xxxiij. Audiuist loqui đ Lu douico rege: hēbat duos archidiaconos: du os pn̄cipes. s. ducē burgūdie: ⁊ ducē britanie ⁊ cognoscebanf fn̄cigene a burguudis et a britonibus per arma sua. Hoc modo decla- rat Augu. xiiij. libro de ciuitate dei. Sunt due ciuitates. s. hirl'm ⁊ babylonia. ⁊ sic co- gnoscebantur francigene a burgūdis ꝑ ar- ma sua ⁊ per isignia: sic cognoscuntur ciues paradisi ⁊ inferni ꝑ insignia dānatoꝝ: que sunt pena eterna. Dn̄i an plures iuenienf de vobis qui habēt gratiā ⁊ fidē formatā cha- ritate: vel qui hn̄t pctm̄: an plures hn̄tes gra tiā ⁊ abstinētes ab omni lapsu: an plures vi uētes luxuriose qui induūf pompatice: ⁊ sic de alijs. Ueniat Ozeas et dicat quid sentit. Dic ozee amice dei: exclama: nō est hic. dicit vliter ⁊ q̄d veritas misericordia scia dei fide formata per charitatē de generib' singuloꝝ intellige. et q̄d ergo maledictū mēdatiū: a- dulteriū: furtū ⁊. c. Osee. iiij. c. ¶ Leuate cor- da. an sint pl'es viuētes in pctis: luxuria: inui dia: rancore: odio: ⁊ sic de alijs ꝙ in grā. hoc n̄ est bonū studiū dn̄i studētes studere ad dan natiōnē eternā. Casus est patens: ꝙ si capia mus deductionē ⁊ ponderem' illō verbū esse in pctō est facere contra legē dei vl' omittere preceptū. clarū est inꝙ ꝙ plures sunt viuen tes in pctō ꝙ in gratia. ⁊ si vnus est q̄ habe- at gratiā: cētum sunt q̄ viuunt in pctis suis O deus eterne qđ remediū. desperabim': nō non. reuertimini populē: agite penitentiam: facite bona opera: quia salarium peccati est mors. salarium vero gratie ⁊ stipendium est gratia eterna. Quam nobis donet in pn̄ti et in futuro dulcis Jesus q̄ sine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ Eadem dn̄ica post prandium.

Stipēdia pec cati mors: grā autem dei vi ta eterna. ad Ro. vi. Nihil me iudicaui scire inter vos nisi dn̄m iesum xp̄m ⁊ hūc crucifixū. vbi. s. s. i. Coꝛ. i. Dn̄i et pauperes pctōres si retinue istis materiaȝ quā tetigi mane debetis habe re desideriuȝ aliq̄d faciendi pro salute aīe ve- stre. Mane paulus volebat persuadere ꝙ si tempe ꝑterito seruierim' dyabolo: tempore futuro seruiamus deo. Sic agendo non op- portȝ hr̄e stipēdiū peccati scȝ dānari. Pro cō gēdo ambas materias cepi vbū scđo allega- tum. Nihil me iudicaui ⁊c. Nam cognosce- re pctm̄ suū pro statu isto q̄tum ad penam eternā est res inuisibil': et non possumus co gnoscere mortale supple via nature. Habe- tis enim paganuȝ Aristo. i. Ethico. qui be- ne cognouit: quid bonuȝ et quid maluȝ: q̄d ve distortū. Sed quia mortale obligat ad

morte eternā: ideo iudicio naturali ad cogni
tionē illius nō potuit peruenire. qua via er
go: quo iudicio poterimus illud cognoscere?
Leuate spūs vestros: nihil melius iudicaui:
nisi ꝙ videatis xp̄m in cruce pēdētē: ⁊ ipse
docebit vos qd sit peccatū: ⁊ qd debetis ama
re. ¶ Vñ postꝗ̄ beat⁹ Pau. po raptū: q: vidit
essentiā in raptu: vt dicit btūs. Aug. in lib.
de videndo deū: postꝗ̄ vidit mysteria ordi-
nū angeloꝝ reuersus ad discipulos dixit eis.
Pro vestra instructione ⁊ informatione ni-
hil melius cognosco ꝗ̄ loqͥ de benedicto xp̄o
dulci crucifixo. ¶ Sed posset alqͥs querere.
Pater qd vultis dicere de ista cruce? Pro de
ducēdo hāc materiā ꝓposui deducere in istͥs
sermonib⁹ vnā figurā Danielis. iiij. capitulo.
¶ Videbam eñ in medio terre et ecce arbor
alta magna ⁊ fortis nimi⁹: ⁊ ꝓceres ei⁹ con
tingēs celū. aspect⁹ illius erat vsqꝫ ad termi
nos vniuerse terre: ⁊ folia ei⁹ erāt pulcherri-
ma: ⁊ fruct⁹ ei⁹ nimius: ⁊ escalia: ⁊ bestie: et
in ramis ei⁹ cōuersabanť volucres celi: ⁊ ex
ea vescebatur omis caro. Beatus qui legit et
qui intelligit verba prophetie huius.)
¶ Leuate corda. Hodie facimus festū beati
Bonauē. qui fuit doctor parisieñ. ⁊ nō bibit
vinū theologale: nec birrū habuit rotundū
sed bibit de vino quod exiuit de latere xp̄i: ō
vino. [illius qui pendet in cruce. fertur ō eo
ꝙ ẜm mentē beati Francisci intendebat re-
gulam seruare. Etiam dicit de eo ꝙ erat pul
chrior ⁊ deuotior terre. vñ plus habuit scien-
tiam suā aspiciendo ⁊ meditādo in cruce ꝗ̄
alio modo. Quid placet dicere de cruce? qd
aspiciamus in ea. dicit Daniel. Vidi in me-
dio terre arborem ⁊ erat ita alta ꝙ tāgebat
celū: ⁊ erat magna fortis ⁊ fruct⁹ ei⁹ dulcis:
et aues faciebant nidū suū in arbore: ⁊ sub-
ter eā habitabant bestie terre. Et generalit̄
ex ea vescebať ois caro. Frater qd est dictu ꝙ
arbor est in medio terre. De⁹ aūt rex noster
operatus est salutē in medio terre. ps. lxxiij.
Et lignū vite erat in medio paradisi. Gene.
ij. Ad litteram arbor est crux xp̄i plantata in
medio terre habitabilis. vñ si fuissent tracte
ꝗttuor linee a quattuor brachijs cruc vsqꝫ ad
iiij. termios mundi: certe fuissēt eq magne: ⁊
inuenisses ꝙ eēt crux in medio terre. Sꝫ spū-
aliter qd est dicere ꝗ̄ arbor est ī medio terre.
Vere est in medio triplici modo.

Tanꝗ̄ cōe meritū.
Tanꝗ̄ cōmune gaudium.
Tanꝗ̄ commune exemplum.
¶ Meritum dicit Johā. in apoca. viij. capi.
Agn⁹ occisus est ab origine mūdi. Et ō gau
dio dicit Pau ad Collo. i. c. Pacificās ꝑ san
guinē crucis sue siue q in terris: siue q in cel
sūt. Tertio tanꝗ̄ cōe exēplū ẜm ꝙ declarat
beatus Petrus in. i. canonica. ij. Cristus pro
nobis passus ē vobis relinqͣns exēplū. Audi
te domini mei habed fidē ꝙ pro nob̄ sit pas-
sus in cruce ⁊ mortu⁹: an erit blasphemator:
an malus? dicit Isa. nō. Sꝫ ꝓpter scelus po-
puli mei ꝑcussi eū Isa. liij. O domini nō pu-
det vos facere pctā nunc ī oī statu ⁊ male a-
gere. Alias tp̄e Karoli magni h̄ ciuitas fuit
fons scie. ⁊ tpore regis Ludouici fuit fons
iusticie. sed verte folium qd nūc? vere abys-
sus ⁊ fons iniqͥtatis ⁊ pcti. qd̄ remediū pat̄?
Aspicite arborē ī medio terre. Hec suadebat
paulus qñ dicebat. hoc sentite. ad Philip. ij.
ca. Nō dicit cogitate ⁊ itelligite: vel videte:
sed hoc sentite. Frater hoc facile est dictu:
vt sciamus ꝗ̄tum pctm̄ sit malū. Dicit nos
Pau. ad crucem dicens. hoc sentite ꝗ̄ xp̄s
passus est pro destruendo peccatū. si sic faciť
habetis corda duriora lapide: si non emollia
tur. Et quō sentiemus si crastina die aliquis
duceretur ad patibulum ⁊ veniret vnus qui
diceret vobis. O dña mea quidam ducit ad
patibulum diceret ipsa deus parcat sibi: hoc
non tangit eam. Secūdus diceret. Domina
est vnus de maioribus ciuitatis. a a an sit
verum. Tertius dicit. Dña est vobis propin-
quus in sanguine hoc tangeret eā. Et quar-
tus venit qui dicit. Vere dña non solū est pa
rens propinquus: sed est pater vr̄ vel spōsus
tunc sentires aliqͩ. Veniat quintus et dicat
Vere dña dr̄ ꝙ estis cā sue mortis: tūc n̄ eēt
cor durū qd̄ non deberet aliquid sētire. O ꝗ̄
grauia fuerunt pctā tua: pro quibus necesse
fuit xp̄m vulnerari. Audite verbū ⁊ aspici-
te arborem: videte cōe meritū: ⁊ cōe gaudi-
um: atqꝫ cōe exemplum: ⁊ recordemini: ꝙ ad
destruendū peccatū vestrum venit amic⁹ ve
ster ⁊ sponsus iesus ⁊ voluit mori: ⁊ si voluit
pro nobis mori qui sumus cā sue mortis per
manebimus nos semper in pctō. Absit dicit
Pau. Quod remediū? dico fratres ꝓpť fra
gilitatē. Dñi rectores: scitis ne si estis in pec

cato: deus scit pctā vr̄a: gentes iusticie: vos officiarij: q̄ emitis officia. Uere nūq̄ aliquis emit illa: vt inde habendo illa bonū forū faciat. Postea gentes ecclie q̄d dicitis qui estis hic ad faciendum bonum vultum cū dn̄ab⁹ Emendate peccata. ꝛ si tp̄e p̄terito offēderitis deū: ꝛ seruieritis dyabolo: attēdite q̄ pauperrimū erit salariū: q: mors eterna: salarius vero gratie: vita. prout colligit̄ ex sentētia in terna ꝛ iuncta q̄ est. Stipendia ꝛc.

¶ Pro fundamento mouetur questio determinata a Bonauē. di. xlvi. iiij. sniaꝝ. Mane dixi loquēdo de salario pcti q̄ mors eterna ꝛ dānatio perpetua dabit̄ his qui decedent in pctō mortali. rō est pemptoria. ꝛ Gregori⁹ ꝛ augu. referūt in q̄rto. Et sic doc. volūt q̄ deus creator debet remunerare ſm p̄sonam ꝛ ſm voluntatem persone ꝛ ſm qualitatem mali dꝫ dari pena. ſꝫ sic est q̄ dānati voluerūt semp esse in pctō ꝛ offenderūt euꝫ qui est infinitus: ideo pena debetur eis infinita. si nō intēsiue: saltem extensiue. Et sicut noluerūt carere pctō: sic nūq̄ careāt supplicio. ꝛ Sco. addit q̄ ratio q̄re debent puniri est: q: si persona aliq̄ sit sepata ab aliq̄ cōitate a sententia diffinitiua: sepatio tm̄ dꝫ durare q̄tum durat p̄sona. Sed sic est q̄ si q̄s in morte sit captus in pctō sepatur a xpo ꝛ omnibus electis: ꝛ aīa q̄tum ad sui naturam est imortalis ꝛ infinite durat: infinite ergo ꝛ perpetuo penis flagellabitur. habetis augu. in enchiridion: q̄ suffragia malis non prosunt ad liberationeꝫ. Questio est vtrum mors dānatorum vel pena possit mittigari p̄ ecclesie suffragia. Aliqui doctores voleru̅t tāgere vno modo. Sed beatus Bonauē. dicit q̄ dānati perpetuo: neq̄ q̄tum ad relaxationem neq̄ q̄tum ad mitigationē valēt nec p̄sunt suffragia. Uos canoniste habetis de re. iu. lib. vi. q̄ accessoriuꝫ seq̄tur naturā sui p̄ncipal. Un̄ ratio q̄re defūcti iuuant̄ a viuis. est propter vnionē capitis cū mēbris. Et q: dānati sepati ꝛ diuisi sūt p̄petuo a xp̄o: ab ecclia: ꝛ electis neq̄ relaxari valēt: neq̄ mitigari i penis.

¶ Leuate sp̄ūs dn̄i timetis dānari: habetis in dies tot p̄dicatores ꝛ p̄dicationes: ꝛ tātū de doctrina. De q̄bus dr̄. Mathei. iiij. Nō in solo pane viuit hō ꝛc. Jam deberetis esse in grona: sed nescio si maledictio sodome veniet super vos. hec fuit iniquitas sororis tue sodome abūdantia panis ꝛ ociū. Ezech. xvi. Certe si xp̄s misisset tantos et tot predicatores alijs ciuitatibus. s. sermone ꝛ opere non est dubium quin mille ciuitates sufficienter habuissent de predicationib⁹ que vobis fiūt ꝛ conuerse fuissent. Timetis dānari: frater si placet quare damnaremur ꝛ iremus ad infernuꝫ: Dedi vnā persuasionē de mane ostēdenteꝫ q̄ hōmicida est dignus morte. applicabam moraliter. q̄ hō peccans mortaliter est homicida: et homicida est dignus morte ꝛ si est dignus morte: nihil restat q̄ dānari. Rn̄debitis p̄suasioni quā dedi: frater scio q̄ qui peccauerit actu: opere exteriori dānabitur: sed hoc non feci: lꝫ habuerim multas malas voluntates. p̄pterea tn̄ nō dānabor. Bene dicitis sed non satis. Habetis vestram lege. C. ad legē corneliā de siccarijs. l. is qui cū telo ambulauerit: hoīs p̄imendi cā: sicut qui hoīem occiderit. le. cornelia coercetur. Similiter vos canoniste habetis textus cōformes in capitu. omnis iniquitas de pe. di. i. in eadeꝫ di. ꝛ incipit homicidioꝝ. Primus vult hr̄e q̄ si facto non occidat voluntate tn̄ occidit. Alij duo ostēdunt q̄ sola voluntate peccata p̄petrant̄. Ecce casum. Tu capitaneus vadas per pontē ꝛ talē ꝛ talē vicū ꝛ inuenies in briga tres scholares. vnus ex ipsis voluit dare alicui ictum: ꝛ habuit gladiuꝫ euaginatum. nec tetigit: sed voluit illum occidere quid facies isti: duces ipsum ad locuntenenteꝫ ꝛ si appellet duces illum ad magnam cameram in perlamento: tandeꝫ interficiet sicut ille qui daret ictū: q: habebat baculum euaginatum ꝛ presto ad dandum ictum. O deus eterne: ꝛ si oportet dānari pro sola voluntate: quid ꝺ operib⁹: an hoc sit consonum sacre scripture Mathei. xv. ca. De corde exeunt male cogitationes furta homicidia ꝛc. Et postea seq̄tur. hec sunt q̄ coinqinant homineꝫ. audi sapientē. Peruerse cogitatiōes separant a d̄o. Sapien. i. audi Paulū ad Romanos. i. ca. Quod non solū digni sunt morte q̄ faciunt: sed qui p̄sentiūt facientib⁹. Heu las dn̄e que ostenditis pulchra vbera ad voluptatē ꝛ libidineꝫ. ¶ Leuate capita vr̄a. audite quid dic̄ lex diuina. Nō solū q̄ cōmittit ſꝫ qui attētat: ꝛ nō solum q̄ facit op⁹ peccat: sed qui hꝫ voluntatē. vn̄ dicit saluator. Hec sunt que coinquināt, vt dicit Pau. Non so-

lum qui faciunt:sed qui habent voluntatez. Vos domicelle que alios aspicitis vt diligāt vos. Estis ne aliquando super equos cum aliquo qui ducat vos deus scit vbi ponitur manus. Habetis ne desideria voluntates corruptas quando estis in banquetis cum galandis. Et vos lenones qui habetis ita pulchrū sermonem ad decipiendū populum. Et vos que frangitis matrimoniū. Et vos deceptores. Uolo dicere populo ꝙ non soluz peccato mortali actu exteriori:sed sola voluntate satis est ad dānandum. Uolo persuadere ꝙ si voluntas deliberata sufficiat ad peccandum capiamus consilium Pauli. ꝙ si seruiuim⁹ dyabolo temporibus preteritis:reuertamur modo.nec si:nec qua:q: qui in peccatis moriuntur dānabuntur:ꝛ qui in gratia paradisū possidebūt. Nazsalariū gratie dei taxatū ē: sczvita eterna. Iuxta vba the. Stipēdia ꝛc.

¶ In isto sermone erunt due pte.

¶ Quo ad primam intelligite ꝛ videte quod bonum placuerit vobis domini auditores. Et notate ꝙ btūs augustinus lib.xxij.de ciuitate dei dicit duas ciuitates vltimas. Unde est vnicus finis oīm:bonis quidē ad gloriam:malis autē ad interitū: ꝛ ad istas puenim⁹ p duo itinera et tres contrarietates.

Prima est electionis ꝛ reprobatōis

Scđa est meriti ꝛ transgressionis.

Tertia est benedictionis ꝛ maledictōis.

¶ De prima paulus ad Romanos.ix.de Iacob ꝛ Esau: qui priusꝙ aliquid boni et mali egissent. Iacob dilexi. Esau autez odio habui. De scđa Gene.iiij.capi. Si bene egeris: recipies:sin autē male stati peccatū tuū in foribus aderit. De tertia loquebatur ille q̄ dicebat. Deutero.xi. En ppono in conspectu vestro hodie benedictionez ꝛ maledictionē. bñdictionē si obedieritꝭ mādatꝭ dñi dei vri:maledictōez si nō obedieritꝭ mādatꝭ dñi di vestri Si recesseritꝭ de via quā nūc ego ondo vobis ꝛ ābulaueritis post deos alienos q̄s ignoratis ꝛc. ¶ Audite dñi iuite vos ad vnū d duobus itinerib⁹:ad regnū celeste. de⁹ ducat vos ꝛ nos:vl ad infernū q̄d de⁹ auertat. Dieu no⁹ enveulle preseruer. Naz ad illas duas ciuitates p duo itinera it:ꝛ trib⁹ ꝯtrarietatib⁹ puenit. Primū iter notat in euāgelio. Lata ē via q̄ ducit ad pditionē:ꝛ mlti igrediūtur p eā. Math.vij. Aliud etiā notat ibidē. Arta est via q̄ ducit ad vitā:ꝛ pauci igrediunt per eā. Simili? itur p tres ꝯtrarietates. Pria ꝯrietas ē d reprobatōe ꝛ electōe: nec d deo cōqueri possum⁹:nā si placeat illi dare nob gloriā:dicere debem⁹:si placeat ꝙ sum⁹ saluati: ꝛ tūc deo regraciemur. Si aūt dānemur nostris demeritꝭ deputem⁹. Sic dr de Esau et Iacob ꝙ dilexit Iacob ei⁹ frēz aūt Esau dānauit. Scđa ꝯrarietes ē meriti ꝛ transgressionis. h mō dic creator. Cayn nō plāgas de me. si bñ egeris recipies: si aūt male vixeris repies:certe h nō sufficit i sēsu diuiso: q: mlti fuert pdestinati bm psentē iusticiā ꝛ bene egerūt:ꝛ tñ fūt dānati. Tertia ꝯtrarietas bñdictōis ꝛ maledictōis. Ideo dicebat Moyses pplo israelitico. Propone tibi bñdictōez ꝛ maledictōez. Bñdictōez si obedieritꝭ mādatis dñi. Maledictōez si pctis vacetꝭ. De quibus erim⁹ dñi. Fr certe lata ē differētia. q̄re nō dimittim⁹ pctm̄ ꝛ capiem⁹ ciuitatē bonā vere q: ppter pctm̄ orit oīe malum:q: mors natural:spūalis:ꝛ gehennal. Unde qn aliq̄s ppinqu⁹ est morti incipit lāguescere:ꝛ habet infinitos lāguores:sic est d aīa se exponente pctō:q: posito ꝙ nō esset ali⁹ infern⁹ ꝙ rabies ꝛ vesania quā habem⁹ in h mūdo p⁹pctō adhuc sufficeret nob ad fugiendū pctz. Dñi audiuistis ne alias loq̄ de pastillo linguarū Dedi tūc.xxij. pctā lingue bm ordinez alphabeti. Modo dabo quicꝫ mala que facit peccatum secundū ordinē alphabeti.

Primum peccatum est conscie amaricatiuum. A

Secundum est bestialitatis introductiuum. B

Tertium enim est charitatis dissolutiuum. C

Quartum enim est demonis letificatiuum. D

Et quintum est excecationis generatiuum. E

¶ Uolo dicere ꝙ stipēdia pcti mors:q̄re q̄li⁹bet merito debet cauere a pctō ppter incōueniētia q̄ facit in aīa: q̄m nunꝙ fel ita fuit amarū aut aliqua potio tā amara q̄dit tantaz amaritudinē in stomacho sicut pctm̄ in aīa. Huius habem⁹ textum figuram. ꝛ rationem. Textus Iere.ij.capitu. Scito ꝛ vide ꝙ malum amarum est te derelinquisse dominum deum tuum. Figura.ij. Regū.xiij.capi.

Amō autē oderat Thamar sororē suam: et maius erat odium ꝙ amor quo eā prius dilexerat. Ratio est bona: peccando mortaliter voluntas libera ꝯ dictamen sinderesis agit: ⁊ sinderesis semꝑ remurmurat. sed vbi remurmuratio ibi ꝯtradictio ⁊ pugna: et vbi pugna perpetua: ibi ⁊ amaricatio dura.

¶ Leuate spūs. Vos dñi qui habetis regimen ciuitatis: si pauperes vadant bñ intelligitis. Certe dum bona bursa fit ⁊c. erit laudatio cōmendabis ne ꝓcessum. Erat quidam qui emerat bñficiū suo nepoti. xxij. mil. et habebat. xxxiiij. mil. comederat bñ de sero: et mortuus est nocte non habendo verbū cum sacerdote. Facite qđ placuerit vobis ⁊ ducite vitam quā volueritis: q2 si non esset alius infernus: nisi remorsus ꝯscie satis eēt ad seruandū se a pctō. vñ Ambro. in li. de officijs. Nulla pena grauior ꝙ internū vulnus conscientie. hec magis fugienda ꝙ rex dispendium vel exilium: imo ꝙ ipsa mors. Loquimini de oībus rebus mūdi nulla maior rabies ꝙ esse in peccato. Dices frater nihil sentimus. Retinete verbū: q2 sicut ille qui comedit fel tunc nō sentit: sed qñ est in gutture tunice eius percipitur amaritudo. Sic qñ habetis bñficia: habetis os plenū: ⁊ nō sentitꝭ amaritudinem: s3 in fine vite: qñ videbitis dyabolū: tunc sentietis amaritudinē. Audite figuram. comedistis ne pisces aq̄ dulcis ⁊ pisces maris noīe macq̄reaulx: pater non dicatis plus: les macq̄reaulx: q2 viri vendūt vxores suas: ⁊ pater filiā: ⁊ mater filiam: et habetis ī biblia vestra. Et ce nest pas compte ne fable escript au liure des conoill es. Rx de dauid. Dauid habebat duos filios. Amon ⁊ Absalon. Et qñ mater Absalō fuit maritata cū Dauid: hēbat dauid tūc Amō. vnde videns amon Thamar tacito corde diligebat eam: et languebat in domo dauid: ⁊ incipiebat ille pallescere. Venit Jonadas dicens. Amon dicatis mihi quid habetis: estꝭ pallidus. multū ꝟe dicit amon: captus sum amore sororis mee Thamar. vnde dicit Jonadas. Faciatis de infirmo: simulate lāguorem: quando eritis in lecto et visitabit vos pater vester petatis ab eo vt mittat Thamar sororem vr̄am ad seruiendū vobis. tali male accidit: q2 dānatus est. Cū rex audiuit eū infirmū: venit ad eū et ait. Quō fili mi. dñe ait Amō sū debil' modicū: et q̄d vultis inquit pater. Certe dñe rex si soror mea Thamar faceret mi modicā offā essē sanus. Sūt ne hic mr̄es que ducūt filias suas ad loca dñorꝝ ītroducūt ī camerā ⁊ claudūt ostiū super eas. Duxistꝭ ne eas ad epōs. Venit thamar deferēs secū offā ⁊ bñ dicit amō ītretis paruū studiū ⁊ cepit eā. Dicit illa. O dñe mi non faciatis rem hāc amore dei. Breuit' habuit cū ea societatē. ⁊ post amon odiuit eā maiori odio ꝙ amore dilexisset: ⁊ posuit eā extra ⁊ noluit eam amplius videre. Tunc thamar lachrymans exiuit ⁊ scidit caudam tunice: et posuit cineres suꝑ caput suū: quā videns absalon dixit. Ha soror mea vos fuistis cū amon ne curetis dabo ei salariū: et ꝺ facto bene soluit eū. Duobus annis sequentibus occidit amon. Audite domini quid est dicere Amon qui violauit filiā: quid est dicere ꝙ cubat secum: quid est dicere ꝙ filia violatur ⁊c. Amon filius patris est voluntas et liberum arbitrium que violant sinderesim. Le macquereau est sensualitas: dat consensum. Hoc non ignorabat Paulus qui dicebat. Video aliā legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. ad Roma. vij. Sed quid est rex dauid: est deus qui videns omīa permittit ⁊ ꝑmittens oīa vnicuiq3 s3m qđ suū est. Absalon in statu gratie q̄ facit huius rei rōem significat iesum xp̄m. Sed absalō pendens ꝑ crines in statu peccati est diabolus q̄ perpetrato pctō oderat eā. Audite notā taliū. Sap. v. c. Quid nob ꝓfuit superbia aut diuitiarū iactantia: q̄d contulit nobis: lassati sumus in via ꝑditiōis ⁊ sol iusticie nō luxit nobis. Estis hic grossi vespeliones q̄ non soluitis tallias. creditis ꝙ in aliqua ꝑte alicuius patrie inuenta sint sexcentū menagia lectis ⁊ lintheaminibus ad dormiendū carentia. Audite ponite hic malū diuitē: q̄ eleuans oculos suos cū esset in tormentis dicit. Pater abrahā miserere mei. Luce. xvi. De quo dicit greg. Oculos q̄s culpa claudit pena aperit. Querite similiter ⁊ Amon violanti sororē suā si tantā habuerit complacentiā sicut nūc h3 penā. Capite oēs alios dānatos: ⁊ venite vsq3 ad Sardanapalū q̄rite illis: q̄d ꝓfuit iactantia diuitiarū. Scriptura ꝗ bene dicit ꝙ trāsacto peccato maior est displicētia ꝙ fuerit amor an-

tea qñ voluptas est trãsacta illa ſi debeat di
ci voluptas plus manet ꝺ tristicia. Uolo di-
cere ꝙ postꝙ pctm̃ ſic põderat ⁊ gerit tantã
penã debem⁹ illud relinquere. Quia stipen-
diũ pcti est taxatũ q̃ ẽ mors eterna: ⁊ oppo-
ſitũ ſalariũ gr̃e est vita. hoc est qꝺ ꝑſuadere
volo. Juxta verba thematis preassumpti.
¶ Secũda pars quã habem⁹ tractare est de
gratia dei quã nob concedere dignet. Habe-
tis bonum animũ. Pater quid placet dicere
de gratia dei. Dixi mane ꝙ gr̃a est ſignum
ſaluatoris iesu xp̄i: ſignũ ꝑ quod diuiſi ſunt
ſaluati ⁊ dãnati. Et gr̃a dei est in aia: ſicut
tunica ornãs ⁊ lucerna illuminãs. Sꝫ frat
placet dicere quantũ hãc debem⁹ ꝯſiderare.
Petatis ſapiẽti pbo. Sup ſalutẽ ⁊ omnez
pulchritudinẽ dilexi eam qm̃ oẽ aurũ in cõ-
paratiõe illius arena est exigua: ⁊ tanꝙ lu-
tũ extimabitur argentũ in conſpectu illius.
Sap. vij. In hoc mũdo habemus tria bona
tempalia: naturalia: ⁊ ſpũalia. Bona tpalia
ſũt honores diuitie ⁊ luxurie. Audite quid
de istis dicit Aristoteles p̃mo ethicoꝝ. Ta-
les videntur bestiales: vitã pecudum eligen
tes. Et ſi hec dixerit pagan⁹ de luxurioſis: q̇d
debet dicere xp̄ian⁹. ſub tpalib⁹ igit̃ bõis pt
poni luxuria. Et ſup hec oia bona tpalia de
bem⁹ gratiã dei diligere ⁊ q̃rere. Un̄ dic̃ pe-
trus. Ecce nos relinq̃m⁹ omia ⁊ ſecuti ſum⁹
te. Math. xix. ⁊ paulus hanc diligebat. vñ
ad Philip. v. ca. Omia detrimẽtũ feci ⁊ arbi
tratus ſum vt stercora: vt xp̄m lucrifacerẽ.
Detrimentũ venit de tero teris. Omnia tẽ-
poralia bona nihil reputaui. Secundo habe
mus bona naturalia. Estis bene pollite fi-
lie: nõne facies vestre ſunt ſpecula luxurie?
Et vos caute femine habetis pulchros fron
tes. loquimini de omnib⁹ his bonis. plus va
let gratia dei ⁊ ſuper ista debetis deſidera-
re. hoc ostendit xp̄s ſufficienter quãdo dicit
Nolite timere eos qui occidunt corpus ⁊c.
Mat. x. quẽ ergo timebũt? eum timete qui
potest corp⁹ ⁊ animã ⁊c. Ponam⁹ hic om̃s
ſanctos ⁊ ſanctas. Agathaꝫ q̃ perdidit mã-
millas. Appoloniã que perdidit dentes: et
ſanctã Katherinã filiã prudentẽ: ⁊ ſanctum
Franciſcũ ſe ponẽtẽ in niue. Et dominicuꝫ
qui nihil habebat in ꝓprio volentez viuere
ſm̃ formã apostoloꝝ. ⁊ regeꝫ Ludouicũ qui
erat nobil'. plus timebãt ꝑdere gratiã dei ꝙ
bona naturalia ꝙ corpora' ꝓpria. Alia ſunt
bona ſpũalia. Uidete mgr̃i reuerẽdi habuist
bonũ q̃dragesimale. lucrati estis centũ frãcos
ꝯgregat̃ multũ. vos reddet̃ ꝯpotũ. Cogita-
stis ne ad licẽtias ꝑ habẽdo bonũ locũ. Uti
nã tm̃ cogitaret̃ ad babẽdũ bonũ locũ i gl'ia
ſũt bona ſpiritualia bene loq̇: bene ſcribere:
bene ſermones facere: ꝓpoſitionẽ in plamẽ
to: ⁊ habere dona ſapiẽtie ⁊ ſciẽtie. Contẽ-
plari habere ſciẽtiã creaturarũ ⁊ habere ma
gnã fidẽ ſicut videt̃ ꝙ iste ml'ieres habent q̃
vident̃ capere imagines ꝑ pedes ſũt bona
ſpũalia. an pl⁹ debeam⁹ illa diligere ꝙ gr̃am
dei? nõ. vnde. i. Coꝝ. xiij. ca. Si linguis hoīꝫ
loquar ⁊ ãgeloꝝ ⁊c. Charitatẽ nõ habeam
fact⁹ ſũ velut es ſonãs ⁊c. et ſi habuero pro-
phetiã ⁊ noueri misteria oia ⁊ oẽꝫ ſciaꝫ: ⁊ ſi
habuero omnẽ fidẽ ita vt ſcꝫ mõtes transfe
raꝫ: ⁊ ſi distribuero ĩ cibos paupeꝝ ⁊c. Loq̇-
mini de oib⁹ reb⁹ q̃ratis q̇cq̇d volueritꝫ niſi
habeat̃ gr̃aꝫ ꝺi nihil ẽ. Cui p̃mo loquar dñi
eccleſiastici estis hic qui habetis curas ali-
bi: ⁊ habetis mercenarios qui neſciũt decli-
nare pater. Audite qꝺ vobis carius est: aut
studiũ ⁊ cõfessiones: vel miſſas dicere ꝑpt̃
argentũ ⁊ aurũ: ꝙ gratiã dei. Estis hic dñi
qui emitis officia. Hoc prohibet lex ad legẽ
iuliã. C. ad legẽ iuliã ambitus. Officia ne-
mini liceat p̃ce vel precio vel ambitione tra
dere. Et de re militari. legẽ aliã habetis. nõ
ambitione vel precio ſꝫ virtute ad honores
perueniendũ est. Et vos dñe estis parate et
bene ornate ad recipiendũ gratiam dei? nõ
vere ſed ad decipienduꝫ mũdum. Uos mer-
catores quid expoſuistis ꝑ gratia dei habẽ
da? O benedicte ſaluator quid ſentitis ꝺ po
pulo isto? Audi ſententiã. Luce. xvi. ca. Lau
dauit domin⁹ vilicum iniquitatis: quoniaꝫ
filij huius ſeculi prudentiores ſunt filij luc̃
in generatione ſua. Quid plus diligitis di-
catis paule an plus diligatis gratiam dei
ꝙ bona temporalia ⁊ naturalia? Qui cum
deum cognouiſſent. ad Ro. in p̃ncipio. non
ſicut deum glorificauerũt ſed quid fecerũt:
euanuerũt in cogitationibus ſuis: propter
quod deus tradidit illos in reprobum ſen-
ſum. ¶ Audite ſi placet domini ⁊ ſcholares
⁊ domine ſi propter deum faceretis que fa-
citis pro diabolo. Domini eccleſiastici q̇ tot
habetis beneficia: ſi tantam caperetis ſolli-

titudinē ꝑ gratia dei habēda essetis iā sctī. Audiuistis loq̄ de vno sctō viro i vitas patrū qui cecidit dū vidit quādā mulierē deābulantē in vico foderatā: quē leuātes socij ꝛ querētes hui⁹ causā dixit. Tu ignosce mihi dn̄e deus: finge vocē. Ignosce mihi dn̄e de⁹ ignosce mihi: qm̄ huius peccatricis cura vnius diei totā sollicitudinē salutis mee supe rauit. Et in iudicio presentabit̄ et dicet̄ nob improperatiue. Ite maledicti ite: q: non tm̄ seruiuistis creatori vt saluaremi q̄tū hec diabolo vt dānaretur. O mater dei: dixit ille bon⁹ vir: parce mihi: quia sollicitudo huius mulieris mihi pudorē affert: quia non tm̄ cogitaui nec assumpsi laborē vt regnū haberem q̄tū hec capit vt dānaret̄. Prouideatis de aiab⁹ vestis paupes pctōres ꝛ ad deū accēdat̄. Et bn̄dictio dei māeat nobiscū. Amē.

¶ Sermo tertius.

Tipendia pcti mors: gratia autē dei vita eterna. ad Rom̄. vi. c. Nihil me iudicaui scire inter vos nisi iesum xp̄m: et hunc crucifixū. i. ad Cor. ij. c. ¶ Dn̄i ꝛ paupe res pctōres si vos retinuistis doctrinā heri tactā mihi videt̄ ꝙ anim⁹ deb ꝫ esse ponēdi manū ad opus ꝛ facere aliq̄d ꝑ salute sua. Dicebā heri ꝙ beatus Paulus suadebat in ep̄la: ꝙ penā ponerem⁹ vt sicut tpe preterito dedimus corpus ꝛ aiam ad seruiendū diabolo: sic mō ponamus penā seruire deo. Infert correlariū. Stipendiū pcti est mors: salariuꝫ gr̄e est vita eterna. Uadit̄ pedes aut eques: facite qd̄ voletis salariū pcti est dānatio. Hec duo puncta naturali via non possumus cognoscere: sed solū reuelatiōe ꝛ nullū euidentius signuꝫ est ad cognoscendum q̄ mors xp̄i. Ideo paulus postq̄ studuit in fōte theologie post raptuꝫ: ꝛ venit ad fratres suos dixit. Nihil me iudicaui meli⁹ scire q̄ hunc crucifixū. Un̄ verū dicit. i. Cor. ij. ꝙ loquimur sciam inter pfectos: sapientiā vero nō hui⁹ seculi neq̄ pncipū hui⁹ seculi qui destruūtur: s̄ loq̄mur dei sapientiā in mimsterio q̄ abscōdita est: quā pdestinauit deus ante secula in gloriā nostrā quā nemo pnci pū huius seculi cognouit. Uolo dicere q̄ ad cognoscendū malū ꝛ grauitatē pcti ꝛ bonum

gr̄e dei vadam⁹ ad librū crucis. ꝛ q̄d videbimus ibi: dicebam⁹ heri figurā daniel. iiij. c. Uidebā ꝛ ecce in medio terre arbor magna alta nimis ꝛ forti sūmitas ei⁹ ptingēs celuꝫ ꝛ ois caro vescebat̄ fructu eius. Daniel dicebat. Ecce vidi arborē in medio terre ꝛ erat ita alta ꝙ sūmitas tangebat celū ꝛ fructus ei⁹ dulcior oī fructu ꝛ aues faciebāt nidū in arbore. ꝛ gn̄alr ois creat̄a nutriebat̄ fructu arboris. vtinā possem⁹ hūc fructū degustare Dn̄i mūdāi ꝛ vos domicelle appetit̄ bonos morsus: s̄ ꝟe nihil meli⁹ hoc fructu est. Dicebam⁹ heri ꝙ xp̄us ē in medio t̄re tanq̄ cōe meritū gaudiū ꝛ exēpluꝫ. Restat ꝙ arbor ē magna triplici rōne.

Rōne magnitudinis opprobrij.
Ratione magnitudinis mysterij.
Ratione magnitudinis signi.

Ille loq̄bat̄ de pmo qui dicebat. Morte turpissima cōdēnemus eū. Sap. ij. De scdo loq̄tur saluator. Lu. xviij. c. Ecce ascendim⁹ hierosolymā ꝛ psumenf oia q̄ scripta sūt de filio hoīs. Rabi salomō dicit: ꝙ oms̄ pphete veteris testamenti habuerūt respectum ad xp̄m sub triplici respectu quē i cruce tenuit scꝫ. Magisterij. Sacerdotij ꝛ Judiq̄. Magisteriū tenuit cū ptulit septē ꝟba. Sacerdotiū cū seipm̄ i sacrificiū obtulit. Judiciuꝫ cū vni latroni padisū: alteri ifernū cōtulit. De magnitudīe signi loq̄t Jo. apoc. vij. Nolite nocere terre ꝛ mari quousq̄ signemus suos dei nr̄i in frōtib⁹ eoꝝ. Leuate spiritus: hētis ne colores: dn̄e venite ad crucē xp̄e: q̄ ē magna rōne magni opprobrij. legitur ꝙ crux hēbat. xv. pedes altitudinis. Dn̄i nūq̄d est magnū opprobriū hr̄e hic caput scissuꝫ? Sꝫ loq̄mini de oib⁹ pfusionib⁹ ꝛ oib⁹ vilib⁹ mortib⁹. certe fact⁹ est ꝑ nob patiēs: vt dicit Paul⁹ ad Phili. ij. ꝛ nūq̄ fuit ei i opprobrio sic s: ecce arborē magnā. Scdo ē magna rōne mysterij. Inuenist̄ ne aliq̄n figurā rectaꝫ recte linee q̄ cōphēderet totū circulū. Crux fuit figura recte linee q̄ cōprehēdit totū circulū. capacitatē. s. vtriusq̄ nature. boñ. dicit Cōsidera crucē: eleua aiꝫ tuū ad eā ꝛ vidēdo eā recordare ꝙ xp̄s pēdēs i ea ē i t̄plici statu

Primo vt doctor ꝑ predicando.
Scdo vt ep̄s pro sacrificando.
Tertio sic iudex ꝑ iudicando.

Erat vt pdicator qn̄ ip̄e ptulit septē ꝟba. Pr̄ ignosce illis ꝛc. Scdo erat sic sacerdos i

altari p sacrificãdo qñ obtulit se deo pr̃i in
sacrificiũ cũ lachrymis ꝛ clamore valido ad
Heb.v.ꝛ obtulit p oib⁹.Una ei oblatõe.ad
Hebre.x.ca.cõsũmauit i sempiternũ sctifica
tos.Ibi cãtauit magnã missã ꝛ habuit mi
strã.i.coronã spineã ꝛ clauos vz i manib⁹ et
i pedib⁹.ꝛ ibi exposuit ꝛ obtulit corp⁹ ꝛ san
guinẽ. Tertio fuit iudex terribilis qñ iudi
cauit dismã ꝛ gesmã latrones:dãdo vni glo
riã ꝛ alteri ifernũ.Tertio erat grãdis arbor
q: nõ hñtibus signũ Thau.s.crucẽ dabatur
mors:vt hr̃ Eze.ix.c.Trãsi p mediã ciuitatẽ
i medio hierusalẽ ꝛ signa thau sup frõtes vi
roꝝ gemẽtiũ ꝛ dolentiũ.oẽm eñi sup quẽ vi
deritis signũ thau ne occidat.Dñi mẽdican
tes retinete audact ꝛ portate birros colora
tos ꝛ crines longuos.Uos astute mulieres
si nõ sitis signate signo thau.s.crucis nõ sal
uabimini.hec oia liber vite ꝛ testamentum
altissimi. nõ sic faciebat btũs frãciscus. Qð
remediuz:volo dicere ꝙ postꝙ pctm̃ tot dã
na infert ꝛ xp̃s tm̃ passus ẽ vt illud destrue
ret:reuertamur.q: salariũ est taxatũ:scilicet
mors eterna: salariũ ꝟo grẽ vita et̃na. Hoc
est qð psuadet paul⁹ iuxta thema passum
ptũ sub snia allegata:vcz stipẽdia pci mors.
¶ Pro fundamẽto mouet qstio a Boñ.Dice
bã heri mane ꝙ stipendiũ pcti mortalis est
mors eterna: ꝛ post prãdiũ il nya ne si ne lz
ꝙ nulla põt sctõꝝ pdesse oro nec viatoꝝ q:
lege posita si aliqs sit ɔdẽnat⁹ eternalr nul
la erit mitigatio postea. Tãgit boñ.aliãque
stionẽ:si suffragijs nõ mitigat pena b suppo
sito minime cõtinebit dñs in ira sua mias
suas. Utrũ ex pietate diuia apð dãnatos fi
et mitigatio aliq̃.Bonauẽtura dic̃.ꝙ miti
gatio pene dãnatoꝝ põt intelligi dupliciter
Unomõ añ inflictionẽ vel cõdẽnationem.
Aliomõ post inflictionẽ seu condẽnationẽ.
Añ nũꝙ de⁹ ex mia sua sp pueniẽte vl̃ conco
mitãte ɔdẽpnat ad tantã penã ꝙtã meruit
ßm rigorẽ diuie iusticie.iõ punit circa ɔdi
gnũ.Sz iflictõe ꝛ ɔdẽnatõe fctã ꝛ pena ifli
cta nulla fiet mitigatio.ß fum⁹ tormentoruz
illoꝝ ascẽdet in scl̃a scl̃oꝝ ꝛ nõ hẽbit requiẽ
die ac nocte. ¶ Leuate sp̃s hẽbim⁹ paradi
suz:de⁹ nob ɔcedere digneẗ.q̃re dãnaremur
dicebã heri mane ꝙ hõicida inẗficiẽs corp⁹
dign⁹ ẽ morte.hõ p maliciã occidit aiaz suã
Sap.xv.Inferebã q̃ ẽ dign⁹ morte.Dicebaz
p⁹ prãdiũ:ꝙ nõ solũ ille q̃ tãgit aliquẽ ẽse vl̃
gladio ẽ dign⁹ morte:ß ẽt ille q̃ pugno ẽse vl̃
gladio voluit aliquẽ tãgere qñ capiẗ i facto
l.Is q̃ cũ cultello ad legẽ corneliã ð siccarijs
C.applicabã moralr capl̃z.Ois iiqtas.ð pe.
di.i.Licz fctõ nõ occidas volũtate tñ occidi
sti.Pl̃es faciũt bãqueta ꝛ vadũt ad ortos in
vmbra dicẽtes nõ cogitam⁹ malũ. ß ceteris
parib⁹ tales peiora sũt meretricib⁹ pstibuli
Dicebã ꝙ nõ solũ pctm̃ opis nos obligat ad
dãnationẽ:ß pctm̃ mortale volũtate solũ nõ
solũ qui faciũt ß qui ɔsentiũt faciẽtib⁹.ad
Roma.i.Similes fiãt ill' q̃ faciũt ea.Diceq̃
frater:ẽ nob extraneũ ꝙ p vno solo peccato
damnem̃.Si dedero vob persuasionẽ suffici
entẽ nõ sit vob graue.Habet vnũ textũ leg̃
lex ẽ.ff.ad legẽ iuliã maiestat̃.l.i.vbi text⁹
Fauorẽ subsidiũ auxiliũ vl̃ ɔsiliũ ɔferẽs ad
uersarijs pncipis lege iulie maiestat̃.venit
plectẽd⁹:ꝛ crimẽ leg̃ iulie maiestat̃ icurrit.
Uerꝫ est tñ ꝙ Bartho.q̃ est flos doctoꝝ iuris
con.l.q̃ icipit i furti.ff.de furti. Declarat de
quo fauore de quo auxilio hẽat itelligi.Uos
habet̃ casũ vr̃m notatũ i decreta. lib.vi.ca.
Feliq̃ recordatõis de penis.ꝛ eodẽ titu. de
penis clemẽ.i. Audiuistq̃ loq̃ de rege hispa.
quõ fec̃ guerrã ɔ regẽ. Capiam⁹ casũ ꝙ tpe
illi⁹ guerre normani mandassẽt regi arago
nie.Dñi securi ãbulet̃ sup mare:dabim⁹ vo
bis igressũ i regnũ. Per vr̃az fidẽ q̃d dz fie
ri talib⁹:Impator eñi dic̃.Declaram⁹:ꝙ qlz
dãs fauorẽ iimiq̃ sui pncipis morte moriat
ꝛ ɔmittit crimẽ lese maiestat̃.Ueit papa cõ
sequẽter qui refert casũ ꝛ approbat.Deũ exo
ro ꝙ impator ꝛ sũmus põtifex.s.xp̃s nõ sic
agat nobiscũ:nec nob illud agaẗ sicut fuit
dictum iosaphat scði paralip.xix.Impio p̃
bes auxiliũ: ꝛ his qui oderũt dñm amicitis
iũgeris.Idcirco ira dñi merebaris.Hoc tã
git oẽs platos officiarios q̃ prebent fauorẽ
vel auxiliuz malis aduocatis officiarijs et
multis alijs similib⁹.Hoc etiã tãgit prela
tos ꝛ superiores religionũ:q̃ permittũt sub
ditos suos male ꝛ puerse cũ eis viuere.Hoc
tangit pr̃es ꝛ matres.hoc tangit gñalr oẽs
qui ore ope prebent auxiliuz vt comittatur
pctm̃.Scitis regẽ vr̃m dñi:certe ipe est ma
ior ludouico ꝛ rege karolo:q: rex rgũ ꝛ dñs
dominãtiũ.Et si fauorẽ deris suo aduersa
rio scz diabolo potestis bñ dicere ꝙ est̃ di

gni morte. Sed vere hodie manutenent ab oibus in quocunq statu. Hoc tãgit vos q̃ depingitis facies vr̃as et que portatis colores nunq mulier pba hoc facit. Hoc tãgit dicẽtes. bach bach nõ est credẽdũ oib9 q̃ dicũt pdicatores. Et si aliqs sit q̃ bene viuat in religione dicit ab alijs ypocrita. De his beruardus conquerit in quodã sermone de pversione scti Pauli. O bone xp̃e tota xp̃ianitas ad uersus te videt cõiurasse: et illi i psecutõe tua sũt pmi q̃ vident te diligere et habent principatũ. O bone iesu videt q totus mund9 fecit sacramẽtũ et iurauit te offẽdere et seruire diabolo. Dñi qd salariũ habebit? Nũq aduersarius qui dedit ingressuz sui principis fuit tantũ dignus morte sic vos. quod remediuz? Cõuertimi etc. ¶ Quãtuz ad primaz ptez declarandã postq tetigi heri mane q salariuz pcti est mors naturalis spũalis et gehẽnalis: a qua pseruet nos de9 post prãdiũ incepi psuadere q multe sũt miserie ĩ pctõ mortali: ideo oportet illõ detestari. Sicut videt in homie moriẽte q multe sũt alteratões et ifiniti dolores et lãguores: sic q̃n non esset ali9 ifernus q esse in pctõ adhuc illõ deberem9 dimittere. Et vt melius incõueniẽtia dentur memorie declaraui sm ordinez litterarum alphabeti. Pctm̃ mortale est cõscientie amaricatiuum. Fuistis in scola: scitis. a. b. c. Restat oñdere q pctm̃ mortale est bestialitatis introductiuuz. Habemus textũ figurã et ratões. Text9 est Dauid prophete. Homo cuz in honore eẽt non intellexit: cõparatus est iumẽtis etc. ps. xlviij. Anselm9 in libro de similitudinibus dicit. Peius est comparari iumentis q esse iumẽtũ. eẽ cõuenit alicui cõditõe nature. cõparari vero iumẽto non nisi ex malicia culpe: vt quis virtute deserta vertatur in beluam. Tertio dixi de filijs hoim: vt similes essent bestijs terre. Hẽtis figuram in duobus passibus. Prim9 est. Dañ. iiij. Ecce eijciã te a psortio hoim: et cum bestijs ferisq erit habitatio tua: et fenũ et palleas vt bos comedes. Secundus textus habet. Dañ. vij. vbi dr̃ de Nabugodono. Videbã i visiõe mea et ecce qtuor vẽti pugnabãt i mari magno: et qttuor bestie grãdes ascendebãt et exibant de mari. Prima similis leene.
Scda similis vrso.
Tertia similis pardo.
Et quarta bestia ferox et terrebilis dissimilis ceteris bestijs.
O qs viderã añ. Si qras qd ẽ mare. est illud de q̃ dr̃. Cor ipij q̃si mare feruẽs. ysa. lvij. Ratio est bona. Dic pue artista quõ differũt hõ et brutũ: differũt differẽtia ppria per rõnale et irrationale. Peccãs mortaliter agit cõtra rõez: ergo assimilatur ei qui est sine ratione. ¶ Leuate corda audite velletis incedere qtuor pedibus vt canes et capre. O vos domicelle velletis ire sicut equi. Erubesce o aia diuinã naturã in pecudũ similitudinẽ pmutasse. Dicit berñ. sup cantica. Nunq casus fuit ita vilis videre ambulare domicellã quattuor pedib9 sicut vile est videre aiaz in peccato. Placet audir ferã nabugo. Daniel. iiij. q̃ erat in aula sua cũ suis gentib9 et dicebat nonne hec est ciuitas babylõ magna quã edificaui. Et subito venit vox. Ecce eijciã te hodie a cõsortio hoim: vel in paruo tempore pijciaz te et eris cũ bestijs terre et comedẽs herbã sicut bos. Quid ẽ dicere esse posituz cũ bestijs terre. Habetis ne de filio pdigo q̃ cupiebat iplere vẽtrez de silicis porcox. misit illũ in villã suã pascere porcos. Luce. xv. Habetis aliã figurã quã dat daniel. Vidi dic ipse exire vnã bestiam de mari magno et erat similis leene hñs alas magnas aqle. Scda erat silis vrso et tres ordines dentiũ erãt in ore eius. Alia erat silis leopdo et hẽbat qttuor alas. Quarta erat bestia terribil: et habebat dẽtes ferreos: que oĩa cõminuebat. Sz qd est h mare vñ exeũt aialia? vere nõ opz exire villã ad iueniendũ has bestias et mare. Mare amaruz est cor impij. nã nihil amari9 q cõscientia i mortali exñs. Et õ pscia exit pmo leena. s. domia supbia. Scdo vrsus pui grãmatici. vrsus de vrgeo ges. Estis hic venatores: ite et currite post oẽs bestias mũdi: nulla est q̃ hẽat proprietatẽ vrsi. lupus aliqñ capit agnũ int dentes suos: et qñ audit canes relinqt. s. si vrsus hz bestiam tenet eã int qttuor dẽtes: et dimittet sibi citius frãgere tibias et totũ corp9 anteq relinquat predam. O magni fures estis ne hic q̃ habetis male acquisita. O dñi ecclesiastici q̃ tot habetis beneficia non reddetis nisi frãgant tibie. i. nisi veniat mors. Tertia bestia est leopdus coloratus diuersis coloribus vnde vadit alqñ ad videndũ leenam qñ leo est extra. est luxuria. et ceteris paribus a

morte xp̄i nunq̄ fuit ita publica sicut ē mō Inueniri ne posset ille q̄ manutenet matrē ꝛ ducit filiā i sp̄osaꝫ.iueniret ne ille sacerdos qui a decēnio hꝫ meretricē ꝛ i dies ministrat sacramēta.Hoc est notoriū.Eā licet tolerā de sint meretrices:nō tn̄ sequit̄ φ debeāt re cipere corp⁹ xp̄i: ꝛ sacerdotes qui eas habēt nec ꝯmunicare nec alia sacramēta ministrare deberēt. Quarta bestia ē crudel' ꝛ terribil'. Daniel nō dic̄ cui assimilat̄ ꝛ significat pec catuꝫ iuidie. Nā inuid⁹ qn̄q̄ tristat̄ de bono primi.qn̄q̄ gaudet de dāno primi.ꝛ hec cū dentib⁹ lacerat oīa ꝛ ea q̄ nō pōt lacerare ā plectit̄ cū pedib⁹ ꝛ ꝯterit.An non iueniunt̄ tales bestie parisi⁹:qd̄ erit salariū dn̄i:anvel letis sic habere pedes.Si nō vulᵭ esse visus vel leo quare ducis vitā visi vel leonis.Si ñ vulᵭ esse leopard⁹ q̄re faciᵭ opera leopardi. Quod remediū volo dicere φ caueaᵭ a pctō ne cū bestijs īferni ꝯputemini ꝛ ponaᵭ penā emēdandi vitā.si nō opꝫ habere salariū pau perrimū ꝛ stipēdiū pcti:qd̄ est mors eterna. ¶ Restat loq̄ de gr̄a dei quā nob̄ dare digne tur.dixim⁹ de dāno pcti mō loquamur ꝺ gr̄a dei.dixim⁹ heri de gr̄a dei q̄ est signū distin ctiuū bonoꝝ a mal' ꝛ pl⁹ diligere eā debem⁹ φ bona naturalia spiritualia ꝛ corporalia. Postq̄ est sic ꝯsiderāda:dicaᵭ q̄ bona facit i aīa.Bona.in.ij.di.xxvi.ꝛ i breuiloq̄o pte.iiij. sequēdo mgr̄ꝫ suū alexādrū de hallis i.i.secū de declarat φ multi sunt effectus gratie. Purgat.Illuminat.Cōsumit ꝛ pficit.Viui ficat.Recreat. Assimilat.Stabilit. Cū deo vnit.Acceptabilē deo reddit.Filiā patris e terni cōstituit.Reddit sp̄osaꝫ xp̄i. Aīam ef ficit templū.ff. Dicem⁹ de tribus pmis in ꝺ sermone.Credo φ ille volebat pmū quando de gr̄a sub noīe aque dicebat. Effundaꝫ sup vos aquā mūdam. Eze. xxxvi. Credo φ ille q̄rebat eaꝫ vt illuminaret̄ q̄ dicebat. Emit te lucē tuā ꝛc.p̄s.xlij. Ille volebat eā habere vt cōsūmaret.Estote ergo ꝛ vos parati.Lu ce.xij. Dn̄e placet scire qd̄ facit gr̄a in aīa no stra habetis bonos maritos: estis ne male assignate:ꝛ trib⁹ ebdomadis en fiāchages: ꝛ toto tpe en repentailles.¶ Dn̄i timetis ne veniat mors pestis fames ꝛ oīa alia incom moda q̄ratis gr̄am dei: sufficiat tibi gr̄a mea.Primū qd̄ facit in aīa est q̄ mūdat cō scientiā,deus eñ,Eze,xxxvi,dicit,Effundaꝫ sup vos aquā mundā ꝛ mūdabimi.Utrum expulsio culpe ꝛ infusio gratie sint vnus et i dem motus.Scotus dicit di.xvi.iiij.φ nō.ꝛ ratio est multiplex.Quādocūq̄ aliqua sic se hn̄t φ vnū multiplicat̄: reliquū vero nō: et quādo vnū pōt esse sine altero illa nō sunt e adem:sed sic est φ infusio gratie pōt esse sine remissione culpe sicut in xp̄o ꝛ.b.virgine in quib⁹ fuit gratia ꝛ tn̄ nulla precessit culpa. ecce ergo primum effectū gratie q̄ purgat.q̄ non est possibile lege posita esse in pctō ꝛ ha bere gratiā dei. Sc̄d̄o est lux ad illuminan dū:ꝛ sic est forma ad pficiendū q̄cunq̄ que rimus.O magistri reuerendi laborastis ad habendū gr̄am dei: Si xp̄s esset hic ipe face ret rubescere frontē si vellet loqui.Dixit sal uator.Jo.iij.Lux venit in mūdū ꝛ dilexerūt hoīes magis tenebras φ lucē.cā est. Erant eñ opa eoꝝ mala.Dicā vobis φ melius essꝫ aliquib⁹ φ matres eoꝝ interfecissent eos in ventre. An velint hoīes habere gratiā dei: Dixit xp̄s. Lux fuit ostensa pctōrbus ꝫ pl⁹ dilexerūt tenebras ꝛc. Reuertimi ad dn̄ꝫ ꝛc.

¶ Sermo quartus.

Tipendia pcti mors ꝛc. Pau.in ep̄la suadet seruire deo.si nō sa lariū pcti qd̄ est dānari gra tia saluari.Ad fugiendum pctm̄ ꝛ ad acq̄rendū gr̄am cepi verbū. ij. al legatū. Nihil iuenire meli⁹ φ si studeatis in cruce. pr̄ qd̄ studebim⁹ in ea: ꝛ qd̄ poterim⁹ cogitare.Daniel dicebat dn̄ica pterita φ vi derat arborē in medio terre magnā.Et post dicit fortē ꝛ pceritas ei⁹ cōtingens celū qd̄ dedit Dani.i figura Abacuch exp̄mit et Da uid. Postq̄ dixim⁹ heri φ ē magna oꝫ dice re φ ē fortᵭ.Q̄ dauid dic̄.p̄s.lxxv.Cōfregit potentias:arcū scꝫ
Diuine iusticie.
Scutū ꝑprie malicie.
Gladiū hostilis inimicitie.
Bellū vniuerse creature.
Dn̄i debetis itelligere φ ꝑ pctō mortali qd̄ incurrim⁹ hēmus respōdere.iiij.psonis ele uatis ꝯtra nos: ꝛ tota potentia creature de lege posita nō potuisset resistere illis:nisi fu isset meritū xp̄i, Et q̄ sūt iste, pr̄ia psona q̄̄

sumus in pctō est iusticiā dei. Vadiṫ pedes aut eques τ ſiṫ ſecuri φ de oib⁹ et mortalib⁹ τ venialib⁹ nō erit ita paruū pctm̄ qd iusticia nō puniat. ingrediamur padiſuʒ. Velas qs ſoluet emēdā: qs ſatiſfaciet iuſticie non exhibitis hinc donec reddaṫ vltimū quadrātē. Dn̄i eccliastici dn̄i iuſticie τ q̄ h̄etis on⁹ aiaꝝ non videbiṫ faciē meā donec veniat fr̄ vr̄ Beniami. Gen̄. xlij. Certe dn̄i rectores et curati q̄ dimittiṫ mori paupes aias nūq̄ intrabitis in regnuʒ nec diabol⁹ pmittet vos donec adduxeriṫ fr̄em veſtrū puulū hoc eſt aias vob cōmiſſas. O de⁹ qs ſatiſfaciet t̄ti ꝑſone rigoroſe. ibi ꝯfregit potētias. Dauid dic̄ Niſi conuerſi fueriṫ τc. Vere h̄etis ſatiſfacere i cruce. ad Col. ij. Delēs qd aduerſus nos erat cyrogꝑhū. ſ. diuie potētie ſupradicte qd erat cōtrariū nob τ ipm tulit de mūdo affigēs illū cruci. Retinete v̄bū. Nullū ē morta le pctm̄ in mūdo ꝓ quo nō dēat iniūgi pn̄ia ſeptēnis τ aliqñ decēnis: vt ſacerdoti q̄ conmiſit adulteriū di. lxxxij. ca. pſbyter. hoī fne gāti deū blaſphemāti. vij. ānis. Quis ſoluet totā emēdā. vn̄ Anſel. iij. ca. ſtatuimus eꝭ de malediciṫ ꝯfortat nos dicēs. Gutta x̄o pcioſi ſanguīs nō ſolū pro vniuerſis pctis: ſꝫ pro infinitis mūdis ſi fuiſſēt ſuffeciſſet. Vbertinus libro ō arbore crucifixi. dn̄s a tpe q̄ primo adā peccauit pn̄tauit meritū ſue paſſionis ꝓ oib⁹ pctis q̄ ſūt fuerūt τ fuerūt. Ecce qd diceṫ vos q̄ cupiṫ recipe meritū paſſiōis xp̄i video. pr̄ ops. nec mori nō poſſem ſatiſfacere pro pctis meis pn̄to vob ſanguinē filij vr̄i. Scda pſona q̄ facit guerrā ꝯtra vos ē ꝓpria malicia. Arguet ei te Viere. ij. malicia tua. Et iō vide φ amarū ſit te dereliqſſe dn̄m deum tuū. dicit ḡ hieremias. Pctm̄ tuū te arguet: et opʒ φ xp̄s deſtruat potētiā vl̄ φ dānemur. vbi ḡ habebim⁹ ꝓprie malicie victoriā. Ibi confregit potentias arcū ſcutū. vn̄ pctā diaboli. Job. xli. corp⁹ illi⁹. i. ꝯſortia maloruʒ q̄ſi ſcuta fuſilia cōpactū ſcamis ſe pmentib⁹ vna vni ꝯiungr̄: vna alteri adherebit. Vidiſtis ne armigeros tp̄e pterito portabāt ſcuta ad defendēdū ſe τ ad recipiēdū ictū τ nū φ ſic fuit ſcutū armigeri ſctm̄ ad recipiēdū ictū: ſic pctā ſūt ſcuta diaboli ad pugnādum ꝯtra nos. Sʒ quō h̄ebim⁹ victoriā: quō vincem⁹ illū. Lauit nos a pctis nr̄is in ſanguine ſuo. Apo. i. Dn̄e h̄etis ne aliqñ remorſus ꝯſcie de pctō ꝑpetratō. Quis delebit? Veni te ad arborē fortem. Eſt illa q̄ pōt remorſus mouere a ꝯſcia vr̄a. tertiū pſonagiū eſt diabolus q̄ bellat cōtinue ꝯtra nos. Gladi⁹ eoꝝ intret in corda ipſoꝝ. Iſte eſt ille creditor de quo. iiij. Regū. iiij. venit creator vt tollat duos filios vidue. Et ſi heliſeus non dediſſet oleū eos deportaſſet. Creditor eſt diabolus querēs iuſticiā. vn̄ dicit Augu. pſto erit diabolus vel aduerſari⁹ obijciēs horā τ locū vbi pctm̄ miſim⁹ hora mortis τ erit pn̄s diabolus pn̄tans pctā τ locū. τ quis ſatiſfaciet iſti creditori. Ibi ꝯfregit potētias arcū ſcutū et gladiū. Nūc pnceps hui⁹ mūdi eijcietur foras. ꝓ h̄ndo victoriaʒ ſit in vita ſit in morte opʒ venire ad xp̄m. Ego ſi exaltat⁹ fuero oia trahā a meipm. Jo. xij. ¶ Quarto pſonagiū faciens guerrā contra nos eſt bellū vniuerſe creature. De iſto bello loquiṫ Sap. pugnbit ꝓ eo orbis terrarū ꝯ inſenſatos. Sap. v. Oēs creature pugnabūt ꝯtra pctōrē. Et qs reſiſtere poterit. In veritate arbor forṫ h̄uit victoriā. vn̄ in ſignū hui⁹ qñ xp̄s fuit mortuus dicit Viero. Ois creatā xp̄o morieti compatitur ſolus hō non cōpatiṫ ꝓ quo ſolūmō xp̄s moriṫ. Quod remediū volo ſuadere φ ſi ꝓ mortali incurram⁹ tale incōueniēs debemus diligere arborē hāc q̄ a rigore diuie iuſticie nos eripuit: cui⁹ remedio poterim⁹ ſatiſfacere: τ proprie malicie remediare: et diabolū nob aduerſariū ſupare: τ ꝑtātē ois creature mediāte arbore poterim⁹ vincere. hoc eſt qd volo pſuadere in v̄bis τc. ¶ Pro fūdamēto moueṫ qſtio a Bonauē. xlvi. diſ. iiij. loquēdo quō pctm̄ ducit nos ad mortem. dicebat heri bonauentura eſto φ de⁹ ſit plenus mia tn̄ qñ aie ſūt iā in pena et̄na pena talibus taxata per iuſticiā diuinā nūq̄ minueṫ φdiu de⁹ erit; lʒ in taxatōe hora cōdēnatiōnis ſe repiat mia ſiḃ cuʒ iuſticia ſic φ nō dānabimur ad tantā penā: nec dat tantā q̄ntā meruim⁹: iō horrendū ē incidere i manu dei viuentiṫ. ad Hebre. x. reſtat. Vtrū miſericordius agat cū vno φ cū altero? glorioſus bon. dicit τ bn̄ miſericordi⁹ deū agere cū vno φ cū alio pōt intelligi trib⁹ modis: habitu: actu: effectu. Si loquamur de h̄itu τ actu. ſi habit⁹ debeat ꝯponi i deo nec actu nec habitu miſericordi⁹ agiṫ cū vno φ cū altero. Sʒ vnica ſimpliſſima volūtate vl̄ vltione deter

minat vnicuiq3 iuxta meritū τ demeritum.
Si effectu loquamī cū effect⁹ mie sit relaxari
a mis nō est dubiū qn misericordi⁹ agat cuz
bono q̄ꝫ cū altero. Ceterū misericordi⁹ agit i
pn̄ti seculo q̄ꝫ i futuro: q2 qđ nūc agit ē act⁹
mie cui act⁹ iusticie ē ānex⁹. In futuro aūt
sec⁹ est. Quid dicit dn̄i habet padisuz vos a
vo mgr̄i dom⁹. Nūqd a dn̄o vr̄o habet stipē
dia: ꝟe sic a deo stipēdiabimī: q2 dās fauorez
inimiq sui pncipis ē dign⁹ morte. ad legem
iuliā maiestat. Applicabā moralr. Impio
prebēs auxiliū .ij. Paralip. xix. τ si ille q̄ dat
auxiliū si est dign⁹ morte q̄ꝫtomagi q̄ dat au-
xiliū diabolo dign⁹ est dānari. dicet frat: su
mus oēs pctōres nō videt nob q sic obeam⁹
dānari maxie cū de⁹ sit ita mi̇ꝑicors nec vi-
detur q capiat nos i tali rigore. dn̄i si dede-
ro vob aliā psuasionē facio vos hui⁹ iudi-
ces. habet aliū textū. ff. de icēdio rūia τ nau
fragio. lex icipit q̄ edes. i. dom⁹ icēdiū magnū
faciēs i citate si iferioris ꝯditiōis fuerit ver-
berib⁹ subact⁹ igne necari dꝫ. Si eminentis
stat⁹ gladio venit plectēd⁹. hētis duos text⁹.
In decreta. i ātiqs. c. tua nos. τ. c. ꝯquesti de
sniā excōicatōis. vbi dr icēdiarij locoꝝ sacro
ruz sūt excōicati τ si denūciati fuerit a sum-
mo pōtifice sūt absoluēdi. Estis h dn̄e q̄ est
locate i vico tali τ tali veniat icēdiari⁹ et po
nat ignē i vno latere ville τ i eccl'ia tali p fi
dem vestrā q̄d debet fieri illi icēdiario: dicit
imperator. Nos ordinam⁹ q oīs tal ponēs
ignē i ciuitate si iferioris ꝯditiōis sit verbe-
rib⁹ affect⁹ per vicos ville postea vero q̄ꝫ cō-
burat igni: τ si fuerit stat⁹ eminent: gladio
venit plectend⁹. Et ꝑpt q omnis tal qui in
cendit τ ꝯburit templū dei volum⁹ p sniam
nostrā q sit excōicat⁹: τ volum⁹ q a nullo
nisi a nob soluat. Et q̄d de ill' q̄ die noctuq3
ponūt ignē i corporib⁹ τ aiab⁹ suis: q̄ violaue
rit templū dn̄i disperdet illū dn̄s. Hiere. vij.
filij colligunt ligna. τ patres succendūt ignē
τc. Estis hic domini voluptuosi et domine.
Et vos religiosi qui datis malū exemplum
paruulis vestris. melius vobis fuisset mori
in ventre matris: quia peccatū mortale est i-
gnis qui omnia comburit. Et nunq̄ꝫ ille q̄
incendit ciuitatē et templū dei fuit tantum
dignus morte sicut ille qui peccat et ceteros
inducit ad peccatū. he. admirādo: si de vno q̄
omnia comburit tanta exigitur ratio: quid
de multis. Volo psuadere q si tpe pterito
incenderim⁹ ciuitatem aie igne concupiscen
tie τ pcti: extinguamus ignē plorādo aquaz
gr̄e: sicut τ videtis q ignis extiguit aqua.
q2 snia est gn̄alis. Quia stipendium pcti est
dannari. Iuxta verba thematis τc.

¶ Quo ad primā partē ponit preseruatio a
peccato. deus velit preseruare et purgare
nos omēs. Volui suadere q̄ꝫ qn̄ nō esset ali⁹
infernus nihilominus adhuc propter turpi
tudinē peccati deberem⁹ fugere peccatum.
Dicebam⁹ dn̄ica q pctm̄ dat amaritudinez.
et post q introducit bestialitatē. homo cuz
in honore esset τc. Tertio sequit alia littera
scꝫ. c. peccatū mortale est charitatis dissolu-
tiuum seu anullatiuū. Ad cuius intellectuz
oportet notare q charitas ē q̄ nos nectit cū
deo: τ oia membra xp̄i adinuicem. Pau. hoc
nō ignorabat. ad Ephe. iiij. Solliciti sit ser-
uare charitatē seu vnitatē sp̄ūs in vinculo
pacis. Vitatez aūt faciētes crescam⁹ in illo p
oia q̄ est caput xp̄s. Ex quo totū corp⁹ cōpa-
ctū τ connexū p oēm iuncturā in charitate.
Quod sit ita hēmus textū figurā τ rōnem.
Textus ē ad Ro. viij. Si q̄s sp̄m dei non hꝫ
hic nō est eius. Peccās mortalr nō hꝫ sp̄m
dei q2 nō hꝫ grām hoc ē gratū facientē: quia
hoc xp̄s declarat. Lu. xi. Qui nō est mecū cō
tra me ē: τ q̄ nō colligit mecū dispgit. Vos
habet figurā. Leui. xiij. q̄ valet suū pondus
auri. de illo q̄ ad arbitriū sacerdot cōdēna-
tus erat tanq̄ꝫ leprosus ꝑijciet extra castra
hēbit vestimēta dissuta: caput nudū: os ve-
ste ꝯtectū cōtaminatū ac sordidū se clama-
bit omi tp̄e. Leuate sp̄ūs placet scire q̄d fie-
bat leprosis tpe moysi qn̄ sacerdos videbat
leprā in cute τ pillos in albū mutatos colo-
rē ad arbitriū suū, mittebat extra societatē
oim. Et p̄mo dpōebat ei caputiū τ pōebat
vnū bendellū sup os ei⁹: τ capiebat tunica
τ dissuebat τ sic emittebat extra citatē. Sꝫ
frat q̄s est leprosus sepatus. Loc⁹ leprosorū
est societas diaboloꝝ τ habere caput disco-
optum. Caput viri xp̄us est. aīa separata a
xpo leprosuz repsentat. Et bendā sup os ha
bere: q2 nō oēs q̄ descendunt in infernū ꝯfi
tebūtur tibi. Non mortui laudabūt te dn̄e.
Dn̄i quando eritis semel in loco leprosoruz
in inferno tunc habebitis os coopertum et
clausuz. τ nūq̄ꝫ confitebimini pcm̄ vestruz

deō pro habenda remissione: sed bene pro cō
fusione vestra. dicendo maledicta hora ⁊ di-
es qua non custodiui statū meum ⁊ regulaꝫ
etiaꝫ ⁊ qua non dedi elemosynā. Sed frater
quid est dicere ꝙ habebat tunicam dissutam
Dicatis primo quid est tunica. Uere est illa
de qua Johānes in apoc. Beatus qui custo-
dit vestimenta sua ne nudus ambulet. Apo.
xvi. ⁊ Eccl'ia. xi. Danielis. iiij. O mi tpe vesti-
menta tua sint candida. Dñi sicut videtis ꝙ tu
nica cooperit corp᷑: sic bone opatōes ⁊ ỽtu-
tes ligāt ⁊ iūgunt simul. vñ Augu. d̄ ciui. di.
Timor p̄cedit sicut seta: ⁊ remanet amor sic
filū. Estis ne hic sutrices. habetis acū q̄ atten
dit suēdo pannū aliquē ⁊ filū remanet q̄ iū-
git duos pānos simul. Timor dei p̄cedens ē
acus ⁊ id qd̄ iūgit est volūtas vr̄a cōformās
se cū volūtate diuina ⁊ filum auri qd̄ reddit
acceptabiles deo est charitas. Et ꝯmittēdo
se pctō totū est dissutū. Per pctm̄ em̄ ꝑditur
gr̄a gratūfaciēs vniēs ⁊ ligās: ⁊ sic miser re-
manet nud᷑ nō restat nisi ꝙ maneat in soci
etate demonū. faciam᷑ correlariū. Si vnū so
lū pctm̄ reddit sic ꝓsonābilē ⁊ caput discoop
tum: os veste cōtectuꝫ: q̄d de centū de mille?
Hic posset moueri questio. Dicas paruule in
gymnasio tuo qualiter opponūt̄ pctm̄ ⁊ cha-
ritas ꝯtrarie vel ꝯtradictorie aut priuatiue.
quo genere oppositōis. Scot᷑ hoc tangit. et
ratio ei᷑ militat ꝙ charitas nō opponit̄ for-
maliter pctō q: charitas est habit᷑: pctm̄ est
actus. Nā aduenientē p̄mo pctō destruit̄ to-
taliter charitas. Cui ergo opponit̄ mortale
formaliter opponitur recte actioni non que
inest: sed que debuit inesse in actu secundo et
opponit̄ demeritorie charitati inesse debite
⁊ hoc dispate. Unde hoc decreuit deus lege
posita nemineꝫ esse simul in odio ⁊ in amo-
re: ⁊ in peccato ⁊ in charitate. Uolo igit̄ di-
cere: ⁊ retiete ꝙ postꝙ peccatum ducit ad ta
le incōueniēns ꝙ totū bonū factum īmedia-
te destruit: ⁊ ligamē quo xp̄o ligabamur et
vniebamur dissoluit: ⁊ tunicam dissuit ꝑ qd̄
nō restat nisi in societate demonū remane-
re. Uolo dicere ꝙ bene Paulus nos admo-
net: vt sicut fuim᷑ in pctō ⁊ seruiuim᷑ diabo
lo. humanū dico ꝓpter fragilitatē charitatis
vestre: sicut exhibuistis mēbra vestra serui-
uire iniquitati ⁊ immūditie: sic exhibeamus
creatori in sanctitate seu sāctificatione vir-
tutes bonas eliciendo. si non. Salarium pec
cati est mors. Restat aliquid frater bene dici
tis magna inconuenientia ꝓcedentia a pec
cato pseruet nos deus a pctō. dicetis si placꝫ
ꝙ bonū sit habere gratiā dei: quid facit gr̄a
in aia? Bonauen. post alexan. in breuiloquio
ponit plures effect᷑ gratie gratuꝫ facientis.
Primus purgat: illuminat: perficit: ⁊ ꝯsum-
mat: recreat: viuificat: assimilat: reqre ibidē.
Et seqtur ad ꝓpositū nostrū. Sicut portaui-
mus ymaginē. i. similitudinem hōis terreni
portem᷑ ⁊ ymaginē. i. similitudinē celestis.
Dñi vidistis ne alias aliquā pulchrā filiā: di
xistis ne vtinam essem ita pulchra sicut illa;
¶ Leuate spirit᷑. si habetis desideriū essendi
pulchra ⁊ habēdi oē bonū: diligatis habere
gratiā dei. Nam ipsa est recreatiua viuifica-
tiua ⁊ assimilatiua. Sꝫ q̄d est dicere creatu-
ra vel creature. In sciptura creare tm̄ sonat
de nihilo aliq̄d formare. In pricipio creauit
de᷑ celuꝫ ⁊ terrā. Scd̄o tm̄ sonat reformare.
Hoc deprecat̄ Dauid in ps. Cor mūduꝫ crea
in me de᷑. i. reforma. Tertio sicut ordinare.
Ego deus faciēs bonū ⁊ creans. i. ordinans
malū dicit. Jsay. xlv. c. Diximꝰ ꝙ si quis va-
dit ad ꝯfessionē ⁊ celauerit aliqd̄ pctm̄: ⁊ non
faciebat ꝯsciam qn̄ debebat: ⁊ vbi sicut alias
dixi. sūt aliq̄ aliqn̄ pugnātes adinuicē ⁊ vn᷑
illoꝝ est in sacris vel ambo: vel vn᷑ hꝫ tonsu
raꝫ faciūt apūctuamentū simul: sicut religio
si in suis dormitorijs ducendo puellam per
brachia. vnus dicit habebo illā: alter nec ego
nec tu habebimus. veniret vnus illorum ad
ꝯfessionē dicet mea culpa: ⁊ non confitetur
verberasse socium suum: et post recipit ordi-
nem sacerdotij: ille est excommunicatus: ⁊ si
attemptet celebrare vel ministrare sacramē-
ta est irregularis ⁊ a nullo absolui pōt: nisi
a papa: nisi religionem ingrediatur: ⁊ null᷑
aliomodo potest dispēsare. c. cuꝫ illoꝝ de sē.
excō. in anti. Per fidē vr̄am si iste veniat ad
sermonem audit se esse excōicatū ꝯfitet̄ pec-
catum suū penitet illū peccasse: nunq̄d hoc ē
recreare: nā prius erat in mortali: nūc autem
in gr̄a. Uñ ergo aliq̄d dicit̄ creare de nihilo:
nā sine ip̄o factū est nihil. i. pctm̄. Scd̄o gra-
tia dei viuificat: dat vitam. dicebam altera
die ꝙ peccatum mortale in aīa induit mor-
tem. peccatum cū ꝯsummatū fuerit generat
mortē. Jacobi. i. Ueniat gratia in aīa dat vi-

tam. sicut si haberetis filium mortuū nō ambulat: nec mouet. sic qñ aīa est in peccato nō pōt meritorie agere: sed si deꝰ restitueret aīaȝ puero incipit tūc ambulare. Sic aīa habens gratiam dei potest meritorie agere. Tertio cupitis esse pulchri. Trenoꝝ.iiij. Deturpata est super carbones facies tua. Nūq̄ facies leprosi fuit ita vilis sicut aīa que est in peccato Certe foliū si habeas gratiaȝ dei eris deo similis. Et si in tpe preterito dicit Paulꝰ portauimꝰ similitudinē hominis terreni ammodo portemꝰ silitudinē dei. Certe nō curatis habere grām. vos domicelle curatꝭ ne de pulchritudine corporis ⁊ nō de grā. Vos mercatores curatꝭ de pecunia ⁊ nō de grā. Si Iere. esset hic faceret rubescere frontem. dic Iere. Duo mala fecit ppl's meus. ⁊ q̄ mala? me derelinquūt fontē aq̄ viue. Et quid fecerūt. foderūt sibi cisternas: ⁊ an iueniāt mlta bona in eis dissipatas cū cōtinere nō valēt aquas. Hebr.ij.c. Dñe vtinā tm̄ desideriū haberetis ponēdi ⁊ pparādi aīas vr̄as: sic habetꝭ ad disponēdū corpꝰ. Volo suadere q̄ si vixīmꝰ i peccato ammodo nitamur desiderare gratiam.

¶Sermo quintus.

Stipēdia peccati vt supra. A pmo sermone ego tetigi quomodo sanctus Paulꝰ monet nos si tēpore pterito seruiuimꝰ dyabolo nūc deo seruiamꝰ: ac oportebit recipere salariuȝ pcti q̄ est mors naturalis ⁊ spūalis. Ad cognoscēdum incōuenlens pcti Pau. adducit in memoriam q̄ nō possumꝰ meliꝰ cognoscere q̄ si corā nostris oculꝰ adducere mortem xpi. Credimꝰ ⁊ nō dubitamꝰ xp̄m p nobis mortuū fuisse ⁊ p destruendo pctm̄ ⁊ dādo graȝ. Iō ad hn̄dū graȝ nihil meliꝰ q̄ cogitare i cruce. Frater quid placet dicere de ista cruce. di. Daniel. qui vidit arborē magnaȝ in medio terre fortē. sequitur in textu. ⁊ pceritas eius ptinēs celum. Dixi tertio sermone q̄ erat magna rōe magni opprobrij ⁊ ratiōe magni signi: ⁊ rōne magni misterij. Quarto sermone dixi q̄ erat fortis: q̄r supauit quattuor personas q̄bus tota natura hūana non potuisset satisfacere: ⁊ satisfecit pro omī creatura placauit irā diuinā: ⁊ morsus pscie: superauit dyabolū ⁊ inimicū creaturarū. Restat q̄ tangit celū. Certe bene dictū est q̄ tangit celū: ⁊ huius est triplex efficatia: scilicet.

Collatio gratie.

Acceptio nostre fragilitates ⁊ miserie.

Apertio glorie.

¶De prima Ioh.i. De plenitudine eius oēs accepimꝰ gratiam p grā. De secunda loquit Pau. ad heb.xiij. Per ip̄m ergo offeramꝰ hostiaȝ laudis.i. fructū labioꝝ nr̄oꝝ. De tertia ad Heb.x. Hn̄tes fiduciā in introitu sctōꝝ in sanguine xp̄i quam iniciauit nobis viam nouā ⁊ viuētē per velamē.i. p carnem suam accedamus cum vero corde in plenitudine fidei aspersi corda a psciētia mala ⁊ abluti corpus aqua mūda teneamꝰ spei nostre confessionē indeclinabilem. Et vos dñe q̄ facitꝭ bāqueta in ortis vr̄is: q̄ facitis bonum forū de carne recenti. Vos mundani dñi scholares magistri reuerendi habetꝭ desideriū vos saluandi: ita bene frater. vbi est padisus. Credimus q̄ est superius. an sit possibile ascendere sine schala nō: nisi quis haberet alas. Sed quō erit possibile ascendere. Gene.xxviij. Vidit Iacob scalam ⁊c. Si iacob eēt hīc ⁊ moyses: q̄ scripsit hystoriā q̄rerē libēter eis quid figt̄ hec scala. Certe hec repn̄tat crucē in qua xps pependit. Et non est mirum si tangit celum ⁊ si ponatur supra. Ego si exaltatus fuero oīa traham ad meip̄m. Ioh.xij. de generibus singuloꝝ loquēdo. iō non dicit omēs sed oīa: de platis aliq̄s: de ptinentibus aliq̄s: de vxoratis aliq̄s. De religiosis aliq̄s placeat do q̄ nos ad seip̄m trahat. Quia sicut est veruȝ ⁊ fide tenemus: q̄ platis verbis sacramētalibus corpus xp̄i est in altari. ita est verum q̄ dicit arta est via paradisi: ⁊ lata via inferni q̄ ducit ad perditionē ⁊ multi ingrediunt per eā. Mathei. vij. Scala ḡ est crux xp̄i. Et q̄d est dicere q̄ tangit vsq̄ ad celū. vere tangit celū propter effectus quos hȝ. Primus ē effusio grē gratūfaciētꝭ. Dñe qñ vaditis ad ecclesiam videt ne q̄ deus est multū vob obligatus. vaditis ad cartusiēses ⁊ ad frēs predicatores: q̄ nō sunt pprietarij: nec comedūt carnes ⁊ non hn̄t mulieres in suis cameris ⁊ dormitorijs. Capite oēs dolores q̄ fiūt super terrā ⁊ venite vsq̄ ad martyria Lauren. Bartho. ⁊c. hec oia sīt iuncta nō possunt mereri de potētia ordinata vnū gradum gratie

gratificantis sine merito xpi. Tertio qñ va-
dim⁹ ad morte͞ speram⁹ ꝙ aia ibit ad paradi
sū per quē locū ascēdet videamus an p vias
superbie: an hūilitatꝭ luxurie: an castitatꝭ. Ja
cob vidit xp̄z in scala. qñ veniet hora mortis
merito suo trahet nos ad celū. Inferam⁹ cor
relariū. Si casus sit talis ꝙ xps merito sue
passionis offert grāz volūtarie peccātib⁹ no-
bis: tñ p⁹ acceptā grāz oportet ꝙ aliqd d̄ nr̄o
apponam⁹: ꝛ ꝯsiderem⁹ qd sit illō. certe ñ sūt
pctā. O pctōres ꝯgregate ꝛ accumulate ꝛ fa-
cite mala q̄tuz volueritis. Scholares curri
te p villā ꝛ publica spectacula. O astute mu-
lieres portate colores: q: sitis secure ꝙ si ni-
hil aliud habuerim⁹: debem⁹ cogitare ī mor
te dolorosa xp̄i: q: satꝭ est advitādū pctm̄ mor
tale. q: nō nisi p eaz pctm̄ mortale īdulgetur.
Quod si in pctō vixerim⁹ tpe p̄terito: mō re
uertamur ad deū: vl' certe habebim⁹ salariū
pcti scȝ morte͞ eternā. Q: stipēdia pcti mors.
¶ Pro fundamento mouetur q̄stio a Bona.
dist. xlvi. quarti deducendo materiā quā ape
rui. Bonauē. dicebat hesterno sermone si de
us faciat magis misericordiam vni q̄ alteri
qd̄ post intelligi tribus modis.
Primo per habituationē.
Scd̄o per actualē volitionē.
Tertio p operationē. Per habituationē cre
atori inherētez: aut p actum volūtariū diui
ne essētie inherentē nō facit plus miam vni
q̄ alteri. q: est voluntas vna sine diuisione.
¶ Quātū vero ad operationē q̄ est liberare
a pena: plus vni q̄ alteri facit miaz. Si que
ratnus cui miseret ꝛ cui non. Pau. ōndit ad
Ro. ix. Non est volētis neqȝ currētis: sed mi
serētis est dei. Miserebor cui misert⁹ fuȝret
miam p̄stabo cui miserebor. vñ. Augu. super
Joh. Quare hunc trahat ꝛ hūc retrahat nol
li velle iudicare si non vis errare. Conseq̄nt'
ipse dat ꝯsolationē: si nō retraheris orav̄t tra
haris. Restat nūc alia q̄stio de dānatꝭ. Cer-
tum est ꝙ q̄dā magis dānantur q̄ alij. ꝛ xps
aliquos retrahit: aliq̄s nō. di. Aug. Et si sis ī
pctō ꝛ de⁹ nō te vocet roga euz vt te trahat.
Questio est formata. Utrū iusti⁹ puniat vnū
q̄ alterū. dic̄ Bona. ꝛ verū dicit Justius ali-
quē punire potest intelligi dupliciter.
Unomō ꝑm qualitatē absolutā.
Alio mō ꝑm ordinē ꝛ ꝓportionē.
¶ Si de qualitate absoluta loq̄mur: punire
iustius ꝛ seuerius. Non dubiū quin iustius
ꝛ seuerius puniantur: q̄ ꝓfundius peccaue
runt. Si loq̄mur de iusticia ꝑm ꝓportionez
demeriti ad suppliciū: silr̄ gui⁹ punit vnū q̄
aliū: q̄ peccauit duob⁹ pctis: duob⁹ g̃dib⁹ pene
qui decē peccatis. x. gradibus pena affligat.
¶ Dñi leuate spūs. vos q̄ estis in processibus
opȝ ꝙ iuuetis ad bibendū aduocatis ꝛ domi
celle habebunt tunicas. Timetis dānari. fra
ter q̄re ꝛc. Estis hic receptores hētis ne sa-
lariū vr̄i officij: sic stipēdiabimi pro salario
pcti. Dicebā heri per legē ciuilē. ꝙ incendia
rius qui incēderet ciuitatē dign⁹ est morte.
Similiter q̄ incēdit tēplū dñi est excōicat⁹.
Applicabā moraliter. de⁹ aiam plus diligit
q̄ corpus. qui g̃ eā comburit vel incēdit igne
pcti: dign⁹ est dānari ꝛ excōicari. talibus di-
Mathei. xxv. Ite in ignē eternū. Restat qd
dicetis dñis iusticie: ecclesiasticis ꝛc. Dicent
forte tales. frat' si peccē aliqñ fragilitate ali-
qua nō videt' mihi ꝙ sic debeaz dānari. bene
dicitis: sed nō totū. Nā habetꝭ vnā legē ciui.
que scribit'. ff. de custodia reoꝝ ꝛ exhibitione.
lex incipit miles. Alias scribitur. C. de custo
dia reoꝝ: ꝛ incipit ad cōmentarienses vbi di-
cūt tex. cōformiter. Cōmentarieñ hñs vincu
latos i carcere negligenterse habet sua cul-
pa lata: sit penavenit plectēdus qua obnoxi
us plecti debebat. Silr̄ habetis duos textus
in iure cano. primus est in antiq̄s. ca. ea. q̄ ꝑ.
ꝛ scribitur de officio archidiaconi vbi dr̄. Cu
stos eccl'ie hñs vasa sacra in sui custodia ꝛ di
lapidari ꝑmittēs tanq̄ reus de scelere venit
puniēd⁹. Dñi iudices habetis ne aliq̄s i car-
cere. Utinam adhuc multi alij eēnt. videtis
ne riblatores p villā capiatis eos ad mūdā-
dū villā vr̄am. Capio casū ꝙ aliq̄s miles sit
accusat⁹ apud regē de aliq̄ crimīe ꝛ rex misit
eū parisius ad curiā dicet' alicui alteri militi
ꝙ datur ei in custodia. Iste miles vadit ad
videndū dñas ad faciendū bāqueta: ꝛ sic eun
do iste miles exit carcerē: quid debetur fieri
militi custodiēti illū. Impator dicit ꝛ ordia
uit sunt mille āni. Ordinam⁹ ꝙ quotiēscūqȝ
miles custodiēs incarceratū p suā negligen
tiam lata culpa dimittet ire incarceratuȝ de
tali pena puniatur qua obnoxi⁹ debebat pu-
niri. Papa cuius nō est cura de gladio venit
cum sua decretali et dicit. Si aliq̄s archidia
conus hēat vasa sacra ꝛ permittit sua negli

gentia furari vel vastari volumus ꝙ talis
puniatur acriter. Preco: ꝙ imperator qui ē
superius ꝛ papa xp̄s nō sic nobis faciat. Dn̄i
scitis qui sunt incarcerati? est ille de quo dr̄
Gene. iiij. Sub te erit appetit⁹ tuus ꝛ dn̄abe
ris illius. Dn̄e dimittitis ne aliquando vos
deosculari ꝛ tāgere? vere tact⁹ inhonestus est
cā facti. dicitis nō cogito malū. ecce īcarcera
tos. Ocul⁹ meus depredat⁹ est aiam meam
digiti: aures: manus: os: oculi sūt latrones. ꝛ
capitane⁹ dn̄a rō. Spūs ḡ debet habere cu-
stodiā supra manū tuā ꝛ supra appetitū sen
sitiuū ꝛ si capitane⁹ vadat ad videndū ꝛc. ve-
re ē dign⁹ morte si vadat ad vidēdū dn̄as ꝛc.
Uis audire textū q̄d fiet illi. iij. Regū. xx. Cu
stodi virū istū: qm̄ si lapsus fuerit aiam illi⁹
redimā de manibus tuis. Hoc tāgit vos pa
tres ꝛ m̄res filijs p̄betis exēplum mali: ꝛ ali
quādo facitis eos peccare: magis obligami
eos servare a pctō ꝙ a morte tpali. Estis h̄
dn̄i h̄ntes bvos ꝛ receptores: h̄ oīa sūt in ma
nib⁹ vr̄is ꝙ si dimittat captiuū ire. s. corp⁹
ꝯ eqtatē ꝛ rōez spūs: q̄ dz habere dn̄uz hēbi
tis salariū pcti. Qd̄ remediū dn̄i postꝙ tal
est casus: ꝙ hēm⁹ custodire sēsus nr̄os: veli-
m⁹ nolim⁹: si exeāt ꝛ male agāt habebimus
stipēdiū pcti. s. mortē. Iuxta v̄ba thematis.
¶ Quo ad primā partē. bn̄ debem⁹ timer̄ pec
care mortal'r: ꝛ q̄ non tiet nō ē sapiēs: q: pec
care ꝛ ꝯtinuare ē eē dānatuz. dimittam⁹ in
fernū ꝛ penā alterius mundi: q: si nō eēt nisi
pena q̄ est i h̄ mūdo peccando adhuc debere
m⁹ cauere. Hēm⁹ in h̄ ꝯmōe tractare q̄rtum
nicōueniēs. Seqtur q̄rtū pctm̄ ē demonū le
tificatiuū. Si dederis aīe tue ꝯcupiscentias
suas dabit te i gaudium iīmicꝭ tuis. Figura
h̄r. ij. Re. i. vbi dd̄. di. Nolite ānūciare i geth.
neqꝫ ānūcieꝭ i cōpitꝭ ascalōis: ne forte letent̄
filie philistijm ne exultēt filie incircuncisoꝝ
Ratio vero est bona demones et hostes in-
fernales toto nisu ꝓcurant dānationem per
pctm̄ praua docent. turpibus gaudent. non
est mirum si delectantur qn̄ hoies ad maluz
prouocant. Habetis ne hic magnos viros q̄s
vxores faciunt cornutos? plures sunt tales.
Un̄ dic quō cātilena. du cocu venit vsqꝫ ad
curiam pape. Pone ergo ꝙ sit hic aliqs ma
gnus homo presidens: vel consiliarius the-
saurarius ꝛc. ꝛ dicatur illi. Dn̄e vere vxor ve
stra fecit tale. q̄d ipsa supposuit se alteri, po
ne etiā ꝙ iste p̄sidēs habeat aliquē dn̄z ma-
gnū: qui sit ei⁹ iīmic⁹ formalis: p fidē vr̄am:
q̄s est ille qui timet magis q̄ sciat casū quem
fecit vxor ei⁹. nūquid ille est aduersari⁹ eius:
ipse dicet: non dicatis istud aduersario meo:
nā ipe traheret linguā supra me: publicaret
casū meū: sup oīa ꝙ ille nesciat incōueniēs
meū. Dn̄i vultis peccare. Nūꝙ aduersarius
se tm̄ delectauit ad diffamādū sicut dyabol⁹
delectatur ponere aias in pctō. Iō si nō eēt
aliud in pctō ꝙ letificare demones aduer-
sarios nostros: adhuc satis esset ad nos de-
ponendum. Placet audire textū audi iuuēis
Si des anie tue hoc est appetitui volupta-
tes ꝛ carnalitates ponēt in gaudium inimi
corum tuoꝝ. Hoc cognouit Dauid rex quan
do audiuit a quodam ꝙ Saul ꝛ Ionathas
essent mortui. dicit o nolite annunciare. in
Geth vbi erant infideles ꝛ super oīa non
dicatur in cōpitis Ascalonis: ne Philistini
derideant populum dei. Audiatis dn̄i h̄ tā
git eos q̄ ponūt iuuenes ꝛ iuuēculas ad ma
lum. Estis hic maqrelle ꝛ vos rectores qui
ducitis scholares vr̄os ad lupanar. Estis h̄
eccle. qui auditꝭ dn̄as de ꝯfessione ꝛ post sci-
tis quales sint curritis post eas. hoc tangit
vos qui dicitis faciā sibi maluz i capite. Uul
tis audire ad hoc Gregorium. Refert in dya
logo ꝙ erat q̄dā iudeus: q̄ ibat per campos
nox cepit eū: ꝛ inuenit se prope vnū templuz
in quo ydola adorabantur. dixit vbi potero
locari: non est hic domus vel hospitiū: et in
isto templo habitabant demones. tm̄ melius
est hic locari ꝓ hac nocte: ꝙ in campis ma-
nere. Et qn̄ fuit intro dixit. non sum hic be-
ne: si dyaboli veniant ego ero male. Quod
remediū: xp̄iani h̄nt credulitatem ꝙ facien-
do signū crucis se signādo dyabolus non po
test eis nocere. se signauit signo crucis. ꝛ po
suit se in angulo capelle ꝛ dormiuit. dixit ꝙ
hora. xij. videbatur ei ꝙ aliquis attulit vnaz
magnā cathedram. ꝛ erat in illa q̄dā capita-
neus: ꝛ credidit ille iudeus mori. Uenit pri-
mo vnus dyabolus q̄ fecit ei magnam reue-
rentiā: ꝛ quesiuit vn̄ venis? venio de nuptijs
bene operatus sum: feci committere pctā infi-
nita. Dn̄e vaditis ne ad stuphas et ponitis
manuz vbi scitis? Uere vos habebitis alias
stuphas. Ad propositum dicit dyabolus. vn
de venis? venio de nuptijs: ꝛ posui iurgia in

ter virum ⁊ vxorē ⁊ plures sunt mortui. q̄t
dieb⁹ fuisti: nouē diebus. ⁊ dixit capite eum
⁊ verberate fortit᷑: ⁊ non fecisti nisi hoc. Ue-
nit ⁊ alius vn̄ venis: de mari ⁊ feci tēpesta-
tes: ⁊ mortui sunt plures. q̄t fuisti: xxx. die-
bus. verberate eū fortiter. Uenit ⁊ alius qui
posuit se genibus flexis corā eo. vn̄ venis:
venio de domo talis ep̄i qui hꝫ vnā iuuen-
culā in domo sua ⁊ est sanctus: tm̄ non po-
tui venire ad intentū: sed nūc est tactus de
ea. ego laboraui bn̄ ista nocte ꝙ est ꝑcussus
de ea. quot annis fuisti: ix. annis. bn̄ opatus
es: reuertere adhuc. Et q̇ erat ī cathedra vi-
dit illū iudeū ⁊ q̄siuit q̇s ille ē q̄ nos audit: ⁊
dixerunt vas vacuum est: ſ; cruce signatum
⁊ non potuerūt eū tangere. Tūc cognouit le
ticiam quaꝫ habent demones qn̄ sumus in
pctīs. O popule q̇d pn̄t dicere demones de
hac ciuitate: Bern̄. di. O bone iesu vniuersi-
tas ppl̄i xp̄iani vr̄ ꝯ te cōiurasse ⁊c. Uolo di-
cere ꝙ saluator noster nūꝗ̄ tm̄ fuit derelict⁹
in cruciatibus in die passionis ꝗ̄tum hodie
traditores xp̄iani derelinquunt euꝫ. Quare
volo dicere ꝙ quando non esset alius infer-
nus ꝗ̄ ꝙ inimici nostri letant᷑: ⁊ nos deri-
dent adhuc in peccato non deberemus stare
¶ Restat frater si placet dicetis postꝗ̄ tam
graue est pctm̄ cōmittere: ꝑseruet deus: ꝙ
bonū est hr̄e gr̄am dei: quā nobis concedat
deus. Diximus ꝙ plura bona facit: purgat
illuminat ⁊c. Adhuc sunt sex effectus gratie
Animam stabilit. Cum deo vnit. Accepta
bileꝫ deo reddit. ¶ Credo ꝙ p̄mū euident᷑
se monstrat si ponderemus quod hr̄ Treno
rum. i. Peccatum peccauit hirl̄m: ꝓpterea ī
stabilis facta est. opposito mō ď illis q̇ erāt
in statu gr̄e. Joh. xv. Manete in me ⁊ ego ī
vobis ⁊ si māseritis in me bn̄ estis: quodcū-
ꝗ; volueritꝭ peteťꝭ. Et q̇ adheret deo vn⁹ sp̄ūs
ē cū illo. i. Cor. vi. Hoc v̄o Salomō volebat
declarare ī cātic̄. Cāti. ij. Dilect⁹ me⁹ m̄ ⁊ ego
¶ Leuate sp̄ūs dn̄i. vidistis ne tp̄e regꝭ Lu-
douici magnos viros hn̄tes le bruit vbi sūt
modo: nunq̇d ceciderunt. Boe. de ꝯsol. Qui
cecidit stabili non erat ille gradu. q: funda-
mentū non erat supra firmā petram. Unde
aliqui hn̄t nunc ꝓsperitatē: ſ; nō ꝑ semꝑ.
Sed q̇d querere debemus vt simus stabiles:
vere gratiam dei. Nam q̇ est in gr̄a est fir-
mus ⁊ stabilis sicut pilare. Math. vij. Qui
audit v̄ba mea ⁊ facit ea simil᷑ est homi sapi
enti qui edificauit domū suam supra petrā
⁊ descendit pluuia ⁊ veniunt flumia ⁊ flaue
runt venti ⁊ irruerūt in domū illā ⁊ non ce-
cidit: q: fūdata ē suꝑ firmā petrā. Retinete
ꝙ omnis qui est in pctō non est securus. ad
oppositū si aliquis sit in gr̄a nihil timet: q:
fundata est domus ei⁹ super petrā. Hoc di-
cit xp̄s. Qui audit v̄ba mea ⁊c. Sꝫ ad oppo
situm si edificet domū supra arenā nihil va-
let. Alius est effect⁹ cū deo vnit. Dn̄e q̇d pl⁹
debemus diligere ꝗ̄ vniri cum xp̄o. q̇ est in
gratia hꝫ sp̄m̄ cū deo. dicit Pau. q̇ hꝫ gratiā
dei hꝫ esse cum deo. Tertius effectus est: q:
acceptabilem reddit. Habemus de abel Ge-
ne. iiij. Respexit ad abel dn̄s ⁊c. Quererē li-
benter de quo magis sitis solliciti an ď gra-
tia dei vel de pctō perpetrādo. Uos dn̄i que
stuarij de portādo indulgentias vel de gra-
tia dei. Uos dn̄e de eundo ad stuphas. ⁊ qn̄
ibitis capite exemplū ad susannā. Queratis
Job. dic amice. Cucurrit aduersus deū ere-
cto collo pingui ceruice armatus est ꝯ eum
Job. xv. Dicūt deo recede a nob̄ ⁊c. Job. xxi.
Dn̄i cogiteťꝭ: q: si nō habeatꝭ gr̄aꝫ dei hēbitꝭ
stipendiū pcti: scꝫ dānationē.

¶ Sermo sextus.

Tipendia
pcti mors ⁊c. Pau. in ep̄la
dn̄ice ꝑsuadet ꝓ cognoscē
do hec duo puncta: scilicet
grauitatē pcti: ⁊ dignitatē
gr̄e ďi. Nō hēm⁹ mediū efficati⁹ ꝗ̄ ip̄rimere
ī cordib⁹ passionē xp̄i. daniel dat crucē misti
ce ⁊ sp̄ūalit᷑ ī figura arboris in medio terre.
Dicebā heri ꝙ merito xp̄i gr̄a nob̄ dat᷑. ⁊ de
scala Jacob. Hoc ītelligit᷑ ī hoc ꝙ āgeli ascē-
debāt ⁊ bonū qď fecim⁹ ē deo acceptū merito
xp̄i: ⁊ angeli descendebant. seq̇tur. Et aspe-
ctus eius ad termīos vniuerse terre. daniel
dicit. Arbor de q̄ loq̇tur erat ita lata ꝙ rami
extendebantur vsqꝫ ad q̄ttuor terminos ter
re qui sunt rami: certe q̄ttuor brachia ī cru-
ce sunt q̄ttuor ꝑtes mundi. Aristo. lib. de ce
lo ⁊ mūdo declarat oriens eē dexterā ꝑtem
celi: occidens ꝑtem sinistrā. Et si poneretur
homo in polo antartico ⁊ haberet pedeꝫ ad
polum articū: ⁊ manū dextrā ad orientem:
⁊ sinistram ad occidentē: euidēter pateret.

vel dicit ꝙ mundꝰ dimētionaẗ.iiij.pōnibꝰ q̄ sunt oriens:occidēs:meridies:ꝛ aquilon siue septētrio. ꝛ repñtāt q̄ttuoꝛ gña hoium: oriēs iuuentutē:occidēs antiquitatē:meridies ꝓsperitatem:aquilon aduersitatem.

¶Leuate spūs. capiatis in coꝛdibꝰ vestris si videretis ibi xp̄m in cruceꝛ haberet caput in oriente ad vocandum iuuenes:ꝛ pedes in occidente ad vocandū antiquos:ꝛ manū dexteram in meridie ad vocādū illos qui sūt in ꝓsperitate:ne sint decepti ꝑ ꝓsꝑitates: manū sinistrā in aqlone ad vocāduz illos q̄ sunt in aduersitate ne succumbant. Primus pōt dici illud ad Ephe.v.Surge q̄ doꝛmis ꝛ exurge a mortuis ꝛ illuminabit te xp̄s.Secūdis pōt dici illud quod diciẗ Jone.i. qꝺ dixit ei angelus.Surge inuoca dn̄m deū tuuȝ.Tertijs pt dici illud Math.xi. Uenite ad me q̄ laborantis ꝛc. Quartis. Si q̄s sitit veniaẗ ad me et bibat.Johā.vij. Dn̄i audiuistis ne alias dici quot vicibus xp̄s fuit i ꝑiculo moꝛtis. Estis hic dn̄i qui habetis libꝛos amoꝝ ꝛ ponitis i vestris lr̄is.le tout vr̄e mieulx ayme.Audite vos qui estis scripti in libꝛo dānatoꝝ q̄ tenetis meretrices.Audite vos alij mḡri reuerēdi venite ad libꝛum vite:ꝛ si sitis saluati scribite ꝙ pꝛecio sanguis estis redēpti ꝛ nō sine pena.Scitis q̄t vicibus xp̄s fuit in periculo moꝛtis: ter euasit: sed quarta vice occisus est Prima fuit tempoꝛe innocētum q̄n herodes maledictus pꝛīceps omēs pueros occidit infra etatē duoꝝ annoꝛum:ꝛ in tota pr̄ia nō remansit vnus. ꝛ si xp̄s inuentus fuisset occisus fuisset ab eis:ñ potentia sua nō remediasset.Secūda vice fuit ſm qꝺ scribiẗ. Lu.iiij. Duxerūt illuȝ vsq̄ȝ ad suꝑciliū montis.Consummata omni tentatōe recessit in galileaȝ: ꝛ docebat in synagogis eoꝛum: ꝛ magnificabatur ab oibus ꝛ venit die sabbati ſm suā cōsuetudinē in synagogā: ꝛ traditus est illi liber ꝛ dixit illis. In veritate impleta est hec scriptura hodie in auribꝰ vr̄is: ꝛ habebāt eū tūc in magnū honoꝛem ꝛ mirabāẗ in verbis gr̄e q̄ pꝛocedebāt de oꝛe eius. Qn̄ autem incepit redarguere pctā scribaꝝ ꝛ phariseoꝝ repleti sunt ira. Tunc duxerūt illū in montem ꝛ crediderunt illū ꝓijcere deoꝛsum: ꝛ si non vsus fuisset sua potentia infinita moꝛtuus fuisset. Landulphus vult ꝙ rupis se aperuit Tertia vice fuit decima die decēbꝛis. Joh.x. Facta sunt encenia in hirl'm: ꝛ fuit illo anno quo moꝛtuus est in Marcio sequenti: et venerunt ad tēplū Salomonis: ꝛ circuiebant saluatoꝛem sicut lupi agnū dicētes, Dic nob veritateȝ an sis saluatoꝛ noster. Et quilibet habebat lapidē in manibꝰ. Dic nobis v̄itatē q: tenes nos dubios. Franciscus q̄dā doctoꝛ in lib. angeloꝝ. dicit ꝙ realiter vnus tetigit eum in facie: ꝛ hoc videẗ textꝰ innuere cū dicit multa bona opera oꝛe.s.vbi ꝓpter qꝺ me lapidatis. non dicit vultis lapidare. Dn̄i q̄d feci vobis: q: me lapidatis: ꝛ sicut se crediderunt cernere simul ꝯ eum se reddidit inuisibilem. O pp̄le in q̄rta vice remansit. oblatus est: q: ipse voluit. Isa.liij. ꝛ fuit occisus ꝓpter nostras iniq̄tates. Et ad ondendū efficatiaȝ sue passiōis voluit moꝛi in cruce: vt nos ad amoꝛem maioꝛē traheret. sic in cruce hn̄te q̄ttuoꝛ partes voluit moꝛi: vt daret intelligi ꝙ de quattuoꝛ modis hoim aliquos vult saluare. Estis hic scholares q̄ studetis dyaleticaȝ, vere paꝝ est hoc studere nisi aliud studeatis Uidi quendā magnū pꝛincipē: q̄ hēbat vnuȝ filiū q̄ttuoꝛ annoꝛuȝ: q̄ dederat eum ad docēdum cuidā mḡro licētiato: cui dixit. mḡr reuerende ecce filium meum nō doceatis eū ludere nec diligere mulieres q: satꝫ sciet ꝛ filia nimis sciet de illis. Sed docete illum in fide xp̄ianaꝛ quō debeat dō seruire. Estis hic magistri reuerēdi q̄ hētis scholares: docete eos bonos moꝛes magꝫ q̄ dyaleticā: ꝛ nec ad inueniendum mediū de baroco et de barbara, opoꝛtuit hec facere: illa v̄o nō omittere. xp̄s in cruce hȝ caput in oriente vocat omnes iuuenes. surge amica mea: surge amice religiose. Et habet pedes in occidēte ꝛ vocat senes surge inueterate inuoca dn̄ȝ deū tuū. Loq̄tur cū manu dextera exn̄tibꝰ in aduersituate in aqlone dicēs. sustinete ꝓ me ꝛ liberabo vos. Quarto cū manu sinistra ꝓsperis loq̄ẗ. venite ad me nō ꝯfidatꝫ in ꝓsperitatibꝰ q̄ sunt cā ꝑditionis. Si q̄s sitit dabo gr̄aȝ meā: vt possit ad celū ascēdere. Quod remediū doꝛmiemus in pctis nr̄is: vel gr̄aȝ hēbimus: Pater postq̄ casus est talis ꝙ xp̄s tm̄ indurauit et nos appellat opȝ dimittere pctm̄ ꝛ accipere gr̄aȝ dei: vt possimus ꝑuenire ad paradisuȝ.

¶Pro fundamento mouetur q̄stio a Bona. distin.xlvi.quarti. dicit ꝙ salariū pcti ē damnari. Bona. dicebat in alia questione an aliq̄

plus puniātur ꝙ alij. Dicebat ꝙ si loq̄mur ď
punitione absoluta. casus est patēs ꝙ q̇ plꝰ
peccat plus punit̄. sicut q̇ plus bn̄ egit plus p̄
miabit̄. si loq̄mur ꝓportionabilit̄. ecce hoieʒ
q̇ cōmisit duo: alter cōmisit q̄ttuor. si nos cō-
paremꝰ pctm̄ ⁊ penā deꝰ tm̄ punit illū q̇ com
misit duo ꝭm demeritū sicut aliū q̇ fec̄ q̄ttu-
or ꝭm exigētiā .iiij. Casus est patēs i iusticia
distributiua. Dn̄i habetis ne officiarios q̇ se
faciūt diuites. Hētis seruū vnū mgr̄ʒ domꝰ
⁊ ancillā camere. Mgr̄ domꝰ hʒ per annum
xxx. frācos: ancilla hʒ decē. ⁊ dicit ꝭm statum
tm̄ habeo. sic̄ iste. Et vere cōparādo statū sta-
tui officiū officio tm̄ habet sic̄ ⁊ mgr̄ domus.
Queretis cū ita sit ꝙ mia superexaltat iudici
uʒ. Utrū in oī diuino ope ꝯcurrant sil̄ mia et
iusticia. Rn̄det Bonauē. ⁊ dicit ꝙ mia ⁊ iu-
sticia in diuinis capiuntur tripliciter.
Uno mō cōissiue. ⁊ sic mia dicit dīne bonita-
tis affluentiam: et iusticia diuine maiestatis
condecentiam.
Scd̄o capiūtur cōiter. ⁊ sic mia dicit largita-
teʒ in superogatione bonoꝝ: ⁊ iusticia dicit
liberalitatē in retributōe p̄mioꝝ.
Tertio capiunt̄ ꝓprie. ⁊ sic mia dicit pietatē
in subleuatōe maloꝝ: ⁊ iusticia seueritatē in
punitione impioꝝ.
¶ Eritis boni theologi dn̄i? vtinaʒ deū bene
diligatis. O frater iuuētus est difficilis. ꝓte-
riti deus miserebit̄. vere cuʒ hoc opʒ ponere
manū. Naʒ dicit lex ꝙ qn̄ capitaneus hʒ in-
carceratos et sua negligentia dimittit abire
debet puniri sicut incarcerati. Hēmus appe-
titum: linguā: os: manus: oculos corpꝰ qui d̄-
bent rōi subijci si euadāt nō soluemus reliq̄.
Dicetis forte videtur mihi ꝙ sensus mei nō
fugiūt a me ⁊ nemo vnq̄ carnem suam odio
habuit. Estis hic le bon dn̄e q̇ in ecclia facit̄
pctā vestra cū dn̄a? si ista pillaria possent lo-
qui dn̄s scit q̄d dicerent. Frat̄ dicatis q̇cquid
volueritis non videt̄ nobis ꝙ sic debeamus
dānari. Uos dn̄i iuriste hētis legeʒ ciuilē. ff.
lex incipit cuiusqʒ ad legem iuliā maiestatis
vbi hʒ ꝙ inducens ciuitatē patriaʒ vl̄ gentē
ad rebellandum regi vel principi crimen lese
maiestatis incurrit. Uos canoniste habetis
clementinam de sn̄ia ⁊ re iudicata. c. pastora
lis. Audiuistis ne loqui de mōte dehery? Ca
piamus casum ꝙ aliq̇s caperet in capite suo
vt iret ad talē locum vel talē ad britaneā: vl̄
ad burgundiā superiorem ⁊ inciperet vnā re
bellionē ꝯ regē ⁊ daret ꝯsiliū ꝯ p̄cipē suuʒ:
q̄d debet̄ fieri illi? Si duceret̄ ad dn̄os pla-
menti: certe credo ꝙ stati esset finis ꝓcessus
Un̄ papa refert ⁊ loq̄tur de rege. sil̄r canoni-
ste ⁊ iuriste volūt ꝙ omnis inducens ciuita-
teʒ p̄riaʒ: aut terrā ad faciendum rebellionē
principi talis ē dignus morte. Precor ꝙ prin-
ceps nr̄ xp̄s ⁊ papa q̇ est sup̄ius nob̄ sic̄ nō
faciat. Dn̄e vos pate corpꝰ vr̄m et speculami.
Et vos mercatores acq̇ritis possessiones in-
iuste. facite q̇cquid volueritis: q̄ ille q̇ cōtra
regē facit rebellionē nō fuit tm̄ dignꝰ morte
sicut vos. vn̄ Pau. ad Gal̄. v. Caro ꝯcupiscit
aduersus spm̄: spūs aduersus carneʒ h̄ sibi in-
uicē aduersant̄. Et q̄d ꝯsulit. Curam carnis
ne feceritis. ad Ro. xiij. Et q̄re paule: q̄ si ꝭm
carnē vixeritis moriemini. ad Ro. viij. Cer-
te burgūdi qui erant duaci nunq̄ voluerunt
se tm̄ rebellare ꝯ regē Ludouicū sicut h̄ cor-
pus vult se rebellare ipsi aīe. Audite Paulū
dicentē. Caro ꝯcupiscit aduersus spm̄. Caue
te ne ipsi carni obediatis: q̄ si facitis nunq̄
homicida ꝓuocauit ⁊ ꝓmeruit iram sui p̄n-
cipis: sicut prouocatis irā dei principis vestri
⁊ estis digni morte. Estis hic dn̄e q̇ vaditis
ad bāqueta ⁊ habetis tapeta ⁊ ʒonas argen-
teas deponite hec oīa. Estis hic qui violatis
filias? nescio quō poteritis reparare. ¶ Leua
te corda ⁊ retinete ꝙ nunq̄ homicida est ita
dignꝰ morte sicut vos. Et postq̄ casus est ta
lis ꝙ premiū ⁊ salarium peccati est mors: po
namus penaʒ relinquendi talem vitam ⁊ ha
bendi gratiam de qua est sermo in ꝓpositi-
one preassumpta. Stipendia pctī mors ⁊c.
¶ Quo ad primā partē declarandā dimitta-
mus pctm̄ dn̄i ⁊ pple vere debemꝰ bn̄ dimit
tere pctm̄: q̄ stipendiū est pena: q̄ si non esset
alius infernus q̄ rabies q̇ est in pctō adhuc
deberemus dimittere. Iā habuimꝰ quattuor
dāna seq̄tur. v. scʒ pctm̄ mortale ē menti exce
catiuū. hēmus textū figurā ⁊ rōem. Textus
Sapi. ij. excecauit eos malitia eoꝝ. Aliꝰ tex-
tus est ad Ephe. iiij. Ambulant in vanitate
sensus sui obscuratū habētes intellectum ꝑ
ignorātiam q̇ est in illis ꝓpter cecitatem cor
dis eorum alienati a via dn̄i ꝓpter q̄d despe
rantes tradiderunt semetipsos impudicitie
in operatione in auaritia. Figura hr̄ Iudi.
xvi. ꝙ Sāson captus a dalida, alij dicunt de

lida traditus est philisteis q̄ tenētes eum et
vinciētes excecarūt oculos eius. Rō tangit q̄
pctm̄ mortale obscurat intellectuȝ. Et doctor
subtilis in.iij.in cōnexione prudentie cū cete
ris virtutib⁹ dic̄. volūtas mala excecat intel-
lectū priuatiue ꝛ positiue. priuatiue n̄ sistēdo
vel non pmittendo intellectū sistere in recto
dictamie: positie q̄rēdo media ad finē malū.
¶ Leuate spūs p fidē vr̄am de oībus sensib⁹
quos hētis quē magis timetis perdere. d̄cla
rat Aristo. q̄ sensus visus est nobilior inter
oēs sensus.i.metha.q̄ plures rerū d̄rias oñ-
dit. videtis q̄ qn̄ cecus aliq̄s efficit est paup
ꝛ petit elemosynā. Tota rō pp pua petit ele
mosynā allegatiue dicit. det̄ huic paupimo
hoī q̄ amisit oē gaudiū hui⁹ mūdi. Nos time
m⁹ effici ceci corpꝛeptinā tm̄ timerem⁹ esse ce
ci mēte. qd̄ fac̄ ḡ pctm̄ vere excecat. dn̄i audi-
uistis loq̄ d̄ Sāsone forti q̄ erat ita fort̄ q̄ nl'l⁹
hō vē nisi poterat nocere qui īterficiebat mille
q̄d accidit sibi. Ipe fuit capt⁹ a muliere d̄dit
euȝ philisteis q̄ raserūt sibi crines ꝛ perdidit
virtutē suaȝ: ꝛ excecauerūt oculos eius. hoc
tangit vos mercatores ꝛ vos qui congregat̄
domū domui ꝛ agrū agro qn̄ facitis acq̄siti-
ones ad pitiāduȝ heredes ꝛ facitis retrahi.
veniet alq̄s de amicis vestris qui dabit decē
francos ꝛ faciet retrahere nō pro se: s̄ p alio.
Estis hic dn̄e q̄ est cā oim maloꝝ. certe ceci-
tas. inter oīa pctā: nullū est qd̄ magis exce-
cat q̄ luxuria. Sanson fuit captus muliere:
mulier est luxuria. s̄ quid est dicere q̄ capilli
radūtur: sūt septē dona spūssanti ꝛ dat phi-
listeis.i.potione cadētes q̄ bibūt sanguinē ꝛ
faciūt peccare pctōres ꝛ grauī⁹ ꝛ acri⁹ dāna-
bunt. Et molere fecerūt. In circuitu ipij am-
bulāt. Ille n̄ recte vadit q̄ circuit: sic pctōres
nō recte ambulāt: sed ɔtinue circuūt in vani
tatibus mūdanis ꝛ non cessabūt circumire
vsqueq̄ moriant: donec fodiatur illis fouea.
O pctōres faciamus correlarium s̄ solū mor
tale h̄ faciat q̄d de.x.vel.xx. ꝛ Isa.vi. Exceca
cor ppl'i huius ꝛ aures eius aggraua. Et qua
re. Ne forte videant oculis suis; et auribus
suis audiant. Dn̄i audistis ne loqui de ceco.
Lu.xviij. Qui dicebat xp̄o. fili Dauid mise-
rere mei. xp̄s q̄siuit q̄s ē: dixerūt dn̄e vn⁹ cec⁹
qui cū dixisset adducite eum ad me dixit ꝛc.
quid faciam tibi non habeo argentum. dicit
domine vt videam lumen, vtinam sic essem⁹
illuminati. domine inquit precor vt videam
Es hic qui manutenes commmatrem tuam
et cognatam vxoris tue: nominabo te: ꝛ tu sa
cerdos qui sub vmbra confessionis facis mi-
rabilia ꝛc. O deus eterne quod remediū quā
do qualibet dominica anni videbitis in festi
uitatibus preciosum corpus xp̄i inter man⁹
sacerdotis sitis memores et dicite. domine
audiui dici q̄ cec⁹ quesiuit vobis elemosynā
et dedistis visuȝ. O benedicte saluator rogo
q̄ detis mihi visum gratie vt possim cogno-
scere mundi vanitatē peccatum meum ꝛ dā
num quod incurri ꝛc. ¶ Restat postq̄ pecca
tum facit tot mala ꝛ dāna deus det illud fu-
gere ꝛ suam gratiam desiderare. frater quod
bonum facit in aīa gratia dei. Iam diximus
eius effectus: purgat: illumiat: perficit ꝛ cōsu
mat: viuificat: recreat: assimilat. ꝛ etiaȝ dixi-
mus q̄ stabilis vnit ꝛ acceptabilem deo red
dit. Sunt adhuc tres effectus. grā aīam pa-
tris eterni efficit filiam: animam reddit chri
sti sponsam: aīam ɔstituit spūs sancti tem-
plum vel ecclesiaȝ. de prima in pn̄ti sermone.
de duab⁹ in seq̄nti. ¶ Leuate spūs vult̄ obti-
nere paradisum ꝛ videre deū in hoc mundo
nihil meli⁹ q̄ hr̄e dei grām. quid facit gra-
tia dei in nobis. Estis hic pauperes qui non
habetis panē ad comedendum: vbi estis: do
mine male assignate desiderate gratiaȝ dei:
qn̄ reddit vos filiam patris eterni. hēm⁹ enī
textū: rōeȝ: ꝛ euidentiam si fides debeat dici
euidentia. vnde Pau. ad Ro. viij. Ipse eniȝ
spūs testimoniuȝ phibet q̄ sumus filij dei.
si aūt filij ꝛ heredes. ꝛ Io. nō ignorauit i euā
gelio suo. quotq̄t aūt receperunt eum dedit
eis potestatē filios dei fieri. Ioh.i. Nos om
nes boni ꝛ mali dicimus pr̄ nr̄ qui es ꝛc.
¶ O peccatores desiderate gratiam dei: quia
nunq̄ delphinus successit in regnum ita di-
gne: sicut vna creatura que est in gratia suc-
cedit in regnuȝ celi. vnde Pau. ss. existens in
aīa dat testimoniū q̄ sumus filij dei et cohe
redes xp̄i in gloria eterna. Certe si habeam⁹
gratiam dei: filij sumus: si filij ergo opa eius
faciamus. Estis hic qui iuratis per sangui-
neȝ. ꝛ vos mercatores: ꝛ vos filie q̄ ostendit̄
mamillas estis vos sollicite hr̄e patrem eter
num. profecto ondam vobis prem vr̄m Ioh.
viij. Vos ex pr̄e dyabolo estis. de⁹ pseruet ꝛc.
Dixit xp̄s iudeis, Nō dicatis q̄ estis filij dī

n̄ec vos hr̄e prēm deū: vos estis filij dyaboli. Dn̄i estis dyaboli filij videatꝭ opa vestra et cogitetis: qm̄ sic maledict⁹ sit dies natiuitatꝭ vestre. Dicatis pater noster ꝛc.

¶ Sermo septimus.

Tipendia peccati mors ꝛc. Pro declarādo psuasionē Pauli volui dicere ꝙ si habemus aliud medium melius q̄ ponere in cordibus nostris passionem saluatoris. et pro cognoscendo dedi figuram. Dan. iiij. Videlꝫ arborē fortē magnā i medio terre ꝛc. ꝛ q̄ttuor brachia erāt extēsa ad q̄ttuor termīos tre. Arbor erat crux magna rōe decoris fortꝭ: q: supauit q̄ttuor psonagia. iram dīnaꝫ placauit: supauit maliciā nr̄aꝫ: ptātes dyabolicā ōstruxit: ꝛ tāgit celū: h̄ ē dat padisuꝫ antiq̄s iuuenib⁹ ꝛc. seq̄t in textu. Folia ei⁹ pulcherrīa ꝛ fruct⁹ ei⁹ nimi⁹. Ista arbor de qua loq̄mur. Hēbat pulchra folia: ꝛ hēbat fructū adeo abūdātē ꝙ nō possꝫ q̄s exp̄merꝭ. Sꝫ fratꝭ q̄d sign̄t folia in scriptura vel foliū Psal'. on̄dit cum dicit p̄s. i. Et foliū eius nō defluet. i. verbū. ꝛ Math. xi. Querēs fructū ꝛ nō inueniēs: s̄ solū folia. i. verba pulcherrima dicit nunq̄ nunq̄ ex te fructus nascatur. Sed frater q̄ sunt hec v̄ba. sūt illa que scribūtur. ij. Regū. xxiij. Hec sūt verba nouissia que locutus est Dauid fili⁹ abisai fuerūt verba pulcherrima q̄ dixit xp̄s ī arbore crucis. legim⁹ in scriptura de rege Dauid q̄ ita bene ludebat de cythara. Ecce vltimū v̄bū qd̄ protulit bonus cytharedus xp̄us: ꝛ sitis securi ꝙ xp̄s nūq̄ ptulit v̄bum q̄n fuerit valoris ꝛ pōderis. Sꝫ illd̄ q̄ locutus est vltimo maxime qn̄ erat cytharisans in arbore crucis. Nūq̄d hoc poterit seruire nobis ad grauitatē pctī cognoscēdā. Dn̄e fuistis ne aliquando ad visitādū infirmos vel dominas. Ante q̄ pdat loquelā: vultis scire maius malū qd̄ sustinet hoc erit ha ha ha. dicit dn̄a q̄d magis plangitis vbi erit maior dolor: p̄mū erit verbū. A caput facit mihi malū. Videte et retinete. placet scire maiorē dolorē quē passus est. Nulla ligua posset exp̄mere dolores corpales. sed an bn̄ dicatꝭ dolor vel tristicia est in aīa ꝛ dolor in appetitu sensitiuo scd̄m ꝙ declarat Scotus dist. xv. iij. Redēptor noster volūtate creata ꝛ naturali sūme tristatus est de morte sua. ꝯditionalr̄ vt si deo placuisset alitꝭ disposuisset sicut mercator conditionalitꝭ pijcit merces in mari tristatꝭ dicendo. opꝫ ꝙ pdā has merces. Audite ꝛ retinete ꝛ sitis securi ꝙ nullus vnq̄ obijt ita inuitus loquēdo absolute sicut xp̄s hūit de morte sua ꝯditionalitꝭ ꝛ pdere vitā suam. Sicut ptꝫ ī mercatore ern̄te in naui q̄ cū dicit patronus nauis. Sumus mortui nisi proijciatis merces ī mari. O dicet mercator opꝫ pdere istam mercantiā. bn̄ volo s̄ est inuit⁹. Certe dicit doctor subtilis nō erretis dn̄i ꝙ diligebat ꝛ amabat corp⁹ suū ꝛ videbat eū esse dignū diligi. ꝛ silr̄ videbat bonā vitā ꝛ sanctā ideo nūq̄ mercator tm̄ habuit regret pdendo merces suas sicut xp̄us habuit. sicut si diceret heu ꝛ si eēt possibile n̄ pdere vitā pptꝭ tale pctm̄ ꝛ si pr̄ nō ordinasset bn̄ vellē vitaꝫ meā fiat bn̄ ꝛc. attn̄ volūtate deliberata fuit pro nobis mori patissim⁹. Et adhuc bn̄ ibi n̄ fuit dolor summ⁹ ꝛ p̄ncipalis s̄ fuit q̄do ptulit p̄mū foliū qn̄. s. eleuat⁹ fuit in cruce: nō qn̄ sudauit sanguineꝫ ꝛ qn̄ fuit v̄berat⁹ vbi habuit. v. milia plagas ꝛ ampli⁹, dicit Bon. Non qn̄ habuit coronā spinarū: sed qn̄ voluerūt eū ponere ī cruce. vbi dic̄ michael d̄ mediolano qn̄ voluerūt eū clauare ꝛ erat clauat⁹ iā in manib⁹ vt nō exirēt man⁹: ligauerūt brachia sua cū duab⁹ cordis ligno cruc̄ eleuādo tractū fuit residuū corpis. ꝛ dissoluebantꝭ nerui ꝛ iūcture. bn̄dict⁹ saluator tūc dixit vbi erat sūmus dolor. O deus pater cuꝫ lachrymis ꝛ clamore valido indulge illis. ac si diceret: habeo dolores nimios et corpus nimis patitꝭ silr̄ ꝛ aīa. Et q̄nto amara sunt pctā tanto pl⁹ patitꝭ. O pple. vides nūc q̄d sit facere pctm̄ mortale: alias in. xl. Dedi colores foliorum scꝫ nigrū: rubeū: ꝛ blaueū. Et est dolor: amor: ꝛ vigor. vnde Bern̄. dicit vide opa que posuit dn̄s pdigia sup terram xp̄us flagellis cesus clauis cōfixus ꝛc. In his oībus verbuꝫ maledictionis nō ptulit nec os ad maledicendū aperuit q̄n potius verbuꝫ a seculis inauditum dixit: pater ignosce illis quia nesciūt quid faciūt. Audite. Leuate capita vbi sunt illi q̄ dicūt diabolus. habeat parteꝫ ꝛ mala morte moriar. p toto auro mūdi nō deberes hoc dicere. dicit Bern̄. aīa mea respice mirabilia q̄ xp̄s fecit sup terrā. xp̄us fuit

cesus verberatus ꝛc. et verbū maledictionis nō ꝓtulit sed solū verbū benedictōis. pater ignosce illis ꝛc. Inferam⁹ pctōres inferam⁹ correlariū cū ansel. in libro de similitudinibus. Si hinc pcti fetorē ꝛ illinc inferni horrorē cernerē ꝛ vni illoꝝ necessario mergi haberem potius in inferni fetorē descenderem ꝙ in pcti fetorē consentirez. estis hic mūdani pctōres. Audite filie nōne penitet vos esse in religione. Non inueni meliores ꝙ q̇ i religiōe ꝓfecerūt. c. qñtūlibet. xlvij. di. a postero nō iueni deteriores. Audite dic̄ ansel. qñ viderē infernū aptū ꝛ ignē iferni ꝛ de alio latere viderē pulcherrimā mulierē ꝛ daref mihi optio vel me ponere in iferno vl' ꝙ illā ꝯcupiscerē ad peccādū: ꝓmitto deo ꝙ me citi⁹ i inferno ꝓijcerē ꝙ peccare mortalr secluso peccato. ponam⁹ hic beatā margaretā q̄ fuit verberata pectinib⁹ ferreis vsq3 ad viscera vt viderenf ossa. q̄re h̄ fec̄ vt nō peccaret mortaliter. Nihil inueni melius nisi xp̄m crucifixū ad cognoscendū peccatū ratione cuius oportebit illū mortē subire. Quod remediū post ꝙ pctm̄ est ita magnū malū et salariū ē ita terribile ꝛ dolorosū ip̄m pctm̄ relinquam⁹ ꝛ gratiā dei queram⁹; quia est vita eterna. iuxta verba thematis s̄nia interna ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouef questio a Bona. dicebat vbi in alia questione loquēdo ꝙ pro peccato mortali oportet ire ad mortē inferni ꝙ mīa et iusticia non separātur taliter ꝙ qñ deus aliquem condennat nunꝙ punit quin faciat illi misericordiam et non tm̄ punit sicut meruit: restat vtrum in remissione culpe solū locum habeat mīa vel etiam ibi reperiatur actus iusticie. dicit Bon̄. ꝙ in remissione culpe ambe concurrūt: sed alio ꝛ alio respectu. Cōcurrit mīa remittendo reatum et offensam diuinā ꝛ reatū ad penā eternam. Cōcurrit iusticia obligando ꝛ exigendo pro satisfactione ad penā tp̄alez. Et ibi recte cecinit ille. miam ꝛ iudiciuz cantabo tibi dn̄e. Bene verū est ꝙ nunc est tp̄s mie. Tūc autē erit tp̄s iusticie ꝛ qui non fuit cognitus misericordiā querēs: cognoscef tūc iudicia faciens. Leuate sp̄us o dn̄i religiosi dicatis eritꝫ damnati. Pauperes sorores non sufficit habere clamidē ꝛ cordā grossam: sed op3 bene agere. Et vos dn̄i mendicantes quid vobis videtur: dixi in alio sermōe ꝙ ille qui ꝓuocat icitat regnū patriā vel ciuitatē ad se rebellandū p̄ncipi est dignus morte. dedi legē ciuilē quā applicabā moraliter. Iuuenes q̄ nutritis corpa vestra vt scitis: vos mulieres q̄ sinitis vos tangere deosculari que datis signa oculoꝝ: vos q̇ datis eis dona. volo dicere ꝙ quicūq3 sit hō vel mulier q̇ ponit suum amorē inordinate in delicijs ꝛ diuitijs que ꝓuocat alios ad malū facit rebellionē regi celesti ꝛ talis est dignus morte. Quod remediū cū dicitis de fragili nostra iuuētute q̇d poterim⁹ facere ad obuiandū istis: habetis malos brigatores in ista ciuitate ꝑ fidem si esset vnus vel plures custodientes ꝛ inuenirentur furando mercatores q̇d faciendū est illis. Vultis scire intētionē: legitur lege capitaliū. §. famosos. Et scribitur. ff. de penis vbi textus. famosos latrones cum pluribus placuit furta fore suspendendos. Et decretalis eodem titulo extra de penis. c. tue iuncta glosa. Famosi latrones si sunt clerici detrudendi sunt in arto monasterio et si promoti fuerint debent deponi et ibi ad agendū penitentiā perpetuā detrudi. dn̄i scitꝫ quid dꝫ fieri siccarijs. dic̄ imꝑator. Si q̇ tales inueniantf ponatꝫ eos i patibulo. dic̄ papa q̇ non portat cordā oportet ponere eos i mōasterio stricte cū pane ꝛ aq̄ ꝙdiu vixerit sup terrā. Applicem⁹ hic textū diuinū ꝛ dimittamus ius ciuile. Ille volebat suspēdere illos i furq̄ q̇ dicebat. ad Gala. v. Qui em̄ xp̄i sunt carnē suā crucifixerūt cū vicijs ꝛ ꝯcupiscētijs. ꝛ ad Collo. iij. Frēs ergo mortificate mēbra vr̄a que sūt sup terrā. Audite dn̄i nō habef grā i bāquetꝫ. sitꝫ securi ꝙ nec habef i dormiēdo ꝛ comedēdo splēdida cibaria nec i vanitatib⁹ inuenif sed op3 crucifigere illos predones. sed qui sunt isti. Hieremias declarat vnum istorū in suis lamentationibus. Trenoꝝ. iij. Oculus meus depredatus est aiam meam. Et iob. pepigi fedus cū oculis meis ne vnꝙ cogitarem de virgine. Iob. xxxi. duo em̄ sūt oculi due aures. Similr due manus ꝛ lingua est malus predo: op3 eū suspendere. dn̄i legistis ne figuram que habef in biblia nr̄a qñ iosue laborabat vt ingrederef terram ꝓmissionis erant. v. reges. qui aduersus eum pugnabant: cepit illos et posuit in camera sua vsq3 ad noctē ꝛ de sero fecit eos suspendi anteꝙ iret ad dormiendū. Qui xp̄i sunt

carnē 7c.sancta Margareta fūt mille cētuȝ anni 7.l.quib⁹ingressa est padisuȝ. qualiter strauit vere crucifixit illos malos pdones. Intelligite φ oēs q̄ pie volūt viuere in xp̄o psecutiones patiunt.ij.ad Thimo.iij.Iuuenis dn̄a religiosa opȝ mortificare mēbra et crucifigere hoc est dictū appetitus sensualitatis iordinatos 7 sic poterit̄ grāȝ habere:et nisi sic salariū pct̄i hēbit̄ qd̄ ē mors etna.iux themat̄ v̄ba stipēdia pct̄i mors 7c.

¶ Quo ad primā partē q̄ est de pct̄i detestatione merito mouemi 7 si nō esset ali⁹ ifern⁹ φ mala q̄ hic facit adhuc nō deberem⁹ ɔmittere pct̄m. Sequit̄ sexta lr̄a.7.vi.icomodum seu dānū quod facit pct̄m.s.peccatū ē fatuitatis iductiuū.nō habem⁹ tertū figurā 7 ratione.Text⁹. ad Roma. pmo dicētes se esse sapiētes stulti facti sūt. Nos habem⁹ Salo. q̄ clamat Prouerbioꝝ.i. Vsq̄quo puuli diligit̄ insipiētiā 7 stulti ea q̄ sibi nociua sunt. Sed an sint multi.concludit idem Eccl'ia.i. Stultorū infinitus est numerus. Habemus figurā vel hystoriā.iij.Regū.xi. Cuȝ esset senex Salomō deprauatū ēst cor ei⁹ pp mulieres 7 ambulauit post deos alienos ita vt adoraret deos yxorū suaꝝ 7 nō fuit cor ei⁹ coram dn̄o. Ratio ē bona si casus ē tal' si p qr sicut dixim⁹ φ pct̄m excecat. Et sic dixim⁹ φ bestijs assimilat. Restat φ ifatuat: qr hoīes alienati a via dei. restat φ sunt infatuati et stulti. Audite domini magni magistri si reperietis aliquem qui dicet vobis vel vni domino de parlamēto ite stulte vos perdidist̄ sensum. que est res que magis a nobis desideratur: profecto est reputari sapientes. Verte folium nihil est super terram que tantum reddat personaȝ stultaȝ et bestialē sicut vita peccati. ponamus Salomoneȝ coram oculis nostris qui habuit sapientiam et deus magnificauit opera sua ita φ om̄es cupiebant illuȝ videre. et est ille de quo regia sabba.iij. Regum.x.dicit. Multa audieraȝ de te in patria mea et non poteram credere vsquequo veniuisuȝ anveruȝ esset. Ego testificor φ nō audierā tertiā partē de his que modo video fuit sic sapiēs. Verte foliū. Salomō nō multuȝ post dedit⁹ est peccato quo facto cepit eē bestial' cucurrit post mulieres 7 adorauit ydola bestias 7 lapides. pct̄m est ihonestū qr diminuit creatorē suū. Heu pctōres ē ne fatuitas magna esse ita brutal'. ponam⁹ hic ante oculos nostros vitā que ducitur a modernis. Dn̄i ecclesiastici quid dicit̄. Audite quid dicit sapi. Malitia vnius hore multa mala fecit. Estis hic q̄ p vno albo estis cōtenti dānari. mercatores latrones fures placet videre stulticiam vestrā. Capiatis aliquē huius societatis et iuuenes filias pulchriores sit ille deditissimus voluptati et luxurie que sit hic. Et adducatis vnū similem iudicē sicut erat tristanus heremite: 7 dicat illi ego promitto tibi vt capias pulchriorē inter istas 7 facias ad voluntatem tuā: 7 postea faciā te suspendi: vos que de filiabus vestris facitis donū lenonibus et ruffianis si diceret vobis facite qd̄ placuerit 7 imediate post eritis cōbusta si illā caperetis nūquid essetis stulte. heu heu 7 nunquid sumus stultiores qui p vna sola voluntate inordinata sum⁹ contenti in igne inferni comburi. Iuuenes religiose dicite ponam manū ad opus: me penitet male vixisse. Et vos mundani dicite quoniā nō offendaȝ amplius deum: qr salariū pct̄i ē taxatū: stipendia peccati mors 7c. ¶ Restat quia hodie ē sancta margareta oportet aliquid dicere de ea 7 plures sunt q̄ vocantur h̄ nomine vtinam tales sint sicut illa. Retinete. gratiam habet adhuc duos effectus.

Reddit aīam sponsam xp̄i.

Templū vel ecclesiā sp̄us sancti.

¶ Audite sorores religiose si estis in gratia ne timeatis disciplinam: nec dormire super stramina et ambulare nudis pedibus et nō comedere carnes quoniam per gratiam anima est sponsa xp̄i et anima est templū spiritus sancti. placet audire textuȝ φ sit sponsa xp̄i. desponsabo te mihi in fide iusticia 7 miserationibus multis. Oze.ij.7.ij.ad Coꝝ.xi. Despondi eniȝ vos vni viro virginem castā exhibere christo. Et φ sit templum q̄ramus pau.in.i.ad Corinth.iij. Templū dei sanctū est qd̄ estis vos. pauperes femine et sorores estis bene confesse. amica velles ne cogitare de anima tua habes gratiam spiritussancti Ita bene pater velleȝ esse in bono statu. Ita vere tunc eris spōsa xp̄i. Sicut videtis quādo aliquis iuuenis qui duxit vnaȝ filiam et eam cepit in vxorem ducit ad domum suam et eam constituit dominā dom⁹ 7 manebit cū ea vsq̄ ad mortē. Sic estis securi φ si nō

peccetis eritis spōse xp̄i vsq̃ ad mortē i porta ecclie.spōsus venit i domo sua ducet hoc ē in gloria itra in gaudiū dn̄i tui. Math.xxv. Tertio est templū:lect⁹:⁊ camera spūs sācti vnde paul⁹. Fr̄es corp̄a vestra templū sunt spūs scti. hoc ē verū generalit̄ de omnib⁹ in gratia existētib⁹ i quolibet statu de maritis de viduis ⁊ virginib⁹ ⁊c. sed p̄ncipalit̄ et particularit̄.de virginib⁹. Nemo poterat dicere cāticū nisi illa centū quadragitaq̄ttuor milia. Apoc.xiiij. hi sequunt̄ agnū ⁊c. Esto ꝙ omēs aīe in statu gr̄e sint spōse:tñ pricipaliter virgines digne dicunt̄ dei spōse. Sed frater an sit ita magnū bonū habere vel seruare virginitatē. Si sctā Margareta esset hic ⁊ ab ea quereret̄:voluissed vxorari ⁊ spōsus vester fuisset saluatus ⁊.x.filij quos habuissed ⁊ vos similit̄. Audeo dicere ꝙ ꝓhabēdo hec oīa noluisset vxorari. Sꝫ frat̄ allegate ratonē. Nā erubescim⁹ sine lege loq̄ dicūt legiste. Audi augustinū libro de v̄gitate fructū aliud fecit cētesimū. Math.xiij. Aliō sexagesimū.q̄tū differt centesim⁹ a.xxx.tāta est differētia de virgītate bene seruata. Naꝫ vn⁹ perdit bn̄ virginitatē suā sol⁹ similiter due filie similit̄. Igit̄ tanta ē differētia virginitat̄ a mr̄imonio.vnde Augustin⁹. Nulla fecūditas mr̄imonial̄ eq̄parāda ē integritati virginali. O traditores q̄ puellā icitast̄ ad malū poteritis vnq̄ recuperare. Et vos maquerelle que dedistis occasionē. Utinam omnes tales scoriarent̄ viue:⁊ q̄ eas per pecias divideret adhuc nō satis esset. O dicit Joh.vidi.c.xl.iiij.milia. Et que sunt:v̄gies eīn sunt ⁊ nemo poterat dicere canticum.qō est istud canticū nouū:vere est aureola. hoc tangit vos iuuenes filie q̄ facitis vota: vos habetis vicariuꝫ vestrū cui confitemini.habebat̄.xv.annos cum p̄omisistis deo virginitatem venitis ad confessionem domīo iacobo ⁊ queritis an debeatis reddere votum. dicit o filia vos eratis nimis iuuenis nō temenini:sitis audacter maritata. filie amice non sic faciatis vota si deus ad statum illuꝫ vos vocat non refutetis si inueniatis ianuam apertam. Sed frater si sim cōiuncta viro an sit verū matrimoniū:ita vere:s; peccatis cū impletis. Et vltra non potestis querere debitum a marito. Sed frater quid oportet facere vt bene custodiat̄: vidistis florem lilij.quot sūt folia.sex.vbi sūt grana lilij: sūt sex q̄ custodiūt ⁊ seruāt virginitatē:scꝫ

Pudicus aspectus.
Prudens auditus.
Sobrius gustus.
Mundus tactus.
Labor moderatus.
Honestus conuictus.

¶ Uultis esse caste oprtet p̄mo ꝙ aspect⁹ sit pudic⁹. secūdo nihil audire ihonestū. tertio opꝫ habere sobriū os.quarto mūd⁹ tact⁹ non p̄mittere se tāgi nec ponere manū i sinu ⁊c. Uadit̄ ne ad bāqueta de⁹ videt oīa. q̄nto oportet facere laborē moderatū ⁊ nō ociosuꝫ esse.sexto habere bonā societatē:vadit̄ ne supra gremiū vestri amatoris. Audiuist̄ loq̄ d̄ quodā fratre p̄ris nostri frācisci q̄ dicebatur frater egidi⁹:dic̄ ꝙ vidit semel vnā pulcherrimā filiā cuiusdā milit̄ ⁊ habebat vnā baguā preciosissimā ⁊ nihil mūdi aliud hēbat. hec filia debet eē aīa nr̄a.hec habebat.v.fr̄es q̄ volebāt habere istā gēmā. Uenit p̄mus dicens.soror mea date mihi illā gēmā.⁊ frater quid dabit̄ mihi: Dixit ille.ego dabo vob̄ de meo ministerio.sū pictor dabo vob̄ imagiēꝫ quā ꝓtrahā. Dixit illa dū dederit̄ mihi ⁊ videro nō ero melior.ite nō habebit̄. Uenit secūdus vidist̄ ne illos deceptores.s.mimos ⁊ lusores de oīb⁹ īstrument̄ musicalib⁹ : dixit sorori date mihi istā baguā dabo vob̄ d̄ meo ministerio. sum mimus dabo vobis de quo placuerit. Cui dixit. cū audiero sonū nō ero melior. ite nō habebitis. Dixerunt alij tres habebimus si possumus. Uenit tertius qui petijt istam baguā.cui dixit.quid dabit̄ mihi. dabo vobis de meo misterio:iste erat apothecarius ⁊ portabat secum odores.dabo vobis de muglias. Dixit ipsa.postq̄ odorauero non ero melior.ite non habebitis. Tandem venit quartus ⁊ erat coquus:cui dixit: dabo vobis du saupiquet sum coquus.dixit ipsa. dum gustauero de quo ero melior vos non habebitis. Demuꝫ venit quintus et rusticior alijs quattuor qui dixit. mea erit illa bagua date mihi.dixit illa.quid dabitis mihi.dabo vobis de meo ministerio:habeo in domo mea magistros reuerendos scholares similiter sunt aliqui de curia. Ego sum leno et maquarellus. Dixit illa.rustice ⁊ turpissime ite non dabo vobis: nunq̄ deo placeat

ꝙ vnus maquerellus habeat illā p̄ciosā gemmaz. Tandē ꝛ finaliter venit fili⁹ regis q̄ dulcis erat ꝛ honest⁹ ꝛ dixit, date mihi illā gemmaz. qd dabit̄ mihi. cui dixit. amica mea nō ꝓmitto vob nisi meip̄z. Et tunc illa extēdit manū ꝛ ei ꝺdit. p̄oat̄ h̄ margaretā. margareta tñ valz dicē sic lapis p̄ciosus: ꝛ vocat̄ margareta q̄ erat pulchra sicvna margareta. Facta ē xp̄iana. xv. annoꝝ p̄r nolebat eā pl⁹ videre. Quadā die dū custodiret oues ꝑposit⁹ vrb habuit transitū ꝛ quesiuit illi qd̄ est nomē vestrū: margareta. Certe bñ es̄ appellata margareta. ꝛ de quo statu: sum xp̄iana amica iesu xp̄i. Tūc ꝑposit⁹ fecit eā capi ꝛ duci ad ciuitate quā potuit in carcerē ꝛ fecit eā verberari vsq̄ ad intestina de pectinibus ferreis. Et flebant amarissime eā aspiciētes. Ipsa nocte diabol⁹ appuit ei i carcere. ꝛ posuit pedē sup̄ eū. qs ē lapis p̄ciosus: Custodite aīas vr̄as aīa vr̄a ē lapis p̄ciosus: ꝛ nihil h̄etis p̄ciosi⁹. Quīq̄ fr̄es sūt qui eā querūt. P̄rim⁹ ē respectus. sunt ille vel illi q̄ cupiūt videri ē imago pictoris.

Secūd⁹ sūt aures. ꝛ ꝑpter hoc an sitis meliores qui auditis noua de vestris amatorib⁹.

Tertius est odoratus.

Quartus est gula.

Quītus ē luxuria ꝛ voluptas carnis.

¶ Dñi postq̄ oīa ista ꝯpleuistis q̄ meliores estis: Sexto venit fili⁹ regis ꝛ est dulcis iesus dilect⁹ meus mihi ꝛ ego illi. Et qd dabit̄ mihi: dabo vobis gēmā. Certe ero illoꝝ de⁹ dicit xp̄s virgini ꝛ dabo meip̄z vobis. O bñdicta gr̄a dei. Dñe estis ne sollicite: vult̄ esse sponse xp̄i: si hieremias eēt hic diceret. Hie. iij. c. Tu aūt fornicata es cū amatorib⁹ m̄ltis Heu heu aīe peccatrices videt̄ ne imaginem crucifixi: si deberet̄ cōburi in cāpo aliquo vel suspendi in patibulo credo ꝙ nō habetis viruz qui vellet mori ꝑ vobis: ꝛ tñ saluator h̄ fecit. ratio est ꝙ detis sibi animā ꝛ dabit vobis gratiam. Quam nobis concedat. Amen.

¶ Sermo octauus.

Tipendia pctī mors: vt. s̄. Dñi et pauperes pctōres ad cognoscēdu3 pctī grauitatē ꝛ gr̄e excellētiaz nō ostēdaz vobis materiā vtiliorē ꝙ dulcē iesū crucifixū. Dicebā i vno s̄mone ꝙ rami extēdebāt se vsq̄ ad q̄ttuor termios terre: ꝛ in alio ꝙ folia erant pulcherrima. ꝛ sūt v̄ba xp̄i in cruce pendētis Et p̄rimū est sufficiēs ad oñdēdu3 ꝙtū pct̄z displicet deo. q̄r q̄n infirm⁹ plangit se ꝛc. Sic dolor in cruce pēdent̄ fuit inestiabilis ꝛ nulla ligua exp̄mere poss̄z h̄ maior erat tristicia in intellectu seu dolor offēsevel cōpassiōis ꝙ passionis. Ido dicit ꝓmū v̄bū. Pat̄ ignosce illis. Qui velllet declarare h̄ septē v̄ba. Bona. in quodā tractatu h̄ declarat vbi dicit totum vniuersū ꝯtineri in septēnario: q̄r septennarius ponitur a p̄ncipio creationis: ꝛ in septēnario numero rep̄iatur septēnarius virtutū sacramentoꝝ donoꝝ beatitudinū p̄miorꝝ ꝛ dotiū. de oib⁹ ist̄ alias dixim⁹. Sequit̄ in textu nr̄o. Et fruct⁹ ei⁹ nimi⁹. Dñi h̄etis ne arbores de carpēdu gallice. Loqmi d oib⁹ nō est sil'is fructui arboris crucis. O dicit daniel vere fructus erat nimi⁹. Et quō bñdicte daniel dicat̄ nob. Quid v̄r vobis. Dñi h̄etis btm̄ paulū in quo h̄itat plenitudo diuinitat̄ corporal'r. vere paule vos estis mirabil' p̄hūs qui dat̄ trinā dimēsionē trinitatis. Diuinitas in xp̄o habitat tribus modis.

P̄rimo mō generali queadmodū est in oib⁹ creaturis ꝑ essētiā p̄sentiam ꝛ potentiam.

Scd̄o mō sp̄ali gratificando sicut ē in iustis et sanctis per gratiam.

Tertio mō singulari per vnionē ypostaticā. Sicut corp⁹ h3 trinā dimensionē: sic diuinitas i q̄ oēs thesauri gr̄e ꝛ sapie sūt abscōditi. Loquor dic̄ paul⁹ d xp̄o crucifixo q̄ ꝑ nobis respsit suū sāguīe3 i q̄ diuinitas h̄itat corpaliter. n̄ ꝙ dinitas h̄eat cop⁹ h̄ vocam⁹ corpus illō qd̄ ē longū latū ꝛ ꝑfūdū. ꝛ q̄r dinitas ē i eo mō ḡnali ꝑ essētiā p̄sentiā ꝛ potētiā. Secūdo mō sp̄ali ꝑ gr̄az ꝛ gl'iaz. Tertio mō singulari ꝑ vnionē ypostaticā. dic̄ paulus. In q̄ oēs thesauri gr̄e ꝛ sc̄ie s̄t abscōditi. Vñ l3 fruct⁹ sint m̄lti: tñ in illo s̄t tres q̄ originalit̄ sūt in capite ꝛ redundāt i q̄libet mēbro sub ipso.

Resurrectio.

Ascensio.

Confessio.

¶ De p̄mo p̄s. cxxxviij. Tu cognouisti sessionem meā in cruce: cognouisti notitia approbatōis. i. approbasti. ꝛ resurrectionē meā: q̄r xp̄s indirecte me vnit ꝑ suā resurrectionem

ascensionē ꝛ ꝯfessionez. Propterea a capite
i mēbris redūdat.i.ad Thessa.iiij. Si enim
credim⁹ ꝙ iesus mortu⁹ est ꝛ resurrexit: ita
ꝛ de⁹ eos q̇ dormierūt ꝑ iesū adducet cū eo.
Et lz fruct⁹ sit ita magn⁹ ꝙ nulla ligua pos-
set exp̄mere: tñ sūt tres. Prim⁹ fruct⁹ fuit ei⁹
resurrectio. ꝛ illa redūdat nō solū i hūanita-
te ei⁹: ſ ꝛ i oib⁹ elect. Vñ hūc fructū dauid
declarat loquēdo i ꝑsona filij ad patrē. Deus
pater tu cognouisti resurrectionē.i.approba
sti. Et paul⁹. Si credim⁹ ꝙ ē suscitat⁹: credi
m⁹ ꝙ omēs faciet surgere cū eo. O dñe opz
mori. Dñe q̇d dicit. vn⁹ ē iterit⁹ hoiz ꝛ iumē
torū. Si nō habuim⁹ fructū cruc̄ sum⁹ ō ma
la hora nati. Scḋs ē ascēsio. Assūpt⁹ est dic̄
marc⁹ ꝛ sedet a dextris dei. ꝛ q̇d est qḋ ascē-
det. ad Ephe.iiij. nisi q: descēdit p̄mū in ife-
riores ꝑtes t̄re. q̇ descēdit ipse ē ꝛ q̇ ascēdit
suꝑ oēs celos vt adipleret oia. Dñe speratis
ire ad ꝑadisū: ita. q̇ merito: postq̄ fuit resu-
scitat⁹ assūpt⁹ ē i celū. dic̄ pau. Ille q̇ ascēdit
ille p̄mo descēdit vt adipleret oia et vt facerz
electos suos ire ad paradisū. Terti⁹ ē ꝯfessio
i celo sedet ad dexterā p̄ris. Vñ albert⁹ i suo
ꝯpēdio dic̄: ꝙ dr̄ia ē iter sedere assistere ꝛ eē
Sedere soli filio ꝯuenit. Assistere virgiui.
Esse vero oibus elect. Sedere dic̄ equalitatē
Assistere eminētiā. Esse glorie ꝑticipationē
¶ Leuate spūs differētia ē inter ꝛc. Redem
ptor noster ē sedēs. Si loquim̄ de diuinitate
est sic equal' patri. si v̄o de hūanitate iuncta
diuinitati. Sic̄ i ꝓcessione ꝑs nobl'ior ꝛ ho-
norabilior ē man⁹ dextera. Sic nobiliorē lo
cū tenet aia xp̄i. Assistere v̄o ꝯuenit btē et
gloriose virgini marie q̄ assistit singulariter
iuxta filiū. Esse aūt ꝓpe dexterā ꝯuenit oi-
bus sctis. Dñi de quib⁹ erim⁹: vēiet pastor se
mel ꝛ faciet duas ꝑtes oues ponet a dextris
hedos aūt a sinistris. Math.xxv. ꝛ ꝑ qḋ me
ritū erim⁹ oues: fruct⁹ ei⁹ nimi⁹. In baculo
meo dic̄ Jacob trāsiui iordanē istū. Genesis
xxxij. Pastor cū baclo ꝛ cū cane seruat oues
suas ꝛ duc̄ eas ad pastū. Ego sū pastor bon⁹
Jo.x. ꝛ voire: nemo rapiet eas ō manu mea
Unde xp̄s in merito passionis a luto iferni
nos liberauit ꝛ meruit ō nō debito debitū
facere: ꝛ oia que habuit rōne vnionis debe-
bantur illi. ſ sufferendo mortē di.xiij.iij. De-
posuit obstaculū impediēs hec habere. Et
sic meruit habere hanc resurrectionē ascen-
sionē ꝛ confessionē ꝛ in merito sue passiōis
possum⁹ assistere vl' esse i paradiso. heu post-
q̄ fact⁹ est ita magn⁹ manebim⁹ ieiuni. Est
hic dñe q̄ vult habere missā i domib⁹ v̄ris: q̄-
re dicit vob missa i festiuitatib⁹ ꝛ alijs dieb⁹
Hoc ē vt de ip̄o memoriā habeat ꝛ suaꝝ q̄s
ꝓ vob passus ē penalitatū qui qñ iuit ad pa
tiendū ꝓ vob dic̄ recordemi mei. Si esset a
liqua mlier q̄ occidisset viꝝ suū ꝛ filiū veni-
ret quidā dicēs ista ē filia mea vl' soror: scio
ꝙ meruit comburi vl' suspēdi: ſ illa nō com
buret volo ꝓ ea comburi: ꝛ haberet vnū ai u
lū quē daret illi dicēs. Subueniat vobis de
mevado mori ꝓ vob. Memoria memor ero
vnde bonū ē hic studere. Quicq̇d ibi legero
nisi legero ibi ihz: ꝛ q̇cq̇d scripsero nō mihi
sapit. Amici mei debebam⁹ ꝯburi i igne in-
ferni. Sed vt ñ dānarem̄ dulc̄ iesus voluit
comburi ꝓ nob igne amoris ne cōburerem̄
igne iferni ꝑꝑ nimiā charitatē ꝛc. Et eundo
ad patibulū dedit āulū vt illi⁹ haberem⁹ me
moriā: hoc est corpus meū hoc facite in me-
am cōmemorationē. Luce.xxij. Postq̄ ergo
in arbore est tant⁹ bonus fructus: ꝛ ꝑ pctm̄
sum⁹ illo priuati relinquam⁹ pctm̄ ꝛ gratiaz
dei queramus: aliter salariū pctī habebim⁹
scilicet dannationem iuxta sniam internaz.
¶ Pro fundamento mouet questio a doctore
copioso Richardo de media villa dist.xv.ij.
Aliquando loquēdo de salario pctī dixi ē ta
xata solutio ꝛ qḋ salariū est mors eterna: di
xit Bonauētura ꝙ posito ꝙ xp̄s indulgeat
hic mortale fit hoc cum mia. Restat ꝙ iusti
cia est que punit ꝛ mia indulget ꝛ cōmutat
ſm presentē iusticiā ad penā tꝑalez. Queri-
tur ergo vtruz mortale aliqḋ actuale possit
remitti sine aliqua satisfactione. Richardus
hec tractans bñ dicit de remissione morta-
lis possum⁹ tribus modis loqui. Unomodo
ſm legē gñalē a deo ꝑ scripturā ordinatam
ꝛ ꝑ potentiā dei ordinatā. Aliomō ſm legē
spālem ꝓuilegiatā ꝛ potentiā dei absolutam
Si loquamur de lege generali tradita i scri
ptura sine satisfactione ſm scotū. vbi loqui-
tur de feruore charitatis q̄ virtualiter inclu
dit pniam: deus nō remittit sine aliqua sa-
tisfactione saltem interiori. Si autē loqua-
mur ō lege ꝓuilegiata ꝛ spāli grā potest de⁹
Sed quid dicetis si remaneat peccatum si-
ne punitione remanet aliquod inordinatuz.

Dicit richardus p̄mo: ꝙ quodlibet pctm̄ hꝫ penā sibi annexā. Scd̄o saluator noster soluit penā nō solū debitā ꝑ originali sꝫ ꝑ mortalibꝰ culpis. Et si pctꝫ pōt remitti sine satisfactione de potestate absoluta siue sine pena accepta inflicta vł assūpta. Dicamꝰ habetis desideriū habēdi p̄adisū. Sed q̄d debemꝰ facere adhabendū. Dixi alias ꝙ illi qui tactis illicitis ⁊ inhonestis sūt dediti pctis isti sūt digni suspēdiꝰ i furcis. Applicabā mortalr p̄ aures odores ⁊c. Isti sensꝰ sūt latrones qui debēt suspēdi. Hec fecit sctā Margareta q̄ ꝑ xp̄o mltavoluit pati. Et oēs q̄ vultis saluari debetis ponere penā donare corpꝰ vestrum. Dicatis frater an videt vobis ꝙ p̄visū male egero ⁊ sū dignꝰ morte. Uere habetis legē. ff. ad legē famiā de glagiarijs. vbi dr̄ q̄ furatus fuerit hoīeꝫ si fuerit seruꝰ vł libertus bestijs subijcit. Si igenuꝰ inobilis tn̄ gladio plectit si fuerit igenuꝰ ⁊ nobilis ⁊c. Habetis vnā decretalē de furtis i ātiq̄s. ca. i. ⁊ allegat textus moysi i Exodo. xxi. Qui furatꝰ fuerit hoīem ꝯuictꝰ noxe morte moriat. dn̄i rogo ꝙ xp̄s iperator sūmꝰ ⁊ papa magnꝰ non sic agat nobiscū. Quis ē hic q̄ recipiet p̄mū discū. Estis hic dn̄i iusticie qui sustinetis lenones ⁊ nihil dicitis illis quia vobis seruūt. reddet ꝯputū dicit iperator oīs homo qui vēdidit hoīeꝫ ⁊ ē seruilis cōditionis: volo ꝙ tradat leonibꝰ ad deuorādū. Si aūt eminētis statꝰ ⁊ inobilis scindat illi caput. Si aūt sit nobilis ꝓijciat extra villā. Et ad idē papa q̄ moysē ꝑ clipeo capit dicit q̄ alterū vendiderit sine mīa morit. O peccatores audiuistis ne dauid iq̄t vēdisti populū tuū sine p̄cio. Et illud qd̄ dictū fuit achab. Ecce venūdatus ē vt faceret malū. iij. Regū. xxi. ⁊ Ansel. O ifelix pctōr q̄ te ꝑ tā breui voluptate diabolo vēdidisti. O maq̄relle estis hic. o pater vere matres sūt maq̄relle suarū filiarū. Retinete patres hoc tangit vos q̄ nō corrigitis filios ⁊ estis aliquando causa mali. Estis hic falsarij testamentorū ac aliarum litterarū rasores hoc tāgit generaliter omnes qui peccant mortalit. dicit Ansel. totiens quotiens peccas mortaliter: animam tuam redemptam sanguine christi vendis diabolo. Heu quis pro quasi pro albo suspenditur. Quid igitur erit de his qui vendunt animas ⁊ furantur christo ⁊ dant eas diabolo. Sunt hic prelati qui ludunt au glic cum dominabꝰ. quod remedium si casus sit talis ꝙ per peccatum vēdimꝰ animas diabolo ⁊ furamur eas christo. Hāc ergo vitam dimittamus vel salarium peccati habebimus scilicet mortem eternam, Iuxta thematis verba et cetera.

¶ Quo ad primam partem declarandam dixi dximus: ꝙ posito ꝙ non esset alius infernus ⁊ nullum aliud malum ꝙ miseria que habetur in hoc mnudo ꝑ peccato: adhuc nō deberemus facere peccatum. Sed que miseria frater: quia peccatum est fatuitatis inductiuum. Sequit aliud incōmodum qd̄ facit peccatū est egestatis generatiuū. Huius em̄ habemus textum parabolam figurā ⁊ rationem. Textus ē i epistola nostra: i qua ē thema nostrū. ad Rom̄. vi. Quē fructū habuistis ⁊c. nullū supple. Quid tibi i via egypti. Hiere. ij. vt bibas aquam turbidam. Figura est. Joh. iiij. Oīs q̄ biberit ex aqua hac sitiet iterū. Qui autē biberit ex aqua quē ego dedero illi nō sitiet ieternū. Parabola ē. Lu. xv Misit illū in regionem suā pascere porcos ⁊ cepit egere. Estis hic mali acq̄sitores ⁊ deceptores: lusistis ne cū episcopis ⁊ religiosis q̄ sic exponūt bona religionis: Dicetis si lusimꝰ ego ⁊ vnꝰ alter: q̄ nos iuicē itelligebamꝰ cū filijs huiꝰ ville ⁊ ꝑ vna nocte habuimus centū scuta. Uuus ē thesaurariꝰ. aliꝰ filiꝰ familiae. Heu heu estis ditiores i morte. Isti domini grossi q̄ emūt beneficia pro suis nepotibꝰ qn̄ venit mors vtruꝫ erunt in morte pigniores. Estis hic dn̄e iohānes q̄ habetis tres vel quatuor missas in die. ⁊ dicetis dn̄o iacobo dn̄e iacobe amice credo ꝙ hodie non habetis missam: dicatis vnam ꝑ me et ego dabo vobis karolū pro habendo cibos ⁊ bibendo pintam vos habebitis bonuꝫ salariū de vanitate vestra. Et vos domini religiosi mendicantes q̄ viuitis sine obseruātia vestrarū regularū. Uos dn̄e que habetis filios ab alio ꝙ a marito quid remanebit in fine. dicatis quid manet de pctō: vere ecce finem peccatū mortale parit egestateꝫ ⁊ miseriam placet audire figuraꝫ qd̄ milies replicatum Dicebat quidā habetis memoriā de samaritana. venit quedam ribalda ad puteū credebatur ꝙ esset proba mulier. Sunt ne hic ille publice que recipiunt corpus dn̄i ⁊ dicūt quare non ita bene recipiemus sicut sacer-

dotes nūc qui celebrant ⁊ habēt suā meretricem. Uenit igit ad puteū ⁊ xp̄s erat fessus: ⁊ ipsa hausit aquā: nec dixit. bona dies: sed recedebat ⁊ recedēdo xp̄s dicit ei. mulier da mihi bibē. Et aspexit cū toruis oculis dicens qūo poscis a me bibere cu₃ ego ⁊c. Cui xp̄s. Si scires donū dei ⁊ q̄s loquitur tecū forsitan dedisses ei bibere. Et dicit illa. qūo posset is mihi dare nō habetis situlam nec cordā ad trahēdu₃. O mulier qui bibit de aqua huius putei iterū sitiet. q̄ autē biberit ⁊c. Et immediate respondit. Dn̄e da mihi hāc aquā. Audite pauperes pctōres. dicatis mihi fratres quē fructū habuistis de oib᷒ malis. O mlier vnde ē melior cū dicit tibi. O dn̄a vos estis pulchrior hui᷒ ciuitatis. vn̄ Augu. i libro de spiritu ⁊ aia dicit. Tante dignitatis cōstituta est humana cōditio vt nullū pter summu₃ bonū possit ei ⁊c. Et q₃ capax ē beatitudis i alio obiecto satiari neqt. Postq̄₃ igit pctm̄ ē tāte vilitatis oē₃ voluptatē pcti dimitam᷒ ⁊ ponam᷒ penā ⁊ operā redeūdi ad gratiam dn̄i nostri iesu xp̄i. s. quō salariū ē taxatū. sic diximus pus. Juxta verba thematis pass̄ūpti Stipēdia pcti mors. salariū xo gr̄e vita etn̄a Et hec est de prima parte.

¶ Seqtur scd̄a ps p̄sētis sermonis.

¶ Restat frater dicatis si placet aliquid de gratia dei. De᷒ det nobis gratiā dimittendi pctā. Diceq̄ si placet bonū q̄d ē habē gratiā di Dicebā i alio sermone q̄ aia p gratiā ē filia pris etn̄i: spōsa xp̄i ⁊ camera sp̄us sācti. Restat postq̄ venit tm̄ bonu₃ nobis i habendo gratiā dei q̄d debem᷒ facē p eā habēdo. Scitis q̄ sunt qui legūtur habuisse gratiam dei vere sunt quattuor in scriptura. Primus est. Geñ. vi. Noe autem inuenit gratiam coram deo. Secūdus est eiusde₃. xviij. ⁊ ē abraham Domine si inueni gratia₃ in oculis tuis ⁊c. Tertius ponitur Geñ. xix. de loth. Dn̄e quia inueni gratiā coram te. Quartus est. Luc. i. Jnuenisti gratiam apud dominum. De primo in sermone isto ⁊ sic consequēter dalijs. De primo volo dicere q̄ nou est aliud bonu₃ preter gratia₃. Ueniat ignis fames ⁊ tallie ⁊ habeas gratiam hoc sufficit. Sed frater q̄d faciem᷒ pro ea₃ habendo: oportet aspicere quid fecerunt isti quattuor pro eam acquirendo. Primus vocatur Noe: qui inuenit gratiam coram deo: quia fecit oīa quecūq₃ precepit illi deus. Audi israel ergo mandata mea dicit moyses. Deutero. iiij. ⁊ ea quasi in libro scribe ⁊ non pdes penam tuā: q₃ dabo tibi terrā fluētem lac ⁊ mel. Quedā semel dixit mihi. pater nihil p̄dicat nob nouū. nos scimus euangelia ⁊ epistolas nō p̄dicāt nobis aliud. vere ē doctrina sācta ⁊ nulla melior: sed nō sufficit audire loq̄ d mūdo ⁊ stellis sed oportet ponere practice: puta q̄ homo sit cōsciētiosus ⁊ prudēs in moralib᷒. ⁊ nō sufficit habere sciētiā pbie moralis: q̄uis scotus dicat q̄ tota theologia ē p̄ctica nec suffic̄ habere sciētiā theologie ⁊ veritatū mortaliu₃. Unde. Aristoteles. ij. ethicoꝝ. pscrutamur de virtutib᷒ nō vt sciam᷒ solū: sed vt bōi simus ⁊ virtuosi fiam᷒: ⁊ vt q̄s fit prudēs oportet p frequētiā dictamia applicare ad op᷒. Ueniam᷒ ad ppositū: placet audire q̄d fecit noe: dicit moyses. Noe inuenit gratia₃ cora₃ deo Et quomodo amice: quia fecit omnia que p̄cepit ei deus. Audi ergo. o israel mādata dei Domini il ni a ne si ne qua. oportet seruare mandata dei vel esse dāṅatum. An seruetur lex diuina in ista ciuitate: Si haberem tāta₃ vocem q̄ tota hec ciuitas posset me audire ⁊ ysaias esset mecū diceret ve gēti peccatrici semini neq̄ filijs sceleratis. Quid fecerunt. derliquerūt dominū. ⁊ vbi sunt. ab alienati sūt retrorsum. ysa. i. Domini dicatis veritatē an inter vos sint plures qui habēt gratiam dei q̄ peccatum: casti ⁊ virtuosi q̄ incestuosi. Et vos patres mēdicantes cum vestris birris ⁊ pruca retro. Uos mercatores an inter vos sint plures iusti q̄ auari. vbi sunt qui faciūt deceptiones in suis mercantijs: Dominus indulgeat mihi et vobis et benedictio eius maneat vobiscum.

¶ Sermo nonus.

Tipendia peccati mors ⁊c. Paulus in epistola sua. ad Roma. vi. sicut fuit declaratum. concludit rōe₃: q₃ qui viuet in peccatis habebit salarium peccati. ⁊ qui laborabit habere gratiam dei habebit vita₃ eternā. Et vt intelligamus hoc cepi verbum secūdo allegatū. q̄ nihil hēm᷒ i ecclesia militāte nec hēbimus q̄ magis possumus cognosce

re grauitatē peccati ꝙ si aspiciamus in cru‐ce xp̄m crucifixū. Uidetis ꝙ quidam studēt in iure canonico. alij in legibus et in theolo‐gia. alij in vanitate ⁊ stulticia. Pau. dicit ꝙ totū studiū suum erat in cruce xp̄i. Sed sup quid vultis studere in cruce. Jam hēm⁹. vij. Primo ꝙ erat in medio terre ⁊c. Sequitur esca vniuersoꝝ in ea. Dn̄i si hētis appetitū gustandi ⁊ hr̄e epulum ꝓ aīabus: bn̄dictus Daniel dicit: ꝙ potestis inuenire in cruce. vn̄ oēs gentes quotq̄t sunt in mūdo pn̄t redu‐ci ad tres status. vn̄ pħs. vij. Ethico. ōndit ꝙ in omi virtute sunt tres gradus.
Continentia.
Temperantia.
Uirtus heroica.
Sicut in omni vicio est.
Incontinentia.
Intemperantia.
Bestialitas.
¶ Uolo ergo dicere ꝙ in cruce oēs pn̄t repe‐rire epulū ad se nutriendum. Unde in mūdo tres sunt modi gentiū. Et ideo tres sūt gra‐dus in virtute. Heroycus tātū valet sicut di‐uinus. Sub alijs verbis clarioribus theolo‐gi dicūt ꝙ est grā. ⁊ Et est triplex.
Gratia incipiens.
Proficiens.
Et perfecta.
¶ Tres sunt modi hominuꝫ. eligatis de qui‐bus estis.
Primo sunt peccatores: qui habebunt pri‐mum discum.
Scd̄o sunt penitētes ⁊ ꝯfessi.
Tertio sunt qui in tota vita bene vixerunt.
¶ Un̄ nota ꝙ primis venia. scd̄is grā. et ter‐tijs gloria vel leticia datur. Credo ꝙ Johā. ōndebat epulū pctōꝝ. i. Jo. ij. Filioli mei. h̄ scribo vobis: vt nō peccetis. Sed ⁊ si q̄s pec‐cauerit aduocatū hēmus apud patrem ihm xp̄m iustuꝫ: ⁊ ipse est ꝓpiciatio ꝓ pctīs nr̄is Scribo vobis: q̄m remittuntur vobis pctā ve‐stra ꝓpter nomen eius. Scd̄is loq̄t Paulus ad Ephe. ij. Deus autē q̄ diues ē in mīa pro‐pter nimiā charitatē q̄ dilexit nos viuifica‐uit nos in xp̄o. cui⁹ gratia saluati estis. Ter‐tijs loq̄tur idē Pau. ad Collo. i. cū dic̄. Qui dilexit nos ⁊ eripuit nos de ptāte tenebrarū ⁊ trāstulit nos in regnū filij dilectionis sue
¶ Leuate spūs. tres sunt modi gentiū in hoc mundo.
Primo sunt pctōres: ⁊ isti sunt in maiori nu‐mero ꝙ alij.
Alij sunt qui licet peccauerint: tamen eos pe‐nitet bono corde.
Tertij sunt ⁊ pauci: q̄ bn̄ se gubernauerunt.
¶ Ueniāt pctōres ad crucē sperando veniaꝫ. Et peteret quō his indulget: q̄ medio veni‐ant hij ad librū crucis. Nā huic oēs ꝓphe te‐stimoniū ꝑhibēt remissionē accipe. Actu. x. ꝑ nomē ei⁹. Et eiusdē. iiij. Nō est aliō nomē sub celo datū hoīb⁹ in quo oporteat nos sal‐uos fieri. pctōres si scirem⁹ ꝙ graue est pec‐care mortaliter timere deberem⁹. Nō est ali‐quis q̄ nō timeret cadere inter man⁹ ꝓpositi criminal: ⁊ horrēdum est incidere in manus dei viuētis. ad Heb. x. Magda. peccauit. ſ; si arbor nō apportasſ; fructum: h̄ ē dicere si me‐ritū xp̄i non fuisset de potentia dei ordinata nunꝙ fuisset saluata: posito ꝙ fecisset pniaꝫ xxxv. annis quā fec. Scd̄o sunt penitētes bn̄ ꝯfessi. q̄ volūt corrigere vitā: tales deberent desiderare aliud epulū. s. grām dei. ad h̄ faci‐endū remittet pena magna: vtvelle omīa re‐linq̄re ꝓpt̄ deuꝫ ad hn̄dū graꝫ nisi inuenied‐eā: veniatis ad arborē crucis: ⁊ de⁹ q̄ diues ē in mīa nō nr̄is meritis nō nō: ſ; deus qui di‐ues est ꝓpt̄ nimiā suā charitateꝫ dabit nob̄ charitatē. di. Pau. Frēs de⁹ ꝑ suā mīam dat nobis vitā sp̄ualem in filio suo crucifixo: cu‐ius medio ⁊ grā saluabimur. Tertij sunt et pauci q̄ sp̄ bn̄ vixerūt. In ꝑsona istoꝝ loquit̄ Pau. Saluatorē expectamus dn̄m ihm. ad Philip. iij. Bona vgo q̄ tota vita sua custodi‐uit vginitatē vidua: q̄ se dedicauit huire do bonus religiosus q̄ ponit mūdū sub pede ex‐pectāt ꝙ de⁹ veniat ⁊ dabit paradisum. Quis dabit nobis. o frēs di. Pau. Eripuit nos de potestate tenebraꝝ ⁊ trāstulit nos in regnuꝫ dilectōis filij sui. Dn̄i hn̄tes fiduciā in intro‐itu sctōꝝ in sanguīe eius curram⁹ ad ꝓposi‐tuꝫ nob̄ certamē. teneam⁹ spei nr̄e ꝯfederati‐onē indeclinabilē. ad Heb. x. ca. Fidelis ē q̄ repromisit. dn̄i humiliem⁹ nos corā deo: q̄ si haberem⁹ meritū Pau. ⁊ Petri ⁊ oīm sctōꝝ meritū tn̄ parū est ad eternā btitudinē. Di‐camus q̄ si haberemus oīa opera ex gn̄e q̄ fe‐cerunt oēs scti Pe. Pau. Lau. Ste. ad Ro. viij. Nō sunt ꝯdigne passiones hui⁹ tpis ad futurā gloriam q̄ reuelabitur in nobis. Oēs

passiones ⁊ opa v̄tuosa facta ex gn̄e. hoc est
dicere ꝙ ex sua natura n̄ sufficiūt ad hn̄dum
gl'iam. Quis igr̄ dabit nobis? placeat illi da
re nobis. hn̄tes fiduciā in itroitu sanctoꝝ in
sanguie ei⁹ accedamus ad paradisū. O esca
vniuersoꝝ est in ea arbore. Et mala hora na-
tus est q̄ illā nō desiderat. vere nō est pomuꝫ
carpēdu nec alius fruct⁹ similis huic. ⁊ pote
rim⁹ comedere fugiēdo pctm̄ ⁊ capiēdo v̄tu
tē: sic ꝙ nō oportebit hr̄e salariū peccati ⁊c.
¶ Pro fundamēto mouet questio a Scoto.
xxi. di. quarti. ad loquenduꝫ de solutiōe pcti
mortalis ꝑsuasi ꝙ est malū salariū: q2 oꝫ dā-
nari. Tangebā in alio sermone vnā q̄stionē.
An eēt possibile creatori idulgere pctm̄ sine
satisfactione. Richardus eni dicebat ꝙ pos-
sumus loqui in vno mō de lege gn̄ali. ⁊ sic in
hoc mundo siue in alio oꝫ soluere emēdaꝫ. ⁊
solutio est: q2 necesse est vt tm̄ dolor q̄tū in-
heresérat amor: vt di. Aug. xxi. d̄ ciui. di. Vos
dn̄e fecistis banq̄ta: vere oportebit tm̄ dolorē
hr̄e: q̄tuꝫ posuistis in istis amoreꝫ v̄rm. Si
aūt loquamur de speciali gr̄a ⁊ ꝑuilegio: est
nihil deo impossibile: ⁊ est bene in potestate
sua indulgere pctm̄ sine satisfactione et sine
pena. Et q̄n d̄r ꝙ iusticia diuina nihil dimit
tit inultū ⁊ inordinatū: sed parcēs pctm̄ sine
satisfactione: ⁊ pena aliq̄ est hmōi. igr̄ di. Ri
chardus ꝙ xp̄s in cruce pendēs pro nob̄ sol-
uit emendam. Restat materia q̄ est de pctis
de gr̄a quomō Magdalena fuit i pctis ⁊ in
gr̄a. ¶ Queritur igit. vtruꝫ innocenti preser
uato fuerit collatū maius donuꝫ q̄ peniten
ti iustificatio. Dicit Sco. ꝙ possumus cōpa-
rare remissum ad remissum solum: vel remis
sum ad datuꝫ. Si primo verum est ꝙ ille cui
plura pctā dimittuutur plus et magis obli
gatur ceteris paribus. Si aūt loquamur se-
cūdo mō: puta comparādo ad donationē vel
munus. Ille cui plura dimittuntur nō plus
obligatur saltē nō recipit maius donum. H̄
modo Magdalena nō recepit tm̄ sicut virgo
maria: cui non sunt pctā dimissa. Tho. v̄o di
cit: ⁊ nō discrepat in sn̄ia. possumus dicit il-
le loqui vel de dono collato vel de suscipien-
te donum. Si loq̄mur primo mō: sic mai⁹ est
donū innocentie q̄ donuꝫ gr̄e restitute post
pctm̄. Si loquamur de suscipiente donuꝫ: q2
pctōr non est dignus pane quo vescitur: pro
certo plus obligatur ille cui pctm̄ dimittit
q̄ ille q̄ in gr̄a preseruat. Timeq̄ dānari? q̄d
vob̄ videt. Estis hic ꝑpositus ⁊ locū tenens
ville: si veniret aliq̄s anglic⁹ ⁊ poneret arma
sui pricipis sup̄ portas v̄ras oēs insurgerent
ꝯtra eū ad defendendū regē frācie: ⁊ nunq̄d
plus obligamini deo seruire q̄ regi? dabam
in alio sermone vnā legē. ff. ad legē flauiā de
plagiarijs. l. finali. ⁊ dicebam⁹ ꝙ ois hō rapi
ens alterū hoiem est dign⁹ morte. Applicabā
moraliter: vēdidisti ppl'm tuuꝫ sine p̄cio: ois
hō qui peccat mortaliter: rapit aiam suā cre-
atori dign⁹ est dānari. Restat dicet aliq̄s re-
spōdendo ꝑsuasioni: fr̄ per aiaꝫ nō videt mi-
hi ꝙ peccādo mortaliter rapiā aiam meā do.
Si dedero vobis aliā ꝑsuasionē euidentē: nū
quid credeq̄. hētis ne falsariū vel vnū falsum
aurifabrū: ponatq̄ casū ꝙ mādatuꝫ regis fue-
rit apportatū: ⁊ quidā falsificauit sigillū reg
q̄d debet illi fieri? hētis legē. lex icipit Pau.
l. responsio legis supra. ff. ad legē corneliā de
falsa. Faciēs sigillū adulterinū vl' pricipis aut
regis falsificās sigillū pena legis cornelie de
falsis venit puniēdus. Sil'r ⁊ hētis aliā. l. §.
qui incipit. Iteꝫ lex cornelia de falsis. rubrica
de publicis iudicijs instituta. Et vos domi-
ni canoniste habetis vnā decere. in anti. ⁊ in
cipit ca. ad audiētiā. Et scribitur de cri. falsi.
Falsificās sigillū regis principis venit degra
dand⁹ degradatione verbali ⁊ alicuius sigil-
li caractere insigniend⁹ ⁊ in exiliū relegād⁹.
dn̄i q̄d debet illi fieri. Imperator dicit ꝙ pu
niat punitione posita ꝑ crimiatorib⁹. Et pa
pa di. ꝙ si q̄s falsificauerit sigillū regis debꝫ
degradari degradatione verbali ⁊ post imp̄-
mi sigillū in fronte: p⁹ impressionē caracteris
dꝫ in exiliū mitti. vn̄ differentia est inter de-
gradationē verbalē ⁊ realē. ideo d̄r. degrada
tione verbali. Utinā l'rex regū ⁊ papa qui est
superius nō sic agat nobiscū. placet audire si-
gillū ei⁹. Signatū est sup nos lumē vul. t. d.
Unō Augu. in lib. de trinitate. Alio mō itel-
ligitur esse ymago ⁊ esse ymaginem. fili⁹ est
ymago dei patris: ⁊ homo est ad ymaginem
dei. Quid fecistis domini nunquid deleui-
stis similitudinem? Vos domini ecclesiasti-
ci q̄ habetis meretrices. Et vos gētes iusti-
cie q̄ nō curatis de pauperib⁹. ⁊ vos gentes
religionum: qui non custoditis regulas ve-
stras. Et vos scholares in pedagogijs: qui fa
citis peccata que deus scit. Et vos domine q̄

habetis filios et nō a spōso violastis ne sigil lum regis eterni.placet audire hominē valē tem q̄ dicз vobis. Audite Pau.ad Ro.i.Qui mutauerūt gl'iam ymaginis dei in ymaginē hominis corrup.et quid erit de illis? ꝓpterea tradidit illos deus in reprobū sensū.ad Ro. i.Audite domini vultis.dicam vobis:nunꝙ falsarius:qui falsificauit sigillū regis fuit di gnus et fecit tantū dedecus aut iniuriā regi: sicut vir vel mulier qui habet similitudinem ymaginis dei et caracterez in baptismo et ca pit caracterez dyaboli: et si falsificarius debз degradari: occidi et exiliari ratio est ꝙ qui ꝑ dunt carecterem damnentur.Et si sic de vno peccato mortali:quid de mulibus:quid d' ma querella exponente iuuenes filias.O pecca tores: quid erit de nobis?erimus damnati. Rogo deum ꝙ habeat pietatez de nobis:q: alias melius nobis esset nunꝙ fuisse natos. dicamus de beata magdalena:que falsifica uerat sigilluз dei.quod remedium:vt cogno uit defectum suum et peccatum quod fecerat recurrit ad deum: et deus habuit pietatem d' ea sic faciamus et nos.deus dabit nobis veni am et sigillum si non erit integrū dabit nob gratiā reparandi.si hoc non fecerimus:habe bimus salarium peccati:iuxta the.verba etc.

¶ Quo ad primā partē declarandā que est d' testando pctm̄ scitis vbi sumus dn̄i scripto res.vidimus.a.b.c.d.e.f.g.Ecce inconueniē tia pcti mortalis. volo suadere:dato ꝙ n̄ eēt infern⁹:mortale tamen peccatum tāta mala facit ꝙ nullo modo cōsentire debemus. Se quitur alia littera. h.et licet nō sit littera sed aspirationis nota: ideo peccatuз mortale est honoris destructiuuз.habem⁹ textum figu ram et rationē.Textus habef.Ecclesia.xlvij. de Salomone vbi dicitur potestatem habu isti in corpore tuo.posuisti maculā in gloria tua.Alius textus habetur Ezechie.xvi. Ab hominabilem fecisti decorem tuum.Et figu ra habetur primi Reguз.xv. de Saul cui di xit Samuel.quia abiecisti sermonē domini proiecit et abiecit te dominus ne sis rex i isrl' Scidit vel abstulit domin⁹ regnū israel a te hodie et tradidit illud proximo tuo meliori te.et sic rex Dauid succedente tempore susce pit vnctionem.Ratio est bona. Nam habe tis aristo'elem iiij. Ethicorum. Honor est premiū virtutis: honos alit artes. dicit grammaticus honor vel honos:si ergo ita sit ꝙ honor est virtutꝫ premium:si hoc sit sine v tute viciosus:ergo est sine honore. Ideo dici tur.i.Regum.ij.Qui autem contēpnunt dei um erūt ignobiles.domini leuate corda.Lo quimini de omibus rebus: nihil est in mun do quod amoueat plus honorem alicuius ꝑ sone ꝙ peccatum.Est hic iuuencula vel iuue nis. Amice quid super omnia mundi debes desiderare?vere honorē tuū:q: melius erit ti bi.Crudelis est qui famaз suā negligit. Ex cepta puritate cōscientie nihil melius ꝙ bo na fama. loq̄mini d' omnibus que sūt super terram:loquimini de habentib⁹ thesauros et bona mundi: veniat vna pauper mulier que nihil huiusmodi habeat et custodiat oues si honorem suum pre oculis habeat et puritatē cōscientie vere illa est nobilis. Moribus et vita nobilitaf hō.hui⁹habem⁹ figurā i libro eccl'iastici vbi loq̄f fili⁹ sirac de Salom̄. Da Salomō tu posuisti maculā i gloria tua et in clinasti femora tua mulierib⁹.habem⁹ simi lem figurā.Samuel dixit sauli.Cum esses ꝑ uulus caput in tribubus israel fact⁹es:vnxit ꝙ te dn̄s in regē sup israel:ꝑ eo aūt ꝙ abie cisti sermonem dn̄i abiecit te deus:q: noluit credere:fregit preceptū dn̄i expulsus fuit a re gno et miser mortu⁹ est. Ratio huius est bo na.honor eni est premiū virtutis:pctm̄ virtu ti opponif:igitur etc. Adducamus hic Ma gdalenam: dicatis magdalena pdidistis ne honorē vestrum.Luca di.vij.ca.In illis die bus mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix vt co gnouit etc.Et frater an dicatur mulier pecca trix ꝑ pōpositate'. certe dat honorē suūvēto ad minus. Sunt aliqui et fuerūt qui voluerīt dicere ꝙ nō fuit publice peccatrix: et dicūt ꝙ nō sunt digni non oporteret nisi capere illuз qui dicit simplicez fornicationē nō esse pctm̄ mortale:vere ligna ignis sunt nimis cara:et tales nō cōburūtur.et sermo eoꝝ serpit vt cā cer.Aliq̄ igif eoꝝ reputāt se inter videntes: et vere est argumentum insolubile:nec posset solui in vico straminis:nec in scarbonica ef ficaciter nemine discrepante.ꝯsentit tota do ctrina theologoruз:ꝙ qn̄ mulier vel iuuenis filia habuit voluntatem currendi et male vi uendi et dimisit se tangere et osculari et corp⁹ mansit integrum. virginitas a virore dicif. Unō vocabis arborem viridē dūmodo ignis

nō transierit. Sic si corpus mansit integrum ꝛ ignis nō trāsiuit: cōcupiscentia .s. actualis i. nulla vilitas remāsit: faciat penitentiā: ꝛ a cetero proponat se bn̄ viuere reuertatur ad deū virginitas est reparata: moriat in statu grē coronabit virgo. Et de ea ecclesia inspirata spiritusācto ꝙ canonisetur fiet ab ecclesia officiū de vna virgine. Subsumam' magdalena fecit vana fuit peccatrix fecit tn̄ penitētiam: ꝛ est sancta ī paradiso. De ea facerem' sicut de vna virgine: nisi corp' ei' fuisset lapsum in luxuriā: ꝛ si nō cecidisset. Persuasio ē euidens et sufficiens. Aliqui tn̄ volūt dicere ꝙ erat vna mulier publica in loco publico: sꝫ hoc nō est credendum. Est igit opinio mea ꝛ vera. Magdalena carens patre ꝛ mr̄e: soror Lazari ꝛ Marthe. Et dicit Grego. allegādo Lu. In ciuitate erat mulier peccatrix quā lucas peccatricē nomīauit. De illa Marcus dicit de qua dn̄s eiecit septē dmonia. Et Joh. illam mariā appellat. vnde Laza. erat ex vna pte hirl'm. Martha de bethania ꝛ illa d magdalon. illa plena pompositate cecidit a suo honore ꝛ dedita totaliter fuit voluptati sicut modo videtis plures sic fatuitates. ꝛ qn̄ trāsibat p villam ostendebatur digito ꝛ dicebatur. ecce peccatricem. Et insuper viso ꝙ erat de magna domo que fuerunt causa sue confusionis: placet scire vere sūt tres.

Formositas.
Ubertas.
Libertas.

¶ Primā tangit Salomon q̄ dicit' Prouer. vlti. Fallax grā ꝛ vana est pulchritudo. Circulus aure' in naribus suis. mulier fatua et vana non timēs deū. Prouer. xi. De scdo loquitur Ezechi. xvi. Hec fuit iniq̄tas sororis tue ꝛc. Et tertio tangit Ecclesiastic' sapien. Si filie tibi sūt serua corpus illaꝝ. Eccle. vij. Audite dn̄e hētis filias quas mittitis penes lutrices. Custodite eas qn̄ tres sūt cause perditionis eaꝝ. Prima est qn̄ est pulchra ꝛ pulchrā frontē hꝫ. ꝛ pricipaliter qn̄ mr̄es eas parant ꝛ idnūt pōpatice habēt pulchras cathenas nasum ornatum ꝛ pcetus: vere meli' eēt esse leprosa. Ha dicit sapiēs illa pulchritudo fallax gratia est ꝛ vana: ꝛ tantū est illi nisi sit sapiens: sicut si poneretur anulus in naso suis q̄ ponit nasum in luto. Secūda est quādo habꝫ vnde mater ex vna parte sibi dat pecunias ꝛ silr̄ maritus: ꝛ hꝫ de q̄ facere conuiuium ꝛ bāqueta. Hec fuit iniq̄tas sororis tue: q: qn̄ erāt pleni: de deo nō curabāt. Tertiū est libertas. Un̄ ad oppositū Aug. di. ꝙ q̄ttuor sunt que deberent custodire ꝛ cohibere mulieres a malo.

Primū est pena legis que punit cōmuniter malefactores.

Scd̄m ē timor cōfusionis dedecus ꝛ pudor.

Tertium est auctoritas patris vel spōsi que dꝫ eas refrenare.

Quartū est bona societas: qn̄ non frequētat nisi bonā societatem.

¶ Ueniamus ad Magdalenam que fuit causa confusionis vestre. Domina vtinam qui vos visitauit dignetur nos oēs visitare. ipsa eni hēbat illa tria pulchra. fuit sic pulchra dies. Fuistis ne abbamete iuxta ciuitatē Andegauen̄. illic est sua fugura mag. erat alta: capilli pendētes vsq₃ ad pedes: crocei sic cera. Et hēbat bona satis: erat filia sue mr̄is pdilecta. Silr̄ ꝛ hēbat libertatē suā ꝛ auctoritatem: q: defecit ei pr̄ ꝛ mater. Frat impediebatur ꝑ agendis negocijs ciuitatis hierusalem ꝛ Martha īfirmabat: ꝛ mag. domicella voluptuosa erat ī banq̄tis aliq̄n vsq₃ ad noctem. sanct' Uincentius dic̄ in sua cōtemplatione ꝛ sine temeraria acceptōe possꝫ sic dici. ¶ Audite dn̄i vidistis ne mūdanos q̄ dant se dyabolis: si aliq̄d dicūt post factū. ꝛ dicāt q̄ non esset amator vestre pulchritudinis. nō est ꝑlatus qui nō cupiat vos hr̄e: nulla loquit sic vos. sāct' Uincenti' dicit ꝙ quidā primo decepit eam ꝛ dicit cuidā alteri q̄ venit ad Magdalenā volēs eam decipere. similiter ꝛ illa rēnuēte dixit. He dea domicella: nūq̄d hō sū vt talis: ꝛ nunq̄d possū hr̄e sicut hūit'. breuit cū ea habuerūt societatē taliter ꝙ honor ipsius fuit datus vento. ꝛ eundo per ciuitatem dicebatur. ecce peccatricem. O deus eterne si pater et mater fuissent in vita quid dixissent videndo tale dedecus in domo eorum. Similiter lazarus eius frater poterat aliquando venire cui dicebat: frater mi gubernetis vos sicut vultis scio quid facio. O stipendia pcti mors vanitatis mūdi multos decipit, ꝛ quo modo est possibile sic suam aiam perdere et nō timere deū. Uolo psuadere ꝙ si Magdalena non cognouisset casum suū fuisset damnata cū dyabolis. Reuertamur exēplo eius:

cognoscam⁹ casum nr̄m: si nō mortē eternā habebim⁹. Iuxta verba thematis ꝛc.
¶ Secūda ps. frater si placet qd faciemus? dicitis ꝙ est ita magnū malū esse in statu pctī qd faciem⁹ ꝓ viuēdo ī statu gratie. In scriptura sacra q̄ttuoꝛ repiunt̄ q̄ inuenerūt grām dei. Primo noe: q: impleuit q̄cūqꝫ pce- perat ei de⁹. Audi ergo o israel mādata dei. Scōs fuit Abrahā Gen. xviij. Et qd fec ille. vere fec quattuoꝛ. scribit̄. Gene. xij. Egredere de terra tua: ꝛ de cognatione tua ꝛc. Et si in- ueni gratiā in ocul' tuis: si pro q: grā dei vita eterna. Ibi d: ꝙ apparuerūt Abrahe tres vi ri peregrinātes: ꝛ erat ī ostio sui tabernacu li. ꝛ quando vidit eos posuit se genib⁹ flexis ꝛ dixit illis. Dn̄i ꝛ si inueni gratiā coꝛam vo bis faciatis mihi illum honoꝛeꝫ vt q̄escatis in domo mea. O popule si tm̄ possemus fa- cere ꝙ maneret nobiscū essemus felices. sed quid fecit. Scriptura dicit ꝙ dimisit terram suam ꝛ domū patris: ꝛ iuit ad terram quā ondit illi creatoꝛ. Ecce statum religiōis be- ne seruate. Uos patres ꝛ matres qui ponitꝭ filios vr̄os in religione male seruata. respō debitis ꝛc. Relinquere terrā suā est votum castitatis. Et domū patris est votū obediē- tie: ꝛ opꝫ ire in terrā aliam est votū pauper- tatis. Uos alij relinquatis terrā vestrā hoc est pentelam ꝛ carnalitatē. dimittatis do- mum patris hoc est supbiā. ꝛ hēbitis dī gra tiam. Ueniamus ad Magdalenā. dn̄a steti sti semp in terra tua. non vere. reliqui eam ꝛ me disposui ad hn̄dum gratiā. Sequitur ī euangelio. Ut cognouit o benedicta cogni- tio lachrymis cepit rigare pedes vt dixim⁹. ꝛ quō potuit cognoscere pctm̄ suum. Certe medio illius de quo scribitur: ꝙ oēm homi- nem illumiat: hoc fuit inspiratiōe ꝛ auxilio speciali saluatoris: q̄ facit solē suū oriri sup bonos ꝛc. Mathei. v. ca. Sꝫ quō ꝯuersa est,

Cognouit vanitatē mundi,
Grauitatē peccati,
Gaudia paradisi,
Penas inferni.

¶ Abusus ꝛ deceptiones: ꝛ q̄n cognouit re- mediauit, Sꝫ quō cognouit: dicunt docto- res ꝙ mulieres q̄ sequebant̄ eā plangebāt. ꝛ habetis textū Lu. xxiij. Et nō est moder- num ꝙ mulieres sequūtur sermones: quo- niam tpe xp̄i multe seq̄bant̄ eū, beatus Uin centius vult dicere ꝙ multe dn̄e d hierusalē potuerūt simul ꝯuenire ꝛ loq̄ vna cū altera ꝛ dicebāt vere ē magna pietas illā pulcherri mā filiā sic esse pditā. dic vna faciam⁹ ꝙ ve- niat ad sermonē: tali die pdicabit magnus predicatoꝛ ꝛ magn⁹ doctoꝛ poterit forte effi- ci melioꝛ. Et venerūt ad eā due vl̄ tres dicen do illi. vultꝭ ne venire ad hirl̄m ad sermoneꝫ vos audietꝭ mirabilia ꝛ nō possetꝭ videre pre dicatoꝛē ꝙ n̄ diligadꝭ: ē pulchrioꝛ toti⁹ mūdi. ꝛ dixit ipsa: an ibi multi sint. Ita vere. O bn̄ dixit ipa volo ire ad vidēdū eū ꝛ duxerūt eā. Cū fuit ibi. Ecce bn̄dict⁹ ihs cui⁹ eloquiū e- rat ignitū vehemēter. ꝛ ligua penetrabilioꝛ omi gladio ācipiti. magdalena erat ibi cla- mabat ihs tāgēs coꝛ ei⁹. O pctōres vel pecca trices scripti ī libro dānatoꝝ: qd ī hoꝛa moꝛtꝭ respōdebit qd erit de mūdo de vanitatib⁹ pō pis ꝛ choꝛeis de quo eritꝭ melioꝛes ī fine: o i- felix peccatrix hēbat ī pncipio frōtē eleuatā ꝛ icepit sudare ꝛ deprimere frōtē ꝛ vultū: et videbat̄ ꝙ illi soli loq̄ebat̄ ꝛ tādē v̄ba rigo rosa v̄tit ī dulcedinē. dicens: reuertere rosa sunamitꝭ. i. captiua: reuertē reuertere ꝛ ego suscipiā te. De peccatrix reuertere. ꝛ potuit dicere emoliēdo verbū suū. he misera creatu ra reuertere ad me sū saluatoꝛ. sū ille q̄ pctā idulgeo: ꝛ penitētes ad miam recipio. vt co- gnouit vtinā cognoscam⁹ casu nr̄ꝫ: tūc xp̄us pfecit sermonē suū: ꝛ post sermonē q̄dā pha riseus rogauit eum vt iret pransum ī domū suam. bene dixit xp̄s ego ibo. Tunc venerūt mūdani et voluptuosi ad Magdalenam vt prius faciebant et volebant eam ducere per super brachia. O magdalena. vtinā sic tange rentur coꝛda nostra. Non vero dicit ipsa nō capiatis me. ꝛ dicebant. Et qd habetꝭ. Estis iam mutata ꝓ vno verbo istius predicatoꝛis quoniaꝫ arrestatis vos ad verba. et dixit di- mittatis me. De domia habebimus ludos ꝛ choꝛeas post prandiū: venite venite ad do- mum vestrā. dimittatis me potuit dicere: mi mis risi. Et ecce illā pauperrimā filiā quasi desperatam dicit. o ego sum dānata et cau- sa multoꝛuꝫ maloꝛuꝫ. Heu heu quomodo re- spondebo de oībus: ꝛ veuit ꝛ non potuit fa- cere aliō: nisi vt cognouit ꝙ iesus accubuit quesiuit. vbi ē predicatoꝛ: quo abijt dilectus? dixerunt iuit ad prandium in tali domo. di- cit ipsa: lꝫ loquatur rigoꝛose: tamen est dul-

cis homo: promisit in sermone suo habere pietatem de peccatorib'. Illa habebat phialas vnguentorum et aquarum et cepit alabastrum vnguenti: et sic dixit. nō ponaz me ante eum: sed in pedibus suis et nihil dicam. Tunc ingressa est et erat in mensa: et sic peccatorum sua penitentia remissionez impetrauit et gratiā meruit diuinā. quā nobis concedat qui est benedict' in secula.

¶ Sermo decimus.

Stipendia peccati mors etc. Nihil iudicaui etc. domini vos audiuistis i alio sermone q breuiter per peccatum perditur honor sicut patuit in magdalena. nam suus honor fuit datus vento et cū digito ostēdebatur: et ad cognoscendu; grauitatem pcti nihil melius q respicere et cogitare in cruce. Et ad iungendū materiā precedentem huic pnti dico ptinuādo q Pau. fuit corā magno doctore. s. corā trinitate. in effectu dic ipse nihil iudicaui etc. Quid vultis dicere: dixi q in arbore est epulū bonum p omni statu hoim. primo est epulum p peccatorib' et est remissio suoz pctōz. secūdo p penitētibus gratia et psolatio. tertio p perfectis et bene viuētib' gloria et benedictio. Cōiter dr ab aduersarijs ptectio. Ideo dicit Dan. iiij. Subter eā habitabant aialia et bestie terre. Sub arbore illa dic Dan. requiescebāt aialia et bestie. dñi vos nō habetis gallicū de hoc noie aial et brito hz et dicit. Similiter et flamigus. dixim' de aialibus rationalib' q sūt aialia: et tñ nō dicim' q sunt bestie. Tamē textus noster dicit q sub arbore requiescebant animalia et bestie terre. Audite dñi vos debetis intelligere q in mūdo sunt duo modi gentium. Quidam sunt q viuūt in pctō et tales sunt bestie. Alij sunt q viuunt in gratia et sūt aialia in statu gratie. Credo q sunt illa aialia de quib' dicit. aialia tua habitabūt i ea. Et bestie sūt ille q noiantur noie iumentoz. ps. hō cū in honore esset etc. Aialia igit et bestie que supple sūt in peccato mortali et in grā sub cruce se debēt quiescere: q: cōsiderata vita et malicia intellecta: quam dyaboli hñt ptra nos ñ possem' nāliter b stare et viuere: nisi esset meritū xpi: quia ab illis suffocaremur. Qd sit ita q dyaboli nobis sint fortiores. Job nō ignorat cū dicit Ipe est rex sup oēs filios supbie Job. xli. Et nō est ptās sup terrā q valeat ei ppari. Job. iiij. Et q p faciat bellū ñ ignorauit Pau. ad Ephe. vi. qñ dicit. Nō est nob colluctatio aduersus carnē et sanguinē etc. Et q nos velit occidere pe. in. i. ca. dclarat. Frēs vigilate: quia aduersarius vr dyabol' tanq canis furiosus vel lupus famelicus: nec leo habuit tm desiderū deuorādi bestiā: sicut dyabol' habet cōtra nos. et qs nos custodit vere op; ire ad crucem. In illa die erit vmbraculū ab estu et pluuia. Et in alio loco. assur pcussus virga pauebit a facie eius. ¶ Audite dñi qñ vaditis ad lectū: cui loquor: estis hic blasphematores et vos dñi curie qñ vaditis et de sero ad dormiendū: timetis ne q dyabolus vos strāgulet. qñ vaditis ad lectū potestis bene dicere. Nescio si cras surgā. Ite ad arborem et reqrite q xps vos custodiat si sitis in mortali pctō et ñ estis in grā petatis xpo q digneť vos pseruare. Et qñ surgetis ppetetis ire ad crucē et sic hēbitis victoriā. Reuertebant septuaginta. ij. discipuli dicētes. dñe et in noie tuo dmonia eiecim'. Venerūt igitur discipuli ad xp; dicētes. Dñe immediate q loqmur de vobis oēs dyaboli fugiunt: dñi vos qescatis sub arbore crucis: si q nō nya ne si ne h. salariū pcti hēbitis. Iuxta themati vba. etc.

¶ Pro fundamento mouetur questio decisa a Bona. di. xiiij. iiij. Dicebat nobis euangelium nostrū: q ille cui plus fuit datū: plus recepit Magdalena fecit multa pctā et omnia fuerunt ei dimissa. Que per fidem plus recepit maria q nunq peccauit: q; preseruata: vl magdalena que fecit multa pctā. et oia fuerūt illi dimissa. hētis ne meretrices que vadunt ad banqta. Ponite duas mulieres sorores vnā q nunq peccauit: aliam que multa scelera perpetrauit: nihilominus tamen reuertatur ad deū. Cui si placet illaz deus facit maius donū. Dicebat Sco. i doctrina sua subtili. Si essēt duo hoies: qbus dñs remisit vni centū pctā: alteri. xxx. vere ille cui dimittit cētum habet maius donū.

¶ Leuate capita. qñ videbis cognatam tua; diffamatam nō leuat: ß summittit fronte;. vñ Augu. super Lu. sup illo vbo. Phariseus aūt itra semetipm dicebat, Nō est pctō: sup

terraꝝ: cui alius nō foret sibi filius: nisi pctōꝝ euacuator ab illo pctō euꝫ pseruaret. Domine sunt due mulieres in hac ciuitate vna ē mala ꝛ publica. si de⁹ sua bonitate nō preseruasset aliā: forte fuisset peior. Capiatis duos ortos vnū plenū floribus: ꝛ aliū plenum vitiis: ꝛ incultū ꝛ possent loqui ꝛ diceret vnus. s. pulcher ortus alteri. Uade vilis ꝛ infamis qui nō affers pulchras herbas sicut ego. Ali⁹ posset respondere. Uicina vicina non loquaris de me nā sum⁹ de eadem terra: qui nō coluisset vos plusq̄ meꝫ essetis sicut ego sū. Hoc modo vult dicere Scot⁹. Unde qdā antiqu⁹ doctor dicit ꝙ plures sūt gratie puatiue nob collate q̄ positiue. Uñ omia pctā q̄ commisit Cayn ꝛ dānati ꝛ oīa que cōmittūtur hodie. Dico tibi charissime ꝙ si pseruat⁹ es ab illis preseruationes illaꝝ gratiaruꝫ sūt priuatiue Thomas consequenter loq̄tur in schola. vos querit dicit quod est maius donum pseruari vel post pctm̄ reparari ꝛ habere remissionem. Si loq̄mur ꝛ cōparemur donum dono maius est preseruari a pctō ꝛ sic virgo maria que nūq̄ peccauit nec fuit maculata nec purgata: licet si non fuisset preseruata cecidisset. Ipa ē magis obligata deo. Si loquamur respectu psone recipiētis donū cū pctō non sit dign⁹ in illa q̄litate. Pctōr cui de⁹ indulget ē magis deo obligat⁹. Restat cū nō sit aliquis sup terrā qui non peccet: ꝛ sit dignus morte. Querit vtrū sic possum⁹ penitere ꝙ ad gradum ꝛ statū pristinum possumus resurgere. Bona. facit drīam inter statū: gradū: ꝛ charitatē. Si de charitate ꝛ gradu charitatis loq̄mur dicim⁹ ꝙ hō p pniaꝫ pōt ptigē ad charitatē amissā equalē maiorē vel minorē ſm eq̄leꝫ vel maiorē conatū. Si aūt loquamur d statu aliud ē ꝗ mō q̄tuncunq̄ hō peniteat nō pōt reparare. Uñ hētis in maiori. vo. xxxij. q. v. c. si Pau. Et sc̄ꝫ vba Hierony. ad Eusto. Certa cū possit de⁹ ꝟginē post lapsū ñ pt reparare. ꝛ q̄tuncūq̄ pnia fuerit magna nunq̄ pōt resurgere ad innocentiā. ¶ Leuate spūs dānabimini pctōres: ꝛ q̄re frat. dedi suasiones legis ad legē cornelia de falsis ꝛ d̄cretalē de crimie falsi in anti. Estis seruus alicuius pricipis hētis sigillū ꝛ illo male vtimi. Dicit imperator ꝙ omnis falsarius ē criminosus Et ideo dicit papa ꝙ tali debꝫ imprimi caracter in frōteꝫ: ꝛ dꝫ eē exul: ꝛ si sit ꝯstitut⁹ i ecclesiastica dignitate dꝫ degradari. Moralit dr̄ ꝙ hēm⁹ sigilluꝫ dei in aīa ꝛ caracterē baptismalem impssuꝫ ꝛ peccādo facimus sigilluꝫ falsum ꝛ sic falcificādo digni sumus morte. Qui cōmutauerūt similitudinē dei in similitudinē corruptibilis hoīs. ad Roma. i. Restat estis hic aduocati latrones ꝛ notarij. q̄ dicitis ꝙ papa nō habꝫ auctoritatē ꝛ tal' electio nō dꝫ hr̄e locū dixistis. frater dicet aliq̄s ꝙ deposuim⁹ caracterē ab aīa nostra. Anima est imortalis caracter. est indelibilis videtur ꝙ irrideatis nos. videt̄ ꝙ no sumus digni dānari. vere est alius casus q̄ reddit psonaꝫ dignā crimine ꝛ excōicatione. Habetis. C. ad legē corneliam de falsis. ꝛ incipit lex maiorē vn̄ dicit textus. Falsificās litteras principis pene leg̃ cornelie d̄ falsis vēit plectēd⁹: q̄ð in seruo est vltimū supliciū: i libero aūt deportatio in exiliū. Uos canoniste habetis duos textus in canone. Prim⁹ si ad falsarioꝝ. Et secūdus licꝫ ad regimē: ꝛ scribunt d̄ crimine falsi. falsarij litteraꝝ aplicarū: si clerici sint ꝛ ꝯsentientes ꝛ pticipantes sūt excōmunicati Si vero de clericis sint degradanti sūt ꝛ venūt degradādi ꝛ iusticie seculari tradēdi ꝛ bn̄ficio debēt puari. Quib⁹ aūt mōis falsificent lr̄e declarat ad regimē aiarum eodeꝫ titulo. Dn̄i capiam⁹ casū ꝙ rex mittat aliquā litterā cū sigillo suo: est q̄dā q̄ hꝫ bonā manū q̄ radit litterā reg̃ ꝛ ponit aliq̄ð falsū in lr̄a q̄d debet illi fieri. dicit Impator rasorem instrumenti vel mandati declam⁹ criminosū. ꝛ si sit seruilis conditionis: volum⁹ ꝙ sit dignus morte: si non sed sit liber: volumus ꝙ in exilium deportetur. Et dicit papa qui nō portat ensē si sit aliq̄s qui bullaꝫ radat vel' addat vnum punctum aut diminuat: volumus ꝙ talis sit excōmunicatus ꝛ reseruamus nobis absolutionē. Et vltra si sint clerici: priuam⁹ eos suis beneficijs. volumus ꝙ degradentur ꝛ dent in manu seculari vt sint cōbusti. Utinam papa qui est superi⁹ ꝛ supremus imperator nō nobis sic faciat. Placet audire litterā regis ꝛ que est bulla. Uos habetis textū formalē. ij. ad Coꝝ. iij. Epistola xp̄i estis ministrata a nobis: ꝛ scripta non attramento sed spiritu dei viui: nō in tabulis lapideis: s̄ i tabulis cordis. Uult audire ꝛ videre salariū cuius ē ymago hec ꝛ supscriptio. O dicit iudas machabeus. i. Macha. i. libros legis in hie

rusalē cōbusserūt igni τ ōstruxerūt eos igne
τ hoc est concupiscentia pcti. Dñi vnq̄ man
datum regium aut littera fuit scripta manu
regis ita nobiliter sicut aīe nostre fuerūt si-
gnate precioso sanguine xp̄i. Cuius est yma-
go hec τ supscriptio. Quero tibi popule dic
veritatez: quid in litteris scripsisti: an possit
dici de aīa tua. hec omnia liber vite τ testa
mentum altissimi habetis scriptum. Humi-
litatem virginitatem τc. Quid habetis scri-
ptum dicatis veritatē. promitto vobis q̄ hic
est liber generationis filioꝝ Adam. Si q̄rat
si sit liber vite. vere in litteris tuis nō inue-
nientur: nisi mendacia: adulteria: luxurie: ta-
ctus immundi: vba inhonesta: τ sic de alijs.
Heu peccatores si ille ponat morti qui falsifi
cauit mandatū regis: quid de illis qui falsifi
cant signaturam dei eterni. Volo ꝑsuadere
q̄ si scripserimus litteras nostras cū pugil-
lari peccati: expectam⁹ mortez. tūc eñi iudica
buntur mortui ꝓm scripturam repertaz. In
illis rogo depōamus viciū τ radēdo illō scri
bamus lr̄as nostras rubeas de memoria pas
sionis ħ est nimiuz charitatis vel si aliter sa-
larium peccati τc.

¶ Quo ad primam partez que est de peccati
detestatione. Volo persuadere q̄ caueamus
a peccato: quia ex peccato damnari nulla ve
sania maior: propter mala que facit in ħ mū-
do. Jam vidimus octo incommoda τ dam-
na secunduz octo litteras. Sequitur littera
J. Peccatum est indignationis diuine pro-
uocatiuum. Habem⁹ textum figurā τ rōem.
Textus est Ezechielis nono. Iniq̄tas iuda τ
hierusalē magna est valde. Idcirco non par
cet oculus me⁹ neq̄ miserebor. Et Leuitici.
xxvi. dr̄. Si aūt ambulaueritis ex aduerso co-
ram me egestate conficiā vos τ omni male-
dictione que sequitur. Figura seu hystoria q̄
tum ad indignationem diuinam. Capite a
secundo capitulo Judicum vsq̄ ad vltimū:
τ primi. ij. iij. τ. iiij. Regum Omnes illi libri
probati sunt. In libro iudicum dicitur. Ad-
diderunt filij israel facere malum coram do
mino τ misit illis τc. Et rursum misit illis
Jepte. τ nō cessauerūt vsq̄ ad vltimū. iiij. Re
guz vlti. Ratio est bona. Et casus est patēs.
Quid dicit Pau. ad Ro. iij. Deus verax est: ḡ
cū iust⁹ sit displicet omē malū. Ideo maloꝝ
multipricatio est diuine iusticie indignatio
nis ꝓuocatiua. ideo. Gen̄. vi. Vidēs de⁹ mul
titudinē maloꝝ dixit. Penitet me fecisse ho
minē. Volo dicere q̄ debemus reliquere sta
tuz pcti τ nō īmerito: qm̄ est ire diuine ꝓuo-
catiuū. Habem⁹ textū quō creator ostendit
Eze. pctā enormia ciuitatis hierusalē cui di
xit. Iniq̄tas iuda τ hirl'm magna est valde:
pctm̄ est nimis grāde. Et ideo nō ꝑcet ocul⁹
meus neq̄ miserebor quin faciam iusticiaz.
aliq̄n creator dicit. Penitet me creasse homi
nē. Precor iesu xp̄o q̄ non peniteat euz rede
misse nos. Relinquam⁹ vetus testamentum
accedam⁹ ad nouū. queram⁹ gratiā q̄ insti-
tuit τ ordinauit leticiaz. sine defectu fuit pp
indignationez saluatoris τ ꝓpter nr̄a pctā.
Veniam⁹ ad magdalenā τ petam⁹ ei. domi
na fuistis peccatrix: si mānsissetis in pctō q̄d
fuisset de vobis. vel potuissz dicere. Odiosi st
deo impius τ impietas ei⁹. Sap. xiiij. τ ō pe.
di. ij. sūt pluresꝰ. Scio dn̄z inimicū esse oī cri
minoso. Jō vt cognouit magnitudinē turpi
tudinē τ m̄ltitudinē: cucurrit ad me fontez.
Vn̄ dic̄ sapiēs: q̄ pctōres τ pctā sūt in irā di
uinā: sūt in odiū dei. ꝓpterea vt magdalena
cognouit multitudinē τ turpitudinē pctōꝝ
suoꝝ iuit ad mīe fontē. Quid vocat̄ magni
tudinē pcti. Sūt hic mille qui nō pn̄t ꝓferre
verbū nisi dicāt dyabol⁹ habeat ptez τc. An
sit magn⁹ casus: Tho. in sūma cōtra gētiles
referendo dictuz senece pagani i cathalogo⁹.
Senecā nō mirarer nisi a paulo legissē: τ sic
nescio si pagan⁹ sit. Tho. dicit post eū. Nō ē
possibile oīa pctā fore eq̄lia: q̄ nō oēs virtu-
tes sūt eq̄les. iō q̄nq̄ vna ē potior: alia āt eq̄-
lis: τ sic opz q̄ pctm̄ ꝟtuti potiori ↄriū sit exe
crabili⁹ τ mai⁹: τ sic vnū dr̄ mai⁹ τ aliud par
uuz. ħ tn̄ posito nullū est sic ꝑuū q̄n ducat ad
mortē. Sunt ne hic maq̄relle τ mulieres ho
noris que hn̄t filios τ nō a suis spōsis: τ ali
q̄n ꝑturierūt abortiuū: an nūc querūt vindi
ctā: an hoc sit magnum pctm̄: vere ita. τ q̄uo
cognoscit̄: Si vna esset mulier q̄ cōburi debe
ret diceret̄ q̄ nō fecit ꝑuū casuz postq̄ mors
sequit̄. Sic vt cognouit q̄ pctm̄ suuz erat ita
magnum τ indignatio xp̄i erga eā τ q̄ opor
tuit xp̄m mori ꝓpter pctm̄ tūc cucurrit ad fō
tem mīe vbi lauit se. Quod remedium: volo
ꝑsuadere q̄ postq̄ pctm̄ prouocat iraz dei di
mittamus illud. Dn̄i mei domus burgundie
fuit destructa, flr̄ τ britanie. Rogo deuz q̄

nõ sic agat de regno isto. Est vnus ensis ꝓ⸗
pe nos. vñ in Apoca. xiiij. dr. Mitte falcē in
terrā vere veniet tpus falcandi. Et sicut vi⸗
detis ꝙ qñ messor venit cū falce oīa capit et
radit excepta vna parua herba q̄ plicat se. et
sic euadit ictū. Sic pctā nr̄a querunt vindi⸗
ctā corā deo. Dñi aduocati relinquam⁹ ma⸗
laꝫ cāꝫ. Et vos gentes religiōis emēdate vos
si nō: hēbitis salariū pcti. Iuxta thema.
¶ Restat venire ad secūdam ꝑtem. frat̄ mo
netis dimittere pctm̄ ꝛ acq̄rere gratiaꝫ dei.
quō faciemus vt gratiaꝫ possim⁹ recuꝑare?
Quattuor ꝑsone inuenerūt grām dei.
Primo Noe: qr fec̄ oīa q̄ p̄cepit ei de⁹.
Scđo abrahā qr dimisit t̄rā ꝛ domū p̄ris sui
Tertius loth. Geñ. xix. cui dixit āgel⁹. Egrede
re ꝛ salua aīam tuam in monte saluū te fac.
Va ha dicit loth dñe mi qr inuenit seru⁹ tu⸗
us grām corā te nō possum in mōte saluari
ne forte apprehendat me malum et moriar.
Est ciuitas hic iuxta: ad quā possum fugere
ꝑua ꝛ saluabor in ea. Loth erat in sodoma
q̄ corruit in abyssuꝫ cū alijs quattuor ciuita
tibus. Angel⁹ dixit illi. Festina fuge extra ci
uitatem ꝛ vade vsq; ad montē ꝛ caueas ne
respicias post tergū: sed ascende in monteꝫ.
Va dicit loth heu dñe qr inueni grām coraꝫ
te si nō possum ascēdere montē saltē ꝙ sim
saluatus in illo ꝑuo villagio. vade vltra. Et
ecce repētinuꝫ fulgur: ꝛ pluit suꝑ sodomam
ꝛ gomorrā sulphur ꝛ ignē a dño de celo ꝛ ve
nit magnū tonitruū ꝛ fulguratio ꝛ totum
corruit in abyssuꝫ. Et mulier ibat post loth.
cui dicebat venite ꝓperate p̄cor. ꝛ qñ ip̄a fu
it supra montē aspexit post terguꝫ ꝛ versa ē
in statuaꝫ salis. Vultis saluari domini: hoc
tangit vos mendicantes si nō viuatis ꝺm te⸗
norē regule. ꝛ tangit scholares ꝛ dñas faciē
tes banqueta ꝛ gñaliter om̄s. ¶ Dñi vultis
hr̄e gratiā: vere opꝫ exire ciuitatē sodomo⸗
rū. i. opꝫ dimittere occasiones. Ambro. bene
ponit. xxiiij. q. i. c. nō turbat̄. Et Sap. i Pro⸗
uer. Qui cū sapientib⁹ gradit̄ sapiens est. a⸗
micus auteꝫ stultoꝝ similis illis efficietur.
Prouerbioꝝ. xiij. ambro. Non turbatur na⸗
uis in qua erat Petrus: turbatur nauis in
qua erat iudas. Fugiam⁹ iudā fratres fugi⸗
am⁹ ꝓditorē ne forte cū illo submergamur
Vultis hr̄e grām dei? fugite malos. Iuue⸗
nis religiose amice vis saluari? dimitte con
uentū in quo vita pcti ducit̄. di. xlvij. c. ꝙtū⸗
libet. ꝛ sunt v̄ba augus. Sicut nō inueni me
liores ꝙ qui in monasterijs ꝓfecerūt: sic nō
iueni deteriores ꝙ qui defecerūt. Dicatis dña
magdalena quō habuistis grām dei? certe
iueni illam pctā fugiendo ꝛ loca reliquendo
Si haberem linguā gregorij dicētis excusan
do se. Cogitāti mihi d̄ marie penitētia flere
magis libet ꝙ aliq̄d dicere. Cui⁹ eñi vel sa⸗
xeū pectus ille huius peccatricis lachryme
ad exemplū penitēdi nō emoliant? Conside⸗
rauit eñi q̄d fecit ꝛ noluit moderari q̄d face⸗
ret. Discite quo dolore ardet: q̄ flere int̄ epu⸗
las nō erubescit. Si habereꝫ linguā Viero.
q̄ sciebat totā scripturā ꝛ origenis totā do⸗
ctrinā: nihil possem meli⁹ exp̄imere ad fugi
endum pctm̄ nisi facere penitentiā. Veniat
magda. ꝛ dicat q̄d fecit ad habendū gratiā.
Primū est satisfactio.
Scđm est eleuatio.
¶ Unde septē sacrificationes fecit magdale
na q̄ notant̄ in euāgelio.
Prima est pctm̄ declinādo stans.
Secūda erubescendo retro.
Tertia se hūiliando secus pedes dñi.
Quarta dolēdo lachrymis cepit rigare.
Quita capillis ad tersionē exhibendo.
Sexta osculabat̄ pedes dñi.
Septimū vnguentū effundendo ꝛ vnguen⸗
to vngebat: ꝛ effudit suꝑ caput.
¶ Audite dñi dic̄ gre. Cogitāti mihi de ma⸗
rie magda. pnīa ꝛc. O de⁹ estne q̄d g̃ debꝫ di⸗
mittere pctōr? fuistis pctōres: reuertimini ad de⸗
uꝫ ꝛ dicite, mō tu es ita bon⁹ sic̄ tu eras tūc.
Et q̄d fec̄ magda. fec̄. vij. q̄ vtinā faceremus:
qr nunq̄ ꝑsona q̄ h̄ faciet a deo separabitur.
Prīo stās. p⁹ ꝺmonē erat stās ꝛ firma ī ꝓpo
sito. Venerūt mūdani q̄ credebāt eā ducere
ad domū. dixit ill̄. dimittatis. Ve dña ꝓ vno
ꝺmone estis iā sic mutata. dic̄ greg. Discite q̄
dolore ardet ꝛc. Audito ꝙ xp̄s erat in domo
pharisei venit cū erāt ī mēsa ꝛ īgressa iec̄ se
ad pedes xp̄i retro ꝛ stās cepit lachrymis ri⸗
gare pedes eius ꝛ videbat̄ ꝙ essent duo riui
fontis viso ꝙ pedes lutosi erant tpe hyemis
Et quid tunc poterat dicere? an pater noster
vel miserere mei deus? nō nō: sed nihil dice⸗
bat sed lauit. Et poterat dicere in corde suo.
O dulcis saluator tu dixisti ore ꝓprio ꝙ ve⸗
nisti ad saluandū peccatores ꝛ ego sum ma⸗

rima peccatrix fac mecū pco2 miaz:nō sā di gna loq tecū pnto tibi corp⁹ meū ⁊ aiam. Q qt habuit i se oblectamēta: tot obtulit de se holocausta. Et dicebat symō i corde suo. Hic si eēt ppheta ⁊c. Cui xps. Symō volo tibi aliqd dicere. dic pcessū illū. recte iudicasti. vi des hāc mulierē itraui i domū tuā ⁊ nō de disti m aquā ⁊c. Hoc tāgit vos mēdicātes: q nunq̄ habuist pfectā ptritionē. recepistis xp3 ⁊ nō mūdast pedes ill⁹. Hoc ēt tāgit mū danos ⁊ mlieres dissolutas. Ingressus sū in domū tuā ⁊ nō dedisti m osculū. Ex q̄ āūt i gressa ē hec non cessat osculari pedes meos. Silr iestoie las ⁊ altere nō dedisti m aquaz pour moy recōforter. Hec lachrymis ⁊c. Et tūc xps dixit bonū vbū. vtinā de nob dicat sic. Remittunt tibi pctā tua vade i pace. Dni reqstaz esē hic: Uos dñe mūdane nunq̄ in grediemi paradisū donec vob illō dicat. Uer tit se ad magdalenā dicēs ei. Magdalēa di mittuntur vobis pctā vra ite. Uidetis quō nō pdidit penā: nec aspexit retro: q2 nō offen dit post. Ecce quō reliquit sodomam ⁊ cum sancto loth iuenit grās. Quā nobis cōcedat q̄ sine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

Sermo vndecimus.

Tipendia pcti mors ⁊c. ¶ In episto la dñice precedentis Pau. volebat persuadere q̄ di mitterem⁹ pctā: si nō: sala rium taxatuz est. s. mors eterna. ⁊ si q̄ramus grām dei non pdemus penā nostrā. Et ad h̄ cognoscendū duo puncta. grauitatē peccati et excellentiaз gratie dei. dicit Pau. q̄ nihil melius q̄ cognoscere saluatorē crucifixum. Frater qd placet vltra dicere de illo crucifi xo: dicamus cū Dan. arborez in medio terre positā magnā fortem cuius sūmitas tange bat celuz: rami et folia pulcherrima fructus erat abundantissimus valde. Et bestie et a nimalia requiescebāt sub arbore. dicebā he sterno sermone de mane q̄ in hoc mundo il ya trois manieres de gēs: vt. s. Dicebaз post prādiū q̄ bestie ⁊ aialia requiescebant sub ter arborē. Quod est hoc dicere. Aspicite cri minosum. Quādo aliqs aliqō crimē cōmi sit ⁊ fecit casuз mortis si pōt habere aliquem platū vel principē ponit se sub alis illius et euadit ictū ⁊ mortē. sitis securi ⁊ nō dubite tis q̄ si scapul suis nō obūbraret tibi et nisi sub penis ei⁹ sperarem⁹: ⁊ nisi essз meritum xpi talia pctā nō flerēt qn iusticia dina appo neret manū. Quid hoc custodit. itrouit ēm i ipm celū ad interpellādū p nob dic̄ Pau. Restat ⁊ sequit i textu. In ea puersabant vo lucres celi. Et ex ea vescebat ois caro. q̄rerez libent Dan. qui sūt volucres celi habetis qō dicit ps. Oia subiecisti sub pedibus ei⁹ oms bestie volucres celi. ⁊ aues celi quidā ascen debant sursum alij descendebant inferius in aquam. Debemus itelligere q̄ in opere quin te diei que est iouis formauit creator ex ea dem mā aues ⁊ pisces: ⁊ i hoc apparet diui na iusticia: volucres ascendunt superius pi sces manent in aqua. Bonauentura dicit q̄ signum est q̄ oēs sum⁹ de eadem materia. Aliqui volant superius ad celū. alij vero de scendūt in infernū. Quid vocatis vos aues q̄ volant superius: vere sunt ille de quibus Pau. ad Philip. iiij. Nostra cōuersatio in ce lis est. Aues iste sunt spūs deuoti ecclesiasti corum ⁊ religioso2 bonarum puellaz ⁊ mu lierū que p eleuando corda ad deū non iue munt efficatius ⁊ melius mediuз q̄ medita ri in passione xpi. Sed pater q̄ ngn h3 alas quō volabit: est quidā grossus hō pondero sus quō volabit: detis nobis aliqō documē tum p volando. Uos habetis in euāgelio q̄ si quis vult venire post me abneget semet ipsum ⁊c. Math. xvi. ca. ⁊ eiusdē. x. Qui non accipit crucem suam quotidie non est me di gnus. Retinete ⁊ subueniat vobis: quil nya ne si ne q̄. dicit ps. si quis ⁊c. Non de lapidi bus preciosis accipiat crucē: quia tunc pau peres nō possent eū sequi. nō de auro vel ar gento quia tunc minores nō pessent eū seq. sed op3 habere crucē factā de virtutibus: et quādo habebimus poterim⁹ faciliter volare in arborē. Et sicut videtis q̄ in cruce sunt q̄t tuor brachia: sic oportet habere actionē quat tuor virtutū correspondentiū quattuor bra chijs naturalib⁹ cruc̄. Primū est timor sup plicij: ⁊ vadit vsq̄ ad infernuз. Dñe nunquid scitis facere crucē ad essendū virtuosuз. Di cit xpus. si habeatis crucē sup vos et me seq̄ mini saluabimi. op3 ergo h̄re crucē virtutū. Et primū brachiū qō est inferius in ymovo catur timor supplicij: ⁊ vadit vsq̄ ad infer

nū.vnde Ecclesi.i. Timor dñi expellit pecca⸗
tū. Et eiusdē.vij. Qui timet deū nihil negli⸗
git. Et eiusdē.xiiij. Tior dñi fōs vite. ⁊.xxiij.
Nihil meliꝰ ꝙ tior dei. Et eiusdē.xxvij. Nisi
te in tiore dei instāter tenueris: cito subuer⸗
tetur domꝰ tua. ⁊ ysa.li.c. Leuate ocl'os vr̄os
⁊ respicite sursuꝫ ⁊ i terra deorsū aspice para
disuꝫ ⁊ inferiꝰ infernū. Et si habeat̄ hoc bra
chiū cruc̄.s. timorē expellet vicia ⁊ deponet
oēꝫ negligētiā. ⁊ tior dñi ē fōs vite. Prouer.
iiij. Et q̄ nō hꝫ hūc tiorē impossibile est ꝙ ꝑ⸗
seueret in bonis oꝑibꝰ. O frater facile ē di⸗
ctu: vtinā haberemus ita facilit' sic̄ dicitis.
¶ Quid vocat̄ vos timorē dei: vere ē timor
supplicij. habet̄ qꝺ dic̄ Job.ix. Verebar oīa
opera mea sciēs ꝙ nō parceres delinquēti.
Et si is cuiꝰ consciā nō reprehēdit eū in tota
vita sua v̄berat' de oꝑibꝰ suis: q̄d faciet ille q̄
nihil boni egit. Reuertam̄ ad deū: quia si nō
habeat pietateꝫ de nobis male accidet et su⸗
mus in periculo. ideo Job dicebat qui erat
vxoratus qui filios et filias habebat. de illis
non faciebat meretrices ⁊ cōueniebat iuste
cū seruis suis. similiter dicebat conscientia
non me reprehendit in tota vita mea: ⁊ hoc
non obstante verebatur ⁊ habebat pudorem
suoꝝ operum sciens ꝙ deus nō parcet delin
quēti. Unde dicit glosator. Si ille habebat
pietatem de suis operibus q̄ nunꝙ peccaue
rat mortaliter ꝙtum debent timere illi qui
semꝑ sunt in pctō. Quid dicitis vos mūda⸗
ni ⁊ vos beneficiati: vos dñi consiliarij q̄ pro
longatis ꝓcessus ꝓpter dona amicoꝝ: ⁊ vos
dñi pedagogi q̄ expellitis bonos scholares.
Quod remediuꝫ: venite ad arborem et cogi
tate si mortuus fuerit ꝓ vobis: sꝫ pro quia si
petieritis veniā: dabit vobis: si non salariuꝫ
pcti habetis iuxta thematis v̄ba ⁊c̄.
¶ Pro fundamento moueť questio a Bona.
dist.xiiij.iij. Narratio meorū sermonū stat
in duobꝰ punctis. puta maluꝫ qꝺ est esse in
pctō: ⁊ bonū qꝺ est habere grām dei. In de⸗
cisione q̄stionū dixi cū ꝯcedet q̄s in pctō nō
erit remediū q̄n dāneť. ⁊ lꝫ ante ꝓlationem
sententie dñs sua mia mitiget penaꝫ sniā tū
ꝓlata nō erit ampliꝰ mitigatio. Dixi in ali⸗
quo s̄mone ꝙ de ꝑuilegio spāli deus pōt re⸗
mittere pctm̄ sine emēda: sed de regula gn̄a⸗
li oportebit reddere ⁊ reliq̄. Ad iungendum
hāc q̄stionē cū ista restat q̄rere. Utrū sit pos⸗
sibile alicui ꝑsone ꝺ ꝓprio pctō satisfacere?
Dicit bona. ꝙ in pctō mortali sūt duo. Unū
est offensa diuina. Scd̄m est ꝺlectatio iordi
nata. Si de offensa diuīa loq̄mur: nullꝰ pōt
satisfacere nisi in merito passiōis xp̄i. q2 Ac⸗
tuū.iiij.c. Nō est aliud nomē sub celo datuꝫ
hoibus in quo oporteat nos saluari. Si lo⸗
quamur de.ij. scilꝫ delectatione inordinata
hō faciēs qꝺ in se est pt̄ satisfacere tū cū ad⸗
iutorio dei q2 ipse ē q̄ oꝑatur ī nob̄ velle et ꝑ
ficere. ad philip.ij. ¶ Leuate corda q̄d dicit̄
dñi timetis dānari: hoc esset magnū incon⸗
ueniens. Sꝫ frater quare dabā legē sermo⸗
ne honesto. C. ad legē corneliā de falsis. falsi
ficans litteras regis ⁊c̄. Applicabā moralit'
textū Pau.ij. ad Coꝝ.iij. Uos aūt estis epl'a
xp̄i ꝑ fidē vestrā. Qn̄ recipimꝰ sacramentuꝫ
baptismi: vel qn̄ aliq̄s est debite cōfessus. sꝫ.
in aīa illius scribit grām. ꝑ fidē vestrā ille q̄
fregit mādatū reḡ dꝫ ne grauiter puniri: et
q̄ falsificat bullā pape si sit clericꝰ venit de⸗
gradandꝰ ⁊ dꝫ ꝑuari bn̄ficio. Sic q̄ delet gra
tiā in aīa peccando mortalit' dignꝰ est ꝑuari
bn̄ficio celesti. Sꝫ dicet̄. frat' nō est nob̄ ꝯue
niēs ꝙ oēs q̄ peccāt sic dāneneť. nō est hō su⸗
per t'rā q̄ nō peccet in fine. penitentibꝰ et sic
tandē saluabim̄. bn̄ dicit̄ s̄ nō totū. Placet
audire duos textꝰ i antiq̄s ca. corā q̄ aliꝺ in⸗
cipit. Ex lr̄is de dolo ⁊ cōtumatia. vbi habe
tur ꝙ citatꝰ legitime tribus vicibꝰ ⁊ nō com
parēs corā suo iudice cōtumax censeť. Faci⸗
te venire vicariū vr̄m vl' curatū dicat missā
suā ⁊ hēat citationē ⁊ dicat. ad instantiā ꝑ⸗
positi cito talē de tali ꝑrochia ad cōparāduꝫ
corā dño officiali hodie qꝺ iustum fuerit re⸗
sponsurū. Et talis nō vult cōparere. īꝑator
dic̄. ff. de re.iu.l. cōtumatia: ꝙ totiēs q̄tiens
aliq̄s vna vice ē citatꝰ vl' vna perēptoria ꝓ
tribꝰ ⁊ nō vult cōparere tal' est ꝯtumax: ⁊ ꝑ
ꝯn̄s est excōicatꝰ. dic̄ decretal'. O dñi q̄tiens
fuist̄ citati. Audiuist̄ q̄d dic̄ saluator aliq̄bꝰ
ciuitatibꝰ q̄bꝰ dedit maledictionē. Ue tibi
bethsaida ⁊c̄. q2 si i tyro ⁊ sidone facte fuissēt
v̄tutes q̄ ī te facte sūt fortassis tāgit liberuꝫ
arbitriū. dic̄ glo. ī cinere ⁊ cilicio egissent pe
nitētiā. Luce.x. Placeat audire citationes.
Prouer.i. Uocaui ⁊ rēnuistis vocaui ꝑ inspi
rationē extendi manꝰ meas ꝑ beneficioruꝫ
collationē ⁊ nō fuit q̄ aspiceret. despexistis
omne cōsiliū meū per predicationē ⁊ exhor⸗

tationē. ꝛ vltra. Increpatōnes q̄ꝫ meas ne⸗
glexistis. Quid faciet creator ill'? ego q̄ꝫ i ite⸗
ritu vr̄o ridebo. Dn̄i habetꝫ ne gētes eccl'ie te
nētes meretrices: habetꝫ ne maq̄rellas? emē
datꝫ vos? dimisistꝫ ne pctā publica? vere nec
ꝑ respiratione nec ꝑ p̄dicationē voluistꝫ emē
dare. Rogo ꝙ deꝰ nō mittat excōicationem.
Nunq̄ officialꝭ denūciauit aliquē esse excōi
catū sic faciet dn̄s. Discedite a me operarij
iniq̄tatꝫ nō noui vos. Luce. xiij. Fuistꝫ ne ad⸗
moniti fugere pctm̄? Vos mēdicātes fuistis
ne admoniti seruādi statū vr̄m: ꝛ regulā ve⸗
strā sic alios docetꝫ? Vos dn̄e nō plꝰ portare
tunicas dissolutas. Quod remediū? volo sua
dere postq̄ totiēs fuimꝰ corā iudice eterno
citati ꝑ emēdādo vitā nostrā: veniamꝰ ad eū
ꝛ doleamꝰ de pctō. si nō: q̄ noluerit se corrige
re: salariū pcti oportebit portare erit mors. d̄
qua d̄r i Apoc. ix. In illa querēt hoīes mortē
ꝛ nō iuenīēt s̄ fugiet ab eis. Dn̄e timetꝫ mori
vere veniet tp̄s i quo q̄retꝫ mortē ꝛ nō iueni⸗
etis. Queramꝰ ḡ grāꝫ dei hoc ē qd̄ d̄r i ꝑposi
tione preinserta. stipēdia pcti ꝛc.

¶ Quo ad p̄mā partē q̄ est de pcti detestati⸗
one volui dicere ꝙ posito q̄ nullꝰ esset ifernꝰ
ꝛ nō esset nisi malū ꝛ dānū qd̄ in h̄ mūdo ha
bemꝰ ꝑ pctō adhuc sufficeret ꝑ hoc cauēdo
Restat vt meliꝰ icōmoda retineatꝫ. declara⸗
ui illa s̄m ordinem lr̄arū alphabeti. ¶ Seq̄⸗
tur k. Pctm̄ mortale ē karissimū diuinorum
dissipatiuū. De hoc habemꝰ textū figurā et
rationē. Textꝰ est hiere. i lamētationibꝰ. Tre
nor. i. Manū suā misit hostꝫ ad oīa ꝛc. Qua
re: q̄ ingresse sūt gētes. i. vicia i sāctuariū. i. i
ꝯsciētiā tibi dedicatā. Figura ē. i. macha. i.
Ascēdit aūt āthiocꝰ hierosolymā i. multitu⸗
dine graui: ꝛ itrauit i sctificationē cū supbia
ꝛ accepit altare aureū ꝛ cādelabrū lumis et
vniuersa vasa eiꝰ ꝛ mēsā ꝑpōnis ꝛ libatoria
phialas mortariola aurea velū ꝛ coronas or
namētū aureū quod i facie tēpli erat: ꝛ ꝯmi
nuit omīa ꝛ accepit argētū ꝛ auꝝ ꝛ vasa cō
cupiscibilia ꝛ sublatꝫ oībꝰ abijt in terram su⸗
am. Ratio est bona: pctm̄ mortale destruit
charitatem ꝛ charitas est forma virtutum
donorū beatitudinū ꝛ oīm operū meritorio
rum. forma sublata seu remota a corpore re⸗
manet corpus mortuū: sic remota charitate
remanet aīa mortua. Leuate spūs. Dn̄i qui
estis occupati singulis diebus q̄ debetis san
ctificare sabbatum qd̄ est dies dn̄ica ꝛ san⸗
ctificare est applicare suū corpus ꝛ spirituꝫ
suū deo ꝛ sanctis. Et q̄n estis in ecclesia co⸗
gitate si cōsciencia sit sine mortali: dicendo
fui ne ego in banquetꝫ in nuptijs? habui ne
desideriū malū ꝛ inordinatū q̄ hoc est pecca
tum. Non solū cōcupiscere dicit augu. in re⸗
gula sed velle cōcupisci vtiq̄ꝫ criminosuꝫ ē.
Non recordabor a mea vltima ꝯfessione ali
qd̄ pctm̄ in particulari sed de oībus in gn̄ali
peto deo veniā dabo penā ad ꝯfitendū: pre⸗
cor vt pcatis mihi. Et pater q̄d vultis. qd̄ h̄
faciamus. dn̄i ponamꝰ casum ꝙ nunq̄ de⸗
beremꝰ dānari: ꝛ ꝙ nō eēt infernꝰ tn̄ charis⸗
mata diuina sūt remota ꝑ pctm̄. charisma⸗
ta tm̄ valet dicere sicut carū donū ꝛ nihil ē
aliud q̄ dona q̄ dat nobis creator noster vt
vij. dona spūssancti: ꝛ talia sūt cara digna ꝛ
nobilia. vij. virtutes ꝛ beatitudines i aīa sꝫ
cara dona ꝛ spūalia ꝛ ꝑ mortale destruunt.
huiꝰ habetꝫ figurā nec est fabula. Legimus
de quodā hoīe dānato vocato anthio. ij. Ma
cha. ix. Erat quidā pessimꝰ oīm existentium
supra terrā ꝛ mō est bene solutus: orauit ad
dn̄m a quo nō erat miām ꝯsecuturꝰ: venit i
hierusalē cū peditibꝰ ꝛ cū equitibꝰ ꝛ mltitu⸗
dine magna. Et ingredit̄ templū ꝛ cepit al⸗
tare aureū ꝛ ornamentū auri ꝛ candelabruꝫ
aureū ꝛ oīa cepit ꝛ fregit totū: ꝛ cepit argen
tuꝫ ꝛ thesauros absconditos ꝛ tulit oīa. O
pctōres quicq̄d est scriptū in testamento ve
teri: ꝛ in figura xp̄us declarat in parabolis.
Luce. x. Homo quidā descendebat de hieru⸗
salem in hierico ꝛc. Et quid fecerunt ei. qui⸗
dam spoliauerūt eum ꝛ dimiserunt eum nu
dum sicut venerat de ventre matris. Et ad
huc peius fecerūt: q̄ plagis impositis abie⸗
runt semiuiuo relicto: ꝛ si samaritanus non
venisset ille nō remāsisset. Et q̄s est anthio
cus qd̄ templuꝫ dn̄i: ꝛ quis est q̄ incidit ꝛc.
Hiero. dicit ꝙ anthiocus iterp̄tatur pauꝑ.
silens vel silentiuꝫ. paupertatis est ille q̄ est
pauꝑ qui nō loquit̄. anthiocus est diabolus
ꝛ venit in hierusalē hoc est in aīam hierusa
lem que edificat̄ vt ciuitas: ꝛ in templum. i.
in locum vbi deus dꝫ locari: ꝛ capit altare h̄
est volūtateꝫ. Altare de terra facietis mihi
dicitur. Exodi. xx. Candelabruꝫ est intentio
recta lucerna corporis tui et debent esse ibi
vij. dona. mortaliū cōtritionis. vbi tereban⸗

tur vnguēta repñsentāt virtutes ⁊ potētiā: au
rū ⁊ argētuꝫ sūt bona opa: veniat pctm̄ moꝛ
tale totū est ōstructū ⁊ dissipatū. Faciamus
coꝛrelariū. Si ꝑ vno pctō moꝛtali tal' fit dis
sipatio ⁊ ruina quid de cētū de mille ⁊c. Qō
remediū. ⁊ dic̄ Pau. ad Roma. ꝑmanebimꝰ
in pctō. Absit. suadeo igit̄ postꝙ tanta mala
fac̄. Reijciamꝰ illō ꝓcul' a nobis: agamꝰ peni
tentiā: si q̄ nō il nya ne si ne q̄: opoꝛtet cuꝫ an
thio. damnari. Iuxta themat̄ ṽba ⁊c.
¶ Scda pars. frater postꝙ ꝑsuadetis ꝙ moꝛ
tale tot mala facit ī aīa quid faciemꝰ: gratia
aūt dei vita eterna. Iā vidimꝰ. xij. effectꝰ q̄s
gratia fecit in aīa. in quo statu debemus esse
ad recipiendū grām dī: In scriptura q̄ttuoꝛ
inueniūtur q̄ habuerū hāc gratiā. Noe fecit
oīa ⁊c. Abrahā qꝛ dimisit terrā. Geñ. xij. Egre
dere ⁊c. ⁊ loth. Geñ. xix. qꝛ dimisit sodomam.
Dñi aūt h̄ faciat ꝑ hēndo eā. seruet p̄cepta
sicut Noe. dimittamꝰ terrā sic̄ abrahā: hoc est
alienū: ⁊ carnalitatē ⁊ inuidias ⁊ rancoꝛes:
vadamꝰ extra sodomā sicut loth: hoc est di-
mittantur societates male. An respiciatur
retro in paschate, post receptionē coꝛpis xp̄i
Iteruꝫ vaditis illuc. supponamꝰ ꝙ q̄dā dñа
hec oīā fecerit: alias fuit confessa: seruat dei
p̄cepta nihil hꝫ de alieno nec supbiā nec lu-
xuriā ⁊c. vitat malas societates nec se ampli
us intermiscet ō talibꝰ. An opoꝛteat ꝙ hēat
adhuc aliq̄d' ad habēdū grām dei. Ita vere.
Luce. i. Inuenisti graꝫ apud dñm. quare: qꝛ
respexit humilitatē ancille sue. humileꝫ spū
suscipiet glīa. vbi est hūilitas ⁊ ibi sapientia
Deus supbis resistit hūilibꝰ aūt dat graꝫ. Ia
cobi. iiij. Uultis inuenire graꝫ dei: sic fr̄. quid
faciemꝰ: vere nos hēmꝰ q̄rtā ꝑsonā q̄ inuēit
Quid vltra faciendū est. habemꝰ personaꝫ q̄
hoc docet nihil post deum in trinitate ⁊ iesū
xp̄m in humanitate; magis nobis ꝓpiciatur
ꝙ ipsa est virgo gloriosa. cui angelus dixit.
Aue grā plena dñs tecum. ⁊ addidit. Inueni
sti gratiaꝫ apud deū. Sed quō īuenisti an sit
ꝑ permittendo tangi in sinu ⁊ poꝛtādo bou
quetum iuxta mamillas: vñ Berñ. celi ciuiū
in se ꝓuocabat aspectus gēmis virtutum ad
oꝛnata vt in sui concupiscentiā regis animū
inclinaret ⁊ ad sui saluationem angelicos ce
tus imitaret. Placuit quidem deo per virgi-
nitatē ⁊ humilitatē plus tñ ꝑ humilitatem.
nec virginitas placuisset si humilitas defu-
isset. Scriptura dicit ⁊ illud derunciat euan
geliū sanctū ꝙ virgo inuenit grām ⁊ a pctō
fuit p̄seruata: nec in pctō oꝛiginali nūꝙ fuit
cōcepta. vñ in reuelationibꝰ q̄s fec̄ btē Eliza
beth ṽgo maria supple dꝛ qō dic̄ cognate sue
Amica dei ⁊ ancilla filij: nō obstāte ꝙ fueriꝫ
preseruata ab oī pctō feci tantā diligentiam
ad fugiendū occasionem pctī ac si cadere de-
buissez. Et si illa q̄ nō poterat cadere se h̄ mō
ſuabat deū offēdere: quō nos q̄ quotidie euꝫ
offendimꝰ poterimꝰ esse securi. vñ Berñ. dic̄
ꝙ celi ciuiū in se ꝓuocabat aspectꝰ. ⁊ Boñ.
in. iij. di. iiij. Prouocabat filiū dei ad descen-
dendū in vterū suū: ⁊ angelos inuitabat ad
salutandū eā: nō ꝙ se dignā reputaret ꝑ se s̄
per suam humilitatem se reddebat dignam.
⁊ taliter ꝙ posito ꝙ fuisset virgo non fuisset
deo placens nec gratiam inuenisset: nisi per
humilitatem. Uñ hēmus lectionē q̄ est in lu
ca de sua ꝓfundissima humilitate. Cū bñ ꝑ
omīa feceritꝭ q̄ precepta sūt vobis: dicite serui
inutiles sumꝰ. Lu. xvij. O deus eterne si ſui
sunt inutiles vel se reputare dñt: qui per oīa
bñfecerunt quō digni erūt q̄ nūꝙ aliq̄d boni
egerūt. Estis hic dñi q̄ñ datis elemosynaꝫ vi-
det̄ ne vobis ꝙ deꝰ vob̄ teneat̄ ⁊ q̄ñ amittitꝭ
filiū ꝙ deꝰ vobis faciat iniuriā. O ppl'e ami
ce humiliami sub potēti manu dei. q̄d vocatꝭ
vos hūiliare. Loq̄mi de oibus nihil ē seclusa
grā gratū faciēte qō debeamꝰ plus deſidera-
re ꝙ hūilitatē. Frēs mei dicit xp̄s cū bñ per
oīa feceritꝭ ⁊ fugeritꝭ pctm̄ dicatꝭ. adhuc serui
sumꝰ iutiles. ⁊ si illi se reputare dñt inutiles
q̄ continue bñ egerūt. q̄d dñt facere q̄ nunꝙ
bñ egerīt. Hūiliami ppl'e amice sb̄ potēti ma
nu dī. qꝛ hoꝛrēdū ē icidere ī manꝰ dī viuētis.
Hūilietꝭ vos ⁊ osculate terrā. Filie regtiami
dō qꝛ si placuit retrahere vos a pctō: ⁊ si vide
atis aliq̄s q̄ male viuāt: dicatꝭ o dñe nisi p̄ser
uassetꝭ fecissē deterꝰ illis. creatoꝛi sit honoꝛ.
Hoc faciēdo hēbitꝭ verā humilitatē vobiscū
⁊ grām: quā ꝓcedere dignet̄. Amen.

Sermo duodecimus.

Tipendia
pctī moꝛs ⁊c. Ad cognoscē
dū q̄d sit moꝛtale ⁊ excellē
tiā gratie nihil meliꝰ ꝙ co
rā oculis habere passiones

xpi. Quid dicerem adhuc de ea volucres ceteri conversabantur in ea. Dan.iiij. Utinam sic affectu esse predicare possem vos ducere ad arbores. Unde frater egidius socius beati francisci patris nostri septies rapiebatur in contemplatione. Et dicebat beatus franciscus, quilibet non est avicula ad volandum frater egidius. Et in veritate non quilibet est magister oportet ad minus habere desiderium volandi in ea. Et frater quomodo habitabimus in ista cruce. Audite et cum eo crucifixerunt duos unum a dextris et alium a sinistris: medium autem iesum. Jo.xix. Habemus in nostro euangelio quando iudei crucifixerunt xpm erant et duo latrones unus a sinistris: et iste fuit damnatus. Aspicite dominicam crucem portabitis quia si habuistis crucem mali latronis damnabimini. Unde hugo de claustro anime aperuit pro volando oportet habere crucem quattuor brachiorum. Primum vadit usque ad infernum et vocatur timor scilicet damnationis. hic timor debet nos tangere: quia sic dicit Pau. ad Heb.x. Irritam autem quis faciens legem moysi duobus aut tribus testibus morte moriatur. quantomagis putatis eum duriora promereri supplicia qui spiritui gratie contumeliam fecerunt. In lege moysi habebant precise agniculos turtures etc. et qui frangebat legem sine misericordia ponebatur in morte. De dicit pau. si talis occidebatur qui deum blasphemabat vel sabbatum violabat: quomodo xpianis accidet quibus suppliciis digni sunt qui ponunt xpi sanguinem sub pedibus. Secundo ergo loco oportet altius ascendere et venire ad brachium sinistrum: et est dolor peccati. docebat hoc brachium habere Hiere. Trenorum.ij. deduc quasi torrentem lachrymas per diem et noctem non des requiem tibi neque taceat pupilla oculi tui. Domini vultis habitare in cruce et volare cum auibus. Unde Bon. libro de arbore vite dicit. O quisquis es qui ad vocem ancille impetentis crimis tua xpm negasti voluntate vel actu: egredere cum petro foras et lachrymis te ablue: geneque tue inebrietur amaritudinis absinthio et dolore. domini vultis cognoscere malum vestrum: habete dolorem de peccato. habendo dolorem habete memoriam passionis xpi crucifixi. Et frater quomodo habebimus dolorem de peccatis facile est dicere Bonauentura tria ostendit in suo libro et dat tres vias.

Per viam vnitatis.
Per viam compassionis.
Per viam assimilationis.

¶ Per viam vnitatis considerando eum qui pro nobis passus est et hec protulit quia frater amicus. Secundo per viam compassionis in compatione ad alios dolores. Tertio per viam assimilationis tolerando has penas cum eo. domini si placet dicatis nunquid conamini flere passionem xpi. Certe non est dignus habere effectum passionis nisi participet in dolore passionis: et qui non sentit passionem nunquam participabit resurrectionis gloriam, domini si esset aliqua mulier cui si diceretur domina hodie quidam suspendit in patibulo et diceret deus det sibi bonam pacientiam: sed si diceretur maior amicus quem habeatis et cum hoc est sponsus vester et pater et dicit quod estis causa sue mortis. De peccatores qui est mulier cui cor non emolliretur. heu peccatores propter scelus populi mei percussi eum. ysa.liij. Audite domini volate superius et videbitis librum crucis: quere rite quis est ille. certe scitote quod est maximus amicus vester pulchrior terre: dominus animarum et sponsus: sapientior mundi et pater vester. et que est causa sue mortis: vere possumus dicere quod nos peccatores fecimus mori xpm. Et si pro hoc non potest aliud sentire et habere dolorem de peccato cape illam viam: videas Laurentium adustum igne et agatham habentem mamillas extractas et omnia martyria: et vide quod omnes passiones sanctorum non potuerunt adequari passioni xpi. et si non potes aliquid sentire per hanc viam: sentias per tertiam. scilicet per viam assimilationis xpo passo in carne. i. Pe.iiij. et vos eadem cogitatione armamini. Istud tertium est ad habendum fortius. sed et virtuosius. vnde Bonauentu. dicit cape vnum funiculum cordarum et tange fortiter super humeros et adiscas per hunc dolorem: quem dolorem passus est creator noster. flere ergo peccatum est secundum brachium crucis: plorate gentes peccatum vestrum plorando aspicite cor vestrum circa penas xpi tunc contrite gratias. Hvolo suadere. iuxta theatis verba.

¶ Pro fundamento mouetur questio a Bona. dist. xxxvi. ij. senten. Dixi in alio sermone providentis de vestro facto si bene videatur vobis: quia sitis securi quod peccatum est tantum displicens deo quod quando aliquis est in peccato non possumus satisfacere ex nobis. quia dicit Bona. in theologia sua in peccato duo sunt. Est offensa divina que est infinita obiectiue: et vna creatura non potest impetrare veniam nisi esset meritum xpi. secundo est voluptas inordinata de ista cum merito passionis faciendo voluntarie quod in se est deus indulgebit. Restat. Capiamus casum. Ecce vnum malum iuuenem qui adiuit lupanar in quo habuit multas voluptates an sit in peccato sine aliqua pena. Questio est in forma: Utrum possibile sit aliquod peccatum esse sine pena: Respondeo culpam fore sine pena est

impossibile triplici de causa.
Prima ꝓpter rectitudinē diuine equitatis.
Scḋa ꝓpter pulchritudinē mūdialis vni=
uersitatis.
Tertia ꝓpt̄ deformitatē nature peccātis.
¶ De pmo eq̄tas est iustissima ꝛ rectissima
idō ꝑ momētū nō fuit dedec⁹ culpe sine pēa.
Scḋa pulchritudo vniuersitatꝭ ē tāta ꝙ ꝛc. ꝓ=
pterea q̄cūqꝫ ē i culpa ē i pena.iij.nā creata
reliquēs bonū ifinitū ꝑuat̄ eo: ꝛ pēa ꝯsistit
nedū i inflictōe aduersi ꝫ i carētia boni debi
ti. Quid dicitꝭ dn̄i timetꝭ dānari? q̄re: q꞉ dice
bā p⁹ ꝙ qn̄ aliq̄s citat̄ ꝛ nō cōpet qn̄ non est
causa legitima dꝫ esse cōtumax. Applicabaꝫ
moraliter non solū christus nos citauit vna
vice: sed.ij.iij.ꝛ.iiij.vicibus. insuper incessan
ter peccam⁹ nō corrigimus pctā: quid ergo i=
ferenduꝫ est nisi ꝙ sumus excōicati et dam
nati. dicetis frater de istis citationib⁹ audi=
uimus qn̄ nō vadimus ad p̄dicationes. ꝛ si
aliqn̄ vadamus nō attendim⁹ ad predicato=
rem sed aspicim⁹ nostros amatores vel dor=
mimus: ꝛ archidyaconi ꝛ dn̄i ecclesie nō cō=
parent videtur ꝙ nos nō sum⁹ sic̄ contuma
ces sicut dicitis. bene dicitis sed non totum:
quia habetis textū in legibus ꝛ rubrica inci
pit. ff. Quod vi aut clam. l.i. i fine. Similit̄
habetis textū iu iure canonico. c. qm̄ frequē
ter.§.porro. rubrica vt lite non contesta. in
anti. Qui dolo vel maligna fraude impedi=
uit ne citatio ad eum ꝑueniret ꝓinde est ac
si citationē audiuisset. Audite dn̄i fuit qui=
dam clericus ad citandū aliquē ꝛ portauit
vnā citationem: ille cui dirigebatur abscon=
dit se. ꝛ dicet post: nihil audiui: an erit quit=
tus. Dicit impator ꝙ ois sic faciens ꝑ mali=
ciā ꝛ astutiā si nō cōpareat erit ita bene excō
municat⁹ ac si per p̄sentiā fuisset citat⁹. Ro
go ꝙ xp̄s nō faciat nobis sic. legistis ne p̄s.
Dauid dicit. Iniustus vt delinquat in semet
ipso non est timor dei ante oculos eius et in
ore eius iniquitas et dolus. Et noluit intel=
ligere vt bene ageret. Unde glosa imputa=
tur tibi q꞉ ignoras. Ignorātia nō est culpa ꝫ
ipsi est annexa culpa: sed q꞉ cū scire potuisset
addiscere noluit. dn̄i leuate capita. Erat q̄=
dam magnus dn̄s ꝯsiliarius graui infirmi=
tate d̄tētus: apportauerūt sibi corpus xp̄i: ꝛ
dixerūt illi. dn̄e cogitate d̄ aīa ecce corp⁹ xp̄i
ponatur dixit ipse in sacco: ꝛ iusticiam fa=
ciet ꝛ qd̄ equitatꝭ ꝛ rōnis fuerit. dn̄i dixi et ve
rum ꝙ qui emūt beneficia non emūt vt po=
stea faciant bonū forū: ꝛ vos aduocati q̄ vē=
ditis linguas: rō est ꝙ lingua vestra in fine
deficiat. Non erretis. verum est ꝙ potestis
aliqn̄ accipere salariū qn̄ est iustum patroci
niū. Iustū ꝫm qualitatē ꝑsone ꝛ quātitateꝫ
negocij sic tn̄ ꝙ nō formetis incidens aliqd̄
impertinēs ad materiā. dn̄e burgen̄. cogita=
stis ne de aiabus vestris: ꝛ vos qui estis ma
gistri scholariū cogitetis de conscia scholari
um vestroꝝ: ꝛ vos dn̄i mendicantes q̄ vadi=
tis apud innocentes q̄d dicitis. Suadeo ꝙ
ponatis manū ad opus: patres discite filijs
vestris seruire deo: si que non habebitis sa=
larium peccati iuxta verba ꝛc.
¶ Quo ad pmā partē. Itaqꝫ filij isrl̄ hitaue=
rūt i medio cananei ꝛ ethei ꝛ euei ꝛ amorrei
ꝛ pherei ꝛ iebusei ꝯtra eos: tradidit eos i ma
nu regꝭ Mesopotamie ꝛ seruierūt ei. viij. an
nis. Iudicū. iij. Ratio ē bōa ꝛ fūdata i dicto
Pe. ij. pe. ij. A q̄ q̄s superat⁹ ē seru⁹ fact⁹ est.
peccās mortalit̄ volūtate subijcit se diabolo ꝛ
ab eo superat̄: g̃ vt seru⁹ ei⁹ efficit̄. ¶ Audite
dn̄i que ē maior nobilitas i mūdo vere loqui
mini de omib⁹ mūdanis nobilitatib⁹ nulla ē
nobilior libertate. Boeti⁹ de ꝯsolatiōe hoc de
mōstrat vsqꝫ ad aues iclusas i capsella. Detꝭ
ill' auib⁹ q̄cq̄d placuerit: meli⁹ eligerēt modi=
cū volare ꝙ illic eē. ꝛ capite q̄cq̄d volueritis
semꝑ q̄rim⁹ eē i libertate. Inde ē qn̄ vir ali=
quādo dixit vxori. vxor nolo ꝙ pl⁹ frequētes
cum tali. illa appetit loq̄ cū illo licet antea n̄
loqueret̄: et sic de similib⁹. quare hoc q꞉ natu
ra ꝓna est in vetitū: quia defendendo vide=
tur illi ꝙ deponat suaꝫ libertatem. De dea
desperatis de me ꝛ diffiditis: creditis ꝙ ve=
lim male agere. Nec huius oportet mirari.
Casus est patens: q꞉ seruitus est mors ciui=
lis: inde venit ꝙ armiger preelegit mori in
bello ꝙ̄ se reddere alicui hoi vilis conditio=
nis. Sed loquimini de oi ꝫuitute nulla mise
rabilior seruitute pcti. xij. q. ij. c. cū redēptor.
Tū cū liberi essetis iusticie serui facti estis
pctō. vnde eramus creati ad imaginē dei et
redempti xp̄i sanguine ꝛ ad libertatē redu=
cti. ideo Pau. dicit. Uidete fratres ne liber=
tatē carni detis. Caueatis dicit Pau. ne si=
tis ita miseri vt sitis serui pcti. Sed frater
quō sumus ꝑuati libertate. vere xp̄s hoc de=

clarauit iudeis. Joh.viij. Si filius dei libe-
ret vos vere liberi eritis. dixerūt iudei. Nos
si sumus serui: sumus filij Abrahe. Respon-
dit saluator. vere qui se dat peccato seruꝰ est
pctī. Figuram hētur in libro iudicū quō filij
israel hītabāt cū amorreis cananeis ꝛ ethe-
is. Filij israel ceperūt filias eoꝝ in vxores ꝛ
vixerūt ita filij eoꝝ: ꝛ fecerūt malū corā dn̄o
ideo dedit eos in seruitutem de chusanrala
haim q̇ erat rex Mesopotamie ꝛ seruierūt
ei.viij.ānis. Judicū.iij. Rogo ꝙ deus nō det
vos in manꝰ suas. Hiero. dicit ꝙ cusam tm̄
vꝫ dicere sicut tenebrosa iniquitas: tm̄ vꝫ di
cere sicut ille qui est plenus tenebris et ini-
quitate: ꝛ qui est ille nisi dyabolus. superbia
illorum qui te oderunt ascēdit semꝑ. Et q̇d
est dicere ꝙ seruierunt.viij.annis. Domini
tꝑe quo sumꝰ per decē ānos i hoc mūdo ser-
uiuimus ne deo. vij.ānis. deus velit.vij.āni
sunt dies nostri: qꝛ septēnario nūero vniuer
sitas designat. ꝛ septē diebꝰ totū tp̄s cōpre-
hendit. Adducat hic hoīeꝫ qui vixerit. Lan-
nis certe ille vixit septē ānis vl' septē diebꝰ.
tꝑe quo sumꝰ i hoc mūdo si viuamꝰ pctō est
seruire septē ānis: ꝛ pꝰ mortē si decedamus
in mortali seruiemus in.viij.anno. qꝛ ꝙdiu
deus erit: erimus in seruitio dyaboli. Sed
quid priuat libertatē. Videte frēs. certe iteꝝ
eritis in seruitute dyaboli. Dicite dn̄i reuersi
ne estis ad pristinā seruitutē. Si pau. esset h
faceret rubescere frōtē. ad Ro.i. dic̄ Pau. a-
mice. Seruierūt creature potiꝰ ꝙ creatori.
Si pau. esset h dicerꝫ. Perdiderūt libertatē
vere plꝰ diligūt seruire vanitatibꝰ ꝛ mundo
ꝙ deo. ideo tradidit illos i reprobū sensū et
deꝰ ꝑmittit eos cadere i tali statu ꝙ non co-
gnoscunt iter neqꝫ viaꝫ qua incedunt vsque
quo dānentur. Estis hic dn̄e cepistis alias
tantā penam ad cognoscēdū aīam sicut ad
speculandū: ꝛ ad mūdandum eas. Estis hic
mūdani ꝛ vos thesaurarij posuistis tantam
penā ꝛc. Estis hic dn̄i ecclesie q̇ estis aduoca
ti et patrocinatores in aliqua causa ꝛ scitis
an sit licitum h. Habetis decretalē vestram
de postulādo capi.i. ꝛ extra ne clerici vel mo
nachi secularibus negocijs se immisceāt. c.
Sacerdotibus vero patrocinare aut postu-
lationē facere minime cōuenire decreuimꝰ
ꝛc. Estis hic vos alij clerici. aliquādo habet
cognatam q̄ hꝫ aliquā terram et conceditis
nomen vestrū: vt alter noīe vestro petat eā:
an habeatis hoc priuilegiū de herede presup
posito: qꝛ in moralibus incedendū est via re
gia. sed facitis expresse ad habendū bonum
potum vini: ꝛ ad vexandū talē. vere erit ex-
cōmunicati ꝑ verticē capitis. quod remediū
Volo ꝑsuadere ꝙ postꝙ peccatum tollit li
bertatē ad oppositū pōite penā habēdi eā si
nō. Vos hēbit salariū pcti q̄ est mors ꝛc.
¶ Restat venire ad tertiā partē. frater dici-
tis ꝙ pctm̄ tot incommoda facit: dn̄s ꝑser-
uet ab illo. quid debemus facere ad haben-
dum grām dei. Diximus in quattuor sermo
nibus quō quattuor ꝑsone inuenerūt grati-
am dei. Noe qꝛ custodiuit p̄cepta. Abraham
qꝛ dimisit terrā suā: ꝛ hoc est ingredi religi-
onem bene seruatā ꝛ nihil habere de alieno.
Estis hic qui habetis litteras ꝛ contractus
ꝛ absconditis. Et vos q̇ in curia subtrahitis
vnā peciā ad faciendū cōmodū preciū alteri
Estis hic falsi testes. Et vos dn̄i beneficiati
q̇ habetis beneficia ad comedendū. certe nō
intrastis ꝑ hostiū in ouile oiū. Estis ne hic
ille q̇ manutenet cōsobrinā ꝛ seruiebat dn̄e
domꝰ: postea ducit neptē in sponsā. vere nō
est mr̄imoniū. Tu habuisti societatē cū dn̄a
ꝛ capis suā neptē. Abrahā ergo dimisit t'rā.
Similiter ꝛ Loth inuenit. ꝛ beata vgo: qꝛ
se humiliauit coram dn̄o. Restat dicere quō
gratia in nobis p̄seruatur ꝛ custodit. Quō
dicitis ibi. Non minor est virtus querere ꝙ
parta tueri. In gallico dicitis cōe ꝓuerbium
Ung bon espargneur vault vng bon gai-
gneur. Dn̄e mundane ꝯgregate ml'tū: qꝛ filiꝰ
domꝰ exponet in vno mense plꝰ ꝙ habeatis
in anno. Sicut videtis quando aliquis ha-
bet bonaꝫ fortunaꝫ et multa acquisiuit: tan-
tus est labor in custodiendo sicut in acqui-
rendo. Et ꝙ dico de bono temporali ꝙ illud
oportet sollicite custodire. Sic dico de bono
spirituali ꝙ si deus dedit tibi gratiā: tantuꝫ
opus est custodire sicut prius erat eaꝫ acqui
rere: et ꝓ custodiendo dei gratiam: oportet
quattuor facere: scilicet

Primo oportet peccatorum occasiones eui-
tare.

Scdo sensualiter mortificare.

Tertio mentem opꝫ eleuare.

Quarto opꝫ benigne ꝛ pie diuinū auxilium
implorare.

¶ Credo ꝙ Jeremias.i.ondit cū dicit.ix. ca.
Docete filias vr̄as lamētū: ⁊ vnaqueq̄ mu-
lier luctū ⁊c. Et iō filꝰ Sirac dic̄. Qui amat
periculū peribit in illo. Eccle.iij. Dn̄e cōfesse
estis: vult custodire in vob gr̄am dei. Primū
qd̄ debet facere est fugere occasiones pcti: per
quas potestis iteruz labi in pctō. Hoc Jere.
dicit.ix.ca. Quis det fontē lachrymaꝝ oculis
meis ⁊ capiti meo aquā ⁊ plorabo die ac no-
cte aīas q̄s video ire ad dyabolū: q̄s video de
scēdere ad infernū. Docete plāctū filias vr̄as
q: mors ascēdit ꝑ fenestras vr̄as. Dn̄i capiat
fortiorē villā regni sufficeret vna porta apta
ad capiēdū eā, ⁊ capiat vnū castrū sufficit ō
vna ꝑua fenestra apta ad furādum totū. Ha
bes gr̄am? vis illā custodire? vere opꝫ fugere
societates malas falsos aspectꝰ ⁊ ipudicos:
aliter nō speretis saluari. Scd̄o opꝫ sēsuali-
tatem mortificare. Dicit pau. ad Gal.v. Caro
cōcupiscit aduersus spūꝫ: spūs aduersus car
nē: hec sibi aduersant̄. Ideo dicit̄.i. ad Coꝛ.
ix. Castigo corpus meū ⁊ in seruitutē redigo
⁊c. Respice amice cui loquit̄. Sūt h̄ dn̄i com
putoruꝫ: dn̄i ꝯsiliarij ⁊ cōmissarij. habetis ne
duo personagia in domo vr̄a? ita frater ancil
la est ⁊ domicella. ⁊ ꝓ habendo pacem in do
mo scit quid opꝫ facere? casus est notorius
qn̄ vaditis ad aliquā cōmissionem scitis q̄d
faciunt vxores? flent ⁊ gemunt. ⁊ q̄dam dicit
vere vos sēꝑ vaditis extra domū: melius mi
hi fuisset nunꝙ vos vidisse. Vere vellet eum
iam esse centum leucis lōge. ⁊ alij dn̄i visitāt
eas ⁊ hoc aliqn̄ dn̄o permittente: q: vos simi
lem vitam ducitis. Hoc est incidens. Ad pro
positum est dn̄a in domo ⁊ ancilla: quid opꝫ
facere pro pace habenda? Ber. in meditatiōi
bus. Nihil confusibilius ꝙ dn̄am ancillari ⁊
ancillaꝫ domiāri. Sicut in domo tua habes
dn̄am ⁊ verberas illam: habes ⁊ ancillaꝫ cui
prebes aurem sic ꝙ constituis eam caput do
mus ⁊ nunꝙ est pax. Sic habemus animaꝫ
⁊ sensualitatem. si vultis habere gratiaꝫ dei:
opꝫ ponere ancillam sub pede. Ideo pau. dic̄
Castigo corpus meū ⁊c. vt tandē sic in liber-
tate gr̄e veniamus ad antistitem. Estis solli
citi multuꝫ mortificare mortē ⁊ seruādū gra
tiam dei? Si moyses esset hic diceret. Oīs
quippe caro corruperat viam suam. Gene.vi.
Credo ꝙ ab hora qua xp̄s pependit in cruce
ceteris paribus hoc peccatuꝫ non fuit maiꝰ.
Quod remedium: custodite animas vestras.
Relinquatis peccata ⁊ occasiones et morti-
ficaee carnem vestram. hoc faciendo habebi-
tis gratiam. Quam nobis concedat qui sine
fine viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ Sermo decimustertius.

Stipendia

peccati mors ⁊c. Paulꝰ vult
persuadere ꝙ caueamus a
peccato ⁊ desideremus gra-
tiam dei. ⁊ pro hoc ostendē
do volui dicere ꝙ in ecclesia nihil melius ha
bemus ad cognoscendum grauitatē peccati
⁊ excellentiam gr̄e dei ꝙ recursuꝫ h̄re ad cru-
ceꝫ. Ideo pau. cū fuit reuersus a visione beati
fica volens inducere Corinthios ad fugien-
dum pctm̄ dicit illis. De oībus rebꝰ nihil re-
puto scire declarandum nisi xp̄m ⁊ passionē
suam. Frater quid placet dicere de illa vltra
ea que dicta sunt? Nos heri māsimꝰ suꝑ istū
punctum: ꝙ volucres celi ꝯuersabant̄ in ea ⁊
volitabant. suadebam ꝙ leuaremus cor no-
strū ad crucem: ⁊ passionē xp̄i. quō pōt h̄ fie
ri? opꝫ ꝙ habeamus vnam crucē virtutū. Jā
diximꝰ de duobus brachijs dextro ⁊ sinistro.
Primū timor supplicij.
Secundū dolor peccati.
¶ Videte crucem dn̄i: respicite sursuꝫ: q: q̄ co
gitat in passione dꝫ timere mortem eternam
qn̄ considerat ꝙ pctō debet̄ dānatio: ⁊ qn̄ ꝯsi
derat ꝙ ꝓ destruendo pctm̄ xp̄s talem sustu
lit passionem ⁊ aīaduersionē hꝫ cor durū si n̄
doleat. Tertium brachiū qd̄ est in dextra ꝑte
vocatur amor dei. Johā. volebat h̄ brachium
h̄re qn̄ dicebat. Fr̄es diligamus eū. ⁊ q̄re: q:
ipse prior dilexit nos. Dicit̄ cōiter q̄ lune bon
te demande lautre: ⁊ vng amour reqert lau-
tre. Et corda vestra sunt nimis dura nisi per
amoreꝫ emolliātur. vn̄ Bern̄. Si amare tede-
at, reamare non pigeat. Jō dixit diligamus
deum. q: Joh. in.i. canonica.iiij.c. ipse ꝑor di
lexit nos. Audiuistis ne aliqn̄ loq̄ de amore
mundano? vere nullus amor silis amori xp̄i
Vn̄ quattuor sunt amores honorabiles.
Primus est amor socialis.
Scd̄s est amor cōiugalis.
Tertius est amor maternalis.
Quartus est amor naturalis.

¶ Uñ amor xp̄i trāscēdit hos amores. De p̄/
mo. Joh.xv. Maiorē charitatē nemo hȝ vt
aiam suā ponat q̄s pro amicis suis: ſ maior
fuit dilectio tua xp̄e: q: non tm̄ ꝓ amic: ſ ꝓ
inimicis aiaȝ tuā posuisti. inq̄t Bernar. De
scđo Jere.iij. Uulgo dr si mulier dimiserit vi/
rū suū ⁊c. nūq̄d reuertet ad eū vltra. Tu aūt
fornicata es cū amatorib⁹ mult: reuertere e/
go. suscipiā te. De tertio hēm⁹ p Jsa.xlix. Nū/
quid pt obliuisci mulier infātez vteri sui: ⁊ si
oblita fuerit ego nō obliuiscar te. in manib⁹
meis d̄scripsi te. De q̄rto p Jere.xij. Reliqui
domū meā ⁊ dedi dilectā aiaȝ meā i manib⁹
īimicoꝝ meoꝝ. Diligat deū dñi. vbi est mia
diligēdi eū: vere ē in cruce. Retinete ḡ q̄ q̄t/
tuor sūt amores i h̄ mūdo. s. socialis: ꝯiugal:
maternal ⁊ naturalis. Prim⁹ est bon⁹. hētis
amicos cognatos ⁊ pentes: vere nō oēs sunt
amici veri. Si esset in carcere hēt ne amicū
q̄ vellet tenere carcerē ꝓ vob: vix. Et si debe/
ret suspēdi hētis ne amicū q̄ vellet mortem
sustinere ꝓ vob: vere fr̄ remaneremꝰ h. Chri
stus di. in cena. Frēs maiorē charitatē nesci
ret demōstrari q̄ pōere aiaȝ ꝓ amic. Et ber
nar. venit q̄ h̄ mag auget dicēs. Dñe vt oñde
ret amorē circa nos: nō solū ꝓ amic ſ iimic
voluisti mori. Scđs amor est ꝯiugal. Relin/
quet hō p̄rem ⁊ m̄rem ⁊ adherebit vxori sue.
Geñ.ij. Pulchra despōsabit relinq̄t domum
p̄ris ⁊ ibit cū viro suo. vere qñ sūt boni mu/
tuo se diligūt ⁊ nō dñt diligere carnē sicut ca
nis ⁊ canina: ſ q̄libȝ salutē suā ⁊ sue vxoris
⁊ cē. Ueniat medic⁹ ad visitādū mulierē ifir
mā ⁊ dicat. vere amica mea vos est mortua:
⁊ sub assellis iuenit pestē. dña dicet ille: non
est remediū nisi vir vr̄ velit pmittere q̄ tra/
hat sāguis de latere ei⁹ ⁊ subito ponat super
morbū vr̄m. Dña hētis virū: si pmitteret api
re lat⁹ suū vere tūc posset eū vocare amicuȝ.
Apo.i.c. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs nr̄is
in sanguie suo. Nos hēbam⁹ pestē ⁊ tota na
tura hūana nō potuisset satisfacere: nisi xp̄s
suū lat⁹ apuisset. Terti⁹ amor vocat mater/
nal. Jsa.di. Nūq̄ pōt mulier obliuisci infā/
tez vteri sui. aliqñ marit⁹ dimittit vxorē: ⁊ p̄r
aliqñ expellit filiū a domo: ſ m̄r hȝ cor tene/
ruȝ nō pt obliuisci eū. Credit q̄ dicā. In ma
nib⁹ meis d̄scripsi te nlla est m̄r cui⁹ si filius
iret ad curiā reg vl ad guerraȝ q̄ ꝓ habendo
memoriaȝ de eo pmitteret pfodi man⁹ suas

va dicit creator q̄ qñ mulier obliuiscet filij
sui adhuc nō obliuiscar vr̄i. q: descripsi vos i
manib⁹ meis in grossa lr̄a ⁊ rubeo colore: ad
huc hēo hodie lr̄as. Quart⁹ ē amor natural:
⁊ est maior: ſ posset eē cōpatio: q: cōparatio
ſm p̄hm. vij. Phisi. dȝ eē inter illa q̄ sūt eius/
deȝ spēi. Placet audire q̄ sit maior amor qui
pōt eē in mūdo. vir diligit vxorē suā si sit bo/
n⁹. ⁊ m̄r diligit filiū. ſ maior amor int istos
est amor natural q̄ est int corp⁹ ⁊ aiam. Dñe
dimittit p̄rem ⁊ m̄rem vt adhereat sponsis
vr̄is. ſ vult separe aiaȝ a corpore: vere ē ma/
trimoniū mirabile qñ dȝ exire. Retine v̄bū.
Reliq̄ domū meā. di. Jer. dedi aiaȝ meā dile
ctā in man⁹ iimicoꝝ meoruȝ. Ueu pauperes
pctōres: quō amam⁹ pl⁹ ſuire dyabolo q̄ xp̄o
q̄ tāto amore nos dilexit ⁊ amor fuit ita ma
gn⁹ q̄ i vna q̄litate trascendit amorē nāl ē. h̄
est dicere q̄ pl⁹ diligit q̄ aia sua sepet a cor/
pore q̄ nos separemur ab eo. O quā recōpē/
saȝ faciem⁹ deo: O hō cogita q̄ta ⁊ q̄lia feci
pro te. di. Augu. libr. contra hereses. Cum nō
esses creaui te cuȝ oberrares quesiui te: ⁊ hu
meris meis portaui te, caput spinis corona
ri permisi, manus ⁊ pedes perforari: vt te
cōiungerem mihi ⁊ tamē tu diuideris a me.
Audite dñi. xp̄s per os Aug. se plāgit d̄ nob
⁊ q̄d fecim⁹ ei: O pctōr ꝯsidera q̄ feci pro te:
nihil eras ⁊ creaui te: debebas dānari ⁊ re/
demi. errabas ⁊ quesiui te: credidi te q̄rere ⁊
dare te deo p̄ri meo: ſ tu dimittis me ⁊ das
te aduersario meo. An h̄ sit veꝝ: O pctōres
q̄d remediū: ducite vitā quā volueritis vel di/
mittetis vitā pcti vel eritis dānati. p oppositū
grām dei desiderate ⁊ non pdetis penā: q: vitā
eternaȝ habebitis. Uoc volo persuadre. Jux/
ta thematis verba ⁊c.
¶ Pro fūdamēto mouet q̄stio decisa a Bo.
di.xxxvi.ij. Dixi sp q̄ posito q̄ nō eēt ifern⁹
nūq̄ aliq̄s ē i pcto qn sit i pena: ⁊ tn̄ dñe qñ
estis i bāquetis ⁊ hētis voluptates vr̄as n̄ reputatis
vos esse in pena ſ tāto pei⁹. Nā hō q̄ ē lepro/
sus i leprosaria totalr̄ fetid⁹ nō pcipit feto/
rē: vñ sibi pei⁹ ē. nā signū est q̄ ē tot⁹ ifect⁹
Sȝ q: exn̄s i pctō est i pena: ē triplex rō. Pri
ma ē iusticia diña: q̄ est ita rectissima q̄ n̄ dȝ
dimittere p momētū q̄ tal n̄ puniat. Qñ a
liq̄s ruit i pctīȝ hȝ ifernū ⁊ penā. Scđo i vniuer
so nihil dȝ eē iordinatū. ſ si pctm̄ eēt sine pe
na aliq̄d eēt iordinatū: ḡ iure sp pctm̄ punit

Tertio ille qui se dat peccato pro parua re di
mittit mai⁹. ⁊ ideo qꝛ sic est ꝙ quis punitur
de malo deterꝰiuo: sic ⁊ de bono a q̇ priuatur.
Ideo quicūqꝫ est ī pctō nō pōt eē qui sit ī pe-
na. Restat dicet aliq̄s pr̄ nos videm⁹ ꝙ me
liores cunctꝫ aliqñ hñt dolores ⁊ penas plus-
ꝙ alij ⁊ pctm̄ nō est sine pena. ¶ Utrū pena
pōt eē in aliquo sine culpa. Respondet Bo-
nauen. ꝙ penam fore sine culpa pōt intelligi
duob⁹ modis. Uno modo sine culpa illius q̇
patit̄ ꝑterita presentia vel futura. hocq̄ modo
bñ reperit̄ pena sine culpa. patꝫ in xp̄o q̇ pec
catū nō fecit. Hoc apparuit in ꝟgine maria:
cuius sacratissimā animā ꝑtransiuit gladi⁹.
Lu. ij. Alio modo penā fore sine culpa patiē
tis vel alteri⁹ pro q̇ patit̄: ⁊ tunc dico ꝙ num
ꝙ pena fuisset in p̄senti seculo: nisi primitus
interuenisset culpa. Dicebā hesterno sermo-
ne ꝙ pctm̄ reddit aiam seruā: ⁊ in statu serui
tutis. dicet aliquis seruilis ꝯditionis. pater
inuenio panē ita bonum sicut ⁊ ille qui est in
libertate de his nō timem⁹. vere debetis cu-
rare de libertate: qꝛ seruilis cōditionis exñs
priuatur plurib⁹ prerogatiuis illis qui liberi
sunt cōueniētibus. Uos habetis. iij. tex. in iu
re ciuili. vna lex incipit seruus ff. de iudicijs.
Et alia in eodē titulo ⁊ libr. lex incipit cū p̄-
tor. ⁊ dicūt ille leges ꝙ seruus vel vir seruil'
ꝯditionis iudex eē neq̄t: nec aduocat⁹: nec pa
trocinator: nec ꝓcurator neqꝫ quibuscūqꝫ of
ficijs fungi ciuilib⁹. Idem scribitur in maio
ri vo. ca. infamis persona. iij. q. vij. ¶ Leuate
corda. Uadatis ad querendū vnū hoīem vel
seruū est sic ꝑuat⁹ ꝙ nō pōt hr̄e nec exerce-
re officia ciuilia. Naꝫ non pōt esse iudex: nec
aduocat⁹: nec ꝓcurator: nec testis. regularit̄
dꝫ intelligi iure: sed ⁊ nec facere act⁹ legiti-
mos sicut ille q̇ est ī libertate. Frater q̇d vul
tis vel q̇d placet applicare q̇d videt̄ vobis.
Pau. dicere desiderabat ꝙ essem⁹ extra serui
tutē pcti. Infelix ergo hō q̇s me liberabit de
corpore mortis huius. ad Ro. vij. Nunc autē
liberi a pctō: serui vero facti deo. Sunt ne b
aduocati ⁊ iudices: ad Ro. xiiij. Tu quis es:
qui alienum seruuꝫ iudicas. In quo enim a-
lium iudicas teipsuꝫ condemnas. ad Ro. ij.
Et vos dñi aduocati audite: q̇d dicet vobis d̄
vocatione vestra ⁊ patrocinio. Lu. xiij. Non
noui vos: discedite a me oparij iniquitatis.
Dicetis in illa die dñe in nomie tuo ꝓpheta
uimus: dicet tunc non noui vos. Hoc tangit
magistros reuerēdos: ⁊ gñaliter quālibet ꝑ-
sonā ꝑticularē. Hō seruilis ꝯditōis ñ pōt es
se iudex nec aduocat⁹. O de⁹ eterne: ⁊ quis ē
seru⁹ nisi q̇ pctm̄ facit. Hoc tāgit sacerdotes
pctōres quō dicitis alteri ꝙ dimittat mere-
tricē: ⁊ hētis vnam in camera. Mulier quō
dicis filie tue ꝙ ñ sit dissoluta ⁊ publica viso
ꝙ ōndis sibi exēplū essendi meretricē. Uos
alij q̇ ieiunatis die sabbati ad honorē ꝟginis
⁊ estis in pctō: qꝛ estis serui nō potestis pa-
trocinari: hoc est opa q̇ facitis in pctō ñ pos-
sūt vos saluare: nec ipetrare iubilū: vel gau-
diū gr̄e ad hñdum paradisuꝫ. Heu et postꝙ
talis est casus: ⁊ ita miser eē in pctō: nūc aūt
si liberari volum⁹: queram⁹ ⁊ seruiam⁹ deo
⁊ petam⁹ gr̄am ⁊ pctōꝝ remissionē. si nō ha-
bebim⁹ salariū pcti. s. mortē eternā: a qua p̄-
seruet nos de⁹ oīpotēs. Iuxta verba the. ⁊c.
¶ Quo ad primā ꝑteꝫ ⁊c. Uolui ꝑsuadere in
meis sermonib⁹: ꝙ posito ꝙ nō esset infern⁹
non adhuc dberem⁹ peccare ꝓpter mala ⁊c.
qꝛ tot ⁊ tāta mala facit pctm̄ ꝙ null⁹ intel-
lectus secluso intellectu diuino posset decla
rare. Dicebam⁹ heri ꝙ tollit libertatē. Seq̇t̄
lr̄a in pctm̄ mortale est maledictiōis diuine
ꝓmeritiuuꝫ siue demeritiuū. Habem⁹ textū
figuram ⁊ rōem. Text⁹ Eccle. xli. Ue vob̄ im
pij qui dereliquistis legē altissimi: qm̄ si na-
ti fueritis in maledictione erit pars vr̄a. Fi
gura habet̄ Gene. iij. Ubi locut⁹ est dominus
homini: qm̄ tenuit primā iurisdictionem. Qꝛ
audiuisti vocē vxoris tue ⁊ nō obediuisti vo
ci mee: in sudore vult⁹ tui vesce. pa. tuo ⁊ pul
uis es ⁊ in cinerē reuerteris. Aliā habes De
utero. xxiij. vbi dicit̄. Uenient super te benedi-
ctiones iste. Benedict⁹ tu in domo tua. Bñ-
dict⁹ in ciuitate. Bñdict⁹ in cāpo. Bñdictum
sit horreū tuū. ꝙ si nolueris me audire. seq̇t̄.
Maledict⁹ tu in domo tua. Maledictus in
ciuitate. Maledict⁹ in cāpo. Et maledictuꝫ
sit horreum tuum. Et maledictus tu in omi
bus operibus tuis. Ratio est bona. Opa me
ritoria merent̄ gloriā: ergo operatio morta-
liter viciosa demeret̄ penam per locū ab op-
positis. Si oppositū in opposito: ⁊ ꝓpositū
in proposito. Et per argumentum a contra-
rio sensu in iure. Domini mei vaditis lusum
Et vos alij captatis audacter bonū tempus.
Et gentes religionis audacter faciatis deve
stris: quādo salarium erit pauperrimū: quia
peccatū vestrū ad maledictionē dei vos du-

cet. Placet audire textū. Filius syrac dic. Ve vobis viri ipij maledicti sitis: qm̄ si nati fueritis in maledictione nascemini: ꝛ si mortui fueritis in maledictione erit pars vestra: q̄re? q: derliq̄stis legē altissimi ꝛ in hora mortis in maledictiōe moriemini. O eterne de⁹ nolite velle nos sic mori. O bone iesu vtinaꝫ non sim⁹ illi. Sum securus ꝙ pctm̄ mortale nō dimittet dānatum: ꝛ ideo maledictū est De frater q̄d est de maledictionibus istis: quid est dicere maledicere i scriptura: Tho. ij.ij.di. ꝙ maledicere capitur tribus modis,
Aliq̄n maledicere capit̄ indicatiue.
Aliq̄n imperatiue.
Aliq̄n optatiue.
Maledicere indicatiue est detrahere,
Imperatiue est malū pcipere.
Optatiue est malū desiderare.
¶ Et ideo oīa ista possunt esse pctā mortalia si malū sit notabile ꝛ cā vindicte ꝛ odij mortalis ꝛ illud sic optetur vel desideret. Vos bone dn̄e dicitꝭ ne ancillis vr̄is: videtꝭ ne istā in eptes febres q̄rtane possint vos tenere. O pr̄ sūt maledictiōes pue. dicitꝭ ne dyabol⁹ pt me asportare: q̄d dicitis ibi male assignate: qn̄ marit⁹ venit de sero ē ebri⁹ ꝛ pdidit tota die pecuniā suā ꝛ verberat vos: nunq̄ dicitꝭ maledict⁹ sis ꝛ dyabol⁹ te iportet ꝛc. an sit pctm̄ mortale: dico ꝙ sic neq̄ maledicti regnū dei possidebūt. i. Cor. vi. Nullus priuat̄ regno: nisi ꝑpter mortale. isti puant̄ regno dei ꝑꝑ mortale. Maledicere capit̄ tripliciter. Uno modo sicut malū dicere de alio ꝑ aiam dr̄ ꝙ talis dn̄a est pregnans ex alio q̄ꝫ a marito. si ponas casum ad ventū ꝓ diffamando ipsaꝫ est mortale: si per te iuenisti, sed si audiuisti dici ꝛ reiteras idem non ꝯfusionem illius itendendo: dico ꝙ non est mortale: ꝫ hoc est periculosū. Secundo maledicere tm̄ valet sicut cōmendare malū. cape baculū ꝛ verbera talem vade ad q̄rendū iuuenculā ꝛc. h̄ sūt mortalia. Tertia maledictio ē si dicꝭ dyabol⁹ te iportet: si dicis corde sicut ore: tūc est mortale. Quarto in iure extra de maleficijs statuim⁹ in anti. Maledicere capitur ꝓ blasphemia, sicut dicendo per corpus per carnē ꝛc. Ad ꝓpositum quid vocatis vos maledictionē dei incurrere per peccatuꝫ mortale: ē ꝙ aliq̄s sit in pctō mortali: tunc est in ira diuina. ¶ De hoc aūt tota scriptura est plena. Primo habetis textum Gen. iij. Qn̄ dn̄s descendit post meridiē ꝛ venit in padisuꝫ terrestrē ꝛ dixit Ade. vbi es: Adā ꝛ eua erant honestiores vobis dn̄e. O dn̄e me abscondi: q: erā nudus audiui vocē tuā ꝛ vidi ꝙ nud⁹ essē ꝛ me abscōdi. O adā q̄s tibi dixit ꝙ nud⁹ esses: tu comedisti pomū ꝯtra voluntatē meā. Tūc adam respondit. Ha dn̄e mulier quaꝫ dedisti mihi dedit pomū ꝛ comedi ex eo ꝛ ego dedi illi. Similit̄ qn̄ quidā reprehēdunt̄: dicūt nos nō sumus soli. ꝛ alia dicet: nolite loq̄ de me: cū ego fuero ita senex sic vos faciā bene. Hoc modo dixit adā. Mulier quā dedisti mihi dedit ꝛc. Et tu eua q̄re comedisti de pomo. Dixit illa. serpēs decepit me ꝛc. Similit̄r q̄dam sunt qn̄ hn̄t puerū in ventre dicūt. fui decepta: sꝫ tarde dicūt. Dixi tūc deus serpenti: q: hoc fecisti comedes terrā cūctis dieb⁹: ꝛ sup pect⁹ tuum gradieris: ꝛ inimicitias ponā inter te et mulierē. ipa cōteret caput tuū. Ipsa fuit beatissima ṽgo maria. Qr̄ ū obediuisti voci mee mltiplicabo penas tuas: ꝛ pturies in labore filios tuos in dolore. Tu adam q: obediuisti mulieri. i. sensualitati: ideo maledicta terra in ope tuo. Sꝫ q̄ est terra: nisi illa de q̄ ps. loquit̄. Aia mea sic terra sine aq̄ tibi. Terra ꝫ tua. i. aia erit maledicta ꝛ nō germinabit tibi nisi tribulos: h̄ est pctā mortalia donec reuertaris in terrā tenebraꝝ. O de⁹ verax ē ne pulchra vita stare in pctō mortali: Et si pro vno incurrit̄ indignatio diuina ꝛ maledictō: q̄d de tot scelerib⁹: Quid dicitꝭ dn̄i mendicātes: q̄ celebrat̄ꝭ i pctō si nō habetꝭ ꝓpositū dliberatū vos emēdādi ꝛ corrigē di vitā: totiēs q̄tiēs audiuit ꝯfessiōes pctis nouo pctō. Quid dicꝭ dn̄e Jobes q̄ tenes meretricē a pai ꝛ potgal. si ꝓ vno pctō incurrat̄ maledictō dīna: q̄d ꝑ. c. Qd̄ remediū: he paupes pctōres diligitis pl⁹ hēre maledictionē ꝙ bn̄dictiōeꝫ. Ilnya ne si ne h. si pctm̄ ū dimittat̄ ꝛ gr̄am nō queratꝭ salariū pcti hēbitis. q̄re gr̄am decetero queram⁹. Hoc volo psuadere Jur. the. ꝛc. ¶ Quātū ad scdam ptēꝫ. frater si placet vos loquemini nobis de illa gr̄a dī: quā nob̄ det postq̄ꝫ loquut⁹ estis de mortali pctō a q̄ nos pseruet dn̄s vidim⁹ bona q̄ gr̄a fac̄ in aia: ꝛ q̄d oꝫ facere ad hn̄dū eā. Restat q̄d poterim⁹ facere ꝓ custodiēdo eā. Estꝭ i bono statu: fuistis bn̄ ꝯfesse: vērat mors nihil debetꝭ dubitare. Secura mens quasi iuge conuiuium. Prouer. xv. Jam dixi ꝙ opꝫ quattuor ad custodiēdam gratiam: ꝛ dedi duo, s. occasionē

euitatio: ꝛ sensualitatis mortificatio. Opꝫ fu‑
gere occasiones ꝛ claudere fenestras: fugere
impudicos respectꝰ ꝛ domare sensualitatez.
Restat declarare tertiū ꝛ quartū ad h̄ndum
gratiā. Pro p̄mo dic̄ Pau. p̄me ad Corin. x.
Qui stat videat ne cadat. videat dicit Pau.
Et q̄d videre poterit? Nō minor est virtꝰ q̄‑
rere q̄ꝫ parta tueri. Estis h̄ qui habetis bona
plurima? sitis securi q̄ tantꝰ est labor in eorū
custodia sic̄ in eoꝝ acq̄sitiōe. si deꝰ dedit gr̄az
essendi in bono statu opꝫ bene seruare eā ne
perdat̄: ꝛ idustria custodiēdi req̄rit̄. O deus
quid debemꝰ facere postq̄ꝫ fugimꝰ occasiōes
opꝫ respicere: ꝛ vigilare: ꝛ nō dormire. O dic̄
Pau. ille q̄ stat custodiat se ne cadat. vnde
Bernar. dic̄. q̄ castꝝ aīe nostre ī terra īimico
ruꝫ nostroꝝ sitū est: ꝛ vndiq̄ꝫ oppugnat̄ īfe‑
rius: superiꝰ: interiꝰ ꝛ exteriꝰ. vn̄ btō Antho.
ostēsus fuit mūdꝰ laqueis plenꝰ. Et cū q̄sisset
q̄s euadere posset. respōsū est q̄ sola hūili‑
tas. dn̄i vidistis ne aliq̄n villā circūdatā ini‑
miciis. Si āglici essent ī forībꝰ vestris nō dor‑
miretis: puto vere opꝫ facere excubias. O pctō‑
res facite excubias pp deū: q̄r opꝫ aīaꝫ h̄ntē
gratiā vigilare ꝛ cognoscere gratiā ꝛ donūꝫ
dei q̄d fecit illi cognoscendo pericula in qui‑
bus versabatur ꝛ fragilitatē ꝛ gratiā quam
deus fecit ei ponendo eam extra periculum.
hoc tangit omēs gentes: quibus dn̄s dedit
gratiā vel bonū ꝓpositū relinquēdo vanita‑
tes. Quartū p̄ q̄d custodit̄ gr̄a ē feruēs orō.
scilicet ne horas vr̄as: dn̄e dicit nisi dn̄s edifica
uerit domū in vanū laborauerūt ꝛc. Et nisi
dn̄s custodierit ciuitatē frustra vigilat qui
ꝛc. Certe ponatis maiorē laborē possibilē in
ciuitate: si aduersarij sint āī: nisi dn̄s custodi
erit illā vix poterit ꝯseruari ab inimicis. vere
dn̄i non potestis custodire ciuitatē aīe: nisi
xp̄s vos ab aduersarijs ꝯseruet. ꝛ qualiter ꝯ
seruabit. Audite augustinū libro de ecclesia
sticis dogmatibꝰ. credimꝰ neminē sine diuina
vocatione posse saluari. Credimꝰ neminē vo
catū sine dei auxilio posse salutē opari. Cre
dimꝰ neminē dei auxilio dignū: nisi qui hu‑
militer postulauerit. Estis vos multū sollici
ti habere gratiā dei. veniamꝰ ad antithesim
audite pctōres q̄d dicit Iere. Turtur ꝛ irun
do cognouerūt tp̄s suū: ppl̄s aūt meꝰ oblitꝰ ē
mei diebꝰ innūeris. vos estis pingues ꝛ pleni
oīm bonoꝝ creator ꝯquerit̄ de vob. videtur
dic̄ q̄ obliti sūt mei: ac si nō indigeret d̄ me
Reuertamini ad deū paupes obsecrando et
postulādo gr̄az: quā si dederit custodite ꝛc.

¶ Sermo decimusquartus.

Tipendia peccati mors ꝛc. Domini ꝛ pauperes pctōres retinu istis materiam quam tan‑
gebam hesterno sermone.
mihi videtur q̄ sit conueniens facere aliq̄d
pro habendo padisum. Sanctus paulus in
epistola sua dicit: q̄ salarium pcti est mors
eterna: bonū vero procedens ex gratia dei ē
vita eterna. Et p̄ deducendo hec duo pun‑
cta: dixi q̄ nihil melius ꝛ nullum habemus
mediū efficacius q̄ꝫ meditari in passione et
in cruce. Frat̄ q̄d meditabimur? ꝓposui fi‑
guram: ꝛ venimꝰ vsq̄ꝫ ad hoc q̄ volucres ce
li conuersabant̄ in ea. Et per aues celi intel
ligimus deuotas ꝛ contemplatiuas ꝯsciē
tia clamantes in arbore contemplatione et
meditatione: que in arbore debent quiesce‑
re. sed quō volabūt? dixi q̄ opꝫ habere crucē
saluatoris. Et habet quattuor brachia. Pri‑
mū est timor pene eterne dolor pcti ꝛ amor
dei. Et restat q̄rtuꝫ q̄d est spes premij: scilꝫ
spes gaudij eterni. Pau. ad Hebre. vi. Uole‑
bat q̄ hoc brachiū haberemus fortissimuꝫ.
solacium habeamꝰ: qui ꝯfugimus ad tenen‑
dam spem nobis ꝓpositā quā sicut anchorā
habemus anime tutam: ac firmā ꝛ incedētē
vsq̄ꝫ ad interiora velaminis. Et pau. dat ra‑
tionē ad Roma. viij. ca. Qui ꝓprio filio nō
pepercit: sed pro nobis oībus tradidit illuꝫ:
quomodo etiā cū illo nobis oīa donabit.
¶ Leuate capita ꝛ dicatis v̄itatē quādo estis
in morte alicuius dn̄e vel dn̄i creditis ne q̄
timeant dānari. He frater q̄s est ille qui nō
timeret. Celi nō sunt mūdi in ꝯspectu eius.
Iob. xv. ca. q̄ꝫtomagis hō qui quasi aquam
bibit iniquitatē. Et benedictus Iob dicit.
celi non sunt mundi. ꝛ q̄ sunt celi nisi de qui
bus ps. dicit. Celi enarrant gloriā dei. vere
sunt hoīes virtuosi. Et iō euangelista dicit
in sua canonica. i. Io. i. c. Si dixerimꝰ quia
pctm̄ nō habemus nosipsos seducimus et ve
ritas in nobis non est. O deus eterne. Si il
le qui bonā ducit vitam. Si homies iusti et

sancti timēt,in morte quid faciēt pctōres?
Miseri vbi parebūt: vere tria sūt q̄ tūc da-
būt desperationē pctōribus.
Primū ē pctōꝝ magnitudo,
Scdm̄ ē multitudo.
Tertiū ē pctōꝝ turpitudo.
¶ Qui desperātes semetipos tradiderūt ipu
dicitijs in operationē carnis:in auariciam.
ad Ephe.iiij. Propterea tradidit illos deus
in reprobū sensū.ad Rom̄.i. Qn̄ veniet hora
mortis:qn̄ p̄ntabūtur corā oculis vestris mł
titudo ꝛ magnitudo pctōꝝ vrōꝝ vsqꝫ ad mi
nimum veniale corā aīa:tūc reducet turpi-
tudo ꝛ dedec⁹ qđ fecit creatori peccādo mor
taliter. Quis est ille q̄ nō timebit desperare
Dn̄e sitis secure ꝙ illa hora nō erit tūc tem-
pus facere banqta. Et frater an optebit de-
sperare.nō vere.deus nos velit p̄seruare. Vn̄
Bernar. Deficiēte iusticia succūbēte opatio
ne nō desperabo:s̄ quid faciā. Per quinqꝫ ri
uos mihi dicit ipe fluit mia.
¶ Leuate spūs,dicite in cordib⁹ vr̄is.postq̄
xp̄s fuit pro me expositus morti ꝑ destruen
do pctm̄:vere debeo multū timere: s̄ habeo
brachiū crucis,faciet miaꝫ. dicente Pau. so
laciū firmissimū habeam⁹ i deo p̄re q̄ ꝓpo fi
lio.dicit Pau.nō pepercit:sed ꝓ nobis illuꝫ
morti tradidit. Si eñ tm̄ nos dilexit: qui le
liure a mort:ꝛ dat pro nobis in manib⁹ ini-
micoꝝ.nos d̄bemus sperare ꝙ quicq̄d petie
rimus pp filiū suū dabit nobis. Audiuistis
missam dn̄i:vidistis corpus xp̄i inter man⁹
capellani? Filius datus ē nobis.dicit Bern̄.
Utamur ergo esca illa ad vtilitatē nostrā.
Sicut videtis ꝙ,si esset alius plat⁹ magnus
vel aliqs p̄sidēs vel elect⁹ q̄ comisisset aliqđ
crimen lese maiestatis:ꝛ ꝓ sua absolutione
rex dedisset ei vnā baguā prouidēdo ad suam
necessitatē:posset dicere regi. Dn̄e p̄nto vob
illam baguā que p̄ualet morte mea:placeat
vobis mihi parcere. Volo dicere ꝙ qn̄ estis i
missa rememorātes horā qua pepēdit i cru-
ce:cum magna spe. Certe potestis dicere dō
patri. Dn̄e omp̄s ecce mortē et passionē filij
tui:ꝛ corpus adustū ꝛ cōbustū duob⁹ ignib⁹
in ara crucis igne vcꝫ doloris ꝛ igne charita
tis et amoris. Dn̄e de⁹ ecce p̄ciosū sanguinē
filij tui ꝛ vna gutta erat sufficiēs ad redimē
dum mille mūdos. Vos dedistis eum mihi
Silr̄ et seipꝫ dat mihi.p̄nto vobis eū ꝓ satis
factione ꝛ abolitione. Ve nunq̄d p̄sona que
hac spe ꝓcedit in qua ē volūtas deliberata
imponere finē peccato dicens apud se qđ fa
ctum ē:est factū:quero deo veniā.sed hac spe
persona p̄ntat mortem xp̄i ꝛ passionē beate
trinitati fecerit illa: pniam s̄ sit adhuc via-
trix.certe pōt eē secura ꝙ de⁹ ē p̄sto dare sibi
veniā. O benedicte sint aues celiq̄ volant i
ea.hac de re ꝛ de cā fuerūt festa instituta:nō
ad se inebriandū nec ad eūdum ad choreas
nec ad faciendū bāqueta:sed vt festa illoruꝫ
q̄ habemus:vt beati Jacobi qui fuit nepos
virginis gloriose:vt eoꝝ vitā imitādo ꝛ vesti
gia et exēplū desideremus paradisū: ꝛ meri
tis nostris nō possumus venire. Volo dicere
ꝙ volucres celi habitant in ea. Silr̄ volabi
mus in cruce.illi volunt volare q̄ peccata re
linquunt ꝛ xp̄m imitant̄. Sic nōꝫ y nya ne
si ne lra. Nisi peccatū relinquamus salariuꝫ
peccati habebim⁹.s.dānationē eternaꝫ. Qđ
volo p̄suadere. Juxta v̄ba thematis ꝛc.
¶ Pro fūdamēto mouet̄ qđ a doctore Bona
uen.di.xxxvi.ij.sen.in deducēdo ꝛ loquēdo d̄
statu peccati. Dicebā in alio sermone ꝙ non
possum⁹ esse in pctō qn̄ simus in pena. Veri
querebam⁹ an aliqs possit h̄re penā sine pec
cato. Penaꝫ dicit doctor Bona. reperiri sine
culpa: pōt intelligi vnomō sine illo q̄ pecca
uit:ꝛ sic multi portant penā ꝛ nō habēt pec
catuꝫ. Et isto modo creator oīm ꝛ saluator
noster xp̄s qui passus ē pro nobis morteꝫ: ꝛ
non meruerat pati. Silr̄ ꝛ piissima ei⁹ mat̄
Nolo tamē negare qui penalitates humāe
remāserūt in ea:sed hoc fuit ad augmētū me
riti. Si secūdo loq̄mur de pctō ꝛ pena q̄rit̄
an possit eē in aliquo pctm̄ sine pena? Jam
diximus ꝙ nō. Et si nunq̄ꝫ fuisset peccatuꝫ
nunq̄ꝫ fuisset pena satisfactoria.hoc certe ve
rum ē,restat.sicut malū culpe repugnat vo
lūtati:sic malū pene repugnat nature. vtꝝ
pena possit esse a deo. Bona.dicit ꝙ differen
tia est inter malū ꝛ penā.malū purā dicit ca-
rentiam atqꝫ defectum rei priuatiue. Pena
vero dicit ordinē ꝛ dispositionē. Is ergo ma-
lum inq̄tū malum nō fit a deo:pena,tñ in-
q̄tum pena cū dicat ordinē: q2 ordo ꝛ dispo
sitio sunt a deo:ideo aliq̄ pena ,ē a deo. Et qđ
r̄ndebitis ad motiuū sicut malū culpe repu
gnat ꝛ etiā verū ē. Sed similitudo nō currit q̄t
tuor pedib⁹ culpa repugnat volūtati:culpa-

biliter et vituperabil'r. Pena autem licet di-
sconueniat nature q̄ nō ē d'pabiliter tamē or-
dinabiliter.

¶ Leuate spūs. hēbitis paradisū p̄cor deuz
vt illū obtineatis. Frater vadim⁹ ad eccl'as
et dam⁹ elemosynas: frequētamus p̄dicatio-
nes nō videtis pulchrā vitā qua viuim⁹. Nū
quid videt̄ vobis ꝙ opa nr̄a dāt testimoniū
ꝙ sum⁹ digni habere paradisū: vere hec nō
sufficiūt. Nā habetis. iiij. textus. Un⁹ ē i iu-
re ciuili. alij sūt i iure canonico. Prim⁹ text⁹
h̄r: ⁊ est lex. ff. de testib⁹. ⁊ icipit. liberi testes
Alius text⁹ h̄r. ff. de p̄batiōib⁹. ⁊ incipit lex.
cū p̄batio. Terti⁹ h̄r ⁊ ē vestra decretalis de
verboꝝ significatōe. c. forus. Ali⁹ text⁹ ē ivo
lumine. iiij. q. iij. c. Si testes. Et dicūt textus
isti cōcorditer: ꝙ seru⁹ vel hō seruilis cōditō-
nis testis eē nō pōt. Et p̄pterea dicit capl'z
forus. Attendit̄ i testib⁹: cōditio: natura: et
qualitas. Cōditio si sit seru⁹ vel nō: et etas:
pono casuz ꝙ habetis aliquē casuz i duca-
tu aurelianēsi vel i comitatu pictauēn. capi-
tis vnū cōmissariū ad faciēdū inq̄stas ⁊ fa-
citis venire aliq̄s de archiep̄atu bituricēn. q̄
sunt seruilis cōditōis. sīl'r in sctō paulo i bri-
tania: vt ferāt testimoniū illi⁹ rei: an debeāt
tales recipi: Impator dicit ⁊ papa vult: ⁊ rō
cōsentit ꝙ regulariter null⁹ hō seruilis con-
ditōis nō sit sufficiēs ad portādū testimoni-
um. Audite dn̄i: audite nō ius ciuile: sz ius
diuinū ⁊ xp̄m in cruce pēdētē fratrē bti Ja-
cobi Apo. iij. Nomē habes ꝙ viuas ⁊ mortu-
us es. Nō eñ iuenio opa tua plana. pn̄iam
age: sin aūt hora qua nescis veniā ad te. pla-
cet scire q̄ sūt testes q̄ portabūt testimoniū
ꝙ debeam⁹ h̄re paradisū. Jo. ix. Opa q̄ ego
facio testimoniū p̄bibēt de me. Or ca habe-
mus testes sufficiētes vides bn̄: venim⁹ ad
eccl'iam: audiuim⁹ missā: ⁊ iuim⁹ ad indulgē-
tias: q̄ pōt portare testioniū ꝙ sum⁹ digni
gloria: vere nos sum⁹ seruilis cōditiōis. q̄ ē
hec seruitus. A quo eñ q̄s superat⁹ ē ⁊ eius
seru⁹ fact⁹ ē. ij. Pe. ij. Nom habes ꝙ viuas. vr̄
ꝙ habeatis opa viua ⁊ estis mortui. hoc est
dicere sicut seru⁹ nō pōt portare testimoniū
sufficiēs in aliq̄ cā. sicut opa facta i mortali
pctō nō sūt sufficiētia portare testimoniuz
ad h̄ndū paradisū. Suadeo ergo ꝙ habea-
mus testes nō seruilis cōditiōis: aspiciētes
si aīa sit i pctō: ⁊ si sit aliq̄d de alieno: ⁊ si pl⁹
vendidistis q̄z oporteat. Uos cāpsores si de-
distis pecunias vt lucrū reportaretis excessi-
uum: q̄m ē vsura. videat q̄libet suā infamiā
et malā vitā. vnusq̄sq3 mūdet scelus suuz: si
nō il nya ne si ne li: ꝙ salariū pcti est mors.
Juxta verba thematis assumpti. Stipēdia
peccati mors. ⁊c.

¶ Quo ad primā ptē habem⁹ videre. xiij. lit-
terā alphabeti nostri. Dixim⁹ heri ꝙ posito:
ꝙ in alio mūdo nō eēt ali⁹ infern⁹: pctm̄ tn̄
in hoc mūdo tot ⁊ tāta mala facit ꝙ in illo
nullus deberet cōsentire. naz p̄uocat male-
dictionē dei. Et oīs hō q̄ ē in pctō mortali ē
a deo maledict⁹. Restat videre ꝙ pctm̄ mor-
tale est nature lesiuū siue vulneratiuū. Nos
habem⁹ textū: figurā: ⁊ rationē. Text⁹ ē ysa.
i. Uulnus ⁊ liuor ⁊ plaga tumēs nō ē circū-
ligata neq3 fota oleo. an sint mlte gētes sic
lese. Oē caput lāguidū ⁊ oē cor merēs a plā-
ta pedis vsq3 ad verticē nō est in eo sanitas
Figura ē. iij. Reg. vlt. de dānato achab rege
israel q̄ cū esset in bello: q̄dā arcuz tetēdit et
casu sagittā iaciens inter stomachū ⁊ pul-
monē vulnerauit regē ⁊ mortuus ē. Rō est
bona. Nā naturalis inclinatio ad bonū per
peccatū distrahit̄ ⁊ impedit̄. nō solū aūt id
q̄ spectat ad nature essentiā dr̄ essentiale:
sed cōsequens ad naturā imediate. Cū ergo
talis natura vulnerat̄ cuz delectat̄ natura
debilitata censet̄. Et h̄r textus in euāgelio:
de hoīe illo q̄ incidit in latrones. Luc. x. Au-
dite dn̄i placet scire magnū maluz q̄ fecit
pctm̄ in aīa. Sitis securi ꝙ nunq̄z ille q̄ p-
cutit aliquē cū ense i corpe: in tibijs ⁊ alijs
membris: tm̄ eū sic lesit: sicut peccatū aīam
ledit. Hoc saluator declarauit ꝙ ille qui de-
scēdebat incidit in latrones: spoliauerūt eū
tunica sua ⁊ verberauerūt eū ⁊ dimiserūt eū
semimortuū. Et nunq̄z euasisset nisi quidaz
samaritan⁹ trāsiuisset ibi. Sz frater quō su-
mus lesi. Sco. in. ij. dist. xxxv. Quid corrūpit
pctm̄ mortale. Utꝝ aliq̄d naturale p̄pe: na-
turale nō formal'r: sz vulnerat i naturalib⁹.
vnde dicit Sco. ꝙ p̄pe vuln⁹ ē diuisio conti-
nui ⁊ nihil aufert: sed ponit diuisionē inter
sinderesim ⁊ voluntatē. sinderesis dictat ad
bonū: ⁊ volūtas ad malum: ⁊ sic sūt disticta
Tho. i. ij. dicit ꝙ naturale in hoīe ē triplex.
Primū ē essentia aīe ⁊ illud nō corrūpit̄: et
sub essentia ꝯp̄hēdunt̄ potētie.

Scdm naturale e qd e indictu iudicium a principio nature vt petm originale: s istud no corrupit p petm actuale.
Tertiu naturale e iclinatio ad bn operadu z istud corrupit: qz impedit ne trasēat i operationē suam.
¶ Leuate spus. Nunqz ille q cadit z incidit inter manus latronu sic fuit lesus: sic ania vulnerat z ledit pctō. Quid dicitis frat hoc difficulter pōt cōprehēdi in natura nec videmus vulnera. vere hoc possum9 cōprehēdere si cōseruauerim9 ordinē graduu pctoꝝ quos assignat beat9 Bern. igit cōi puerbio. y ma que la pmiere pinte chere. Capiatis i oi statu z i oib9 personis aspicite iuuēculā q pdidit virginitatē suā vel aliquā q soluit matrimoniu suu: falsum aduocatu vel sacerdotez aut religiosu aut aliquē eccl'iasticu qui primo incipit peccare. Capite hoiem consilij q sp bene vixerit z labūtur pmo in petm i pmo gradu e ipossibile. In scdo graue. In tertio leue. In quarto insensibile. In qnto delectabile. In sexto desiderabile. In septimo non restat nisi ruere in infernu z est indefensabile. Capiatis psonā quā volueritis accipite iuuenē filiā q primo iuit ad bāqueta et cōmisit peccatu. Dicet pat vere illa hora sp flebā z habebat vn9 dolor in corde meo. Secūdo qn recedebā d domo talis canonici bene habebā remorsu cōscie: sed nō sicut i prio cum erat mihi ipoztabile. Tertio nō pl9 sentiebā erat tūc mihi leue. In qrto nō habebaz remorsu. In quito delectabar. In sexto desiderabā z erā tristis z nō faciebā pl9. Et septimo dicebā basse. nō est possibile q qui sic faciunt sic damnent vt dicūt pdicatores. Iuuenes mēdicātes habuistis nevnqz noticiam status vestri: et venit aliqn remorsus cōscientie ego dānor: bn video q nō obsuo statuz meu. video tn doctores z litteratos si esset veru qd dicitis credo q nō facerent. In primo peccato dicebat cōscia. hocē male factum sic offendere deum. Silr dicebat mercator male factu e sic vēdere: z sic d alijs. Similiter z aduocatus male factu e sic capere a dextris z a sinistris: sed si ego refutauero aliqs alter capiet: ppterea meli9 e mihi accipere. videtis ergo q sicut spus dictabat tu male agis quō nūc dicūt nō e necesse q sit veru qd dicūt pdicatores. Hoc tangit Aug. in encheridion. Peccata quis magna et enormia z quis horrenda sint cū i cōsuetudinē venerūt aut nulla aut parua reputātur. Audite dni inde est dicit Aug. q les peches posito q sint enormia z horribilia z execrabilia que in principio habebātur remorsus terribiles: nihilomin9 p cōsuetudinē venīut pctores ad talē vesaniā q dicūt q nō e peccatu vel q e paru. O pple nos habem9 figurā in biblia de achab z qdam tetendit arcu et misit sagittā inter pulmonē et stomachu regis z mortu9 est. Quid vocatis vos stomachum in quo ds recipit z reseruari esca: ita vere stomachus est voluntas q ds dsiderare bene agere. Et pulmo est executio boni. Et sic esse lesum inter stomachum et pulmonem est tenere voluntatem in peccato: z nihil restat nisi mors etna. Sed an sint multi: Omne caput languidu. hic tangit patres z matres z gubernatores vrbium z generalr omnes auctoritatē habentes. Et omne cor merens. ergo tangit religiosos qui pro populo deberent orare. A plāta pedis: id est in nullo statu non est in eo sanitas. Certe hodie d generibus singulorum in ecclesia et in iusticia ciuili oēs sunt lesi. Quod remediu: volo cōcludere z monere q si tpe pterito aie nre fuerint lese peccato: ponam9 penā venire ad medicu: qz samaritanus appropiās ligauit vulnera eius infundēs vinu z oleu z imponens eum in iumento suo. i. in humanitate Peccata nostra ipe portauit sup lignu crucis in corpore suo. dni cogitate nescio siunqz videbitis hoc festuz: sed scitote nisi emolita fuerint corda vino sue mie z sanata vulnera oleo vere habebitis salariu peccati. s. mortem eternā. Iuxta thematis verba. Stipendiu peccati zc.
¶ Frater bene dicitis de salario peccati a quo deus velit nos purgare et preseruare. Quid placet dicere de gratia. Dixi heri vob: recordemini bene gens ecclesiastica et religiosa et breuiter cuiuscunqz status fueritis Et ostendit quomodo nos possumus seruare gratiam si simus in bono statu. q si dns dedit grām z magnu habuistis desiderium exeūdi a pctō z pniam magnā fecistis vt deus remitteret illud vobis. Non minorez eps habere sollicitudinem ad custodiendaz gratiam. Non minor est virtus querere q par

ta tueri: bonus custos tm̄ valet sicut bonus acq̄sitor. Silr̄ dicebā ꝙ ad custodiēdā grām opꝫ fugere acq̄sitiones pctōꝝ. Scdō oꝫ mortificare sensualitatē. si sint due in domo ancilla ⁊ dn̄a: si ancilla dn̄etur vere nunq̄ȝ erit pax in domo. Tertio oꝫ eleuare spm̄ in deuȝ cognoscēdo fragilitatē propriā ⁊ grām quā deus fecit. dicem⁹ alias cōditiōes. Opꝫ videre qualr̄ grā augeť lib. vi. p̄ncipiorū hr̄ d̄ augmēto formaꝝ: dic parue in vico straminis qualiter augmētanť forme. Certe pr̄ noīales bn̄ dicēt ⁊ schola cōis. Nā noīales dicūt ꝙ augm̄tanť ꝑ maiorē ⁊ minorē radicationē in subiecto. Alia ē opinio ꝙ augmētantur ꝑ maiorē impmixtionē i cōtrario. ⁊ videť em̄ ꝙ aristoteles declinet ad istū modū Illud em̄ ē albius qd̄ nigro ē impmixtius. Et si aliqua forma reperireť q̄ non haberet cōtrariū quō susciperet magis vel min⁹: an illa radicatio sit forma abiecta vel nō. ꝓpť ea dicit Sco. ⁊ bene vt credo. Bonauē. cōcordat. i. senten. di. xvij. ꝙ nō solū forme corpales ⁊ spūales sicut charitas vel grā. Verūetiam forme q̄cūq̄ȝ susceptibiles magis et minus. sicut i q̄ȝtitate corporali augmētū fit ꝑ appositionē q̄ȝtitatis noue vel ꝑ additamētum noue q̄litatis. Ita etiā in spūalib⁹ per appositiōeȝ noui grad⁹. Nō ē materia ꝓ mulierib⁹. Estis in bono statu dn̄e: fuistis heri cōfesse: vere sic pr̄. sed an debeam⁹ sic manere: nō q2 amor dei nō ē ociosus: opať ei magna si ē. Si rēnuit operari amor nō ē dicit Gregori⁹ ⁊ Augu. ad Bonifaciū. Charitas mereť augeri: vt aucta mereať et ꝑfici. Dn̄e sicut videtis iuuenē mercatorē incipiētē suam mercātiā q̄ fuit in nūdinas hic vel alibi et tunc lucrat⁹ ē decē frācos. Vere si velit nutrire filios suos ⁊ vxorē: non sistet ibi: nec q̄escet: sed ibit ad nūdinas lugdunēses ⁊c. ⁊ n̄ est cōtētus solum lucrari i vna nūdina. Sic ad ꝓpositū dico cū Bernar. i epl'a. In via dei nō progredi regredi ē. Volo dicere ꝙ opꝫ conari ⁊ laborare ꝓ augmētādo dei grām. Et sic duob⁹ modis.

Nā prio augmētať ꝑ operū meritoriorū mltiplicationē.

Scdō augmētať grā ꝑ sacroꝝ dignam frequentationē.

¶ Audite dn̄i ꝓ augmētāda dei gratia opꝫ duo facere.

Primo bonoꝝ operū multiplicatio.

Scdō sacroꝝ digna frequētatio.

Pōdereꝗ hoc qm̄ q̄dā forte celebrauit i pctō et nulli sūt peiores istis. Sȝ an oporteat facere bona opera ad augmētandū grām. Dic petrus. ij. Pe. i. Satagite fratres satꝗ agite. satis aūt. i. valde. Conamini ⁊ laborate per bona opera. certā faciatis vocationē vestam Conamini multiplicare bona opa vsq̄ȝ q̄ fueritis securi saluari. Queram⁹ iacobo maiori si habuerit paradisum ꝑ suā cognationeȝ. vbi sunt ille matres que impediūt suos filios ne ingredianť religionem: Audite Mathei. xx. accessit ad iesum mater filioꝝ Zebedei maria salome soror virginis gl'iose et filia sancte anne. Et vocabiť salome: q2 maritus eius sic vocabať. ⁊ fuit cōiuncta cuȝ illo qui vocabať zebedei a quo habuit duos filios. Et dn̄ica in ramis palmaꝝ xp̄s ibat in hirl'm ⁊ dixit discipulis suis. Ov'ca fratres mei videtis honorē mihi impēsum: sȝ q̄cq̄d sit occident me isti ⁊ tertia die resurgā: et liberabor a morte ⁊ ingrediar regnū meum. Tunc dixerunt duo filij matri q̄ pn̄s erat: q2 auuncula saluatoris erat. dn̄a audistis quō ip̄e dixit ꝙ morieť ⁊ t'tia die resurget igressurus regnū suū. Vos estis auūcula sua nō audemus aliquid petere ꝓ nosipsos: q2 increparemur de audacia. Vos estis mater: si casus nō sit bonus excusabimini rōe sex⁹. Et sic dn̄a ꝓ nobis petatis ꝙ ponat vnū ad dexteram suaȝ ⁊c. ⁊ illa nō defecit. Nā venit ad saluatorē dicēs. Dn̄e ⁊ magister reuerende nepos mi facio vobis vnā supplicationē. Et q̄d vultis dn̄a: Ecce duos filios meos cognatos vestros q̄ dimiserūt patrē ⁊ me matrem reliquerūt ꝓ sequēdo vos. Vobis subueniet de illis ⁊ qn̄ eritis i regno vestro ponite vnū ad dexteram: alium vero ad sinistraȝ. O peccatores audite. Caro ⁊ sanguis regnū dei n̄ possidebunt. Estis hic qui datis bn̄ficia vestris nepotib⁹: Cōuersus xp̄s ad cognatos dixit. Nescitis quid petatis. vos petitis poni ad sinistrā ⁊ ad dexterā. vere nullus igreditur paradisū ꝑ cognationē. potestis bibere calicē quē ego bibiturus sū. potestis pati mortē quā suȝ passur⁹: Dixerūt ei. possum⁹ nos sumus parati. Et bn̄ dixit illis. Tu Iacobe habebis caput abscisum. Et tu iohannes eris positus i doleo olei. Habebiꝗ para

diſū. vere nō ē meū dare ſm affectiones car
nale: ſed ſolū illis quib⁹ pināū ē ꝙ habebūt
per opa meritoria. Uultis audire greg. Cū
cōſidero iohānē in heremo: petrū crucifixū
Jacobū decolatū herodis gladio: ⁊ ſi tm̄ de
us punit quos diligit: qd faciet illis q̄s ieſ⸗
nū reprobat ⁊ odit? Rogo ꝙ nobiſcū faciat
miam. Cū cōſidero ⁊c. Uelas ſi ſcti amici ſic
fuerint puniti ⁊ tm̄ chare vēdiderit ill' glo
riam: qd faciet malignis pctōrib⁹ q̄ paſſim
eū offendūt? Uos debetis ibi cogitare. vtinā
augeatis grām ⁊ eſſetis ita diligētes ad vos
diſponēdū ſicut eſtis ad vos ſpeculādū et or
nādū. Uos dn̄i cogitetis ⁊ deſideretis eē i gra
tia quā nobis cōcedat ops dn̄s. Amē.

¶ Sermo decimuſquitus.

Tipendia
pcti mors ⁊c. Nihil me iu
dicaui meli⁹ ſcire inter vos
⁊c. ¶ Dn̄i ⁊ pauperes pctō
res ſi retinuiſtis materiā
quā vobis hodie declaraui qlibet dꝫ conari ⁊
deſiderare facere aliqd ꝓ hn̄do padiſū. pau
lus declarat in deductiōe nr̄e materie ꝙ ſa
lariū pcti mortalis dānatio. bonū vero gra⸗
tie dei formal'r obiectiue ⁊ cauſatiue ē ſalua
tio eterna. Et ꝓ cognoſcēdo hec duo puncta
dixi ꝙ nihil meli⁹ q̄ʒ mēoria mortis ⁊ recor
datio paſſionis xp̄i ⁊ crucis. Frat' qd placet
vltra dicere? Reſtat adhuc dicere vnā mate
riā in fine nr̄i text⁹ nr̄e figure. Dan. iiij. c. Ex
ea veſcebat' oīs caro. Arbor quā vidi: dic Da
niel: erat i medio terre fortis ⁊ magna: ⁊ eſca
vniuerſoꝝ in ea: oīs creatura nutriebat' fru
ctu illi⁹ arboris. Et nūc dicit ex ea veſcebat'
oīs caro. Uidetur ꝙ ſit nugatio ⁊ repetitio.
Eſca vniuerſoꝝ i ea ꝓ pn̄ti vita ⁊ ex ea veſce
bat' oīs caro ꝓfutura. Ueſcor veſceris tm̄ va
let dicere ſicut fructu refici. ⁊ btitudo quam
ſperam⁹ ē i fruitiōe dicit ſchola nr̄a. Jdo ex
eo veſcebat' oīs caro tā āgelica q̄ʒ hūana. ve
ſcebat' ⁊ fruit' illo fructu q̄ erat in arbore po
ſit⁹. Oīs creatura nutriebat' illo fructu: ſʒ q̄
eſt illa oīs creatura? Uere creatura oīs que
pōt btificari in duab⁹ diuidit' .ſ. i angelicā et
humanā: ⁊ quelibet harū illo fructu nutrit'
et reficit'. Nos habem⁹ textū formal'r. Joh.
xvij. Hec ē vita eterna vt cognoſcāt te deū. ve
rum cognitiōe affectiua. Et quē miſiſti ieſū
xp̄m. Audite vita eterna quā ſperam⁹ deus
det vobis illā: hoc ē ꝙ habeam⁹ fruitionem
btificā. Quid vocatis vos fruitionē. Fruitio
venit de fruor ⁊ de fructu. Uis videre arbo⸗
rē floridā i orto: nōdū eſt fruct⁹ i manu tenes
vel in archa nōdū ē fructus. neqꝫ qn̄ colligi
tur nec qn̄ ponit' in horreo adhuc nō eſt fru
ctus: ſʒ qn̄ comedit' tūc eſt fruct⁹. Audiuiſtis
loq̄ de amoroſa fruitiōe vel de fructu amo⸗
ris. Qn̄ qs hʒ pomū ⁊ diuidit ꝑ partes ⁊ po
nit i ore ſuo: tūc hʒ ſaporē in guſtu ⁊ odores
in olofactu: tūc vere hʒ fruitionē fruct⁹ ⁊ de⸗
lectamētū. Sic ſpūal'r fruct⁹ i arbore ē xp̄s
qui pependit i ea: q̄ q̄ʒtū ad humanitatē ⁊ di
uinitatē ſperam⁹ vt nos ſatiat ⁊ uos om̄es
nutriat. Sʒ frater quō ſatiabit nos ⁊ refici
et diuinitas ipa? Uos hētis figurā. iij. Reg.
x. Uidēs aūt regina ſabba ſapiētiā ſalomo
nis ⁊ domū quā edificauerat ⁊ ordies mini
ſtrantiū ⁊ habitacula ſeruoꝝ ⁊ holocauſta q̄
offerebat in domo dn̄i: nō habebat vlt' ſpm̄.
Tūc dixit ad regē ſalomonē. Beat⁹ es ⁊ bti
ſerui tui qui ſtāt corā te ⁊ audiunt ſapiaꝫ tu
am. verus ē ſermo quē audiui i terra nr̄a ſu
ꝑ ſapia. tua: ⁊ nō credebā narrātib⁹ mihi do
nec ipa veni ⁊ vidi oculis meis.
¶ Leuate corda vr̄a dn̄i. Deſideratis ne ire
ad paradiſū: vos mundani ⁊ gaudiſſeri? In
bona fide ſi de⁹ dimitteret vos iv'ris pl'chris
ornamētis ſericis. Uos pl'chre mulieres nū
quid eſſetis cōtente quittare paradiſū illaꝫ
dimittere deo ⁊ manere in bāquetis in iſto
mūdo. Quid dicitis dn̄i mēdicātes ⁊ magri
reuerendi? Audite anſelmū libro de ſilitudi
bus ibi ponit hoc eē ipoſſibile. Et ſi eſſet te⸗
xtus euāgelij tāgit vſqꝫ ad ſanguinē. Tm̄ de
ſideriū dꝫ ineſſe hoi pertigendi ad bonū pp
qd factus ē tātuſqꝫ dolor: q: ibi nō ē tātuſqꝫ
timor ꝙ ibi nō pueniat: ꝙ nihil in pn̄ti ipꝫ
delectari debeat: niſi ꝙ ad illud ꝑtīgēdi iu
uare poterit: ⁊ illuc nemo pueniet niſi q̄ ar⸗
denter ⁊ frequēter deſiderauerit. Audite ſi⸗
gnū euidens eſt nullus ingrediet' regnūꝫ q̄
nō hʒ volūtatē perueniēdi. Et vltra retinet
ꝙ ſi homo aliqs eſſet ⁊ hēret ſpm̄ bonū ⁊ in
tellectū q volūtate deliberata diceret. Eſſeꝫ
contētus hic i pn̄ti ſp manere. ⁊ ꝙ de⁹ cuſto
diret ſuū padiſū. hoc ē ſpreto bono incōmu
tabili bono cōmutabili adherere. Di. Aug.

hoc ē peccatū mortale ꝛ satis ē ꝓ hn̄do dānati ōe zeternā. vn̄ dicit Ansel. ꝙ qlibet dꝫ hr̄e desi deriū ita magnū ꝛc. Expone pdictā auctori tatē beati Anselmi. ¶ Estis ne hic parētela alicuius magni dn̄i q̄ gubernat regē ꝛ scitꝭ: ꝙ medio eius dabit̄ bn̄ficiū si eatis ad curi am. Nūquid debetis desiderare puenire ad hn̄dū bonū bn̄ficiū: ꝛ q̄d faciem⁹? Legimus in libris regū ꝙ regina sabba audiēs sapiē tiam salomonis venit in hierl'm: ꝛ qn̄ vidit domū regis ꝛ tēpluꝫ dn̄i ꝛ escā q̄ comedebat̄ in mēsa sua ꝛ palaciū regis ꝛ ministros et sa pientiā: mirabat̄ ꝛ nō erat in ea vltra spūs: et nō poterat loqui. Postea dixit regi postq̄ꝫ sibi datus ē sermo. Beat⁹ es ꝛ beati hui vr̄i q̄ vobiscū sunt i mēsa vr̄a. Certe fateor ꝙ i pa tria nostra multa dicebātur mihi de vobis et de sapientia vr̄a: ideo veni ad vos: sed non dixerūt mihi mediā ptē illi⁹ qd̄ video coram oculis meis. Habem⁹ textū Joh. x. Ego sum ostiū: p me siquis itroierit pascua inueniet. Ego sū p me ꝛc. Et ad q̄d faciēdū. Ocul⁹ nō vidit: nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascē dit q̄ pparauit de⁹ diligētib⁹ se. i. Cor. ij. c. et Isa. lxiiij. Festinem⁹ ergo ingredi in illā req̄ em. Regina sabba repn̄tat aiam deuotam que die sancti Jacobi die dn̄ica ꝛ festiuitati bus dꝫ ire in hirl'm ꝛ spm̄ dꝫ eleuare i cōtē plationē. Rex vero Salomō ē xp̄s in huma nitate ꝛ diuinitate. Tēpluꝫ aūt ē humani tas. Dom⁹ aūt ē celū ꝛ regnū celeste. Habita cula seruoꝝ sūt māsiōes sanctoꝝ. Esca celi ē gaudiū sempiternū: ꝛ sapiā illi⁹ est beatifi ca fruitio. Et quale est gaudiū: oculus nō vi dit nec auris audiuit: et nemo scit nisi q̄ ac cipit. Comedistis ne mel. Dicit̄ ꝙ nihil ē dl' cius melle: sed nō ē cōparatio. Vultis expe riri dulcedinē fructus crucis: gustate ꝛ vide te. ¶ Eleuate spūs vestros et desiderate nu triri ex hoc fructu. Et pp̄ hoc opꝫ vos purga re a peccato ꝛ querere grām dei: ꝛ cogitetis qꝛ si nō il nya ne si ne le. Salariū peccati ha bebitis: ꝛ finaliter dānationē eternā. Juxta verba thematis ꝛc.

¶ Pro fundamēto mouet̄ qd̄ a Bona. disti. xxxvi. ij. sniaꝝ. Dn̄i retinete. Dicebā mane ꝙ q̄uis malū pene insit a deo. Sed malū clpe nō est a deo: qꝛ deus nō dat nisi bona ꝛ malū importat defectū. Et pena aliud dicit: qꝛ di cit ꝙ ille qui sic punitur sit ordinatus ad pe nam. Restat vtrū ex quo aliqua pena ē a do Utrū oīs pena sit ab ipso do. Dicit bonauē. ꝙ pena potest referri ad tria.

Primo scꝫ ad nociuū.

Scd̄o ad illū q̄ patit̄ nociuū.

Et tertio ad defectū ex nociuo gn̄atū: ꝛ ad dit. ꝛ dicit pn̄r ꝙ pena pōt cōsiderari duob⁹ modis.

Uno modo inq̄ꝫtū pena.

Aliomō s̄m illud qd̄ ē pena.

Et pena quocūq̄ꝫ modo cōsideret̄ inq̄ꝫtum pena ē a deo ē ordināte influēte vel pmittē te. Et sic intelligit̄ illa auctoritas amos p phete. iij. Nō ē malū i ciuitate qd̄ fecerit dn̄s Non est pena vel punitio quā deus nō per miserit si sit priuatiuū: vel nō fecerit si sit po sitiuū. Timetis dānari: ꝛ quare frater. Dixi et volebā cōfirmare ꝙ posito ꝙ faciam⁹ opa bona ex genere nō sūt sufficiētia pro allegā do testimoniū ꝓ nobis: vt possim⁹ hr̄e para disum: qꝛ allegabā. l. ff. de ꝓbationib⁹. ꝛ. c. de testibus: ꝛ decretalē. c. forus. ꝙ hō serui lis cōditōis nō recipit̄ in testimoniū. Nōn habes ꝙ viuas ꝛ mortuus es. Apo. iij. Appli cabā moraliter. Uos estis vocati serui: ꝛ esti seruilis cōditionis. venitis ad eccl'iam: dici tis horas vr̄as: datis elemosynā: ꝛ creditis ē i statu vite ꝛ estis mortui spūalr: ꝛ sic nō libe ri: sed in seruitio diaboli. Non estis digni ha bere gloriā. Frater dicetis dimittam⁹ istos testes ꝛ opa. Si deus misereat̄ nostri i mor te sufficit nobis. Deus nō fecit nos ꝓ dānā dō: in fine nos pniam faciem⁹ ꝛ sic saluabi mur. Uere dico ꝙ nō sufficit: ꝛ q̄d sequtur. nā habem⁹ textū in iure. c. cū redēptor. c. xij. q. ij vbi papa dicit. Duo erāt. s. vnus vocabatur mōtanus: alter Thomas. Qui vt ciues effi cerentur romane ciuitatis de grā spāli ma numittebātur ob reuerentiā iesu xp̄i.

¶ Leuate spūs p fidē. Dn̄i vultis habere ali quē seruum q̄ efficiatur ciuis huius ville. ve re nō, dꝫ esse de domo vili. Et si voluerit eē ci uis opꝫ primo ꝙ ponat̄ extra captiuitatē ꝛ ponat̄ i sua libertate. ¶ Leuate capita ꝛ au dite Jsay. lij. Solue vīncl'a colli tui. ꝛ quare quia dicit Hiere. in lamētatiōibus. Migra uit iudas propter afflictionē. seruitutē habi tauit inter gentes et nō inuenit requiem. Treno. i. Dn̄i vos debetis conari extrahere a seruitute ꝛ captiuitate diaboli vt sitis ciues

regni. Estis hic blasphematores nomis dei dñi eccl'ie gētes de iusticia: iuuenes ꝛ scholares. O frater nō solū loquamini ō̄ istis: q̄ omēs fere deū blasphemant. vbi sunt adulteri q̄ manutenent vxores vicinorum. Quot religiosi ꝓprietarij. Monachus hñs obolū nō valet obolū. pecunia tua tecū sit in perditione. Actu. viij. Uultis ergo effici ciues paradisi. Migrauit iudas. i. cōfitens ꝑ maledictione peccati. Judas cōfitens fidē xp̄i ꝑ captiuitate seruitutis peccati. Habitauit inter gentes. i. paganos. ꝛ nō inuenit requiē i ciuitate paradisi. Et remediū. Solue vincla colli tui. Solue vinculū peccati. Uidete i cōscientijs vestris si sit aliquod malum. Et dimittat deceptiones. Uos apothecarij: cādelarij et alij mercatores q̄ venditis hoc qḋ nō valet duplicē aliq̄ñ duodenum. Et remedium deonerādi vos a peccato deponite illud onus ꝛ querite grām. si nō: habebitis salarium pc̄ti. s. dānationē. Juxta verba thematis preassumpti.

¶ Quantū ad primum. Dñi vbi mansimus in nostro alphabeto? Jam habuim⁹ .xiij. incommoda peccati mortalis: ꝛ dixim⁹ ꝙ posito ꝙ non esset alius infernus ꝛc. Dixim⁹ ꝙ est nature lesiuū. Restat. xiiij. littera: scilicet peccatū mortale ē oppugnatiuū meriti xp̄i Nos habemus textum: figuram: ꝛ rationē. Textus ad Hebre. vi. c. Impossibile est eos q̄ semel sunt illuminati gustauerunt etiā donum celeste ꝛ participes facti sunt spiritus seculi. gustauerūt nihilomin⁹ bonū dei verbum: virtutesq̄ʒ seculi venturi: ꝛ plapsi sunt rursus renouari ad pniam. Rursum crucifigentes sibimet filiū dei ꝛ ostentui habētes ꝛc. Figura ē Exodi. v. vbi textus dicit. Steterūt ergo moyses ꝛ aarō corā pharaone dicentes. Dimitte pplm̄ meū vt sacrificet mihi in deserto. Rñdit. dñm nescio ꝛ israel nō dimittā. Quis est dñs vt audiā verbū ei⁹? ite et vos ad onera vestra. Rō est bona. meritū xp̄i nō proficit: nisi volentibus illud suscipere: sʒ peccās mortalr̄ diuertit se a xp̄o ꝛ auertit. Lu. xj. Qui nō colligit mecū dispergit. ꝛ quare: q̄ peccatū mortale ē oppugnatiuuʒ meriti xp̄i. Dñi mei nos sperām⁹ oēs saluari i merito xp̄i. Audite ergo. oīs hō q̄ peccat mortaliter tm̄ facit sicut si diceret deo patri. deus pater voluisti filiū tuum pati pro redimendo a peccato ꝛ mihi dando paradisum: ego renuo hoc ꝛ nolo vt illud mihi proficiat: sed ego volo obligari perpetue damnatōni. Audite bernardū in sermone. ꝛ philippum qui fuit cancellarius insignis vniuersitatis parisiensis in quadā ꝓsa. Audite augusti. in lib. ad virgines. Dic bernarde. nunquid satis afflictus sum? nunqḋ pro me afflictus es? vt quid afflicto das afflictionem. plus me grauant vulnera peccati q̄ʒ vulnera corporis mei. Audite philippū in ꝓsa sua Dic philippe amice. Uide o homo q̄ ꝑ te patior. non est dolor sicut quo crucior: ad te clamo ꝙ ꝑ te morior. certe clauos q̄bus confodior dolor cuʒ sit tātus exterior: intus tamē est planctus grauior cum te tm̄ ingratū experior. Augustine dic quid sup hoc sentias. Inspice o anima vulnera pendentis sanguinem redemptoris precium morientis. Hec q̄ta sunt cogitate ꝛ in statera cordis vestri appendite: vobisq̄ʒ totus figatur in corde q̄ pro vobis totus fixus est in cruce. O virgines sacre cur illum depellistis qui mortem pertulit pro animabus vestris? Ponamus exemplum familiare ꝛ euidens. An hic sit aliquis non solutus? Capiamus casuʒ ꝙ esset aliquis dominus qui non est vxoratus q̄ circuierit omnem hanc patriaʒ vt inueniat aliquam pulchram filiam vt ducat in vxorē et querit per omnes partes deambulando hinc et inde. Ipse reperit filiam custodientem oues in periculo luporum qui volūt eaʒ comedere: ꝛ eam liberat a lupis: ita ꝙ lupi euʒ momorderūt. Finaliter euadit ꝛ ille duxit eam in vxorem ꝛ facit eam dñam bonoꝝ suorum. Et positis his oībus bonis ꝛ laboribus a quibus ille eam redemit: ipsa tamen se dat leprosis in prostibulo: an hec esset digꝰ recipi? Helas o peccatores quid dicitis. Audite paulum. rursus crucifigentes sibimetipsis filium dei. O dicit bernar. Ue mihi infelici si talentū sanguinis xp̄i nō custodiero: si tale depositū nō seruauero: si sanguinē ei⁹ preciosuʒ conculcauero. Audite domini. creditis ne ꝙ christus venerit super terraʒ? ita sed in quo statu? Nunq̄ʒ filia in gula luporum fuit in tanto periculo sicuti eramus et sumus quando christus venit super terram. Ideo ipse dixit. Nunquid sustinui plagas? Uide homo ꝛ respice hoc qḋ habeo pro te et

porto man⁹ ⁊ pedes ꝑforatos clauis: caput
spinis coronatū. Et posito ꝙ dolor me⁹ ma-
gn⁹ sit ex: maior tñ sine ꝯpatiōe ē ītra quādo
video tuā igratitudinē. Sctūs bern. ī vno s-
mone dicit ī ꝑsona xp̄i. Heu ppl'e nunqd sa-
tis passus sū: nunqd ꝓ me passus sū: nō ꝟe.
Plus me grauas ꝗ͂ vulnera mei corporis.
Placet audire figurā scriptā in exodo. ¶ Le-
gim⁹ ꝙ bon⁹ ille moyses venit ad regē pha-
raōe ⁊ dixit. O dñe: dñs me⁹ misit me ad vos
vt dimittatis ppl'um suū. Et qs ē dñs dixit
pharaon vt audiā vocē ei⁹. dñm nescio ⁊ po
pulū nō dimittā ꝑ meū ydolū dixit pharaō
nō dimitā ppl'm. Et quis ē pharao q nō vl't
dimittere ppl'm: Pharao tm̄ valet dicere si-
cut nudauit virū. Et qs ē qui nudauit virū:
Dicebā in aliq sermone ꝙ peccatum spoliat
Pharao tm̄ valet dicere sicut illa que nudat
maritū suū: hoc ē pctm̄. Moyses assūpt⁹ ex
aqs ē xp̄s q liberauit ppl'm. Pharao ē pctm̄
q2 rēnuit seruire deo ⁊ obedire p̄ceptis eius
Dñi cui istoꝝ. s. xp̄o vel diabolo plus seruit
et meli⁹: vñ Criso. sup Math. Lugendū est
et: vere lugēdū p̄ntis vite tp̄s in q tātā ml'
torum labē: tantaqꝫ flagitia ⁊ vicia. videm⁹
cumulari. q si velis considerare ꝑ singula nū
ꝗ͂ te poteris a lachrymis cōtinere. etem̄ infi
delis si adesset euidēter possꝫ cōcludere nos
facere nihil oium illoꝝ q ī baptismo spopō-
dimus obseruare. Dñi dicatis in cōscia vr̄a:
an sint ī maiori numero q seruiāt xp̄o ⁊ sūt
in gr̄a ꝗ͂ seruiētes pctō: Certe stultoꝝ infi-
nitus ē numer⁹. Habuistis ne hodie dñe Ja
cobe missā: qd dedit vobis vicarius: dixit do
minus iohānes: teneatis vnū duodenū pro
habēdo pintā. Quererē vobis libēter quō lu
cramini residuū. Et vos mercatores q vendi
tis duobus scutis id qd valet vnū: quō debe
tis habere residuū: verū est, tñ ꝙ si esset cau
sa iusta ⁊ diceres in ꝯscia tua ꝙ aliter refer
res dānuꝫ: q2 nō recipio pecunias meas: tūc
licite posses aliqd capere. Sꝫ si aspicias solū
pro vēdendo tp̄s peccas mortal'r. O qt sūt ho
die viuētes ī talibus scelerib⁹: luxuriis: frau
dibus: deceptionib⁹: adulationibus: ⁊ detra
ctionibus. Certe infinitus ē numerus. Ue-
re vitā talē ducentes tm̄ ē dicere sicut dicere
Domine deus tu misisti filium tuū pro pa-
tiendo pro nobis: ⁊ redimēdo nos a pctō: sꝫ
nihil nobis illa; q2 irridemus eum; quia vo-
lumus manere in pctō. Legistis qd scriptū
est Lu. ix. Qui me erubuerit corā hoib⁹ eru
bescā eū cōrā patre meo ⁊ angelis ei⁹. Plu-
res sunt q bñ agerēt: ⁊ bñ facerent: nisi esset
irrisio. q2 dr de bonis ē vn⁹ ypocrita: vn⁹ bi-
gotus. Sed notate ⁊ date memorie dicit sal
uator:. Qui erubuerit me ⁊ meos sermones
⁊c. ꝓmitto ei ꝙ in morte sua ostēdā illi eru
bescētiā suā: ⁊ corā nō audebit apparere. He
las postꝗ͂ pctm̄ facit nobis tāta. mala relin
quam⁹ illō ⁊ qram⁹ gr̄aꝫ. Hoc est qd volo ꝑ
suadere ī ꝓpōne p̄assumpta. Stipēdia ⁊c.
¶ Scd̄a pars de augmētatōe gr̄e Restat ve
nire ad scd̄m. Frater qd vult nobis dicere d
gr̄a dei: Postꝗ͂ locuti sumus de bonis q fa-
cit in aīa ⁊ quib⁹ mediis inuenit: ⁊ quomo-
po quattuor modis custodiri pōt. Jā incepi
mus dicere: quid opꝫ facere pro augmētati-
one ipsius. Incepistis mercātiā vr̄aꝫ: sic fra
ter ⁊ bñ lucratus fui deceꝫ francos isto an-
no. vere opꝫ adhuc lōgi⁹ protrahere: ⁊ si lu-
crati estis hoc anno decē ponite penā ad lu
crandū. xv. anno futuro. Uolui sil'r dicere ꝙ
si habeatis. xii. gradus gr̄e debetis ꝓcedere
de virtute in virtutē vt valeatis eā augmē
tare. Et qd faciem⁹: dicebā in precedēti ser-
mone ꝙ augmētat ꝑ opera meritoria. Sa
tagite bonis operibus. dicit Pe. ij. Pe. i. Se
cūdo augmentat per sacramētoꝝ dignā fre
quentationē. Habemus textum in ecclesia.
Altissimus de terra creauit medicinaꝫ. Ec-
clesia. xxxviij. Ad purganduꝫ pctā supple et
vir prudēs nō abhorrebit eam. appotheca-
rius conficiet medicinā sanitatis. Dñi sitis
securi ꝙ ad nobis dandā gratiā venit ma-
gnus appothecarius de super qui dedit no
bis drogas ⁊ pro recipiēdo suuꝫ cyropuꝫ sani
tatis nō solū dabit nobis sanitas: verūetiā
augmentabitur. vnguenta sūt sacramenta.
Dñi bachalarij dicatis quā differentiaꝫ po-
nitis īter actū virtut meritoriū ⁊ inter actuꝫ
sacramenti digne perceptum. Jte ad richar
dum dist. xvij. i. vbi facit questionē. Utru in
quolibet actu virtutis augmentet gratia.
Dicit ꝙ nō nisi actus ille sit intensus. Tho.
in. i. ij. questi. cxij. querit. vtꝝ in quolibꝫ actu
virtutis meritorio augmentet. Dicit ꝙ nō:
vt sicut videmus ꝙ non quilibꝫ augmenta
tur comestione vel nutritione: sed cū perue-
nit ad etatem ⁊ certaꝫ perioduꝫ: sic in quo

libet virtuoso nō augmentatur gratia. s. qñ
puenit ad actū virtutꝭ itēsuȝ. dicit Richar.
vbi supra. nisi essent plures equiualētes vni
intenso. Vñ dr. i. di. iiij. ꝙ in hoc differūt sa⸗
cramēta nr̄e legis a sacramētis veteris: q2
sacrmēta nr̄e legis ex oꝑe opato ꝯfert graȝ
dūmodo nō sit obex in suscipiēte. vñ aliqua
ꝯferūt primā grām sicut baptismus ⁊ pnia.
aliqua ꝯferūt augmentū. Vñ aliqua sūt q̄
requirūt primā gratiā: ⁊ sic ois act⁹ sacramē
ti nouiter recepti semꝑ nouā grām cōfert.
Audite si placet dñi vultis augmētare i vo
bis grām: opȝ ꝙ sitis in bono statu ⁊ ꝙ ha
beatis bonā voluntatē in illo pseuerare. et
eliciendo bona opera. pro augmētando gra
tiā nihil est melius q̄ȝ freqntare sacramēta
digne posito ꝙ nō habeatis remorsuȝ de ali
quo mortali sed solū veniali ⁊ cōfitemini re
cipitis nouū gradū gratie. O bone eccl'iasti
ce, si fueris i bono statu ⁊ tu celebres augmē
tatur in te gratia recipiēdo nouū gradum
gratie. Similiter tu q̄ recipis cōfirmatōeȝ
in bono statu penitet vos pctōꝝ vr̄orum. sic
frater si recipitis sacramēta gr̄a augmētat̄
Iuuenes religiosi qui vaditis ad ordines. si
fueritis i bono statu recipiēdo ordines: gr̄a
augmentabit̄. Nos ydoneos. ij. Ad Corint.
iij. Dñs eligit ministros. Hic tradūt docto⸗
res ꝙ de⁹ nunq̄ȝ eligit aliquē statū qn̄ con⸗
ferat oīa necessaria ad cōsecutionē illi⁹ sta
tus. Et frater quare dicitis digne. ¶ Audi⸗
te cui primo loquar an mēdicantib⁹: aut sa⸗
cerdotibus: vel mercenarijs q̄ dicūt missas:
an cōfessorib⁹: De cōsecra. dist. ij. qui scelera⸗
te viuūt ⁊ peccare nō desinūt putētur se tali
cōione mūdari discāt nil ad emūdationem
proficere sibi. dicente ꝑpheta Hier. ix. Quid
est ꝙ dilectus me⁹ operat⁹ est i domo mea
scelera multa. Dñi pro augmentādo gratiaȝ
in nobis nihil melius q̄ȝ freqntari digne sa
cramēta. Sed vertamus foliū pro essendo
similis iude ⁊ corruēdo in fornacē ignis cū
diabolis ceteris nullū aliud remediuȝ foret
ita periculosuȝ q̄ȝ male vti sacramētis q̄ de
dit nobis creator pro nr̄a vtilitate. O deus
eterne quid ē ergo de regno francie: ⁊ quid
de vita sceleratoꝝ xp̄ianoꝝ dicitis in dicen
do missam vr̄am. Dñe iacobe mea culpa: et
sic de alijs. Vere aqua maris non sufficeret
ad mūdandū illas. Audite quidā iuit ad p̄⸗
dicandū aliqua die in vna parrochia ⁊ dixit
ꝙ curatus non debebat dare corpus dñi pu
blicis meretricib⁹. Venit i festo pasche vna
meretrix que se presentauit corā eo ⁊ quesi⸗
uit sibi dari corpus dñi. Curat⁹ vero nō ime
mor dicti predicatoris dixit. Recedite ami⸗
ca. Et dixit illa. dñe ego suȝ ꝯfessa. Surgite
dixit ille: q2 nō dabo vobis cōmunionē. Dea
dñe quare nō: Dixit curat⁹. Amica mea ha
bes ne ampli⁹ ꝓpositū recidiuādi: Dixit il⸗
la ita vere: q2 ꝑ hoc acq̄ro vitā. Dixit ergo il
le. surgite ⁊ recedite: q2 nō dabo vobis. Tūc
surgēdo dixit. Quare nō recipio deū meum
ita bñ sicut faciūt p̄dicatores ⁊ sacerdotes
q̄ celebrāt cōfitent̄ ⁊ hn̄t singulis dieb⁹ me⸗
retrices suas: qd̄ est mai⁹ malū. Vere cura⸗
tus fuit sapiēs ⁊ dixit illi dña: illi nō sūt in
subiectōe mea. Dico ad ꝓpositū audiuistis
loq̄ de māna qd̄ i p̄ntia ignis durescebat et
corā sole ⁊ in calore solis liq̄fiebat. Ignis q̄
facit durescere in camino nigro voluptatis
Calor vero solis q̄ liq̄facit est gr̄a dei q̄ di⸗
sponit aīas ad mai⁹ augmentū gr̄e dei. Ver
tatis foliū ceteris parib⁹: nihil pei⁹ q̄ȝ indu
ratum esse in peccato.

¶ Leuate spūs. queratis beato Iacobo quo
mō habuit padisuȝ. Ipse fuit sacerdos ⁊ p̄⸗
latus ⁊ religiosus: ⁊ si habuerit ducēdo vitā
quā ducitis. Ipse erat cognat⁹ xp̄i frat̄ Io⸗
hānis euāgeliste cognat⁹ Iacobi mioris: et
Symōis: ⁊ Iude: ⁊ Ioseph iusti: ⁊ nepos vir
ginis marie. Vere rn̄det ꝙ habuit padisuȝ
ꝑ actionē virtuosaȝ ⁊ susceptionē debitā sa
cramētoꝝ. Inter ceteros apl'os ista erat xp̄o
familiaris. Nā iste fuit in resuscitatōe puel
le: sil'r ⁊ in trāsfiguratōe: siml'r qñ ingressus
est ortū erat presens qñ dixit dulcis Iesus.
Fratres mei sustinete modicū: q2 nō possuȝ
amplius citra mortē. Tristis est anīa mea
vsq̄ȝ ad mortē. Mat. xxvi. Similiter qñ ap⸗
paruit discipulis suis post resurrectōeȝ vn⸗
deciȝ discipulis ille erat vn⁹. sil'r qñ se mani
festauit illis ad mare thiberiadis iacobus
erat vn⁹: ⁊ iter oēs apl'os fuit primus q̄ mor
tu⁹ est ꝑ xp̄o ⁊ venit in hispaniā vbi adhuc
modo honorat̄ a cunctis viuētib⁹ ⁊ ibi con⸗
uertit ad deū multos ⁊ multis chorusçat mi
raculis. Et quis eū tantū exaltauit: quo me
dio obtinuit gloriā: vere bona opa ⁊ sacra⸗
mētoꝝ digna freqntatio. Volo suadere ꝙ

sic placeat facere: et quādo volueritis vxorari et vxorē ducere sitis digne cōfessi et ante pceptionē oīm sacramētorum et digne pcipietis et finaliter eternā gloriā: quā nobis cōcedat q sine fine viuit et regnat etc.

¶ Sermo. xv. et vltimus huius materie in die sancte Anne matris virginis sacre.

Stipendia pcti mors etc. Nihil me iudicaui: vbi. s. Dñi et paupe res aīe retinuistis materiam quā tāgebā in alio sermone: certe videt mihi φ nos debemus aliqd facere vt habeamus paradisū. deductio semp fuit φ salariū pcti ē dānatio. Et ōndit multa incōueniētia pcedētia ex pctō. Volui dicere φ ponamus penā meditādi et cogitandi i passione saluatoris. frater qd placet dicere vltra. Daniel dicebat heri φ ex arbore de q locuti sumus vescebat oīs caro φ oīs creatura nutriebat: hec est fruitio eterna: hoc oplementū oīm desideriorum. frui dicit Augu. est alicui amori inherere pter se. et sūma puer sitas est vti fruēdis. et frui vtendū. vñ q sunt in gratie statu et sunt beati hñt plenitudinē fruitiōis. viatores vero nō: vñ frui est habere amorē et gaudiū. Sed frater quō nutriet nos hic fructus. Sctūs Job. x. ca. hoc declarat. Si qs p me introierit ingredit et egredit: et pascua inueniet. Unde egredit p cōtēplationē hūanitatis gloriosus Johānes refert verbū xpi dicētis. Fratres mei. Si qs p me introierit etc. Et pascua sūt paradisus in quo est cōtēplatio diuinitatis. cōtēplatio diuinitatis vt dicebā heri fuit figurata per hoc qd dixit regina sabba salomoni: bti serui tui et beatus es etc. Et cōtēplatio hūanitatis datur intelligi per fructū: comeditis ne fructus in prandio domini: Pro habendo delectationē in fructu requirunt tria. nam opz φ fructus.

Primo sit purus.

Scdo mundus.

Tertio opz φ sit sapidus.

¶ Mundus quo ad colorē: purus quo ad odorem: et sapidus quo ad gustū et saporē. Si qratis Salomoni in cāticis qualis sit fructus dicit dilectus meus rubicundus cādidus electus ex milibus. Canti. v. Et de puritate et odore in eodē libro. In odore vnguentorum tuorum currimus. Cāti. i. Et de sapore declarat idē in canticis. Ascendā in palmā et apprehendam fructus eius. et sub vmbra illius quē desideraba sedi. Et fructus eius dulcis gutturi meo. Cā ti. ij. ¶ Leuate capita: dñe scitis bene vrum Aue maria bñdicta tu in mulierib9 et bñdictus fructus vētris tui iesus vere nihil hoc fructu dulci. vñ Bona. dicit φ in oī cognitiōe tā sensitiua q̄ intellectiua tā rōnali q̄ naturali pōt reperiri incarnatio verbi: et trinitas vel emanatio maxime de scda psona a patre et cū hoc representat beatifica vnio inter aiam et deum. De sensitiua placet audire aliqd. Ille est bonus philosophus qui scit bñ reducere philosophiā ad amorē dei et oia refert ad deū. Et opatio moralis repiri pōt in quolibz sensu morali. qlibz sensus negociat circa pprium obiectū: nō vsurpat alienū et refugit nociuū: visus circa colorez vel lucē: nō vsurpat sonū nec saporē et refugit nociuum et colorē inhonestū. sic hō viuit bñ cū sapienter prudēter et obtēperanter viuit. Dicit philosophus quilz sensus qrit obiectū cū desiderio. Inuenit cū gaudio. Et recipit cum delectatione: et tūc mens nostra cum eleuatur ad bonū sūmum: vt dicit dionysius tūc sensus spirituales eleuātur. Oculus mentalis in sūme lucidum visus in obiectū sūme pulchrū Tactus mētalis i sūme delectabile et suauissimū. Gustus mētalis in sūme sapidū. dñe fuistis aliquādo in nuptijs vel i aliqua alia societate. vidistis ne prandiū regis. Capiatis casum φ in ista vrbe sint aliqui triūphi oculus delectatur vidēdo illos: delectat et qñ inuenit obiectum cōueniēs et recipit illud sine tedio. hec vt dicit Bona. nos dz reducē et spiritū nostrū ad deū. vere si volueritis aliqd videre pulchri queratis videre deum in humanitate. Et hec potestis cōprehēdere i beato Petro in trāsfiguratione: qui nō vidit gloriā aīe nec diuinitatis sed solū corporis et transitorie. Et taliter fuit illa delectatione pcussus φ dixit bonum est nos hic esse Math. xvij. Non nō hic meremur: hic cōtēplemur dicit Aug. in soliloquijs. petrus scit illā eterne dulcedinis degustauit et omnium est oblitus: bonū est nos hic eē. Et quid putes dixisset si abyssū illum interne dulcedinis

quã preparauit diligẽtib⁹ se degustasse: si vi disset diuinaꝫ essẽtiã ⁊ aiam xpi ⁊ abyssũ illã dulcedinis interne q̃d dixisset. dñe habetis bonũ vinum in domo vestra. Si q̃s efficeret ebri⁹ bibẽdo quartã q̃d si biberit totũ quod est in dolio. Hic ẽ igit̃ fruct⁹ ex quo vescitur omnis caro. ⁊ vere ẽ pulcher fruct⁹ ⁊ boni coloris ⁊ maxime delectationis. di[lect]⁹ me⁹ cãdid⁹ ⁊ rubicũdus. Et nũq̃ sol fuit ita cla rus sicut corp⁹ christi ⁊ sua humanitas ad cõtemplãduꝫ. ⁊ cũ hoc fuit rubicũd⁹ quãdo apparuit sanguis. vis sentire bonũ vinũ in odore vnguẽtorũ tuoꝝ currim⁹. Et an hẽat bonũ saporẽ: fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo paradisus ẽ totaliter illo fructu replet⁹. ⁊ lo quimini de omnib⁹ reb⁹ mũdi dulcioribus habebitis dulci⁹ super mel ⁊ fauũ. postq̃ꝫ i cruce ẽ talis sapor ⁊ q̃ omes nutriũtur ex eo ⁊ illi sunt cõtrarij qui sũt in pctõ: suadeo ⁊ admoneo q̃ debem⁹ dimittere pctm̃ ⁊ q̃re re dei graꝫ ⁊ desiderare vt possum⁹ gustare fructũ illi⁹ arboris. si nõ habebim⁹ salariuꝫ pcti. iuxta thematis verba ⁊c.

¶ Pro fundamẽto mouet̃ questio a Bona. dist. xxxvi. ij. sentẽ. dicebã hesterno sermone: custodiat se ⁊ puideat sibi qui se diligit et sue anime: quia nulla facim⁹ mala nec labi mur in miserijs ⁊ punitionib⁹ quin de⁹ hoc permittat. Sed ibi ẽ q̃stio. cũ ita sit q̃ cecũ eẽ ⁊ obstinatũ sunt magna incõuenientia corporis ⁊ anime. q̃ñ q̃s ẽ obstinat⁹ ⁊ non curat de salute aĩe sue. Utrũ illa pena sit a deo. Bonauẽtura dicebat vt retuli in alio s̃mone q̃ de pena possum⁹ loqui dupliciter Unomodo inq̃ꝫtũ est pena vel punitio: ⁊ sic hoc modo pmittit̃ a deo. Quia de⁹ cũ dimit tit q̃ elongat se ab illo. Sꝫ quilibet per pec catũ elongat se a deo. Restat adhuc. Utruꝫ vnum peccatum sit pena alterius peccati: Respondet bonauẽ. allegat illud quod scri bitur Apoc. vlti. Qui in sordibus est sorde scat adhuc q̃ vnũ est pena alterius. s̃ vtrũ essentialiter vel concõitanter est varius mo dus dicendi. tamen magister ⁊ Bonauẽ. di cunt q̃ essentialiter. Beatus vero thomas loquitur apertius ⁊ magis magnifeste ⁊ di cit q̃ vnum peccatum esse causam alterius potest intelligi in triplici genere cause eodẽ modo quo preuaricationes habent causam efficientem naturalem ⁊ finalem in genere cause efficientis: q̃r homo peccãs dmeret̃ q̃ deus sustrahat grãm: ⁊ grã substracta neces se est cadere i aliã culpaꝫ sicut fracto freno equ⁹ pnus ẽ ad cursuꝫ ⁊ fracta naui nauta est in piculo. Similiter ⁊ in genẽ cause ma terialis: q̃r vnũ peccatũ mĩstrat materiã al teri vt peccatũ gule ministrat materiã pec cato luxurie. In genere cause finalis: q̃r de⁹ pmittit aliq̃ñ ⁊ sepenumero aliquẽ cadere in pctõ publico vt puniat̃ de secreto. Quid dicitis domini timetis dãnari: ibitis ad in fernũ: vtinam vos possem ducere viuẽtes vt non iretis postea morientes. Et bene descẽ dant viuẽtes: dicit bernard⁹ vt nõ descẽdãt postea moriẽtes. Frater dicetis nõ videtur nobis q̃ sic debeamus dãnari. Nam altera die habuim⁹ festũ madalene q̃ fuit pecca trix nũc regnat i celo orabit p nobis. Silr ẽ hodie sancta Anna mater virginis ibim⁹ ad eam orabit pro nobis naꝫ ipsa guberna bat tronum paradisi. ibi enim ẽ et ioachim sponsus eius ⁊ sunt tres filie iam sunt quĩ qꝫ. Similiter ibi ẽ maria cleophe et maria salome. similiter ibi virgo maria et redem ptor noster filius eius. Sanctus symon et sanctus iudas Jacobus minor ⁊ Joseph iu stus Johãnes euãgelista ⁊ Jacobus maior omnis illa societas orabit pro nobis ⁊ sic tã dem speramus saluari. Certe nõ video ma iorem christo virgine maria sancta anna et alijs in celo quib⁹ maior debeat dari fides: sed non obstantibus precibus eorum: nisi ponatis manum ad opus adimplendo dei p̃cepta nunq̃ habebitis paradisũ. Et qua re: audiatis. legistis ne legẽ ciuilẽ pulchraꝫ ff. de fideiussoribus. lex incipit si a reo. §. id q̃d vulgo. In causa criminali condempnat⁹ si fideiussores constituere voluerit in excusa tione sua non venit audiendus. hoc verum est si causa sit criminalis si criminaliter habe ret puniri: sec⁹ ẽ si ciuilit̃. Silr habetis decre talẽ li. vi. de sentẽtia excõicatõis. capi. si cle ricos. Q̃r audite capiam⁹ casũ q̃ aliq̃s dñs sit accusat⁹ corã rege de aliquo crĩe lese ma iestatis sit ille thesaurari⁹ vł ĝñalis ⁊c. mã dabit rex curie plamẽti capiatis iñ talẽ ⁊ ta lẽ: facite pcessũ eorũ sit re⁹ crĩe lese maiestat̃ pcess⁹ est fact⁹ ⁊ dat̃ sẽtẽtia: q̃ro popule an postq̃ꝫ datur sententia possit dare fideiusso rẽ qui respondebit pro eo, dicit Impator: q̃

tienscunqꝫ aliquis accusaẗ de tali crimine ꝛ
conuincitur ꝛ datur sententia: nō pōt talis
vnū ponere loco sui sed oportet ꝙ responde
at in propria persona. precor deū ꝙ nō sic a-
gat nobis. Ezechi. xiiij. scribiẗ. Terra cū pec
cauerit mihi vt preuariceẗ preuaricans. Ex
tendā manū meā ꝛ cōterā virgā panis ei⁹ ꝛ
immittā in eā famē ꝛ interficiā de ea ꝛc. Et
si fuerint. iij. viri isti in medio generatōnis
noe daniel ꝛ iob ipsi iusti. s. l. a. s. ꝛc. ¶ Audi
te verbū paupes pctōres. Ego assero vobis
si in morte estis capti in pctō mortali et de
potētia di absoluta Anna ꝛ Maria ꝛ Ma
gdalena ꝛ oēs electi descenderēt iterū passu
ri ꝛ flerent: ꝛ tantū dolerēt de damnatione
vr̄a sicut virgo habuit de morte filij sui non
possent vos preseruare a dānatione. Audite
creatorē per Ezechielē. Si terra peccauerit
ꝛc. dicit Paulus. Horrendū ē incidere i ma-
nu de viuētis. ad Hebr. x. Et si i medio hui⁹
generatōis fuerit Noe q̇ fuit elect⁹ a deo ad
regēdū Achiꝫ p quē intelligunẗ plati. ꝛ Da
niel q̇ fuit virgo itelligunẗ cōtinētes ꝛ Job
sunt actiui ꝛ steterūt in medio eoruꝫ isti per
suā iusticiā saluabūẗ s nō eoꝝ filij ꝛc. Et qd̄
remediū ponitis ne in pileo vr̄o sctm̄. Chri-
stoforꝰ. Christoforꝰ videas postea tut⁹ eas ꝛ
speratis saluari precib⁹ sctōꝝ. Ueꝝ est ꝙ bo
num est illis seruire sed si vultis ꝙ iuuēt ab
illis: opꝫ dimittere peccata. Sic nō habebi-
tis salariuꝫ peccati scꝫ damnationē eternā
Juxta verba ꝛc.

¶ Quo ad primā partē sermonis que est de
pctī detestatōne. Uolui in decursu materie
istoꝝ sermonū dicere ꝙ posito ꝙ nō eēt ifer
nus adhuc deberem⁹ fugere pctm̄ ppter ma
gna incōmoda et mala q̄ facit pctm̄ in hoc
mūdo. Jā vidim⁹ quattuordeciꝫ. Pctm̄ mor
tale est ꝯsciētie amaricatiuū. Bestialitatis
introductiuū. Charitatꝭ dissipatiuū. Demo
nū letificatiuū. Mētis excecatiuū. Fatuita
tis inductiuū. Egestatis generatiuū. Hono
ris annulatiuū. Indignatōis diuine pme-
ritiuū. Karismatuꝫ diuinoꝝ dissipatiuū. et
maledictōis incursiuū. Nature lesiuū. meri
ti xp̄i oppugnatiuū. Dicebā altero sermone.
Qui percuteret vos gladio vel ense. Dicere-
tis non possuꝫ mihi succurrere nec sustine-
re. Uere adhuc pei⁹ est qn̄ estis in pctō. Nā
pctm̄ grauiter vulnerat aiam. Restat pctm̄
mortale est penitētie sacramētalis substra
ctiuuꝫ. Nos habemus textū figurā ꝛ rōneꝫ.
Textus habeẗ a filio Syrac in eccl'iastico.
Qui baptisaẗ a mortuo ꝛ iterū tangit mor-
tuū: quid pdest lotio ei⁹: quasi diceret nihil
Et scōs textus. ij. Pet. ij. Melius erat ei viā
iusticie nō cognoscere: q̄ꝫ post agnitionē re-
trorsuꝫ cōuerti ꝛc. Cōtingit em̄ eis illud ve-
ri Prouer. xxvij. Canis reuersus ad vomitū
ꝛ sus in volutabro luti. Et habetis figuram
iij. Regum. ij. Uocauit autem Salomon se
mei ad se: ꝛ ait illi. Noui quid egisti contra
patrem meū Dauid: cuius ꝯscium est cor tu
um tibi. Edifica ergo tibi domū in hiir̄m ꝛ
habita ibi. Quacunqꝫ aūt die egressus fue-
ris ꝛ trāsieris torrentē scito te interficiendū
Respōdit semei. Bon⁹ est sermo regis. Habi
tauit ergo Semei in hierusalē diebus mul
tis. ꝛ sequitur. Factuꝫ est aūt vt post annos
tres surrexit semei ꝛ iuit ad Achis in ieth
ad requirendū seruos suos. Nunciatum est
autē regi salomoni ꝙ exisset semei de hieru
salē: ꝛ mittens vocauit eū. Nōne predixerā
tibi quocūqꝫ die egressus fueris huc ꝛ illuc
scito te esse morituruꝫ. et respōdisti. Bonus
est sermo regis. Jussit itaqꝫ rex banaie filio
ioiade q̇ egressus percussit euꝫ: ꝛ mortu⁹ est.
Ratio est bona ꝛ fundatur. si iusticia sua. i.
pnia sacramētalis confert gr̄am: pctm̄ mor
tale adueniēs tollit gr̄am. frustraẗ ergo pe-
nitētia suo effectu finali. audite dn̄i theolo
gi vani q̇ disputatꝭ de reb⁹ vanis ꝛ iutilib⁹ ꝛ
dimittitis ea que sunt salutis. non loquor
de illa theologia per quā confunduntur he
reses: sed loquor aliq̄bus vanis theologis q̇
sic ponūt sua studia in vanitatib⁹ ꝛ sophis
matibus relicto sacre scripture textu cōtra
quos iuehit de bachone nisi suā theologiaꝫ
applicēt ad mores. Uere loq̄mini de oib⁹ re
bus: nullū est aliud bonū q̄ꝫ querere deū ꝛ
scire se abstinere a peccato: ꝛ nunq̄ꝫ iuuenis
scholaris poterit sane scripturā intelligere
nisi sit mundus. In aīaꝫ maliuolā nō intro
ibit sapiētia: nec in corpore imundo subdito
peccatis. Sapien. i. ꝛ nunq̄ spūs quicunqꝫ
sit ille intelliget et scripturā nisi fuerit mū-
dus ꝛ cōscientiā habuerit mūdaꝫ. Quilibet
ergo coneẗ mundare conscientiam ꝛ fugere
peccatum. et quod facit maluꝫ. vere tale est
incōmodum: quia quando aliquis est cōfes-

sus ṡm quod declarat August. de peni. dist.
vij. null⁹. ꝛ. ca. si quis. Si moriaꝭ ꝛ decedat ī
tali statu ibit ad paradisū: ṡ ex opposito qn̄
quis reuertiꝭ ad pctm̄ destruiꝭ totū bonum
precedēs ꝛ ꝑdiꝭ grā sacramēti pnīe ꝛ est fru
strat⁹: ecce icōmodū quod fac̄ pctm̄. Placet
audire textū. Qui baptisaꝭ a morticinio et
iterū tangit morticiniū: quid ꝓdest ꝛc. Bea
tus vero petr⁹ dulci⁹ loquiꝭ ꝛ dic̄. Melius
fuisset mulꝗ nō cognouisse veritatē ꝛ fidem
quā cognouerūt. Et quare: qꝛ cōtigit eis illḋ
veri prouerbij. Canis reuersus ad vomituꝫ
ꝛc. Figura habetur in secūdo lib. Regū. xv.
ꝙ quādo absalon persequebatur patrē Da-
uid quādo nunciatū fuit dauid ꝙ Absalon
volebat eū interficere. recessit ipse dauid et
redeūdo capite cooperto ꝛ facie velata qui-
daꝫ qui vocabaꝭ semei: qui cepit lapides et
veniebat in valle ꝛ iniuriabaꝭ ipi dauid di-
cens illi. Ascēde vir belial vir sanguinū: ꝛ ꝓ
ijciebat lapides: ꝛ dauid flebat. Et cū eo erat
Joab qui dicebat ei. Va dn̄e debem⁹ pati i-
sta. Et dauid. dimittaꝗ eū facere: debeo ha-
bere maiora. Fortassis tamē deus me aspi-
ciet oculo mīe. finaliter mortuo Absalon re
gnauit dauid ꝛ in fine dieꝝ suoꝝ vocauit
Salomonē filiū suū dixitqꝫ ei. Tu eris rex
post me: et erat memor de semei. Sis mēor
iniurie quā fecit mihi semei: nolui facere pu
nitionē per meipsū nec petij vindictā. rege
dauid mortuo ꝛ postꝙ Salomon regnauit
pacifice misit ad querenduꝫ semei ꝛ ait illi.
nunquid recordaris opprobrij quod fecisti
patri meo dauid. Cui dicit semei, domine q̄
ro veniam si placet. bene dixit rex postꝙ co-
gnouisti culpam tuam indulgeo. Do tibi vi-
tam. habita in hierusalem et fac domum in
ea ꝛ nunꝙ exeas ciuitatem. quacunqꝫ die
exieris tu eris occisus. Posuit se coram rege
genibus flexis ꝛ dixit. bonus est sermo regꝭ.
sequitur post tres ānos iuit post seruos su-
os qui ierant ad regem achis in geth: et re-
duxit eos nunciatunqꝫ est regi ꝙ iuisset et
redisset. Certe domini hoc non est moufle q̄
rere indulgentiam ꝛ non facere promissum.
Tunc homines dixerunt regi. domine vere
est semei in campis. dixit rex. ostendam illi
ꝙ mihi displicet. veni dicit ad semei: non re
cordaris ꝙ dixi tibi ꝙ maneres in ciuitate
ꝛ si exires ꝙ scinderetur tibi caput. Tūc iusꝭ
sit eū occidi ꝛ sic mortu⁹ est. Precor deum ꝙ
Salomō iesus non sic agat nobiscū. Quid ē
dicere dauid qui persequiꝭ ab absalon filio
suo? quid est dicere ꝙ recedit plorās pedib⁹
nudis ꝛ velata facie: ꝛ fili⁹ proiecit eū extra
ciuitatē? vere est ih̄s xp̄s qui iuit ꝓ nob̄ mo
ri extra ciuitatē: absalō est popul⁹ iudaic⁹ q̄ ꝑ
secut⁹ est eū. semei q̄ ꝓiecit lapides sūt pecca
tores ꝛ mali xp̄iani qui quotidie peccādo ꝓ
ijciūt ei lapides. Sup̄ dorsū meū fabricauerūt
pctōres. O pctōres quot facitis pctā tot ꝓij-
citis lapides xp̄o. Salomō qui facit iusticiā
est xp̄s in benedicta hūanitate ꝛ gl'iosa: cui
deus pater ptātē dedit iudiciū facere quia fi
lius hoīs ē. hoc est Jo. v. vere ille ē qui nos
iudicabit. Et dicit Salomō xp̄s ipi semei.
indulgeo tibi ꝛ do veniā: mane in hierl'm ꝛ
nō exeas. Hoc est mane i statu grē. q̄ntūcūqꝫ
eīn pctm̄ fuerit magnū indulgebit si redire
voluerim⁹ ad eū. Serui vero semei q̄ eūt ad
cāpos ad regē achis sunt impudici aspect⁹ q̄
fiūt in bāqueꝗ ꝛ in eccl'ia ꝛ alijs locꝗ ihōestꝗ.
Silr sunt illi qui vadūt ad regeꝫ achis pro
habendo beneficia ꝛ officia. Vadūt ꝑ fas et
nephas: semei post tres annos id est post cō
tritionem confessionē ꝛ satisfactionem labi
tur in peccatū et sic exijt statū gratie. Salo-
mon venit ꝛ dixit. certe vos moriemini. Eze.
xviij. Anima que peccauerit ipsa morietur.
ꝛ sicut quando semei exit est dignus morte
ꝛ frustratur venia salomonis: sic qn̄ estis in
mortali peccato: peccatum frustrat effectum
sacramenti penitentie. Et permanebimus
ergo in peccato absit, dicit Paulus ad Heb.
xij. deponētes omne pondus pcti curramus
ad propositum nobis certamen. ponamus
penā deponendi pctm̄ sic nō salariū pcti ha-
bebimus. iuxta thematis verba ꝛc.

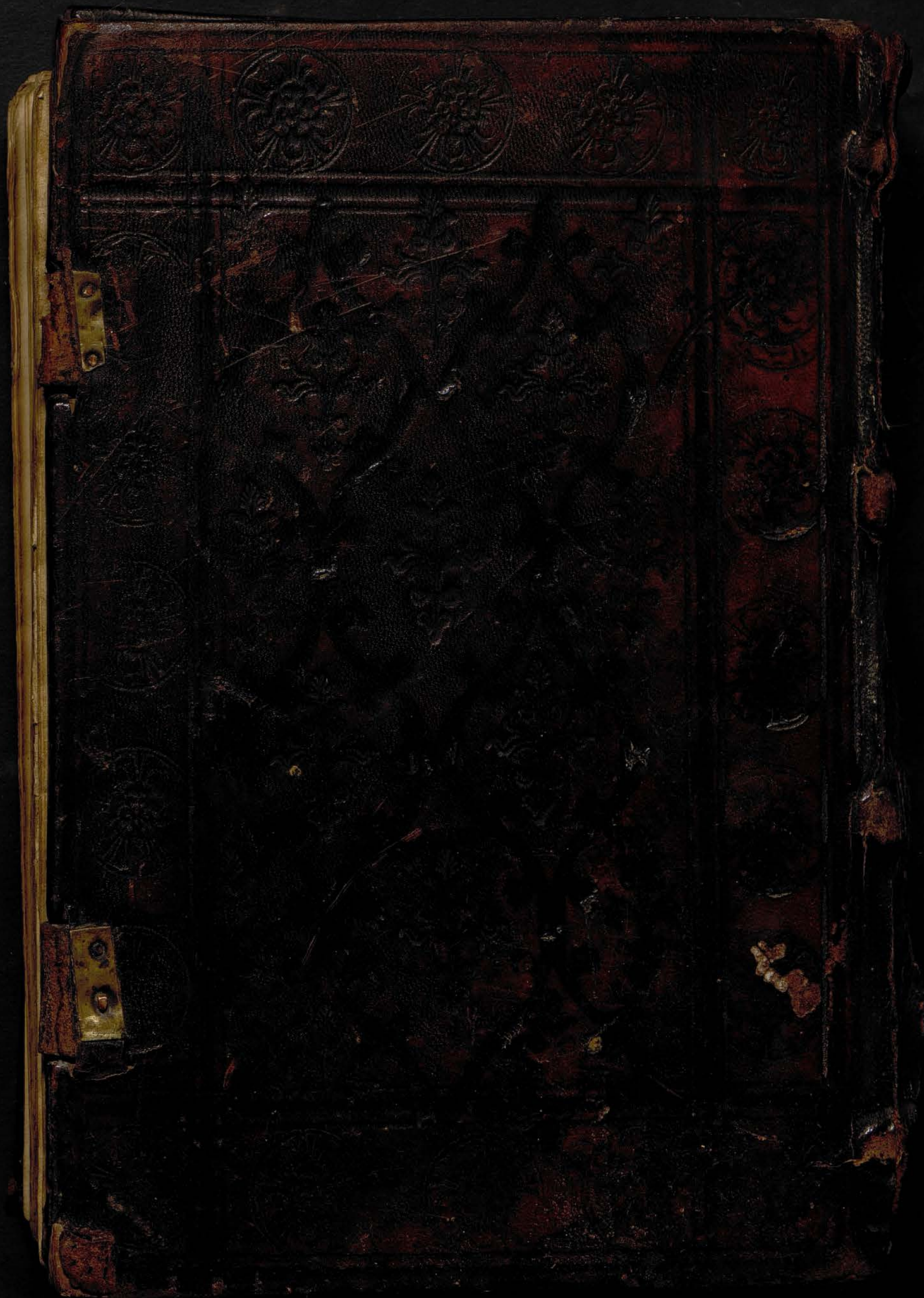
¶ Secūda pars de signis gratie.

¶ Transeamus vltra: habetis bonū deside-
riū dn̄e? ita frater. Postꝙ audiuim⁹ loqui d̄
incōmodis pcti: loquamur si placet de gra-
tia dei. Quid vltra dicetis de ea? vidimus
quō debent desiderari supra bonū naturale
spirituale ꝛ tpale sicut diximus declarando
xij. fructus ꝛ effectus quos facit in aīa in a-
lijs sermonibus: quid ergo opꝫ facere ꝓ iue
niendo eam. Et qn̄ habetur quid opꝫ facere
ad custodiendū. Et qn̄ custoditur q̄d opꝫ fa
cere ꝓ augmentando eā, diximus ꝙ opꝫ fa

cere opa meritoria ⁊ frequētare sacramen-
ta digne siue in recipiendo sacramentū ma-
trimonij siue sacramentū ordinis ne ponat
obex. Restat ostendere p q̄ signa gr̄a in no-
bis manifestat: ⁊ sunt quattuor,
Primū signū est in affectu,
Scdm est in effectu.
Tertiū est in auditu.
Quartū in dicto vel dictu.
Credidi ꝙ ples sūt ꝯfessi q̄ recipiūt xp̄m. Et
dn̄s iacob⁹ celebrat i dies. Esti securi esse in
gr̄a: hūiliemꝰ ⁊ sūmittam⁹ facies nr̄as. Audi
te beatū Paulū. i. ad Cor. iiij. Nihil m̄i ꝯsci⁹
sū s̄ nō in hoc iustificat⁹ sū. O de⁹ et ne et si
ille q̄ de quocūqꝫ pctō nullū habebat remor-
sū cōsciētie nō reputabat se eē iustificatum
q̄d erit de pctōrib⁹ plenis oīb⁹ scelerib⁹. Et
pau. possū dicere ꝙ postq̄ fuit rapt⁹ vsqꝫ ad
tertiū celū: qm̄ oīa p̄ctā fuerūt m̄i indulta ꝙ
nō ꝯmisi pctm̄ mortale ⁊ i hoc tn̄ nō sū iusti
ficat⁹. Cocludit schola nemie discrepāte di-
stin. xvij. i. sentē. ⁊ dist. viij. iiij. vbi mgr̄ q̄rit
q̄d requirit ad ꝑceptionē sacramēti eucha-
ristie. nemo p viam naturalem pōt cogno-
scere se esse in gratia dei seu in charitate: q̄d
ergo est de nob̄. Coniecturalr̄ tn̄ possumus
⁊ de his quattuor signis. Pro affectu est au-
ctoritas ps. iiij. Dedisti leticiā in corde meo.
Pro effectu est illa auctoritas Joh. xiiij. Si
quis diligit me ⁊c. Pro auditu ē illa aucto-
ritas. Luce. xi. Beati qui audiūt verbū dei ⁊
custodiunt illud. Et qui ex deo est verba dei
audit. Johā. viij. Pro dicto vel dictu est illa
auctoritas. Bonus homo de bono thesauro
profert bona. Math. xij. Audite qui vultis
scire coniecturas ad sciendū an sitis in gr̄a
vel nō vnū de signis est affectus. Scdm est
opatio siue effectus. Tertiū est auditus et
aliud est dictuꝫ. vnde. vna ꝑsona est in gau-
dio spiritus qn̄ non habet affectionē inordi-
natam: puta in luxuria in rancore in odio ⁊
sic de alijs pctīs ⁊ facit opera deo placentia
⁊ libenter audit loqui de deo. Et nihil videt
nec loquitur inhonestuꝫ nec aliū diffamat.
Jsta sunt signa q̄ ostendunt nos esse in gr̄a
Ponamus hic annā ⁊ ioachim. vtinam pre
cantur ꝓ nobis deum. Legr̄ in quadā hysto
ria q̄uis apocripha: ꝙ iesus erat in transi-
tu mortis ioachim. Et quādo erat ī illo tran
situ clausit sibi oculos ⁊ fleuit astantes que-
sierunt ei. cur fletis? vos bene scitis q̄ omia
bene se hn̄t. bene scio dicit verū est: sed ploro
cōpatiendo nature humane: qr magna pie-
tas est ꝙ natura humana corruit i tali sta-
tu q̄ opꝫ ita decedere ⁊ sic separari ab inui-
cem. Tunc erat ibi maria ⁊ Jo[illegible] Joa-
chim erat mortuus ⁊ post mortem ioachim
anna duos hoīes desponsauit. Erant autem
ambo iusti scꝫ ioachim ⁊ anna incedentes
in mandatis dn̄i sine querela ⁊ recte ambu
labant in mādatis dn̄i ⁊ habebant bona tē-
poralia: qr descenderant de progenie dauid
Et tertiā partē bonoꝝ dabāt pauperib⁹ pe-
regrinis ⁊ templo: ⁊ non habebant ꝓgeniē
⁊ tunc mulieres qr erant steriles maledicte
erant. ⁊ hoc nobis significat ꝙ qui in morte
nō habuit bona opera maledicet a dn̄o. ⁊ ve
nit quadā die in tēplo ⁊ ioachim postea iuit
ad pastores suos ⁊ fuerāt. xv. annis simul et
votū fecerunt ꝙ si haberent progeniē p̄mꝫ
puerū vel filiam p̄sentarent tēplo ⁊ darent
ad seruiendū deo. ⁊ quadā die apparuit an-
gelus dn̄i ioachim qui dixit ei. Nascetur ti-
bi filia tua vxor cōcipiet ⁊ pariet tibi filiam
que in cōceptu sanctificabitur ⁊ vocabitur
maria. ⁊ tertio anno postea p̄sentauerūt eaꝫ
in tēplo. affectio ergo in corde in manu ope-
ratio in auribus audire verbuꝫ dei ⁊ in ore
bonū verbū eloqui sunt quattuor signa. An
sitis multuꝫ solliciti de gratia dei habēda?
estis hic studentes ⁊ sacerdotes: ⁊ vos fica-
natores: ⁊ pauperes q̄ estis excōicati ⁊ nesci
tis ⁊ reperitis excōicationes in ianuis ve-
stris queritis ne gratiaꝫ dei. O moyses loq̄
re huic populo dic veritatem illi. Jncrassa-
tus est impinguatus ⁊ recalcitrauit: dereli-
quit dei filiuꝫ suū redēptorem ⁊ ab eo reces
sit ⁊c. Deut. xxxij. Non sic faciatis: sed que-
ratis gratiā: ⁊ quesitam custodiatis: ⁊ custo
diendo illam augmentetis: ⁊ sic securi ⁊ cer
ti ad gloriam ꝑuenietis eternaꝫ: quā nobis
ꝯcedat q̄ est benedictus in secula. Amen,

¶ Hec sunt. xv. incōmoda que facit peccatuꝫ
mortale: ⁊ in q̄ udecim superioribus sermo-
nibus declarantur.

aillard

ermones

